karl may

VÂNĂTORUL DE SAMURI

EDITURA PALLAS

Consilier literar
NICULAE GHERAN

Karl May
Zobeljäger und Kosak
„Karl May's Gesammelte
Werke”, Band 62
Radabeul bei Dresden,
„Karl-May-Verlag”

Tipărită pentru prima oară în România, traducerea de faţă a fost efectuată de Mirela Matei (capitolele 1 – 12) şi Georgeta Costescu (capitolele 13 – 21).

KARL MAY
Opere – 21

VÂNĂTORUL DE SAMURI

Roman

EDITURA PALLAS
Bucureşti, 1996

Coperta de
SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactare de
CRISTINA STANCIU

Corectura de
MIHAI GRIGORESCU

Ediţie electronică îngrijită de

I.S.B.N. 973-97194-9-x

CUPRINS

1. În iarmarocul din Verhne-Udinsk

În capitala siberiană de district Verhne-Udinsk au loc, de obicei, două iarmaroace faimoase; unul din ele cade pe timp de primăvară. Atunci vin vânătorii să facă negoţ cu pieile luate pradă din timpul iernii, de prin pădurile acoperite cu nea sau de prin tundra pustie şi singuratică, în schimb, la târgul de toamnă se aprovizionează cu toate cele necesare pentru vânătoarea hibernală de blănuri.

În oricare din câmpiile acestea nesfârşite, care poartă îndeobşte numele de tundră, se poate vâna doar iarna, când totul este îngheţat straşnic. Primăvara, în timpul dezgheţului, locul se transformă într-o mlaştină de nepătruns.

Când iarna aşterne o velinţă de gheaţă, vânătorii de samuri se adună laolaltă şi pornesc în cete de câte zece până la douăzeci de oameni în căutarea animalelor ale căror blănuri sunt atât de căutate pe piaţa rusească sau chinezească.

Pe vremea când se petreceau cele ce vor fi povestite, vânătorii erau fie băştinaşi care vânau, deoarece erau nevoiţi să-şi plătească dările către ţar în blănuri, fie exilaţi, care trebuiau să dea în fiecare an un anumit număr de blănuri, ca să fie scutiţi de pedepse mai grele.

Vânătorii solitari nu aveau o viaţă prea uşoară prin acele locuri, căci în tundră, iarna sunt cincizeci şi cinci până la şaizeci de grade Celsius sub zero, iar furtunile de zăpadă culcă la pământ păduri întregi, făcându-le de nepătruns. În zilele mai blânde se lasă ceaţa, de nu mai poţi vedea nici la doi paşi, asta ţinând uneori săptămâni în şir. Când e ceaţă, un sobolnik[1] solitar nu are ce să mai facă decât să se alăture unui grup, ca să nu fie singur în faţa eventualelor primejdii.

Dacă povesteşti despre vreunul care a îndrăznit să stea

[1] Vânător de samuri.

singur-singurel o săptămână sau chiar două în tundră, chiar şi vânătorii cu sângele cel mai rece dau din cap şi spun:

— E o nebunie!

Şi au dreptate.

Acum putem să ne întrebăm dacă un vânător american poate rătăci pe gerul cel mai muşcător prin pădurea siberiana la fel ca prin pădurile din Mississippi sau Missouri. Însă vânătorul american este croit din cu totul alt material decât oricare deportat rus.

Astăzi puteai întâlni o învălmăşeală de oameni în iarmarocul de toamnă din Verhne-Udinsk. De obicei în localitate se află o trupă restrânsă de militari, dar în ziua de care vă vorbesc, la faţa locului se găsea o întreagă sotnie[1], deoarece câţiva deportaţi care lucrau în uzinele de la Tşita evadaseră şi se aflase că nefericiţii s-ar fi îndreptat spre Verhne-Udinsk. Cazacii fuseseră trimişi să cerceteze cu de-amănuntul împrejurimile ţinutului, să-i aresteze pe evadaţi şi să le administreze o pedeapsă exemplară. Căpitanul de cavalerie al acestei sotnii era fiul prefectului din Verhne-Udinsk, care cunoştea locurile ca pe propriile sale buzunare, putând să-i descopere pe cei fugiţi chiar şi în gaură de şarpe.

Fiul prefectului era cunoscut ca un ofiţer sever şi de temut. Tatăl său locuia în cea mai impunătoare casă din localitate, care nu se putea compara decât cu o singură clădire din Verhne-Udinsk: cu hanul, al cărui proprietar era socotit drept unul din cei mai înstăriţi oameni din oraş.

La cârciumă era chef mare. Siberienii sunt faimoşi pentru rachiul lor, de altfel ei se şi îmbată repede; nu e o beţie grea, dar e continuă. E de ajuns niţică votcă şi sunt mahmuri două zile, iar când se trezesc simit nevoia să se îmbete din nou.

Înăuntru nu erau nici mese, nici scaune. Chefliii cu ochii migdalaţi erau aşezaţi de-a dreptul pe rogojinile înşirate de jur-împrejurul pereţilor şi beau tot ce era de găsit: lapte acru, votcă, ceai. Era o hărmălaie de nedescris — nici unuia nu-i tăcea gura.

Deodată toţi amuţiră. Intrase cineva: era un străin de statură mijlocie, un „domn”. Pentru băştinaşi „domn” este oricine are trăsături caucaziene şi are haine de calitate.

---

[1]Escadron de cazaci.

Nou-venitul purta pantaloni bufanţi albaştri, cane lăsau să se vadă carâmbul cizmelor, o tunică cu găitane, iar pe deasupra îşi aruncase o blană de capră uşoară. Pe cap avea o căciulă din miel tăbăcit, cum se poartă prin ţinuturile persane şi caucaziene. Chipul îi era umbrit de o barbă neagră şi deasă, care lăsa la iveală doi ochi străpungători şi neliniştiţi, ce nu inspirau prea multă încredere. Cu siguranţă că nu era rus. După trăsături putea fi luat drept vreun francez sau grec.

Salută scurt şi-şi plimbă semeţ privirea peste mulţimea din cârciumă. Cârciumarul îi ieşi înainte şi se ploconi în faţa lui până la pământ.

— Bun venit, tătucă, în cârciuma mea! Ce-ţi doreşte sufleţelul?

— Pot să locuiesc la tine?

— Da, tătucule! Dar eşti singur?

— Nu, am o slugă cu mine.

— Unde este?

— Afară, la kibitka.

— Vai, dumnezeule mare din Ostrolenko! Ai o kibitka? Ai venit cu trăsura? Şi eu nu am observat? Iartă-mă, te rog! O să dau un acatist şi o icoană în dar Sfântului Nicolae, patronul hanului meu, ca să-mi fie iertată după moarte greşeala asta. Vreau să-ţi văd şi eu trăsura!

— Atunci, vino!

Cei doi ieşiră. La intrare era oprită o trăsură cu doi cai, încărcată cu fel de fel de cufere: aceasta era kibitka. Vizitiul, un bărbat vânjos, îşi făcea de lucru pe la cai.

— Am să dau poruncă să-ţi fie duse în han toate lucrurile, spuse hangiul. Cât ai de gând să stai la mine?

— Încă nu ştiu cât mă vor reţine afacerile. Am auzit că ar fi târgul de toamnă.

— Da, domnule.

— Dar nu văd nimic. Unde este?

— A, în Verhne-Udinsk nu este loc pentru un târg, aşa că se ţine în afara oraşului. Poţi să-mi spui dincotro vii?

— De la Irkutsk.

— Aşadar, din vest. Nu aveai cum să vezi iarmarocul, care este în partea de răsărit a oraşului.

— Vin acolo şi vânători de samuri?

— Mulţi, domnule.
— Aş vrea să tocmesc câţiva.
— Vrei să iei în serviciul tău vânători de samuri? Hm, domnule, este foarte riscant. Poţi ori să câştigi foarte mulţi bani, ori să pierzi totul.
— Cel ce nu riscă, nu câştigă.
— Pe cine vrei să angajezi?
— Poţi să-mi recomanzi tu câţiva vânători de nădejde? Vreau să alcătuiesc o trupă de vânătoare.
— N-ai să reuşeşti, domnule.
— De ce nu?
— Oamenii ăştia îşi aleg singuri compania. Tu trebuie să te înţelegi cu un vânător iscusit, care să găsească el oamenii de care ai nevoie.
— Aşa voi face. Ştii vreunul?
— O, mai mulţi, domnule! Cel mai faimos dintre ei este... ah, de-ai putea să-l iei pe el!
— Pe cine?
— ”Numărul 84”.
— Numărul... N-are nume?
— Nu i-l ştie nimeni, în fără de judecătorii care l-au condamnat. Nici măcar autorităţile de pe aici nu i-l ştiu. Dar este cel mai bun vânător dintre toţi! Nu este el prea limbut, dar oricine doreşte să-l aibă camarad; însă oamenii şi-i alege întotdeauna singur şi mereu vine cu tolba încărcată.
— Ce vârstă are?
— Trebuie să fi împlinit şaizeci de ani.
— Mai este pe aici?
— Eu nu l-am văzut, dar pe oricine vei întreba de el, ţi-l va putea arăta. Însă, înainte de toate, e musai să treci pe la prefect.
— De ce?
— Mai întâi că fără permisiunea lui nu poţi să stai prea mult în hanul meu şi nici în oraş. Apoi, fără încuviinţarea lui nu poţi merge la târgul de toamnă, şi, în cele din urmă, nu poţi încheia nici o învoială cu nimeni fără să semneze şi el. Dacă nu faci aşa cum se cuvine, vei fi straşnic pedepsit. Alt sfat mai bun nu am să-ţi dau...
— Rus afurisit, mormăi în barbă străinul, mai mult ca

pentru sine. Bine, spuse el cu voce tare, mă voi duce. Până mă întorc să-mi aranjezi camera!

Ieşi, se îndreptă spre casa învecinată şi intră pe uşa principală. Înăuntru se putea citi deasupra unei uşi: „Oficiu”. Acolo era postat un bărbat în tunică tradiţională căzăcească. Străinul se duse la el.

— Unde îl găsesc pe ispravnic?

Cazacul nu-i răspunse imediat, ci se dădu speriat înapoi şi făcu ochii mari.

— E oare cu putinţă? Florin? Tu? În Siberia?

Străinul se schimbă la faţă, se dădu şi el un pas îndărăt, dar îşi reveni.

— Te înşeli, nu te cunosc.

— Se prea poate, dar eu te cunosc prea bine. Au trecut doi ani de la ultima noastră întâlnire. E adevărat, eu m-am schimbat, dar tu ai un chip care nu poate fi uitat cu uşurinţă.

— Curios lucru! spuse străinul, dând din umeri. Şi cine ar trebui să fiu eu, mă rog?

— Valetul Florin!

— Valet? Al cui?

— Al lui Bruno von Adlerhorst.

— N-am auzit în viaţa mea numele ăsta!

Cazacul se apropie de el.

— Pe legea mea, spuse el răguşit, cu cât mă uit mai bine la tine, cu atât sunt mai sigur că tu eşti Florin! Hai, nu te mai preface!

Străinul spuse:

— Sper că nu ai de gând să mă insulţi! Porţi însemnele de exilat, asta înseamnă că ai fost trimis într-un regiment disciplinar siberian. Ce m-ar costa să cer să-ţi înăsprească pedeapsa? Ai putea fi mutat foarte uşor din clasa a doua în clasa a cincea!

Ameninţarea nu-l făcu pe cazac să se răzgândească.

— Aş pune rămăşag că nu mă înşel! Nu e posibil ca doi oameni să semene ca două picături de apă!

— E doar o asemănare! Nu am de ce să mă cert cu un cazac pedepsit, dar am să-ţi dovedesc că te înşeli. Uite paşaportul meu, citeşte!

Străinul îşi scoase paşaportul şi-l dădu cazacului. Acesta citi

cu voce tare: Fedor Lomonov, comerciant din Orenburg, act emis de autorităţile de acolo şi semnat de guvernator. Nu mai era loc de nici o îndoială. Şi totuşi cazacul spuse comparând descrierea din act cu înfăţişarea străinului:

— Aici stă scris: doi dinţi din faţă lipsă, iar tu nu eşti deloc ştirb! Cum vine asta?

Străinul spumega de furie; smulse paşaportul din mâna cazacului.

— Mi i-am pus la loc, creier de oaie proastă! Sunt falşi! Oricum, nu tu eşti prefect şi am stat destul de vorbă cu tine! Spune-mi, unde pot da de ispravnic!

— E aici înăuntru, intră!

Anticamera avea trei uşi. Una prin care intrase neguţătorul Fedor Lomonov, alta prin care se pătrundea la ispravnic şi o a treia care ducea nemijlocit în curte.

— Şi totuşi, el este! spuse cazacul ca pentru sine. Ce-o căuta aici? Pe unde o fi umblat toţi anii ăştia? De ce o minţi?

Nu avu timp să mai reflecteze la întâmplarea asta, căci cea de-a treia uşă se deschise şi intrară trei persoane.

Mai întâi, un flăcăiaş mic şi grăsuţ, cu ochii migdalaţi, cu bărbia proeminentă şi cu o căciulă de urs uriaşă. Era înveşmântat pe de-a-ntregul în blană. Ţinea în mână o cravaşă, care nu-i dădea nicicum un aer fioros, căci avea o figură cu totul inofensivă şi, pe deasupra, mai şi zâmbea prietenos.

După el venea o femeie care îi cam semăna. Şi ea avea o cravaşă. Îi lipsea doar căciula. Părul şi-l purta pe spate în două cosiţe subţirele, în urechi avea cercei mari de aur, iar la piept îi atârna un lanţ greu do argint. Chipul ei părea şi mai blajin decât al bărbatului său. Era şi mai grăsuţă decât el, aşa că intră cu multă osteneală pe uşă.

În urma celor doi păşea o fată înălţuţă şi bine proporţionată, îmbrăcată cam bizar. Avea cizme lungi din piele roşie de elan şi o rochie din piele de samur argintiu din cea mai scumpă, cu mâneci tăiate după moda orientală până pe la umeri şi prinse cu agrafe de aur. La gât îi strălucea un lanţ de aur. Părul bogat şi-l prinsese tot cu agrafe de aur. Pe fruntea frumos arcuită îşi pusese mai multe şaibe de monezi de aur combinate cu diamante. Mânerul biciuștii era

împodobit tot cu pietre preţioase.

Dar mai presus de toate aceste minunăţii, fata avea un chip cum rar îţi este dat să întâlneşti. Privirea visătoare arăta un suflet nobil, iar zâmbetul abia ghicit în colţul buzelor trăda o fire veselă şi deschisă. Ce mai, fata era frumoasă atât la chip, cât şi la suflet.

Omuleţul cel dolofan se duse zâmbind la cazac.

— Tu eşti aici de pază, fiule?

— Da, tătucă.

Toate neamurile vorbitoare de rusă se alintă spunându-şi tătucă, mămucă, frăţioare, surioară.

— Ştii cine sunt? mai întrebă dolofanul.

— Nu, dar aş fi bucuros să aflu.

Omuleţul se însenină şi mai tare.

— Sunt Bula, teişul[1] buriaţilor. Acum ştii cine sunt, drăgălaşule?

— Da, tătucă, acuma ştiu.

— Ea este nevestica mea, principesa. O cheamă Kalyna[2]. Nu găseşti că i se potriveşte numele?

— O, chiar foarte bine, tătucă!

— Ştii cumva dacă bunuţul prefect este acasă?

— Da, tătucă, e în odaia lui.

— Ei, atunci trebuie să mergem la el. Am venit să-i facem o vizită.

— O să vă rog să mai aşteptaţi puţin, căci acum e cineva la el.

— Cine?

— Un neguţător străin care vrea să-şi pună în regulă paşaportul.

— Bine, aşteptăm, dar sper că prefectul nu va întârzia prea mult cu paşaportul ăsta. Am venit la iarmaroc şi am multe târguieli de făcut.

— Ispravnicul se va grăbi. Vrei să-l anunţ că sunteţi aici?

— A, nu! Graba nu-i chiar aşa de mare. Pentru ca timpul să nu ni se pară atât de lung, vreau să ţi-o prezint pe fiica mea. Inimioara mea, odorul meu, mieluşelul tatii, vino încoace! O cheamă Karpala. Nu-i aşa că i se potriveşte?

---

[1] Principele.

[2] Grăsuţa.

(„Karpala* înseamnă „strălucitoare ca neaua”.)

Cazacul îşi pironi privirea asupra frumoasei şi se înroşi până în vârful urechilor.

— Da, ai fost foarte inspirat cu numele ăsta, tătucă!

Karpala veni spre cazac şi îi întinse mâna, spunându-i cu o voce clară:

— Să ne dăm mâinile ca nişte cunoştinţe care nu s-au uitat niciodată!

Mama şi cu tatăl ei se uitară miraţi unul la celălalt.

— Cum? Cunoştinţe? V-aţi mai văzut vreodată? întrebă Bula.

— Da, răspunse fata bucuroasă. El este... salvatorul meu!

Cei doi dolofani ridicară mâinile a uimire.

— Salvatorul tău?

— Da.

— Cel care te-a scos de sub gheaţă?

— Da.

— Nu cumva te înşeli, inimioara mea?

— Nu. L-am recunoscut de cum l-am văzut.

— Dar îl descriseseşi cu totul altfel...

— Ba chiar aşa cum e...

— Ce minune! E adevărat că eşti salvatorul ei? Căzăcelul meu drag?

— Sunt fericit că am putut să fac ceva pentru fiica voastră, răspunse, cazacul cu modestie.

— Nu e nici o greşeală? Tu eşti acela? Dă-mi voie să te îmbrăţişez!

Bula îl strânse în braţe pe cazac şi apoi îi spuse şi nevestei sale:

— Mămucă, strânge-l şi tu la pieptul tău! Merită să-i mulţumeşti.

„Mămuca” vru să-l pupe pe obraji, dar din cauza staturii nu putu să ajungă la el, aşa că renunţă.

Teişul spuse, apoi:

— Dar acum nici să nu te gândeşti să nu o săruţi pe fetiţa mea! Sărutările ei aparţin altuia, căci este logodită cu căpitanul, fiul prietenului meu, prefectul. În schimb, poţi să te consideri prietenul nostru, cu toate că eşti doar un cazac osândit!

Karpala se dădu înapoi, vizibil afectată. Cazacul păli.

— Nu sunt un răufăcător, spuse el trist, uitându-se cu coada ochiului la fată. Sunt deţinut fără să am vreo vină.

— Voi pune o vorbă bună pentru tine.

— Nu, să n-o faci! O să-mi aducă mai mult rău decât bine, tătucă!

— Te înşeli, feciorașul meu! Căpitanul pune mult preţ pe cuvântul meu!

Karpala veni iarăşi lângă cazac şi se uită drept în ochii lui.

— Nici mie nu-mi îngădui să intervin pentru tine?

— Nu, prinţesă! Te implor să n-o faci!

— Crezi că mie, logodnica lui, nu-mi va îndeplini rugămintea?

Chipul cazacului se înăspri.

— Nu am nevoie de îndurarea lui.

Karpala lăsă tulburată capul în jos, apoi spuse:

— Îmi pare rău că nu am cum să te ajut. Dar poate vrei să primeşti alt fel de recunoştinţă de la mine. Îngăduie-mi să-ţi dau un suvenir!

Fata îşi scoase un inel şi i-l puse pe deget cazacului.

În acel moment, din camera de primire ieşi Fedor Lomonov, deschizând uşa atât de larg, încât prefectul, fiul său şi un locotenent dădură cu ochii de musafiri.

— Bula, principele! strigă prefectul.

În timp ce Fedor Lomonov o luă iute la picior, căpitanul se repezi la cazac.

— Ce se întâmplă aici?

— L-am găsit pe cel care m-a salvat, surâse Karpala.

— Da, salvatorul ei, spuse şi principele. Nu te bucuri şi tu, căpitane?

Tânărul făcu un gest de nemulţumire.

— Ce e cu inelul ăsta? întrebă el scurt.

— L-am dăruit salvatorului meu, răspunse Karpala, iritată de tonul cu care i se vorbise.

— Cum? Lui, un criminal? Eu nu îngădui aşa ceva! Vino-ncoa, băiete!

Căpitanul luă mâna cazacului şi-i scoase inelul de pe deget, apoi se adresă familiei care-l aştepta:

— Poftiţi înăuntru, vă rog.

Cazacul rămase în poziţie de drepţi, întruchiparea însăşi a disciplinei militare! Doar vârfurile mustăţilor îi tresăreau şi pleoapele îi zvâcneau abia vizibil, încercând astfel să nu trădeze prin priviri ce se întâmplă în sufletul lui.

Karpala veni după ceilalţi cu chipul îmbujorat şi cu inima strânsă.

— Nu fii mâhnit! Ne vom revedea! mai apucă ea să-i şoptească bietului cazac.

De-abia după ce se închise uşa în urma fetei, cazacul îşi veni în fire. Luă o gură bună de aer, se întinse şi ridică pumnul ameninţător.

— O să vină şi timpul meu! scrâşni el printre dinţi. Gândurile începură să-i alerge nebuneşte prin minte. Voi fi iarăşi liber şi apoi...! Ce mai zi! Mai întâi Florin. Pot să jur că el era! Şi acum, Karpala, logodnica căpitanului. Ah, Dumnezeule!

Se linişti, lăsă pumnul în jos şi începu să se plimbe de colo-colo, ca unul care se lupta cu o mare deziluzie.

2. Fiica principelui

Ispravnicul îi salută prietenos pe principe, pe nevasta şi pe fiica lui. Dar un fin cunoscător ai firii omeneşti şi-ar fi dat seama că prisosul ăsta de politeţe nu venea nicidecum din suflet, ci din obligaţie.

Era înalt, lat în umeri, cu fruntea îngustă, nasul cârn şi buzele groase şi cu barba înfoiată. Fiul său, căpitanul de cavalerie, îi semăna foarte bine, ba părea să fie şi mai lat în umeri; părea să fie foarte viguros.

Locotenentul care se afla acolo vru să se retragă, însă căpitanul îl opri cu un semn discret.

— Nu mă stânjeneşti deloc, îi suflă la ureche căpitanul. Vreau să fii martor când îi voi desluşi grăsanului ăsta de principe punctul meu de vedere.

Rânjind răutăcios, se îndreptă spre teiş.

— Tătucă, spune-mi cum ai putut să îngădui fiicei tale să dăruiască un inel unui criminal?

Principele făcu ochii mari.

— Dar e salvatorul ei!

— Te-ai bucurat într-adevăr că l-ai găsit?

— Foarte mult! Şi mămuca s-a bucurat. De fericire l-am şi îmbrăţişat.

— Îmbrăţişat?

— Şi de ce nu?

— Şi Karpala?

Teişul se pregătea să-i răspundă, însă Karpala i-o luă înainte.

— Ai ceva împotrivă?

— Bineînţeles! Doar eşti mireasa mea!

Karpala păli speriată. Era limpede că se lupta în sinea ei cu o hotărâre.

— Nu am ştiut nimic.

— Aşa a rămas statornicit între noi şi părinţii tăi. Tatăl tău a

jurat în faţa lui Lama şi nu trebuie să-şi încalce jurământul.

Lama este preotul buriaţilor şi are o mare înrâurire asupra conştiinţei mirenilor lui.

Fata ridică privirile, implorând ajutor de la tatăl ei.

— E adevărat, tătucă? îl întrebă ea cu voce joasă.

— Da, sufleţelul meu.

— De ce ai făcut asta?

— Îţi voi spune când vei fi soţia acestui tânăr.

— Deci, nu se mai poate schimba nimic?

— Nu. Ştii că este cu neputinţă să-mi încalc jurământul.

Karpala tăcu, abia stăpânindu-şi lacrimile. Se lăsă să cadă pe un scaun, căci simţi cum o cuprinde leşinul. Căpitanul se apropie de ea şi-i spuse drăgăstos:

— Comoara mea, ştii că suntem făcuţi unul pentru altul. Cel care îndrăzneşte doar să-ţi arunce o privire este un câine nenorocit!

Fata ridică fruntea, mânioasă:

— Îl faci câine pe cel care m-a salvat? De ce? Cu ce a greşit?

— Nimeni nu ştie pricina pentru care sunt deportaţi în Siberia oamenii aceştia. Oricum, îl voi pedepsi straşnic.

— Pentru ce? întrebă Karpala.

— Pentru obrăznicia cu care te-a sărutat.

Karpala roşi.

— Sărutat? Nu ştiu nimic...

— Ba a făcut-o. Am un martor.

— Cine?

— Eu însumi.

Căpitanul îi aruncă fetei o privire semeaţă, dar nu se întâmplă aşa cum se aşteptase el; Karpala nu se apără, ci se ridică de pe scaun şi făcu un pas spre el.

— Ai văzut când m-a sărutat? Atunci, poate ai văzut şi când s-a rupt gheaţa sub mine?

— Da.

— Atunci mi-am pierdut cunoştinţa şi am apucat, totuşi, să văd chipul salvatorului meu. Doar o clipă a fost de ajuns să nu i-l mai pot uita niciodată! Când mi-am revenit, eram aici, în casa ta.

— Da, eu te-am adus.

— Dar el a fost cel care m-a scos de sub gheaţă, nu-i aşa?

— Da, el a fost „Numărul 10”! Am să-l chem încoace! O să vadă el!

Karpala se mânie şi mai tare.

— Aha, acum ai prins curaj! Atunci nu ai avut tăria să-ţi rişti viaţa pentru mine! A trebuit ca el să şi-o pună în joc şi nu tu, cu toate că ştiai încă de pe atunci că urma să-ţi fiu soţie!

De enervare, căpitanului începu să i se zbată o venă la tâmplă.

— Măsoară-ţi cuvintele!

— Vrei să spui că ai fost curajos?

Se înfruntau stând faţă în faţă, amândoi deopotrivă de mândri şi de furioşi. Prefectul şi teişul vrură să-i despartă, însă căpitanul îi dădu la o parte cu un gest.

— Lasă-l, tătucă, spuse Karpala dispreţuitoare. Trebuie să-mi dea un răspuns!

— Da, îţi voi răspunde! strigă căpitanul. Te-aş fi salvat eu dacă nu ar fi fost acolo şi cazacul „Numărul 10”. Aşa, de ce mi-aş fi udat eu uniforma?

Karpala îl măsură din cap până în picioare, aruncând flăcări din priviri.

— Prin urmare, el trebuie să primească în locul tău răsplata!

— Pe Sfântul Andrei, ocrotitorul meu, despre de răsplată vorbeşti? râse aspru căpitanul.

— Răspunsul îl vei avea în curând, îi răspunse rece fata.

— Îl vreau acum! Îţi poruncesc!

— Mie? Prinţesei Karpala?

— Da, ţie! Şi mi te vei supune!

— Niciodată!

— Te voi sili!

Ridică mâna.

— Vrei să dai în mine? ţipă fata şi se dădu înapoi, speriată.

Căpitanul se răzgândi şi lăsă braţul în jos.

— Nu, în tine nu. Dar o să te doară şi mai tare dacă o să primească el loviturile în locul tău.

Puse mâna pe clopoţel şi sună. Cazacul intră, închise uşa după el şi rămase locului.

— Prinţesa a vrut să-ţi dăruiască un inel? îl întrebă grosolan

căpitanul.
— Da, stăpâne.
— Şi tu nu ai refuzat?
— Nu, stăpâne.
— Fiu de căţea! Nu ştii care-ţi sunt îndatoririle? Ia aici răsplata!
Luă cravaşa de pe masă şi îl şfichiui pe cazac. Bietul condamnat nici nu clipi, doar îşi feri faţa cu mâna.
Părinţii fetei vrură să-l oprească pe căpitan, care parcă înnebunise, însă Karpala îi opri cu-n gest.
— Vreau să rezolv singură problema! scrâşni ea.
Căpitanul se potoli, în sfârşit şi puse biciuşca la loc.
— Aşa, acum ţi-ai primit răsplata! Acum cară-te la grajduri!
— La ordine, stăpâne! spuse cazacul şi plecă.
Căpitanul se întoarse apoi spre Karpala şi o întrebă sarcastic:
— Ei, cum ţi-a fost?
— Nu mi-a făcut rău, răspunse ea cu răceală, uitându-se drept în ochii lui. Dar dacă te uitai bine la ea, vedeai că îşi muşcase buzele până la sânge. Nu e nevoie să fii atât de batjocoritor! El este un erou!
— La naiba! Cum, erou?
— Da, un erou şi un martir, pentru că a răbdat durerea insultei fără să se plângă şi pentru că s-a expus în locul meu.
— Insultă? strigă căpitanul bătând din pilelor. Mă faci să râd! Ca şi cum un ofiţer ar avea cum să insulte un criminal! Şi să ştii că mă bucur că s-a expus în locul tău. Data viitoare îl bat până-l omor şi n-ai să mă poţi împiedica!
— Nu te împiedic de la nimic, căci mi-e egal ce faci. Vei pleca imediat, cu toate că ştiu că trebuie să se negocieze dota miresei. Faci ce doreşti! Nu e nevoie să mai fiu de faţă. Este un proverb care spune că nedreptatea iese la iveală ca uleiul în apă. Singura zestre pe care ai nevoie să ţi-o aduc este o cravaşă!
Karpala îl dădu pe căpitan la o parte din calea ei, lovindu-l cu biciuşca de călărie şi plecă fără ca nimeni să încerce să o oprească. În faţa casei aşteptau caii cu care venise familia ei. Încalecă pe calul ei, dădu pinteni şi... dusă a fost!
După ce Karpala ieşi, preţ de o clipă se aşternu o tăcere de

mormânt în cameră. Fiul prefectului făcu o mişcare fără rost, apoi se duse la locotenent şi-i făcu semn să-l urmeze. Teiaşul Bula şi Kalyna rămaseră ţintuiţi locului, ca năuciţi. Ispravnicul se duse la fereastră, vizibil afectat.

Căpitanul ieşi însoţit de locotenent şi trânti uşa de răsună în toată casa. De-abia în faţa casei îşi recapătă graiul.

— Karpala i-a dat nas mişelului ăsta. Poate fi primejdios acum! Trebuie să-l fac să dispară din calea mea.

— În ce fel? Nu cumva vrei să-l...? întrebă locotenentul, arătând spre spada sa.

— Nu. Ţărănoiul ăsta e prea nevolnic pentru o asemenea onoare. Nu e altceva decât un număr.

— Atunci, vrei să-l mut de aici?

— Nu, căci ia prea mult timp şi e nevoie de aprobarea colonelului.

— În cazul ăsta, habar n-am ce ai de gând să faci.

— Se pot întâmpla mici accidente, în care nimeni să nu fie de vină. Uite, de pildă, gândeşte-te la armăsarul cel nou pe care mi l-am adus din Tabun; până acum nu l-a mai încălecat nimeni!

— Nu-i rău! rânji locotenentul.

— Hai, vino! O să facem o partidă de călărie!

Cei doi ofiţeri ieşiră în curte; în faţa grajdului erau doi cai. Tot acolo era şi cazacul, care se afla în serviciul personal al căpitanului.

— Mergem la plimbare. Pune-ţi şaua pe armăsarul cel nou, îi porunci căpitanul cazacului.

Calul era pe jumătate sălbatic; să călăreşti un asemenea armăsar, care nu mai fusese niciodată obişnuit cu un călăreţ, era curată nebunie.

Şi totuşi, cazacul nu schiţă nici un gest de împotrivire. Se apucă să pună şaua mai întâi pe calul stăpânului său.

— Lasă-l pe al meu! Vezi-ţi de armăsarul tău şi grăbeşte-te, că n-avem timp de pierdut!

Cazacul se supuse ordinului şi se duse la grajd.

— Ţi-ai făcut socotelile greşit! murmură el că pentru sine. Nu degeaba am călărit pe ascuns noaptea pe armăsarul ăsta drăgălaş! Acum e gata îmblânzit! Mi-e clar; căpitanul vrea să scape de mine. Ei, acum o să vedem, ori eu ori el!

Deschise uşa grajdului şi intră. Într-un colţ, printre nişte scânduri, crescuse un soi de muşchi numit de buriaţi „lepta”. Cazacul rupse din el un smoc, îl băgă în gură, începu să-l mestece, apoi se duse la cal, care era bine legat, şi-i suflă în nări. Deodată, privirile armăsarului, care mai înainte luceau sălbatic, se îmblânziră. Animalul fornăi de plăcere. Iată ce efect imediat avu planta asta care nu era, totuşi, decât un mijloc simplu, dar foarte bun, pentru a îmblânzi chiar şi armăsarii cei mai nărăvaşi!

Cazacul luă şaua, scoase calul uşurel din grajd, apoi înşfacă nagaika atârnată într-un cui în grajd. Nagaika este o biciuşca cu mâner scurt folosită de îmblânzitorii de cai sălbatici.

— Băiete, se stropşi căpitanul la cazac. Tot nu eşti gata?

— Nu trebuie să pun şaua pe cal aici afară?

— Aici? Ţi-ai pierdut minţile?

În acea clipă chiar, ieşi ca o vijelie armăsarul, pe care îl dezlegaseră doi camarazi de-ai cazacului, la un semn de-al lui. Toţi cei de faţă se dădură înspăimântaţi din calea calului. Acesta făcu un ocol în galop, apoi cazacul îi ieşi înainte; îşi scoase din gură, fără să fie observat, nişte muşchi gata mestecat şi se duse la cal, ca şi cum voia să-l dezmierde; îi duse mâna la bot, animalul apucă cu buzele muşchiul pe care i-l întindea cazacul, apoi se lăsă înşeuat fără să opună nici cea mai mică rezistenţă.

Cei care asistaseră la această scenă scoaseră strigăte de uimire. Nici măcar ofiţerilor nu le venea să creadă. Armăsarul cel de temut se lăsase înşeuat de parcă era o mârţoagă fără pic de vlagă. Căpitanul se apropie prudent de cai.

— Omule, ăsta-i chiar calul din Tabun?

— Stăpâne, uită-te mai bine ca să te convingi! îi răspunse calm cazacul.

— Şi stă blând ca un miel?

— După cum vezi.

— Cum de ai reuşit?

— Eu ştiu cum să îmblânzesc un duşman, fie el om sau animal.

— Neruşinatule! Ce faci cu cravaşa?

— Am luat-o pentru cazul în care cineva ar voi să-mi facă rău.

Cazacul vorbise politicos şi smerit, însă căpitanul pricepu bine la adresa cui era ameninţarea.

— Despre cine vorbeşti?

— Despre lupi, fireşte!

— Norocul tău! Aruncă biciuşca! Urmează-ne!

Spunând acestea, căpitanul se îndreptă către râu. Cazacul i se supuse; aruncă nagaika şi o porni călare în urma celor doi ofiţeri.

— Stăpâne, nu ne duce în păcat! Omul ăsta are pe diavolul în el! Nu vezi că armăsarul îl ascultă blând ca un mieluşel? spuse locotenentul.

Verhne-Udinsk se află pe malul râului Uda; nu departe de oraş cei doi ofiţeri trecură râul, a cărui apă le ajungea cailor de-abia până la pântece. Cazacul îi urma, armăsarul său galopând la fel de repede precum caii superiorilor săi.

Când ajunseră pe celălalt mal al apei, căpitanul se uită în jurul său şi spuse:

— Ţărănoiul ăsta chiar că e diavolul în persoană! Oare cum o fi făcut să îmblânzească animalul?

— N-am nici o idee, spuse şi locotenentul.

— Ia să vedem dacă armăsarul o să fie la fel de liniştit când o să treacă prin ape mai repezi.

— Cum, vrei să mai trecem încă o dată prin râu?

— Da, pe acolo! spuse căpitanul şi arătă spre un loc de pe mal, destul de îndepărtat.

— Dar acolo apele sunt adânci şi foarte periculoase! Nu cumva ai de gând să mergem într-acolo?

— A, noi nu! Doar el o să meargă!

— Sub ce pretext?

— Acolo departe văd un convoi de trăsuri. Am să-l pun să întrebe pe oamenii aceia dincotro vin.

— Dar convoiul se îndreaptă spre noi.

— Tocmai de aceea! Chiar în locul acela a salvat-o pe Karpala astă-primăvară, când ea a vrut să treacă râul şi s-a rupt gheaţa sub ea. Vreau să-l văd dacă de data asta mai reuşeşte să treacă pe acolo!

Căpitanul se întoarse spre mal, unde se opri şi arătă cu mâna înainte:

— Acolo în apă este un cal?

— Da.

— Şi pe lângă el nu este o grămăjoară de veşminte? Ciudat!

— Hei, arată de parcă ar fi veşminte femeieşti! strigă locotenentul.

— Şi mie îmi pare la fel. Nu cumva or fi...

— ... ale Karpalei, care se scaldă acolo?

— N-ar fi exclus. Locul este destul de ferit, iar malul este înalt şi înconjurat de tufe; e tocmai potrivit pentru scalda unei fecioare...

— Dar de ce tocmai acolo, unde e aşa de primejdios?

— Buriaţii sunt nişte înotători excelenţi!

Cei doi ofiţeri se îndepărtară; nici unul din ei nu bănuia că erau urmaţi îndeaproape de cazac.

— La naiba! E calul ei!

Karpala venise acolo să se liniştească şi să-şi pună gândurile în ordine. Se întâmplaseră prea multe în ziua aceea: îl revăzuse pe cel care o salvase, aflase că tatăl ei o legase prin jurământ de căpitanul faţă de care nutrea un dispreţ adânc. Doar la gândul că trebuia să devină soţia acelui bădăran, simţea cum o cuprinde mânia. Să fie a lui până la moarte... niciodată! Cugeta şi iar cugeta: cum să facă să nu-şi încalce tatăl său jurământul, dar nu găsea nici o cale de ieşire.

Deodată îşi aduse aminte de cazac. Karpala nu-şi dăduse seama ce impresie adâncă îi făcuse acesta, dar, tot gândindu-se la el, simţi cum se linişteşte. De câte ori nu-şi lăsase fantezia să zburde, imaginându-şi chipul celui care o salvase de la moarte! De câte ori nu se gândise la el, lăsându-şi închipuirea, singurătatea şi ardoarea să-l zugrăvească pe cel care fusese un adevărat erou...

Se uita la apa învolburată a râului, înspre locul unde se întâmplase totul. Acolo i-a văzut chipul când şi-a revenit în simţiri şi... când a sărutat-o. Apoi a venit căpitanul, omul ăsta neînchipuit de dezgustător!

Aducându-şi aminte de căpitan, fata plesni în aer cu biciuşca. Îşi spuse că trebuie să-şi ia gândul de la el şi să se gândească mai bine la celălalt, la cazacul care îşi riscase viaţa pentru ea, chiar aici, în apele acestea primejdioase. Ar fi

vrut să se arunce în râu, să-şi răcorească inima prea înfierbântată. Se uită cercetător de jur-împrejur — nu era nimeni. Începu să-şi lepede hainele şi podoabele, apoi se aruncă în apă, lăsându-se mângâiată de undele răcoroase şi limpezi ale râului.

Biata fată nici nu-şi închipuia că cei doi ofiţeri o văzuseră şi se apropiau pe furiş de ea.

— Cazacul se ţine după noi! spuse deodată locotenentul.

Fiul prefectului se uită îndărăt.

— Aşa e, pe legea mea! Ticălosul pare că pune ceva la cale. Uită-te la el, acum face cale întoarsă! Aşteaptă, tu, flăcăiaş, că-ţi vin eu de hac! Pe naiba, vin nişte străini! Cred că sunt cei din convoiul de trăsuri.

Căpitanul arătă spre celălalt mal, de care se apropiau trei călăreţi. Doi erau înalţi şi slăbănogi, iar al treilea era mai scund. Lunganii călăreau doi armăsari buriaţi, iar piticul părea să aibă un catâr. Se pare că animalele lor fuseseră foarte însetate şi de aceea cei trei călăreţi veniseră pe malul apei.

Străinii dădură cu ochii de tânăra care înota netulburată, încremeniră o clipă, apoi făcură stânga-mprejur.

— Ah, câtă delicateţe! pufni batjocoritor locotenentul.

— Ne-au văzut! Ia uite ce face piticul?

— Vine spre noi.

— Cred că vrea să ne convingă să plecăm şi noi..

— Ne ameninţă cu pumnul!

— Câine râios!

Călăreţul cel scund ridicase pumnul ameninţător. Văzând că nu are nici un succes, descălecă şi, desfăcând nişte curele, scoase un obiect lunguieţ.

— Fir-ar să fie! O puşcă! strigă căpitanul.

— Fii atent! Flăcăul o să tragă, spuse locotenentul.

— Numai să îndrăznească!

Străinul, în schimb, nici nu păru că se sinchiseşte; mai ameninţă o dată cu pumnul şi apoi, văzând că nu are efect, puse arma la ochi şi trase. Căpitanul tresări puternic şi duse mâna la cap.

— Pe legea mea! Băieţandrul ăsta trage bine! strigă locotenentul. Te-a nimerit?

— Ei, undeva m-a nimerit el...

— Aha, aici, în căciulă! Agrafa care ţinea pana a dispărut!

În acel moment, piticul le strigă într-o rusă stricată:

— Prima împuşcătură în căciulă, a doua în umăr, dacă nu mă înşel! De avertizat, v-am avertizat...

— Câine, cine eşti? răcni căpitanul.

— Sam Hawkens este numele meu. Fugi, *boy*, ori trag în tine!

Străinul puse iar puşca la ochi.

— Haide, vino! O să tragă din nou şi pistoalele noastre nu bat aşa departe ca arma lui! îi spuse locotenentul căpitanului.

Acesta trase iute de hăţuri şi plecă.

Cei doi ofiţeri făcură cale-ntoarsă înspre oraş. Cazacul numărul zece îi urma.

Karpala se speriase foarte tare când auzise împuşcătura, îşi dădu seama că nu era singură prin locurile acelea, mai ales că-l auzi vorbind şi pe Sam Hawkens. Ajungându-i la urechi şi strigătul căpitanului, a cărui voce o recunoscu imediat, ştiu că fusese spionată şi-l ghici pe cel care o făcuse.

Când răsunase împuşcătura, fata intrase în apă aşa de adânc, încât nu-i rămăsese afară decât capul. De pe malul celălalt auzi vocea străinului, care-i strigă:

— Copilă, nu te vedem de aici de unde suntem, dar tu poţi să ne auzi!

— Vorbeşte! strigă Karpala curajoasă.

— Pentru Dumnezeu, ieşi din apă! Au plecat.

— Şi voi?

— Noi suntem trei străini care vrem să ne adăpăm caii. Stăm cu spatele la râu şi nu o să ne întoarcem până când o să ne dai tu voie!

— Bine, vă cred!

— Să ştii că Sam Hawkens se ţine de cuvânt, mai ales când şi-l dă unei fete care stă pitită în apă! Hi-hi-hi-hi!

Era ceva în purtarea straniului care-i trezi fetei încrederea în el şi, de altfel, ea fusese crescută ca un băiat, aşa că nu ştia ce sunt acelea fasoane sau mofturi. Dacă situaţia ar fi fost alta, ar fi fost în stare să se apere chiar cu arma în mână, aşa că ieşi fără sfială pe mal. Dintr-o privire văzu că străinul nu o păcălise — cei trei erau întorşi cu spatele. Se îmbrăcă iute, apoi le spuse râzând:

— Acum puteţi să vă întoarceţi!
Străinii făcură întocmai.
— Cine sunteţi? îi întrebă Karpala, punându-şi podoabele fără să se grăbească.
— Sunt un american cu puţin sânge nemţesc, din partea bunicii, dacă nu mă înşel, dar camarazii mei sunt americani get-beget!
— I-aţi văzut pe cei care mă spionau?
— Da şi pentru asta le-am făcut cadou un glonte în căciulă.
— O să cam trageţi ponoasele pentru asta!
— De ce?
— Cel pe care l-aţi împuşcat este fiul prefectului.
— Aha, un domn distins care pândeşte pe furiş femei necunoscute şi care, la prima împuşcătură, spală iute putina, dacă nu mă înşel!
— Da. Acum s-a dus să dea ordin să fiţi arestaţi.
— Minunat!
— N-o lua în râs! El are puterea pe aici; veţi fi învinuiţi de tentativă de omor.
— Tentativa de ucidere a unei şepcuţe?
— E de ajuns că ai tras în el. Însă am de gând să vă ajut.
— Tu? Ce vrei să faci?
— Nu mai pierdeţi timpul şi mergeţi degrabă la iarmaroc. Întrebaţi acolo de Bula, principele buriaţilor! Vă va lua sub ocrotirea lui.
— Principele te cunoaşte?
— Sunt fiica lui!
— Extraordinar! Eşti foarte bună cu noi, dar nu ne temem de căpetenia cazacilor!
— Ba ar trebui să vă temeţi, măcar de dragul meu! Vreau să vă mulţumesc cum ştiu eu mai bine!
— La naiba! Niciodată Sam Hawkens n-a mai primit o astfel de rugăminte de la o femeie! Ei, de dragul tău, o să ne temem şi noi o dată! Hi-hi-hi-hi!
— Plecaţi iute! Vin şi eu deîndată. Voi încerca să-i întrec pe ofiţeri.
— Bine, atunci. La revedere!
Încălecară cu toţii şi o porniră în galop înspre oraş. Calul Karpalei era mult mai iute decât armăsarii ofiţerilor, aşa că îi

ajunse repede din urmă. Îi găsi tocmai când treceau printr-un vad al râului. Intră cu calul în apă şi făcu în aşa fel încât îl stropi straşnic pe căpitan.

— Ticălosule! Mizerabilule! îi strigă ea ofiţerului, care nu-i răspunse, ci dădu pinteni calului, însă fără să ajungă pe fată din urmă.

Când ajunse în târg, Karpala văzu că cei trei străini nu ajunseseră încă acolo, aşa că nu mai descălecă, ci le spuse ceva părinţilor ei, care fuseseră deja întorşi din drum de ispravnic, apoi plecă degrabă să iasă înaintea străinilor.

Dădu peste ci tocmai când se interesau care e cortul principelui şi-i aduse în tabăra unde se aflau părinţii ei. Descălecară cu toţii şi apucară să intre în cortul principelui exact înainte de a-şi face apariţia şi cei doi ofiţeri.

3. Vestul sălbatic din... Siberia

Sam Hawkens, Dick Stone şi Will Parker în Siberia! Oare ce planuri îi făcuseră pe cei trei să schimbe savanele şi preriile cu tundra cea neprimitoare şi pustie?

Odinioară, pe când se aflau în Valea Morţii, nici măcar n-ar fi visat să ajungă prin aceste locuri asiatice atât de sălbatice şi ar fi râs oricui în faţă dacă le-ar fi spus că odată vor ajunge să simtă sub picioare pământul tundrei siberiene.

Totul se petrecuse foarte simplu, de fapt. Cei trei camarazi fuseseră nevoiţi să petreacă mai mult timp în San Francisco, pentru a depune mărturie într-un proces. Tot acolo se întâmplase ca Hermann von Adlerhorst să primească o scrisoare de la prietenul lui, pictorul Paul Normann, care îl pusese foarte tare pe gânduri. Scrisoarea era datată de mai demult şi ajunsese la el, la destinatar, printr-un ocol. Iată ce stătea scris în acea misivă:

„Dragul meu Hermann!

De ce oare viaţa îţi dă atât de rar ocazia să întâlneşti fericirea pură şi sublimă? Liza şi cu mine suntem fericiţi, iar Zykyma face şi ea parte din fericirea noastră. Dar în cupa fericirii s-a strecurat o picătură amară. Află că fratele tău, Gottfried, de a cărui şedere în Rusia am luat cunoştinţă abia de curând, a dispărut fără urmă, la fel ca şi Martin din Wilkinsfield, despre care mi-ai scris. Şi odată cu el a dispărut şi tatăl lui adoptiv, contele rus Vasilkovici. Sunt sigur că nu ştiai nimic despre toate acestea, fiindcă şi noi am aflat de-abia de curând. Contele şi fiul său adoptiv au purces acum trei ani într-o călătorie prin Siberia din care nu s-au mai întors. Au rămas dispăruţi, în ciuda tuturor căutărilor pe care le-au întreprins rudele contelui. Cu un an în urmă a fost declarată moartea oficială a contelui şi toate bunurile sale au

trecut în mâinile unui văr din parte maternă, deoarece contele nu avea moştenitori direcţi. Toate acestea le ştiu de la reprezentantul Rusiei la Berlin, căruia m-am adresat cu problema aceasta.

Dragul meu, toate loviturile destinului care au atins mereu familia ta sunt atât de cumplite, încât mi-e teamă că orice cuvânt al meu de compătimire poate părea neputincios şi lipsit de conţinut. Nu-ţi pot dori altceva decât ca Dumnezeu să-ţi dea tăria să poţi suporta ca un adevărat bărbat această nouă lovitură şi să-ţi laşi inima deschisă pentru bucuriile ce vor veni!

Ce vreau să spun? Îţi mărturisesc că Zykyma a primit ştirea dispariţiei lui Gottfried cu mai multă cumpătare decât o credeam capabilă. Da, am impresia că este mult mai îngrijorată pentru căpitanul Orioltşaştşa decât pentru fratele tău.

Ei, şi-acum îmi iau inima în dinţi să-ţi aduc la cunoştinţă încă ceva, care-ţi va redeştepta, din păcate, o durere mai veche. Sorţi fericiţi au făcut să aflăm veşti despre fraţii tăi, în schimb, despre mama ta nu ştiam nimic. Dar acum s-a ridicat vălul acestui mister. Ştii că Liza poartă un medalion cu portretul tatălui tău, Bruno von Adlerhorst, care a făcut ca odinioară să-ţi poţi recunoaşte sora — pe Liza. De curând, pe când rememoram trecutul, Liza a deschis medalionul: poza tatălui vostru s-a dezlipit şi dinăuntru a ieşit la iveală un bileţel minuscul şi îngălbenit de vreme în care scria aproape ilizibil:

«Dragă micuţă Liza! Mama ta a murit din cauza unei slăbiciuni a inimii. Tatăl tău este mort, fraţii tăi, ca tine şi ca mama ta, au fost vânduţi ca sclavi. Atunci când spiritul tău se va deştepta, să te ajute Dumnezeu ca acest bileţel şi acest portret să-ţi fie de folos. Copila mea, Dumnezeu să te ocrotească şi îngerul tău păzitor să te ducă înapoi în patria ta natală — Germania!

Anna von Adlerhorst.»

Poţi să-ţi închipui, dragă Hermann, cât m-a tulburat această descoperire. Aflând de moartea mamei voastre m-am întristat foarte tare, căci cu toţii trăiam cu speranţa firavă că într-o zi o vom regăsi, ca pe fraţii tăi. Nu ne-a mai rămas decât să sperăm că în anii de sclavie mama ta nu a suferit prea mult.

Dragul meu Hermann, te rog să primeşti această veste cu cumpătare şi sper să te consolezi cu gândul că, oricum, speranţa ca mama ta să mai fie în viaţă era prea mică. Bucură-te că şi-a găsit, în sfârşit, liniştea şi îndreaptă-ţi gândurile către un viitor mai bun!

Liza şi Zykyma îţi trimit sărutări şi speră, împreună cu mine, să ai succes în căutarea lui Martin.

P

Prietenul tău,

Paul.”

Hermann se grăbi să-i ducă scrisoarea fratelui său Martin, care îşi revenea încetul cu încetul din boala pe care o căpătase lucrând la minele de mercur. Trebuiau oare să accepte ca atare declararea oficială a morţii lui Gottfried şi a tatălui său adoptiv? Martin, care încă nu-şi revenise din boală, credea că situaţia era fără ieşire, dar Hermann avea altă părere.

Norocul care-l călăuzise spre Martin îi dăduse încredere, căci şi el fusese dispărut fără urmă şi totuşi, Old Firehand, cu iscusinţa şi stăruinţa lui, izbutise să-l găsească şi să-l elibereze. Old Firehand! Da, el şi cu Winnetou erau cei care ar fi putut da cel mai bun sfat cu putinţă!

Cei doi fraţi se duseră iute în odaia unde locuia vânătorul împreună cu apaşii lui. Firehand citi pe îndelete scrisoarea, apoi se uită gânditor la Hermann.

— Vreţi sfatul meu? Hm! Povestea asta nu-mi place deloc.

— Cum aşa? întrebă Hermann.

— Un conte nu poate dispărea chiar aşa, fără urmă, în Siberia. Aici stă ascuns altceva.

— Te gândeşti la o crimă?

— Da.

— Te gândeşti că fratele meu a fost ucis...?

— Nu neapărat. Ştiţi bine că eu nu cred că un om a murit, până nu-i văd leşul. Gândiţi-vă la fratele dumneavoastră, Martin, cum voiaţi să renunţaţi la căutarea lui şi uitaţi-l acum teafăr şi întreg lângă dumneavoastră!

— Ai dreptate; nu trebuie să ne gândim la ce-i mai rău. Dar ce posibilităţi am avea?

— Încă nu vă pot spune. În orice caz, nu trebuie să ne descurajăm, ci să plecăm în căutarea celui dispărut.

— Îmi dai un sfat preţios, cu toate că poţi vedea din scrisoare că nu avem nici un punct de pornire.

— Nu există fărădelege care să nu lase cea mai mică urmă, presupunând, fireşte, că e vorba de o nelegiuire.

— După părerea ta, de unde trebuie să încep căutările?

— De acolo de unde dispare ultima urmă a celor doi. Este într-adevăr departe, însă trebuie să se mai ştie, locurile prin care au trecut contele şi fratele dumneavoastră.

— Ţie ţi se pare foarte simplu, însă pentru mine e greu. Ei, dacă aş avea lângă mine un cercetaş ca tine, aş mai zice, dar aşa... Nu ai putea... ştiu bine că e o îndrăzneală mare din partea mea... nu ai putea să mă însoţeşti?

Old Firehand râse.

— Nu e chiar aşa simplu cum credeţi. Ştiţi bine că eu am obiceiul de a sta în fruntea unei asemenea întreprinderi, de aceea îmi trebuie timp ca să mă hotărăsc[1]. Afacerea cu fratele Martin mi-a luat mai mult timp decât îmi închipuisem eu.

Hermann dădu din cap jenat.

— *Well*, mi-am închipuit eu. Iartă-mă! Ai făcut deja atât de mult pentru familia noastră! Dar eu credeam că, fiind un prieten al familiei şi în acelaşi timp un compatriot de-al nostru...

Old Firehand deveni brusc serios.

— Nu aveţi de ce să vă cereţi iertare. Crede-mă, prietene drag, că v-aş îndeplini rugămintea cu plăcere, mai ales pentru tatăl dumneavoastră, pe care l-am preţuit mult, însă... hm... de data asta nu stă în puterile mele să vă ajut... N-aţi putea alege pe altcineva?

---

[1]Vezi Karl May, *Comoara din Lacul de Argint*.

— Nu ştiu pe nimeni altcineva. În Winnetou nu mă prea încred, iar Sam Hawkens e atât de şiret, încât nu cred că e omul care, să poată...

— De ce nu? îl întrerupse Old Firehand. Nu-l cunoaşteţi pe Sam Hawkens aşa de bine ca mine. În ultimul timp, cât mi-a fost întru totul supus, nu a avut nici o ocazie să arate tot ce poate. Daţi-i şansa să acţioneze singur şi nu o să vă dezamăgească! Aş vrea să-l văd pe cel care-l egalează în şiretenie şi viclenii!

— Când te aud vorbind, mai că-mi vine să fac o încercare şi să-l chem să ni se alăture. Dar o să-mi dea cuvântul lui?

— Nu ştiu. Trebuie să vă convingeţi singur. Oricum, o să vă sprijin din toate puterile mele.

Hermann şi Martin ieşiră şi se duseră într-o cameră mai depărtată; bătură la uşa lui Sam Hawkens şi a celor doi lungani, însă în zadar — nu era nimeni acolo. Nu le rămase altceva de făcut decât să aştepte întoarcerea celor trei.

De-abia seara se reuniră cu toţii la cină, în sala de mese a hanului în care locuiau. Hermann dădu glas dorinţei sale.

Micuţul Sam se scarpină neliniştit în creştet, apoi începu să-şi agite în aer furculiţa şi cuţitul.

— Dar, sir, v-aţi pierdut minţile? Eu nu am habar despre dialectul vorbit de indienii aceia, sau musulmani, sau ce-or fi ei!

— Asta ar fi cea mai neînsemnată problemă. Eu ştiu limba rusă şi te pot ajuta s-o pricepi şi tu!

— Aşa?! Trebuie să fie mai grea decât chineza, dacă nu mă înşel!

— Nu trebuie să-ţi faci probleme din cauza asta. Ştiţi cu toţii că mai demult am activat la Constantinopol în cadrul serviciului secret de informaţii, unde cunoaşterea limbii ruse era obligatorie.

— *Well*. Dar mai e o problemă: oare pot eu să bag la scăfârlie limba rusă, sir?

— Lasă-mă să te ajut! râse Hermann. Sunt convins că în scăfârlia ta e loc destul!

— Sunteţi sigur? După ce cunoaşteţi ce e în tărtăcuţa mea?

— Mă gândesc şi eu aşa... Oricum, master Hawkens, dumneata vorbeşti limba germană, care e mult mai grea şi o

stăpâneşti aproape la fel de bine ca pe limba ta maternă...

— Sunt un geniu! Hi-hi-hi-hi! se amuză Sam Hawkens. Asta n-a ştiut-o până acum bătrânul Sam Hawkens! Dar, să ştiţi, sir, că nu vă înşelaţi prea mult! M-am înţeles binişor cu vreo două duzini de neamuri de indieni; şi dacă nu-mi vine pe buze vreun cuvânt, atunci mă folosesc de cele zece degete de la mâini sau de praf de puşcă şi de plumbi. Şi mă gândesc că Sam Hawkens a scos-o mereu la capăt, dacă nu mă înşel!

— Atunci? spuse Hermann. Vrei să mă ajuţi sau nu?

— Hm, luaţi-mă încet, stimate domn! Mai întâi spuneţi-mi dacă pot s-o iau cu mine şi pe Mary!

— Se-nţelege! Fără armăsar n-ai ajunge prea departe! Prin locurile acelea!

— Sunt şi pe acolo savane sau prerii?

— Da, însă acolo li se spune tundre.

— Şi indienii? Cum stăm cu ei?

— Nu sunt indieni. Doar nişte neamuri nomade cum ar fi kirghizii, tunguşii, buriaţii, ostiakii, iakuţii, samoizii şi...

— Ajunge, ajunge! Naiba ştie ce mai înseamnă şi denumirile astea! Şi câte limbi trebuie să ştiu! Cred că n-o să pricep o iotă din dialectele astea!

— Dar ţi-am spus că o să te învăţ limba rusă, care o să fie de ajuns să te înţelegi cu toate neamurile de pe acolo.

— Vorba dumneavoastră e ca un lasou care mă leagă de mâini... Ce crezi despre toate astea, master Firehand?

— Master Adlerhorst grăieşte adevărul. Dracul nu-i aşa negru precum crezi. În ceea ce mă priveşte, aş fi foarte uşurat să te ştiu alături de master Adlerhorst.

— Aşa să fie oare? se miră Sam măgulit. Cât ar trebui să dureze călătoria asta?

— Nu pot încă să-ţi spun, mărturisi Hermann. Cam o jumătate de an ai să tot fii ocupat.

— Doar atât? Chiar că nu e prea rău.

— Aşa zic şi eu. În orice caz, nu o să fac nimic fără să-ţi cer sfatul mai înainte.

Spunând acestea, Hermann atinse punctul sensibil al lui Sam. Era pe bună dreptate mândru de puterile sale; nu vorbea niciodată despre asta, însă îi făcea mare plăcere să-i audă pe alţii lăudându-l.

— *Well*, spuse el bine dispus, văd că sunteţi un om înţelept, cu care pot îndrăzni să fac o încercare.

— Îndrăzneşte, Sam, îndrăzneşte! Nu are să-ţi pară rău.

— Cum adică?

— Adică, sunt gata să-ţi plătesc la sfârşitul călătoriei o despăgubire nu tocmai neînsemnată.

Auzind acestea, ochişorii lui Sam se îngustară straşnic.

— *Egad!*[1]Vreţi să-mi plătiţi precum unui negustor care-şi vinde marfa pur şi simplu? Aşa credeţi că-l veţi îndupleca pe bătrânul Sam să vă accepte propunerea? Tinere domn, vă previn să nu mai rostiţi niciodată asemenea vorbe! Nu am nevoie de nici un cent de la dumneata! Dacă te voi însoţi, o voi face doar din prietenie pentru dumneata şi pentru master Firehand. Şi acum, să batem palma! Să fim camarazi buni şi să ne încredem unul în celălalt!

Lăsă cuţitul şi-i întinse mâna lui Hermann.

— *Well*, master, aşa să ne fie învoiala! strigă Hermann bucuros.

Cei doi lungani urmăriseră discuţia cu mare încordare, însă nu se amestecaseră deloc. În schimb, când Sam căzu la învoială, se putea citi clar pe chipurile lor ce li se petrecea în suflet. Dick Stone era tot un semn de mirare, iar Will Parker era straşnic de supărat.

— Opreşte-te, Sam! interveni Will. Te porţi de parcă noi nici n-am fi de faţă!

Sam Hawkens îi aruncă o privire uluită.

— *All right!* Bine că mi-ai adus aminte, că uitasem cu desăvârşire! Hi-hi-hi-hi! Ce vreţi de la mine?

— E foarte urât din partea ta că iei o hotărâre aşa de importantă fără să ne consulţi şi pe noi.

— Şi de ce, mă rog frumos, iar trebui să vă consult pe voi?

— Nu mai vorbi aiureli! Ştii bine că noi suntem un trio de nedespărţit!

— E vorba doar de o despărţire scurtă!

— Poţi tu să bagi mâna în foc? O jumătate de an se poate prelungi. Nu, rămânem cu tine.

— Dar tocmai i-am promis acestui gentleman că-l voi însoţi.

— Venim şi noi cu tine!

[1]Zău! (nota ed.).

— Nu se poate! De data asta nu am nevoie de ajutorul vostru!

— Ce ce nu? se aprinse şi tăcutul Dick.

— Pentru că sunteţi amândoi nişte *greenhorns* incorigibili şi puteţi să-mi faceţi mult rău.

— Calmează-te! Calmează-te odată şi nu ne mânia! se amestecă iarăşi Will. Ştim foarte bine că nu poţi reduşi fără noi.

— *Behold!* Amândoi sunteţi nişte cizme!

— Sam, fii înţelept! Suntem un trio şi aşa vrem să rămânem. Nu putem să te lăsăm să rătăceşti de unul singur printre arapii şi hotentoţii de acolo. Ce-ai fi fără noi? Un copac desfrunzit, un orfan fără mamă, fără tată.

— Aha, deci tu îmi ţii loc de tată, iar celălalt cavaler, îmi este ca o mamă?

— Nu-ţi mai bate joc! Rămâne stabilit: mergem cu tine. Trei perechi de ochi văd mai bine decât una singură. Nu poţi să ne laşi aici, eşti prea bun la suflet.

— Da? Aşa sunt eu? Ei, atunci, pot să vă spun că nici n-aveam de gând să plec fără voi.

— De ce n-ai spus de la început aşa? Puteai cel puţin să ne consulţi şi pe noi.

— La ce bun?

— Pentru cazul în care ne-am fi împotrivit să te însoţim.

— Prostii! Să vă împotriviţi? Aceşti gentlemeni au nevoie de noi şi doar n-o să-i lăsăm baltă, dacă nu mă înşel...!

După ce se înţelese cu cei doi amici ai săi, Sam Hawkens îl rugă pe Hermann să-i povestească pe îndelete despre ce era vorba, apoi, după ce chibzui câtva timp, spuse:

— Şi eu cred ca şi master Firehand că aici este o nelegiuire la mijloc. Treaba noastră este să scoatem la iveală dacă s-a petrecut vreo crimă sau vreo altă fărădelege.

— Cum vreţi să începeţi?

— Cu sfârşitul, bineînţeles. Master Adlerhorst, când pornesc în căutarea unui răufăcător, mai întâi de toate îmi pun întrebarea: cine-şi trage spuza pe turta lui? Puteţi să-mi spuneţi dumneavoastră?

— Fireşte că moştenitorul.

— În cazul nostru, cine este acesta?

— Fratele meu, Gottfried, care este fiul adoptiv al contelui.

— *All right*. Dar el iese din chestiune, căci a dispărut împreună cu contele. Cine este următorul la rând?

— Moştenitorul iniţial — vărul contelui.

— Cum îl cheamă?

— Nu ştiu. În scrisoare nu i se pomeneşte şi numele.

— Dar ştiţi cumva unde locuieşte?

— Nu. Nu ştiu nimic altceva despre el decât că era rudă din parte maternă cu cel dispărut.

— Atunci eu de aici aş începe, de aş fi în locul dumneavoastră, dacă nu mă înşel. Mai întâi trebuie să ne interesăm de numele şi reşedinţa moştenitorului, apoi trebuie să aflăm unde se afla în timpul comiterii presupusei fărădelegi.

— Formidabil! exclamă Old Firehand. Bravo, master Hawkens! Exact aşa cred şi eu. N-am avut dreptate, master Adlerhorst, când v-am sfătuit să-l alegeţi pe Sam Hawkens?

— Hi-hi-hi-hi! râse micuţul mulţumit. Întâi de toate, master Adlerhorst, trebuie să telegrafiezi degrabă prietenului dumitale din Petersburg sau mai bine legaţiei germane de acolo, iar ei să ne trimită răspuns pe aceeaşi cale.

— Nu merge, e prea scump. Nu pot să plătesc o telegramă sau chiar mai multe, care în cazul nostru e sigur că vor fi cam lungi!

— Cât despre bani, tânărul meu frate alb nu trebuie să-şi facă griji, interveni Winnetou, care până atunci se ţinuse tăcut deoparte. Apaşii vor putea plăti în locul tău.

— Primesc oferta dumitale cu mare bucurie, dar nu o consider un dar, ci un împrumut pe care ţi-l voi înapoia la timpul cuvenit, spuse Hermann.

— Fratele meu alb este mândru, dădu apaşul din cap. Winnetou nu-i va da pepitele în dar.

— Atunci, să nu mai pierdem timpul. Trebuie să începem deîndată cercetările, fu de părere Hermann. Cui îi telegrafiem pentru început?

— Întâi de toate, surorii şi prietenului dumitale în Germania, propuse Old Firehand. Ei au dreptul să fie puşi primii la curent cu desfăşurarea lucrurilor. Pe urmă, consulului sau altui funcţionar german din Rusia.

Se grăbiră cu toţii să ducă la îndeplinire acest sfat. Fireşte că avură cu toţii ceva mai mult de aşteptat până la primirea răspunsului, însă aceasta nu-i ţinu în loc, fiindcă, oricum, fuseseră nevoiţi să mai zăbovească prin Frisco[1] până ce se termină procesul răufăcătorilor din Valea Morţii.

După paisprezece zile sosi din Rusia o telegramă ce cuprindea un răspuns cât se putea de complet. Moştenitorul contelui se numea Polikev şi în prezent se afla în Petersburg. Înainte de a primi uriaşa moştenire a vărului său intrase până peste urechi în tot felul de datorii, după cum umbla zvonul. În timpul dispariţiei rudei sale, Polikev nu se afla acasă, ci era plecat în străinătate. Unde, nu se putuse stabili.

Old Firehand şi Sam Hawkens se arătară mulţumiţi de cele aflate. Bănuiala lor fusese confirmată şi de faptul că Polikev nu fusese acasă în timpul presupusei crime, însă nu aveau încă dovada deplină a vinovăţiei lui.

— Se poate să ne aflăm pe o pistă greşită, îşi dădu cu părerea Old Firehand, dar este singura care, deocamdată, promite un oarecare succes, aşa că suntem nevoiţi să o urmăm până la capăt. Master Adlerhorst, nu aveţi pe nimeni de încredere în Rusia?

— Nu, am doar în Germania un prieten şi acesta e Paul Normann.

— Acum e musai să nu-l pierdem din ochi pe acest Polikev. Eu propun să-l trimiteţi pe prietenul dumneavoastră Normann la Petersburg, unde trebuie să încerce cu mijloace care să nu bată la ochi, să ajungă în apropierea contelui Polikev şi să-i supravegheze fiecare mişcare. Normann trebuie să vă înştiinţeze exact despre ce se petrece acolo. Ce zici, Sam?

— *Well* şi eu sunt de aceeaşi părere, master Firehand. Socot că trebuie să rămânem pe această pitită, dacă nu mă înşel.

— Am sentimentul că la Petersburg începe un fir care duce în Siberia. Dar, master Adlerhorst, dacă vreţi să pătrundeţi în Siberia cu autoritate deplină, trebuie să vă faceţi rost de un paşaport. Credeţi că puteţi?

— Da, fără probleme. Vom avea cu toţii paşapoarte.

— *Behold!* Cum vreţi să procedaţi?

[1]San Francisco.

— Fireşte că pe o cale ocolită. Paşapoarte semnate de mâna ţarului se pot obţine dacă nu de la Petersburg, atunci din altă parte.

— Mă faceţi curios. Cum vreţi să...

— Nu uitaţi că am lucrat în serviciul secret german. Prin activitatea mea plină de succes din Tunis am lăsat o amintire foarte bună. Numai cu un cuvânt pot să obţin tot sprijinul necesar. Iar nişte paşapoarte semnate de ţarul însuşi nu sunt o greutate!

— Cu atât mai bine! Să sperăm că drumul pe care ni l-am ales ne va duce direct la ţintă.

În urma acestei discuţii i se trimise o telegramă lui Normann, dându-i-se toate instrucţiunile pentru misiunea lui din Petersburg. Apoi, nu mai avură altceva de făcut decât să aştepte răbdători.

Procesul de la San Francisco îşi urmă cursul. Probele împotriva împricinaţilor fuseseră atât de zdrobitoare, încât aceştia nu mai avuseseră scăpare. Dar procedura fu anevoioasă şi luă mult timp, ceea ce puse la încercare răbdarea fraţilor Adlerhorst, a lui Old Firehand şi trioului de cowboys, care nu prea mai aveau ce face prin San Francisco.

Dar veni o zi plină de surprize, care anunţă un sfârşit apropiat tuturor aşteptărilor. În închisoarea preventivă, unde zăceau Roulin, Walker, Leflor, Juanito Alvarez, miss Miranda şi bătrâna Arabella, fuseseră aduşi câţiva bărbaţi care jucaseră un rol important în viaţa publică a statelor din vest. Era vorba de nişte indivizi care făcuseră uneltiri obscure, având ca mobil dolarii sau ambiţia. Poliţia îi descoperise şi îi arestase, după care se puseseră în mişcare partenerii de afaceri, rudele, urmaşii arestaţilor, pentru a mituri justiţia să-i elibereze pe aceştia din urmă.

În acea zi a surprizelor, izbucni furtuna. Arestaţii se răsculară, paznicii mituiţi deschiseră celulele, iar străjile care voiseră să-şi facă datoria fură închise. Se încinse o luptă în toată regula — era tocmai ce-şi doriseră acei intriganţi! Se iscă o debandadă nemaipomenită, în care li se dădu drumul la grămadă tuturor arestaţilor.

Nelegiuiţii din Valea Morţii erau strânşi buluc în faţa porţii închisorii, încercând să fugă. Era noapte, dar locul era luminat

ca ziua, căci ceata de răsculaţi incendiase un corp de clădire mai veche. Gloanţele bubuiau, pumnalele scăpărau; rebelii se luptau cu paznicii închisorii, scoţând urlete îngrozitoare.

Leflor izbea în poartă; Roulin şi Walker încercau să sară zidul. Walker ajunse primul sus, iar Roulin, înnebunit, îl tot zorea.

— Repede! Vreau să sar şi eu!

Deodată, se apropie de ei un bărbat. Walker crezu că era vreun gardian; dintr-o săritură, dispăru pe partea cealaltă a zidului.

— Blestematule! strigă Roulin la Walker. Vrei să mă laşi aici, câine?

Roulin auzi paşi în spatele său. Se întoarse, cu pumnul ridicat. Se trezi faţă în faţă cu Juanito Alvarez, cel cu ţeasta pleşuvă şi roşie ca para focului. Omul îşi revenise fizic, dar psihicul i se tulburase din ce în ce mai mult. Nebunia lui mocnea precum focul ascuns sub cenuşă. Haosul din acea noapte îl dăduse gata — îşi pierduse complet minţile şi se afla într-o stare de mare agitaţie.

— Na, că te-am prins! izbucni el, apoi se ghemui înfricoşat.

Roulin îl recunoscu şi, răsuflă uşurat.

— Vino încoa'! Repede! Ajută-mă să mă ridic!

— Să vezi acum răzbunare! şuieră nebunul.

— După ce mă sui pe zid, te trag şi pe tine după mine!

— Mai ştii, că odinioară n-ai avut milă cu mine?

— Eşti nebun! strigă Roulin. Cară-te! Dispari!

— O să înţepeneşti de tot...!

Roulin vru să-l îmbrâncească pe nebun, dar nu mai apucă. Cu o furie dementă, smintitul îşi scoase pumnalul şi se repezi asupra lui Roulin, care, urlând şi gemând, se prăbuşi sub greutatea lui Alvarez. Nebunul se dezlănţui şi începu să-l hăcuie râzând sălbatic, răcnind, chiuind. Nu se potoli până ce nu-l lăsă pe Roulin într-o baltă de sânge...

În tot acest timp, Walker aterizase de partea cealaltă a zidului, dar... fără noroc. Îşi rupsese un picior şi avea nişte dureri cumplite. Gemea şi blestema. La naiba, asta mai lipsea acum! Se simţi deodată foarte greoi şi se sperie; numai de n-ar rămâne pe aici! Trebuia să fugă! Încercă să-şi înfrângă durerea, dar înainta greu, sprijinindu-se de zid. Ajunse până la

colţul străzii. Şi acum, încotro...? Era derutat, căci nu cunoştea locurile suficient de bine. Spre port? Nu, mai bine să dispară în munţi.

Cu mari cazne reuşi să meargă mai departe. În urma lui, vacarmul începea să se estompeze. Străduţa îngustă îi părea că nu se mai sfârşeşte.

Deodată auzi paşi venind din faţa lui. Auzi apoi şi voci. Se dădu îndărătul unei uşi deschise, cât mai firesc cu putinţă, ca să pară că locuia acolo.

Pe străduţă năvăliră nişte indivizi: doi, trei, patru, cinci, şase. Carâmbi înalţi, pălării cu boruri late — pe toţi dracii! Walker îi recunoscu imediat — erau Old Firehand, trioul, Hermann von Adlerhorst şi Winnetou.

— Master, i se adresă Will Parker când ajunseră lângă el, închisoarea preventivă se află într-acolo? Am auzit că ar fi răzmeriţă mare şi am vrea să ne convingem, singuri...

— *Well*, se căzni Walker să-şi prefacă vocea şi să fie concis, da, într-acolo!

Will Parker vru să plece; nu observase nimic. Însă Winnetou şi Old Firehand aveau auzul mai exersat, ca şi Sam, de altfel, care privea ţintă din întunericul străzii spre chipul necunoscutului.

— Stai! spuse Old Firehand şi veni spre străin.

Winnetou duse mâna la puşcă, dar Sam i-o luă înainte.

— Arată-ţi chipul, master, nu-ţi fie cu supărare! spuse Sam.

În aceeaşi clipă, Walker îi smulse puşca lui Will, care rămăsese încremenit. Ridică arma şi apăsă pe trăgaci. Totul se petrecu uluitor de repede. Sam Hawkens apucase să tragă primul. Walker se prăbuşi la pământ, rănit. Micuţul Sam îşi puse armai la loc.

— L-am recunoscut imediat... *Well*, a fost legitimă apărare. Oricum, a meritat-o. Pe individul ăsta îl chema Hopkins, înainte de a-şi spune Walker.

Aşa se sfârşi răzmeriţa răufăcătorilor din Valea Morţii, care fură înfrânţi în ultimul moment prin mobilizarea trupelor de gardieni. Leflor căzu în lupta de la poarta închisorii. La fel şi bătrâna Arabella. Juanito Alvarez fu răpus mai târziu de nebunia lui. Frumoasa Miranda, în schimb, reuşi să scape fugind cu o ceată de bandiţi. La început crezuse că bravii

señores, cum le spunea ei, îi oferiseră protecţie, dar mai apoi îşi dădu seama că o luaseră drept pradă, târând-o cu forţa în munţi. Astfel, Miranda fu printre puţinii care izbutiră să fugă din închisoare în acea noapte. Spre norocul, sau mai bine-zis, nenorocul ei, căci mai bine ar fi rămas acolo...

Autorităţile continuară procesul lui Leflor şi după moartea acestuia. Artur fu repus în toate drepturile pe plantaţia tatălui său, iar vânzarea frauduloasă din Santa Fé a fost anulată.

Acum, că totul se sfârşise cu bine, cei pe care soarta îi adunase la un loc în San Francisco nu mai aveau nici un obstacol care să-i împiedice să plece fiecare la treburile lui. Artur se întoarse la Wilkinsfield însoţit de unchiul său şi de miss Almy, cărora li se alăturară lordul David Lindsay şi Martin Adlerhorst. Bătrânul Wilkins voia mai întâi să meargă la Fluviul Albastru şi să caute comorile pe care le dusese în munţii de acolo împreună cu apaşii. Se răzgândi însă şi se hotărî să-şi însoţească nepotul până la Wilkinsfield şi de acolo să plece la New Orleans. Hotărâse să-şi petreacă amurgul vieţii cu fiica şi ginerele său, Martin Adlerhorst, iar lordul Lindsay socoti că este de datoria lui să-i ducă acasă pe cei trei atât de încercaţi de soartă, cu iahtul său.

Old Firehand se întoarse la Lacul de Argint, iar Winnetou îl însoţi o bună bucată de drum, apoi cei doi prieteni, se despărţiră.

Pe când cei mai sus-amintiţi lăsau în urmă frumosul Frisco, primii paşi care trebuiau făcuţi în problema lui Hermann von Adlerhorst începură să se desluşească. La scurt timp, una după alta, sosiră mai multe telegrame din Petersburg, de la Paul Normann. Aşteptarea şi răbdarea acestuia fuseseră încununate de succes, reuşind să intre în contact cu contele Polikev. Acesta îi pozase pentru un portret care până la urmă ieşi foarte bine, Normann câştigându-şi astfel încrederea contelui. Lucrurile nu merseseră prea departe, însă pictorul se dovedise foarte abil şi reuşise să-şi atingă ţinta. Din cercetările pe care le făcuse, concluzia pe care o putea trage era clară: contele nu era cu totul nevinovat de dispariţia rudei sale. Polikev adusese de multe ori vorba despre cel dispărut, nebănuind că pictorul nu era deloc inofensiv precum părea.

Ultima telegramă aduse şi cea mai importantă informaţie:

contele Polikev pleca iarăşi în călătorie şi, mai precis, în... Siberia! spunea că pleacă la vânătoare, dar Normann nu crezu nici un moment în acest pretext şi cu atât mai puţin nu crezură Hermann şi trioul de cowboys. Oare ce caută contele în Siberia răsăriteană, tocmai la Verhne-Udinsk? Polikev îi mărturisise toate acestea lui Normann odată, când se cherchelise zdravăn. Contele ar fi putut să-şi satisfacă pofta de vânătoare mult mai simplu şi mai ieftin; era clar că aici se ascundea ceva, ceva de urmele căruia sperau cei patru camarazi să dea.

Hermann telegrafie îndată lui Normann, să înceteze cercetările şi să revină acasă, căci mai departe urma să se ocupe el de chestiune. Şi chiar că nu mai pregetă nici un moment: se îmbarcă împreună cu ceilalţi trei pe primul vapor cu aburi care pleca spre Vladivostok.

În tot acest timp, Sam Hawkens reuşi să pătrundă tainele limbii ruse. Dar, câteodată, îşi scărpina chelia, când vreo expresie rusească mai grea nu voia să i se înfigă în „rumeguşul lui din scăfârlie”; iar când Hermann îl obosea peste măsură cu exerciţiile, i se părea că tunica lui din piele de căprioară e prea strâmtă şi-l stânjeneşte al naibii de tare.

Şi totuşi, nu după mult timp, Sam începu să vorbească cu maestrul său în limba rusă despre cele de toată ziua: mâncare, băutură, somn, călărie, cu toate că adesea nu reuşea să lege între ele decât substantivele, restul făcându-l cu mâinile sau cu ochişorii lui vicleni. Dar cel mai mult se distra când reuşea să-i copleşească pe Dick Stone şi pe Will Parker — care refuzaseră să ia lecţii de rusă politicos, dar ferm — fără ca aceştia să-i poată replica.

Aşa se căzni Sam Hawkens s-o scoată la capăt cu limba rusă, iar când ajunseră la Vladivostok, era aşa bine pus la punct, că ar fi putut să străbată de unul singur în ţara aceea străină fără nici o problemă.

De la Vladivostok călătoriră cu un vas de coastă până la Nikolaevsk, la gura de vărsare a râului Amur, apoi o luară în susul apei până la Habarovsk, capitala guberniei Amur. Trioul plecă mai departe, urmând firul râului Amur, apoi al râului Siika, până la Mitrofanova, în timp ce Hermann mai zăbovi câteva zile la Habarovsk, să-şi pună în ordine problemele

legate de bani şi de călătorie.

Din Mitrofanova nu se mai putea naviga pe Amur. De la Nikolaevsk trioul străbătuse pe apă aproape trei mii de kilometri. Mai departe merseră călare, trecând prin Nertşinsk şi Tşita, ajungând în cele din urmă la Verhne-Udinsk — ţinta finală a călătoriei lor, unde avu loc ciudata întâlnire cu Karpala.

Nici nu ajunseră bine Sam Hawkens şi prietenii lui să intre în cortul părinţilor Karpalei, că sosiră şi logodnicul fetei şi camaradul său. Cei doi săriră de pe cai şi intrară şi ei în cort.

Când dădu cu ochii de Sam, căpitanul uită să mai salute.

— El e! Băiete, eşti prizonierul meu!

— Sau tu al meu! se amuză Sam.

— Eu, al tău?

— Da, căci eu te-am prins pe tine şi tu pe mine. Sau, mai bine zis, nici unul nu l-a prins pe celălalt, dacă nu mă înşel.

— Nu pot să înghit o asemenea obrăznicie! Eu sunt comandantul trupelor de pe aici!

— Iar eu sunt căpetenia comandanţilor acestor două corpuri de armată! spuse Sam, arătând spre Dick şi Will.

— Omul ăsta nu-i în toate minţile!

— Iar tu nu eşti prea mintos! Mă aflu sub protecţia unui principe buriat!

— Dar pe pământ rusesc! Trebuie să mi te predea!

Karpala lămuri lucrurile cu un gest:

— Acest om este oaspetele meu şi nu va fi predat.

— Atunci îmi voi chema cazacii!

— Cheamă-i! Buriaţii sunt de cinci ori mai numeroşi şi nu vor răbda să nesocoteşti onoarea fiicei teişului lor şi să-l arestezi pe protejatul lor.

— Se va ajunge la război!

— Dacă aşa vrei — fie! Armă contra armă!

— Dă-ţi seama ce faci! Eşti mireasa mea! Trebuie să mi te supui! urlă el ca turbat.

Principele şi principesa rămăseseră aşezaţi pe pernele lor. Se aflau într-o situaţie delicată, aşa că se gândiseră să nu ţină nici partea fiicei lor, dar nici a ofiţerului. Atitudinea aceasta era tipică pentru felul lor de a fi, paşnic şi potolit.

Sam Hawkens îşi dădu bine seama ce se petrecea. Pricepu

că, deşi nu se temea de cazaci, nu era, totuşi, înţelept să-i amestece pe buriaţi într-o poveste din care puteau ieşi rău, aşa că-i întrerupse pe cei doi:

— Nu vă mai certaţi, copii. Vom merge de bunăvoie la prefect.

— De bunăvoie? spuse batjocoritor căpitanul. Sunteţi siliţi s-o faceţi! Voi pune să fiţi legaţi şi să fiţi duşi la închisoare.

— Nu, râse Sam, n-o să faci asta, flăcăiaşul meu! Vom împuşca pe oricine va cuteza să ne atingă. Dar acum ne vom sui pe cai şi vom face de bunăvoie o vizită ispravnicului!

— Ridicol!

— Da şi nu! Ia uită-te aici!

Sam Hawkens scoase la iveală două revolvere şi păşi cu ele ridicate spre ieşirea din cort. Dick şi Will păşiră în urma lui, tot cu revolverele în mâini.

— Nu vă las singuri; vin cu voi, spuse Karpala şi urcă în şa.

Ajunseră în oraş. În faţa prefecturii, căpitanul îi şopti ceva locotenentului, care o luă grăbit înainte. Primise însărcinarea să ordone cazacilor să supravegheze ieşirile din clădire.

Karpala trebui să aştepte în anticameră împreună cu cei trei protejaţi ai ei. Căpitanul intră înainte la tatăl său, ca să poată vorbi singur cu el; după ce-l înştiinţa ce se petrecea, ieşi şi îi chemă pe ceilalţi să intre.

— Eu rămân aici, spuse Karpala. Nu vreau să mă amestec în disputa voastră. Dar vreau să fiu înştiinţată ce aveţi de gând să faceţi cu aceşti oameni.

— Vor fi băgaţi la răcoare şi apoi îi voi trimite la Irkutsk. Acolo or să afle ei ce înseamnă să tragi într-un ofiţer! spuse aspru căpitanul.

— O să mai vedem noi, drăgălaşule, râse Sam, care îl împinse din calea sa pe căpitan şi intră ţanţoş la prefect.

Acesta, care îndeplinea şi funcţia de judecător al guberniei, îi primi pe cei trei „răufăcători” cu o privire întunecată.

— Ai tras în acest ofiţer! îl întrebă el autoritar pe Sam Hawkens.

— Nu.

— Să nu minţi!

— Spun adevărul!

— El aşa pretinde!

— Minte.
— Omule, păzeşte-ţi limba, altfel ţi-o fac bucăţi cu cnutul!
Sam îşi puse mâinile în şolduri şi se înfipse bine în picioare, apoi spuse râzând:
— Tu? Cu cnutul? Eu ştiu prea bine ce înseamnă mantila regească şi nu m-aş atinge nici în ruptul capului de un ofiţer neînfricat. Dar pot eu oare să iau drept un ofiţer pe cineva care se ascunde în tufişuri ca să tragă cu ochiul la scalda unei fecioare? Niciodată! Ăsta e un mojic, un bădăran neruşinat, dacă nu mă înşel, hi-hi-hi-hi!
— Tu să taci oda...
— Tacă-ţi fleanca! tună Sam Hawkens. Acum vorbesc eu! După aia îţi vine şi ţie rândul! Nu prea pari să ştii că mai înainte de toate trebuie să te interesezi cu cine stai de vorbă. Ţarul se va bucura nespus când va afla de la mine ce păduchi de prerie sunt pe aici! Uite paşaportul meu! Dacă nu ştii să citeşti, o să-ţi scriu alfabetul pe scaun cu creta, iar când o să te ridici, o să-l poţi lua cu tine pe pantaloni, hi-hi-hi-hi!
Sam scoase paşaportul şi-l dădu ispravnicului. Americanului îi turuise gura aşa de repede, că funcţionarul amuţise şi nu pricepuse nici pe jumătate din politeţurile îndrugate de acesta.
Năucit, ispravnicul deschise paşaportul. Îl citi pe îndelete, se frecă la ochi şi-l mai citi o dată. La semnul lui Sam, Dick şi Will îi dădură şi ei actele lor, pe care funcţionarul le cercetă cu aceeaşi uimire.
Prefectul începu să năduşească. Fiul său veni lângă el şi aruncă şi el o privire în paşapoarte. Tatăl său pase apoi documentele cu grijă la un loc şi le înapoie proprietarilor lor.
— Şi acum? întrebă Sam Hawkens.
— Sunteţi liberi!
— Liberi eram oricum! Speram să primesc alt răspuns!
— Totul a fost o neînţelegere, spuse ispravnicul cu voce scăzută.
— Oho! Aşteptăm scuze de la domnul căpitan. Dacă nu o face, dau de ştire guvernatorului să-i trimită în dar un glonte! spuse Sam în zeflemea.
Tatăl şi fiul se uitară unul la celălalt, apoi căpitanul se duse mai mult cu de-a sila spre Sam.

— Recunosc că am procedat cam pripit. Îmi cer iertare.

— Aşa, flăcăiaşul meu! Cine are curajul de a face greşeli, trebuie să aibă şi curajul de a şi le asuma. Ei, de acuma nu mai există nici o neînţelegere. Rămâi sănătos, tătucă! Rămâi cu bine, flăcăiaş! Nu vom uita ziua asta în care v-am cunoscut într-un mod atât de plăcut!

Făcând o plecăciune repezită, Sam şi prietenii lui plecară.

Tatăl şi fiul râmaseră mult timp tăcuţi. Prefectul fixa uşa de parcă văzuse vreo arătare acolo. De furie, se schimbase la faţă. Într-un sfârşit, rupse tăcerea.

— Ce ruşine! Nu te-ai fi aşteptat la aşa ceva de la nenorociţii ăştia!

— După cum arată, nu. Dar paşaportul e semnat personal de ţar, ca şi de marele duce urmaş la tron şi de hatmanul cazacilor siberieni.

— Şi scrie acolo că trebuie să li se pună la dispoziţie, dacă cer, ajutor militar! Dacă acest Sam Hawkens ar pofti să te trimită chiar azi cu cazacii tăi prin mlaştini…

— Pe naiba! Ar trebui să mă supun!

— De trei ori pe naiba! Fii mai atent pe viitor! Vezi să nu-ţi pierzi şi mireasa. Ştii în ce situaţie materială groaznică ne aflăm!

— Pfui! S-o pierd! pufni dispreţuitor căpitanul. Bătrânii ei sunt mult prea proşti şi prea credincioşi obligaţiilor lor ca să nu-şi respecte cuvântul dat.

Cu asta, discuţia lor luă sfârşit, amândoi lăsându-se în voia unor gânduri nu tocmai plăcute.

Karpala se întoarse cu oaspeţii săi înapoi la cort. Le povesti entuziasmată părinţilor săi cum cei trei se apăraseră singuri, neavând nevoie de nici o protecţie. Auzind acestea, consideraţia teişului şi a soţiei lui pentru cei trei crescu simţitor.

— De-abia acum îmi este dat să vă spun bun venit în cortul meu şi vă rog să vă prezentaţi.

Sam Hawkens făcu o plecăciune şi spuse:

— Eu mă numesc Sam Hawkens — el este Dick Stone, iar el — Will Parker.

— Eu — el — el! Samauk — Dickson — Wilipack! E prea greu pentru un bătrân ca mine, frăţiorii mei. Îngăduiţi-mi să

vă numesc într-un fel care îmi este mai la îndemână!

— Fă-o!

— Numele tău va fi Tikva.

— Asta înseamnă „dovleac” — poate cumva din cauza pălăriei uriaşe pe care o port pe ţeastă? râse Sam binevoitor.

— Iar pe ceilalţi frăţiori îi voi numi Planka şi Rogatina.

— Ce spune despre noi?

— V-a spus Laţ şi Lance, îi lămuri Sam.

— Mie nu-mi convine! mormăi Will.

— Nici mie! bombăni şi Dick.

Sam căută o cale de ieşire. Îi explică grăsuţului buriat că putea să lase deoparte numele de familie şi să ţină minte doar cele trei nume monosilabice — Sam, Dick şi Will.

După ce se puseră cu toţii de acord, principele îi ospăta pe musafiri. Karpala îi servi foarte atentă şi afectuoasă, apoi cei trei plecară la târg, să facă unele cumpărături. Deodată, Dick îl zgâlţâi aşa de tare pe Sam, de mai-mai să-l dărâme.

— Ce s-a întâmplat?

— Bill Newton!

— Prostii! Ce să caute secătura asta tocmai aici în Siberia?

— N-avem de unde şti. Vino-ncoace repede!

Dick îl trase după el pe Sam printre corturi, se uită în toate părţile, însă nu mai dădu de străin.

— Nu era decât cineva care semăna cu fostul derviş, asta-i tot, îşi dădui cu părerea Sam.

— Pot să jur că el a fost. Purta barbă, asta era singura diferenţă.

Înainte de a merge la ispravnic cu paşaportul, Bili Newton, sau, mai bine zis, Fedor Lomonov, trecuse pe la han, unde mâncase. După aceea se grăbise înspre târg, să-l caute pe faimosul vânător „Numărul 84”. Îl întâlnise destul de repede şi, cum îi propusese un preţ bun, acesta se învoise pe dată să vină cu el. Vânătorul strânse fără nici o greutate o trupă pentru vânătoare; bunul său renume îl ajută să-i adune pe cei mai buni.

Acum mai rămăseseră de rânduit cumpărăturile necesare, aşa că fostul derviş se mai preumblă câtva timp prin iarmaroc. În jurul neobişnuiţilor americani se strânsese o gloată de curioşi, aşa că Lomonov fu şi el împins de valul

mulţimii într-acolo. Văzându-i, îi recunoscu îngrozit pe cei din mâinile cărora scăpase cu chiu cu vai în Valea Morţii. De uimire, crezu că aceştia îi luaseră urma şi veniseră după el din Valea Morţii, aşa că hotărî să o şteargă de acolo cât mai iute cu putinţă.

Cumpără cele necesare şi împacheta apoi totul. Le dădu vânătorilor tocmiţi un peşcheş, făcându-i astfel să grăbească plecarea. O porniră la drum, dar tocmai când Lomonov se ducea spre locul de plecare, dădu nas în nas cu cei trei. Dick îl recunoscu. O luă sprinten printre corturi şi reuşi să scape.

4. Petrecerea

Când amurgul coborî pe pământ, în sala de dans ă cârciumii fură aprinse cele câteva lămpi, căci în prima zi de iarmaroc era bal.

În partea dinapoi a sălii se îngrădise cu plăci din lemn un separeu pentru „notabilităţi”. Se împământenise obiceiul ca figurile de seamă ale locului să danseze doar ei fiecare al zecelea dans.

Nici nu se dădu bine primul semnal cu o trompetă obosită, că şi năvăliră în sală cete întregi de dansatori voioşi. La început, dansurile notabilităţilor nu se ţinură, căci aceştia nu-şi făcuseră încă apariţia.

Nu trecu, însă, mult timp până sosiră şi feţele înalte ale locului. În faţă stăteau prefectul cu familia, apoi urmau ceilalţi ofiţeri, preotul şi un subofiţer. Veniră apoi şi căpeteniile de vază ale popoarelor învecinate; în sfârşit, îşi făcu apariţia şi teişul cu soţia şi cu fiica sa.

Apariţia acestora din urmă făcu mare senzaţie şi nu atât din cauza frumuseţii Karpalei, ci mai ales datorită celor trei figuri neobişnuite ale lui Sam, Dick şi Will, care însoţeau familia teişului.

Faptul că Sam se bucura încă de libertate după ce trăsese în căpitan, îl făcuse să capete în ochii acelor oameni simpli un respect nemaivăzut.

De-ale gurii nu erau, iar de băut se găseau doar ceai, basamac, rachiu şi lapte acru. O trompetă, o chitară veche şi un trombon răguşit executau un concert care, după cum ar spune un poet, ar fi trezit din amorţeală şi pietrele.

Favoritele erau dansurile populare. Cu toate că băutura era proastă, iar muzica era şi mai şi, atmosfera se încinse repede, chiar şi în separeul notabilităţilor.

Doar căpitanul rămase încruntat şi zgârcit la vorbă. Se simţea înjosit în ochii oaspeţilor de la bal, cu atât mai mult cu

cât Karpala nu-l învrednici nici măcar cu o privire. Când se porni un nou dans al „domnilor”, se ridică posomorât şi se duse la fată să o invite la dans. Karpala îl refuză, fără măcar să se uite la el.

— Nu dansezi? o întrebă el.

— Nu.

— Nu dansezi deloc în seara asta?

— Încă nu ştiu.

— Sau doar pe mine mă refuzi?

— Cu tine nu voi mai dansa niciodată!

Căpitanul păli. Toate privirile se aţintiseră asupra lui şi simţi batjocura lor arzându-i obrajii.

— O să dansezi cumva cu numărul zece? îi şuieră el veninos la ureche.

— Poate.

N-o luă pe fată în serios. Nu era cu putinţă ca fiica unui prinţ bogat să danseze cu un cazac pârlit, mai ales că era şi un deportat. Aruncă o privire înverşunată pe după paravanul separeului către cazacul care sprijinea un zid, fără să pară că lua seama la ce se petrecea, dar care, pe furiş, n-o slăbea din priviri pe Karpala.

După câteva dansuri populare, trompeta anunţă un nou dans „domnesc”. Karpala se ridică atunci liniştită, se duse la cazacul „Numărul 10” şi-i întinse mâna.

— Hai, dansează cu mine!

Cazacul tresări uluit, dar se ridică sprinten. Privirile îi străluceau, obrajii îi ardeau. Văzuse bine cum căpitanul fusese refuzat şi acum prinţesa venise la el! îşi dădu imediat seama de urmări, dar puţin îi păsa. O luă de mână şi o duse în mijlocul sălii.

Asistenţa scoase un ah! de uimire. Toate privirile se îndreptară către căpitan, care albise la faţă ca varul.

Muzica începu. Perechea era singură pe ring, căci ceilalţi, „notabili”, nu îndrăzniseră să danseze lângă un deportat. Cazacul, în schimb, părea să se gândească doar la partenera lui. Ţinând-o de mijloc, o conducea uşurel în ritmul muzicii. Ea se abandonase toată melodiei duioase şi partenerului său iscusit; îşi lăsase capul într-o parte, iar ochii şi-i închisese pe jumătate.

Părinţii fetei urmăreau perechea cu priviri calde şi senine. În deportat ei nu vedeau decât omul care le salvase odorul de la înec.

Dansul luă sfârşit.

— Vino! spuse Karpala.

— Nu, şopti el, te conduc eu!

Merseră cu paşi înceţi până la separeu şi intrară. Căpitanul sări ca ars şi se repezi la cazac. Urmărise dansul cu priviri turbate.

— Îndrăzneşti să vii aici, câine? strigă el aşa de tare, încât se auzi în toată sala. Ce cauţi aici?

— O conduc pe doamna mea la loc, îl înfruntă cazacul numărul zece.

— Doamna ta? Nemaiauzită obrăznicie! Cum poate să fie Karpala doamna unui condamnat? Este logodnica mea. Cară-te, altfel o să ai de-a face cu cnutul meu!

Întinse mâna după biciuşca şi o apucă strâns.

Se lăsă o tăcere apăsătoare. Toţi aşteptau cu încordare urmarea. Cei mai mulţi erau convinşi că numărul zece va da ascultare poruncii cu cea mai mare umilinţă.

— Hai, că-i tare! şopti Sam Hawkens lunganului Dick.

Şi cu toate acestea, cazacul nu arătă nici urmă de umilinţă. Rămase demn în faţa ofiţerului şi-i răspunse pe un ton reţinut şi politicos:

— Voi face precum îmi porunceşte Karpala.

Se uită întrebător la fată, care se văzu datoare să salveze onoarea cazacului, aşa că-i strânse şi mai tare mâna într-a sa şi-i spuse prietenos:

— Ai dansat cu mine şi de aceea te rog să mă conduci înapoi la părinţii mei, apoi poţi să te întorci la locul tău.

— Îţi mulţumesc.

Cazacul vru să înainteze împreună, cu fata, dar căpitanul îl apucă strâns de braţ.

— Stai! Dă-i drumul imediat!

— Vezi care e voia doamnei mele. Dacă e într-adevăr logodnica ta, ar trebui să-i dovedeşti tot respectul de care eşti în stare!

— Câine spurcat! Mi te supui sau nu?

Căpitanul ridică biciuşca.

— Nu sunt nici câine, nici criminal. Am fost trimis în Siberia fără să fiu judecat. Sunt, ca şi tine, ofiţer şi nobil. Numai să îndrăzneşti să mă atingi cu biciuşca!

— Ticălosule! strigă căpitanul şi vru să-l lovească, dar nu mai apucă, fiindcă Sam îl înşfacă iute de braţ şi-i spuse în rusa lui stâlcită:

— Calmează-te, frăţioare! Am venit aici să ne distrăm, nu să ne certăm!

Căpitanul începu să urle ca un taur furios:

— Nu-mi porunci tu mie! La o parte!

— Nu ţi-am poruncit, ci doar te-am rugat. Respectă-ţi logodnica! Lasă-l pe cel care a dansat cu ea să-şi îndeplinească datoria de onoare! Ce e rău dacă vine şi el un moment în separeul notabilităţilor?

— La mine n-are ce căuta!

— Atunci, are ce căuta la mine! Eu sunt oaspetele principelui buriaţilor şi vreau să văd dacă o să mă insulţi şi pe mine.

Spunând acestea, Sam se duse la cazac.

— Frăţioare, condu-ţi doamna la locul ei şi hai să bei cu mine un păhărel în sănătatea ei!

Se duse la masă ca să umple paharele, trebuind astfel să-i dea drumul ofiţerului. Acesta profită şi ridică iar mâna să-l lovească pe cazac.

Sam Hawkens vru să intervină iarăşi, dar privirea cazacului îl făcu să renunţe. Numărul zece stătea drept în faţa căpitanului cu ochii aruncând fulgere de mâine.

— Hai, încearcă!

— Poftim!

Biciuşca şuieră prin aer. Cazacul dădu drumul mâinii fetei şi se repezi la ofiţer. Îl apucă de braţ şi-i smulse biciuşca, pe care o rupse dintr-o mişcare.

— Gata! Ajunge! Acum nu te mai cruţ! Aşază-te şi taci din gură!

Ofiţerul se dădu un pas înapoi. De furie, amuţise.

— Cum?! îşi regăsi până la urmă graiul. Tu îmi porunceşti mie să tac? Îmi rupi biciuşca?! O să-ţi arăt eu ţie! urlă el spumegând de furie, apoi se năpusti asupra cazacului.

Acesta se dădu repede într-o parte, dar ofiţerul se repezi la

cazac şi-i trase o palmă cu atâta putere, încât căzură amândoi peste parapet. Reuşi să se ridice şi se aruncă din nou pe cazac. Acesta îl înşfacă şi-l trânti straşnic la pământ.

Totul se petrecu fulgerător. Nimeni nu îndrăzni să-i despartă. Când totul luă sfârşit, cazacul îi întinse Karpalei mâna, respirând cu greu, şi-i spuse calm, de parcă nu se întâmplase nimic:

— Dă-mi voie să te conduc la locul tău!

Fata pălise şi nu mai putea să scoată un cuvânt. În sală domnea o linişte de mormânt.

— Frăţioare, acum vrei să închini cu mine un păhărel? îl întrebă cazacul pe Sam.

— Pe legea mea! Eşti un tip de ispravă! E o plăcere să ciocnesc cu tine!

Sam vru să toarne în pahare, dar nu apucă, fiindcă în sală răsună vocea căpitanului:

— Pe el! Arestaţi-l! Acum!

Căpitanul se învineţise la faţă de mânie. Toţi cei de faţă se ridicaseră în picioare. Soldaţii, care nu erau tocmai puţini la număr, se apropiară cam fără chef de cazac.

— Repede, câinilor! tună căpitanul.

Atunci Will îl bătu uşurel pe umăr pe Sam.

— O să răbdăm una ca asta? Nu-i mai bine să-l linşăm pe căpitănaşul ăsta? întrebă el.

— Da, ia să-l jumulim puţin! spuse şi Dick.

— Aveţi răbdare! Le ordonă Sam, care se apropie apoi de cazac.

Numărul zece pricepu intenţia lui Sam şi-i apuse:

— Fără imprudenţe, Frăţioare! Pe aici sunt legi de care tu, ca străin, trebuie să asculţi mai mult ca oricare altul!

Dându-şi seama că situaţia era, într-adevăr, gravă, Sam se duse la Will şi-i şopti:

— Deocamdată, s-o lăsăm baltă. Furişează-te până afară şi încearcă să afli unde au de gând să-l ducă pe cazac.

— De ce nu te duci tu?

— Pentru că mai am o vorbuliţă cu acest domn căpitan.

— O vorbuliţă? Cu oameni ca el se vorbeşte cu pumnul, aşa cum făcea prietenul nostru Old Shatterhand. Mai bine întipăreşte-i pe mutră cu pumnii alfabetul rusesc, poate aşa o

să priceapă ce vrei să-i spui!

Spunând acestea, Will dispăru, totuşi, pe neobservate. Toată atenţia era îndreptată către cazac. Numărul zece aruncă biciuşca pe care i-o smulsese căpitanului şi se duse în faţa camarazilor săi:

— Sunt al vostru! Vouă nu vă opun rezistenţă!

— Legaţi-l zdravăn! Puneţi-l în lanţuri! tună ofiţerul.

— Dă fuga şi cere-i hangiului sfoară! strigă deodată singurul subofiţer care era pe acolo, unuia din oamenii săi. Să-l legăm pe nenorocitul ăsta până-i dă sângele! Mai spuse el, apoi îi şopti arestatului:

— Fii fără grijă! Am să te leg de o să zid că eşti împachetat în vată! Dar să faci o mutră foarte îndurerată!

Se duse apoi la căpitan:

— Unde-l ducem?

— Deocamdată, în foişorul pompierilor. Eu personal voi avea grijă de el!

„Numărul 10” fu deîndată legat şi dus. Căpitanul îl însoţi până la uşă, apoi se întoarse la locul său. Înainte de a se aşeza nu se putu abţine să nu-i arunce o privire furioasă lui Sam.

— Cazacul ăsta merită moartea. Tribunalul are să-i dea ce i se cuvine, pufni el. Dar nu-mi dau seama cum poate să-i ia apărarea un străin. Acest străin cred că nu-i în toate minţile.

— De mine vorbeşti, frăţioare? întrebă liniştit Sam. Mă jigneşti de moarte. Ştii tu oare cum se răspunde unei jigniri?

— Dă-mă în judecată!

— Nici prin gând nu-mi trece. Un bărbat adevărat răspunde cu arma.

— Pe Sfântul Andrei! Vrei să ne duelăm? hohoti căpitanul.

— Da.

— Încă o dovadă că eşti nebun! Să mă duelez cu tine...? Un căpitan al ţarului nu se bate cu civili. Ai înţeles?

Sam îi râse în faţă.

— Crezi că eşti mai tare ca mine?

— Bineînţeles!

— Dracu' să te ia!

Povestea devenise serioasă. Prefectul, care până atunci îndurase în tăcere umilirea fiului său, nu se mai putu abţine şi

spuse furios:

— Îţi poruncesc să taci! Nu ai dreptul să vorbeşti!

Sam pufni dispreţuitor.

— Dar tu ai dreptul?

— Da. Eu sunt prefect!

— Aici eşti doar un oaspete, ca şi mine. Iar eu am acelaşi drept să vorbesc ca şi tine, dacă nu mă înşel. În odaia ta de funcţionar nici n-ai crâcnit, iar aici te dai zmeu! Atât îţi mai spun, tătucă, eşti un nătărău, iar fiul tău este un mojic pe care nu-l deranjează să fie bumbăcit, după cum s-a văzut, hi-hi-hi-hi!

Ispravnicul, căpitanul şi ceilalţi ofiţeri îl înconjurară imediat.

— Staţi liniştiţi! strigă prefectul batjocoritor. Să-l lăsăm în plata Domnului! E de-a binelea ţicnit!

— Te avertizez, tătucă! Fiul tău m-a jignit şi îi cer satisfacţie. Dacă mă refuză e un laş. Ai înţeles?

Sala încremeni. Muzicanţii îşi lăsară instrumentele. Dick Stone stătea pe scaun cu picioarele lui lungi răscrăcărate, înghiontindu-l pe Sam.

Prefectul era sufocat de mânie. Aşa ceva nu i se mai întâmplase niciodată.

— Îţi poruncesc să taci! spuse el, abţinându-se cu greu. Dacă nu te supui, pun să fii arestat!

— Sper că n-ai uitat ce scrie în paşaportul meu! îi replică Sam cât putu de prietenos.

— Nu. Dar scrie acolo că trebuie să înghiţim mojiciile tale?

— Nu, dar nici nu scrie să mă las doborât de primul căpitan de cavalerie care-mi iese în cale! M-a jignit, iar eu îi cer satisfacţie!

— N-o să se bată cu tine. Nu eşti ofiţer; nu eşti de acelaşi rang cu el.

— Pe naiba, asta-i tare! Ei, frăţioare, asta trebuie s-o afle şi ţarul, când mă voi întoarce în Ţarskoie Selo[1] şi voi bea o cafeluţă cu el şi vom juca o partidă de cărţi!

Toate privirile se întoarseră uluite spre micuţul străin.

— Cafea? Cărţi? În Ţarskoie Selo?

— Sigur! Şi tu crezi că nu sunt de rangul vostru? Ridicol!

---

[1] „Oraş împărătesc” (situat la 25 km de Sankt Petersburg). Odinioară reşedinţa ţarilor.

Dar, cum vrei! Eu voi raporta...

Prefectul făcu o faţă uluită peste poate, iar toţi ceilalţi se grăbiră să ia o atitudine cât mai plină de Consideraţie.

— Dumnezeule — e adevărat, excelenţă? De ce n-ai spus aşa de la început?

— Pentru că aşa am vrut eu. Te mai întreb o dată de faţă cu aceşti martori: sunt de acelaşi rang cu fiul tău?

— Ah, iertare! Eşti mai presus de noi!

— Aşadar, pentru fiul tău e o mare onoare să se lupte cu mine.

— Se-nţelege de la sine! Tocmai de aceea mă gândesc că o să renunţi la pretenţia ta!

— De ce?

— Fiul meu e foarte curajos şi are multă forţă! Te-ar putea răni.

— Vrei să spui că eu n-aş fi curajos?

— A, nu! Însă curajul poate păli în faţa unui glonte!

— Ştiu să mă descurc cu gloanţele. Am dovedit-o chiar astăzi, când i-am găurit căciula, dacă nu mă înşel.

Siguranţa cu care vorbea Sam îl nelinişti pe ispravnic, care nu se lăsă şi mai făcu o încercare:

— Nu ţi-ar dăuna rangului să te duelezi?

— Nu. Căci dacă îl omor pe fiul tău, nimeni n-o să se sinchisească; în schimb, dacă eu voi fi doar rănit, fiul tău va intra în bucluc. Mă aflu sub protecţia cu totul specială a ţarului.

Ofiţerii stăteau cu privirile în pământ. Nici unul nu voia să fie amestecat în afacerea asta penibilă. Cu toţii îşi doreau s-o şteargă de acolo, să nu fie obligaţi să asiste ca martori la duelul celor doi.

Căpitanul încercă şi el să găsească o cale de scăpare.

— Spre binele tău, sper că ai glumit.

— De ce?

— Sunt maestru în mânuirea tuturor armelor.

— Asta-mi este foarte pe plac! Eu nu mă bat cu ageamii! Rămâne stabilit. Îţi cer satisfacţie!

Căpitanul nu-i răspunse.

— Ei? Mă refuzi?

— Nu. Accept.

— Bun. Prietenul meu îmi va fi martor. Cine stabileşte armele?

— Cel insultat.

— Aha, eu! Tragem cu puştile de la cinci sute de paşi!

Căpitanul răsuflă uşurat, căci cinci sute de paşi însemnau, totuşi, o distanţă bună. Sam observă aceasta şi clipi şiret din ochi.

— Sau să spunem o mie de paşi? întrebă el. Eu trag bine şi de la o mie cinci sute de paşi.

— Cum vrei, îi răspunse căpitanul.

— Să rămânem la cinci sute de paşi! Mâine în zori, la ora şase, pe pajiştea din faţa iarmarocului.

— Dar, domnule, de ce într-un loc atât de public?

— Pentru că toţi îşi vor dori să asiste la duel, hi-hi-hi-hi! Lumea va avea ce povesti mult timp de acum încolo, dacă nu mă înşel. Şi acum, să ne veselim! Să cânte muzica!

Prefectul dădu semnalul. Dansul începu din nou. În separeul notabilităţilor muzica nu mai înfierbântă pe nimeni. Ispravnicul nu scotea o vorbă. Jena şi mânia îi muşcau sufletul. Purtarea lui Sam i se părea monstruoasă, însă nu avea ce face. Pe vremea aceea nu era lucru rar în Rusia şi mai ales în Siberia, ca ordinea firească a lucrurilor să fie răsturnată de apariţia vreunui favorit al ţarului sau de vreo împrejurare neobişnuită.

Chiar şi căpitanul tăcu, înghiţindu-şi obida. Numai cei trei cowboys erau în vervă mare. Will se întorsese, dar nu putuse; aduce prea multe veşti.

— A fost dus într-o clădire învecinată şi cam dubioasă. De acolo cred că se poate vedea casa prefectului. E un foişor ridicat pe şase piloni şi are acoperiş de stuf. Nu m-am putut apropia şi n-am văzut prea multe, căci erau mulţi oameni strânşi acolo.

— E păzit?

— Da, sunt două santinele.

— Să sperăm că n-or să ne împiedice când îl vom ajuta pe flăcău să evadeze. De dragul Karpalei şi ca să-i facem în ciudă căpitanului trebuie să-l ajutăm pe cazac să-şi recapete libertatea. Sau n-aveţi chef? Atunci, o fac singur!

— Asta-i bună! Suntem cu tine!

Prefectul nu mai zăbovi prea mult în sala de dans. Plecă, însoţit de nevasta şi, de fiul lui. Femeia tăcuse tot timpul; tăcea şi acum. Ofiţerii se făcură şi ei nevăzuţi, apoi plecară şi subordonaţii lor.

Subofiţerul care-l arestase pe cazac se întoarse între timp. Îi făcuse fetei semn cu ochiul, fără să fie observat de ceilalţi, ca şi cum avea să-i spună ceva. Când fata se ridică să plece şi ea împreună cu părinţii şi cu cei trei americani, subofiţerul le-o luă înainte, se opri într-un colţ mai întunecos şi o aşteptă pe Karpala. Când aceasta se apropie de el, îi ieşi înainte şi-i spuse:

— Surioară, iartă-mă că te tulbur! Am să-ţi transmit salutări de la numărul zece. Nu am voie să fac aşa ceva, dar tuturor ne este drag acest cazac. Trebuie să-ţi transmit mulţumirile lui că ai fost aşa de bună cu el. Şi tătucăi tale îi este recunoscător, dar vă roagă să nu intraţi în bucluc pentru el. N-ar dori să păţiţi vreun rău dacă încercaţi să puneţi o vorbă bună pentru el pe lângă căpitan.

— Te mai întâlneşti cu el? întrebă Karpala.

— Mâine după-amiază. Trebuie să-l duc la Irkutsk.

— Atunci spune-i că voi face precum îi e voia!

— Ai ceva să-i transmiţi?

— Nu.

— Rămâi cu bine, surioară!

Subofiţerul vru să plece, dar Sam Hawkens vena spre el şi-i întinse o monedă.

— Uite, bea o votcă!

Darul atât de neaşteptat îl bucură mult pe subofiţer.

— Tătucă, eşti un om distins. Sunt soldat de optsprezece ani şi nu am mai primit până acum vreun peşcheş. Cerul să-ţi dăruiască aşa de multe butoaie de votcă, încât să-ţi ajungă să bei din zori şi până în noapte, tu şi urmaşii tăi, până la a suta spiţă!

— Arestatul nu are nimic de băut? îl întrerupse Sam.

— Nu primeşte nici de băut, nici de mâncat.

— E închis în cea mai rea închisoare?

— Da.

Sam mai flecari puţin cu subofiţerul, cercetându-l cu luare-aminte.

— Îţi mulţumesc, frăţioare, spuse el când terminară de vorbit. Rămâi cu bine şi nu uita să-ţi bei votca!

— Ei, ce crezi? îl întrebă Dick, după ce Sam le traduse discuţia avută cu rusul.

— Că o să reuşim.

— Da şi eu cred la fel.

— În ciuda armelor celor două santinele? spuse Will.

— *Pshaw!* Nu. Dau doi bani pe ţevuştile alea! Am face faţă şi la o duzină de flăcăi ca ăia, darămite la doi? Însă ar fi mai bine dacă ne-am putea folosi de vreun vicleşug.

— Înainte de orice, să aruncăm o privire împrejur, apoi vom hotărî ce avem de făcut.

Ajunseră la tabăra de corturi şi intrară în cortul buriaţilor. Nu mai ardea nici un foc; noaptea era neagră ca smoala. Cei trei vânători iscusiţi reuşiră, aşadar, să plece din tabără, mai târziu, fără să fie observaţi.

5. Spiritul-broască

Will Parker luă conducerea, căci el ştia unde se află foişorul pompierilor. Când ajunseră aproape de închisoare, Sam îşi lăsă camarazii în urmă, se culcă la pământ şi merse târâş până la clădirea cu pricina.

Cei doi gardieni stăteau tihniţi, sprijinindu-se de unul din stâlpii foişorului. Discutau cu voce joasă chiar despre arestat, cu toate că acela se afla chiar deasupra lor şi putea auzi tot ce vorbeau.

Sam se apropie cu băgare de seamă. Chiar lângă ei văzu o scară scurtă.

Ciuli urechile la discuţia celor doi şi ce auzi îl făcu să pufnească în râs, dar se abţinu — cu greu, ce-i drept! Nu înţelegea el chiar tot, dar sensul îl pricepu imediat. Rar îi fusese dat să mai vadă atâta naivitate şi superstiţie ca la cei doi gardieni.

— Dacă izbuteşte s-o şteargă, noi ne alegem cu o sută de lovituri de bici, spuse unul din ei.

Celălalt făcu un gest de parcă voia să alunge acel gând rău. Era posibil să fi cunoscut deja gustul cnutului!

— Din fericire, nu are cum să fugă. E legat.

— Dar dacă rupe sfoara?

— Atunci tragem în el.

— Nu-mi place să trag în oameni.

— Nici mie. Mai întâi o să-i spun: „Frăţioare, stai pe loc şi lasă-ne să te legăm din nou, altfel trebuie să tragem în tine!”

— Aşa e cel mai bine. E un om bun şi înţelegător; n-o să rişte nici viaţa lui, nici pe a noastră. Să nu ne mai facem griji! Sunt convins că totul are să meargă bine.

— De ce?

— Astăzi este cea mai norocoasă zi din an. Ştiai că există zile norocoase şi zile cu ghinion?

— Ştiu asta de când eram copil. Sunt zile în care nu e bine

să faci nimic — să semeni, să culegi, să pleci în călătorii, să faci negoţ —, absolut nimic!

— Aşa e. Cele mai nenorocoase zile sunt prima zi de martie, căci atunci Sodomia şi Gomora au pierit, prima zi a lui august, căci atunci Satan a fost izgonit din cer şi prima zi a lui decembrie, când a muşcat Adam din mărul oprit. Dar există şi zile norocoase, tot în număr de trei, iar astăzi este cea mai norocoasă dintre ele. E ziua sfântului Ivan Vasilievici sau ziua comorilor.

— Ce spui!

— Da, ştiu bine. Bunica mea a găsit un milion de ruble, de la ea ştiu!

— Dar cum se face că ai rămas atât de sărac?

Ei, frăţioare, bunica mea a fost neprevăzătoare şi a vorbit când a găsit comoara. Nu a putut s-o scoată pe toată, căci a spus ceva ce nu trebuia. Ştii, nu e voie să rosteşti decât anumite cuvinte, altfel, comoara dispare într-un fulger.

— Cunoşti cuvintele care trebuie?

— Da, le ştiu foarte bine. Le-am învăţat pe de rost de la bunica mea. Dar numai cei născuţi într-o zi de sâmbătă pot să scoată la iveală comori.

— Eu sunt născut sâmbăta.

— Şi eu.

— A, atunci amândoi suntem îndreptăţiţi să avem noroc şi să găsim o comoară.

— O, pe Sfânta Teodosia! Numai de aş găsi-o!

— Dar cum să faci să găseşti o comoară?

— Bunica mi-a povestit şi asta. Mai întâi se vede o lumină. Este o lumină gălbuie, căci galbenul e semnul aurului. Apoi apare spiritul.

— Aaa... sub ce formă?

— Depinde. Bunicii mele i-a apărut sub formă de broască. Cu cât animalul e mai mare, cu atât comoara este mai însemnată. Broasca bunicii mele era de două ori mai mare decât căciula ei de blană şi orăcăia îngrozitor, de se auzea până hăt-departe. Zicea că şi mie o să-mi apară tot o broască. Spiritul apare sub aceeaşi formă la membrii aceleiaşi familii.

— Sfinte Sisoe! Povesteşte mai departe!

— Apoi, trebuie să te iei uşurel după animal, până în locul unde dispare. Ai voie să vorbeşti. Poţi chiar să-l întrebi pe spirit despre una şi alta...

— Şi îţi răspunde?

— Da, normal, cu vocea animalului şi sub chipul lui. Câteodată, dacă eşti mai norocos, spiritul vorbeşte chiar cu voce umană. În locul unde dispare el, pământul este răscolit. Spiritul a făcut asta, ca să-ţi arate că acolo se află comoara.

— Şi acolo trebuie să sapi?

— Imediat, altfel, odată cu ivirea zorilor, comoara dispare din nou. Dar, din clipa în care începi să sapi, nu mai ai voie să scoţi nici un cuvinţel, decât descântecele, întâmplă-se orice s-ar întâmpla, altfel totul e pierdut. Bunica mea aproape scosese comoara din pământ când a strigat-o cineva; ea a uitat porunca şi a răspuns. În acea clipă comoara... parcă a înghiţit-o pământul... dusă a fost!

— Ştii descântecul?

— Da.

— Ah! De l-aş cunoaşte şi eu!

— Până acum nu l-am spus nimănui, dar ţie ţi-i voi dezvălui, căci am sentimentul că astăzi va apărea o comoară, în timp ce sapi trebuie să spui cu voce joasă:

„În locul de faţă,
E o comoară.
O scot afară
Şi o duc acasă.
Spirite drag, nu mă părăsi,
Cu multă votcă eu te-oi cinsti!”

După ce ai scos comoara, groapa se acoperă singură, ca nimeni să nu-şi dea seama ce s-a întâmplat acolo. Din acest moment ai voie din nou să vorbeşti.

— Spiritele beau, aşadar, votcă? Asta chiar că habar n-am avut!

— Pentru că eşti un mare nătărău, frăţioare. Spiritele astea stau vârâte în pământ, ca să păzească toate comorile. Dar acolo e aşa de rece şi de jilav, că e mare minune că nu răcesc şi...

Sam Hawkens nu vru să audă mai mult. Ce aflase era minunat. Planul său era ca şi făcut! Se întoarse tot târâş la amicii săi.

— Să nu vă speriaţi dacă vedeţi un chibrit arzând şi o broască orăcăind! le spuse el grăbit.

— O... începu Dick Stone.

— ... broască? încheie Will Parker, neînţelegând nimic.

— N-am timp de explicaţii. Cei doi paznici ar dori să dezgroape o comoară. Stau sub foişor. Strecuraţi-vă cu mare atenţie într-acolo! Cum aţi plecat, vin şi eu apoi, să-i scoatem de acolo, dacă nu mă înşel, hi-hi-hi-hi! chicoti el.

Dispăru şi merse cam trei sute de paşi mai încolo de foişor. Acolo scoase cuţitul şi începu să sape o groapă. Se târî apoi până lângă cei doi paznici. Îşi dădu jos pălăria şi, ţinând-o aproape de pământ, scapără sub ea chibritul, în acest fel, el nu se putea vedea şi lăsa impresia că lumina se ridică din pământ.

În acest timp, cazacii pălăvrăgeau mai departe.

— Cam când obişnuiesc spiritele să apară?

— Înspre miezul nopţii.

— Atunci, ar cam fi timpul. Cred că e miezul nopţii.

— Şi eu cred. N-o să te sperii?

— Nici o clipă!

— Şi eu la fel. M-oi ţine după spirit ca un căţel după un cârnat. De-aia aş vrea ca... tu... acolo... acolo... acolo... e... e... este o lu... lu... lumină!

Cazacul îl înşfăcase pe celălalt de braţ şi se bâlbâia îngrozitor. Simţea că îl trec toate năduşelile.

Camaradul său — la fel. Se holba înspăimântat la lumina pe care o vedea şi care credea că vine din adâncurile pământului.

— Nu... nu cumva... ăsta e spi... ri... tul?

— Pro... pro... probabil!

— Sfinte Ivan Vasilieviei! Ia uite, acolo e o broască uriaşă!

— O bro... bro... broască?

— Broas... broasca... bunicii tale!

— Da, ea, e... e... este!

— Dar e mult mai mare!

— A crescut, doar au trecut cincisprezece ani de atunci!

— Deci, spiritele-broaşte cresc şi ele!
— Se poate!
— Oooaac! se auzi deodată din faţa lor.
— Auzi?
— Da. Ne cheamă.
— Să mergem?
— Ţi-e frică?
— Nu. Cumva ţie...?
— Nici vorbă!
— Atunci, hai!

Se ridicară greoi, cu genunchii tremurând, fără să-şi mărturisească unul altuia că le era frică.

Spiritul făcu o săritură ca de broască. Se luară după el cu picioarele împleticinde.

— Ooaac! făcu broasca.

Cazacii se opriră.

— Ia uite ce mare e! Să-i vorbim?
— Da.
— Atunci, vorbeşte!
— Nu, încearcă tu!
— Nu, tu! Doar e broasca bunicii tale!
— Fie.

Clătinându-se, cazacul făcu un pas mititel înainte.

— Eşti un spirit?
— Oac! răsună, ca un fel de „da”.
— Vrei să ne arăţi comoara?
— Oac!
— Să venim după tine?
— Oac!

Arătarea se porni iarăşi, iar cazacii, după ea. În sfârşit, broasca se opri. Nepotul bunicii căpătase curaj.

— Unde e comoara? întrebă el.
— Oac!

Asta voia să însemne un „aici” hotărât. Ca să fie şi mai convingătoare, broasca făcu un salt în aer, apoi, tronc! Căzu înapoi pe pământ.

— Trebuie să săpăm aici?
— Oac!
— Vom găsi comoara?

— Oaaac — oac — oac — ooaac!

Cam aşa trebuie să sune un rămas-bun de la o broască ce tocmai stă pe malul. Unui heleşteu şi vrea să facă bâldâbâc în apă. Şi, într-adevăr, broasca dispăru în tenebrele nopţii.

Cei doi înaintară uşurel şi ajunseră în locul unde dispăruse broasca. Se aplecară să cerceteze pământul.

— Ah, Sfinte Ivan Vasilievici! Aici... e o groapă!

— Săpăm?

— Se-nţelege! Pe-aici pe aproape este grădina tânărului Alexei Filippovici, unde putem găsi târnăcop şi lopată. Merg să le aduc!

— Şi eu trebuie să rămân aici în răstimpul ăsta?

— Da, altfel groapa se închide la loc. Cât sunt eu plecat, spune descântecul! Când mă voi întoarce, ţine minte că nu avem voie să schimbăm între noi nici măcar un cuvinţel!

Plecă, iar camaradul său începu formula magică. Se întoarse iute, aducând uneltele. Se apucară de lucru; săpară până ce năduşiră de-a binelea.

Groapa se făcuse cam de un metru adâncime, când văzură apropiindu-se de ei o lumină ce venea dinspre casa prefectului. Erau doi bărbaţi; unul din ei ducea o lanternă făcută nu din sticlă, care e rară prin acele locuri, ci din hârtie unsă cu ulei.

Nefericiţii văzură cum cei doi veneau drept la ei. Îi apucă tremuratul — nu doar de încordare, ci şi de frică; cei doi bărbaţi erau nimeni alţii decât prefectul şi fiul său.

— Pe naiba! strigă căpitanul. Ce se petrece aici?

Nu primi nici un răspuns.

— Ce faceţi aici?

— O dezgropăm! se auzi un murmur.

— Pe cine?

— Spirite scump, ajută-ne! se bâlbâiră gardienii.

— Pe toţi dracii! Las' că vă dau eu ajutor!

Căpitanul scoase biciuşca şi începu să care lovituri pe spinările paznicilor. Cei doi nefericiţi răbdau plesniturile şi-şi vedeau mai departe de săpatul lor. Săpau şi bodogăneau descântecul — nu se lăsau. În cele din urmă, căpitanul obosi.

— N-aţi simţit nimic, zevzecilor? tună el. Ieşiţi imediat din groapă!

— În locul ăsta... spuse unul din ei.

— Ce tot trăncăneşti acolo?

— ... se află o comoară, completă celălalt.

— O comoară! Pe Sfântul Ciprian, acum m-am luminat! O comoară voiau să dezgroape! îi spuse el ispravnicului. De-aia scormonesc aici, în loc să stea la locurile lor. Flăcăi, cine v-a tras pe sfoară în halul ăsta, că prostănaci mai sunteţi!

Asta era prea mult pentru un căutător de comori. Uitară că trebuiau să tacă şi unul din ei spuse:

— Prostănaci? Ba nu, tătucă, suntem deştepţi!

Camaradul său scoase un strigăt de spaimă.

— Ah, sfântă biserică! Totul e pierdut acum! Doar ai promis!

— Sfinte Ivan Vasilievici! se jelui celălalt. Ce-am putut să fac...

— Să-ţi ţii gura! Aş vrea să arzi în focurile Gheenei! În necazul lor, cei doi nici nu se sinchiseau de superiorii lor, care se uitau la ei înmărmuriţi.

— Azi era ziua potrivită! se tângui nepotul bunicii. Ani de-a rândul am aşteptat în zadar broasca bunicii mele. Apare, în sfârşit şi ce mare era! Cu siguranţă că aici zac milioane bune! M-am lăsat biciuit fără să crâcnesc şi totul a fost în zadar. Comoara a dispărut!

— Poate mai apare peste un an!

— Nu cred, tărtăcuţă seacă ce eşti! Aşa curând nu mai apare broasca aia! Ah, ce ghinion! Acum, totul s-a terminat!

Căpitanul îşi pierduse răbdarea.

— Te înşeli! mârâi el, supărat. Nu s-a terminat! De-abia acum începe distracţia — pedeapsa. Pentru purtarea voastră! Voi pune să fiţi legaţi! O să daţi voi de naiba, ticăloşilor!

Îngroziţi, cei doi cazaci ţâşniră din groapă şi se aruncară la picioarele căpitanului.

— Tătucă, să nu ne faci nimic! strigă nefericitul nepot al nefericitei bunici.

— Nu o să putem îndura! se jelui şi celălalt.

— Nici nu trebuie! O să pun să fiţi biciuiţi până o să scot sufletul din voi, câini netrebnici!

— Nu suntem netrebnici, domnule!

— V-aţi părăsit posturile! Am venit să vedem dacă

prizonierul este temeinic păzit şi... ce-am văzut? În loc să păziţi închisoarea, voi săpaţi după comori. În timpul ăsta, nenorocitul ăla poate să fi ajuns departe.

— Dar era legat straşnic, tătucă!

— Vai de voi dacă nu e aşa cum spuneţi! Noi mergem să verificăm, voi aşteptaţi aici. Când ne vom întoarce, vom hotărî ce facem cu voi.

— Aici încremenim, tătucă.

Căpitanul plecă împreună cu prefectul înspre foişor. Ajunşi acolo, urcară amândoi scara; sus, fiul pipăi încuietoarea uşii.

— E, în regulă? întrebă prefectul.

— Da, dar asta nu dovedeşte încă nimic. Să vedem mai departe!

Căpitanul trase zăvorul şi intră.

Deodată, prefectul auzi un zgomot uşor, ca un geamăt înăbuşit.

— Ce-ai păţit? Ce este? întrebă el.

— Nimic. Vino sus — repede! i se răspunse dinăuntru.

6. Cazacul „Numărul 10”

În răstimpul cât cei doi gardieni săpau de zor după comoară, Sam Hawkens se strecurase până la camarazii săi, care-l aşteptau sub foişor.

— Ce comedie joci acolo? întrebă Will.

— Hii-hi-hi-hi! Bătrâne, sunt un mare spirit!

— Ai luat-o razna, Sam. Te crezi Manitou, sau ce?

— Prostii, Will! chicoti Sam, mulţumit. Flăcăii au crezut că sunt un spirit şi încă un spirit-broască. Minunea eu am făcut-o! N-aţi auzit orăcăitul meu colosal?

— Ba cum să nu. Am văzut şi lumina.

— Nătărăi ca ăia doi nu cred că mai există în altă parte decât aici în Siberia, dacă nu mă înşel. Avem timp destul să-l scoatem pe evadat. Vor săpa până în zori şi fireşte că nu vor găsi nimic. Între timp va dispărea adevărata comoară pe care trebuiau s-o păzească, hi-hi-hi-hi!

Sam le povesti camarazilor săi pe scurt discuţia la care trăsese cu urechea. Când termină, Will îl întrebă:

— Acum ce facem, urcăm toţi acolo sus?

— Nu e nevoie, spuse Sam. Voi rămâneţi jos şi staţi de pază. Nu se ştie niciodată când îşi poate băga necuratul coada. Fiţi cu ochii-n patru!

Spunând acestea, urcă, scoase zăvorul, deschise uşa şi intră.

— „Numărul 10”! strigă el cu jumătate de glas. Unde te-ai vârât?

— Aici la perete! Cine e?

— Prietenul tău, străinul care te-a mai luat o dată sub protecţia lui, dacă nu mă înşel.

— Ah! Sunt legat fedeleş aici de grindă!

— Te dezleg eu.

Sam înaintă în direcţia de unde venea vocea, întinzând

mâinile, până ce dădu de arestat.

— Aha, aici eşti! O să fii liber în curând!

— E foarte frumos din partea ta, frăţioare, ce vrei să faci, însă nu prea am nevoie de bunătatea ta.

— Cum aşa?

— Am mai multe motive. Întâi, că bănuiala va cădea imediat asupra ta; vei avea de îndurat urmările.

— Mă doare undeva de urmările astea. Prefectul vostru are un creier de oaie şi nu poate să mă înspăimânte. Pe de altă parte, nimeni n-are dovezi că eu am fost aici.

— Crezi că cei doi gardieni nu se vor prinde că i-ai tras pe sfoară?

— La naiba! Aşadar, ştii ce le-am făcut?

— Normal. Vorbeau atât de tare, încât am auzit tot. După ce au plecat, am auzit şuşoteli care veneau de dedesubtul meu. Am ştiut că erau chiar camarazii tăi, căci vorbeau în engleză; am reuşit să pricep câte ceva.

— Înţelegi limba engleză?

— Da.

— Un cazac siberian care vorbeşte englezeşte? Jos pălăria în faţa ta! se miră Sam.

— Nu sunt cazac, nici asiatic şi, mai ales, nici rus.

— Aşa? Dar ce eşti?

— German.

— La naiba! vorbi Sam în germană. E oare aşa ceva cu putinţă? Şi eşti deportat? Cum poate fi trimis un german în Siberia?

— Eram ofiţer rus.

— Asta-i cu totul altceva. Aşadar, ofiţer rus. Atunci, trebuie să renunţ la tutuială. Acum, ca german, trebuie neapărat să evadaţi. Să nu refuzaţi să veniţi cu mine!

Sam se opri. Dinspre intrare răzbătu un avertisment.

— Pst! Grăbiţi-vă! Nu mai pierdeţi nici un minut!

Sam Hawkens veni iute la uşă, unde îl găsi pe Dick Stone cocoţat pe scară şi observă că în direcţia unde gardienii săpaseră după comoară se vedea lumina unei lanterne. Imediat se auzi şi vocea mânioasă a căpitanului.

— *Damned!*[1] Este căpitanul! spuse Dick.

---

[1] Blestem! (n. ed.).

— Da. O să vină încoace, să vadă ce s-a întâmplat cu tine. Ieşi repede cu el cu tot!

— Nici prin gând nu-mi trece. Nu plecaţi! spuse calm Sam.

— De ce nu?

— Fiindcă imediat ce se va descoperi lipsa arestatului, vor porni după noi. Am un plan minunat. Adu-l repede sus şi pe Will.

Un minut mai târziu, se aflau cu toţii sus.

— *Well!* spuse Sam. Repede înăuntru! Trebuie să închidem uşa.

Sam descoperise o gaură lângă uşă, pe unde-şi strecură mâna şi trase zăvorul.

— Ce surpriză pe domnul căpitan când o să-i găsească pe cei mai buni prieteni ai săi adunaţi aici! O să fie o glumă bună, dacă nu mă înşel. Dar mai întâi să-l dezlegăm pe prizonier.

În timp ce Dick Stone executa ordinul lui Sam, se puteau auzi foarte clar şfichiuirile biciuştii căpitanului. Apoi, le ajunse la urechi ordinul acestuia:

— Noi mergem să verificăm, voi aşteptaţi aici!

— A spus „noi”, deci nu e singur, spuse Sam. Asta nu e bine.

Se uită pe gaura din peretele temniţei şi-l recunoscu şi pe celălalt.

— Este şi prefectul cu el. Mă bucur, că aşa o să-i prindem pe amândoi. Atenţie! Vin!

Sam se dădu într-o parte. Zăvorul zăngăni. Uşa se deschise şi înăuntru intră căpitanul. Tocmai când vru să se întoarcă spre tatăl său, care rămăsese încapul scărilor, Sam îl înşfacă de gât. O strânsoare zdravănă, un geamăt scurt şi înăbuşit, iar căpitanul căzu pierzându-şi cunoştinţa.

Prefectul auzise geamătul şi întrebase: „Ce-ai păţit? Ce e?” Cazacul „Numărul 10” dovedise prezenţă de spirit şi-i răspunsese, prefăcându-şi vocea: „Nimic. Vino sus — repede!”.

Prefectul se grăbi să-şi urmeze fiul. Dick Stone îi smulse mai întâi lanterna din mână, ca ispravnicul să nu poată recunoaşte pe nimeni. Will Parker îl strânse de gât aşa de tare, încât, luat prin surprindere, prefectul nu avu cum să se

mai împotrivească. Mâinile îi căzură în lături fără vlagă, horcăi o dată şi se prăbuşi şi el.

Sam luă lanterna şi lumină chipurile celor doi.

— Legaţi-i la ochi, să nu ne poată vedea când se vor trezi!

— Nu e nevoie, se împotrivi Will. N-o să stăm aici să-i aşteptăm să-şi vină în fire. Ar fi o nebunie!

— Te crezi mai deştept ca mine? îl ironiză Sam. Am un chef grozav să mai zăbovesc pe aici încă un sfertuleţ de oră.

— De ce?

— Ca să dăm întâmplării o turnură amuzantă. Îl cunoaşteţi doar pe bătrânul vostru Sam Hawkens şi ştiţi că eu sunt un flăcău şugubăţ. Îi vom linşa.

— Ce?! se miră Will.

— Ei, nu chiar de-adevăratelea, dar tot va trebui să le aplicăm un procedeu sută la sută american. Aţi mai văzut până acum pe cineva tăvălit prin fulgi, după ce mai întâi a fost dat cu gudron?

— *Bounce!* Nu-i deloc rea ideea.

— Nu-i aşa? Da, Sam Hawkens n-are idei proaste în tărtăcuţa aia a lui, dacă nu mă înşel. Să-i jumulim nu putem, căci nu sunt înaripaţi, dar avem pe aici îndeajuns de mulţi câlţi. Şi uite, acolo, ditamai hârdăul de gudron. Totul se potriveşte de minune. Despuiaţi-i repede, până nu-şi revin!

— Vai, ce ruşine! Dar nătăfleţii ăştia înfumuraţi o merită din plin! îşi dădu Dick cu părerea, foarte mulţumit.

Sam atârnă lanterna de un cui şi se apucară cu toţii să-i dezbrace pe cei doi, care zăceau în nesimţire pe jos. Le făcură căluşuri din câlţi, apoi îi unseră cu gudron din cap până în picioare, după care îi tăvăliră prin câlţi. Când terminară treaba, îi legară de bârna de care fusese legat mai înainte cazacul.

Tatăl şi fiul se treziseră demult din amorţeala lor, dar, cum erau buimaci, habar n-aveau ce se petrecea cu ei. Legăturile de la ochi îi împiedicau să vadă, de auzit nu aveau ce auzi, aşa că totul rămase pentru ei un mister de nepătruns. „Spiritele” care-i chinuiseră şi-i torturaseră îşi terminaseră treaba. Într-un sfârşit, cei doi începură să, mormăie şi să bolborosească ceva.

— Or să se cam chinuie să-şi dea seama ce li s-a întâmplat,

chicoti Sam. N-aş vrea să fiu în pielea lor! Aşa ceva nu se uită toată viaţa. Să le fie învăţătură de minte! Hai, am terminat ce aveam de făcut pe aici, dacă nu mă înşel!

Stinseră lanterna, apoi coborâră cu toţii din foişor. Sam fu ultimul şi închise uşa după el. Plecară fără să fie observaţi, căci cei doi căutători de comori rămăseseră tot în groapa cu pricina, ascultând credincioşi de ordinul căpitanului.

— Unde mă duceţi? întrebă cazacul numărul zece. În tabără nu pot să merg, iar în oraş, nici atât.

— Ocolim oraşul şi ne apropiem de tabără, însă nu intrăm acolo; noi o să mergem să-l înştiinţăm pe Bula, principele buriaţilor, care o să hotărască ce este de făcut.

— Aşa e cel mai bine. Sunt convins că o să-mi găsească o ascunzătoare sigură, unde să pot aştepta fără teama de a fi descoperit.

Reuşiră să ajungă aproape de oraş fără să-i vadă nimeni. Merseră apoi de-a lungul râului, până ce dădură de nişte tufişuri dese.

— Rămânem aici, spuse Sam. Dick şi tu, Will, duceţi-vă la tabără, cât puteţi de neobservaţi şi anunţaţi-l pe principe. Pe noi ne găsiţi aici.

Cei doi lungani se holbară la Sam cu gurile căscate.

— Ce să facem? întrebă Will. Nu am înţeles prea bine.

— Trebuie să-l înştiinţaţi pe principele buriaţilor, dacă nu mă înşel!

— Cred că glumeşti, Sam! Nu ştiu o boabă ruseşte.

— N-am ce să vă fac. Trebuia să o învăţaţi de mult. Hi-hi-hi-hi! Aţi fost prea leneşi; ei, acum, trageţi ponoasele!

— Dar cum să-l înştiinţăm...

— Nu e treaba mea, ci a voastră! Din partea mea, puteţi să vorbiţi şi limba surdo-muţilor, ce mă interesează este ca principele să fie pus la curent! Dovediţi-mi că nu mai sunteţi cei pe care-i ştiam eu! Hai, cărăbăniţi-vă odată!

Lunganii îşi luară picioarele la spinare şi plecară spăşiţi.

— Aşa, acum am rămas între noi, spuse Sam, după ce se aşeză pe jos împreună cu cazacul. Ne-am cunoscut într-un mod atât de ciudat, dacă nu mă înşel! Doi oameni în vinele cărora curge sânge nemţesc, să se întâlnească un inima Siberiei! Unul e deportat, iar celălalt,... hm!

— Celălalt, ce? Vă rog, spuneţi mai departe! Ard de nerăbdare să aflu cine este cel care m-a eliberat şi care, în plus, spre nespusa mea bucurie, vorbeşte şi limba mamei mele!

— Cred şi eu că este o bucurie! Dumneata, limba mamei dumitale, iar eu, limba bunicii mele, hi-hi-hi-hi! Vei afla deîndată cine sunt. Chiar, drept cine mă iei dumneata?

— Eşti un mister pentru mine. Ai o purtare foarte mândră şi eşti foarte sigur pe dumneata.

— Ei, atunci îţi voi dezlega imediat misterul. Nu sunt decât un simplu vânător din preria americană.

— Ah! Felul în care acţionezi e cel al unui bărbat care n-are frică de nimic. Dar cum ai ajuns pe aici tocmai din America de Nord?

— Ca vânător.

— Vrei să vânezi samuri?

— Dacă mi-ar ieşi vreunul în cale, nu m-aş da în lături. Dar, eu, vorbind cinstit, sunt aici la vânătoare de oameni. Căutăm un dispărut, de fapt, chiar doi.

„Numărul 10” se uită ţintă la el, surprins.

— Extraordinar! Un vânător american vine în Siberia să caute nişte dispăruţi. Ce treabă ai cu ei?

— Vreau să-i găsesc! chicoti Sam. Tustrei avem ceva experienţă în treburile de genul ăsta, iar Sam Hawkens este de-a binelea un copoi bătrân!

— Sam Hawkens? Dumneata eşti?

— Da; de obicei mi se spune Sam, pe scurt. Ceilalţi doi camarazi ai mei sunt Dick Stone şi Will Parker.

—Cine sunt cei doi dispăruţi?

— Unul e contele Vasilkovici, iar...

— Vasilkovici? sări ca ars cazacul.

— Dar aşază-te la loc! Îl... cunoşti?

— Am auzit o dată de el. Şi celălalt?

— E fiul său adoptiv; îl cheamă Orioltşaştşa, adică, pe nemţeşte, Adlerhorst[1].

— Adlerhorst! strigă cazacul.

— Încet, încet! Nu uita că eşti evadat! Şi pe ăsta îl cunoşti?

Cazacul se strădui să-şi stăpânească tulburarea care-l

[1] Cuib de vultur.

cuprinsese.

— Da şi numele ăsta l-am auzit mai demult. Domnule Hawkens, sunt cu totul...

— Nici un domn Hawkens. Spune-mi Sam şi gata! Iar eu, cum să-ţi spun dumitale?

— Numele meu este... „Numărul 10”, şovăi cazacul.

— Prostii! Trebuie să fi avut şi un alt nume.

— Un deportat îşi pierde numele. Prenumele meu este Gottfried.

— Gottfried; bun! De altfel şi noi căutam tot un Gottfried — Gottfried von Adlerhorst.

— E adevărat?

Cazacul se ridicase în picioare, pradă unei mari frământări.

— Normal că-i adevărat. De ce întrebi în felul ăsta?

— Pentru că... pentru că... socot că e ciudat ca dumneata, un vânător american, să vii în Siberia în căutarea unui gentleman dispărut.

— Nu e nimic ciudat! Tot noi i-am găsit şi pe ceilalţi membri ai familiei Adlerhorst.

Cazacul tresări vizibil impresionat.

— Ce tot spui? Nu este... cu putinţă!

— De ce nu? I-am găsit deja pe trei dintre ei: pe Liza...

— Liza! repetă cazacul tulburat.

— ... şi pe fraţii Hermann şi, Martin.

— Hermann şi Martin! repetă iar „Numărul 10”, pierzându-şi cumpătul. Dumnezeule mare, e aproape toată familia! Lipseşte doar mama!

— Da, mama şi Gottfried, pe urmele căruia suntem acum.

— Ştiţi că s-ar afla pe aici?

— N-avem nici cea mai mică idee pe unde se ascunde. Dar avem o urmă care ne-a adus mai întâi prin locurile acestea. De unde ştii că lipseşte mama din familia asta?

— Eu... m-am întâlnit odată cu un Adlerhorst. Îl chema Gottfried.

— *Egad!* Ce întâmplare! Unde era asta?

— În Caucaz. Era în serviciul militar rusesc; avea rang de căpitan.

— Când s-a petrecut asta?

— Acum patru sau cinci ani.

— Ei, cine s-ar fi gândit că vom da aici, în Verhne-Udinsk de cineva care-l cunoaşte pe Gottfried von Adlerhorst. Ce-o să se bucure Hermann când o să afle!

— Unde este... Hermann?

— E încă în Habarovsk, dar va sosi şi el curând aici.

Această veste îl tulbură atât de tare pe cazac, încât nu mai putu să articuleze nici un cuvânt. Fratele său aici, când el îl credea sclav pe undeva prin Africa!

Sam Hawkens păru că nu observă zbuciumul cazacului şi continuă să vorbească nestingherit:

— Ea doua oară pe ziua de azi când îmi aduc aminte de familia von Adlerhorst. Acum câteva ore, a fost prima dată, când l-am văzut pe derviş.

— Derviş...

— Hm, uit mereu că dumneata nu ai cum să ştii toate astea. Acest derviş a cutreierat toată lumea sub tot felul de nume false. L-am prins de mai multe ori, dar a reuşit mereu să scape. De fapt, îl cheamă Florin şi a fost servitor la familia Adlerhorst!

— Florin! Florin!

— *Hallo!* Îl cunoşti cumva şi pe acest Florin?

— Ah, prea bine!

— De unde?

— Acest Gottfried von Adlerhorst mi-a vorbit despre el.

— Aşa! Bătrânul meu Dick a crezut azi că l-a văzut pe flăcău.

— Unde?

— Acolo, printre corturi! Dar nu cred că e cu putinţă.

— De ce nu? Pe lumea asta se întâmplă şi minuni mai mari!

— Ai întru totul dreptate. Dar ce să caute tipul în Siberia?

— Dar voi ce căutaţi pe aici? Prezenţa lui aici se poate explica la fel de bine ca şi a voastră.

— Fireşte, fireşte! Poate că el a fost, totuşi. Hm! Ar fi o treabă foarte urâtă dacă l-am scăpa iarăşi printre degete! El poartă vina dispariţiei familiei Adlerhorst.

— Atunci, trebuie prins! Vă spun eu, chiar el era!

— Ce? Cum? strigă Sam, chipurile mirat şi sări în sus. Asta înseamnă că îl cunoşti!

— Personal, aş putea spune.

— *Behold!* Dumneata... dumneata...

Respiră adânc, se apropie de numărul zece şi-i puse mâna pe umăr.

— Domnule, domnule... Gottfried, nu vrei să fii sincer cu mine...

— De ce nu?

— ... şi să recunoşti că dumneata..., da, că dumneata eşti Gottfried von Adlerhorst?

„Numărul 10" îşi apăsă bărbia în piept, respirând greoi.

— Da, eu sunt, spuse el într-un sfârşit.

— A durat cam mult să mărturiseşti, spuse Sam Hawkens uşurat, şi-şi şterse fruntea nădușită cu mâneca. De cum te-am văzut am avut sentimentul că dumneata eşti cel căutat, cu toate că nu prea semeni cu fratele dumitale.

Spunând acestea, îi întinse mâna cazacului.

— Ei, iată că bătrânul Sam Hawkens şi-a rezolvat din nou cazul încredinţat. Linişteşte-te, domnule! Pentru dumneata, necazurile au luat sfârşit!

— Dacă evadarea va izbuti...

— Normal că va izbuti! Dar din ce cauză te-au deportat aici?

— Despre asta, mai târziu! Acum aş vrea să aflu despre ai mei. Povesteşte-mi, dar scurt şi concis, căci nu prea avem timp.

Sam nu se lăsă rugat de două ori. Povesti despre ciudatul şir de întâmplări care începuse în Turcia şi se încheiase aici, în Siberia. „Numărul 10" asculta profund răscolit. Mult timp după ce Sam îşi termină povestirea, cazacul rămase cufundat în gânduri şi cu privirile pierdute...

— Hei, domnule! rupse Sam tăcerea, râzând. Îngăduie-mi să-ţi aduc aminte că mai sunt şi eu pe aici şi tare mi-ar plăcea să aud cum ai ajuns din Sudan în Rusia şi de acolo în Siberia!

Cazacul păru că se trezeşte dintr-un somn greu. Îşi trecu mâna peste frunte şi spuse:

— Ai dreptate, trebuie să afli totul. Până în ziua de azi am crezut că eram singurul din familie care-şi găsise o soartă suportabilă. Din Suakin, unde am căzut în mâinile unui neguţător de sclavi, am fost adus la Fasodah. Stăpânul meu avea de gând să mă vândă în Sudan, unde sclavii albi încă

mai erau la mare preţ. Şi totuşi, soarta mi s-a schimbat încă din prima zi a opririi noastre în Fasodah. Contele Vasilkovici, care se întorcea dintr-o călătorie de cercetare pe Nil, mă văzu şi fu cuprins de milă. Preţul pe care-l cerea neguţătorul pentru mine era un fleac faţă de milioanele bogatului conte, aşa că mă cumpără, fără să se tocmească nici măcar pentru o para şi mă aduse la Petersburg. Îmi dădu o educaţie aleasă şi mai târziu, când prinse mai mult drag de mine, mă adoptă.

— Ce-au spus rudele lui despre asta?

— Habar n-am.

— Mai târziu n-ai încercat deloc să te apropii de unchiul dumitale, lordul Lindsay?

— A fost dintotdeauna dorinţa mea secretă, dar contele nu m-a lăsat şi oricum nu aveam o nevoie imperioasă de a-l cunoaşte, căci tatăl meu adoptiv s-a purtat întotdeauna cu mare grijă faţă de mine. Am făcut o singură dată încercarea să dau de urmele alor mei: unde se putea, spuneam că mă numesc Bogomir Orioltşaştşa.

— Iar lordul nu a putut afla despre salvarea dumitale.

— Nu. Eram convins că fratele meu, Martin, dispăruse din Statele Unite, iar familia mi se împrăştiase pe undeva prin inima Africii şi se alesese praful de ea. La fel credea şi tatăl meu adoptiv, aşa că nu am mai făcut nici un pas, crezând că totul era în zadar.

— Îmi dau seama cum a fost. Dar nu ştiaţi că există Sam Hawkens, hi-hi-hi-hi!

— Contele Vasilkovici dorea să devin ofiţer, aşa că m-am înrolat şi am ajuns căpitan.

— *Well*.

— Acum trei ani am plecat amândoi într-o călătorie în Siberia, care s-a dovedit a ne fi fatală.

— Cine v-a însoţit?

— Nimeni. Contelui nu-i plăcea să călătorească decât singur şi cu cât mai puţine bagaje cu putinţă, ca să nu-l stânjenească. Din această cauză nu am avut nici un servitor cu noi.

— Ei, acum încep să înţeleg şi eu cum de aţi dispărut fără urmă.

— Eu nu. Pentru mine totul este o enigmă...

— Pe care Sam Hawkens o va dezlega, dacă nu mă înşel.

— Ajunsesem într-un orăşel siberian, Ulukutsk şi trăsesem la singurul han de acolo. A doua zi voiam să mergem la vânătoare de samuri, dar nu. Am mai apucat, căci chiar în zorii celei de-a doua zi ne-am trezit arestaţi de cazaci.

— Sub ce motiv?

— Din mina de la Olekminsk dispăruseră cu puţin timp înainte doi arestaţi, tată şi fiu. Nu ştiu cum le-am atras atenţia celor ce făceau razia, dar ne-au luat drept cei doi fugiţi şi, fără prea multă ceremonie, ne-au luat cu ei.

— De necrezut! Cum îi chema pe arestaţi?

— Saltikov.

— Dar nu le-aţi dovedit că e o confuzie?

— Tocmai aici e marea mea uimire şi nici acum nu-mi dau seama ce s-a putut întâmpla. Nu ne-am mai găsit actele. Ne fuseseră furate.

— Mă aşteptam. Frumoasă ospitalitatea siberiana! N-aţi cerut să se facă cercetări?

Gottfried von Adlerhorst râse amar.

— Se vede că nu ştii cum stau treburile pe aici! Deportatul este doar un număr; nu este un om. E cu totul lipsit de drepturi şi de apărare.

— Înţeleg. Poţi să fii bucuros că, cel puţin, aţi scăpat cu viaţă. Ce s-a întâmplat cu tatăl dumitale adoptiv?

— Nu ştiu. Ultima dată când l-am văzut a fost în acea dimineaţă fatală. Am fost despărţiţi. Asta este cea mai cumplită lovitură a soartei mele; nu ştiu ce s-a ales de cel care a fost binefăcătorul meu.

Sam nu se lăsă purtat de sentimentalismul lui Gottfried şi îl aduse înapoi cu picioarele pe pământ.

— Dar oamenii aceia şi-ar fi putut da seama după înfăţişarea voastră că au făcut o confuzie.

— Aici te înşeli. Eram de mult pe drum şi nu avusesem cum să ne primenim hainele. În Siberia nu găseşti la tot pasul un magazin de îmbrăcăminte. Ne crescuse barba şi eram neîngrijiţi, aşa că nu lăsam o impresie prea plăcută. Se poate întâmpla şi în alte ţări una ca asta, nu-i aşa?

Spunând acestea, îi aruncă o privire piezişă lui Sam, care arăta ca în Vestul Sălbatic, dar se comporta ca un gentleman.

Americanul se amuză de privirea lui Gottfried şi îi răspunse cu aceeaşi monedă.

— *Well*, aici ai dreptate. Dar eu nu sunt un conte, hi-hi-hi-hi! Nu te-ai gândit niciodată să evadezi?

— O, de câte ori! Dar nici n-ai idee cât de greu era. Dintr-o sută care au evadat, doar unul poate să fi scăpat cu viaţă.

— Şi cum îţi explici „confuzia” căreia i-aţi căzut victime dumneata şi tatăl dumitale?

— Mult timp am crezut că a fost doar o greşeală, însă mai târziu m-am gândit că s-ar putea să fi fost opera vreunui duşman.

— Nemaipomenit! Te-ai gândit la cineva anume?

— Nu.

— Ah, câtă bunătate! Şi totuşi, e clar ca lumina zilei că toată povestea se învârtea în jurul averii contelui Tot nu bănuieşti nimic?

— Vrei să spui că moştenitorii...

— Nu moştenitorii. E vorba de un singur moştenitor. Ce părere ai despre contele Polikev?

— Nu-l cunosc prea bine, dar nu cred că a fost capabil de o asemenea nelegiuire.

— Dar ştii că dumneata şi contele Vasilkovici aţi fost declaraţi oficial decedaţi înainte de scurgerea termenului legal şi că toată averea tatălui dumitale adoptiv a trecut în mâinile lui Polikev?

— Nu... nu se poate!

— Ba chiar aşa s-a întâmplat! Acum îţi dai seama, suflet bun ce eşti?

— N-aveam habar că...

— ... că între timp o vrabie neruşinată v-a luat locul în cuib, hi-hi-hi-hi! Pot să pun prinsoare cu dumneata că vrăbioiul ăsta şi-a trimis oamenii... stai! Uite-i că vin!

Sosi Karpala, împreună cu cei doi americani şi cu un buriat.

— Eşti liber, spuse ea bucuroasă, când cazacul îi ieşi înainte. Am aflat de la cei doi trimişi. Tata m-a îndemnat să vin încoace; ar fi vrut să vină şi el, dar nu vrea să fie zărit de prefect. Buriatul acesta este cel mai bun dintre oamenii noştri. Te va duce într-un loc unde nu vei putea fi găsit. Mai târziu vom veni şi noi şi te vom trece graniţa.

Cazacul îi întinse mâna.

— Îţi mulţumesc! Bunătatea ta îmi va fi de folos, ori poate că nu, cine ştie! Acum aşază-te puţin lângă noi. Acest străin mai are să-mi povestească ceva şi pe urmă voi putea să-ţi spun ce am de gând să fac.

Karpala se aşeză puţin mai departe de bărbaţi, iar Sam Hawkens putu să-şi ducă la bun sfârşit povestirea.

— Eu bănuiesc, spuse el hotărât, că ruda dumitale, contele Polikev, nu este întru totul străin de fapta căreia i-aţi căzut victime dumneata şi contele Vasilkovici.

— Ai vreo dovadă?

— Dovadă? Hm! Ce dovezi vrei? Te gândeşti cumva la martori? Pe ăştia nu am cum să-i aduc aici. Eu nu am fost atunci de faţă, dacă nu mă înşel, hi-hi-hi-hi! Împotriva lui nu am mai mult decât o bănuială şi anume aceea că Polikev va veni încoace.

— Cum? sări ca ars Gottfried. Ce să caute aici?

— Ei, asta am vrea să ştim şi noi! râse Sam.

— Cum aţi aflat?

— Ar dura prea mult să povestesc. E suficient că am aflat. Acesta a fost motivul pentru care fratele dumitale a plecat împreună cu noi din Statele Unite.

— Ah, de-abia acum se leagă totul!

— Ai înţeles, în sfârşit! Speram să dibuim tertipurile lui Polikev şi să aflăm ceva concret despre rudele sale. Dar nu bănuiam că vom da nas în nas cu unul din cei pe care-i căutăm, chiar de la începutul pelerinajului nostru. De acum încolo, datoria noastră este să luăm urma tatălui dumitale adoptiv şi să-l găsim, viu sau mont.

— Păcat că nu prea pot să vă fiu de folos acum. Măcar de-aş putea rămâne cel puţin până la sosirea fratelui meu!

— Nici să nu te gândeşti! Te sfătuiesc să accepţi propunerea Karpalei şi să rămâi ascuns până la sosirea fratelui dumitale, care va lua măsurile necesare ca să vă puteţi întoarce acasă.

— Şi Florin, dervişul? întrebă Gottfried, după o scurtă reflecţie.

— A tras la han, după câte ştiu.

— N-o să doarmă prea mult în noaptea asta, din cauza

iarmarocului şi a balului, aşa că putem să întrebăm de el chiar începând din acest moment.

— Se poate să ai dreptate, însă asta nu trebuie să-ţi schimbe hotărârea de a rămâne ascuns.

— Cine ştie! Îl voi trimite acolo pe buriat.

— Nu mi se pare prea sigur aşa. Mai bine mă duc eu însumi.

— Ştii ce nume poartă Florin aici?

— Nu.

— Eu i-am văzut paşaportul. Îl cheamă Feodor Lomonov şi se dă drept negustor din Orenburg.

„Numărul 10” îi descrise lui Sam înfăţişarea actuală a fostului derviş, apoi americanul plecă degrabă.

Cazacul se aşeză apoi lângă Karpala. După o lungă tăcere, Gottfried începu să vorbească.

— Unde se află locul în care mă trimiţi?

— Aproape de vărsarea râului Selenga în lacul Baikal, printre stânci, unde nici un necunoscut nu poate găsi drumul.

— Cât de departe este?

— Două zile de mers călare. În scurt timp, venim şi noi.

— Mă voi bucura foarte mult să te revăd acolo, cu toate că întâlnirea cu tine îmi face rău, spuse Gottfried cu voce înceată.

— De ce?

— Pentru că vei veni ca mireasă a căpitanului.

În loc de orice răspuns, Karpala lăsă capul în jos.

— Am sau nu dreptate?

Nu-i răspunse nici da, nici nu, ci deschise ochii mari şi se uită cercetător la el.

— Chiar îţi face rău?

— Da, căci sunt convins că vei fi tare nefericită lângă el.

— Cine ascultă de părinţi este întotdeauna fericit, spuse ea cu o convingere copilăroasă.

— Nu întotdeauna. Părinţii ar trebui să ceară ascultare doar atunci când e spre binele copiilor lor. De ce vor ai tăi să fii soţia acestui rus?

— Pentru că Lama le-a poruncit.

— Îl iubeşti pe căpitan?

— A, nu! Îl urăsc! izbucni ea.

În acel moment veni Sam.

— Ei, ai aflat ceva? întrebă Gottfried, încă speriat, dar şi bucuros de răspunsul pătimaş al fetei.

— Da; a tras la han, dar se pare că intre timp a plecat din Verhne-Udinsk. A tocmit o trupă de vânători, iar conducător l-a luat pe faimosul vânător de samuri „Numărul 84”, al cărui renume a ajuns tocmai până în America! Old Shatterhand şi Old Firehand mi-au vorbit despre el şi tare mi-ar plăcea să-l întâlnesc, dacă nu mă înşel, hi-hi-hi-hi!

— Şi încotro au pornit-o?

— Înspre gura de vărsare a râului Selenga.

— Excelent! Într-acolo duce şi drumul meu, strigă însufleţit Gottfried.

— Serios? E o coincidenţă prielnică. Dervişul te cunoaşte?

— Nu, m-am schimbat aşa de mult, încât sunt sigur că nu m-a recunoscut.

— Asta ar fi bine. Ai putea împiedica sub vreun pretext toată trupa lui să părăsească malul râului Selenga, ca pe urmă noi, împreună cu fratele tău, să ieşim înaintea dervişului? Depinde de noi toţi să-l prindem pe omul ăsta primejdios.

— Voi când veniţi?

— Imediat ce ajunge şi fratele dumitale. Aş vrea să vin cu dumneata, dar am hotărât cu el să ne întâlnim aici.

— Sper că o să vină repede. Dar cum o să mă găsiţi? Voi fi într-adevăr acolo unde se varsă Selenga în lacul Baikal, dar e o descriere aşa de vagă, încât e aproape cu neputinţă să daţi de urma mea!

— Dragul meu prieten, n-ai habar ce nas avem noi! Acum pleacă degrabă şi străduieşte-te să-ţi poţi găsi o ascunzătoare cât mai bună! Sam Hawkens va veni într-o săptămână şi te va găsi cu certitudine. Dar să nu-ţi închipui că e chiar aşa de uşor să-ţi dăm de urmă. Avem nevoie să laşi un semn în urma ta. Pune, unde te opreşti în drumul dumitale, două pietre una peste alta şi încă una în direcţia în care mergi. Mai ai vreo întrebare, master 10?

— Nu.

— Atunci, porneşte-o la drum! Noaptea e pe trecute şi în curând se vor ivi zorile, iar dumneata trebuie să ai un avans

bun în faţa oricui va voi să te urmărească.

— Acum nu mă mai tem de nimeni! Sunt sigur că teişul a găsit doi cai potriviţi pentru noi. Altceva mă pune pe gânduri: nu am nici o armă.

Karpala, care până atunci tăcuse şi se ţinuse deoparte, spuse:

— Am avut eu grijă de tot. Acolo, la şa, o să găseşti o puşcă bună, iar în taşcă ai un cuţit şi muniţii.

— Ei, acum cred că putem să ne despărţim, dacă nu mă înşel, spuse Sam Hawkens, aruncând o privire şireată către cazac, căci pricepuse bine că acesta ar fi dorit să rămână o clipă singur cu fata. Rămâi cu bine! Să aveţi noroc şi să fiţi convinşi că ne vom revedea în curând. Dar să aveţi grijă cu pretinsul negustor din Orenburg! Nu e numai primejdios, e şi viclean. E greu să-l tragi pe sfoară!

— Fii fără grijă! Acum, că sunt liber, nu mă tem de el!

— Şi încă ceva: dacă te întreabă ce vrei de la el, ce-i spui?

— Trebuie să mă mai gândesc.

— Uite, de exemplu, poţi să-i spui că ai fost trimis să găseşti un refugiat care se ascunde pe acolo.

— Da, nu-i rău. Dacă-i spun asta, poate se va simţi obligat să-mi dea tot sprijinul.

— Vezi, un vânător de prerie are întotdeauna un truc ascuns în pălărie, hi-hi-hi-hi! La revedere!

Chicotind, Sam plecă împreună cu Dick şi Will. Gottfried von Adlerhorst îi urmări cu privirea până ce dispărură în zare, apoi se întoarse către Karpala:

— Când ai să ajungi la lacul Baikal?

— Rămânem aici pânăse încheie iarmarocul. Aş pleca bucuroasă mai devreme, însă ar putea bate la ochi. Oricum vom fi bănuiţi că te-am ajutat să fugi.

— Sper că nu veţi avea de suferit. Mi-ar părea foarte rău.

— Nu ne e frică, iar eu îmi voi da toartă osteneala să-i duc pe un drum greşit pe cei care vor voi să te urmărească.

— Mă bucur pentru când ne vom revedea.

— Dar revederea noastră va fi scurtă, căci imediat ce vom sosi, câţiva oameni de-ai noştri te vor trece graniţa. Apoi, o să pleci... nu ştiu unde... şi n-o să te mai întorci niciodată, spuse fata, foarte tristă.

El o luă de mână.

— Voi încerca să ajung în patria mea natală, Germania.

— Nu eşti rus?

— Nu, german. Am trăit din fragedă tinereţe în Rusia, unde am căpătat numele de Bogumir Orioltşaştşa, dar acasă mi se spunea Gottfried.

Fata privi tulburată înaintea sa.

— Sună străin pentru mine. Iar între noi e o distanţă aşa de mare şi de nemăsurată...

— Îţi pare rău că ne despărţim? o întrebă încetişor Gottfried.

— Da, din tot sufletul. Tu eşti salvatorul meu... şi... te preţuiesc. Inelul pe care ţi-l dădusem ţi l-a luat căpitanul şi acum nu mai ai nici o amintire de la mine.

— Dar nici tu!

— O, ba da! Tu mi-ai redat viaţa pe care aproape o pierdusem. Nu e cel mai minunat dar? Ţi-aş da cu dragă inimă alt inel, dacă aş şti că-l primeşti.

— Primesc cu o condiţie, spuse el şi se uită drept în ochii ei. Cere-i căpitanului înapoi celălalt inel!

— Aşa voi face şi chiar azi, căci nu trebuie să poarte inelul care era de drept al tău. Uite, acum ia-l pe acesta!

Karpala îşi scoase un inel de pe deget şi i-l întinse lui Gottfried. El îl luă şi o prinse de mână.

— Karpala, orice s-ar întâmpla, această amintire o voi păstra cu sfinţenie! Spoi că te vei gândi adesea la mine — te asigur şi eu că gândurile mele vor fi mereu cu tine.

Ea suspină abia auzit.

— Aşa vorbeşti acum. Eu locuiesc într-un ţinut pustiu şi nimic nu mă va putea împiedica să mă gândesc la tine, dar tu te întorci într-o ţară unde totul este diferit de aici. În curând nu vei mai avea timp să te gândeşti la mine... mă vei uita.

— Nu, niciodată, Karpala!

— Dacă ţara ta nu ar fi prea departe şi s-ar putea ajunge acolo călare...!

— Ai veni?

— Cu siguranţă. Cât de mult ar fi de mers călare?

— Luni în şir.

— Ce trist! Aşadar, nu ne putem revedea acolo. Cel mai

mult aş vrea...

Karpala se opri, luptându-se cu lacrimile care o podidiseră.

— Ce ai vrea? Spune! o rugă el.

— Dacă nu ar fi mama şi tata, atunci...

— Mai departe, te rog!

— ... cel mai mult aş vrea să vin cu tine în ţara ta.

El îi puse mâna pe umăr, adânc mişcat.

— Dacă ai şti ce fericit mă faci cu spusele tale! şopti el.

— Chiar te bucură?

— Nespus de mult.

— Atunci, rămâi aici! Îţi voi fi soţie...

— Dar sunt un fugar!

— Aş merge cu tine într-un loc unde să nu te găsească nimeni niciodată.

— Fata mea dragă! Ce fericire ar fi şi, cu toate acestea... nu este cu putinţă.

— Din ce pricină?

— Ar fi o nedreptate să-ţi legi viaţa atât de liniştită acum, de cea a unui proscris, care întotdeauna va fi nevoit, să se ascundă. Remuşcările m-ar chinui fără încetare, căci ştiu că ţi-aş răpi un viitor frumos pe care ai putea să-l ai.

— Te aşteaptă cineva acasă?

— O soră şi doi fraţi. Nu ne-am văzut de ani buni. De-abia astăzi am aflat veşti despre ei, că s-au regăsit şi aşteaptă să mă întorc şi eu.

— Atunci nu trebuie să-i laşi să aştepte! Nici eu nu pot să-mi părăsesc părinţii. Cum de-am putut să-ţi cer să rămâi cu mine!

— Karpala! spuse el şovăind, însă imediat îşi înfrânse tulburarea, căci, oricum o întorcea, nu găsea cale de ieşire — nu putea s-o rupă pe fiartă de părinţii ei, de viaţa ei liniştită şi îndestulată şi să-i ofere una plină de griji şi de probleme.

Îşi strânse pumnii, încruntă sprâncenele... nu, alt drum decât renunţarea nu exista, dacă nu voia să-şi facă iubita să sufere toată viaţa!

— Trebuie să ne despărţim, spuse el. Dar nu pentru totdeauna. Ne vom revedea. Însoţitorul meu mă aşteaptă acum.

— Da, trebuie să pleci. Cerul începe să se lumineze a ziuă.

Încrede-te în cel care ţi-e însoţitor, căci e un om pe care te poţi bizui.

— Cum îl cheamă?

— Gisa. Este printre cei mai curajoşi şi mai înţelepţi din neamul nostru.

— Rămâi cu bine, draga mea Karpala!

Vru să pună piciorul în scăriţă, fără să se mai uite la fată, însă simţi un imbold de nestăvilit şi-i luă mâna. I-o sărută o dată şi încă o dată. Apoi sări în şa.

— Să ne revedem cu bine!

Dădu pinteni calului şi plecă, cu Gisa în urma lui.

— La revedere, Bogumir... dragul meu, dragul meu Bogumir!

Karpala strigă cât putu de tare şi-i făcu semn cu mâna; apoi lăsă mâna în jos şi rămase mult timp uitându-se după el, atât cât putu să vadă în aurora dimineţii.

De-abia când „Numărul 10” dispăru în zare, Karpala încălecă şi făcu cale-ntoarsă, cu calul galopând cât îl ţineau puterile. Spera ca viteza cu care alerga să-i calmeze tulburarea.

Primele scânteieri ale soarelui învăluiră cerul şi aruncară snopi de jăratic pe câmpurile întinse. Dinspre sud se apropiau nişte puncte negre, care veneau în direcţia Karpalei. Fata văzu şi se îndreptă către ele. Apropiindu-se, le vedea din ce în ce mai desluşit. Erau două trăsuri care mergeau întins spre Verhne-Udinsk. Cea din faţă era o troică; avea înhămaţi trei cai, dintre care cel de la mijloc era cel mai arătos şi mai puternic şi avea deasupra capului un fel de arc, de care era agăţat un clopoţel. A doua trăsură era o kibitkă uşoară cu doi cai.

În troică era un domn, iar kibitka era înţesată de bagaje, care erau păzite de un servitor.

Trăsurile se ţineau strâns una în urma celeilalte. Durerea şi bucuria amestecate o aduseseră pe Karpala într-o stare de nebunie, cum numai un tungus sau un buriat poate simţi. Dădu din nou pinteni calului, merse perpendicular spre cele două trăsuri şi trase un foc între ele, cu toate că de-abia era loc între troică şi kibitkă.

O luă apoi la goană pe câmp şi călări nebuneşte, până când

simţi că încordarea începea s-o părăsească.

Aşa trecu un ceas. Se întoarse, în sfârşit, în oraş, nebănuind că cel cu care tocmai se întâlnise îi făcuse atâta rău iubitului ei.

7. Diavolul şi... mama lui

Când troica ajunse în oraş, ocupantul său dădu ordin vizitiului să se oprească în faţa casei prefectului. Acolo se dădu jos şi întrebă un servitor:

— Prefectul locuieşte aici?

— Da, tătucă.

— Se poate intra la el?

— Cred că doarme încă.

— Trezeşte-l şi du-mă la el!

— Asta nu pot s-o fac. Trebuie să aştepţi până se trezeşte. Cu siguranţă că o să tragi la han! Du-te acolo şi aşteaptă, căci te voi înştiinţa deîndată ce se va trezi!

— Are familie?

— Da. O soţie — mămuca noastră — şi un fiu, căpitanul nostru.

— Atunci se poate intra cumva la fiul său?

— Nu. Şi el doarme.

— La naiba! Toată familia doarme aici?

— Nu. Mămucă e trează. I-am adus ceaiul mai înainte.

— Du-mă la ea!

— Nu pot.

— Îţi arăt eu ce poţi şi ce nu poţi! Dacă nu te supui degrabă, te biciui! Spune-i acestei mămuci că eu, contele Nikolai Polikev, vreau să-i prezint omagiile mele si că n-am timp de pierdut!

Auzind acestea, servitorul se repezi să intre şi să-l anunţe pe conte, care intră şi el în casă. Se orienta bine, căci ajunse chiar unde trebuia.

Soţia prefectului stătea în mijlocul odăii. Îl primi cu o reverenţă adâncă, dar când se ridică, privirea nu-i era deloc prietenoasă. Contele nu salută, ci o măsură pe femeie batjocoritor; deodată, pe chip îi apăru un surâs al cărui înţeles putea fi descifrat cu greu.

— Sunteţi soţia prefectului? o întrebă el trufaş.

— La ordinele dumneavoastră! spuse ea cu o umbră de iritare.
— Numele?
— Rapnin.
— Unde e soţul?
— Doarme.
— Şi fiul?
— Şi el doarme.
— Domnii dorm cam mult pe aici! spuse el ironic.
— Dorm cât au chef! îi replică femeia supărată.
— N-am nimic împotrivă. Am venit să vă cer ospitalitatea şi să plec mâine în zori; între timp m-am răzgândit şi mă gândesc să locuiesc mai mult timp la voi.
Soţia prefectului îl privi cu un amestec de uimire şi de mânie.
— Cu ce drept vă credeţi îndreptăţit să locuiţi în clădiri oficiale? Aveţi un paşaport special?
— Nu. Aşa fac de obicei.
— Noi avem alte obiceiuri şi nu suntem obligaţi să ni le sacrificăm de dragul unui străin, domnule conte.
— Sunteţi nepoliticoasă, doamnă!
— Intrarea şi pretenţiile dumneavoastră sunt mai mult decât nepoliticoase! Se înfurie femeia.
— Nu o iau în nume de rău. Părerile dumneavoastră nu mă interesează.
— Dacă eu vă iau drept ceea ce aţi spus că sunteţi, atunci vă rog ca şi dumneavoastră să-mi respectaţi rangul. De altfel, nici nu aţi dovedit că sunteţi într-adevăr conte.
— Nici dumneavoastră nu aţi dovedit că sunteţi într-adevăr doamna Rapnin!
— Eu nu am nevoie să dovedesc nimic. Vă aflaţi în casa mea şi nu sunteţi altceva decât un străin. E uşor să te dai drept conte şi în realitate să fii cu totul altcineva.
— Şi e la fel de uşor să pretinzi că eşti doamna Rapnin şi în realitate să fii... doamna Saltikov.
Auzind acestea, nevasta prefectului se schimbă la faţă.
— Ce vreţi să spuneţi? Nu înţeleg.
— Vreau să spun că, în curând, s-ar putea să fie nevoie să dovediţi că vă numiţi Saltikov.

— Tot nu pricep.

— Lasă că o să priceapă domnul prefect. Vă rog să-l treziţi imediat!

Femeia cedă; spuse:

— Luaţi loc! Soţul meu va veni îndată.

Contele Polikev îşi răsuci mulţumit mustăţile şi îşi scoase apoi o ţigară de foi pe care şi-o aprinse cu aerul că se simţea ca în propria casă.

Trecură mai mult de zece minute, după care se auziră nişte voci şi nişte paşi grăbiţi. Uşa se deschise şi intră tot stăpâna casei, cu chipul schimonosit de spaimă.

— Iertare! Acum am observat că nici soţul şi nici fiul meu n-au fost acasă în noaptea asta. Paturile lor sunt neatinse.

— Curios! rânji contele. Îmi daţi voie să mă conving cu propriii mei ochi, ca să nu cred că vreţi să mă păcăliţi?

În ciuda spaimei, femeia se simţi ofensată şi-i replică:

— Dacă aţi fi vreo autoritate publică, n-aş avea nimic împotrivă, dar dumneavoastră nu sunteţi decât un străin pentru mine.

Contele făcu o plecăciune în zeflemea.

— Cum doriţi. Fireşte că fără permisiunea dumneavoastră nu pot să intru în casă, dar situaţia neplăcută în care vă găsiţi îmi cere să mă conving personal! Vreţi război? Atunci, război să fie! Renunţ la ospitalitatea dumneavoastră şi mă retrag. Sunt sigur că la han voi găsi o primire mult mai prietenoasă, dar nici să nu vă gândiţi să vă mai arăt bunăvoinţă.

La această ameninţare, femeia păli. Purtarea contelui o făcuse să se simtă speriată şi-i alungase siguranţa de sine. Se răzgândi şi-i dădu un răspuns cât putu ea de prietenos.

— Nu aveţi nevoie să trageţi la han. Casa noastră vă stă la dispoziţie şi veţi vedea că sunteţi binevenit la noi. Îngăduiţi-mi să vă duc în camera de oaspeţi! Din păcate, nu putem să vă oferim tot confortul cu care sunteţi obişnuit!

Dădu să iasă, când auzi o bătaie grăbită în uşă. Intră un locotenent.

— Domnul căpitan? întrebă el, uitând să mai salute.

— Nu e aici.

— Domnul prefect?

— Nici el.

— Pe toţi dracii! Nu pot să dau drumul celor doi care au făcut de pază la închisoare, fără permisiunea prefectului sau a căpitanului, care au ordonat străjilor să nu se mişte din loc până nu se întorc ei.

— Slavă Domnului, în sfârşit am dat de un fir! strigă femeia, răsuflând uşurată. Când au vorbit gardienii cu soţul şi cu fiul meu?

— Da' cine ştie? Am vrut să-i descos pe flăcăi, dar nu sunt în stare să-mi răspundă. N-aveţi idee pe unde s-or fi dus?

— Deloc.

— Atunci, trebuie să-i căutăm.

— Vă rog să începeţi degrabă şi să mă înştiinţaţi şi pe mine când aflaţi ceva!

Ofiţerul plecă. Soţia prefectului îl conduse pe conte în camera de oaspeţi.

Ieşind, locotenentul dădu peste trei bărbaţi care păreau că au de gând să intre. Văzându-i, chipul i se înăspri, căci era chiar trioul cel vestit. Fusese de faţă la tot ce se petrecuse în sala de bal.

— Ce căutaţi aici? se răsti el la ei.

Sam îl privi ţintă zâmbind.

— Locuiţi în casa asta?

— Nu.

— Atunci nu vă interesează ce căutăm aici!

— Daţi-mi voie, asta e prefectura!

— Ştiu.

— Iar eu sunt un angajat al prefecturii.

Lui Sam Hawkens îi pieri zâmbetul.

— Omule, crezi că noi primim ordine de la un cazac? Închipuie-ţi că nu! Dacă mai scoţi un singur cuvânt nepotrivit, îi scriu prietenului meu, guvernatorul din Siberia Baltică, dacă nu mă înşel. O să aibă el grijă să te facă mai politicos!

— Iertare, tătucă! spuse locotenentul spăşit. N-am ştiut că eşti prieten cu guvernatorul general...

— Puteai fi politicos şi fără să ştii asta! Vreau să merg la prefect.

— Nu e acasă. A dispărut. Trebuie să-l căutăm.

— Atunci, fiul său, căpitanul...

— Şi el a dispărut, îl întrerupse locotenentul zelos.

— Ştii pe unde sunt?
— Nu.
— Ei, atunci, o să aflăm noi. Dar ce-i cu flăcăii ăia care stau aşa înţepeniţi acolo, de parcă ar fi înghiţit nişte bastoane?
— Sunt paznici.
— Poate ştiu ei ceva.
— I-am întrebat; nu ştiu.
— Poate nu i-ai întrebat cum trebuie. Odinioară, eu am fost preşedinte de tribunal şi am învăţat cum se pun întrebări în aşa fel încât să obţii şi răspunsurile, hi-hi-hi-hi!
— Atunci, poate domnia-voastră are bunătatea să mă ajute să-i întreb din nou! îl rugă locotenentul, vizibil impresionat de autoritatea micuţului Sam.
Sam se duse la cei doi paznici.
— Drăguţii mei! Ştiţi, cumva pe unde se ascunde domnul căpitan?
— Nu, domnule, răspunse unul din ei.
— Cine v-a pus să staţi aici?
— Tătucul nostru, căpitanul.
— Aha, l-aţi văzut, aşadar. Când a fost asta?
— La miezul nopţii.
— Era singur?
— Nu, tătucă, era cu prefectul.
— Ce căutau pe aici?
— Nu ştim.
— Dar trebuie să vă fi spus ceva. Ia uite, ce de vânătăi ai! Trebuie că te-a altoit cineva. De la cine te-ai căptuşit aşa bine?
— De la tătucul căpitan.
— Şi care a fost cauza pentru care te-a bătut?
— Broasca.
— Băiete, aşa nu ajungem nicăieri, dacă mă căznesc să-ţi smulg vorbele cu cleştele. N-am nici timp şi nici răbdare, aşa că, dă-i drumul, spune odată ce s-a întâmplat!
Spunând acestea, Sam luă de. la brâu biciuşca, pentru a părea mai convingător.
— Aşadar, cum a fost cu broasca?
— Voia să ne arate comoara.
— O comoară? Şi când aţi vrut s-o dezgropaţi, v-au surprins

superiorii voştri, nu-i aşa?

— Da, aşa s-a întâmplat. Pe urmă, tătucul cel tânăr ne-a poruncit să nu plecăm de aici până când nu se întorc ei.

— Dar măcar direcţia în care au luat-o trebuie s-o fi văzut-o, nu? N-aţi tras cu ochiul după ei?

— Nu. Întâi, că era tare întuneric, pe urmă, a trebuit să rămânem nemişcaţi, cum ni s-a ordonat.

Sam nu putu să se mai abţină. Izbucni într-un hohot de râs nebun. Îşi închipuia feţele nătânge ale celor doi cazaci şi, apoi, chipurile nu tocmai inteligente ale celor doi ofiţeri. Totul era mult prea comic! Paznicii înţepeniseră în aceeaşi poziţie, cu spatele la închisoare şi nu văzuseră cum superiorii lor urcaseră scara în foişor şi... cum rămăseseră acolo!

În jurul lor se strânsese multă lume curioasă, în special cazaci.

— Prin urmare, nu ştiţi unde au dispărut tătucii voştri? Acum, ce e drept, în toiul nopţii nu se prea iese la plimbare, aşa că trebuie că au venit la voi cu un scop. Voi aţi stat numai aici?

— Nu, trebuia să facem de pază în faţa închisorii.

— Unde e închisoarea? îl întrebă Sam pe locotenent.

— Chiar acolo! îi răspunse acesta, arătând spre foişorul prăpădit.

— Aha! Sigur aveau de gând să urce înăuntru. E cineva închis acolo?

— Da, cazacul „Numărul 10”.

— Probabil voiau să se convingă că nu a fugit. Domnule locotenent, nu-ţi rămâne altceva de făcut decât să urci acolo şi să vezi dacă totul e în regulă. Poate celor doi domni li s-a întâmplat ceva şi e de datoria dumitale să-i ajuţi.

Locotenentul nu fu uşor de convins, căci se temea că poate căpitanului nu i-ar fi pe plac ce-i cerea americanul să facă.

— Veniţi cu mine? îl întrebă el şovăind.

— Da, te voi însoţi împreună cu amicii mei.

Toţi cei de faţă se luară după ei, oprindu-se în faţa temniţei-foişor. Ofiţerul încă şovăia dacă să intre sau nu, dar când Sam îl îndemnă din nou, se hotărî, în sfârşit, să urce scara.

Asistenţa aştepta, plină de nerăbdare. Nici unul nu voia să

lipsească de la dezlegarea misterului dispariţiei celor mai importanţi oameni din oraş. Cu toţii erau de partea cazacului care îl înfruntase atât de curajos pe căpitan, cu o seară mai înainte.

Locotenentul urcă scara, scoase zăvorul, deschise cu grijă uşa şi aruncă o privire înăuntru. Scoase un strigăt îngrozit.

— Pe toţi dracii!

— Ce s-a întâmplat? întrebă Sam Hawkens.

Ofiţerul se dădu jos dintr-un salt. Nu scoase nici un cuvânt, căci amuţise şi tremura din tot corpul.

— Ei, ce e?

— Di... di... diavolul! urlă locotenentul.

Sam arăta de parcă i se părea normal ca diavolul să facă o vizită prin Verhne-Udinsk.

— Diavolul? Chiar aşa? întrebă el calm.

— Da, da, da! Acolo... acolo sus! arătă locotenentul cu mâna tremurândă înspre uşa care rămăsese deschisă.

Mulţimea se dăduse imediat mai aproape, ca să nu piardă nici un cuvinţel.

— Nu te-ai înşelat, cumva?

— Nu, nu! Am văzut bine, e diavolul şi mămuca lui!

— A, sunt doi!

— Da un el şi o ea.

— Diavolul şi mămuca lui! se răspândi vestea prin mulţime.

— Aproape că nu-mi vine să cred, spuse Sam şi se cocoţă şi el pe scară.

Aruncă doar o privire şi pricepu că cele văzute puteau să sperie doar pe cineva mai sărac cu duhul şi grozav de superstiţios. Spre marea lui uşurare, văzu că cei doi mişcau. Se căzneau de mama focului să scape de sforile cu care fuseseră legaţi.

Sam scoase, totuşi, un strigăt şi o zbughi în jos pe scară. Dick şi Will făcură la fel.

— Prietenii dumitale sunt la fel de curajoşi ca dumneata şi ca mine, râse locotenentul cu jumătate de gură. Ce părere al?

— Şi noi credem că e diavolul.

Mulţimea fu cuprinsă de un fior. Îngrozitor! Diavolul!

Vestea se răspândi cu mare iuţeală, ajungând până la iarmaroc, unde toţi cei care se aflau acolo fură cuprinşi de

panică şi începură să vină în valuri la foişorul cu pricina.

Cu toţii se întrebau care fusese care pricina pentru care diavolul venise pe acolo. Zvonul ajunse chiar şi până la urechile „alungătorului de demoni” din Verhne-Udinsk, venerabilul cioban Bibikov, care era ţinut la mare respect de oamenii aceia simpli din ţinut pe care-i vindecase cu tot felul de alifii şi de ierburi miraculoase. Bătrânul era şi un om citit — o raritate prin locurile acelea — şi se ocupa mult cu treburi spirituale. De când scosese „diavolul” din trupul firav al fiului unui vânător, îi mersese numele hăt-departe ca „domn peste spirite şi diavoli”. Pe diavol nu-l întâlnise decât în bucoavnele şi în hârţoagele lui vechi şi îngălbenite de timp, în care erau descrise tot soiul de metode de alungare a necuratului. Când află despre cele ce se petreceau la foişor, luă cu el o cărţulie cu descântece şi plecă şi el degrabă într-acolo.

Nu-i venea prea uşor să dea ochii cu diavolul, mai ales că nu era singur, ci venise şi cu „mămuca” lui şi despre ea nu stătea nimic scris în cărţile lui. Putea să-şi piardă nu numai sufletul, ci şi viaţa şi de aceea se hotărî să fie cât putea de prevăzător.

Când ajunse în faţa foişorului. Şi văzu mulţimea adunată acolo, îl cuprinse un rău de nedescris.

Se duse către un grup din care făceau parte câţiva ofiţeri, contele Polikev, locotenentul şi cei trei vânători americani.

Bătrânul cioban simţi că-l trec toate năduşelile. Îşi scoase căciula să-şi şteargă fruntea, şi-o puse la loc, apoi urcă cu paşi măsuraţi scara, cu privirea aţintită înspre uşa foişorului. Ajuns sus, îşi scoase cărţulia cu descântece şi i-o arătă diavolului.

— Vezi cartea asta de vrăji? întrebă el.

I se răspunse cu un horcăit.

— Este pavăza mea. Să ştii că nu-mi poţi face nimic atâta timp cât o port cu mine!

Dinăuntru se auzi iarăşi un horcăit ca de aprobare. Asta îi dădu curaj să mai urce o treaptă şi să arunce o privire înăuntru. Dar numai ce dădu cu ochii de cele două arătări, că scăpă cartea din mâini şi o zbughi urlând înapoi pe scară.

— Ajutor! îngeri dumnezeieşti, ajutor!

Căzu, rostogolindu-se, dar se ridică iute, îşi ridică şi

bucherniţa deasupra capului şi începu să-şi rostească cu voce tare afuriseniile.

Mulţimea se înspăimântă şi mai tare.

— Ieşi afară! porunci el, în sfârşit şi se dădu prevăzător un pas înapoi.

Dar nu ieşiră la iveală nici necuratul, nici muma lui.

— Îţi poruncesc să ieşi afară! repetă el. Nici acum nu i se dădu ascultare.

— Îţi poruncesc pentru ultima oară: ieşi afară!...

Porunca i se transformă în strigăt:

— Ah! Cerule! M-a ascultat! Iese...!

Înăuntru, căpitanul era turbat de furie; trăsese şi-şi smulsese legăturile, până când acestea cedaseră. Îşi eliberă mâinile, apoi îşi scoase căluşul din gură şi-şi luă legătura de la ochi. Un geamăt cumplit îi aduse aminte de tatăl său; îl dezlegă şi pe el.

— În sfârşit, în sfârşit, gemu ispravnicul. Încă puţin şi mă sufocam!

— Hai! spuse aspru căpitanul şi dădu să iasă, dar, aruncând o privire afară, încremeni înspăimântat.

— La naiba! Tot oraşul s-a adunat aici! Ia uite-i pe ofiţeri, ha, uite-i şi pe blestemaţii ăia de străini... şi... mai e cineva care mi se pare cunoscut! Fir-ar să fie! Nu se poate! Uite, îl cunoşti pe individul ăla înalt care vorbeşte cu locotenentul?

— Contele! şopti prefectul îngrozit.

— Da, Polikev ieste! Nu trebuie să dăm ochii cu el în halul în care suntem!

— Imposibil!

— Dar cum să fugim? Prin toată mulţimea asta? Nici unul din ei nu o să plece acasă până n-o să afle cine se ascunde aici.

— Mai bine rămânem aici, spuse bătrânul, până... ah, nebunul de Bibikov!

— Ce naiba caută şi ăsta aici? şuieră căpitanul.

— Îşi face cruci. Asta-i culmea! Crede că suntem spirite rele.

— Nici nu mă mir, căci sunt cu toţii nişte nătărăi...!

— Dar aşa şi arătăm. Am o idee: ce-ar fi să ieşim şi să trecem printre ei? Cred că şi-ar lua toţi picioarele la spinare!

— Ştii că nu-i rea ideea? Încercăm?

— Altă cale de ieşire oricum nu avem, se hotărî şi ispravnicul.

— Atunci, înainte! Nu uita să-ţi iei tunica şi căciula! Nu trebuie să ştie nimeni cine au fost diavolii.

Căpitanul ieşi primul, iar tatăl său îl urmă. Amândoi credeau că nu fuseseră observaţi. Dar se vede că nu ştiau cât de viclean era Sam Hawkens. Americanul le zărise chipurile prin deschizătura uşii şi auzise şuşotelile lor. Reuşi chiar să priceapă câte ceva, în orice caz, pricepuse bine că cei doi erau teribil de speriaţi din cauză că dăduseră ochii cu contele Polikev. Aşadar, acesta ajunsese deja aici? Dar unde era? Sam se uită în jurul său. Privirea îi căzu pe un bărbat care privea foişorul cu nepăsare. Era slab şi potrivit la statură; avea o privire inexpresivă şi un chip palid, pe care trona o mustaţă straşnică; bărbia voluntară trăda multă forţă.

Sam se întoarse uşurel către camarazii săi.

— Uitaţi-vă la tipul care stă acolo lângă ofiţer! Dick şi Will întoarseră capetele într-acolo.

— *Well* şi ce-i cu el? întrebă Dick Stone.

— E omul nostru, dacă nu mă înşel.

— Ce om? Nu-l cunosc.

— Cred şi eu, hi-hi-hi-hi! Şi eu îl văd pentru prima dată. E contele Polikev.

— *Egad!* De unde ştii?

— Diavolul cocoţat acolo sus în foişor i-a pronunţat numele. Sau să fi fost mumă-sa? Nu-mi dau seama.

— Atunci, am pus mâna pe el! Dar eşti sigur că ai auzit bine? spuse Will Parker.

— Sam Hawkens trage întotdeauna bine cu urechea, dacă nu mă înşel.

— Ce facem?! Mergem să vorbim cu el?

— Asta ar fi cea mai mare neghiobie. Nu, o să punem noi altfel frâul pe mustangul[1] ăsta!

— Cum?

— Lasă-l în seama lui Sam Hawkens! Acum o să-nceapă circul! Îmi pun scalpul gaj că flăcăii or să dea buzna afară. Eu o şterg înspre prefectură, căci acolo o să fie tam-tam mare şi

[1] Cal pe jumătate sălbatic (nota tr.).

nu vreau să-l pierd.

Chiar când Bibikov îi poruncea diavolului să se arate, Sam se furişa printre cei care căscau gura la spectacol şi se duse la prefectură. Nu-l observă nimeni.

Era de aşteptat ca cei doi „diavoli” să se refugieze în propria lor casă, unde s-ar fi aflat în cea mai mare siguranţă.

8. Printre gentlemeni

Sam Hawkens intră în prefectură şi, uitându-se în jurul său, văzu o uşă pe care scria „pivniţă”.

În acel moment, de afară răzbătu un urlet înfricoşător.

— Aha! surâse el. Uite că vin. N-am unde să mă ascund decât în pivniţă!

Sam avea o cheie care se potrivi în lacăt. Deschise iute uşa, ţâşni înăuntru şi se opri pe prima treaptă, ca să se uite mai bine la lacăt. Nu era decât o încuietoare simplă, pe care o putea deschide şi dinăuntru. Încuie uşa şi ciuli bine urechile.

Hărmălaia părea că se apropie. Auzi nişte paşi, uşa fu deschisă, apoi cineva spuse gâfâind:

— Încuie bine! Să nu intre nimeni!

— Dar nu putem intra aşa în casă! se auzi altă voce. Nu trebuie să ne vadă slugile în halul ăsta.

Se auzi o înjurătură plină de zăduf.

— Ai dreptate. S-o chemăm pe mama.

— Natalia! Natalia!

O voce de femeie le răspunse:

— Ce e?

— Vino repede, noi suntem! Nu trebuie să ne vadă nimeni!

— Imediat, imediat!

Sam auzi nişte paşi grăbiţi.

— Aoleu! Diavolul!

— Prostii! Noi suntem, Ivan şi cu mine!

— Sfinte Sisoe! Ce-aţi păţit?

— O să afli mai încolo, dar acum nu trebuie să ne vadă nimeni. O să mergem în pivniţă!

— Haideţi în casă!

— Nu putem, căci avem nevoie de gaz, ca să ne curăţăm şi asta nu găsim decât în pivniţă. Adu-ne degrabă haine, apă şi lumină! Să nu laşi pe nimeni să intre!

— Nici pe contele Polikey? A tras la noi acasă şi acum vă

caută!

— Să-l ia toţi dracii!

— Ce aveţi de împărţit cu el?

— Nimic. Să ştii că trebuie să fii politicoasă cu el, să-l laşi să intre. Dar nu la noi, în pivniţă! Hai, repede, fuga marş! Te aşteptăm aici.

— Vin imediat!

Isprăvniceasa plecă iute.

Sam Hawkens simţi că-l trec toate năduşelile.

— Am dat de bucluc! se gândea el. Ce să fac? Ei, poate că e mai bine aşa. Ia să merg mai în fundul pivniţei!

Coborî bâjbâind scările şi-şi aprinse câteva chibrite, ca să poată vedea pe unde calcă.

Pivniţa era cam mică. Se găseau acolo câteva, butoaie de diferite mărimi, nişte lucruri puse de-a valma şi în faţă uşii erau nişte rafturi cu sticle de vin. Rafturile nu erau lipite de perete, ci erau puse de-a curmezişul pe colţ. Sam descoperi un butoiaş care i se păru potrivit.

— Acolo, în spate! murmură el. Mai bine nici că se putea, dacă nu mă înşel!

Se strecură pe după butoiaş. Bătrâna lui Liddy, puşca de care nu se despărţea decât foarte, foarte rar, îl cam stânjenea. Se aşeză mulţumit pe butoiaş, convins fiind că nu putea fi descoperit.

Numai ce reuşi el să se instaleze, că uşa pivniţei se şi deschise. Intrară căpitanul şi prefectul, urmaţi de isprăvniceasă, care le adusese hainele cerute, iar cei doi bărbaţi duceau lumina şi o carafă cu apă. Lampa o puseră într-un colţ, unde era o nişă, iar carafa o aşezară pe podea.

— Ce-aţi păţit, pentru numele lui Dumnezeu? Arătaţi îngrozitor! se jelui femeia.

— Gura! mârâi ispravnicul. Lasă că o să afli şi tu ce-am păţit.

— Unde aţi stat ascunşi până acum?

— Nu mai pune întrebări! Mai bine du-te până sus şi îngrijeşte-te să nu ne deranjeze nimeni.

Femeia plecă, ascultătoare.

Cei doi începură să se cureţe, suduind şi ocărând de mama focului.

Femeia se întoarse repede, aducând nişte prosoape.

— În faţa casei s-a adunat o gloată întreagă! se tângui ea. Pentru numele lui Dumnezeu, ce să fac? Toţi strigă că diavolul e la noi în casă! Şi contele ăsta, Polikev, bate la uşă şi vrea înăuntru!

— Dă-i drumul! Dar la noi să n-ajungă!

Nevasta prefectului se duse iute şi deschise uşa. Contele intră, împingându-i pe cei care voiau să dea năvală în casă şi trase zăvorul după el.

— Unde ţi-e bărbatul? întrebă el.

— Nu ştiu, răspunse ea.

— Şi fiul?

— Nici asta nu pot să-ţi spun.

Contele râse dispreţuitor.

— Dumneata crezi că eu sunt la fel de prost ca nerodul dumitale? Spune-mi cel puţin pe unde se ascund cei doi drăcuşori?

Polikev o luă înainte, iar femeia se luă după el, tulburată până peste poate. Când contele ajunse în faţa uşii de la pivniţă se opri, adulmecă şi spuse:

— Aha! Aici miroase straşnic a gudron şi a gaz! Unde se află cei doi domni?

— În camera lor.

— Aşa? Hm!

Se uită fix în ochii ei, iar când femeia coborî privirile, el răsuci iute cheia în broască şi deschise uşa, zărind lumina şi, auzind vocile înăbuşite ce veneau din adâncul pivniţei, o întrebă pe şoptite pe isprăvnicească:

— Cine e acolo jos?

— Est... este...

— Sunt diavolii, nu-i aşa?

Femeia nu mai avea cale de scăpare.

— Da, răspunse ea apăsat.

— Bun! Acum, poţi să pleci! Cobor singur.

Contele o luă pe scări în jos, mergând tiptil. Acum putea să audă ce vorbeau cei doi, care habar n-aveau că erau ascultaţi.

— De fiecare dată când vine Polikev ni se întâmplă câte o nenorocire, bodogănea prefectul.

— Aş fi vrut să fi fost el în locul nostru în foişor! spuse şi căpitanul.

— Ce-o vrea de la noi?

— O să aflăm în curând, că doar n-o să ţină secret. Suntem, la mâna lui. Dacă aş vrea să scap de el pentru totdeauna, tare aş mai încerca ori cu otravă, ori cu o împuşcătură bună.

— Ei, n-ar fi rău! Dar e prea viclean ca să ne putem atinge de el. O să văd ce vrea, dar, dacă cere prea mult, praf de cantaridă o să primească de la noi!

Popoarele siberiene folosesc praful de cantaridă ca afrodiziac, dar şi ca paralizant şi ştiu la fel de bine să provoace o moarte lentă, dar sigură. Ispravnicul tocmai despre asta vorbea şi se sperie îngrozitor când de pe scări răsună o voce:

— Crezi că e aşa de prost încât să faceţi ce vreţi voi cu el?

Spunând acestea, Polikev înainta către cei doi.

— Contele! bâigui prefectul.

— Da, eu mi-s. Sunteţi voi mari pişicheri, dar şi nişte nătărăi vrednici de toată mila. Ce prostii aţi mai făcut, afurisiţilor?

Cei doi nu apucaseră să-şi pună pe ei decât cămăşile. Căpitanul, uitând în ce ţinută era, strânse pumnul ameninţător, şi-i spuse contelui:

— Domnule, cine vă dă dreptul să ne insultaţi? Eu sunt ofiţerul rus, iar tatăl meu e prefect!

Polikev îi râse în nas.

— Toată stima, domnule căpitan! Dar cine v-a făcut ce sunteţi, mă rog frumos?

— Ţarul!

— Ţarul? Hm, mă îndoiesc că i-ar păsa de voi!

— Domnule!

— Ei, hai să nu ne certăm. Contelui Polikev trebuie să-i mulţumeşti, nu altcuiva. Cred că ne cunoaştem prea bine, ca să nu ştim cine suntem. Mai bine să ne înţelegem paşnic şi raţional! spuse contele şi se aşeză pe un butoi.

— Asta putem s-o facem sus, mormăi prefectul. Doar vedeţi că nu sunt în condiţia de a purta: o discuţie.

— A, nu vă mai formalizaţi! Vreau să rămânem aici, în primul rând pentru că nu ne vede nimeni şi în al doilea rând,

pentru că ador mirosul de gaz! Vă invidiez pentru fericirea de a vă fi spălat cu aşa ceva!

Prefectul sări în sus de mânie, pierzându-şi stăpânirea de sine.

— Nu suntem aici ca să înghiţim glumele dumitale nesărate! Familiaritatea are şi ea nişte limite!

— Hopa, hopa! îl luă în râs Polikev. Nu uitaţi, dară, cine sunteţi cu adevărat!

Sărise de pe butoi şi stătea foarte ameninţător în faţa prefectului.

— La dracu'! strigă acesta furios, azvârlind cât colo pantalonii pe care tocmai voia să şi-i pună pe el. Noi suntem...

— ... pungaşi! îl completă contele.

Prefectul îşi ieşi din fire.

— Vom fi...

— Nu veţi fi nimic! îi tăie Polikev vorba cu brutalitate. Aţi auzit vreodată de un anume Saltikov?

Cei doi se frânseră ca sub o lovitură de bici. Dar mai era cineva care asculta buimăcit în întunericul pivniţei — Sam Hawkens. Saltikov! Acesta fusese numele sub care fuseseră confundaţi şi apoi arestaţi conftele Vasilkovici şi Gottfried von Adlerhorst.

— Sau nu, nu m-am exprimat corect, continuă Polikev netulburat. Erau doi Saltikovi, tată şi fiu, care erau căutaţi pentru diferite nelegiuiri. Dar şi-au găsit un prieten sau mai degrabă un protector care i-a salvat...

— Domnule! strigă prefectul răguşit.

— Domnule conte, spuse şi căpitanul.

Dar Polikev nu se lăsă. Se desfătă cu priveliştea celor doi, pe ale căror chipuri se amestecau furia şi frica.

— Aha! râse el dispreţuitor. Acum ciripiţi pe cu totul alt ton! Spuneam, un protector, care i-a salvat, făcându-le acte pe numele Rapnin. Astfel, cei doi nu numai că au scăpat de deportare pe viaţă, dar, datorită legăturilor şi intervenţiilor protectorului lor, au ajuns pre...

— N-o să puteţi dovedi niciodată!

— Zău?! A, acum vă înţeleg şi eu! Credeaţi că am uitat sau am pierdut hârtiile? Nu mă cunoaşteţi deloc! Hârtia asta era

aşa de importantă pentru mine, că nu am lăsat-o niciodată din mâini. Chiar şi acum o am la mine, prieteni!

Contele se bătu peste buzunarul de la piept. Ochii prefectului aruncau scântei.

— Cine şi-ar fi închipuit! scrâşni el.

Fără grabă, Polikev scoase un pistol dublu şi îi trase amândouă trăgaciurile.

— Ştiţi că de obicei îmi ţin cuvântul. Am să vă arăt hârtia de departe. Dacă unul din voi încearcă să facă vreo mişcare, să mi-o smulgă din mână, îl împuşc.

— Tată! strigă căpitanul. Fără prostii, că o să tragă de-adevăratelea!

— Nici nu-mi trece prin cap să-i iau hârtia, care, oricum, nu mai are demult nici o valoare!

— Nu? Ia uită-te! râse contele batjocoritor şi scoase din buzunarul de la piept o hârtie împăturită, pe care o aduse la lumină. Cu pistoalele aţintite îi ţinu pe cei doi, tată şi fiu, la cel puţin trei paşi de el.

— Asta e hârtia care adevereşte că în realitate vă numiţi Saltikov. Ascultaţi!

Desfăcu hârtia şi începu să citească cu un glas ridicat şi batjocoritor:

„Confesiune.

La cererea contelui Polikev Nikolai, adeveresc că mă numesc în realitate Vasili Saltikov şi că împreună cu fiul meu am fost condamnaţi la exil şi vânătoare silnică de samuri pe viaţă. Actele noastre pe numele Rapnin sunt false.

Parankov, 11, octombrie 18...

Vasili Rapnin, prefect"

Împături hârtia, o vârî la loc în buzunar şi făcu o închinăciune în zeflemea.

— Mulţumiţi?

Prefectul râse aspru.

— Cu mâzgălitura asta nu aveţi nici cea mai mică putere

asupra noastră, domnule conte!

— Vorbe! spuse Polikev dispreţuitor.

— Pot să vă demonstrez.

— Sunt foarte curios.

— Bun, cine a scris şi a semnat mărturisirea?

— Dumneata însuţi, flăcăiaşule.

— Cine a întocmit conţinutul?

— Dumneata!

— Da, eu, domnule conte! Iar dumneavoastră aţi comis o prostie enormă! Aţi fost de acord cu conţinutul făcut de mine.

— Cum adică?

— Primele cuvinte spun: „La cererea contelui Polikev Nikolai”. Introducerea asta am făcut-o cu bună ştiinţă. Dacă îmi recunosc fapta „la cererea” dumneavoastră, înseamnă că şi dumneavoastră aţi ştiut despre ce e vorba. Prin urmare, sunteţi complicele meu.

Contele se juca cu pistolul.

— Mai departe, domnule conte! Pot să vă tai toate atuurile!

— Chiar îţi închipui că poţi?

— Sunt absolut sigur. Şi, pe de altă parte, de ce ne-aţi procurat acte pe numele Rapnin?

— De milă!

— Ah, ce suflet mărinimos!

— Dar de ce crezi? Voiam să vă salvez.

— Vă este cumva cunoscut un anume conte Vasilkovici?

— Asta nu vă priveşte pe voi.

— Ba poate că da. Cei doi au fost luaţi drept noi şi arestaţi.

— Şi? spuse Polikev scrâşnind din dinţi.

— Restul e foarte simplu, dragă domnule conte! După ce cei doi Vasilkovici au fost arestaţi în locul nostru, noi a trebuit să primim alte nume. Domnule conte, nu aţi făcut altceva decât să vă urmăriţi propriile dumneavoastră interese. Planurile v-au fost date în vileag, asta e sigur, pentru că aţi venit să ne pricinuiţi nouă necazuri cu „confesiunea” noastră. Cred că suntem chit!

În ascunzătoarea lui, Sam Hawkens ciuli urechile. Primise explicaţia mult dorită, fără să-şi fi dat cea mai mică osteneală! Fireşte. Că nu pricepuse chiar tot, dar înţelesul îl prinsese în întregime. Când Polikev scosese scrisoarea

trebuise să se înfrâneze ca să nu sară şi să nu-i smulgă contelui preţioasa dovadă. Trebuia să pună mâna pe hârtia aceea, oricât ar fi costat! Ea era cheia pentru dezlegarea misterului.

— Te înşeli, îi replică Polikev liniştit. Puteam să aleg pe oricine altcineva, dar aţi fost voi pentru că... ei, bine, pentru că vă compătimeam.

— Câtă mărinimie! Dar vreau ca această... compătimire să ia sfârşit. E de dorit pentru toţi trei să se întâmple aşa.

Polikev dădu din umeri,

— Din păcate, nu am ce să fac.

— Cum adică?

— Încă mai am nevoie de voi.

— Ca unelte pentru planul dumneavoastră? Nu vă mai ajutăm!

Cei doi reuşiseră să se îmbrace. Miroseau încă a gaz, însă nimic altceva din înfăţişarea lor nu mai amintea de peripeţiile prin care trecuseră.

Contele începu să şovăie. Întrezărea pericolul ca cei doi Rapnin să-i scape printre degete, aşa că se hotărî să fie mai prevăzător.

— Bun, o să fiu cinstit cu voi, spuse el, după ce se gândi puţin. Putem să ne înţelegem şi paşnic.

— Aşa ar fi cel mai bine pentru toţi. Nu trebuie decât să ne daţi înapoi hârtia.

— Bine, dar cu nişte condiţii.

— Ce condiţii?

— Îl caut pe contele Vasilkovici şi pe fiul său. Trebuie neapărat să-i găsesc, dacă mai trăiesc.

— De ce?

— Ar trebui să nu vă pese.

— Nu, nicidecum! Ar fi înţelept din partea dumneavoastră să fiţi deschis cu noi. Poate vom putea să vă ajutăm să-l găsiţi pe cel căutat.

— Bun, atunci! Trebuie neapărat să vorbesc cu amândoi.

Prefectul îl privi cercetător pe conte.

— Asta-i tot?

— Da. Mai este ceva?

— Nu ne duceţi cu vorba aşa uşor! Credeţi că suntem atât

de proşti încât să ne mulţumim cu explicaţia asta?

— Alta n-am.

— Mai bine spuneţi că nu vreţi! Vă cunosc bine. Şi sunt convins că este vorba de altceva.

— Atunci ştii mai multe decât mine.

— Bănuiesc ce aveţi de gând şi o să vă spun tot ce ştiu. Lăsaţi deoparte pistoalele!

— Nu mă gândesc la aşa ceva; suntem prieteni atât de apropiaţi...

— Ei, văd că trebuie s-o spun cu voce tare: aveţi de gând să ucideţi!

Polikev se dădu îndărăt ca muşcat de-o viperă.

— Ţi-ai pierdut minţile?

— Ba v-am ghicit gândurile! Nu vă mai simţiţi sigur pe moştenirea dumneavoastră. Cu toate că e puţin probabil, se poate totuşi ca Vasilkovici şi fiul său să se afle iarăşi în libertate şi atunci sunteţi pierdut. Pe ei vreţi să-i doborâţi şi să-i faceţi să dispară de pe faţa pământului.

— Repet, cred că ţi-ai pierdut minţile!

— E de tot râsul. Cum vreţi să ne păcăliţi cu vorbe goale. Nu vă mai daţi osteneala în zadar. Nu vreau să-mi vâr nasul în secretele dumneavoastră şi cu asta consider discuţia încheiată.

Spunând acestea, păru că se pregăteşte să plece. Asta nu se prea mai potrivea cu planul contelui. Îl prinse de braţ pe bătrân şi-l trase înapoi.

— Nu plecaţi! Lăsaţi-mă să vă explic! Ce aveţi de pierdut dacă refuzaţi să-mi daţi informaţiile cerute?

— Nu vă exprimaţi corect. Nu noi, ci chiar dumneavoastră aţi avea de pierdut dacă v-aş ascunde informaţia despre locul unde se află contele!

— Ştii unde se află contele?

— Da.

— L-ai văzut?

— Da. Să facem un schimb onorabil, marfă contra marfă! Hârtia în schimbul informaţiei mele despre conte! Dacă ne înţelegem acum, în două zile puteţi să-i daţi de urmă.

— Bun; spune-mi ce trebuie să ştiu şi-ţi dau actul înapoi.

Scoase iarăşi hârtia din buzunar, dar se miră că celălalt

făcu un gest de respingere.

— Încă nu am ajuns atât de departe!

— Cum adică?

— Nu-mi vând informaţia chiar aşa de ieftin!

— Ieftin?

— Da, ieftin! De ceea ce vreţi să aflaţi de la mine depinde toată averea dumneavoastră, aşa că afacerea asta valorează nişte ruble în plus.

— Vrei bani?

— Se-nţelege.

— Bine. Cât ceri?

— Cu cinci mii de ruble, problema e ca şi rezolvată.

— Naiba să te ia! Cinci mii...

— Nici o copeică în minus!

— Eşti un escroc!

— Mulţumesc!

— Dar ştii tu precis că pot să dau de conte în câteva zile?

— Foarte precis!

— Fie! Uite, hârtia! După întoarcerea mea, vei primi şi banii.

— Nu, domnule conte, asta ar însemna să facem afacerea pe încredere. Or, nu aveţi ce încredere să aşteptaţi de la un escroc ca mine, nu? Două mii acum, pe loc şi restul, mai târziu!

— Aşa să fie, dar pentru asta îţi mai cer ceva: trebuie să-mi spui şi unde pot să-l găsesc pe fiul contelui Vasilkovici.

— Despre asta nici n-a fost vorba, dar, hai să vă fac pe plac. O să vă povestesc şi despre fiu, dar acum, plata, vă rog!

— Mai întâi, marfa, pe urmă banii! spuse Polikev.

— Bine. Bătrânul conte este acum vânător de samuri şi a devenit „Numărul 84”. Până ieri s-a aflat pe aici, pe la iarmaroc, de unde a fost angajat de un neguţător, pe numele său Feodor Lomonov. Şi-a strâns o trupă de vânătoare şi au plecat cu toţii.

— Încotro?

— Înspre gura de vărsare a râului Selenga, cam la două zile de mers de aici.

— Ştii tu că se vor opri acolo?

— În orice caz, trebuie să facă un popas acolo.

— Atunci, trebuie să plec imediat pe urmele lor. Poţi să-mi faci rost de cai?

— Dacă plătiţi bine, pot.

— Nu mă uit la bani. Dar singur nu pot să merg prin locurile alea!

— Vă dau zece cazaci şi o călăuză pe care vă puteţi bizui, căci cu toţii cunosc foarte bine locul.

— Când pot să plec?

— Chiar şi într-o oră, dacă doriţi.

— Minunat! Şi acum, cealaltă informaţie! Unde se află fiul contelui?

— Uşurel! V-am făcut voia şi v-am spus ce-am ştiut despre conte. Acum, vă cer hârtia şi banii!

— Ne-am înţeles. Poftim banii!

Prefectul luă actul şi banii, pe care-i numără, apoi îi vârî în buzunarul de la tunică.

— Aşadar, celălalt pe unde se ascunde? întrebă Polikev.

— Celălalt poartă numărul zece şi se află pe aici, prin Verhne-Udinsk.

— Foarte bine! Mai întâi, vreau să dau peste bătrân, pe urmă o să-l caut şi pe fiu.

— Dar lucrurile nu stau chiar aşa de simplu.

— Cum aşa?

— „Numărul 10” a dispărut azi-noapte, deşi cred că se mai află prin apropiere.

— La naiba!

— Ei, aveţi răbdare! râse prefectul. Nu scapă el aşa de uşor!

— Eşti tu sigur? Ce-ar fi ca într-o bună zi flăcăul să apară în Petersburg? Atunci, mai bine...

— Mai bine, ce?

— Nimic!

— Înţeleg. Fiţi fără grijă! Fugarul ăsta n-o să ajungă prea departe. Lăsaţi-mă pe mine să mă ocup de el!

— Ai luat măsuri ca să-l urmăreşti?

— Încă nu.

— Idiotule! Ce mai aştepţi?

— Vă rog să nu mă mai jigniţi! Nu am putut căci de-abia acum am aflat şi eu.

— O să pun o recompensă de zece mii de ruble pe capul lui! Totul e să-l prindem!

— Voi da deîndată ordinele necesare.

— Bun, oricum am pierdut deja prea mult timp.

— Totul se leagă de blestematul ăsta de „Numărul 10”.

— Poftim?

Prefectul îi povesti contelui pe scurt peripeţiile de peste noapte, dar nu apucă să termine, că se stinse lumina. Fuseseră prea ocupaţi ca să mai dea atenţie acestui lucru şi acum rămăseseră pe întuneric.

— Fir-ar să fie! Se înfurie contele.

— Nu-i nimic! O să găsim ieşirea şi pe întuneric. Veniţi cu mine!

Sam Hawkens stătuse chitic în ascunzătoarea lui şi-şi tot frământase mintea cum să pună mâna pe hârtia aceea preţioasă. Nu reuşise să pună la cale nici un plan şi iată că acum i se ofereai cel mai bun prilej să acţioneze.

Văzuse bine unde pusese prefectul hârtia şi acum, când se stinsese lumina, îi veni, în sfârşit, ideea cea bună.

Se dădu iute jos de pe butoiaş şi se duse lângă scară.

— Staţi! îi avertiză Polikev pe cai doi Rapnini. Înainte de orice, luaţi aminte că nimeni nu trebuie să afle ce am vorbit noi!

Cei trei o luară pe bâjbâite înspre scări. Trecuseră chiar pe lângă Sam, care putu astfel să-şi dea seama că primul era căpitanul, după el venea contele şi, în urma lor, prefectul. Cum toţi erau concentraţi să găsească drumul, nici unul nu-l auzi pe Sam când o porni uşurel în urma lor. Nici unul nu bănui că zgomotul pe care-l auziseră la un moment dat venea de la Liddy, puşca lui Sam, pe care o lovi din greşeală de perete şi fiecare se gândi la ceilalţi doi de lângă el.

Lui Sam nu-i era prea uşor să subtilizeze hârtia din buzunarul prefectului, căci n-avea nici un strop de experienţă ca hoţ de buzunare. Şi, cu toate astea, îi veniră în ajutor şi întunericul, dar şi agitaţia celor trei.

Îşi strecură degetele în buzunarul tunicii prefectului, când ajunse chiar în dreptul lui, şi... chiar reuşi! Se strecură înapoi şi rămase în josul scării, cu urechile ciulite.

Cei trei „gentlemeni” ajunseseră la uşă.

— Stai, Ivan! spuse în şoaptă ispravnicul. Am uitat cu desăvârşire de norodul adunat în faţa casei; du-te tu şi trage cu ochiul să vezi ce se mai întâmplă afară!

Căpitanul se duse şi se înapoie repede, mormăind ceva ce Sam nu înţelese.

— Mi-am închipuit eu, spuse prefectul. Nu se dau duşi de acolo până nu o primesc pe cocoaşă! Ce naiba facem?

— Să jucăm comedia până la capăt! râse contele. Puneţi pucioasă să ardă în sobă, ca să duhnească straşnic, apoi spuneţi-le că Satana şi cu mumă-sa s-au cărăbănit pe coşul sobei. Gogomanul ăla de exorcist mai stă afară?

— Este chiar lângă uşă.

— Atunci, aduceţi-l înăuntru! Dacă dă cu nasul de duhoarea pucioasei o să creadă tot ce-i spunem, apoi o să-l creadă şi ceilalţi când le-o povesti. La treabă, acum! N-am timp de pierdut!

Ieşi din pivniţă: şi închise uşa în urma lui. Sam ajunse dintr-un salt pe prima treaptă şi ciuli şi mai bine urechile. Paşii celor trei se auzeau din ce în ce mai slab. În pridvorul casei nu mai era nimeni. Sam trase zăvorul, ieşi afară şi închise uşa după el.

Şi acum, încotro s-o ia? În faţa casei se înghesuia mulţimea de curioşi. Aşadar, pe uşa din spate! Se găsea acum în curtea din dosul casei, împrejmuită cu scânduri şi în care dădeau grajdurile. Nu era nimeni acolo, probabil că se ascunseseră cu toţii de frica diavolului. Sam tocmai se gândea cum să sară zidul sau să scoată nişte scânduri din acelea putrezite, ca să iasă prin gard, când dădu cu ochii de o portiţă la care putea să ajungă strecurându-se pe lângă zid.

Era mai mult decât binevenită ieşirea aceea. Într-o clipită, Sam se trezi în grădina de zarzavaturi. Se uită primprejur şi zări o altă portiţă, prin care se ieşea din grădină, dar unde ducea, Sam habar n-avea. Se strecură până acolo, trase zăvorul de lemn cu care era închisă portiţa şi ieşi cu mare băgare de seamă. Ajunse într-o străduţă îngustă şi pustie.

— Sfinte Sisoe! răsuflă el, uşurat. Am scăpat cu bine, dacă nu mă înşel!

Porni grăbit mai departe, trecu pe lângă mai multe case şi-ajunse în partea cealaltă a locului, unde mulţimea mai era

încă adunată, ca să afle ce se întâmplase cu diavolul care poposise în prefectură.

De un stâlp stăteau sprijiniţi Dick Stone şi Will Parker, supraveghind partea din faţă a casei. Ştiau că prietenul lor Sam Hawkens era înăuntru şi credeau că a dat de necazuri. Când îl văzură, chipurile li se înseninară.

— Hei, bătrâne Sam, cum de te-a adus vântul aici? îl întrebă Will. Te credeam ascuns în casa ispravnicului şi când colo, tu vii din cu totul altă direcţie! Ne-am făcut multe griji pentru tine!

— Griji? Ce v-a apucat?

— Chiar şi cel mai curajos dintre curajoşi poate să nimerească într-o capcană şi să-şi piardă scalpul!

— Dragă Will, să ştii că m-am descurcat bine!

— Cum a fost în „palat”?

— Foarte frumos. Ba chiar minunat, dacă nu mă înşel!

— Ia să auzim!

— A fost aşa de bine, că v-am adus chiar şi două hârtiuţe, hi-hi-hi-hi!

— Ce sunt astea?

— Două bancnote a câte o mie de ruble.

— *Behold!* Cum ai făcut rost de banii ăştia?

— Ca un adevărat pungaş de meserie, hi-hi-hi-hi!

— I-ai...?

— ... şterpelit. Da. De la prefect.

— Cum ai reuşit?

— I-am luat puţintel din buzunarul lui.

— Dick, îl auzi? Şterpelit! Şi chiar din buzunar!

— Nu, bătrâne Sam, nu eşti un pungaş, spuse Dick. Eu cred că bancnotele astea ţi s-au lipit de degete într-o ocazie cu totul onorabilă, nu-i aşa?

— Exact aşa e, Dick. Am mai şterpelit încă ceva.

— Încă ceva?

— Da. Când un tip ca mine izbuteşte s-o şteargă dintr-o temniţă, nu pleacă cu mâinile goale. Lui Sam Hawkens nu-i plac jumătăţile de măsură, chicoti el mulţumit.

— Dumnezeu ştie de ce vorbeşti ca o căpetenie de tâlhari! spuse iarăşi Will.

— Chiar asta şi sunt, iar voi. Doi sunteţi banda mea, hi-hi-

hi-hi!

— Mulţam frumos, dar nu prea am chef ca-ntr-o bună zi să mă dau huţa într-o spânzurătoare.

— Te-aş scăpa eu, Will, dacă nu mă înşel. Ia priviţi, se deschide uşa! Iese domnul căpitan. S-a îmbrăcat în uniforma de cazac. Mai adineauri era în...

— ... gudron şi câlţi!

— Nu, se curăţase cu gaz. Dar se schimbase în haine civile, iar acum văd că, după ce a ieşit din pivniţă, şi-a pus uniforma.

— În pivniţă? A fost în pivniţă?

— Da, el, încă alţi doi şi un anume Sam Hawkens. Ia uitaţi-vă la el, îl pofteşte înăuntru pe izgonitorul de diavoli! O să vândă nişte gogoşi de toată frumuseţea!

— Ştii tu?

— Da, i-am auzit. Uite, că exorcistul s-a întors. Ia să auzim ce spune!

Bătrânul ridicase vocea. Dick şi Will nu înţelegeau o boabă, dar Sam le tălmăci tot.

— Spune că diavolul a fugit la prefectură, ca urmare a descântecelor lui, iar acolo, de frică, s-a aruncat în sobă. Primejdia care ameninţa locurile acestea a trecut, e timpul ca toţi să meargă spre casele lor cu inima împăcată. Lumea îşi face cruci şi pleacă! Deci aşa se procedează în ţara asta binecuvântată! În America l-ar fi stâlcit în bătaie pe flăcău sau l-ar fi spânzurat de primul copac întâlnit în cale, hi-hi-hi-hi!..

— Plecăm şi noi?

— Nu. Probabil că tânărul domn căpitan va vorbi cu cei doi paznici şi tare aş vrea să aflu ce le spune.

Sam ghicise. Nici nu se împrăştiase bine mulţimea de curioşi, că-l şi zări pe căpitan ieşind din casă. Când acesta dădu cu ochii de cei trei şi mai ales de şeful lor, care-l înfruntase atât de dur cu o seară înainte; la bal, găsi de cuviinţă că trebuie să le atragă atenţia acelor străini în vreun fel. Se duse la amărâţii de paznici şi, după ce le arse câteva biciuşti pe spinare, începu să zbiere la ei:

— Câinilor! Vă învăţ eu minte să vă mai nesocotiţi îndatoririle! Numai din cauza voastră diavolul şi mumă-sa i-au dat drumul prizonierului! Primiţi-vă pedeapsa acum! Na... na... na...! Toată noaptea aţi stat aici şi aici să rămâneţi până

diseară fără apă şi mâncare. Pe urmă o să mai primiţi încă o sută de loviturii de bici pe spinare!

— Tătucă! se jelui unul din ei. O să ne prăpădim! Nemâncaţi şi nebăuţi atâta timp! Şi pe deasupra, bătuţi! Nimeni n-ar rezista!

Căpitanul râse aspru.

— Ce să spun, mare pagubă! O să vă dau hrană lupilor!

— Îndurare!

— Gura, altfel pun să fiţi legaţi şi să vă azvârle piper în ochi!

Cazacii amuţiră. Căpitanul plecă, aruncându-le celor trei vânători de prerie o privire cât putu el de trufaşă.

— O sută de lovituri de bici! strigă Dick Stone revoltat, după ce Sam îi tălmăci vorbele căpitanului. Prietene Sam, cum ar fi dacă le-ar primi chiar el?

— Nu ştiu, să vedem!

— Şi piper în ochi! Tare m-aş bucura să simtă şi el o dată pe pielea lui ce bine e! îl completă Will.

Sam Hawkens se duse încetişor la cei doi cazaci.

— Oameni buni! Am auzit ce v-a spus căpitanul. Chiar, aşa o să facă?

— Poţi să fii sigur că da.

— Va fi vai şi-amar de voi!

— Ce putem să facem, tătucă! Suntem nevoiţi să ne lăsăm în voia lui.

— Şi o spui aşa de resemnat?

— Da, pentru că, oricum, nu pot să mai schimb nimic.

— Nu aveţi pe nimeni care să plângă după voi?

Cazacilor li se umeziră ochii.

— Bătrâna şi buna mea mămucă — ah, o să jelească amarnic! Şi Marinka mea... o să moară de durere.

— Marinka este drăguţa ta?

— Da. Sunt soldat de doi ani. Aş mai fi avut încă opt ani de militărie, iar Marinka m-ar fi aşteptat, apoi aş fi luat-o de nevastă. Acum totul s-a sfârşit. Ah, Dumnezeule, o să mă bată ca pe un câine!

Celălalt cazac îşi şterse şi el ochii.

— Şi tu? Ai şi tu o iubită?

— Da, tătucă, o am pe dulcea de Rusinka. E săracă, dar are

grijă de cei doi fraţi mai mici ai mei, căci părinţii noştri s-au prăpădit.

— Trebuie că e o fată de ispravă, dacă nu mă înşel.

— Ah! suspină el. Camaradul meu o cunoaşte, suntem consăteni. Cred că o să fie o mamă bună pentru orfani...

Era tulburător să-i asculţi pe aceşti oameni simpli. Pe Sam îl cuprinse furia.

— La naiba! Aveţi de gând să răbdaţi pedeapsa fără să crâcniţi? Eu, în locul vostru, aş fugi.

— Tătucă, nu înţelegi. Ne-ar prinde şi atunci ar fi mult mai rău.

— Dar trebuie să fie vreo posibilitate de a vă apăra de un asemenea abuz de putere!

— Nu..

— *Pshaw!* O să încerc, totuşi, să vă ajut.

Unul din cazaci îl măsură pe Sam din cap până-n picioare, iar pe chip îi apăru un surâs firav.

— Iertare, tătucă, dar nu prea pari în stare să ne ajuţi.

— Aşa crezi tu? Hm! La voi toţi bărbaţii fac armata?

— Nu, doar cei asupra cărora hotărăsc sorţii, iar cei care au bani, pot să plătească pe cineva care să meargă în locul lor.

— Cât v-ar costa un înlocuitor?

— Cu două sute de ruble am găsi, poate, vreunul, dar cu trei sute, găseşti câţi doreşti.

— Cum se procedează să faci rost de un înlocuitor?

— Te duci la gardianul din Verhne-Udinsk şi, dacă-i dai cinci ruble, într-o jumătate de ceas îţi aduce zece ratniki.

— Ce-ţi aduce?

— Ratnikii sunt tineri apţi pentru serviciul militar.

— Şi unde se încheie afacerea?

— La căpitan.

— Şi dacă-i respinge?

— Nu are cum, dacă sunt apţi.

— Spuneţi-mi numele voastre, ca să mi le notez!

— Pentru ce?

— O să aflaţi înainte de a muri, hi-hi-hi-hi!

Sam îşi notă numele lor şi plecă fără să le mai dea altă lămurire, iar cazacii îl urmăriră cu priviri nedumerite. Ajuns la camarazii săi, îi trase deoparte pentru a le vorbi. Le povesti

cu de-amănuntul ce auzise în pivniţă.

— Aşadar, cazacul „Numărul 10” este un Adlerhorst, asta o ştiam deja, spuse Will Parker. Tatăl său adoptiv este şi el aici, iar contele Polikev vrea să-l prindă şi pe el. Asta nu trebuie să lăsăm să se întâmple. Vom pune noi mâna pe mişelul ăsta!

— Cumva folosindu-ne de prefect?

— Fireşte.

— Eşti incorigibil! Ispravnicul este acum aliatul lui!

— Dar avem şi noi atuurile noastre!

— Cu toate astea, va găsi el un mijloc să ne tragă pe sfoară.

— Să înţeleg că nu-l vei împiedica să plece?

— Deloc.

— Dar gândeşte-te, Sam, dacă-l ajunge din urmă pe Vasilkovici! Îl va omorî fără să stea prea mult pe gânduri!

— Nu se ucide chiar aşa de uşor!

— Şi apoi, „Numărul 10”, adică Gottfried von Adlerhorst, a plecat pe acelaşi drum şi nu e însoţit decât de Gisa, buriatul. Dacă dă peste ei contele?

— Asta nu am cum s-o împiedic.

— Îi va măcelări.

— Hm. În orice caz, nu trebuie să ne lăsăm, purtaţi de sentimente. Trebuie să-l aşteptăm aici pe Hermann. Şi să sperăm că mâine o să vină, apoi el va hotărî ce e de făcut mai departe, căci este afacerea lui.

Până la urmă, Sam reuşi să-i convingă pe cei doi.

— Aşadar, ticălosul ăsta de prefect este un criminal, nu înceta să se minuneze Will. O să-i facem noi felul!

— Asta s-o lăsăm pe seama lui master Hermann. Deocamdată vreau să-i servim amicului ispravnic un aperitiv la marea bucurie care-l aşteaptă, ca să priceapă că bunul plac nu se-ntinde la nesfârşit.

— Ce o să faci?

— O să vedeţi imediat. Deocamdată văd că vine chiar cel de care avem nevoie.

— Un gardian? Ce vrei să faci?

— O să aflaţi când o să termin.

Jandarmul ieşise dintr-o casă învecinată şi se îndrepta către ei. Avea o barbă imensă din care de-abia i se ghicea un nas

cârn şi roşu — semn că posesorul lui se cam dădea în vânt după votcă. Îi salută prietenos pe cei trei din mers.

— Tătucă, vino puţin! îl strigă Sam. Ai timp să-mi răspunzi la o întrebare?

Apărătorul ordinii se opri. Îl privi bine pe Sam, apoi îi pipăi cu un gest familiar buzunarele.

— Ai vreo sticluţă la tine, tătucă?

— Nu.

— Atunci nici eu nu am timp.

Se întoarse şi dădu să plece, dar Sam îl apucă de braţ.

— Chiar ai chef de o duşcă?

— Întotdeauna am chef.

— Ei, poate 'om avea vreun leac.

— Atunci, veniţi cu mine! spuse jandarmul şi iar dădu să plece.

Sam, însă, îl ţinu bine strâns, scoase din buzunar o rublă şi i-o întinse.

— Câtă votcă poţi să-ţi iei cu asta?

— Sfântă Katinka! Mai multă decât pot bea într-un ceas!

— E a ta.

Jandarmul o înşfacă iute şi-i dădu drumul în buzunarul de la pantaloni.

— Tătucă, eşti un tip de ispravă! Ce pot să fac pentru tine?

— Îţi voi da o însărcinare. Pe aici sunt de găsit ratniki?

— Sigur că da. Îi cunosc pe toţi. Câţi vrei — cinci, zece, douăzeci?

— Doar doi.

— Nu cumva pentru tine sau pentru lunganii ăştia doi?

— Nu, pentru două cunoştinţe de-ale mele.

— Cât mai au de stat în armată?

— Numai opt anişori, râse Sam. Cât trebuie să plătesc?

— Dacă vrei să fii generos, atunci dai câte două sute cincizeci de ruble.

— Cu mare plăcere.

— Atunci, o să ţi-i caut pe cei mai de ispravă. Vrei să mă duc la ei?

— Chiar te rog!

— Bun; să plec chiar acum?

— Bineînţeles.

— Dar nu pot.
— De ce nu?
— Pentru că ai uitat lucrul cel mai important.
Jandarmul luă o figură foarte demnă şi spuse:
— Pe mine.
— Da, ai dreptate! Cât ceri?
— Eşti un tătuc darnic şi de onoare, aşa că o să fiu cinstit cu tine. Dă-mi pentru fiecare câte trei ruble, aşadar şase în total.
— Şase ruble?
— E prea mult? Ah, îmi pare rău!
— Nu, mi se pare prea puţin. Îţi dau cinci ruble de fiecare, deci zece cu totul.
Gardianul îşi frecă nasul de parcă voia să se convingă că nu visase şi că auzise bine. Îi luă mâna lui Sam şi i-o sărută pătimaş.
— Da da, tătucă, eşti un domn a-ntâia! Te voi servi cum se cuvine.
— În afară de asta, îţi mai dau bani şi ca să bei ceva cu cei doi înlocuitori pe care-i vei găsi.
Omul se holbă la Sam, nevenindu-i să creadă.
— Vorbeşti serios? îl întrebă el nesigur.
— Da.
— Dar eu sunt un om cinstit şi o să te întreb: ştii cât pot să bea trei oameni ca mine?
— Pot să-mi imaginez. Cred că beţi până cădeţi sub masă.
— Vezi, că nu ştii! Bem şi sub masă!
— Mă bucur.
— Chiar o să faci cinste?
— Da.
Copleşit de o bunătate cum nu mai văzuse până atunci, apărătorul ordinii din Verhne-Udinsk îşi desfăcu larg braţele şi-l strânse pe Sam la pieptul său, începând să-l pupe zgomotos.
— Tătucă! Inimioară! Drăguţule! Eşti un înger printre oameni, un mântuitor al tuturor necazurilor! O alinare a tristeţilor, un salvator al tuturor...
— Gata! Bine! îl domoli Sam pe gardian, după ce reuşi să se smulgă din dezmierdările atât de speciale ale rusului şi să-

şi aranjeze pălăria pe cap. Plătesc şi cu asta ajunge! Dar nu sunt obligat să-ţi suport şi pupăturile. Abţine-te! Fii atent, că mai pun o condiţie: nu beţi nici o duşcă până când nu mergem la căpitan să încheiem afacerea!

— Aoleu, o să fie cam greu!

— Eu aşa, vreau.

— Dacă porunceşti, o să te ascultăm, bineînţeles. Dar măcar îmi dai voie să-mi beau rublele pe care mi le-ai dat?

— Nu, pentru că o să te chercheleşti.

Jandarmul se întristă.

— Tătucă, mă jigneşti! spuse el cu reproş. Cu o rublă nu pot să-mi iau decât trei sticluţe de votcă, aşa că, din ce să mă îmbăt? De-abia ajunge să stingi setea unui sugaci.

— Nu mai spune! Ce bebeluşi drăgălaşi aveţi pe aici, prin Siberia!

— Voi nu le daţi pruncilor voştri câte un rachiu?

— Nu.

— Bieţii copilaşi!

— Ba, mai mult, e interzis prin lege.

— Ce legi rele aveţi! Aşa-i că la voi nu domneşte tătucul ţar?

— Aşa-i.

— Puteam să-mi închipui. Lui i-ar fi fost milă de bieţii sugari. Pot ori ba să-mi beau rublele?

— Nu; când fac afaceri îmi place să fiu lucid. Adu-mi doi ratniki şi apoi puteţi să beţi toţi trei până când v-o ieşi pe nas!

— Am înţeles. Unde să-i duc pe ratniki?

— La han. Într-o jumătate de ceas sunt şi eu acolo.

— Bine, tătucă! Am zburat!

Făcu câţiva paşi, se opri, apoi se întoarse.

— Iertare, tătucă! Am o nevestică bună şi ascultătoare. Tare ce-i place şi ei votca! Poate să bea şi ea cu mine?

— Fie!

— Îţi mulţumesc! Eşti soarele bunătăţii şi dărniciei. Am fugit!

Iar se opri.

— Bunule tătucă, inimioara ta nu cred că ar vrea să lase cu buzele umflate pe cineva care nu merită aşa ceva. Am o fetiţă. Poate şi ea...?

— Câţi ani are?

— Cincisprezece veri şi şaisprezece ierni.

— Şi cumva, bea câte o sticluţă pentru fiecare vară şi iarnă?

Jandarmul cel iubitor de votcă chibzui puţin, apoi spuse:

— Dacă îi e sete mare, de ce nu? O mai ajut şi eu un pic...

— Fir-ar să fie! Mai ai pe vreunul în familie la fel de însetat?

— Soacră-mea, tătucă — mama nevesticii mele...

— Şi ea duce la băutură?

— O, mai bine ca mine, mai ales când e în toane rele! Şi e tot timpul aşa.

— Fie, ia-o şi pe ea!

— Tătucă, nu-mi ajung vorbele să-ţi spun cât îmi eşti de drag! Dar vreau să... spuse el şi se întinse iar să-l îmbrăţişeze pe Sam, care se împotrivi.

— Hai, gata! spuse Sam şi se dădu un pas în lături.

— Nevasta mea o să te preţuiască...

— Foarte frumos!

— Fata mea o să te îndrăgească...

— Şi mai frumos!

— Soacra mea o să te îmbrăţişeze, ca să-ţi mulţumească...

— Ba o să-i interzic cu desăvârşire! Cară-te odată, amice! Dacă te mai întorci o singură dată, să ştii că-ţi iau afacerea şi se alege praful de treaba cu votca.

— Doamne fereşte! Fug, zbor, alerg! Într-o jumătate de oră totul va fi aranjat.

De data asta o luă la fugă de parcă era viaţa lui în joc.

Sam Hawkens îşi puse mâinile în şolduri şi chicoti.

Will Parker veni la el nerăbdător.

— Poţi să ne lămureşti şi pe nod ce naiba ai avut de discutat cu jandarmul ăla şi de ce omul a plecat aşa de grăbit? Singurul motiv pe care l-am priceput şi noi a fost „votca”.

— Ei, unui adevărat vânător de prerie nici nu-i trebuie mai mult ca să ghicească şi restul, hi-hi-hi-hi!

— Povesteşte-ne odată!

— *Sluşaiuş*.

Will se uită pieziş la Sam, apoi i se adresă lui Dick Stone:

— Ştii cumva ce spune?

— Habar n-am.
— Poate ne înjură.
— E posibil.
— Să ştii că eu nu rabd aşa ceva. O să-l... o să-l... hm...
— Hi-hi-hi-hi! chicoti Sam. M-ai întrebat dacă am înţeles, iar eu ţi-am spus în ruseşte „la ordine”, dacă nu mă înşel!
— *Well*, spuse Will mulţumit, asta pot să rabd.
— Voiai să ştii ce am vorbit cu jandarmul? O să aflaţi amândoi deîndată.
Şi le povesti pe scurt cele discutate cu însetatul păzitor al ordinii locale.
— *Lack-a-day!*[1] spuse Will. Ce mai oameni şi pe aici!
— Da. O să ne distrăm şi o să ne facem prieteni, dacă totul depinde de sticlele de votcă.
— Dar va trebui să plăteşti!
— Pot să plătesc. Am bani peşin — două mii de ruble! Bancnotele astea trebuie să-şi găsească stăpânii potriviţi. Bănuiţi acum ce am de gând să fac?
— Ştiu cine trebuie să primească banii, spuse Will. Sam eşti un mare pişicher şi un tip de ispravă. Vrei să-i răscumperi pe cei doi paznici, nu-i aşa?
— Hi-hi-hi-hi! Îţi merge mintea! O să am o vorbă cu căpitanul şi o să mă... auzi, un huruit de trăsură, ia să vedem!
Dădură colţul străzii, tocmai la timp ca să vadă cum contele Polikev pleca. Avea două trăsuri şi era însoţit de zece cazaci călare.
— O şterge! spuse Dick.
— Lasă-l! zise Sam Hawkens. Nu ne scapă el. Acum, mai bine să vedem dacă în oraşul ăsta afurisit există vreo bancă sau ceva de genul ăsta. Aş vrea să schimb bancnotele de două mii în mărunţiş.
— Aha, se amestecă şi Will, căpitanul nu trebuie să bage de seamă nimic!
— Corect, frăţioare! îl lăudă Sam. Probabil că domnul căpitan încă nu a descoperit lipsa banilor, iar dacă eu îi flutur pe sub nas bancnotele de două mii, când voi merge să răscumpăr cazacii, poate să intre la bănuieli. Pe de altă parte, am nevoie de mărunţiş şi pentru altele. La cârciumă îl

---

[1] Drace!(engl).

aşteaptă pe Sam Hawkens niscai gâtlejuri uscate şi nu trebuie să le fac să-şi piardă răbdările! Haideţi!

9. Votca şi cnutul

Cei trei nu găsiră în Verhne-Udinsk o bancă în toată regula, ci doar un fel de casă de schimb.

Înarmat cu mărunţişul atât de necesar, Sam îşi duse prietenii la cârciumă, unde îl găsiră pe jandarm, care sosise înaintea lor. Era împreună cu doi bărbaţi tineri şi bine clădiţi; îşi adusese, bineînţeles şi nevasta şi fiica. Pe soacră-sa i se păruse mai bine să o lase acasă.

Când păzitorul legii dădu cu ochii de cei trei, sări în picioare de pe scaun.

— Tătucă, ei sunt oamenii pe care i-ai cerut. Sunt convins că o să fii mulţumit şi de ei, dar şi de mine.

— O să vedem. Au vreun act la ei?

— Da.

— Vreau să le văd!

Cei doi tineri îi dădură lui Sam Hawkens actele lor. Deşi americanul nu era obişnuit cu scrierea rusească, reuşi totuşi să descifreze ce era mai important. Căzură repede la învoială. Sam le oferi celor doi ratniki o sumă convenabilă şi le ceru să-l însoţească la prefect.

— Dar, tătucă, spuse jandarmul, cum rămâne cu votca făgăduită?

— O veţi primi.

— Şi banii mei?

— După ce totul va fi în ordine.

— Ai dreptate, dar nouă ne e sete. Trebuie să mai aşteptăm aşa de mult?

— Bine, deocamdată puteţi să vă luaţi o sticluţă!

— Una... una singură? Drăgălaşa de nevastă-mea şi scumpa de fiică-mea să sufere de sete?

— Cred că vă ajunge până ne întoarcem noi.

— Să ne ajungă? strigă jandarmul disperat.

— Ei, dragul meu frăţior, sticluţele de colo nu sunt

îndeajuns de mari? spuse Sam şi arătă spre tejghea, unde stăteau înşirate clondirele pline ochi.

— Mari? Vai, tătucă, trebuie neapărat să-ţi arăt cât de mari sunt?

— Acum?

— Le plăteşti?

— Fireşte.

— O să vezi!

Jandarmul luă o sticlă, o destupă, o puse la gură şi o goli pe jumătate. Plescăi apoi din limbă şi-şi dădu ochii peste cap.

— Asta, da, băutură! Patru sticluţe din astea într-o oră, ar fi un vis!

— Ei, nu vreau să fiu nepoliticos, dar dă-le şi nevestei şi fiicei tale să guste din sticluţa ta!

— Fără să aştepte să i se spună de două ori, jandarmul îşi împrospăta provizia şi le făcu fericite şi pe cele două odoare ale sale, care arătau a fi foarte însetate.

Clătinând din cap, Sam Hawkens plecă împreună cu prietenii lui şi cu cei doi ratniki. Cei trei mergeau semeţ, cu paşi măsuraţi, lăsându-i pe cei doi cazaci să vină în urma lor. Micuţul Sam şi cei doi lungani atraseră pe drum privirile tuturor celor cu care se întâlniră.

Ajunşi la prefectură, fură întrebaţi ce vânt îi aducea pe acolo.

— Aş dori să-l văd pe domnul căpitan, spuse Sam.

Cel care-i întrebase îl cercetă din priviri pe Sam cam temător, căci se răspândise iute zvonul că nu era deloc bine să te pui cu mărunţelul străin.

— Ce treabă ai cu el? îl întrebă omul cu mare băgare de seamă.

— Ceva de care tu nu ai nevoie să ştii, frăţioare.

— Dacă-i pe aşa, nu pot să-l anunţ că ai venit.

— Treaba ta. Eu, oricum, o să merg la el.

— Neanunţat nu poţi să intri.

— Şi cine vrea să mă împiedice?

— Eu. Aşa îmi cere regulamentul.

— Frumos! Ţi-ai făcut datoria, aşa că poţi să te retragi cu conştiinţa împăcată, îi spuse Sam liniştit, apoi îl împinse la o parte şi intră împreună cu ceilalţi.

Ce putea să mai facă cel care fusese însărcinat cu paza prefecturii? Să se opună, nu îndrăznea, aşa că începu să strige şi să se agite.

La auzul hărmălaiei, ispravnicul dădu buzna afară.

— Ce e cu scandalul ăsta?

— Oamenii ăştia vor să meargă la domnul căpitan, îl lămuri slujbaşul smerit.

— Nu primeşte pe nimeni.

— Aşa le-am spus şi eu, dar ei au intrat cu forţa.

— La naiba! Au îndrăznit să dea năvală în casa mea?

— Nu vorbi aiurea, tătucă! râse Sam Hawkens. Asta nu e nicicum casa ta, ci a preabunului ţar. Să înţeleg că fiul tău nu primeşte pe nimeni?

— Nu. N-are timp de voi.

— Ei, atunci o să-i fac eu timp. Unde s-a ascuns?

— Nu vă priveşte.

Sam îşi sprijini ameninţător patul puştii de podea.

— Omule, te-am întrebat unde e? îl întrebă Sam aruncându-i o privire la fel de ameninţătoare.

— În odaia lui, cedă ispravnicul, căci îşi amintise de episodul din sala de bal. Cred că mai doarme încă.

— Îl înţeleg, după încordarea de noaptea trecută! Cu toate astea, o să-l deranjăm! Am venit în interes oficial.

— Iar eu credeam că...

— Ce credeai, tătucă?

— A, nimic!

— Atunci, nu ne mai ţine degeaba în loc, spuse Sam. Ştia prea bine că prefectul făcuse aluzie la provocarea la duel şi-l mai lăsa să se frământe puţin. Ne grăbim, continuă el. Insist să ne duci la el.

Până la urmă, ispravnicul nu mai avu încotro.

— Veniţi!

Deschise uşa şi-i lăsă pe musafirii cei nepoftiţi să intre. În odaia lui, îl găsiră pe căpitan tolănit pe o canapea, cu o ţigară atârnându-i în colţul buzelor.

— Aha! spuse Sam Hawkens. Ia uite că nu doarme, ba, dimpotrivă! Se vede treaba că e tare ocupat. Bună dimineaţa!

Ofiţerul sări ca ars şi-i aruncă lui Sam o privire încărcată de mânie.

— Nu ţi s-a spus că nu am timp? De ce daţi buzna peste mine?

Sam Hawkens nu-şi pierdu cumpătul.

— Avem o treabă foarte urgentă, spuse el calm. Pe tatăl tău l-am înştiinţat, iar acum, vrei ori nu vrei, trebuie să ne asculţi şi tu.

— N-am timp acum, mârâi căpitanul.

— Aşa? întrebă Sam. Dar când ai timp? Noaptea te ascunzi în foişor, iar ziua dormi. Când se pot discuta cu tine chestiuni de serviciu? Fii atent, dacă nu vrei să ne asculţi, guvernatorul din Irkutsk va primi fără doar şi poate o mică scrisorică, dacă nu mă înşel. Hai să n-o mai lungim! Ai timp sau trebuie să scriu scrisoarea?

Sam fu foarte convingător. Căpitanul nu mai îndrăzni să se opună.

— Intraţi! spuse el îmbufnat.

Trioul intră împreună cu cei doi ratniki. Nu la mult timp veni şi prefectul, care auzise de afară ce voiau cei trei turbulenţi de la odorul lui de flăcău.

— Ce caută oamenii ăştia cu voi? îi întrebă grosolan căpitanul.

— Sunt ratniki şi vor să înlocuiască doi cazaci. Asta-i pricina pentru care am venit la tine.

— Cine-i răscumpără?

— Eu. Te rog să pregăteşti hârtiile de care e nevoie!

— Pe cine vor să înlocuiască?

— Mai întâi vezi dacă sunt apţi să fie înlocuitori!

— Îi cunosc. Amândoi sunt apţi. Şi, ca să vedeţi ca sunt binevoitor, o să-i accept. Dar trebuie ca şi voi să fiţi binevoitori cu mine.

— Ce vrei de la noi?

— Să păstraţi sub tăcere povestea cu diavolul! îi şopti el lui Sam, ca cei doi ratniki să nu-l poată auzi.

— Dacă tu însuţi n-o să ne dai prilejul să vorbim, o să păstrăm pe veci secretul.

— Atunci, ne-am înţeles. Dar mai e ceva... trebuie să fii rezonabil şi în cealaltă privinţă.

— Eu sunt întotdeauna rezonabil.

— Bun, te cred pe cuvânt. Acum, hai să facem înţelegerea

cu înlocuitorii. Contractul trebuie semnat de cei doi şi autorizat de mine.

Scoase dintr-un dulap două formulare şi începu să le pună celor doi ratniki întrebările necesare. Când îi întrebă pe cine vor să înlocuiască, unul din ei arătă spre Sam.

— Noi nu ştim. Întreabă-l pe tătucul aici de faţă!

— Bine. Aşadar, numele lor! spuse căpitanul, uitându-se la Sam.

— Ar trebui să ştii şi singur, chicoti Sam. Sunt cei doi paznici care au stat astă-noapte la foişor.

Căpitanul sări ca un arc.

— Cum? Nu se poate! Altora nu le pot da drumul! Cine naiba ştia că pe ei îi vrei!

— Cum doreşti. Atunci tot oraşul o să afle într-o jumătate de ceas cine au fost cei doi demoni; ba chiar şi guvernatorul va afla. Doar autorităţile cele mai sus-puse pot hotărî dacă un om care s-a făcut de râs în halul ăsta îşi mai poate păstra rangul de ofiţer.

— Dar... dar... se bâlbâi căpitanul, o să-ţi dai seama şi singur că cei doi trebuie pedepsiţi!

— N-am nimic împotrivă. Dacă e pe-aşa, eu îmi cruţ banii, dar în schimb, tu o să-ţi pierzi rangul.

Căpitanul se plimba prin odaie ca un leu în cuşcă. Nu se putea hotărî deloc, până când Sam îşi pierdu răbdarea.

— Nu pot să aştept aşa de mult. Ori — ori! Faci hârtiile?

— La naiba! Da!

— Şi cei doi paznici nu păţesc nimic?

— Nu.

— Pot să se întoarcă nestânjeniţi la casele lor?

— Din partea mea pot să se ducă şi în iad!

— Acolo le-ar fi prea cald! Un cazac nu e obişnuit cu arşiţa, hi-hi-hi-hi! Fii aşa bun şi cheamă-i!

— Imediat.

Deschise fereastra şi-i strigă pe cazaci. Aceştia veniră tremurând şi şovăind. Erau convinşi că le sunase ceasul pentru pedeapsa cea straşnică! De-abia când dădură cu ochii de american, în suflet le încolţi o umbră de speranţă, căci le promisese ajutorul lui.

— Veniţi încoace, câinilor! mârâi căpitanul. V-am promis

biciul, dar voi fi îngăduitor cu voi!

— Prostii! strigă Sam Hawkens. Nu te împopoţona cu podoabe false! Fă bine şi întocmeşte contractele şi nu mai spune minciuni!

Căpitanul îşi înghiţi o înjurătură, dar înşfacă pana şi scrise mai departe. Cei doi cazaci habar n-aveau ce se întâmpla, dar erau în al nouălea cer de bucurie că fuseseră iertaţi.

— Aşa, acum semnaţi-vă! porunci ofiţerul. Cine nu ştie să scrie, să facă o cruciuliţă în loc de nume.

De scris nici nu era vorba, dar cei doi cazaci învăţaseră măcar să-şi mâzgălească numele. Cu chiu, cu vai, năduşind din plin, reuşiră să-şi aştearnă numele pe hârtie. Apoi căpitanul semnă şi el şi se întoarse către cazaci:

— Ştiţi măcar ce aţi semnat?

Cei doi clătinară din cap.

— Prostănacilor! Hai că-i tare! Semnaţi şi habar n-aveţi ce! Flăcăi, aţi scăpat de armată! Nu mai sunteţi soldaţi!

— Sfântă Fecioară! Am scăpat de militărie! Cine ne-a răscumpărat? Şi se întoarseră către Sam: Nu cumva tu, tătucă?

Cei doi cazaci se uitară lung la Sam, care nu prea arăta a bogătaş.

— Tu, chiar tu? îl întrebă nepotul faimoasei bunici care văzuse spiritul-broască.

— Ei, da! râse americanul. Aici aveţi actele de eliberare şi, atâta timp cât aveţi aceste acte, nu mai puteţi fi înrolaţi. Cât faceţi pe drum până acasă?

— Câteva zile de mers.

— Atunci trebuie să vă cumpăraţi cai, nutreţ pentru ei şi provizii pentru voi.

— Tătucă, ce uşor vorbeşti! Dar noi nu avem bani!

— Asta nu e bine. Vorbiţi cu domnul căpitan să vă dea ce aveţi nevoie.

— Da, aşa o să fac! râse acesta aspru. În trei zile sunteţi acasă, dacă vă grăbiţi. Prin urmare o să vă dau simbria pe trei zile şi pesmeţi.

— Numai atât? Broasca îşi închipuise mai mult!

— Ce broască?

— Spiritul. Ştiţi de cine vorbesc?

Întrebarea îi privea pe cei doi cazaci.

— Vorbeşti cumva de broasca... se bâlbâi nepotul bunicii, aceea care păzeşte comoara?

— Da.

— Tătucă, spune repede ce ştii despre ea?

— O să aflaţi, hi-hi-hi-hi! Uite, să nu o mai lungesc: printre altele broasca mi-a încredinţat secretul că ea păzea o comoară pe care doar un cazac trebuia s-o dezgroape. Astăzi aproape că aţi reuşit voi doi, dacă nu aţi fi fost tulburaţi chiar în ultimul moment.

— Ai auzit? îl întrebă cazacul pe camaradul său. Aşadar nu am minţit!

— Nemaipomenit! se bâlbâi celălalt. Spune mai departe tătucă!

— Broasca vă compătimea, căci sunteţi flăcăi de ispravă şi voiaţi să-i dăruiţi niscai votcă.

— Ştie tot, pe legea mea! şopti primul cazac.

— Discuţia mea s-a terminat când broasca a dispărut şi s-a reîntors cu cincizeci de bancnote. Ultimele ei cuvinte au fost: „Uite aici bani! Cauţi doi ratniki voinici, care vor să ia locul cazacilor şi-i plăteşti. Ce rămâne împarţi la cei doi eliberaţi, ca să-şi cumpere şi ei cai, ca să se întoarcă la casele lor şi să se însoare cu iubitele lor!"

Sam Hawkens îşi încheie aici fabula. Vorbise în ruseşte şi fusese cât putuse el de serios. Prefectul ascultase în tăcere şi chiar căpitanul nu îndrăznise să scoată un cuvânt.

Cazacii şi cei doi ratniki îi sorbiseră vorbele lui Sam. Când acesta termină, nepotul bunicii spuse:

— Sfinte Sisoe! Chiar ţi-a dat bani pentru noi?

— Cincizeci de băncuţe fix!

— Cerule mare! Câţi bani sunt cu totul?

— O să vedem îndată. A, mi-am adus aminte! A mai pus o condiţie, de care era să uit.

— Ce condiţie?

— Chiar eu trebuie să vă cumpăr caii şi merindele, ca să nu fiţi traşi pe sfoară!

— Asta e bine, e, foarte bine!

— Şi apoi trebuie să nu mai zăboviţi o clipă, ci să purcedeţi imediat la drum.

— O, plecăm cu mare plăcere!

— Acum veniţi aici, la masă, ca să vedeţi câţi bani vă dau!

Sam Hawkens dădu banii mai întâi celor doi ratniki, care-i înşfăcară iute, cu nişte feţe foarte mulţumite.

— Aşa, râse americanul, pe voi v-am plătit. Pentru voi broasca nu a pus nici o condiţie, aşa că puteţi bea câta votcă poftiţi, hi-hi-hi-hi!

Ratnikii se uitară unul la celălalt şi apoi rânjiră cu gura până la urechi.

— Ce de bani! Putem să bem cât vrem de banii ăştia! Nu vrei să vii cu noi?

— Nu.

— Atunci, rămâi sănătos! Ne găseşti la cârciumă!

Cei doi plecară grăbiţi. Dacă nu i-ar fi întors din drum căpitanul, ca să le dea echipamentul, e sigur că şi-ar fi băut fără să stea prea mult pe gânduri o mare parte din bani.

Sam împărţi apoi restul de bani în două părţi egale, după ce puse mai întâi deoparte suma promisă jandarmului.

— Aşa! Ăştia sunt ai tăi — şi ăştia, — ai tăi! Mai număraţi încă o dată!

Cei doi cazaci se uitau la bani ca ameţiţi; nu găseau cuvinte pentru fericirea care dăduse peste ei şi nici nu aveau timp să se gândească prea mult la asta. Se aruncară la picioarele lui Sam şi tot dădeau să-i sărute mâinile.

— Prostii! spuse Sam Hawkens mişcat. Dacă vreţi să-mi mulţumiţi în vreun fel, ridicaţi-vă şi purtaţi-vă demn! Puneţi-vă bine banii!

Cazacii se repeziră şi, într-o clipită, bancnotele fură puse la loc sigur.

— Aşa! Acum, cărăbăniţi-vă! Adică, ieşiţi, dar nu plecaţi de tot, căci mai am ceva de vorbit cu voi. Aşteptaţi-mă afară! Mai am ceva de aranjat pe aici. Înainte, marş!

Cei doi dispărură ca şi ratnkii, uitând să-l mai salute pe căpitan.

După ce se închise uşa în urma lor, în cameră se aşternu un timp tăcerea. Dinspre colţul unde prefectul stătuse tăcut şi cu braţele încrucişate se auzi un tuşit. Căpitanul înţelese că pe el îl privea şi că era un avertisment să spună şi el ceva. Îl întrebă pe Sam:

— Cei mai vrei de la mine?
— Ar trebui să ştii şi singur.
— Atunci nu te-aş mai întreba.
— Ce mai încolo şi-ncoace? Îmi cer dreptul care mi se cuvine: satisfacţie!
— Ah! spuse căpitanul. Credeam că totul s-a rezolvat.
— Eu zic că nu. Ştiu doar că ai fost împiedicat să dai ochii cu mine. Te-ai ascuns împreună cu tatăl tău în foişor, unde v-aţi jucat de-a diavolul şi mama lui!
— Noi? Exclus! sări prefectul. Am fost acasă.
Sam Hawkens îi zâmbi ironic.
— Hi-hi-hi-hi! Şi atunci de ce nu v-a găsit acasă contele?
— Ce ştii tu despre asta?
— Mai mult decât tine. Oricum, ce spui tu e de tot rasul. Fiul tău tocmai a recunoscut că aţi fost în foişor.
— E o minciună! se înfurie prefectul, care nu auzise ce-i şuşotise căpitanul lui Sam mai devreme.
Sam Hawkens se încruntă.
— Tătucă ispravnic, îl avertiză el, te sfătuiesc să nu mă jigneşti! În primul rând, nu ai tu căderea să te pui cu mine, în al doilea rând, eu nu negociez cu tine, ci cu fiul tău, iar în al treilea rând, din gura bătrânului Sam Hawkens nu iese niciodată o minciună şi asta din principiu! Sunt prea mândru ca să mint. Înţeles?
Dick şi Will se uitau pe furiş la Sam, neînţelegând ce spunea el, dar pricepând că se petrecea ceva deosebit.
Sam era de-a binelea înfuriat. Îl fulgera din priviri pe prefect când, din fericire, căpitanul interveni:
— Este o neînţelegere. Povestea cu diavolul este ca şi îngropată!
— Stai! îi taie vorba Sam. Adevărul întâi de toate! Mai devreme nu ai cerut tu pe furiş să păstrez tăcerea?
— Aşa am făcut, iar tu...
— Eu am fost de acord. Dar tu te-ai dat de gol cu rugămintea ta!
— Mă rog...
— Aşadar, eu nu am minţit, ispravnice! Ia aminte! Şi acum, la obiect! Cum rămâne cu duelul?
— Nu mai e valabil, îşi dădu cu părerea căpitanul. Tu mi-ai

făgăduit că vei fi rezonabil şi în privinţa asta, dacă eu voi fi de acord cu înlocuirea cazacilor.

— Nu, zău! spuse Sam. Dacă te las să scapi, asta numeşti rezonabil?

— Nu mai căuta nod în papură! se răţoi căpitanul, îmi dai cuvântul tău, sau ce naiba?

Sam pufni în râs.

— Ah, mare şmecher eşti! Da, îţi dau cuvântul meu. Nu mă mai bat cu tine. Renunţ. Bătrâna mea Liddy — aşa o cheamă pe puşca asta — s-ar putea ruşina dacă aş aţinti-o asupra unuia ca tine. Suntem chit. Dar, bagă de seamă! Să nu te mai pui niciodată de-a curmezişul! E valabil şi pentru tine! mârâi el, întorcându-se către prefect, care încremenise. Adio, nefericiţilor!

Cu acestea, Sam Hawkens ieşi ţanţoş din încăpere. Dick şi Will veniră după el.

— *Good day*, pungaş bătrân! îi trânti Dick din mers prefectului.

— *Fare well*, ticălosule! rânji Will către căpitan.

Ieşiră trântind uşa în urma lor.

Tatăl şi fiul erau într-o stare de nedescris. Ei, care stăpâneau peste întregul ţinut, să fie puşi la punct de străinii aceia vagabonzi!

— Să mă ia naiba dacă nu sunt buni de spânzurătoare! spuse ţâfnos căpitanul şi izbi cu pumnul în masă.

— Mda, mârâi şi prefectul. Îi bănuiesc foarte serios pe mişeii ăştia, că de la ei ni se trage păţania de azi-noapte.

— Nu e cu putinţă!

— Cum de nu? Încă de ieri s-au interesat de cazacul „Numărul 10”.

— Înghiţi-i-ar iadul de netrebnici! Ce le-a trebuit să se amestece în treburile noastre?

— Asta mă întreb şi eu, spuse prefectul. Urmăresc ei vreun scop ascuns, iar noi trebuie să fim cu ochii în patru.

— Ţi-e frică de ei?

— Frică-nefrică, e bine să fim atenţi. Aluzia piticului de american la conte m-a pus pe gânduri. Chiar pare să ştie ceva.

— Ce poveste afurisită! Şi ce părere ai despre bani? Eu

cred că sunt mână în mână cu cazacii, altfel de ce s-ar fi amestecat să le răscumpere eliberarea?

— Cu siguranţă că aşa este! Ceva nu e în regulă.

— Mă chinuie rău gândul că am fost nevoit să-i eliberez pe cazaci. Tare aş vrea să le iau banii înapoi!

— Cum şi unde? N-ai nici un motiv întemeiat.

— Ce-mi pasă mie de motive întemeiate? Iau pur şi simplu câţiva oameni cu mine, îi pândesc la ieşirea din oraş şi le cer totul înapoi; şi banii şi actele pe care am fost silit să le eliberez.

— Nu merge!

— De ce nu? Sunt superiorul lor şi am să găsesc eu cu uşurinţă o justificare legală în faţa colonelului.

— Nu asta ar fi problema. Dar dacă ciudatul ăsta de american cu ţeasta roşie află că i-ai jefuit pe protejaţii lui, vine iarăşi pe capul nostru.

— Dar de ce trebuie să afle? Vrea să cumpere doi cai şi asta nu ia mult timp. După aceea, cazacii trebuie să plece, iar eu ştiu pe ce drum o vor lua.

— Ar fi foarte bine să le luăm actele înapoi.

— Şi banii. Câinele ăsta de străin îşi va închipui că cei doi au plecat şi nu-şi va mai face griji pentru ei. Deîndată ce şi el va pleca din Verhne-Udinsk, cea doi nemernici îşi vor primi pedeapsa promisă. Voi reuşi să fac ce ai făcut şi tu cu contele — să le iau înapoi actele şi banii.

— Că veni vorba — le-ai pus bine?

— Da.

— La loc sigur? Le-ai ascuns?

— Prostii! Cum să ascund o fiţuică? Dacă ar descoperi-o cineva, n-ar fi deloc bine. Trebuie s-o ardem şi s-o ştergem de pe faţa pământului, pentru totdeauna, însă banii o să-i ascund, să nu-i găsească mama ta!

— Unde le-ai pus?

Ispravnicul îşi duse liniştit mâna la buzunar, apoi se uită fix la fiul său. De spaimă, uită să mai şi răspundă.

— Ei?

— Gol... gol! se bâlbâi prefectul.

— Ţi-ai pierdut minţile?

— S-au dus?... de-a binelea!

Bătrânul îşi întoarse pe dos buzunarul.
— Nu cumva le-ai pus în altă parte?
— Nu.
De tulburare, îi tremurau mâinile. Se scotoci iarăşi, dar fără rezultat.
— Poate le-ai scăpat pe lângă buzunar. Trebuie să fie jos în pivniţă.
Se duseră grăbiţi în pivniţă. Căutară şi acolo, dar... nimic!
— În numele lui Dumnezeu... nu sunt! strigă căpitanul.
— Nu-mi dau seama ce s-a întâmplat! bâigui bătrânul.
— Eu nici atât! Erau lucruri care trebuiau puse deoparte cu mare grijă!
— Sigur le-am pus în buzunar! Cred că cineva mi le-a furat!
— Asta-i bonă! Cine putea să le fure?
— Nu ştiu!
— Cine a stat aşa de aproape de tine, încât...
— Numai o singură persoană: tu! răcni ispravnicul.
— Eu?
— Da tu! E singura posibilitate!
— Nemaipomenit!
— Ivan! Scoate banii — acum!
— Eu... să-i fur? E o prostie!
— Termină cu teatrul! Oi fi vreun înger în care să pot avea încredere?!
— Vezi că mergi prea departe, fii atent! Banii nu sunt la mine şi cu asta, basta!
Se întoarseră în casă. Ivan începu să se plimbe prin cameră ca un leu în cuşcă. Aruncă o privire pe fereastră, apoi spuse:
— Vezi că am dreptate? spuse el cu răutate. În faţa hanului sunt doi cai. Îi recunoşti?
Bătrânul se uită peste umărul fiului său.
— Sunt armăsarii hangiului.
— I-a vândut cazacilor. Ia uite, străinii ies şi se uită la ei. Cazacii trebuie să plece şi vreau să le ies înainte.
Se duse degrabă la grajd, îşi înşeuă calul şi plecă însoţit de şase cazaci. Merse preţ de un sfert de ceas, închipuindu-şi că nu-l observase nimeni.

10. Un înger, un tâlhar şi un pungaş

Celor doi cazaci proaspăt eliberaţi le ajunse la urechi vestea că hangiul avea doi armăsari de stepă pe care voia să-i vândă la un preţ de nimica. Aceasta fu pricina pentru care americanii se duseseră împreună cu cei doi proprietari ai aşa-zisei comori într-acolo. Sam Hawkens voia să cumpere caii pentru cazaci.

Hanul era plin. Toţi discutau aprins despre cele întâmplate în sala de bal. Când Sam intră însoţit de ceilalţi, fu întâmpinat cu strigăte. Toată adunătura de cheflii îi pofti pe toţi cinci să vină în mijlocul lor.

Sam îi refuză, căci cel mai important era să-i pună la drum pe cazaci. Dacă ar fi apucat să guste din rachiu, cu siguranţă că pe flăcăi nimeni nu i-ar mai fi putut opri. Hangiul le arătă deîndată caii. Tot el le dădu şi de-ale gurii şi tot la un preţ rezonabil!

Caii fură scoşi în curtea hanului. Sam ieşi să-i cerceteze cu luare-aminte când, deodată, văzu cum, în fereastra odăii prefecturii, căpitanul discuta aprins cu tatăl său şi arăta înspre Sam.

— *Egad!* murmură Sam. Ce-or avea de discutat despre mine căpitanul şi prefectul? Hopa, au dispărut amândoi. Asta îmi dă de gândit!

Se întoarse la han, le spuse celor doi cazaci să iasă afară şi să fie cu ochii în patru pe clădirea prefecturii şi, dacă văd ceva deosebit, să vină să-i spună imediat.

Nu după mult timp, nepotul bunicii se întoarse.

— Tătucă, domnul căpitan a plecat cu şase cazaci.

— Încotro?

— Înspre apus, în stepă.

— Pe acolo trebuie să o luaţi şi voi!

— Chiar pe acolo.
— Aşa! Hm!
Sam schimbă câteva cuvinte cu Dick şi cu Will, apoi îi întrebă iarăşi pe cazaci:
— Cunoaşteţi bine locurile prin care trebuie să treceţi? E regiune muntoasă?
— Nu, mai degrabă de şes. Nu e nici pădure; doar la o depărtare de un ceas sunt nişte stânci.
— Cât de înalte sunt?
— Arată ca un bârlog unde odinioară şi-au avut lăcaşul nişte uriaşi şi care acum s-au surpat. Unele stânci sunt foarte înalte.
— De unde poţi să vezi dacă vine cineva dinspre oraş?
— Dacă ocoleşti şi intri acolo dinspre nord şi nu dinspre răsărit.
— E bine şi aşa. Pe acolo am s-o iau.
— Cum? Printre stânci, tătucă?
— Da, ca să vă pot apăra.
— Apăra? De cine?
— De căpitan..
— Crezi că are de gând să ne atace? strigă cazacul speriat.
— Închipuie-ţi că va încerca. Este, totuşi, ofiţer şi, ca soldat, trebuie să ştie că acela este locul cel mai potrivit pentru a-şi duce la îndeplinire planurile. Aşadar, am să fac un ocol împreună cu prietenii mei. Voi doi, însă, plecaţi puţintel în urma noastră şi mergeţi la pas prin păşunea cu stânci. Cheamă-ţi camaradul şi aşteptaţi până plecăm noi!
Sam Hawkens şi cu cei doi lungani se duse la tabăra de corturi. În apropierea cortului buriaţilor, caii lor păşteau liniştiţi.
Karpala îi văzu venind şi le ieşi în întâmpinare.
— Te vei duela cu căpitanul? întreba ea.
— Nu acum — de fapt, niciodată.
— Ah, ce bine! Îmi eşti prieten, tare m-aş întrista dacă te-ar răni. Încotro ai de gând să pleci acum?
— Înspre stepă. Căpitanul pune la cale o răutate, pe care am de gând s-o împiedic.
— Eşti un adevărat erou!
— Ei, mai sunt şi alţii, dacă nu mă înşel!

— Eşti modest. Nu cunosc decât puţini bărbaţi la fel de neînfricaţi.

— E cumva o cerere în căsătorie, hi-hi-hi-hi? Ce-ar spune Bogumir, dacă ar auzi?

— Bogumir! E bine că-i ştii numele. Sunt îngrijorată pentru el. Voia să meargă la Selenga, râul cu ţânţari. Şi închipuie-ţi că un locotenent însoţit de douăzeci de oameni a plecat chiar într-acolo, căci un negustor, care vine des pe aici şi-l cunoaşte pe „Numărul 10”, le-a spus în ce direcţie a luat-o fugarul!

— Linişteşte-te, copila mea! Aştept să vină fratele lui şi apoi plecăm cu toţii înspre Selenga. Nu-ţi fie teamă pentru „Numărul 10”!

— Mi-ai luat o piatră de pe inimă, căci am încredere în tine.

— Hi-hi-hi-hi! chicoti Sam încântat. Inimioara ta de fecioară! Bate numai pentru el?

Karpala se uită drept în ochişorii lui înveseliţi.

— Poţi să mă încerci. Dar eu îţi spun că inima îmi bate pentru toţi nefericiţii. Ce părere ai despre toţi sărmanii, deportaţi?

— Aceeaşi ca şi tine.

Fata dădu nerăbdătoare din cap.

— Chiar ca şi mine? Habar n-ai ce cred eu.

— N-ai spus „sărmanii deportaţi”? Îi compătimeşti, ţi-e milă de ei, nu-i aşa?

— Eşti foarte perspicace, spuse ea şi, după ce reflectă puţin, spuse: Ai auzit cumva de „Îngerul deportaţilor”?

— Da şi mai cu seamă în ultimele zile.

— Ştii şi cine este?

— Nu. Se fac tot felul de presupuneri. Unii cred că ar fi într-adevăr sau, cel puţin, un spirit bun, o zână sau ceva de soiul ăsta. Cei mai deştepţi ştiu sigur că este un om, dar nu sunt cu toţii de acord că ar fi femeie sau bărbat.

— Şi ce se povesteşte despre înger?

— Că-l eliberează pe orice deportat care se află prin preajmă, în măsura în care este demn de a fi ajutat. Pe cei netrebnici îi trimite înapoi în mâinile autorităţilor.

— Este adevărat! se aprinse Karpala.

— Ştii tu sigur?

— Ei, toată lumea vorbeşte, spuse ea precaută.

— Dar asta nu dovedeşte nimic, stărui Sam.

Karpala căută să-i răspundă ceva, dar nu găsi ce şi se mulţumi doar să dea din umeri.

— Unora o asemenea persoană li se poate părea într-adevăr un înger, continuă Sam. Trebuie să fie mulţi deportaţi care nu-şi merită soarta tristă, dacă nu mă înşel.

— O, sute de mii! strigă Karpala înflăcărată. Tocmai de aceea îngerul şi-a propus să-i treacă graniţape cei care merită!

— Se spune că unii l-ar cunoaşte.

— Vai, asta nu se va întâmpla niciodată! Îl cunosc numai oamenii lui, care mai degrabă şi-ar da viaţa decât să-l trădeze.

— Doar oamenii lui? Hm! Eu ştiu pe cineva care e cu totul străin şi totuşi îl ştie bine pe înger.

— Nu se poate!

— Ba da! Este o femeie, nu-i aşa?

Sam îi aruncă o privire cu subînţeles pe sub borul pălăriei.

— Da.

— E necăsătorită?

— Da.

— Nu e o fată obişnuită, ci chiar fiica unei căpetenii de vază.

— Da.

— Are un nume drăgălaş?

— Ce nume?

— Karpala.

Zăpăcită, fata se dădu câţiva paşi înapoi. De-abia acum băgă de seamă privirile şirete ale străinului, pe care, în înflăcărarea ei, nu le observase.

— Despre cine vorbeşti?

— Despre tine! râse Sam.

— Crezi că eu aş fi „Îngerul deportaţilor”?

— Da, inimioară, aşa cred. Şi acum spune-mi dacă am dreptate.

Karpala se eschivă.

— Sau nu ai încredere în mine? spuse Sam, foarte serios.

— Ah, cum ar putea cineva să nu aibă încredere în tine?

Doar ieri i-ai luat partea bietului cazac „Numărul 10” împotriva căpitanului şi ispravnicului şi... se uită cercetător în ochii lui Sam, n-o să spui nimic?

— Mai degrabă îmi rup o mână sau un picior!

— Bine, atunci! Da, mi se spune „Îngerul deportaţilor” pentru că i-am ajutat pe unii dintre ei. Ah, tu eşti străin de ţara asta şi nu ştii în ce mizerie adâncă trăiesc nefericiţii ăştia!

— Dă-mi mâna! Îţi voi păstra secretul cu sfinţenie. Sunt sincer uimit de tine, Karpala!

— De ce?

— Să fii „Îngerul deportaţilor” cere mult curaj şi nu mă aşteptam de la o fată atât de tânără să fie aşa de neînfricată.

Karpala spuse:

— Curajul unei femei este altfel decât cel al unui bărbat. Voi aveţi un curaj distructiv sau autodistructiv, pe când noi avem curajul de a salva şi de a ajuta.

Dintr-o dată, Karpala păru altă femeie. Vorbea apăsat, iar ochii îi exprimau o fermitate neobişnuită.

— Karpala, nu sunt doar uimit, ci te admir, spuse Sam Hawkens foarte sincer. Totuşi, nu poţi să ajuţi un arestat fugit fără să-ţi rişti şi tu viaţa!

— Ei, da, e puţin primejdios, spuse ea zâmbind. Dar trebuie să ştii că am multe ajutoare. Toate neamurile buriaţilor şi tunguşilor îmi dau ajutorul lor, îi luăm cu noi pe deportaţii evadaţi, îi ascundem pe fiecare într-un loc diferit, apoi îi adunăm într-un loc când îi ducem la graniţă. Îi îmbrăcăm pe unii în haine de buiriaţi, pe alţii în haine de tunguşi şi aşa nu pot fi recunoscuţi. Dar să ştii că nu e chiar aşa de uşor. Adesea dăm peste soldaţi, care fac razii pentru a-i căuta pe fugari şi de aceea de multe ori se întâmplă să-i descopere.

— Părinţii tăi ştiu?

— Fireşte! Tot poporul meu ştie. Tocmai de aceea trebuie să devin soţia căpitanului. Tatăl meu şi Lama s-au făcut vinovaţi odată de faptul că o trupă mare de evadaţi ajutaţi de ei au fost împresuraţi de soldaţi chiar când ajunseseră la graniţa chineză. Bieţii de ei au hotărât că ei mai bine mor decât să se predea, aşa că s-au aruncat în apa unui râu şi s-au înecat toţi.

— Îngrozitor!

— Da. Amândoi au fost aşa de impresionaţi, încât au făgăduit solemn ca de atunci înainte să salveze orice evadat demn de a fi ajutat. Din această zi au fost trecuţi graniţa sute de fugari. Nu cu mult timp în urmă, Lama s-a gândit că ne-ar fi mult mai uşor dacă aş deveni soţia unui ofiţer influent. Aşa că tatăl meu a trebuit să-i promită că voi fi soţia căpitanului Ivan Rapnin, pentru a putea afla deîndată ce se va întreprinde împotriva deportaţilor.

— Dar e foarte riscant. Dacă ai fi descoperită că eşti spioană, ce s-ar alege de tine? Te-ar aştepta munca silnică pe viaţă în minele din Nertsinsk!

— Ştiu! spuse fata netulburată. Însă cum aş putea să-mi dovedesc afecţiunea faţă de deportaţi, dacă n-aş risca?

— Îl iubeşti pe căpitan?

— Cum aş putea? Îl dispreţuiesc!

— Şi cu toate astea, vrei să te căsătoreşti cu el?

— Dar trebuie! Jurământul tatălui meu...

— Prostii! mârâi Sam. Jurământul ar fi trebuit să însemne că tu, prin căsătoria ta, i-ai putea ajuta mai bine pe deportaţi şi, când colo, nu are altă urmare decât pierderea libertăţii tale alături de un barbar!

Karpala lăsă capul în jos, fără să răspundă.

— Acum poţi fi de mare ajutor, continuă Sam Hawkens. Ia gândeşte-te ce vei face dacă după nuntă căpitanul va fi mutat din Siberia?

— Ai dreptate. Ce să fac?

Americanul clipi jucăuş din ochi.

— Ce să faci? Să te încrezi în Sam Hawkens. Hi-hi-hi-hi! Nici el nu poate să-l sufere pe nemernicul ăla de căpitan şi va avea el grijă ca treburile să se rezolve, dacă nu mă înşel!

— Mă încred în tine, spuse ea simplu, şi-i întinse mâna.

— Chiar? chicoti el. Ca ieri când te-am găsit în apă şi i-am tras căpitanului un glonte drept în căciuliţă?

— Ba mai mult! râse ea înveselită. Acum te cunosc şi o să-ţi dovedesc că am încredere în tine. Ascultă-mă: chiar astăzi avem un convoi de trecut graniţa, însă ne lipseşte ceva — armele. Pentru fugari sunt foarte importante armele, ca să se poată apăra de urmăritori şi ca să vâneze pentru a-şi asigura

hrana. Avem nevoie de puşti, praf de puşcă şi plumbi pentru ei şi pentru noi.

— Nu puteţi să le cumpăraţi?

— Ar bătea la ochi. Ne-ar trece prin ciur şi prin dârmon, căci ne-ar suspecta de răzmeriţă împotriva cârmuirii.

— Vreţi să vă faceţi rost de cele necesare pe ascuns? Nu-i rău. Unde v-aţi gândit să căutaţi ce vă lipseşte?

— Prefectul are o mulţime de praf de puşcă şi de plumbi, ba are chiar şi puşti.

— Aha! Şi unde se află depozitul acesta?

— În prefectură, chiar lângă odaia unde doarme Rapnin.

— Extraordinar! Doarme acolo lângă depozit? Ce periculos!

— Nu e chiar aşa, căci nu ştie nimeni în afara alor săi.

— Acolo trebuie să mă strecor eu? Ascultă, Karpala, treaba asta nu-mi place deloc. Nu sunt prieten nici cu căpitanul, nici cu tatăl lui. Amândoi sunt nişte pungaşi. Să le joc feste pot oricând, cu mare plăcere, dar să-i jefuiesc, puşchea pe limbă! Bătrânul Sam Hawkens nu se amestecă într-o afacere ca asta!

Karpala plecă fruntea ruşinată, apoi, spuse:

— Şi dacă avem nevoie de arme pentru ceva special?

— Ce vrei să spui? întrebă Sam.

— Am aflat de la un om de-al nostru de încredere că ispravnicul pune la cale o trădare. Vrea să vândă armele încredinţate lui unui trib de mongoli şi are de gând să ceară bani buni pentru ele.

— Şi apoi? Povestea nu se poate să nu iasă la iveală.

— Rapnin va arunca vina pe alţii. Cine ştie cine are să plătească oalele sparte?

— Hi-hi-hi-hi! chicoti Sam. Aşa stau lucrurile? Ei, atunci, sunt gata să pun eu mâna pe ele înaintea altora. În felul ăsta, ispravnicul o să capete pedeapsa pentru dispariţia armelor pe bună dreptate. Dar, spune-mi, te rog, nu putem să scoatem armele printr-o şiretenie? De pildă, am putea pune mâna pe cheie! Uite ce idee mi-a venit: ieri seara, la bal, am văzut că isprăvniceasa avea o poşetuţă.

— Aha, ştiu ce vrei! Da, când iese undeva seara îşi ţine cheia cu ea.

— Aşa m-am gândit şi eu. Atunci, fii atentă, Karpala:

părinţii tăi trebuie să-i invite diseară pe prefect cu soţia şi fiul la voi acasă şi să-i reţină cât pot de mult. Crezi că se poate?

— E foarte uşor. Dacă mă arăt doar un pic prietenoasă cu căpitanul, ai lui vor fi foarte încântaţi şi vor uita să mai plece acasă!

— Bun. În lipsa lor, Sam Hawkens o să-şi facă treaba cum ştie el mai bine, hi-hi-hi-hi! Putem să scăpăm şi de servitorii care locuiesc în casă?

— Cred că da. Am să trimit apoi buriaţi care să-i ducă la han. Oamenii vor crede că pot să se bucure şi ei de o votcă, dacă stăpânii sunt în vizită la noi acasă.

— Nu ne mai rămâne decât să luăm cheia. Diseară trebuie s-o împrumutăm puţin de la isprăvnicească.

— Este nespus de greu!

Sam Hawkens chicoti bine dispus.

— Dacă e bal, bal să fie!

Nu după mult timp, planul era făcut. Se puse la cale totul; prietenii Karpalei fură înştiinţaţi unde vor găsi armele. Pentru a spulbera orice bănuială, Sam se gândi să facă un drum fără rost în stepă, împreună cu prietenii lui şi să se întoarcă abia mai târziu la corturile buriaţilor.

Karpala dispăru în cortul părinţilor. Sam înşeuă caii şi se duse la han, unde era aşteptat cam de multişor.

— Unde-ai fost până acum? îl întrebă Dick Stone.

— Ne-am plictisit îngrozitor, spuse şi Will Parker.

— Trebuie să vă spun ceva important, dar acum, pe cai!

Le mai spuse cazacilor să plece cam la un sfert de oră după ei şi să meargă încet, aşa cum îi învăţase mai devreme.

Plecară toţi trei. Merseră mai întâi la pas, apoi o porniră în galop. Călăreau printr-un ţinut de şes, unde aerul era limpede, încât se putea vedea departe.

Merseră preţ de un sfert de oră, până văzură cum în stânga se ridicau nori de aburi.

— Am ajuns? întrebă Will Parker.

— Cam aşa ceva, îi răspunse Sam Hawkens. Unde sunt păşuni, e umezeală şi unde e umezeală, se înalţă aburi. Prin urmare, tocmai am intrat în păşunea cu stânci.

— Negura asta ne este foarte prielnică, pentru că nu putem fi văzuţi de căpitan.

— Dar nici noi nu-i putem vedea pe el şi pe oamenii lui.

— Asta este! Dar noi, ca nişte adevăraţi oameni din Vestul Sălbatic, ştim cum să le dăm de urmă!

Locul era presărat cu mărăcinişuri şi copaci. Mai merseră o bucată de drum, apoi se opriră, îşi legară caii, îşi luară armele şi o porniră tiptil-tiptil pe jos.

În faţa lor se ridicau bolovani masivi şi sterpi. Înaintau anevoios, căci erau împiedicaţi de nenumărate desişuri şi băltoace. În sfârşit, ajunseră la masivul stâncos. De-abia acum văzură până unde se întindea învălmăşeala de stânci, şi-şi dădură seama că se aflau chiar în mijlocul lor.

Sam dădu din cap mulţumit.

— E bine. Pe partea cealaltă căpitanul şi oamenii lui se vor opri ca să-i pândească pe cazaci. Oricum, tânărul domn s-a ascuns pe după stânci. Haideţi, să urcăm până sus şi apoi să coborâm pe dincolo, dar cu mare atenţie, să nu ne vadă cineva!

Nu după mult timp ajunseră sus, în creştet. Aruncară o privire de jur-împrejur şi văzură un cazac care inspecta câmpia, îndreptându-se către oraş.

— Este o santinelă, îşi dădu cu părerea Dick. E clar, căpitanul nu poate fi prea departe.

— Uite, că-l şi văd, râse Sam. La stânga, în spatele bolovanului acela colţuros; mai este cu cineva, dacă nu mă înşel. Am avut dreptate, vrea să-i atace pe cazaci. Ei, dar i s-au cam încurcat socotelile!

— Coborâm?

— Da, e cel mai bine. Aici, în dreapta, e un jgheab care duce înainte. Pe acolo nu o să putem fi zăriţi şi poate că o să ne apropiem aşa de mult de flăcăi, încât o să auzim fiecare vorbuliţă din discuţia lor. Ah, vedeţi punctul ăla de acolo?

Sam arăta înspre oraş.

— *Yes*, spuse Will. Sunt cazacii noştri.

— N-o să dureze prea mult până or să ajungă aici. Vedeţi, santinela i-a şi zărit! Vine încoace să dea de veste — ia uite, eroii noştri cum încalecă! Sunt gata să le iasă în cale din ascunzătoarea lor ca nişte potlogari! Nepreţuită ţară, Siberia! Acum, iute, jos! Cu cât suntem mai repede jos, cu atât mai bine, dacă nu mă înşel.

Coborâră cu mare atenţie. Jos, se postară strâns înghesuiţi unul în celălalt, în spatele unei stânci înguste, dar suficient de înalte. De partea cealaltă a stâncii se găseau căpitanul cu oamenii lui. Aşa cum îşi dorise Sam, puteau auzii tot ce vorbeau aceştia.

Unul din cazacii căpitanului călărise atât de departe, încât putuse să străbată cu privirea toată câmpia fără să fi fost văzut.

— Spune, cât mai au până aici? îl întrebă căpitanul.

— O jumătate de verstă[1].

— Frumos! Voi rămâne în ascunzătoare. Dar voi veţi ataca de aici! E mai bine să rezolvăm problema aici, decât afară, în câmpie. Cum ajung aici, săriţi pe ei, îi împresuraţi şi-i aduceţi la mine! Să nu cumva să-i scăpaţi!

— Nemernicul! murmură Sam. Nici măcar în faţa amărâţilor ăstora nu are curajul să iasă el, ci îşi trimite oamenii. Aşteaptă, numai, flăcăule! Dar acum, linişte! Începe dansul!

Nu trecu nici un minut, că se şi auziră de partea cealaltă a stâncii tropote de cai. Se auziră nişte suduieli, apoi oamenii căpitanului se întoarseră.

— I-au prins! şopti Dick Stone.

— Sst, linişte, să auzim totul! îi preveni Sam.

În aceeaşi clipă izbucni căpitanul.

— Jos de pe cai, câinilor! Vreţi să vă ajut eu, sau ce?

— Dar ce am făcut, de ne-aţi tăiat calea? îndrăzni unul din ei să se împotrivească.

Imediat se auzi o şfichiuitură de bici.

— Na, asta-i pentru obrăznicia ta, nenorocitule! Jos!

— Nu mai sunt înrolat, se răzvrăti cel lovit şi nimeni n-are dreptul să-mi poruncească!

— Frumos! Pentru vorbele astea o să vezi tu ce-o să mai primeşti! Acum scoate degrabă actul de eliberare pe care ţi l-am dat azi — haide odată!

— Uite-l!

— Aşa! Acum, banii!

— Tătucă, banii i-am primit în dar.

— Dă-mi-i ori...

Se auzi un strigăt în urma unei lovituri de bici.

---

[1] 1 verstă = 1,067 km.

— Stai! Stai! Poftim!

Căpitanul părea că numără banii, căci făcu o pauză, după care vocea i se auzi din nou.

— Aşa! Acum, celălalt! Banii şi actul!

— Tătucă, spune-mi cum o să mai trăiesc şi eu şi cum o să-mi iau nevestică fără bani şi fără actul de eliberare?

— Poţi să iei şi pe muma necuratului, ticălosule! Ce măi interesează pe mine? Dă-mi-le!

— Da, da, da, strigă nefericitul. Ţi le dau! Ia-le tătucă şi să-ţi aducă mai mult noroc şi belşug decât mi-au adus mie!

— E bine că v-au venit minţile la cap aşa de repede. Câinilor, v-aţi bucurat peste poate că am cedat în faţa nemernicului ăla de străin, nu-i aşa? Acum o să vedeţi voi cine e mai deştept. O să plecaţi spre casele voastre, iar ca răsplată veţi primi câte douăzeci de lovituri de cnut! Iar în două săptămâni, o să fiţi aduşi înapoi, cu cai cu tot şi o să primiţi şi cele o sută de lovituri pe care vi le-am promis! O să am eu grijă să mă ţin de cuvânt! Acum o să încasaţi câte douăzeci de şfichuiri, de o să răcniţi ca broasca aia uriaşă care v-a dăruit banii!

— Iar tu o să orăcăi înaintea lor, dacă nu mă înşel! se auzi în acea clipă din spatele căpitanului.

Acesta se întoarse, trezindu-se nas în nas cu Sam, Dick şi Will. Toţi aveau pistoale în mână.

— Pe toţi dracii! sudui căpitanul, palid la faţă.

— Ia auzi la el! spuse Sam în batjocură. Asta da poveste! Întocmai cum a prezis spiritul-broască, hi-hi-hi-hi!

Cei şase soldaţi ai căpitanului habar n-aveau ce se întâmplase şi nici ce trebuiau să facă. Îşi îndreptară privirile înspre superiorul lor, căutând un răspuns.

— Veniţi, drăgălaşilor! li se adresă Sam. Aşezaţi-vă pe piatra asta!

Auzind tonul, chipurile, prietenos şi holbându-se la revolvere, se supuseră imediat.

— Frumos, văd că sunteţi ascultători. De aceea n-o să păţiţi nimic dacă o să fiţi cuminţi şi n-o să scoateţi nici o vorbuliţă. Acum trebuie să fiţi martori la înapoierea a ceea ce li se cuvine foştilor voştri camarazi.

Căpitanul încremenise, neputând să-şi vină în fire. Nu-şi

imagina cum ajunseseră acolo cei trei străini. Duse mâna la pistol.

— Ce căutaţi aici? strigă el mânios. Aici eu dau ordine! Ştergeţi putina, altfel...

— Hei, îl întrerupse Sam, ascunde pistolaşul ăla! S-ar putea descărca şi eu nu aş putea răbda aşa ceva.

— Câine impertinent! Te dobor cu o împuşcătură! tună căpitanul, dar Sam îi trase un pumn, încât îi scăpă pistolul din mână.

— Ce zici că eşti? Domn şi stăpân? Un derbedeu şi un mizerabil, asta eşti! Scoate tot ce ai prădat!

— Totul îmi aparţine! se împotrivi căpitanul, dar îşi dădu seama că pierduse şi nu se mai gândi decât cum să păstreze actele de eliberare ale celor doi.

Sam nu se pierdu cu firea.

— O să ne lămurim în curând cui aparţine. Totul, dacă nu mă înşel. Uită-te bine la pistoalele astea drăgălaşe, flăcăiaşule! Îmi dau cuvântul că în clipa următoare le descarc, dacă nu-ţi vine mintea la cap.

Spunând acestea, Sam vârî amândouă revolverele sub nasul căpitanului.

— N-o să îndrăzneşti să tragi în mine! Gândeşte-te că port veşminte oficiale! spuse căpitanul.

— Ce mă doare pe mine de veşmintele tale? Eşti un tâlhar şi vei fi tratat ca atare. Aşadar, ale cui sunt actele şi cui aparţin banii?

Căpitanul tăcu.

— Mai repede! Nu glumesc. Răspunde, altfel îţi găuresc mutra! Unu... doi...

Căpitanul nu mai aşteptă să audă „trei”. Îl cunoştea pe american prea bine şi ştia că nu trebuie să-l scoată din sărite.

— Stai! Nu trage! spuse el gâtuit de ruşine, dar şi de mânie.

— Aşa e bine, flăcăiaşule! Prin urmare, ale cui sunt lucruşoarele acelea? Ale tale?

— Nu.

— Atunci?

— Ale câinilor ăstora, iadul să-i...

— Vezi ce repede ai căzut cu botul pe labe, hi-hi-hi-hi! L-aţi

auzit, frăţiori! Se întoarse el către cei şase cazaci. Dacă domnul căpitan va pofti mai târziu să-şi schimbe părerea, vă voi chema pe voi drept martori, dacă nu mă înşel. M-aţi înţeles?

Însoţitorii căpitanului urmăriseră scena cu gurile căscate de uimire. Felul în care îl asaltase Sam pe superiorul lor li se părea de necrezut.

Fără să crâcnească, ofiţerul înapoie tot ce luase de la cei doi cazaci. Sam numără banii, cercetă actele şi le dădu înapoi cazacilor.

— Aşa, râse el. Am terminat, căpitănaşule şi îţi doresc drum bun şi cale bătută înapoi spre casă.

Căpitanul, după ruşinea înghiţită în faţa oamenilor săi, se grăbi să dea ascultare lui Sam. Fără o vorbă se duse la calul său, sări în şa, dădu pinteni calului şi plecă val-vârtej.

— A încasat-o! râse Will Parker în urma lui.

Cei doi căutători de comori, care îşi recăpătaseră avuţia într-un mod atât de neobişnuit, îi mulţumiră americanului cu un potop de vorbe. Într-un sfârşit, plecară şi ei. Cazacii căpitanului se aleseră şi ei cu un dar de la Sam, care le dădu bani pentru o votcă, după care se întoarseră în oraş.

Cei trei prieteni o porniră şi ei la drum, iar Sam le povesti ce plănuise el pentru acea seară. Căzură cu toţii de acord să facă precum propusese Sam, căci, cu cât mai multe aventuri, cu atât mai bine. Erau foarte încântaţi că trebuiau să golească un depozit de arme.

Karpala îl aşteptase pe Sam cu sufletul la gură. Îl descusu, iar el îi povesti toată tărăşenia. După ce află totul, fata se duse degrabă în oraş, să invite familia prefectului la cina din seara aceea.

Ispravnicul şi căpitanul, care erau încă foarte tulburaţi de cele petrecute mai devreme, au acceptat pe loc invitaţia, crezând că era un semn bun pentru a repune la locul lor relaţiile dintre familia lor şi cea a fetei.

Totuşi, bătrânul avu o ezitare. Bănuia că fuseseră invitaţi şi cei trei străini şi-i spuse pe şleau Karpalei că nu dorea să mai dea ochii cu ei.

Tânăra izbuti să-l liniştească pe ispravnic. Îi spuse că Sam Hawkens plecase împreună cu tovarăşii săi într-o plimbare în

stepă şi nu aveau să se întoarcă decât târziu în noapte. Pusese la cale acest şiretlic împreună cu Sam.

Când se înnopta, Sam Hawkens îl trimise pe Dick Stone să spioneze clădirea prefecturii. Cei trei nu ieşiseră toată după-amiaza din cort, lumea, în afară de buriaţi şi de Karpala, crezându-i plecaţi la plimbare. De plimbat, se plimbaseră ei, dar se întorseseră pe ascuns la un moment dat, fără să-i vadă nimeni.

Când întunericul se aşternu de-a binelea, Sam Hawkens şi Will Parker se duseră în spatele cortului buriaţilor şi se puseră pe aşteptat.

După câtva timp, Karpala veni la ei.

— Bine că sunteţi aici, spuse ea bucuroasă. Cred că musafirii trebuie să apară.

— Musafiri? Hm! Cred că li s-ar potrivi mai bine altă expresie! Sunt nişte oi care urmează să fie duse la tăiere, dacă nu mă înşel! Dacă ar şti ei ce urmează să se întâmple în lipsa lor!

— Nu au de ce să fie compătimiţi, şi-au meritat din plin ocara locuitorilor de pe aici. Nici măcar un singur nevoiaş nu a scăpat de cnutul lor, ba chiar şi cei mai înstăriţi au fost aduşi la sapă de lemn, că prefectul le-a luat toată avuţia. S-a folosit de rangul lui numai şi numai pentru a strânge bani. Cel care nu-şi putea răscumpăra nici cea mai mică greşeală, era biciuit. Asta era dreptatea pe care o cunoştea el.

Karpala se întoarse în cort. În curând îşi făcură apariţia şi oaspeţii.

Prin acele locuri, unde chiar şi cel mai sărman îşi poate permite un cal, este o mare ruşine să faci o vizită pe jos. Iată de ce prefectul şi ai săi veniseră călare, cu toate că locuiau foarte aproape.

Când ajunseră, descălecară şi fură întâmpinaţi foarte călduros de dolofanul principe Bula şi de nevasta lui, Kalyna. Chiar şi Karpala se arătă atât de prietenoasă, încât căpitanului îi mai veni inima la loc.

Înăuntru, Karpala le arată oaspeţilor locurile unde aveau să se aşeze şi observă că isprăvniceasa avea la ea, ca de obicei, poşeta. Fata îi luă politicoasă şalul şi poşeta şi le puse aproape de deschizătura cortului. Înainte de a aşeza poşeta, o

scutură uşurel şi auzi, spre satisfacţia ei, zornăit de chei.

După ce se aşezară cu toţii, Karpala aduse ceaiul şi avu grijă ca oaspeţii să fie îndeajuns de ocupaţi cu degustarea ceaiului. Ba, le fredona chiar şi un cântecel buriat.

Tot timpul ăsta stătu cu ochii pe poşeta cu chei. La un moment dat, văzu mâna lui Sam strecurându-se încetişor şi luând poşeta. Numai după câteva clipe, poşeta reapăru la locul ei.

Fata se linişti şi-şi întreţinu oaspeţii cu o vervă de zile mari.

Între timp, Sam şi Will se făcură nevăzuţi. Ajunseră în faţa prefecturii, unde nu ardea nici un felinar. Dick Stone le ieşi înainte.

— Ei, cum stăm? întrebă Sam.

— Bine. Nu e nici un suflet acasă.

— Atunci, să ne apucăm de treabă.

Sam scoase cheile şi le încercă pe rând. A treia se potrivi în broască. Intrară şi închiseră uşa în urma lor. Uşa din dos nu avea broască, ci doar un zăvor pe dinăuntru, care era uşor de pus la loc Sam îşi duse prietenii în curte, apoi în grădiniţa de zarzavaturi, ca să se familiarizeze cu locul. Îl postă pe Dick Stone în faţa uşii din dos, iar el se duse la odaia de dormit. O descuie şi intră.

Will Parker îl urmă.

— Acum, să găsim iute cheia de la uşa magaziei! spuse Sam. Asta este principalul acum.

Până în acea clipă totul se petrecuse rapid şi fără multă zarvă, dar acum dădură peste un obstacol: nici una din chei nu se potrivea la cameră unde ştia Sam că era magazia.

Ce era de făcut? Să forţeze uşa? Nu se putea, fără să facă zgomot şi nu de asta aveau ei nevoie! Sam scoase la iveală un felinar cu blendă şi cercetă cu mare atenţie camera, care era sărăcăcios mobilată: nu avea decât un pat, un scaun şi o masă. Dar, deasupra patului se afla un dulăpior suspendat într-un cui care putea fi dat jos cu, uşurinţă.

Dulapul nu era încuiat, iar în el se aflau tot felul de mărunţişuri. Printre ele era şi o cheie. Să fi fost cea căutată?

Sam Hawkens o vârî în broască şi... zăvorul cedă! Înaintea lor se deschise o cameră mai mare decât cea în care se aflau, ale cărei ferestre, două la număr, aveau obloanele trase.

Dădură peste un număr mare de butoiaşe, care cu siguranţă ascundeau praf de puşcă. Cam o duzină de lădiţe din cherestea păreau să fie pline cu cartuşe. Jumătate din cameră era ocupată de arme noi; erau cam două sute de puşti.

— *Behold!* râse Sam mulţumit. Le-am găsit pe toate la un loc, dacă nu mă înşel! Şi sunt frumos rânduite, ca darurile lui Moş Crăciun, hi-hi-hi-hi! Du-te în capul scărilor, Will! Îţi aduc mai întâi praful de puşcă.

Luă un butoiaş şi i-l dădu lui Will, care-l duse în faţa uşii, de unde Dick îl scoase în grădină. Toţi trei erau sprinteni şi voinici, aşa că treaba nu le luă mult timp. Când terminară, şterseră toate urmele, închiseră uşile şi puseră cheia la locul ei în dulăpior. Lucrarea era isprăvită.

Ajunşi înapoi în tabăra de corturi, Sam se strecură mai întâi până la cortul buriatului, puse la loc cu mare grijă cheia în poşetuţă şi plecă.

Karpala aşteptase acest moment. Nu pierduse din priviri poşeta toată seara, aşa că acum se scuză cu unpretext oarecare şi se duse pe furiş în spatele cortului, unde o aştepta Sam.

— Aţi reuşit? întrebă ea în şoaptă.

— Da, dacă nu mă înşel.

— Ah, cât mă bucur!

— Prin urmare, eşti mulţumită de mine, drăgălaşa mea copilă?

— Foarte mulţumită!

— Slavă Domnului! Mai ai vreo însărcinare pentru mine? Vrei cumva să fur de pe degetul ţarului inelul cu sigiliu? Sau poate împăratului chinez...

— Opreşte-te! râse Karpala. Vreau să te duci să te culci acum. Ai făcut îndeajuns de multe pentru noi.

— Să mă culc? Acum? Nici prin gând nu-i trece lui Sam Hawkens. Nici nu pun capul pe pernă până când ispravnicul şi fiul său nu se întorc acasă la ei. Trebuie neapărat să aflu dacă vor descoperi repede toată povestea.

Se pare că oaspeţii teişului se simţiseră foarte bine, căci era ora unsprezece din noapte când se hotărâră, în sfârşit, să plece.

Sam se furişă după ei. Dick şi Will vrură şi ei să-l însoţească, dar Sam nu-i lăsă. Unul singur era suficient.

Ajunse la prefectură fără să se întâlnească cu nimeni, în casă erau luminate doar cele două ferestre ale camerei de zi; cu siguranţă că cei doi nu intraseră încă în dormitor. Era de aşteptat ca ispravnicul să adoarmă repede după tot alcoolul cu care se învrednicise în vizită şi să nu mai cerceteze restul casei. Surpriza aveau să o descopere abia a doua zi.

Sam o luă pe străduţa lăturalnică, pe lângă gardul de scânduri. Portiţa era închisă. Îşi vârî mâna printr-o spărtură şi o deschise. Intră în grădină şi văzu că tot ce furaseră ei fusese dus de acolo. Buriaţii fuseseră foarte ageri!

11. … iar ţarul e departe

Pe drumul înapoi spre tabără, în dreptul hanului, Sam auzi tropote de cai care veneau înspre el. Rămase pe loc şi-i auzi pe cei doi călăreţi vorbind între ei:

— Şi acum, drept înainte! spuse unul din ei. De aici mai sunt doar câţiva paşi până la prefectură.

— Primesc oaspeţi acolo?

— Da, domnule, vino... acolo... la stânga!

Sam le ieşi înainte.

— Stop! strigă el în englezeşte. Nu la stânga, ci la dreapta e drumul cel bun, master Adlerhorst!

Hermann recunoscu imediat vocea lui Sam.

— Sam! Dumneata! Stai cumva de pază aici?

— Nu, treceam din întâmplare pe aici şi am auzit tropăit de copite. Nu vă aşteptam aşa de curând.

— Mi-am rezolvat afacerile din Habarovsk cu o jumătate de zi mai devreme de cum socotisem eu, aşa că am sosit mai devreme.

— Aşa singur prin ţinutul ăsta străin? Noaptea?

— Omul ăsta este un cazac care cunoaşte drumul. L-am luat cu mine de la ultimul popas pe care l-am făcut.

— Spuneţi-i călăuzei să rămână cu caii la han, unde e foarte bine, dacă nu mă înşel!

— Îl cunoşti pe hangiu?

— Da, fiţi fără grijă!

Hermann sări din şa, dădu mâna cu Sam şi apoi se îndreptară spre han, unde hangiul se grăbi să-l servească pe străin. Cei doi plecară apoi de la han, dar nu mai înainte ca Adlerhorst să se convingă că totul era în regulă cu caii şi cu bagajele.

Hermann se schimbase în bine în ultimul timp. Oboseala ultimelor luni pline de aventuri nu trecuse fără să lase urme pe chipul său; căpătase trăsături cu adevărat bărbăteşti, iar

în priviri purta o umbră de melancolie. Se maturizase de-a binelea!

— Ei, acum, dă-i drumul! începu Hermann, după ce ieşiră din han. Ai aflat ceva?

— Încetişor! râse Sam. Aşteptaţi până ne adunăm cu toţii!

— Unde mă duci?

— La cortul buriaţilor, în afara oraşului.

— Cum de aţi ajuns la buriaţi? Am crezut că veţi face mai bine cercetările aici, în oraş...

— *Pshaw!* Nu pricepeţi nimic. Sam Hawkens ştie el ce face. Aşadar, răbdare! până ajungem în tabără!

— Sună foarte misterios. De-abia aştept să-mi spui totul.

— *Good-lack!* Să nu vă aşteptaţi la prea mult! De-abia ieri am ajuns aici, dacă nu mă înşel. Mai bine spuneţi-mi de ce voiaţi să trageţi la ispravnic acasă!

— La ultimul popas am întâlnit un împuternicit al guvernatorului din Irkutsk care avea ordin să colinde ţinutul pentru a vedea dacă se respectă ordinea şi legea. Mâine va sosi aici şi va face o vizită ispravnicului.

Sam Hawkens fluieră uşurel.

— Mă bucură foarte mult ce aud.

— Cum adică?

— Despre asta, mai târziu! I-am pregătit ispravnicului un ghiveci de toată frumuseţea! hi-hi-hi-hi! Dar povestiţi mai departe!

— Documentele mele speciale au făcut mare impresie asupra trimisului oficial. Mi-a spus că nu trebuie să trag la han, ci să cer găzduire la prefectură. Mi-a dat o scrisoare de recomandare către prefectul din Verhne-Udinsk.

— Aşa! Hm. Atunci, poate ar fi fost, totuşi, bine să vă duceţi la prefectură. Mi-ar cam fi plăcut să-l văd împresurat pe ispravnic, hi-hi-hi-hi! Mulţumiţi-vă acum cu o noapte în cortul buriaţilor.

— De ce nu?

— *Well!* Oricum, nu o să dormiţi prea mult, cred eu... Ca ispravnicul pe care l-au obosit întâmplările din noaptea trecută, dacă nu mă înşel.

— Nu înţeleg nimic din ce spui.

— Veţi înţelege în curând, master. Gata, am ajuns.

Sam îl conduse pe noul-venit până la cortul buriaţilor, strecurându-se printre celelalte corturi, care abia se ghiceau în întunericul nopţii.

Dick şi Will se culcaseră deja, dar se treziră iute şi îl salutară pe Hermann în felul lor aspru şi bărbătesc. Hermann fu nevoit să se aşeze pe o pernă. Cei doi lungani se duseră să pregătească ceaiul, iar Sam Hawkens aduse ce rămăsese de la masa de seară, dar care era îndeajuns pentru a sătura doi ca Hermann.

— *Well*, master, trebuie să fiţi tare înfometat. Până nu daţi gata berbecuţul ăsta, nu scoateţi o vorbă de la mine.

Hermann avea o mulţime de întrebări în cap, însă nu avu încotro şi trebui să asculte de Sam. Nu mai pusese nimic în gură de la prânz, aşa că îi era cam foame. După ce termină, îi spuse nerăbdător lui Sam:

— *Thank you very much*, bătrâne Sam! Acum, nu mă mai ţine pe jăratic!

— *Lack-a-day!* Nu aveţi deloc răbdare, dacă nu mă înşel! Ce părere ai, bătrâne Will, să-i spunem totul?

— Dacă nu ai nimic împotrivă, sunt de acord. Master Adlerhorst va fi uimit să afle ce am făcut noi.

— *Behold!* Care „noi"?

— Păi, noi trei, fireşte!

— *Good-lack!* Vrei să-mi spui, mă rog frumos, ce ai făcut tu personal? Dacă n-aş fi stat mereu după voi...

Hermann îl întrerupse, pierzându-şi răbdarea.

— Stop, master Sam! Mai sunt şi eu de faţă...

— *Egad!* Aveţi dreptate! Aşadar, master Adlerhorst, l-am găsit!

— Pe cine?

— Păi, pe el... pe fratele dumneavoastră, Gottfried. Pe cine altul?

Hermann sări în sus de uimire.

— Glumeşti!

— Nici gând. L-am găsit. Mai precis, am vorbit cu el şi ştiu unde poate fi găsit.

— Este... adevărat? Unde este? Spune iute!

— La lacul Baikal.

— Nu cumva te-ai înşelat?

— Nu.

Hermann von Adlerhorst se lăsă moale înapoi pe pernă şi-şi acoperi faţa cu mâinile. În sinea lui îşi spusese de sute de ori că şansele de a-l găsi pe Gottfried erau ca şi inexistente şi, cu toate acestea, se agăţase de speranţa de a-l regăsi ca înecatul de un pai. Acum, certitudinea îl copleşise.

Încremeni minute în şir, până când Sam rupse din nou tăcerea.

— Încă nu am terminat. Mai avem o veste pentru dumneavoastră. Cred că şi asta o să vă bucure.

Hermann se uită la el neîncrezător.

— Încă o veste?

— Da.

— Ce fel de veste?

— Despre contele Vasilkovici, care a dispărut şi el.

— Nu e împreună cu Gottfried?

— A, nu! Este plecat la vânătoare de samuri, dacă nu mă înşel.

— La vânătoare... de samuri! Nu înţeleg nimic.

— Nici nu v-o iau în nume de rău. Acest master Vasilkovici este deportat şi a fost angajat de Fedor Lomonov pentru a-l însoţi la vânătoarea de samuri.

— Cine este Fedor Lomonov?

— Un negustor din Orenburg, dar mai demult era derviş şi îl chema Osman.

— Sam, la naiba! Dervişul, aici? Totul sună fabulos!

— Şi aproape că este, hi-hi-hi-hi! Acest master Osman sau Bill Newton sau Florin a plecat tot acolo unde a plecat şi Gottfried, înspre gura de vărsare a râului Selenga în lacul Baikal. Şi a mai plecat cineva acolo.

— Vrei să nu mă mai fierbi mult? Cine?

— Contele Nikolai Polikev.

— Sam Hawkens, să nu glumeşti cu mine, te rog! Contele Polikev este şi el aici? E de necrezut!

— Da, multe sunt de necrezut pe lumea asta şi totuşi sunt adevărate, master Adlerhorst. Bănuielile mele s-au adeverit. Contele a comis o nelegiuire hidoasă împotriva rudelor sale, iar ispravnicul de aici şi fiul său sunt şi ei amestecaţi. Am dovada în buzunar, dacă nu mă înşel. Socot că pe cei doi

Rapnini îi aşteaptă o şedere gratuită prin minele siberiene.

— Povesteşte! Povesteşte! După cele ce mi-ai spus până acum, trebuie că aţi trăit extraordinar de multe peripeţii într-un timp atât de scurt!

— Aşa e. Trebuie să binecuvântezi gândul care te-a făcut să ne trimiţi înainte pe mine, împreună cu Dick şi Will. Dacă întârziam o zi sau două, puteam să cutreierăm în lung şi-n lat Siberia, că tot degeaba, dacă nu mă înşel. În ultimele patruzeci şi opt de ore am dat nas în nas cu toţi cei patru pe care-i căutăm, hi-hi-hi-hi! Am avut un noroc formidabil. Sunteţi mulţumit de trioul dumneavoastră?

— Sam, n-am cuvinte să vă spun cât de bucuros sunt! Dar aflã că, de fapt, eu nu ştiu încă nimic!

— *Egad!* Uite-mă cum îi tot spun acestui master de un sfert de ceas noutate după noutate şi el spune că tot nu ştie nimic! Ai mai văzut aşa ceva, bătrâne Dick?

— *No*. Dar nici n-am mai văzut încă pe vreunul ca tine, care să uite capcana când merge la vânătoare de biberi.

— *Silence!* strigă Sam iritat. De unde ştii tu cum se prind biberii? N-o să te pricepi tu la aşa ceva nici în vecii vecilor, hi-hi-hi-hi! Dar îi voi face pe plac lui master Adlerhorst şi dacă, după ce voi fi terminat de povestit, tot nu va fi priceput, atunci nu eu voi fi de vină.

Şi Sam se apucă să povestească toată înlănţuirea de evenimente care făcuse ca într-un timp aşa de scurt să fie pătrunse toate misterele. Hermann îl ascultă fără să-l întrerupă măcar o dată; doar din când în când, trăgea aer adânc în piept, trădându-şi astfel tulburarea cu care asculta istorisirea.

— Prin urmare, am ajuns aici, îşi încheie Sam povestea, iar acum trebuie să hotărâţi paşii următori. Socot că acum e rândul dumneavoastră, dacă nu mă înşel.

Hermann îi întinse mâna lui Sam, apoi celor doi lungani..

— Domnilor, purtarea voastră înţeleaptă şi vigilenţa este atât de nepreţuită pentru mine, încât nici nu ştiu în ce cuvinte să-mi îmbrac mulţumirea...

— Mulţumirea... *pshaw!* S-o îmbrăcaţi în cuvinte? Prostii! îl întrerupse Sam. Lăsaţi îmbrăcatul pe seama croitorului, hi-hi-hi-hi! Nouă ne ajunge să ştim că am condus bine treburile!

— Ai descris lucrurile de parcă totul s-ar fi datorat doar unei înlănţuiri fericite de întâmplări. Sigur, conjunctura v-a fost favorabilă, dar voi aţi folosit-o cu atâta isteţime şi şiretenie, cum rar am mai văzut.

— *Well*, e suficient. Nu vrem să auzim mai mult. Şi acum, la ce vă gândiţi să facem?

— Avem urmele care să ne ajute să dăm la iveală toată lucrătura contelui Polikev. Mâine se întâmplă să vină şi trimisul guvernatorului, aşa că-i voi preda lui afacerea. Va întreprinde tot ce e necesar ca fratele meu şi tatăl lui adoptiv să fie repuşi în drepturile lor.

— Este chiar calea pe care v-aş fi propus-o şi eu, spuse Sam.

— Dar Florin ăsta mă pune pe gânduri. Apariţia lui pe aici o avea vreo legătură cu dispariţia fratelui meu? Sau să fie doar o coincidenţă afurisită?

— Hm! Eu, dinspre partea mea, aş vrea să cred în ultima variantă, căci Gottfried a avut impresia că fostul camerist al tatălui dumneavoastră nu l-a recunoscut când s-au întâlnit la prefectură. În consecinţă, cred că Florin nu a bănuit că fratele dumneavoastră se află aici.

— Cu atât mai bine. Însă noi nu trebuie să-l pierdem din ochi. Are prea multe păcate pe răboj!

— Şi eu zic la fel. Încă din Valea Morţii avem să-i spunem o vorbuliţă.

— Iar noi stăm aici! Cine ştie ce i se poate întâmpla fratelui meu, atât de lipsit de apărare cum este!

— Ei, chiar aşa de neajutorat nu este el, socot eu. Mai am să vă povestesc ceva. Karpala, fiica principelui buriaţilor, pare că e îndrăgostită lulea de el, dacă nu mă înşel. Va veghea asupra lui ca un înger peste... *Egad!* Mi-am adus aminte de ceva. Aţi auzit vorbindu-se despre „Îngerul deportaţilor”?

— Da, în Nertşinsk.

— Ei, atunci pot să vă spun mai pe scurt. Pe aici sunt câţiva care ştiu cine se ascunde în spatele acestui „înger” şi printre aceştia se numără şi fiul mamei mele.

— Mă faci curios. Cine este?

— Vă voi spune, căci cred că veţi păstra secretul şi nu-l veţi duce mai departe.

— Nici vorbă de aşa ceva!

— Bun. Este Karpala, fata principelui.

Hermann von Adlerhorst sări în sus de uimire.

— Fata trebuie să fie o fiinţă extraordinară! Sunt curios să o cunosc!

— *Well*, mâine dorinţa dumneavoastră se va întruchipa. Dar vă sfătuiesc să nu vi se aprindă călcâiele după ea!

— De ce? E atât de periculoasă?

— Nu, dar fratele dumneavoastră nu cred că ar fi foarte încântat. Se pare că şi el s-a îndrăgostit de ea, dacă nu mă înşel.

— Imposibil!

Hermann rostise acest cuvânt sincer convins. Ştia că între Gottfried şi frumoasa Zykyma se înfiripase o afecţiune profundă, deşi nedeclarată.

— De ce imposibil? A salvat-o odată pe Karpala de la înec, iar ea s-a îndrăgostit de el.

— Şi el ce spune?

— *Well*, cred că o va lua de nevastă imediat ce va putea.

Hermann nu mai ştia ce e cu el. De mii de ori încercase să-şi alunge din suflet dragostea pentru Zykyma. Fata aparţinea fratelui său, aşa că era de neatins, însă de uitat, nu izbutise s-o uite.

În San Francisco, atunci când primise de la Normann vestea că Gottfried ar fi fost dat dispărut şi declarat mort, în ciuda tristeţii, simţise pentru o clipă un fel de uşurare.

Dacă Gottfried era mort, însemna că Zykyma era liberă. Nimeni nu ar fi putut să-l învinovăţească dacă ar fi luat-o de soţie.

Însă miezul acestei poveşti era amar, iar Hermann îşi dădu seama că era dator să-şi caute mai întâi fratele declarat mort. Dacă îl mai găsea în viaţă, trebuia să renunţe pe veci la Zykyma.

Cu toate acestea, în nopţile liniştite, când somnul îl ocolea, nu-şi putea împiedica gândurile să zboare înapoi, acasă, la ea, pe care nu o putea uita, la ea, pe care o iubea din tot sufletul lui...

Şi acum, americanul acesta îi spusese în felul lui primitiv că Gottfried iubea pe altcineva.

Nici în cele mai îndrăzneţe vise n-ar fi cutezat să spere că s-ar putea întâmpla aşa... Zykyma era liberă. Lui Hermann nu-i trecu nici un moment prin gând că Sam s-ar fi putut înşela. Se bizuia pe agerimea lui de vânător de prerie.

— Hei, master, ce-ai rămas aşa? Ai ceva împotriva lor? Hi-hi-hi-hi! îl readuse la realitate Sam.

Lui Hermann îi înotau ochii în lacrimi. Se simţea ca un condamnat la moarte care fusese graţiat în ultima clipă. Şi deodată râse din toată inima, eliberându-se de greutatea care-i apăsase sufletul şi fu învăluit de o bună dispoziţie cum demult nu mai trăise.

Sam Hawkens, în schimb, interpretă altfel accesul lui de bucurie.

— *Egad!* Nu mă credeţi? Bine, o să vă convingeţi singur şi o să-i daţi dreptate bătrânului Sam! Socot, de altfel, că am sporovăit destul. Faceţi ca mine şi culcaţi-vă, ca mâine să fiţi odihnit!

Spunând acestea, Sam se întinse pe jos, ca şi Dick şi Will. Lui Hermann nu-i mai rămase altceva de făcut decât, să se culce şi el, cu toate că mai era frământat şi de alte întrebări.

Când la răsărit ziua se anunţă cu o licărire palidă, adormi şi Hermann, cu zâmbetul pe buze, semn că sufletul său ajunsese pe tărâmul viselor...

Era amiază târziu când cei trei îl prezentară pe noul-venit teişului şi familiei sale. Karpala îl privea cu o curiozitate abia ascunsă pe cel despre care aflase că e fratele iubitului ei. Hermann, la rândul lui, o cerceta din priviri la fel de stăruitor pe cea pentru care Gottfried renunţase la Zykyma.

Era uimit. În sinea lui se întrebase cum fusese posibil ca fratele său să se oprească la o fată care, chiar dacă era fiica unui principe, era totuşi o buriată. Însă acum, văzând-o, nu putu desluşi nimic slav în trăsăturile ei. Îi venea greu să-şi închipuie că Bula şi Kalyna, cei doi rotofei, erau părinţii acelei făpturi atât de încântătoare şi atât de mândre!

Nu avu timp să-şi desăvârşească observaţiile, căci de afară se auziră tropote de cai şi zgomot de roţi, însoţite de strigăte de bun-venit şi lovituri de bici.

— Au venit nişte străini! spuse teişul. Vom afla degrabă cine este.

Într-adevăr, nu dură mult până când un buriat intră să-i înştiinţeze.

— Este un trimis al guvernului cu suita sa. Voia să meargă în oraş, dar când a aflat că străinul pe care l-a cunoscut pe drum este la noi, şi-a îndreptat trăsurile încoace.

— Ah, mai bine nici că se putea! strigă Hermann bucuros şi ieşi grăbit afară.

Între corturi se opriseră patru kibitki încărcate cu lucrurile străinului. Hermann von Adlerhorst se duse la prima trăsură şi dădu mâna cu un bărbat care tocmai coborâse. Bula se duse şi el în faţa cortului, dar stătea departe pentru a putea desluşi ce vorbeau cei doi. După un scurt răgaz, cei doi veniră la el. Îi ură bun-venit trimisului oficial.

— Tânărul meu prieten aici de faţă doreşte să-mi comunice un lucru important. Cu toate că timpul mi-e măsurat, îi voi îndeplini dorinţa şi-l voi asculta.

— Excelenţă, nu va fi un timp pierdut, îi spuse Hermann politicos, căci ceea ce am să vă povestesc are legătură cu scopul misiunii dumneavoastră. Am de făcut o plângere întemeiată împotriva autorităţilor de pe aici.

— Cum e cu putinţă? Aţi sosit aici de puţin timp şi nici măcar nu l-aţi putut cunoaşte pe prefect!

— Nu e vorba de persoana mea, ci de familia mea.

— Mă faceţi curios. Îmi permiteţi, principe, să intru pentru scurtă vreme în cortul vostru?

— Este o onoare pentru mine, excelenţă! Simţiţi-vă sub acoperişul meu ca acasă! îi răspunse îndatoritor teişul.

Intrară în cort. Principele îi făcu cunoştinţă înaltului oaspete cu ceilalţi şi îl pofti să ocupe locul de onoare.

Hermann von Adlerhorst descrise în câteva cuvinte povestea familiei sale şi îi spuse ce pricini îl îndemnaseră să purceadă în călătorie înspre Verhne-Udinsk. Povesti apoi amănunţit tot ce se întâmplase până în acel moment.

Trimisul ascultă în linişte, fără să scoată un cuvânt. În schimb, principesa şi Karpala, care de-abia atunci aflau povestea pe de-a-ntregul ei, îl întrerupseră tot timpul cu strigăte de uimire. Hermann von Adlerhorst trecu, fireşte, sub tăcere, tot ce le-ar fi putut face rău buriaţilor — ajutorul dat de ei fratelui său pentru a evada, misterioasa dispariţie a

armelor şi faptul că fata era „Îngerul deportaţilor”.

După ce istorisirea luă sfârşit, trimisul guvernului rămase o bucată de vreme pe gânduri, cu sprâncenele încruntate.

— Arătaţi-mi înscrisul pe care l-aţi luat de la ispravnic! spuse el, în sfârşit.

Sam Hawkens vârî mâna în buzunar şi scoase hârtia, înaltul funcţionar o cercetă cu luare-aminte, apoi o împături la loc şi o puse bine.

— Este aproape de neconceput — dar aceasta dovedeşte totul. Această mărturie mă va ajuta să-mi duc repede la bun sfârşit misiunea care m-a purtat prin aceste locuri. Trebuie să ştiţi că guvernatorului din Irkutsk i-au ajuns la urechi multe plângeri ale populaţiei în legătură cu administraţia din Verhne-Udinsk. Eu mă aflu aici ca să verific justeţea lor şi nu-mi închipuiam că cercetările mele vor lua o asemenea amploare. Siberia este mare, se întoarse el, parcă scuzându-se, către Hermann von Adlerhorst şi într-o ţară unde cârmuitorul depinde atât de mult de corectitudinea funcţionarilor săi, este firesc să se întâmple lucruri care altfel nu s-ar fi putut petrece. Dar, fiţi liniştit! Îi voi supune pe vinovaţi unui proces foarte sever, care să ofere satisfacţie contelui Vasilkovici şi fiului său adoptiv.

— Excelenţă, mă faceţi fericit cu această promisiune.

— Bun. Acum, însă, trebuie să-mi iau rămas-bun. Veniţi cu camarazii dumneavoastră la prefectură cam într-un ceas! Vă rog şi pe dumneavoastră, principe Bula, să veniţi, împreună cu soţia şi cu fiica! Trebuie să fiţi martori la felul în care voi proceda cu aceşti ticăloşi! La revedere!

Cu acestea, se ridică şi plecă, iar principele şi Hermann îl conduseră afară din cort.

— *Good-lack!* spuse Sam Hawkens. Nu e rău! N-aş vrea să fiu în pielea ispravnicului şi a fiului său, dacă nu mă înşel!

Când se adunară cu toţii, un ceas mai târziu, la prefectură, găsiră o mare mulţime strânsă acolo. Se răspândise iute zvonul că sosise un înalt funcţionar, iar curiozitatea îi împinsese pe oameni să vină şi să vadă ce se întâmplă.

Hermann von Adlerhorst şi însoţitorii lui îşi făcură loc prin mulţime, iar când ajunseră la intrarea în prefectură, un cazac îi opri.

— Stai! N-are voie nimeni să intre!

— Dă-te la o parte, prostănacule! Închipuie-ţi că am fost chemaţi aici!

— E adevărat, tătucă?

— Crezi că mint?

Cazacul nu mai îndrăzni să se împotrivească şi se dădu în lături. Când ajunseră, în sfârşit, în biroul prefectului, îşi dădură seama că în aer pluteau nori de furtună.

Îndărătul mesei stătea trimisul guvernului. Pe frunte îi apăruse o cută adâncă; îl fixa cu o privire aspră pe prefect, care stătea foarte spăşit în faţa lui. Căpitanul, care primise ordin să aibă grijă să nu fie deranjaţi, se postase lângă uşă.

— Ce-i cu voi aici? întrebă el grosolan, înainte chiar ca nou-intraţii să apuce să scoată o vorbă. Nu aveţi ce căuta aici!

— Nu mai spune, flăcăiaşule! îi replică Sam Hawkens vesel. Aici rămânem.

— Iar eu vă ordon să părăsiţi imediat încăperea!

— Nu primim noi ordine de la tine! Taci, că nu te-a întrebat nimeni nimic!

Căpitanul îşi pierdu cumpătul. În ultimul timp fusese silit să înghită cele mai cumplite umilinţe, fără să poată riposta. Acum credea că era momentul să se răzbune şi miza pe sprijinul înaltului trimis al guvernului.

— Aşadar, nesupunere faţă de autoritatea statului! strigă el. Ştii ce vine după asta?

— Da — nimic!

— Oho! Lasă că o să vezi tu...

— Prostii! Nu vreau să văd nimic de la tine. Tu vei fi cel care va trebui să ne asculte, dacă nu mă înşel.

— Câine! E ultima neruşinare pe care o mai rabd!

În clipa următoare, căpitanul ieşi val-vârtej şi se duse la clădirea care servea drept cazarmă.

Sam Hawkens îşi râse în barbă, foarte mulţumit.

Nu dură mult până ce căpitanul îşi făcu din nou apariţia, însoţit de câţiva cazaci înarmaţi. Îi aruncă lui Sam Hawkens o privire nimicitoare, apoi îi puse o mână pe umăr.

— În numele ţarului, eşti arestat.

— De cine?

— De mine.

Americanul închise şmechereşte un ochi, iar cu celălalt îl măsură pe căpitan din cap până-n picioare, apoi izbucni într-un hohot de râs.

— Omule, ce-ai găsit de râs? strigă căpitanul. Ai înnebunit?

Sam Hawkens se duse la cei doi lungani, foarte bine dispus.

— Dick, sunt arestat, spuse el în engleză. Ai auzit?

— *Well*.

— Will, cum ţi se pare?

— Minunat!

— Ăla de acolo m-a arestat! strigă Sam şi arătă spre căpitan.

— Ăla de acolo repetă Dick.

— Ăla de acolo! spuse şi Will.

Pufniră toţi trei în râs, arătându-l pe căpitan cu degetul. Râdeau cu atâta poftă, că îl molipsiră chiar şi pe grăsuţul teiş. Kalyna începu şi ea să râdă şi totul se transformă într-un tablou atât de hazos, încât nici Karpala nu se mai putu abţine.

Afară, în faţa uşii deschise, stăteau cazacii cu armele la picior, supraveghind încăperea. Când îi văzură pe principele buriaţilor şi pe soţia lui prăpădindu-se de râs, le urmară şi ei exemplul; unul câte unul, se lăsară pradă râsului năvalnic.

Căpitanul încremenise de parcă îl lovise un trăsnet. Nu-şi dădea seama ce se întâmplă. Era palid ca moartea.

— Asta înseamnă ofensă adusă autorităţilor! îi strigă el lui Sam, când îşi mai reveni în fire. O să pun să fii biciuit! Duceţi-l afară!

Ordinul îl dăduse cazacilor lui, însă nici unul nu se clinti din loc. Sam era, totuşi, omul care-i luase apărarea cazacului „Numărul 10” împotriva căpitanului — şi acum, să-l aresteze?

— Mişcaţi-vă! tună căpitanul.

Cazacii încă mai râdeau.

— Vezi, flăcăiaşule, rânji Sam, că nu e aşa de uşor să arestezi pe cineva care a venit să te aresteze el pe tine, hi-hi-hi-hi!

— Lasă-i în pace pe oamenii aceştia, domnule căpitan! răsună, în sfârşit şi vocea energică a comisarului. Nu sunt nişte intruşi, au venit la cererea mea expresă!

Căpitanul căscă ochii mari la cel care-i vorbise. Comisarul îşi bătea joc de el?

— Dar, excelenţă, de ce nu mi-aţi spus... bâigui el încurcat.

— N-am de ce să-ţi dau ţie explicaţii. Să lăsăm asta acum! Mai bine îngrijeşte-te de scaune pentru oaspeţii mei!

Asta era culmea! Îi numise oaspeţi şi trebuia să le aducă scaune, în timp ce el, comandantul acestui loc, era silit să stea în picioare lângă uşă, ca un câine.

Îşi înghiţi, totuşi, furia şi dădu ordin cazacilor să aducă scaune. În curând, toată adunarea luă loc, mai puţin căpitanul.

— Mai aveţi puţină răbdare, vă rog! se adresă comisarul străinilor. Voi termina repede şi apoi mă voi putea ocupa şi de problema dumneavoastră.

Îi aruncă o privire pătrunzătoare prefectului, care până atunci tăcuse mâlc.

— Domnule prefect, am inspectat registrele dumneavoastră şi am descoperit că nu v-aţi luat datoria în serios. Acum nu-mi mai rămâne decât să inspectez şi depozitul de arme. Sper că verificarea aceasta vă va fi mai favorabilă!

Prefectul simţi că-l gâtuie mânia. Să-i spună aşa ceva în faţa tuturor! Pe de altă parte, îi mulţumi sorţii că trimisul nu venise o zi-două mai târziu şi că armele erau încă — îşi închipuia el — la locul lor.

— Excelenţă, doriţi să mă urmaţi? Magazia de arme se află lângă locuinţa mea, ca să o am tot timpul sub ochi.

Comisarul se ridică şi ieşi împreună cu prefectul.

Sam îi dădu un cot lui Dick şi îi şuşoti ceva la ureche. Nu voia să dea ceva de bănuit căpitanului înainte de vreme.

— Începe spectacolul! chicoti el. Aşadar, nu se ştie nimic despre vizita noastră la depozit. Chiar că aş da un braţ de blănuri de castor să văd mutra prefectului când o descoperi minunea, hi-hi-hi-hi!

Sam nu avu prea mult de aşteptat. Uşa se deschise din nou şi cei doi se întoarseră. Comisarul avea o privire impenetrabilă, iar prefectul era alb la faţă.

— Domnule căpitan, începu comisarul, după ce se aşeză la locul lui, am o întrebare pentru dumneata.

Căpitanul se apropie supus de masă.

— Unde aţi dus provizia de arme şi de muniţie? Spuneţi-mi

adevărul!

Căpitanul îşi plimbă privirea de la comisar la tatăl său şi înapoi, într-o uimire nemăsurată.

— Vă cer iertare, excelenţă, dar nu am înţeles întrebarea.

— Atunci voi fi mai explicit: cui le-aţi vândut?

Căpitanul încremenise.

— Tot nu pricep nimic. Armele nu mai sunt acolo?

Comisarul zâmbi dispreţuitor.

— Dumneata trebuie să ştii cel mai bine. Nu te mai preface, că nu-ţi merge cu mine!

Căpitanul făcu o faţă neajutorată.

— Tată! În numele lui Dumnezeu, ce se întâmplă?

— Armele au dispărut! spuse prefectul dintr-o suflare.

— La naiba! Sunt foarte sigur că ieri se mai aflau încă la locul lor.

— Trebuie că au fost furate, iar excelenţa sa ne bănuieşte pe noi că...

— Pe onoarea mea de ofiţer! strigă căpitanul. Habar nu avem cine a putut să fure armele!

— Nu-mi mai aruncaţi praf în ochi, spuse comisarul batjocoritor, iar onoarea voastră de ofiţeri o s-o cercetez foarte îndeaproape imediat. N-o să vă mai rămână mare lucru din ea!

Căpitanul vru să ducă mâna la sabie pentru a răzbuna ofensa primită, dar spaima îl paraliza. Ce se întâmpla? Era o conspiraţie la mijloc?

— Excelenţă, sper că vă place să glumiţi, altfel...

— ... altfel... ce...?

— ... altfel sunt nevoit să vă cer satisfacţie!

— Ai tot dreptul, poţi să fii convins! îi replică în doi peri comisarul. Aşteaptă un moment! Mai am o treabă scurtă de rezolvat şi vin imediat.

Ieşi din cameră, iar Sam, care se dusese la fereastră, îl văzu cum traversează piaţa şi se duce la cazarmă. Se întoarse repede, urmat de locotenent. Sam pricepu şi se aşeză la locul său zâmbind.

Căpitanul se uită surprins la locotenent, neînţelegând ce căuta subalternul lui acolo. Comisarul luă loc, apoi îl întrebă pe prefect:

— Aşadar, nu ştiţi cine a luat armele din depozit?

— Nu, habar nu avem. Vreun tâlhar neruşinat...

— Ştiu eu cine este tâlharul. Mă credeaţi atât de naiv încât să nu descopăr uneltirile voastre? Aveaţi nevoie de bani şi, cum pe locuitorii din Verhne-Udinsk i-aţi stors până la sânge, v-aţi gândit să înstrăinaţi bunurile statului. Este sau nu adevărat?

— Este o infamie! Aşa ceva nu pot să înghit! Excelenţă, nu uitaţi cu cine vorbiţi! Sunt Vasili Rapnin, prefectul din Verhne-Udinsk!

Comisarul dădu din cap.

— Prefect ai fost — până astăzi. Dar Rapnin? Nu cred. Numele dumitale este — după câte ştiu eu — Saltikov.

Prefectul scoase un strigăt de uimire; căpitanul se dădu înapoi ca muşcat de un şarpe.

— Saltikov? se bâlbâi prefectul. Nu vă înţeleg, excelenţă.

— Aveţi de gând să tăgăduiţi că sunteţi cei doi nelegiuiţi căutaţi de mult, Saltikov, tatăl şi fiul?

Prefectul se strădui să ia o faţă cât mai jignită, iar fiul său îl imită. Amândoi se gândiseră, după ce le trecuse surpriza, că nu aveau ce să le facă, pentru că nu existau dovezi.

— Nelegiuiţi? Saltikov? întrebă uimit prefectul. Cum poate excelenţa voastră să ne confunde cu aceşti oameni care de ani de zile au fost deportaţi?

— Adică vrei să spui că voi aţi fost confundaţi cu doi nevinovaţi, în timp ce eraţi căutaţi pe drept cuvânt! Nu vă mai chinuiţi! O să vă spun o istorioară pe care voi o cunoaşteţi deja foarte bine. Un anume conte Nikolai Polikev voia să pună mâna pe moştenirea unor rude foarte bogate, care trebuiau să dispară. Pe vremea aceea existau doi răufăcători, tată şi fiu, pe numele lor Saltikov, care erau urmăriţi. Contele reuşi printr-o viclenie să facă să fie arestate rudele lui în locul celor doi Saltikov şi să fie trimise în exil pe viaţă în Siberia. Adevăraţii Saltikov au primit de la conte acte pe numele Rapnin. E adevărat, domnule prefect? E adevărat, domnule căpitan?

Tatăl şi fiul ascultară consternaţi. Cum ajunsese secretul lor în mâinile acelui bărbat? Fuseseră ferm convinşi că autorităţile nu aveau cum să intre în posesia vreunei dovezi.

Nu aveau altceva de făcut decât să nege. Căpitanul îşi mai venise în fire.

— Excelenţa voastră insinuează că eu şi tatăl meu suntem nişte criminali?

— Nici vorbă de insinuare. Sunt foarte convins şi o pot dovedi atât verbal, cât şi în scris.

Prefectul sări cât colo.

— Excelenţă, aveţi dovezi în scris? Nu se poate aşa ceva; eu ştiu sigur că problemele astea nu se tratează în scris!

Comisarul îl privi ţintă.

— Aşa? Dragul meu, tocmai te-ai trădat! Dacă ştii aşa de bine cum se tratează problemele de felul acesta, înseamnă că eşti obişnuit cu ele!

— Pe toţi dracii!

Prefectul bătu mânios din picior; fiul său trase o înjurătură printre dinţi.

— Nu e nevoie să vă ambalaţi. Oricum aţi fi încurcat-o. Ştiu că i-aţi dat o semnătură contelui Polikev.

— Să ne-o arate!

— E chiar la mine în mână!

Spunând acestea, înaltul funcţionar scoase la iveală hârtia pe care Sam Hawkens o şterpelise în pivniţă de la prefect şi o flutură pe sub nasul bătrânului. Când dădu cu ochii de hârtia trădătoare, prefectul începu să tremure, genunchii i se înmuiară aşa de rău, încât fu nevoit să se sprijine de masă. Căpitanul era şi el speriat până peste poate.

Până atunci comisarul îşi păstrase calmul, dar acum îşi ieşi din fire.

— Câinilor, tot mai vreţi să negaţi? tună el către cei doi. V-a sunat ceasul! Domnule locotenent, fă-ţi datoria şi pune-i bine pe nelegiuiţi! Dumneata vei purta răspunderea dacă vor evada!

Ofiţerul urmărise scena cu o uimire fără margini. Lui, care era obişnuit să dea ascultare superiorilor săi, i se părea că păcătuieşte de moarte dacă face ceva împotriva lor. Dar tot obişnuinţa supunerii îl făcu să dea ascultare orbeşte ordinului comisarului. Se apropie de căpitan.

— Frăţioare, dă-mi sabia ta!

Căpitanul se uită la el cu o privire în care se amestecau

teama, ruşinea şi mânia. Cel mai mult şi-ar fi dorit să-şi croiască drum cu armele şi să fugă de acolo, însă îşi spuse că, dacă ar fi încercat aşa ceva, şi-ar fi înrăutăţit şi mai mult situaţia. Dar să-şi predea arma aşa, fără să se opună deloc? O văzu pe Karpala şi în minte îi încolţi un gând, salvator.

— Excelenţă, sunt nevinovat. Şi dacă toată lumea se îndoieşte, există totuşi o persoană care îmi ţine partea!

— Cine?

— Karpala, mireasa mea! Socrul meu, principele buriaţilor, nu va îngădui să fiu tratat ca un răufăcător. Karpala, îţi cer să mă aperi! Este de datoria ta.

Căpitanul se apropie de fată, care, însă, se feri de el cu un gest de respingere.

— Piei din ochii mei! Niciodată n-am spus că îţi voi fi soţie şi nimeni nu m-ar fi convins s-o fac! Te-am dispreţuit de când te-am cunoscut! Meriţi cu vârf şi îndesat ce ţi se întâmplă. Nu vreau să mai am de-a face cu tine!

— Ei, Ivan Saltikov, se auzi iarăşi vocea comisarului, cred că a fost de ajuns. Şi, ca să fiţi lămuriţi pe deplin cum stau treburile, o să primiţi, tu şi tatăl tău, câte douăzeci de lovituri de bici. Rolul vostru aici s-a încheiat pentru totdeauna!

Făcu un semn şi locotenentul îi strigă pe cazacii care aşteptau afară şi care auziseră tot ce se petrecuse înăuntru.

Căpitanului îi fu luată sabia. În clipa următoare, erau amândoi legaţi cu mâinile la spate.

La un semn al comisarului fu adusă şi ispravniceasa, care urma să împărtăşească aceeaşi soartă cu cei doi, fiind complicea lor. Se împotrivi şi făcu mare zarvă, însă fu de ajuns un cuvânt al comisarului ca să amuţească.

Pentru că în Verhne-Udinsk nu exista o închisoare sigură, locotenentul fu nevoit să-i ducă pe răufăcători sub escortă la Irkutsk. Fu numit provizoriu comandant în locul celui arestat, până la o hotărâre definitivă.

Căderea mai-marilor locului stârni mare vâlvă. Nu era unul care să nu răsufle uşurat la aflarea veştii, căci Rapnin-Saltikovii ştiuseră să se facă urâţi de toată lumea. Toată suflarea se grăbise înspre prefectură să asiste la arestarea familiei cu pricina. Când ieşiră din casă, Hermann von Adlerhorst şi camarazii săi îşi croiră cu greu drum printre

curioşii adunaţi acolo în număr foarte mare.

În cortul teişului intră un buriat.

— Ce se întâmplă? întrebă principele.

Buriatul se uită în jur încurcat.

— Tătucă, numai tu trebuie să afli, tu, mămuca şi Karpala, prinţesa buriaţilor.

Karpala protestă.

— Ce trebuie să aflu eu, pot să afle şi oamenii aceştia. Sunt ca şi fraţii mei.

— Bine, atunci pot să vorbesc. Ieri a venit vestea că un grup de „oameni sărmani” a reuşit să evadeze din minele din Tşita. După cum mi s-a spus, sunt aproape numai bărbaţi Se pare că este o singură femeie printre ei. I-au dat un semn bunei Mila Dobronici, care ţi-a trimis deîndată vorbă să te roage să-i ajuţi.

— Dacă te trimite Mila Dobronici, trebuie să te ajut. Tată, dă imediat ordin de plecare! Nu trebuie să mai zăbovim!

— Fetiţa mea, cum se poate? Nu putem pleca, uiţi că avem oaspeţi?

— Tocmai pentru ei trebuie să plecăm cât mai repede, căci cei pe care îi caută ei se află la gura râului Selenga, chiar acolo unde trebuie să mergem şi noi dacă vrem să-i ajutăm pe acei „oameni sărmani”!

— Ce-mi aud urechile? strigă Hermann. Vreţi să mergeţi la gura râului Selenga?

— Da, cât de repede putem.

— Cu toţii, tot neamul?

— Toţi buriaţii care sunt supuşi tatălui meu.

— Asta e bine.

— Vrei să vii cu noi?

— Da, imediat ce voi avea actele cu care să-l înfrunt pe contele Polikev.

Trioul, în schimb, nu avea nici un motiv să mai aştepte până a doua zi. Cei trei puteau să se alăture imediat buriaţilor. Hermann îşi făcea griji pentru Gottfried, fratele lui, aşa că îl linişti gândul că-i ştia pe cei trei vânători pe urmele lui Polikev şi ale dervişului.

În timp ce strângeau corturile, lui Hermann îi veni o idee. Îl rugă pe Sam Hawkens să meargă la Karpala şi s-o roage să

vină la o mică discuţie între patru ochi cu el.

Oarecum mirat, americanul se duse şi, nu după mult timp, se înapoie cu Karpala.

— Vrei să-mi încredinţezi un secret? începu ea.

— Nu, dar e ceva pe care nu trebuie să-l audă altcineva. Te priveşte doar pe tine şi... pe cazacul „Numărul 10”. Putem să vorbim despre el? Am auzit că ţi-e drag, spuse Hermann.

— Eşti fratele lui şi oaspetele nostru. Poţi să vorbeşti cu noi despre orice.

— Îţi mulţumesc. Te asigur că nu aduc vorba dintr-o curiozitate nelalocul ei. Mă preocupă soarta fratelui meu. Mult mi-ar plăcea să-l ştiu fericit.

Karpala, care-şi dusese traiul prin stepa rusească, îşi dădu seama că Hermann spunea adevărul, însă nu era obişnuită să vorbească prea mult despre cele sufleteşti.

— Asta este şi dorinţa mea, spuse ea. De aceea sper că va reuşi să treacă graniţa fără să fie prins. Eu şi cu ai mei vom face tot ce ne stă în putinţă să-l ajutăm.

Hermann se minună când văzu că fata nu adusese vorba de dorinţa ei personală. Îl iubea pe fratele lui; în această privinţă era sigur, că fusese bine informat.

— E foarte frumos din partea voastră, spuse el şi simt convins că veţi face totul ca să-l salvaţi pe fratele meu. Dar poate că nu e nevoie. Trimisul guvernului mi-a dat toate asigurările că l-aş putea elibera. N-ar fi mai bine decât orice evadare?

— Pentru el, sigur că da.

— Cum vine asta, pentru el?

— Mie mi-ar conveni mult mai bine să fugă, pentru că aş avea cel puţin sentimentul că am făcut ceva pentru fericirea lui.

Acum vorbise copilul stepei, fata care crescuse printre buriaţi. Hermann surâse:

— N-ai vrea să te îngrijeşti altfel de fericirea lui? Tu îl iubeşti, el te iubeşte, aşa că...

— Nu, spuse Karpala ferm. Nici nu trebuie să mă gândesc la aşa ceva. Eu aparţin alor mei, iar pe el îl cheamă datoria în ţara lui. Am discutat deja despre toate acestea.

Hermann înmărmuri.

— Înseamnă că nu mai am ce face, spuse el. Vrei să-i înştiinţezi pe părinţii tăi că doresc să-mi iau rămas-bun de la ei?

Karpala plecă.

Hermann se grăbi înspre cortul unde era Sam, pe care voia să-l ia şi să facă cu totul altceva decât să-şi ia rămas-bun. Avea de gând, nici mai mult nici mai puţin, decât să-i ia prin surprindere pe principe şi pe soţia lui şi să le ceară o explicaţie la care trebuia să aibă un martor.

De când o văzuse pe Karpala, îi încolţise în minte gândul că frumoasa fată care semăna atât de puţin cu dolofanii ei părinţi nu era fiica lor. Probabil că legătura dintre fratele lui şi ea, ca fiică de principe, ar fi întâmpinat greutăţi nespus de mari. Dar dacă, dimpotrivă, se dovedea că fata era de neam european — ceea ce o cam arătau şi trăsăturile ei — speranţele fratelui său puteau să devină realitate. I se părea că e de datoria lui să-i aştearnă fericirea în cale, pentru ca apoi să-şi netezească drumul către inima dragei lui Zykyma.

Cortul principelui buriaţilor se strângea de obicei ultimul — aşa era tradiţia. Karpala nu era acolo. Începu să vorbească fără nici un înconjur.

— Tătucă, eşti ferm hotărât să mergi cu buriaţii tăi la râul cu ţânţari?

— Da, trebuie, căci m-a chemat Mila Dobronici şi când mă cheamă ea, înseamnă că este musai!

— Cine este femeia aceasta?

— Nu este o femeie, ci o fată, o prietenă de-a Karpalei, care o ajută să-i treacă pe fugari graniţa.

— Cine este tatăl ei? După nume pare a nu fi rus.

— Este un proprietar de turme, foarte bogat, de pe malul lacului Baikal, la vărsarea râului Selenga, cam la o sută de verste depărtare de Verhne-Udinsk.

— Cum îi ajută pe fugari să evadeze?

— Este un secret pe care nu am voie să-l dezvălui. Dar, pentru că este în joc soarta fratelui tău, îţi voi spune: Dobronici are o ascunzătoare excelentă pe malul lacului printre stânci, unde-i ascunde pe fugari până se iveşte o ocazie bună să-i treacă graniţa. Din păcate, o să-l pierd. A venit în Siberia sărac, s-a îmbogăţit aici şi acum vrea să plece

în ţinutul Varşoviei, de unde este el. Se prea poate să nu-l mai văd niciodată, spuse Bula întristat.

— Acesta este destinul tuturor oamenilor. Vin şi apoi pleacă. Adesea eşti silit să te desparţi de tot ce-ţi este mai drag. Ţi se poate întâmpla şi ţie.

— Mie? Cum aşa? Din cauza lui Dobronici?

— Nu. Mă gândesc că poate odată vei fi nevoit să te desparţi şi tu de Karpala ta.

— Niciodată!

— Ba poate că da. Rostul unei femei este să stea alături de alesul inimii ei.

— Dacă se va mărita, Karpala va rămâne cu noi.

— Am auzit că s-a îndrăgostit de unul din cazacii evadaţi. Dacă va voi să fie a lui, va trebui să-l urmeze în ţara lui.

Hermann von Adlerhorst făcu o pauză, dar nu-şi dezlipi ochii de pe teiş. Apoi îl întrebă cu un ton foarte grav:

— Chiar este fiica voastră?

— Cum poţi să întrebi aşa ceva? Fireşte că este a noastră.

— Aşa! Chiar este... adevărat?

Vorbi cântărind fiecare cuvânt.

Principele se sperie. Se uită îndelung la Hermann.

— Ce-ţi veni cu întrebarea asta ciudată?

— Ştiu că nu este fata voastră, i-o trânti Hermann.

Principele sări ca ars. Principesa scoase un strigăt şi-l apucă pe Hermann de braţ.

— Domnule, taci! strigă ea. Nimeni nu trebuie să afle. Chiar dacă nu i-am dat eu naştere, este copilul nostru!

Adlerhorst se înduioşa în sinea lui de mâhnirea celor doi, dar gândul la fratele lui, Gottfried, îl făcu să vorbească mai departe:

— De ce v-aţi speriat? Nimeni nu vrea să vă ia fata.

— O, ba da! spuse principesa. Dacă vorbeşti aşa, înseamnă că vrei să mi-o răpeşti pe Karpala. Întotdeauna s-a considerat una de-a noastră. Dar dacă va voi să-l urmeze pe cazac în ţara lui, nimic nu-i va sta în cale, căci aceea e şi ţara ei.

— Cum? Karpala e din... Germania?

— Da.

— Nu, nu se poate! sări şi principele. Este rusoaică.

— Tatăl ei era de origine germană, îi ţinu piept Kalyna.

— Dar mama ei era rusoaică şi, în plus, ea s-a născut în Rusia.

Iată că presupunerea lui Hermann se adeveri. Se hotărî să se folosească de starea pe care o provocase celor doi.

— Linştiţi-vă! îi rugă el. Nu am de gând să vă răpesc fiica. Dar sunt fratele celui pe care-l iubeşte Karpala şi vă veţi convinge că sunt cu totul de partea ei. Poate veţi voi să-mi spuneţi cum aţi dat de Karpala.

Teişul se uită întrebător la Kalyna, care-l îndemnă cu un gest să povestească.

— Spunei! Sunt sigură că domnul nu are vreun gând rău faţă de noi.

— Nu voi face nimic care să fie în dezavantajul Karpalei, îi asigură Hermann.

— Foarte bine! Am încredere în tine. Vei afla totul. Era iarnă, o iarnă foarte grea. Îngheţaseră chiar şi renii, care din cauza gheţii groase nu mai aveau cu ce să se hrănească. Ne aşezaserăm corturile pe drumul cel mare, pe care sunt duşi deportaţi înspre răsărit. Furtuna vuia îngrozitor, spulberând zăpada cât colo, în vălătuci groşi. Deodată, văzurăm îndreptându-se spre noi un convoi de arestaţi, care se opri lângă corturile noastre, ca bieţii oameni să-şi mai tragă sufletul.

— Aveau sănii?

— Nu, pe vremea aceea mi li se dădeau. Erau siliţi să meargă pe jos. Convoiul era format din şaizeci de oameni, deportaţi împreună cu familiile lor, care îi urmaseră de bunăvoie. Un bărbat ţinea de mână un băieţel care de-abia se mai ţinea pe picioare din pricina gerului muşcător. Nevasta lui ducea în braţe o fetiţă mititică, ce nu părea să fi împlinit nici măcar un an. Femeia se descheiase la haină şi-şi vârâse copilaşul la piept, ca să-l mai încălzească. Însă, în zadar. De milă, o luai pe femeie în cortul meu şi, când scoase copilul, ce să vezi? Era mort!

— Da, mort de-a binelea! întări şi Kalyna spusele soţului ei, podidind-o lacrimile la amintirea aceea teribilă.

— Mi se sfâşie sufletul când mă gândesc la femeia aceea, continuă teişul. Rămase mută mult timp, cu privirile aţintite asupra copilaşului ei mort. Apoi scoase un strigăt îngrozitor şi

se prăbuşi la podea. Sărăcuţa de ca aproape îşi pierduse minţile de durere. Convoiul nu mai putea adăsta, căci opririle le erau, oricum, total interzise. Cazacii se pregăteau de plecare. Căpetenia lor îi dădu, totuşi, voie tatălui să-şi îngroape copilul. Dădură zăpada la o parte aproape de cortul meu, însă pământul era îngheţat bocnă, aşa că nu îngropară copilul, ci doar îl acoperiră cu zăpadă, rămânând ca mai târziu să mă ocup eu de leş. Cazacii şi deportaţii rostiră o rugăciune, apoi porniră mai departe.

— Şi mama?

— Amuţise; îşi ţinea braţele ca şi cum ar mai fi purtat încă trupul copilului la piept şi îngâna încetişor un cântec de leagăn.

— Dumnezeule mare! Este oribil!

— Da şi noi am fost adânc tulburaţi, însă nu aveam ce face. Plecară învăluiţi de norul de zăpadă. În curând căzu seara. Stăteam în faţa focului, beam un ceai şi vorbeam despre „sărmanii oameni”, căinându-i din tot sufletul. Deodată, auzirăm un zgomot ciudat. Prima dată am crezut că era vreun câine rătăcit care urla în depărtări, dar ne dădurăm repede seama că zgomotul venea de undeva de aproape. Am ieşit în faţa cortului şi de unde crezi că venea? Din locul unde îngropasem copilul! M-am dus iute într-acolo, am dat zăpada la o parte cu mâinile şi am văzut copilul care... trăia! Chiar trăia! Dădea din mânuţe şi din picioruşe şi urla ca din gură de şarpe. Oare nu a fost o minune?

— Nu a fost nici o minune, spuse Hermann. E simplu de explicat. Zăpada a încălzit trupul copilului şi l-a trezit. Spune mai departe!

— Păi, cam asta e... Copilaşul era...

— Karpala!

— Da. Karpala noastră. Asta-i tot.

— Încă nu. Ce-ai făcut după ce ai luat copilul în cortul tău?

— L-am dat soţiei mele, Kalyna, care s-a îngrijit de bebeluş cu mare dragoste; i-a dat să mănânce şi să bea. Tot trupuşorul lui era vineţiu, însă cu timpul şi-a revenit şi a căpătat culoarea albă, ca de nea. De aceea i-am pus numele „Karpala” — „strălucitoare ca zăpada”.

— Dar părinţii ei! Trebuia să vă gândiţi şi la ei. Aveaţi

datoria să le trimiteţi copilul!

— Cum am fi putut s-o facem? Furtuna a durat zile în şir, iar când s-a potolit, nămeţii erau atât de înalţi, încât nu puteau fi biruiţi. Săptămâni întregi am fost înzăpeziţi şi abia după mult timp am putut să mergem în căutarea acelor arestaţi, însă nu le-am putut da de urmă. Aşa că am oprit copila cu noi şi am crescut-o ca pe propria noastră fiică.

— Dar mai târziu n-aţi încercat să daţi de părinţii ei? Autorităţile v-ar fi ajutat.

— Ne-am gândit, dar ce le pasă autorităţilor de un deportat!

— Cum îl chema pe tatăl, ei?

— Nu ştiu.

— Dar ştii că era german?

— Am auzit de la cazacii care vorbeau despre el. Fusese condamnat, iar soţia lui venise de bunăvoie după el împreună cu copiii.

— Era tânăr?

— Da.

— Câţi ani avea băiatul?

— Să fi avut vreo trei-patru ani.

— Unde s-a întâmplat totul?

— În tundra cu mesteceni. Toată lumea o cunoaşte.

— Trebuie să ţin minte!

— Ai cumva de gând să-i cauţi părinţii?

— Nu, dar e bine de ştiut. Prietenii mei, care — deja ne-au fost de mare ajutor, aşa procedează de obicei. Avem de făcut un drum lung prin ţinuturile Siberiei şi nu este exclus să dăm peste cineva care să ştie ceva despre părinţii Karpalei! Dacă o iubiţi cu adevărat, trebuie să vă gândiţi în primul rând la ea şi pe urmă la voi şi să speraţi împreună cu mine că cerul se va îndura de ea şi-şi va regăsi părinţii, care sunt cele mai apropiate fiinţe pe pământul ăsta pentru; ea!

12. Cânta o balalaică…

Multe din popoarele asiatice pe jumătate sălbatice care sălăşluiesc pe lângă lacul Baikal erau înrolate pe vremea aceea în serviciul militar şi obligate să păzească graniţele sub numele de cazaci baikali.

O parte erau cavalerişti, alţii erau artilerişti şi aveau misiunea de a împiedica contrabanda între Rusia şi China, în afară de asta, mai erau însărcinaţi şi cu paza minelor metalifere din Nertşinsk şi Tşita, ca şi cu supravegherea marelui drum al caravanelor, care venea de la Pekin, trecea prin deşertul mongolez şi ducea în teritoriile ruseşti. Însă datoria lor cea mai de seamă era aceea de a nu-i lăsa pe condamnaţii la deportare în Siberia să fugă peste graniţa cu China.

Centura de graniţă consta, de fapt, într-un şir de sate fortificate, printre care se făcuseră nişte foişoare de dimensiuni mici. Legătura între acestea era menţinută prin santinele care circulau călare.

În apropierea unui asemenea sat se afla o aşa-numită vişka. Era un fel de piramidă ridicată din trei trunchiuri de copac. O scară ducea la o santinelă care stătea tot timpul acolo sus, supraveghind de la înălţimea aceea tot ţinutul dimprejur. Deîndată ce se întâmpla să vadă un fugar încercând să treacă graniţa, aprindea un foc din câlţi şi catran sau din vreascuri, care-şi trimitea lumina pe timp de noapte şi mirosul pe timp de zi până hăt-departe. Astfel, „graniţa” primea vestea cea gravă. Dimineaţa, tot ţinutul era scotocit straşnic de câţiva călăreţi.

Fiecărui post îi corespundea pe partea cealaltă unul chinez; amândoi erau obligaţi să se ajute reciproc. Părea practic imposibil ca un deportat să scape teafăr din toată aventura trecerii graniţei.

Şi chiar dacă reuşea să fugă, se trezea singur-singurel, fără

nici un ajutor; în urma lui avea o ţară unde, dacă se întorcea, îl aşteptau pedepse cumplite, iar în faţă nu avea decât pustiul cel nemărginit, unde îl pândeau primejdii la fel de mari.

Erau destul de puţini aceia care izbuteau să învingă toate obstacolele.

În Siberia erau mulţi care fugiseră fără să reuşească să părăsească ţara. Singura lor pavăză era pustiul de necuprins, unde găseau mii de ascunzători. Duceau o viaţă nenorocită şi mare parte din ei se prăpădeau în mizerie, înghiţiţi de mlaştinile fără fund, torturaţi de foame şi de sete, chinuiţi de roiurile de ţânţari.

Şi totuşi, nu erau pe deplin lipsiţi de apărare. Dacă ruşii au o fire blajină, atunci popoarele siberiene erau şi mai şi. Ştiau prea bine că mulţi din cei deportaţi din marele imperiu în Siberia erau condamnaţi pentru vini ca şi inexistente. Locuitorii liberi ofereau cu mare bucurie acestor oameni mila şi sprijinul lor, numindu-i nu altfel decât „oameni sărmani”. Îi ajutau de cele mai multe ori pe ascuns.

Nenumărate case aveau câte o fereastră care niciodată nu era cu oblonul tras. Era în aşa fel construită, ca să poată fi deschisă şi de afară şi pe dinăuntru. Noaptea, înăuntru ardea câte o luminiţă. Pe canatul ferestrei se punea mâncare şi băutură, ba chiar şi unele lucruri care ar fi putut face trebuinţă unui eventual fugar... Acesta venea pe furiş şi lua tot ce găsea acolo. Dacă dimineaţa darurile nu mai erau la locul lor, locuitorii casei şuşoteau bucuroşi: „oamenii sărmani au fost pe aici şi le-au luat”.

Uneori se întâmpla ca fereastra să dea într-o cămăruţă, unde fugarii îşi puteau găsi adăpost — mai ales iernile, când vântul hăulea prin câmpie.

Fireşte că fugarii erau nevoiţi să fie prevăzători, căci se întâmpla ca unii oameni răi să zăvorască ferestrele şi să-i încuie acolo pe evadaţi, pentru ca apoi să-i predea autorităţilor. Toată lumea îi dispreţuia pe trădători.

În locul unde Selenga venea dinspre răsărit să se verse în lacul Baikal, se întindea o un şir de munţi care împrejmuia o câmpie foarte roditoare, unde creşteau plante cum nici în regiunile mai sudice nu puteau fi văzute. Câmpia era ca un triunghi cu baza îndreptată înăuntrul ţinutului, în timp ce

vârfurile înaintau spre lac.

La o depărtare de jumătate de verstă de malul lacului se afla o fermă impunătoare, formată din multe acareturi construite în marea lor parte din lemn şi care nu aveau decât parter. De jur-împrejur se întindeau ogoare şi păşuni, unde păşteau laolaltă cai, vaci şi oi. Totul iradia o bunăstare rară pentru acele locuri.

Cea mai împodobită clădire era casa de locuit, care avea chiar şi geamuri la ferestre. Câţiva copaci înalţi şi rămuroşi copleşeau acoperişul scund.

La umbra copacilor şedeau câteva fete care învârteau sârguincioase nişte roţi de tors.

Alături de servitoare se afla Mila Dobronici, prietena Karpalei.

Mila avea trăsături vestice. Chipul ei trandafiriu era încadrat de o coamă de păr blond-auriu, cum adesea poţi vedea în provinciile baltice. Purta o fustă scurtă roşie şi o bluză albă, peste care avea un pieptar negru cu catarame din metal.

În ciuda hărniciei cu care lucrau fetele, în curte domnea o veselie de nedescris. Buzele sângerii ale copilelor se mişcau la fel de sârguincios ca şi roţile de tors.

Mila, cu toate că stătea în mijlocul lor, nu era prea vorbăreaţă. Nu răspundea decât dacă i se punea vreo întrebare; părea, în ciuda tinereţii ei, mult mai matură decât celelalte.

Când vârtelniţele amuţiră pentru o clipă, Mila auzi cum două fete începuseră să cânte uşurel şi ciuli urechile fără să vrea.

— Roag-o să cânte cu noi, doar e cântecul ei preferat, spuse una din fete.

Mila se întoarse către ea şi spuse:

— Aşa e, când toarcem, trebuie să cântăm, ca să lucrăm cu mai mult spor. Ascultaţi aici!

Şi începu să cânte cu un glas frumos şi pătrunzător, acompaniată de slujnice. Când ajunseră la refren, una din fete scoase un ţipăt şi arătă înspre cişmea, care era înconjurată de un gard viu. Văzuse ceva acolo.

— Ce te-ai speriat aşa? o întrebă Mila.

— Trebuie să fi fost o pasăre! spuse altă fată. Lasă-ne să ne terminăm cântecul!

Când sfârşiră ultimul vers, se auziră nişte aplauze în dreptul cişmelei.

— Aţi auzit? spuse slujnica. Am avut dreptate, e cineva acolo.

— Atunci să facă bine să se arate, spuse Mila calmă.

Privirile îi erau aţintite asupra gărduleţului viu. Cine putea să fie? Tatăl ei era plecat la oraş, mama era în casă, iar argaţii erau la cai. Numai un străin putea să se furişeze aşa.

La gândul că cineva îndrăznise să o spioneze, Mila se supără, dar când din spatele tufişurilor îşi făcu apariţia cel care o tulburase, supărarea i se şterse de pe chip.

Era un tânăr cam de douăzeci şi doi de ani. Purta o tunică şi un ilic de în albastru; pantalonii erau de un albastru ceva mai închis şi şi-i vârâse în cizme. Pe cap avea o căciulă veche şi ponosită. Dacă-l judecai după înfăţişare, părea un om simplu din popor. Dar chipul mândru şi privirea întunecată şi tăioasă arătau că era obişnuit să poruncească.

Tânărul nu avea nici baston şi nici arme, însă pe umăr ducea o învelitoare din care se iţea un instrument cu coarde.

— Un cântăreţ! strigă una din fete.

— Un cântăreţ! Un cântăreţ! începură şi celelalte, bătând bucuroase din palme.

Pe vremea când se petreceau cele povestite, nu arareori puteai să vezi cântăreţi ambulanţi, aidoma vechilor barzi sau a trubadurilor, apărând ici şi colo prin ţinuturile locuite ale Siberiei. Peste tot erau primiţi cu mare bucurie, în parte din pricina cântecelor lor — căci ruşii sunt mari amatori de cântece —, în parte din cauză că purtau noutăţile dintr-un loc în altul.

— Iertare că v-am tulburat! spuse străinul. Am venit pe acolo din pădure. Gardul viu e de vină că nu m-am făcut văzut deîndată şi apoi, cântaţi aşa de frumos, că n-am vrut să vă întrerup.

— Nu ai de ce să-ţi ceri iertare, îi spuse Mila. Eşti binevenit la noi. Cum te cheamă?

Îi întinse mâna.

— Alexius. Şi pe tine?

— Mila.
— Aha, tu eşti Mila Dobronici despre care mi s-au povestit atâtea?
— Eu sunt.
Tânărul o măsură admirativ din cap până-n picioare. Fata se îmbujoră.
— Vii de departe? se interesă ea.
— De foarte departe.
— De aceea nu te-am mai văzut până acum! N-ai mai fost niciodată pe aici?
— Nu şi cu toate astea, eu te cunosc de mult.
Îi vorbea politicos, însă glasul lui iradia o căldură familiară.
— Cum este cu putinţă? întrebă ea.
— Nu pot să-ţi explic. Pasărea care nu a mai fost niciodată în ţările sudice, visează la flori minunate, la strălucirea soarelui; nu le cunoaşte, dar tânjeşte după ele. Iar când vine timpul, se pregăteşte de călătorie şi se grăbeşte să plece în întâmpinarea obiectului dorinţei ei. La fel m-au purtat şi pe mine drumurile către tine.
În acel moment, Mila se simţi tulburată, cum nu mai fusese vreodată. Mai în glumă, mai în serios, îi spuse:
— Vorbeşti de parcă şi tu ai fi tânjit după mine.
— Chiar aşa s-a şi întâmplat, îi răspunse el serios. Am auzit atâtea despre tine, încât îmi doream să te cunosc odată şi-odată.
— Şi ce-ai auzit?
— Că, tu...
Se aplecă spre ea şi îi spuse la ureche:
— ... că tu ai fi „Îngerul deportaţilor”.
Mila se schimbă la faţă şi-şi duse un deget la buze, apoi se întoarse prevăzătoare cu spatele la celelalte fete.
— Cine ţi-a spus, s-a înşelat. Cel despre care ţi s-a spus este altcineva.
— Îl cunoşti?
— Da. Ai nevoie de el?
— Repede, cât se poate de repede.
— Atunci, fii binevenit la mine! Vrei să intri în casă?
— Nu, nu încă! strigă o slujnică. Mai întâi să ne cânte ceva!
— Da, un cântec! Ia-ţi balalaica şi cântă-ne ceva! strigară şi

celelalte.

Alexius se înduplecă, îşi scoase instrumentul şi începu să-i acordeze strunele. Apoi se uită la Mila cu o privire gravă. Fata pricepu întrebarea mută din ochii lui şi, apropiindu-se de el, îi şopti la ureche:

— Eşti în siguranţă aici.

Alexius se uită în jurul lui.

— Ei, ce cântec vreţi să auziţi?

— Cântecul tău preferat, hotărî Mila.

— De ce tocmai pe ăsta?

— Ca să te cunoaştem mai bine. Când cunoşti cântecul preferat al unui om, îi cunoşti şi sufletul.

I se oferi un loc. El refuză şi se duse lângă cel mai apropiat copac, se sprijini uşurel de trunchi, îşi luă balalaica şi începu, după ce căzu puţintel pe gânduri, visător:

„Departe, hăt departe, vai, de-aice,
E o vale şi-o livadă
Unde tare mi-aş dori, ferice
Să stau făr' ca nime' să mă vadă.
Privirile-mi tânjesc
Peste munţi şi peste văi.
Patria mea, să te salut aş vrea
Măcar o singură dată!”

Balalaica-şi cânta durerea şi tristeţea, iar vocea cântăreţului, asemenea. Începu a doua strofă:

„În pustiul cel fără de margini
Culcuş nu găsesc
Tristeţea nime' nu mi-o şti,
Nici visul la care tânjesc.
Şi totuşi, cândva am avut —
Nu-i o închipuire vagă —
Copil fiind, culcuş în ţara mea dragă”.

Ultimele vorbe se topiră încetul cu încetul, iar strunele amuţiră într-un oftat dureros.

Nimeni nu spuse nimic. Alexius încremeni un răstimp, apoi,

cu o mişcare bruscă se întoarse către fată:

— Nu-i aşa că e un cântec care nu are cum să placă?

Pe chipurile fetelor, însă, se citea exact contrariul.

— Ce frumos, ce frumos! spuse Mila. Aşadar, acesta ţi-e cântecul preferat?

— Da.

— Şi cum îi spune?

— „Tinereţe pierdută”.

Mila îl privi ţintă în ochi.

— Nu cumva ai pierdut pe cineva drag?

— Nu am cunoscut nici tinereţea şi nici fericirea.

— Atunci, bunul Dumnezeu îţi va da în schimb un viitor frumos.

— Tot timpul mă rog pentru asta. Sper să-mi audă rugăciunile, căci nu sunt pentru mine, ci...

Tăcu; dinapoia casei apăru un chip plăcut de femeie, care le strigă pe slujnice. Fetele se grăbiră ascultătoare într-acolo, aşa că Mila rămase singur cu străinul.

— Acum putem să stăm de vorbă, spuse ea. Cauţi „Îngerul deportaţilor”?

— Da.

— Eşti un evadat?

— Nu, eu nu. Dar tatăl meu este; şi-a petrecut ani de-a rândul în Iakutsk. Mama l-a urmat de bunăvoie, împreună cu noi, copiii, în miezul cumplitei ierni siberiene. După ani şi ani, am izbutit să-mi eliberez tatăl. De la Iakutsk şi până aici am străbătut un. Drum lung, preţ de luni întregi. Am auzit de „Îngerul deportaţilor” şi mi s-a spus că tu ai fi acela, de aceea am venit la tine. Nu mi s-au povestit prea multe, dar văd că într-adevăr eşti un înger!

Mila coborî privirile.

— Ţi-am spus că nu eu sunt îngerul. Nu merit lauda ta! Te rog... ah!... vine cineva! Ascunde-te!

De după un acaret se ivi un călăreţ, urmat de alţi doi.

Era sergentul-major Ieroşkin de la trupele de grăniceri, cu doi din oamenii săi. Când ajunse în faţa fetei se opri.

Tânărul nu mai apucase să se ascundă, aşa că rămase acolo unde era. Cazacul îi aruncă o privire rapidă şi întunecată.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, drăguţă Mila! o salută el pe fată. Nu puteam trece mai departe fără să vin să te văd. Ce mai face tătucul tău?

— E dus la oraş.

— Şi mămuca?

— Este în bucătărie.

— Şi tu ce mai faci, porumbiţa mea?

— Foarte bine, mai ales când nu se interesează nimeni de mine.

— A, de mine vorbeşti?

— De toată lumea.

Mila vorbea scurt şi respingător, căci Ieroşkin nu era o apariţie tocmai plăcută. Avea o barbă deasă şi zbârlită, lăsând la iveală nişte ochi a căror privire nu prea inspira încredere.

— Toată lumea? râse el. Nu cred. De-asta stai de vorbă cu flăcăul ăsta? A, dar mai văd ceva! Ceva foarte interesant!

Spunând acestea, cazacul dădu pinteni calului şi, din câteva salturi, ajunse lângă casă, la o fereastră singuratică, ce stătea deschisă. Se uită înăuntru cu mare atenţie, apoi se întoarse la fată.

— Ieri am trecut pe aici, spuse el. Era seara târziu şi toată suflarea dormea. Dar acolo, înăuntru, ardea o lumină. M-am uitat şi ce crezi că am descoperit? O pâine, nişte brânză, un cârnat, niscai tutun şi chibrituri. Ale cui erau?

— Întreabă-l pe tata, îi răspunse Mila. Eu n-am ce face cu tutunul.

— La naiba! sudui cazacul. Crezi că nu ştiu pentru cine era pregătit totul? Ce-ai spune dacă aş scrie la raport aşa: „În casa lui Peter Dobronici, — «oamenii sărmani» nu numai că sunt ospătaţi, dar primesc şi tutun”?

— Nimic. Ai văzut cu ochii tăi „oamenii sărmani” pe care i-am ospătat noi?

— Deocamdată nu, căci de dragul tău am mai închis şi eu un ochi. Dar dacă îţi sunt aşa de indiferent, poate o să mă răzgândesc şi o să scriu cu totul altceva, ca de exemplu: Mila Dobronici este „Îngerul deportaţilor”.

Cazacul o spusese, desigur, în batjocură, căci nu avea de unde să ştie de legăturile dintre Mila şi Karpala, aşa că fata

izbucni într-un râs forţat.

— Aş vrea eu să fiu un înger! Cine nu-şi doreşte să fie înger?

— Un înger, da, însă nu îngerul ăsta, care încalcă legea. Dacă ajunge în mâinile noastre, n-o să-i fie prea bine. Poate şi flăcăul de colo crede că eşti vreun înger. Când am venit, părea că este în al nouălea cer. Cine este?

— Un cântăreţ. Doar vezi că are o balalaică. Tocmai a sosit.

— Aşa! Aşa! Atunci ia să-l cercetez eu mai îndeaproape. Cunosc toţi cântăreţii pe o întindere de cinci sute de verste, dar pe ăsta nu l-am văzut în viaţa mea!

Cazacul se duse la Alexius şi se uită la el cu luare-aminte. Tânărul ţinu piept foarte liniştit privirii cazacului, în schimb, Mila se îngrijoră foarte tare, căci ştia că băiatul era, totuşi, un fugar care venise să dea de „Îngerul deportaţilor”.

— Hei, se răsti cazacul la băiat, nu auzi ce vorbesc despre tine? Ai gura încleiată de nu spui nimic?

Alexius îi aruncă o privire încărcată de uimire şi de dispreţ. Se mulţumi doar să dea din umeri.

— Eşti surd?

— Se răspunde doar când se pune o întrebare.

— Şi ce, eu nu te-am întrebat?

— Nu. Ai spus foarte limpede că ai vorbit despre mine — mă auzi, despre mine şi nu cu mine!

— Ehei, flăcăiaşule! Las' că o să vezi tu cu cine ai de-a face!

— Pot să văd şi acum. Eşti un cazac. Şi? Eu sunt un cântăreţ, iar cântăreţii sunt oameni liberi. Noi nu primim ordine de la nimeni.

— Dacă eşti într-adevăr cântăreţ, băiete! De unde vii?

— Din Krasnoie.

— Aha, din nord. Ai acte?

— De ce? Mă suspectezi de ceva?

— Şi încă cum! Semeni leit cu cineva pe care-l căutăm de mult. Arăţi întocmai ca Alexius Boroda, vânătorul de samuri cu faimă rea, care a eliberat atâţia arestaţi!

Mila mai-mai că era să scoată un ţipăt. Numele lui Alexius Boroda era de mult pe buzele tuturor. Făcea parte dintre acei vânători de samuri care-şi practicau aventuroasa meserie din

vocaţie şi nu sub constrângerea vreunei condamnări. Se povestea că-şi salvase nişte rude din Iakutsk, apoi eliberase nişte arestaţi din Tşita şi că acum se afla în drumul spre graniţă.

Dacă acel cântăreţ era într-adevăr viteazul vânător de samuri, atunci se afla în mare primejdie, căci sergentul-major era un om lipsit de orice scrupule.

Tânărul, însă, izbucni în râs.

— Frăţioare, să ştii că-mi faci o mare cinste! Aş vrea eu să fiu atât de faimos! Noi, poeţii şi cântăreţii suntem prea puţin cunoscuţi, dar, din păcate, eu nu sunt decât un pribeag sărman. Numele meu este Maxim Robanov.

Când rosti acest nume, Alexius observă că unul din cazaci făcu o mutră foarte uimită şi se uită fix la el.

— Ia arată-mi actele tale şi permisul care-ţi dă voie să te plimbi prin ţară şi să cânţi! îi porunci cazacul.

— Poftim!

Alexius scoase actele din buzunar, iar cazacul le examina foarte atent, apoi dădu din cap.

— Sunt în regulă, spuse el nedumerit. Văd că nu am cum să te împiedic să-ţi practici arta. Dar... hm... ce s-a întâmplat?

Întrebarea din urmă o pusese cazacului suspicios, care părea că voia să spună ceva.

— Frăţioare, spuse cazacul cu pricina, pun rămăşag că omul ăsta nu este Maxim Robanov. Am o soră în Kransnoie, pe la care am fost acum doi ani. Atunci l-am văzut pe Robanov. Avea părul deschis la culoare, pe când al ăstuia este întunecat. Era mai scund şi avea doar trăsături ruseşti. Asta arată ca un rus.

— Hm, bombăni sergentul-major. Mda, e cam ciudat. Trebuie să... hm!

Se uită cu atenţie la cântăreţ, care izbucni iarăşi în râs.

— Ce e aşa ciudat? Lucrurile sunt foarte simple: acest cazac se înşală doar pe jumătate. Suntem, într-adevăr, doi Robanovi; dar suntem fraţi. Pe mine mă cheamă Maxim, iar pe celălalt, Paul. Pe el trebuie să-l fi văzut şi nu pe mine.

— A, nu! stărui cazacul. Pe vremea aceea se vorbea mult de Maxim Robanov. Nu avea nici un frate, de fapt, nu mai avea pe nimeni pe lume.

Sergentul-major îi aruncă lui Alexius o privire vicleană, apoi luă actele şi le vârî în taşca de la şa.

— Treaba asta m-a pus pe gânduri. O să cercetez mai îndeaproape actele.

Alexius încruntă sprâncenele şi făcu un pas înspre cazac.

— Nu ai nici un drept! Actele mele sunt în regulă, aşa că trebuie să mi le dai înapoi şi să nu te mai pui în calea mea!

— Trebuie să verific spusele camaradului meu. Voi da paşaportul şi permisul ofiţerului meu, să le vadă şi el. Acum o să vii cu noi la post.

— Nici nu mă gândesc!

— Frăţioare, bagă de seamă! Pe de altă parte, nici nu e chiar aşa de rău. O să ne cânţi ceva şi o să-ţi dăm niscai bani, o să bem multă votcă.

— Eu nu beau votcă şi mai ştiu că soldaţii nu prea au bani. Vreau să mă laşi în pace, nimic mai mult.

Felul în care vorbi îl impresiona pe sergentul-major. Dădu să ducă mâna la taşca unde pusese actele, însă cazacul cel bănuitor se repezi la el.

— Frăţioare, îi şopti el, nu te lăsa păcălit! Nu este cântăreţ! Mai mult, pot să jur că el este vânătorul de samuri. Ieri am aflat că cel căutat are un semn pe mâna stângă, unde l-a muşcat odată un samur. Ia vezi dacă aşa este! Porunceşte-i să cânte! O să ţină balalaica cu mâna stângă, iar mâneca o să i se ridice şi o să lase la iveală semnul.

— Mare pişicher eşti, frăţioare!

Sergentul se întoarse apoi către Alexius.

— Am vorbit cu camaradul meu, care tot pretinde că nu eşti Maxim Robanov. Ar trebui să te arestez pe loc, însă vreau să mă conving în alt fel dacă m-ai minţit au ba. Dacă eşti chiar cântăreţ, trebuie să cunoşti cântecul acela frumos despre lăută. Ia cântă-l!

Alexius se uită neîncrezător la sergent. Bănuia că-i ceruse să cânte din cu totul alt motiv, însă nu-şi putea da seama dincotro venea primejdia.

Chipurile nebănuind nimic, se sprijini iar de copac, dar astfel încât să nu aibă nici un cazac în spatele său şi păru concentrat doar de instrumentul lui. În realitate, era pregătit ca în orice moment să i se întâmple ceva.

Îşi luă balalaica, o acordă şi începu, în timp ce cazacii erau cu privirile aţintite asupra braţului său stâng:

„Lăuta mi-e cel mai, de preţ avut
Lăuta mi-e fala şi-ndrăzneala,
Din mână nu o las,
Căci struna e-al ei glas
Ca un înger de demult grăieşte.

Lăuta mea vede pe tânăra râzând
Lăuta mea vede ochiul plângând,
Le vede cântând,
Mândră ca un zeu
Prin florea vieţii păşind.

Lăuta mea-l vede pe cel întristat
Vede şi sufletul îmbucurat —
O inimă bătând,
Pe strune cântând,
Durere şi plăcere vestind”.

Cam aici ajunsese tânărul cu cântecul acesta atât de îndrăgit de ruşi, când văzu pe sub gene cum sergentul-major le făcu un semn celorlalţi doi cazaci.

Ce voia oare? Nu era nicidecum un semn de plăcere că ascultase cântecul, ci mai mult unul de înţelegere între ei. Arăta mai degrabă ca un ordin. Cântăreţul, însă, continuă:

„Lăuta mea, întinereşte moşneagul
Ce tremură şi nins i-e capul;
Lăuta-n braţe de-o ţin,
Mă apăr de-al vieţii venin
Şi-n cerul înalt plutesc.”

În timp ce tânărul cânta ultimele versuri, sergentul duse mâna la biciuşca şi o trase afară, printre hăţurile calului, căci nu descălecase. Acum stătea pregătit să lovească. Nebănuind intenţia lui, Alexius începu ultima strofă:

„Lăuta mă omoară,
Lăuta mă doboară;
Când cântăreţul moare
Şi străinul să cânte habar n-are”.

Cântăreţul vru să continue, dar nu mai putu. Văzuse bine că cei trei cazaci se uitaseră tot timpul la braţul lui stâng, dar nu bănuise de ce o făcuseră. Îşi dădu acum seama că mâneca stângă i se ridicase, lăsând la iveală urma vineţie de pe încheietura mâinii, pe care o căpătase la o vânătoare de samuri. Aşadar, fusese recunoscut!

Nici nu isprăvi bine ultimul vers, că sergentul-major ridică biciuşca.

— Pe el! strigă cazacul. El e Alexius Boroda!

Ceilalţi doi săriră din şei.

Mila ţipă, convinsă fiind că tânărul nu mai avea scăpare — singur în faţa a trei cazaci înarmaţi până în dinţi! Însă acesta nu avea nicicum înfăţişarea unui învins; se aprinsese la faţă, iar privirea i se înăsprise.

— Ei, nu mai spune! râse el. Deci eu sunt Boroda? Atunci, duceţi-vă şi spuneţi-le şi camarazilor voştri ce frumos ştiu eu să cânt!

— Pe el! se auzi porunca sergentului.

De data aceasta, cazacii nu mai pregetară. Se năpustiră asupra cântăreţului, care, însă, rămăsese tot sprijinit de copac. În poziţia în care se afla, avea spatele acoperit. Ridică balalaica şi-i dădu unuia din cazaci o lovitură în cap cu instrumentul, încât acela se prăbuşi imediat. Celuilalt îi dădu un pumn în stomac, aruncându-l şi pe el la pământ. Cei doi zăceau pe jos, înainte ca sergentul să fi apucat să se repeadă şi el la tânărul cântăreţ.

— Fiu de căţea! urlă sergentul. Lasă că ţi-o plătesc eu!

Îşi mână calul înspre copac şi ridică biciul foarte ameninţător. Popoarele siberiene folosesc acest gen de biciuşca atunci când vor să omoare un lup — şi-l ucid dintr-o singură lovitură.

Boroda sări într-o parte. Lovitura dădu greş. Cât ai clipi din ochi, Boroda îl înşfacă pe sergent de braţ şi-l trânti cu o smucitură puternică de pe cal, apoi îi smulse biciuşca şi sări

în şa.

— Aşa! strigă el. Acum aţi aflat şi voi cine este Boroda! Să povestiţi şi la alţii şi să rămâneţi sănătoşi!

Dădu pinteni şi celorlalţi doi cai, speriindu-i atât de tare, încât o luară la sănătoasa, alergând de rupeau pământul. Se duse apoi după colţul casei, pentru a fi acoperit în caz că s-ar fi tras asupra lui.

Cei trei cazaci încă zăceau la pământ. Totul se petrecuse atât de iute, încât fuseseră luaţi prin surprindere.

De tulburare, Mila aproape că-şi frânsese mâinile, aşa de tare şi le strânsese.

— Slavă Domnului! respiră ea uşurată când Alexius dispăru după colţul casei. A scăpat! Ce puternic, ce mândru şi ce curajos este! Da, s-a văzut că el este într-adevăr Boroda!

Priveliştea celor doi cazaci şi a sergentului era jalnică. Singura martoră, Mila, fugise în casă, pentru a scăpa de ancheta cazacilor. Acum stătea împreună cu mama ei şi cu slujnicele la fereastră, râzând din toată inima de feţele cazacilor, care-şi reveneau în simţiri cu mare greutate.

13. Vecinul Sergius merge în peţit

În acest moment; un călăreţ dădu năvală de după colţ; era tatăl Milei, ţăranul Peter Dobronici. Când văzu grupul de cazaci, îşi înfrâna, mirat, calul.

— Ce-i asta? Ce faceţi aici?

— Suntem răniţi, gemu jalnic sergentul-major. Blestematul ăla de Alexius Boroda a fost aici. S-a dat drept cântăreţ şi, atunci când l-am recunoscut şi am vrut să-l arestăm, i-a tras una în cap cu balalaica acestuia de aici, încât balalaica s-a făcut bucăţi; pe celălalt l-a doborât cu un pumn, iar pe mine m-a trântit de pe cal cât ai clipi, de mi-am rupt toate cele şaizeci şi două de coaste.

Ţăranul îşi dădea toată silinţa să rămână serios.

— Aoleu! îl compătimi el. Fără îndoială, este un lucru rău. Unde se află acum? Şi unde sunt caii voştri?

— Doi mi i-a alungat cu biciul, ca să nu-l pot urmări, iar pe al meu a plecat el călare. N-ai cumva o înghiţitură de votcă?

— Am, dar nu cred să vă fie de folos, în starea în care sunteţi.

— O, ba da. O votcă bună face minuni pentru toate durerile.

— Înainte de toate, este necesar să vă examinez. Ştii că mă pricep puţin la tratarea rănilor. Aşa că, arată-mi capul!

Dobronici descălecă şi se îndreptă spre cel care fusese lovit cu balalaica, să-i pipăie capul. Dar acesta începu să răcnească.

— Nu mă atinge! Nu pot să suport!

Ţăranul era un bărbat înalt, cu trăsături de om cinstit şi bun la inimă. Figura sa inteligentă rămase şi acum nemişcată.

— Ce-i drept, arăţi rău, spuse el. N-o s-o mai duci mult. Tot

capul îţi este zdrobit şi nasul deja a început să ţi se ascută şi să se albească.

Omul îşi duse repede mâna la nas, îl pipăi cu băgare de seamă şi oftă adânc, rostind cu voce spartă:

— Da, este deja ascuţit, spuse el jalnic, aproape la fel de ascuţit ca o suliţă. S-a terminat cu mine; o să mor! O, Sfântă mamă a lui Kazan!

Zicând acestea, îşi împreună mâinile şi se prăbuşi, între timp, ţăranul îl examina pe cel de-al doilea cazac şi întinse mâna spre stomacul acestuia.

— Pleacă! strigă omul. Doare îngrozitor!

— Sunt convins de asta, bietul de tine! Ai o gaură aşa de mare, de poţi băga pumnul în ea. Nu cred să mai ai scăpare!

— Ah, nu mă poţi vindeca, tăicuţă?

— Un stomac cu o gaură în el nu se poate cârpi ca o tobă veche.

— Înseamnă că şi eu o să mor?

— Cu siguranţă. Căieşte-te; mărturiseşte-ţi păcatele şi pregăteşte-te pentru clipa când îţi va suna ceasul!

Omul se lungi la pământ şi nu mai scoase nici un sunet.

— Şi acum eu! se milogi sergentul-major. Eu o să scap cu viaţă. Capul îmi este sănătos. Coastele nu stau în cap.

— Vino să văd!

Dobronici îngenunche lângă sergentul-major, îl apucă cu mâinile de ambele părţi ale pieptului şi apăsă cu putere.

Cazacul răcni ca din gură de şarpe.

— Dracu' să te ia! Ce-ţi veni? Astea-s chinurile iadului! Nu te gândeşti că-mi sunt rupte toate coastele?

— Hm, da. Prima dată nu mi-a venit să cred; acum, însă, am simţit; ai dreptate: sunt rupte. Eu atâta înţeleg de aici: că nici ţie nu pot să-ţi mai dau vreo speranţă. La ce te ajută dacă te consolez? O să mori în curând.

Sergentul-major se holbă la el, cu ochii mari, îngroziţi.

— Curând — o să mor? rosti el încet.

— Fără nici o îndoială! spuse cu seriozitate Dobronici, dând din cap. Coastele tale rupte sunt atât de ascuţite, încât, în scurt timp, o să-ţi iasă afară din corp.

— O, voi cei răposaţi! Trebuie să mor! Să-l ia dracul pe blestematul ăsta de Boroda! Ţărane, adu-mi votcă, votcă,

votcă!

— Votca nu-ţi ajută la nimic. Îţi e mai de folos apa.

— Şi să mor bând apă?

— Să bei? Nu, nu trebuie să o bei. N-aş pretinde aşa ceva de la un cazac muribund. O s-o folosim pe din afară.

— Atunci, grăbeşte-te. Apoi, însă, să-mi aduci şi votcă!

— Şi mie, se rugă unul din ceilalţi cazaci.

— Vreau şi eu votcă, scânci şi cel de-al treilea.

— O să primiţi fiecare ce vi se cuvine. Aşteptaţi numai câteva clipe!

Dobronici se îndreptă spre fântâna la care era fixat un mecanism, aşa cum întâlneşti foarte des în Siberia de Sud.

Întrucât acolo casele sunt construite îndeosebi din lemn, pericolul de incendiu este foarte mare. De aceea, se construieşte, pe jgheabul pentru adăpat vite, acolo unde se poate dirija vreun izvor de munte spre una dintre aceste gospodării, un stativ înalt de lemne, spre care apa va fi condusă, în sus, printr-o conductă. De acolo, apa curge, din nou, în jos, în altă conductă. În acest fel, ea capătă o presiune atât de mare încât, dacă se înşurubează jos un muştiuc sau se fixează un furtun, apa poate fi împinsă ca dintr-o pompă de incendiu, până pe acoperişul clădirii.

Şi fântâna lui Peter Dobronici avea un asemenea mecanism. Furtunul era lăsat în apă, ca să nu se usuce.

Ţăranul îl înşurubă la ţeavă, îndreptă muştiucul spre cazaci şi deschise robinetul. Numaidecât, ţâşni violent un jet puternic de apă spre cei trei „sortiţi morţii”, astfel că, în cel mai scurt timp, erau uzi până la piele.

— La dracu'! zbieră sergentul-major şi sări în picioare, la fel ca şi ceilalţi doi cazaci. Câine, cum îndrăzneşti? Încetează” ordinarule!

Dar ţăranul nu încetă, dimpotrivă, lăsă liniştit jetul de apă să-i izbească în continuare pe cazaci, încât aceştia abia se mai puteau ţine pe picioare.

Încercară să-şi tragă răsuflarea şi se aruncară din nou la pământ. Abia acum, ţăranul închise robinetul.

Cazacii săriră din nou în picioare şi se uitară la Dobronici cu ochii scăpărând de, mânie.

— Peter Dobronici, am să ţi-o plătesc pentru asta! scrâşni

din dinţi sergentul-major. Ce, crezi că noi nu ştiam că ai fost întotdeauna apărătorul „oamenilor sărmani”? De unde vin bucatele, băuturile şi tutunul pe care doar noaptea le aşezi acolo, la fereastră? — Ei? — Ia aminte!

Ţăranul îşi încruntă sumbru sprâncenele.

— Ascultă, sergent-major, nu-ţi permit să vorbeşti cu mine pe tonul acesta! Pe mine mă cheamă Peter Dobronici; nimeni nu a putut, până acum, să dovedească faptul că aş fi comis ceva contra legii. Dacă nu te porţi cuviincios, n-ai ce căuta la mine. Să ţii minte asta! Şi acum, nu mai am timp pentru voi. Căraţi-vă!

Sergentul-major ridică ameninţător pumnul.

— Câine! — O să te muiem noi pe tine, mai mult decât ne-ai muiat tu pe noi acum!

Plecară ocărând.

Ţăranul se îndreptă spre casă, unde, în uşă, stăteau nevasta şi fiica sa.

— Tăicuţule, n-ai fost prea aspru cu ei? întrebă îngrijorată măicuţa cea trupeşă. Acum or să caute să se răzbune.

— Eh, ţopârlanii ăştia n-au fost niciodată prietenii mei! Lasă-i să se care. Mai bine să-mi povestească Mila ce s-a întâmplat.

Mila povesti şi părinţii o ascultară cu atenţie.

— Deci, acesta a fost Alexius Boroda! spuse ţăranul, la sfârşit. Aşa mi l-am închipuit şi eu: tânăr, curajos, cumpănit şi tare ca un urs! Ce păcat că n-am vorbit cu însumi cu el.

— Tăicuţule, o să vină din nou.

— Cu siguranţă, copilă, o să revină. El este conducătorul celor surghiuniţi, pe care noi îl aşteptăm. Boroda vrea să-i adăpostească la noi pe oamenii pe care, în mare parte, el i-a eliberat, pentru ca noi să-i ajutăm să treacă dincolo de hotare.

— O, vai de mine! Acum cazacii au devenit bănuitori în ceea ce-l priveşte! Or să ia toate măsurile posibile să-l prindă şi aşa s-ar putea să cadă în mâinile lor întregul grup al fugarilor.

Dobronici clătină, din cap, dus pe gânduri.

— Da, situaţia este gravă. Oricum, am încredere în Boroda că nu o să facă nici o greşeală. Aş fi vrut ca buriaţii să fi fost

deja aici.
— Karpala va porni îndată, fu de părere Mila.
— Bineînţeles. Dar, într-un grup atât de mare nu se călăreşte la fel de repede cum ai călări singur. Trimisul nostru va ajunge chiar astăzi la ei, în Verhne-Udinsk şi durează două zile călătoria până la noi. Numai de nu s-ar întâmpla ceva rău, în acest timp! Se pare că încet, încet, încep să ne descopere secretul. Bine că n-o să mai rămânem mult aici.
Ţăranca nu luase, până acum, parte la discuţie, dar interveni însufleţită.
— Aşadar, ai reuşit? O să vinzi?
— Da.
— Curând?
— Mai repede decât credeţi. Dar îngrijiţi-vă odată de calul ăla!
Arătă spre animalul său. De ambele părţi ale şeii atârnau ademenitor genţi mari de piele.
Dobronici deschise una. Ea conţinea pachete mici pătrate de hârtie şi fişicuri lungi, sigilate.
— Ce-o fi asta? întrebă el, zâmbind.
— Bani! răspunse ţăranca.
— Da, nevestică şi chiar foarte mulţi bani. Cumpărătorul mi-a plătit aproape o sută de mii de ruble pentru proprietatea noastră.
— O sută de mii de ruble! strigară amândouă femeile.
— Da, o sută de mii de ruble! repetă ţăranul, cu un ton de satisfacţie în voce. Ne reîntoarcem în patrie şi acolo vom putea trăi acum fără muncă grea şi fără griji. Ştiţi cine o să se supere cel mai mult din această cauză?
— Cine?
— Iubitul nostru vecin, Sergius Propov.
— De ce?
— Pentru că i-ar fi plăcut să pună mâna pe gospodăria noastră!
— S-o cumpere?
— A, nu! Pentru asta e prea zgârcit şi chiar prea — deştept. Cu o proprietate te poţi şi căsători.
— Căsă...
Ţărăncii îi rămase cuvântul în gât.

— Tată! strigă Mila, speriată. Sergius Propov ăsta ar fi vrut să mă ia de nevastă?

— Da, aceasta este dorinţa lui fierbinte. Abia astăzi am aflat.

— De la cine?

— De la croitorul la care şi-a comandat noul surtuc. El i-a mărturisit acestuia, în mare secret, că îi trebuie surtucul ca să vină în peţit la tine.

— Sfântă Marie!

— Astăzi de dimineaţă, surtucul trebuia să fie gata şi Sergius a mers şi l-a luat. De aici, deduc că şi cererea lui în căsătorie este pregătită, copilă.

— Dar tu ce-o să spui? Doar n-o să...

— Cum aş putea? Am vândut deja. Plecăm. E clar că nu vreau să aud nimic de omul acesta. Să intrăm în casă!

Peter Dobronici duse ambele genţi în casă. Mama şi fiica rămaseră, totuşi, câteva minute în faţa uşii. Deodată, Mila făcu un semn spre dreapta, în direcţia câmpului întins, de unde se vedea apropiindu-se, cu băgare de seamă, un călăreţ.

— Măicuţă, vecinul nostru, Sergius Propov! Vine, vine la noi! Tata are dreptate! Aceasta, fără îndoială, nu este o surpriză plăcută. Nu pot să-l sufăr pe făţarnicul ăsta — mai bine mă uit la o broască râioasă decât la el!!

Cu aceasta, cele două femei dispărură în interiorul casei şi, câteva minute mai târziu, călăreţul se opri în faţa intrării.

Propov era uscat ca un ţâr. Capul său avea formă lunguiaţă, ca a unui pepene, în aşa fel încât jobenul său înalt, negru, din păr neţesălat avea o înfăţişare ciudată. Sub fruntea îngustă, ieşea în relief, între cei doi ochişori de culoare verzuie, un nas ascuţit, îndoit ca o seceră. Buzele erau groase, obrazul spân şi gura plină de dinţi negri. Braţele lungi, uscăţive, aveau nişte palme din care se puteau ciopli încă alte patru, picioarele strâmbe se terminau cu nişte labe grosolane, uimitor de late.

Statura aceasta era vârâtă într-un surtuc de postav, negru şi strâmt, ale cărui poale atârnau până la glezne. Gâtul era încorsetat într-o eşarfă albă atât de înaltă, încât omul abia îşi putea ţine bărbia în poziţie orizontală, în picioare purta cizme

lunguieţe, unse cu seu, la care erau fixaţi pinteni de fier.

Deci, acest mândru călăreţ îşi opri calul în faţa uşii, descălecă încet şi cu demnitate, îşi legă cu atenţie mârţoaga de un par şi urcă treptele care duceau la uşă.

Acolo, rămase pe loc.

— Curios! mormăi el. Nu e nimeni aici! Trebuie să se fi văzut de departe că astăzi am venit în haine de sărbătoare!

Faptul că acest om era vecinul lui Peter Dobronici nu însemna aici nimic altceva decât doar, poate, că locuia la 12 verste distanţă de el. După părerea lui însă, ca vecin, el avea odată pentru totdeauna dreptul de a fi întâmpinat cu prietenie la uşa casei. Faptul că acest lucru nu se întâmplase astăzi, îl supără.

Păşi în casă prost dispus şi ciocăni la uşa camerei de zi.

Nici un răspuns. Mama şi fiica se grăbiseră să între în camera din spate, pentru a se pregăti de vizită. Ţăranul nu ştia încă nimic de sosirea peţitorului; el stătea sus, la mansardă, pentru a-şi putea număra banii din sipet. Servitoarele, însă, munceau în bucătărie, iar argaţii erau pe păşune cu cirezile.

Sergius Propov mormăi, prost dispus.

Bătu a doua oară, dar tot fără rezultat.

Acum deschise uşa şi intră.

— Nu-i nimeni aici! Cât se poate de necuviincios! Am să institui un regim mai aspru, când Mila va fi nevasta mea. Disciplină şi ordine, politeţe şi băgare de seamă, asta trebuie aici. O să se obişnuiască ei să-mi îndeplinească toate dorinţele.

Privi cu atenţie prin cameră. Deodată, auzi un zgomot în camera alăturată.

— Aha, acolo sunt! De acolo dau şi nişte ferestre spre faţada casei. Precis că m-au văzut!

Băgă mâna în buzunarul surtucului, scoase o priză de tutun gata pregătită, dintr-o cutie din coajă de mesteacăn şi îşi umplu zgomotos nasul.

În acest moment, mama deschise uşa.

— Ah, Sergius Propov! spuse ea. Bine aţi venit la noi!

Apoi îi întinse mâna.

Prevăzător, lăsă să dispară în buzunarul surtucului cutia cu

tutun şi se înclină, în tăcere, fără a apuca mâna femeii.

— Bună ziua, vecine! repetă ea.

El se înclină din nou, tăcut, fără să atingă mâna femeii.

— N-am ştiut că eşti aici! continuă femeia şi îşi retrase mâna.

Abia acum consimţi Propov să răspundă.

— Maria Petrovna Dobronicia, m-ai insultat atât de tare, că nu te-aş putea ierta niciodată, dar dragostea mea veşnică îmi impune să fiu îndurător. Nu m-ai întâmpinat la sosire.

— Aveam multă treabă şi n-am băgat de seamă când ai venit.

— Aşa ceva nu trebuie să-i scape cuiva! o acuză el. Eu sunt un prieten credincios al acestei case, dar când se întâmplă aşa ceva, îţi scuturi praful de pe picioare şi te retragi.

— Eşti nedrept, Sergius Propov! Este imposibil să ştim când eşti dispus să vii la noi. Cum poţi să ne ceri să stăm la fereastră, la întâmplare, să băgăm de seamă dacă tu te gândeşti cumva să ne faci o vizită?

Aceste vorbe fură rostite fără plăcere. Asta îl supără şi mai mult pe Propov; îşi scoase din nou cutia, luă zgomotos o altă priză şi încruntă sprâncenele.

— Maria Petrovna, nu se cade ca o femeie să-i vorbească astfel unui bărbat. O femeie trebuie, întotdeauna, să fie modestă şi politicoasă; tu nu ai fost acum nici una, nici alta. Am motiv să mă plâng de tine.

— N-am să te împiedic să faci asta. Iată, vine bărbatul meu, poţi să-i aduci la cunoştinţă plângerea ta.

Dobronici intrase. Îl salută amical pe musafir. Propov, însă, se înclină sobru şi răspunse foarte rece şi rezervat cuvântului prietenos al ţăranului.

— Peter Dobronici, tu mă cunoşti. Ştii că sunt unul dintre cei mai înstăriţi şi mai respectaţi locuitori din această regiune; pe lângă aceasta, sunt şi cel mai apropiat vecin al tău. Sunt, deci, oarecum îndreptăţit să fiu tratat cu politeţe. De ce nu s-a întâmplat aşa?

— Ai fost desconsiderat?

— Da. Am venit călare încoace şi nimeni nu era aici să mă întâmpine. Precis am fost văzut venind — şi dacă nu, ar fi trebuit să mi se acorde mai multă atenţie când am venit!

În clipa aceea, ţăranul îşi pierdu răbdarea.

— Te comporţi de parcă ai fi guvernatorul general al Siberiei de Sud. Nici chiar ţarul n-ar putea pretinde să fim gata pregătiţi să-l întâmpinăm, atunci când nu-şi anunţă vizita. Comportarea ta este deosebit de grosolană şi lipsită de consideraţie. Sper că, în viitor, te vei schimba.

Sergius Propov făcu o figură, de parcă ar fi auzit ceva de neînţeles şi holbă ochii mari la ţăran.

— Asta, asta este seriozitatea ta? Chiar nu ai habar ce vreau de fapt?

— Cum aş putea să am?

— Ocazia cu care am venit este una foarte norocoasă pentru voi.

Asta ar trebui să mă bucure. Aş putea să ştiu ce anume te aduce la noi?

Sergius Propov se aşeză încet şi ceremonios, îşi scoase din nou cutia, o învârti între degete şi îşi luă un aer solemn.

— Ştii ce trebuie să citeşti în Cartea întâi a lui Moise?

— Geneza.

— Corect. Acolo vei citi că Dumnezeu i-a creat pe oameni, bineînţeles, mai întâi pe bărbat. Apoi, Dumnezeu a spus: „Nu este bine ca omul să fie singur”. De aceea, el a creat femeia, a creat-o mai târziu, lucru din care fiecare femeie îşi poate da seama clar că bărbatul îi este superior. Deşi, nu se poate tăgădui că bărbatul are nevoie de o femeie. Nu eşti şi tu de aceeaşi părere?

— De acord!

— Şi eu am recunoscut acest lucru şi sunt hotărât să-mi iau o nevastă.

— Faci foarte bine.

— Vreau să duc o viaţă cucernică şi să-i aduc laude lui Dumnezeu, împreună cu soţia mea, prin cântece şi psalmi. Dar vreau ca ea să-mi desfete şi ochii. De aceea, m-am gândit să-mi aleg una care să nu fie urâtă.

— Procedezi cu înţelepciune.

— Nu trebuie să fie nici săracă, ca să poată face un bine, atunci când cineva o roagă ceva.

— Şi acest lucru este lăudabil din partea ta.

— În afară de aceasta, ea trebuie să fie şi bună gospodină.

Şi, aceea la care fac eu referire, aşa este.

— Îţi doresc noroc.

— Mulţumesc.

Cei doi bărbaţi îşi strânseră mâinile şi, apoi, Propov îi întinse şi ţărăncii mâna dreaptă.

— Femeia nu are, în nici un caz, dreptul să participe la discuţii, în astfel de ocazii, spuse el, serviabil — dar eu sunt bine crescut şi vreau să te întreb dacă te bucuri şi tu.

— Sigur că mă bucur că te vei căsători cu o astfel de femeie, răspunse ţăranca. Şi eu îţi doresc noroc. Când serbezi logodna?

— Chiar astăzi!

— Dar, e un secret atât de mare pe cine ai ales? Spune-ne şi nouă, îl pofti ţăranul.

Atunci, Sergius Propov îşi scoase pălăria şi îşi împreună mâinile.

— O, sfântă simplicitate, nu ştiţi!

— Ce vrea să însemne asta, vecine? Eşti atât de ciudat.

— Din motive întemeiate. Tu vei fi socrul meu!

— Eu? Socrul tău? Dar n-ai spus nici un cuvânt în legătură cu asta.

— Mai era necesar să pomenesc numele tău? Se înţelegea de la sine că la tine mă gândeam. Crezi că mi-am pus noul surtuc doar pentru a te invita la logodna mea?

— Aha, asta e! O vrei pe fiica noastră, Mila? Ea ar trebui să devină nevasta ta?

— Da. Are şi ea cusururile ei, dar, cu ajutorul lui Dumnezeu, am s-o dau eu pe brazdă. Aşa cum scrie în Cartea Sfântă, am s-o lovesc cu biciuşca, să se purifice prin durere şi să stea lângă mine, până la veşnica mântuire.

— Nu ştii cumva dacă şi ea vrea să fie mântuită alături de tine?

— Chiar dacă nu vrea, va trebui să vrea. Poate fi constrânsă. Dă-mi tu consimţământul — şi restul lasă-l în seama mea.

— Îmi voi da consimţământul, numai atunci când Mila îl va iubi cu adevărat pe cel care o cere de nevastă.

— Peter Dobronici, nu eşti tată, nu eşti bărbat!

În acest moment, ţăranul se ridică de pe divan şi începu să

se plimbe, încet, în sus şi în jos, prin cameră, pentru a-şi putea stăpâni indignarea.

Ţăranca, însă, abia îşi putea stăpâni mânia. Faţa i se înroşise şi gâfâia. Peter Dobronici văzu ce se întâmplă cu ea şi încercă s-o liniştească.

— Fii liniştită, măicuţă. O să mai stau de vorbă cu vecinul. Du-te şi adu-o pe Mila aici. Să-i spună el însuşi ce doreşte de la ea şi ea să-i dea răspunsul.

Femeia ieşi din cameră şi îşi strigă fata. Uşa de la odaia de alături era uşor întredeschisă, aşa că Mila auzise totul; nu lăsă, însă, să se vadă acest lucru pe faţa ei.

— Bine aţi venit Sergius Propov, spuse ca, intrând fără însă a-i întinde mâna.

El o privi câteva secundo, în tăcere.

— Mila, ai să binecuvântezi ziua de astăzi, până la bătrâneţe, spuse el, apoi. Este o zi foarte fericită pentru tine.

Expresia de pe faţa Milei îl puse pe Propov în încurcătură: nu ştia ce să creadă. Era mânie îmbinată cu zâmbet hâtru.

— În ce măsură este fericită pentru mine? întrebă ea, cu amabilitate.

— Pentru că este ziua logodnei tale.

— Dar eu nu ştiu nimic despre aceasta.

— Este o surpriză pentru tine, porumbiţa mea. Am hotărât să mă căsătoresc eu tine!

— A, tu ai hotărât, bunul meu vecinei?! Oh, cât mă întristezi!

— Te întristez? — Cum adică?

— N-o să se aleagă nimic din hotărârea ta.

— De ce nimic?

În loc de răspuns, Mila îl luă de braţ pe peţitor şi îl aduse în faţa oglinzii. El privi în oglindă şi dădu din cap.

— Ce înseamnă asta? întrebă el.

— Vreau să-mi spui cum arăţi.

— Bine — normal!

— Înseamnă că ai gusturi foarte proaste, Sergius Propov! Ai o figură, de parcă ai fi stat zece ani în zeamă de varză murată. Arăţi de parcă ai fi o sperietoare de ciori. Vocea ta seamănă cu un scârţâit de roţi, iar mâinile tale sunt adevărate lopeţi. Eşti cel mai urât individ pe care-l cunosc.

Cum ţi-a putut trece prin cap că te-aş vrea de bărbat? Pleacă şi nu te mai face de râs!

Aşa ceva nu mai permisese nimănui cinstitul domn Propov. Înţepenise de groază şi indignare. Vroia să vorbească, dar nu reuşi să articuleze nici un cuvânt.

— Maria Petrovna, Peter Dobronici, aţi auzit ce afirmă fiica voastră? bâlbâi el, în cele din urmă.

— Am auzit, spuse ţăranul, bine dispus.

— Ceea ce a spus fiica voastră este o insultă îngrozitoare la adresa mea!

— Aşa? continuă fata. Dar cuvintele tale ce-au fost? Te crezi frumos şi eşti oribil. Zici că eşti evlavios, când tu, de fapt, eşti un ipocrit. Te lauzi că ai fi cel mai bun slujitor al lui Dumnezeu şi al cele mai grosolane, cusururi pe care le poate avea un om! Pretinzi să fii tratat ca o înaltă personalitate şi nu eşti decât un individ josnic! Aşa, acum ai primit răspunsul meu. Am terminat discuţia cu tine.

Mila îi întoarse spatele, plecă în odaia de alături şi zăvorî uşa după ea.

Dar peţitorul respins îşi trase cu greu răsuflarea şi îşi dădu ochii mici peste cap, de parcă fusese ucis.

— Să mi se întâmple mie asta! Mie! scânci el. Aţi auzit?

— Bineînţeles că am auzit, replică ţăranul.

— Şi staţi aşa de liniştiţi?

— Dar ce-ar trebui să facem?

— S-o pedepsiţi cu biciuşca. Biblia spune că un tată nu trebuie să cruţe biciuşca, dacă îşi iubeşte copilul.

— Atunci, pot să-i fac multe reproşuri tatălui tău.

— Cum adică? Ce are a face tatăl meu cu această problemă? El a fost un om cu frica lui Dumnezeu, care…

— … care a cruţat cam mult biciuşca. Dacă te-ar fi educat astfel, Sergius Propov, atunci ai fi fost scutit de această lecţie amară.

Sergius încă sufla din greu.

— Ce? zbieră el, în sfârşit, furios. Omule, tu eşti vecinul meu? Până acum te-am crezut un om cucernic, dar — tu eşti Anticristul, eşti şarpele căruia am să-i zdrobesc capul! M-aţi jignit, dar eu am să mă înarmez cu răbdare. Am să aştept să-mi vină şi mie rândul şi îmi va veni, mai curând decât credeţi.

Acum îmi scutur praful de pe picioare. Sunteţi progeniturile diavolului. Nu vreau să mai am de-a face cu voi!

Se grăbi să iasă afară, atât cât îi permitea demnitatea sa ceremonioasă pe care încă şi-o mai păstra şi acum. Se urcă, cu băgare de seamă, pe mârţoaga sa şi, în timp ce pleca încet călare, medita cum ar putea să se răzbune mai bine pe cei care îl ofensaseră. Şi, se pare că, uimitor de repede, i se oferi o ocazie excelentă.

Se îndepărtase destul de mult de gospodărie, calul său mergea la trap, pe pământul ierbos, pe lângă tufişurile dese din partea dreaptă a drumului, care se îndreptau în sus, spre izvorul de munte, când auzi din această parte sforăitul unui cal şi, chiar atunci, un călăreţ se ivi din desiş.

Era sergentul-major al cazacilor care, între timp, îşi regăsise calul.

Propov şi cazacul nu se iubeau. Deşi niciodată nu rostiseră vreun cuvânt despre Mila, ştiau, totuşi, că îşi stăteau unul altuia în drum.

De aceea, sergentul-major nu avea o privire prea prietenoasă atunci când se întâlni cu rivalul său. El se bucură mai mult de ocazia pe care o avea de a-l supăra pe acesta şi îşi proţăpi calul în faţa lui Propov, aşa încât acesta se văzu nevoit să-şi oprească şi el animalul.

— Ei, vii de la prietenul tău Peter Dobronici?

Această întrebare se nimeri foarte bine pentru pretendentul respins.

— Ce să fiu? Prietenul lui Peter Dobronici?

— Tăgăduieşti acest lucru?

— Aş vrea să-l văd pe acela care ar putea afirma pe drept cuvânt că eu sunt prietenul acestui blestemat!

— Aşa! Dar fătuca lui precis nu-ţi este antipatică!

— Cine te-a făcut să crezi aşa ceva?

Sergentul-major îi aruncă lui Sergius Propov nişte priviri scrutătoare, neîncrezătoare. Un zâmbet răutăcios îi înflori pe faţă.

— Nu trebuia să mă facă nimeni să cred aşa ceva. Văd foarte bine cu amândoi ochii. Ce, crezi că n-am observat privirile pe care i le arunci fetei, atunci când mergi în vizită acolo?

Sergius izbucni într-un râs respingător.

— Chiar dacă mi-o oferă taică-su, eu n-am nevoie de ea!

Spuse asta pe un asemenea ton dispreţuitor, indignat, încât sergentul-major îşi dădu acum seama că omul spunea adevărul. Dădu din cap şi îl privi cu coada ochiului.

— Sergius Propov, dar ai un nou surtuc! Şi pe deasupra şi mănuşi. Se pare că astăzi a fost o zi de sărbătoare pentru tine — chiar cred că ai fost în peţit!

Deodată se lovi cu mâna peste frunte şi începu să râdă răutăcios.

— Aha, ai fost astăzi s-o ceri pe Mila de nevastă şi ai fost refuzat?

— Ce te priveşte pe tine?

Sergius Propov voi să-şi continue drumul, dar cazacul îl apucă de braţ şi îl ţinu strâns.

— Stai — stai, prietene! Nu poţi să scapi aşa de repede de mine! Unde te duci?

— Peste râu, acasă.

— Te conduc până la apă.

Cei doi bărbaţi călăriră unul lângă altul, fără să-şi adreseze vreun cuvânt, în direcţia pe care venise Propov. Un timp sergentul-major îl urmări pe furiş, dintr-o parte, pe celălalt.

— Am avut dreptate? insistă el. Ai fost la Peter Dobronici şi el ţi-a refuzat cererea în căsătorie?

— De ce-aş minţi? El, oricum, o să povestească peste tot.

— Deci aşa! Dar, totuşi, ce motive a avut să respingă un bărbat atât de falnic ca tine? Eşti, totuşi, bogat şi respectat! Măgarul ăsta se consideră cumva prea bun pentru a-ţi fi socru?

Încetul cu încetul, Sergius Propov începu să creadă cu adevărat că sergentul-major al cazacilor vorbea cu sinceritate.

— Dacă n-aş fi un fiu credincios al bisericii, dacă n-aş considera smerenia şi abnegaţia ca pe nişte frumoase virtuţi, aş avea toate motivele să jur că mă voi răzbuna pe acest om! mărturisi el, în cele din urmă. Acum poate chiar să-mi arunce fata în braţe, nu mai am nevoie de ea! Ştiu că şi tu o iubeşti şi nu-ţi mai stau în cale. Poţi să o ceri în căsătorie.

— Mă las păgubaş.

— De ce?

— Pentru că — pentru că ea mi-a spus că nu mă place. Deci, amândoi suntem respinşi. Ar trebui să ne unim şi să ne răzbunăm împreună.

— Să ne răzbunăm? Nu, nu vreau asta. Un bun creştin nu este răzbunător, dar el nu se va împotrivi dreptăţii lui Dumnezeu.

— Ei, asta-i cam acelaşi lucru. Să nu ne mai certăm pentru cuvinte goale. Bate palma! De azi înainte vom fi prieteni şi ne vom gândi cum să-i jucăm o festă muierii ăsteia proaste şi tatălui ei care umblă cu nasul pe sus!

Sergentul-major îi întinse mâna lui Sergius şi acesta bătu palma cu el.

— Ai dreptate, fu de părere Propov. Indulgenţa ar fi, în acest caz, un păcat. Ne vom alia. Doi bărbaţi ca noi trebuie să găsească o cale prin care să-şi atingă scopul.

— Cred că o astfel de cale îţi este deja cunoscută. Nu ţi-a făcut Peter Dobronici confidenţe în legătură cu „oamenii sărmani”? Întotdeauna am crezut că eşti complicele lui secret.

— Niciodată nu mi-a trecut prin gând aşa ceva. Bănuiesc că îi ajută pe fugari, ceva sigur, însă, n-am aflat.

— Aşa, aşa! Ei, n-o să dureze mult şi o să ştiu ceva sigur. Astăzi, de exemplu, a fost la el Alexius Boroda, vânătorul de samuri.

Apoi, cazacul îi povesti lui Propov, cu unele înflorituri personale, incidentul din crângul ţăranului Dobronici.

— Boroda, continuă el, nu s-a îndepărtat prea mult, după ce mi-a scăpat, căci mi-am găsit calul după un sfert de oră. Animalul ăsta deştept s-a întors pur şi simplu înapoi, acolo unde mă lăsase.

— Am o idee care, poate, nu e proastă: după câte mi-ai povestit, înseamnă că Boroda este încă pe aici, prin apropiere. Nu vrei să-l prinzi?

— Ce întrebare! S-a pus un preţ de o mie de ruble pe capul lui.

— Ai putea să câştigi această sumă.

— Vreau să încerc. Planul meu este deja gata.

— Aş putea să-l aflu şi eu? se interesă Propov.

— Am încredere în tine; de aceea, nu vreau să-mi ţin planul ascuns. Ştiu că îl putem găsi pe Boroda la Peter Dobronici. A venit să ceară sprijin de la ţăran şi probabil că se va întoarce, cu toate că eu tocmai eram pe punctul de a-l înhăţa.

— Precis! Şi cred că o va face la noapte.

— Exact. Şi aceasta este o ocazie excelentă să-l prindem şi pe Dobronici. Am să-l prind pe Boroda. De aceea, o să-mi las cazacii în curie. Când apare, punem mâna pe el.

— Lucrul acesta ar putea să-i bată la ochi vulpoiului de Boroda. În afară de aceasta, trebuie să te gândeşti că Peter Dobronici i-ar putea face un semn că se află în pericol. Nici Dobronici nu trebuie să ştie că îi va fi supravegheată curtea.

— Ai dreptate, recunoscu sergentul-major.

— Vezi! Mă gândesc că Boroda se va furişa la noapte. Cunoşti magazia aceea mică, sub a cărei fereastră arde de obicei o lampă?

— Da. Dobronici pune acolo mâncare şi băutură.

— Desigur că Boroda va dori să vorbească cu Dobronici. Bănuiesc că va intra pe acea fereastră. De îndată ce se va afla în casă, îi va fi uşor să-l trezească pe Dobronici şi să vorbească cu el.

— Ah, atunci aş vrea să pun mâna pe ei. Dar cum să facem?

— Asta rămâne în grija mea. Cunosc casa. Lângă acea odăiţă unde sunt puse pe fereastră alimentele pentru „oamenii sărmani”, se află o afumătoare. Acolo ne ascundem.

— Ne ascundem? Vii şi tu?

— Bineînţeles. Dă-ţi seama că nu poţi să-l biruieşti singur pe Boroda.

— Am să iau cu mine câţiva cazaci.

— Nu este loc decât pentru doi. Şi, în afară de aceasta, va trebui apoi să împărţi recompensa cu ei. Noi doi suntem destul de bărbaţi să-l putem înfrânge pe Boroda; o să ne înarmăm bine şi, apoi, întreaga sumă va fi a ta.

— Dacă-i aşa, sunt de acord.

— Când şi unde ne întâlnim?

— Imediat după ce se întunecă, într-un loc care nu bate la ochi. — Stai un pic! Cunoşti bradul acela roşu uriaş, care se află pe câmp, când te îndrepţi de aici spre mare? E cel mai

bun loc de întâlnire.

— Desigur. Este cel mai mare pom, pe o distanţă de a sută de verste, de jur-împrejur.

— Ne vom întâlni acolo, la o oră după căderea întunericului, adică în jur de ora 9.

— Bine. Deci, pe diseară. Iată râul. Trebuie să mă grăbesc, dacă vreau să ajung la timp la locul de întâlnire.

— Să nu mă faci să te aştept, Propov. Şi nu-ţi aduce calul cu tine până acolo, ci leagă-l undeva mai sus. Ne-ar putea da de gol.

Cei doi bărbaţi ajunseseră la malul râului Selenga care, aici, cu puţin înainte de vărsarea în lacul Baikal, avea o lăţime şi o adâncime considerabile. Un locuitor al Siberiei nu se teme, în nici un caz, să treacă un râu călare, dar se udă mereu şi lucrul acesta încearcă fiecare să-l evite, după posibilităţi. De aceea, Peter Dobronici, căruia îi aparţinea acest pământ, construise un pod umblător dintr-o plută tare, care ducea de la un mal la altul cu ajutorul unei frânghii.

Propov călări spre râu şi apoi coborî de pe cal, pentru a putea trage bacul. Dar, acesta nici nu ajunsese în mijlocul râului, când apărură doi călăreţi care, după cum se părea, voiau să folosească şi ei bacul.

Sergentul-major se afla încă pe malul stâng al râului. Când îi observă pe cei doi, se hotărî, întrucât neîncrederea devenise pentru el o a doua natură, să aştepte până ce străinii se vor apropia.

Acum privi şi Sergius Propov în partea cealaltă. Pe unul dintre călăreţi îl cunoştea bine.

— Gisa, tu eşti? îl salută el. Cum de ai venit încoace?

Era Gisa, bătrânul buriat pe care Karpala i-l dăduse iubitului ei drept călăuză spre Selenga. Celălalt era Gottfried von Adlerhorst, cazacul fugar „Numărul 10”. Desigur, acum nu purta tunica militară, ci o haină buriată de care Gisa îi făcuse rost pe drum.

— Da, eu sunt Sergius. Ce mai faci?

— Foarte bine. Dar ce cauţi aici singur sau, mai bine zis, cu un singur însoţitor?

— Îl duc pe acest om la Peter Dobronici.

— Aşa, aşa. Dar ce vrea el să facă acolo?

— Frăţioare, n-avem timp să stăm la palavre. Ai să afli, dacă vii şi tu la Peter Dobronici. Doar eşti un bun prieten al lui.

— Am fost!

— Frăţioare, Frăţioare! Deci te-ai certat cu el? De ce?

— O să-ţi spună el. Nici eu nu am timp de flecăreală. Rămâneţi cu bine!

— Mai spune-mi, te rog, cine se află acolo, pe malul celălalt. Bătrânii mei ochi sunt slabi. Arată de parcă ar fi un cazac.

— Chiar şi este cazac şi se numeşte Jeroşchin, sergentul-major Jeroşchin, din staniţa de sus[1]. Te temi cumva de el?

Întrebarea fusese pusă pe un ton de neîncredere, căci Gisa nu şi-a putut stăpâni expresia feţei, când a auzit numele cazacului — ca şi cum l-ar fi trecut un fior.

— Să mă tem? întrebă buriatul. De ce ar trebui să mă tem de acest sergent-major? Ştii doar că nu sunt duşmanul nimănui.

— Da, dar eşti cel mai bun prieten al „oamenilor sărmani”, frăţioare. Bagă de seamă! Şi acum, rămâi cu bine!

Cu aceste cuvinte, Propov sări pe cal şi plecă, dar nu înainte de a se mai uita o dată cu atenţie la Gottfried von Adlerhorst.

— Un om periculos! îi şopti Gisa germanului, în vreme ce privea în urma ţăranului ce se îndepărta călare. Totuşi, nu-mi fac griji în privinţa lui. Am îndoieli numai în ceea ce-l priveşte pe cazacul de dincolo; este un destoinic grănicer, urcat în şa zi şi noapte, neobosit, viclean, perfid şi mereu cu o figură prietenoasă.

— Nu vrei să aşteptăm puţin aici până pleacă?

— Cum crezi.

— Nu mi se pare a bună. Dacă mai zăbovim aici, ar putea să creadă că avem vreun motiv să ne temem de el. Atunci nu se va mai feri.

— Aşa e. Dar o să vorbească cu tine, te va interoga. Ce ai să-i răspunzi?

— Că sunt un ţăran din regiunea Ekaterinburg şi aş vrea să mă stabilesc aici.

---

[1]Staniţă înseamnă un sat fortificat de la graniţa cazacilor.

— Dacă te întreabă de permisul de călătorie?

— Lasă asta în grija mea.

Bărbaţii îşi duseră caii spre râu şi se urcară pe bac, pentru a ajunge la celălalt mal.

14. În ascunzătoarea surghiuniţilor

Gisa îi spusese lui Propov că vederea îi era slabă. În realitate, vederea îi era încă foarte ascuţită şi îl recunoscuse imediat pe sergentul-major. Punând întrebarea, a vrut doar să se convingă că nu se înşelase.

În vreme ce legau bacul şi se urcau din nou pe cai, pentru a sui ţărmul povârnit, îşi luă o mină naivă. Nici Gottfried von Adlerhorst nu dădea nici cel mai mic semn de îngrijorare. Chiar dacă ar fi fost descoperit că este un fugar, nu avea de ce să se teamă; era conştient că se putea măsura şi cu un număr mare de urmăritori. Cu atât mai puţin se temea de acest sergent-major.

Figura acestuia nu promitea, într-adevăr, nimic bun. Privirea sa ascuţită şi cercetătoare era îndreptată spre cei doi străini.

— Tu, aici? i se adresă el, sumbru, lui Gisa. Ce cauţi din nou aici?

— Ce caut aici? Ţânţari, desigur, glumi Gisa. Ce s-ar putea găsi aici altceva decât ţânţari?

— Taci! se răsti la el Jeroşchin. Cu un sergent-major al cazacilor Maiestăţii Sale Ţarul Rusiei nu se vorbeşte pe acest ton. Încă o dată: ce cauţi aici? După câte ştiu, acum aveţi tabăra la Verhne-Udinsk.

— Comunitatea mea se află, într-adevăr, acolo, eu sunt, totuşi, aici, după cum vezi. Spune-mi, nu cumva consideri că nu sunt un om liber? N-am voie să călăresc acolo unde vreau?

— Ba ai voie. Dar alţii nu sunt liberi. Şi cine călătoreşte cu oameni suspecţi devine şi el suspect.

— Asta n-o înţeleg. Sau te referi oare la acest domn? Ţi se pare cumva suspect?

— Domn? Asta e un domn? îl luă în râs sergentul-major.

Cu aceste cuvinte, îşi împinse în aşa fel calul înspre cei doi, încât, la nevoie, Adlerhorst nu putea folosi decât râul.

— Aş putea să ştiu cine eşti? îl întrebă sergentul-major.

— Sunt un negustor şi agricultor din Ekaterinburg.

— Numele tău?

— Skobelev.

— La dracu'! Ai un nume ilustru. Dar dacă ţi se pare că nu te cunosc, te înşeli.

— Este posibil să mă fi văzut vreodată în Ekaterinburg.

— Acolo? Oh, nu. De câtva timp, am fost trimis de mai multe ori, de către locotenentul meu, la Verhne-Udinsk, pentru a-i duce o scrisoare căpitanului de cavalerie Rapnin. Acolo te-am văzut. Eu şedeam în cârciumă şi tu ai trecut pe acolo. Mi-ai fost arătat şi mi s-a povestit că ai salvat-o de la înec pe Karpala, fiica principelui buriaţilor. Eşti cazac.

— Eu... un... cazac? făcu Gottfried pe miratul. Am eu trăsăturile feţei unui cazac siberian? Uită-te la mine! Europenii sunt înrolaţi la voi doar ca ofiţeri. Dacă aş fi cazac, ar trebui să fiu ofiţer şi atunci nu m-aş mai lăsa, atât de răbdător, interogat de tine.

— Frăţioare, nu te înfierbânta. Există şi europeni care sunt cazaci şi fără grad de ofiţeri; expulzaţii care au fost înrolaţi în serviciu. Unul din aceştia eşti tu.

— Îmi vine să râd.

— Te fac eu, imediat, să-ţi treacă pofta de râs. Nici măcar nu porţi un nume, ci ai doar un număr. Nu eşti nimeni altcineva decât „Numărul 10”!

Până acum, Gottfried reuşise să-şi păstreze calmul. Acum, însă, se înfurie.

— Am crezut că vrei doar să faci o glumă. Acum însă văd că vorbeşti serios. Nu permit asemenea bănuieli!

— Oho! Nu permiţi! Cum îndrăzneşti? Dacă mă tratezi aşa, schimb imediat, tonul! Eşti prizonierul meu şi ai să mă însoţeşti în satul de cazaci.

Deci Gottfried trebuia să-l însoţească în satul de cazaci. Odată ajuns acolo, nu şi-ar mai fi putut continua fuga. Vru să pună mâna pe armă. Gisa observă acest lucru şi încercă imediat să-l salveze pe cel ce-i fusese încredinţat, mai

degrabă recurgând la un şiretlic decât folosind forţa.

— Frăţioare, te înşeli într-adevăr, îi spuse el, liniştit, sergentului-major. Pot să te asigur de asta.

— Tu? Nu dau doi bani pe asigurarea ta.

— Atunci, am să-ţi dau numele altui bărbat al cărui cuvânt valorează mai mult: Peter Dobronici. El îl cunoaşte pe acest domn. Întreabă-l chiar pe el!

Acesta era un semn pentru Gottfried. El înţelese imediat că se putea bizui pe Peter Dobronici. Ce va spune însă ţăranul, care habar nu avea despre acest lucru?

Cazacul râse batjocoritor.

— Taci! Ce-mi pasă mie de Dobronici? N-am timp. O să mergeţi cu mine direct în satul de cazaci!

Gottfried se ridică în şa şi se uită ameninţător la cazac.

— Cunoşti legile şi regulamentele serviciului tău? Dacă îţi spun că Peter Dobronici mă va recunoaşte, trebuie să mă însoţeşti până la el. Ai înţeles?

— Dacă lucrul acesta îmi este pe plac! Dar, întrucât nu îmi este, n-am s-o fac. Înainte!

Cu aceasta, încercarea lui Gottfried de a îndrepta problema în direcţia dorită de el eşuă. El îndreptă repede o privire întrebătoare spre Gisa. Atunci văzu că buriatul îi face semn cu ochiul, ca şi cum ar fi vrut să spună: lasă-mă pe mine să rezolv problema!

Gisa îl apucă pe cazac de mâna stângă, cu care acesta ţinea frâul.

— Ia-o mai încet, frăţioare! Îl avertiză el. Mă gândesc la sfaturile bune pe care vi le-a dat odată, pe vremea mea, comandantul vostru din satul de cazaci!

— Ce vrei să spui?

— Îmi amintesc de un caz, de acum doi ani, când a scăpat peste graniţă o grupă de surghiuniţi. Atunci aţi neglijat să vă asiguraţi de ajutorul populaţiei de la graniţă. De aceea aţi primit ordinul să evitaţi pe viitor asemenea greşeli.

Sergentul-major mârâi, dar se dădu bătut.

— Fie! Atunci, înainte, spre Dobronici!

Cei trei bărbaţi se puseră în mişcare, cazacul în faţă lângă Gottfried şi buriatul în spate; el rămase, voit, din ce în ce mai în urmă.

— Grăbeşte-te, n-am timp! se răsti cazacul la el.

— Nu pot. Calul meu este şchiop.

— Atunci vino după noi. N-am chef să te aştept.

Exact asta vroia şi Gisa. Vicleşugul său avusese succes. Când cei doi antemergători ai săi dispărură după un tufiş, el se fofila într-o altă direcţie.

Acum se văzu că armăsarul său nu era şchiop; porni în galop întins şi se îndreptă spre moşie.

Peter Dobronici stătea în faţa casei şi îl recunoscu pe călăreţ.

— Gisa, tu? Bine ai venit! Ce te aduce din nou la mine, atât de curând?

— Îţi aduc un fugar, pe cazacul „Numărul 10” din Verhne-Udinsk! Îl trimite Karpala. La râu, ne-a arestat sergentul-major Jeroşchin; „Numărul 10” s-a dat drept negustor şi agricultor din Ekaterinburg şi a spus că tu îl cunoşti.

— Foarte bine. Cum zici că l-ar chema?

— Skobelev, o rudă a generalului.

— Şi prenumele?

— Pe ăsta nu l-a spus.

— Am să-i spun Dimitri.

— Bine. Acum trebuie s-o şterg repede.

— Cum se face că nu eşti împreună cu ceilalţi?

— Le-am spus că armăsarul meu este şchiop; de aceea am rămas în urmă. Am pornit-o, însă, neobservat pe un alt drum. Acum plec şi o să apar puţin mai târziu. Şi încă ceva, era să uit: Karpala îl iubeşte.

Cu acestea zise, Gisa o luă din loc. În momentul când ţăranul tocmai voia să intre repede în casă, Mila apăru în spatele lui. Ea auzise ultimele cuvinte.

— Karpala îl iubeşte? întrebă ea, mirată. Pe cine?

— Pe un arestat, pe care îl va aduce acum sergentul-major.

— Dumnezeule! Tăicuţă, dragă tăicuţă, trebuie să îl salvăm!

— Bineînţeles! Vino înăuntru! Vreau să vă pregătesc, pe tine şi pe mama.

La scurt timp apăru şi sergentul-major împreună cu Gottfried. Se putea vedea că sergentul nu avea încredere în însoţitorul său; în timp ce călărea, se ţinea foarte aproape de

Gottfried.

— Hei! strigă Jeroşchin. Peter Dobronici! Ieşi afară!

Totuşi, mai întâi apăru Mila.

— Ce vrei? întrebă ea scurt.

— Tatăl tău este acasă?

— Da, este în odaia lui.

— Cheamă-l! Trebuie să vorbesc ceva cu el.

— Imediat.

Mila se făcu că vrea să îl strige pe tatăl său, dar rămase încremenită, se uită la Gottfried şi, emoţionată şi uimită, făcu un pas înainte.

— Oare văd eu bine? Acesta este bunul nostru Dimitri Skobelev? Sau mă înşel eu?

Gottfried era buimăcit, dar nu lăsă să i se observe uimirea. El sări de pe cal, se îndreptă, grăbit spre ea şi îi întinse amândouă mâinile.

— Se-nţelege că eu sunt, iubită surioară! Mă mai cunoşti încă?

— Cum aş fi putut să te uit? Dar şi tu mă recunoşti, nu-i aşa?

— Bineînţeles. Cine a văzut o dată frumoasa feţişoară a Milei Dobronici, acela nu o poate uita!

Adlerhorst îi cunoştea numele, pentru că Gisa îi vorbise despre ea. Şi, întrucât cazacul vorbise de tatăl ei, ea trebuia să fie fiica; deci nu era nici un pericol să se înşele.

— Haide înăuntru! spuse şi vru să-l ducă de acolo.

Sergentul-major Jeroşchin privise întunecat această scenă.

— Stai! strigă el. Nu merge aşa uşor. Acest bărbat este prizonierul meu. Este un fugar.

— Ce-ţi veni? El este iubitul nostru prieten Dimitri Skobelev. Vino aici, măicuţă, să vezi cine a venit la noi!

Ţăranca ieşi în faţa uşii. Îi întinse amândouă mâinile lui Gottfried. Faţa ei plină de bunătate strălucea de bucurie.

— Dimitri Skobelev, inimioara mea, fiule! Tu, aici? Ce surpriză! Cine s-ar fi aşteptat, la aşa ceva? Unde este tăicuţul meu, bărbăţelul meu? Trebuie să-l chem imediat!

Spunând acestea, se grăbi să intre în casă şi, după câteva clipe, se reîntoarse împreună cu Dobronici.

— Iată-l, iată-l! Acum crezi, nu-i aşa Peter?

Ţăranul făcu o figură mirată dar prietenoasă.

— Doamne, chiar el este! strigă el. Nu credeam că este posibil, atunci când soţioara mea mi-a adus vestea. Dimitri, fiule, vino în braţele mele.

Îl îmbrăţişă pe Gottfried, îl sărută pe frunte şi pe obraji şi îl întrebă înfocat:

— Cum îi merge tăicuţului tău?

— Bine!

— Şi măicuţei?

— Foarte bine. Vor să aştepte târgul anual în Verhne-Udinsk, să mai cumpere câte ceva. Pe mine m-au trimis înainte, să vă anunţ sosirea lor.

— Ce spui, inimioară! Ce bucurie! Suntem încântaţi. Hai înăuntru!

— N-am voie. Cel de acolo mi-a interzis.

— Ăla? întrebă ţăranul, aruncându-i o privire ascuţită cazacului Jeroşchin. De ce?

— Sunt prizonierul lui. Zice că aş fi un fugar, un cazac fugar, „Numărul 10” sau 11, din Verhne-Udinsk.

— Cine i-a făcut să creadă asta? Sergent-major, eşti nebun?

Jeroşchin nu ştia ce ar trebui să spună; căci modul în care fusese primit aici aşa-zisul Skobelev dovedea clar că, într-adevăr, este persoana drept care se dăduse. Părea evident că era vorba doar de o asemănare. Sergentul-major îşi dădu seama că pierduse, dar nu voia să se facă de râs. El găsi, totuşi, o ieşire din această situaţie jenantă. Mai exista un motiv pentru care să-l reţină pe om.

— Aici nu-i vorba de nebunie, strigă el, cu o figură întunecată. Dacă eu m-am înşelat, nici el nu trebuia să-mi vorbească mie, reprezentantului poliţiei imperiale, pe un asemenea ton, de parcă el ar fi fost un mare duce şi eu rândaşul lui. Trebuie să-l arestez; îşi va încasa pedeapsa.

În acel moment, se apropie Gisa. Venea pe jos şi îşi trăgea calul după el. Ţăranul folosi ocazia, pentru a alunga mânia sergentului-major. El făcu câţiva paşi spre cel ce se apropia şi întrebă:

— Acesta nu-i Gisa, prietenul nostru? Dar nu de mult ai plecat de aici! Cum se face că te-ai reîntors la ţânţarii de râu?

Zicând acestea, Peter Dobronici îi întinse mâna buriatului şi

i-o strânse cu drag; şi nevasta şi fiica lui îi urară, cu prietenie, bun-venit. Jeroşchin privi neîncrezător.

— Întreabă-l pe el! răspunse Gisa şi arătă spre Gottfried von Adlerhorst. Am venit cu el. Eram călăuza lui.

— Aha, aşa! Asta mă bucură tare. Haideţi înăuntru, să vă dau ceva să mâncaţi şi să beţi!

Îl urmară toţi. Rămase numai sergentul-major Jeroşchin; ei ştia că invitaţia nu-l includea şi pe el. Plin de mânie, dădu pinteni calului.

— Norod blestemat! Dar aşteptaţi voi! În seara asta am să vă prind pe toţi! — Şi, în plus şi pe Boroda! mormăi el în barbă, în vreme ce se îndepărta.

Între timp, Peter Dobronici îşi invitase musafirii în odaie şi le oferi un pahar de bun-venit. Apoi, râzând, îi povesti lui Gottfried ce şiretlic folosise Gisa pentru a-l înştiinţa despre însoţitorul său şi cum îl lăsase pe el şi familia sa să-l primească.

Gottfried povesti, pe scurt, ce i se întâmplase până la fuga sa din Verhne-Udinsk. Cei prezenţi îl ascultară cu atenţie. La sfârşit, Peter Dobronici îi întinse mâna.

— Îţi promit că, atât cât depinde de noi, te vom trece graniţa în siguranţă. Te vei afla într-o societate numeroasă. Călăuza pe care trebuie s-o urmaţi este un om renumit, Alexius Boroda, vânătorul de samuri.

— Am auzit de el. Când va veni?

— Este deja prin apropiere. Dar astăzi nu-l aştept la mine. Probabil, se va ascunde până mâine sau poimâine, căci, pe bună dreptate, presupune că sergentul-major va fi cu ochii în patru.

Dobronici prezentă, apoi, pe scurt, încăierarea pe care o avusese mai înainte Alexius Boroda şi el însuşi cu Jeroşchin şi cazacii acestuia şi încheie astfel:

— Acum, însă, te rog să mă ierţi, dacă am să te rog să mergi în ascunzătoarea ta. Au trecut deja două ore de când a plecat sergentul-major. S-ar putea să te fi denunţat şi să se întoarcă împreună cu cazacii şi să te înhaţe.

În vreme ce Gottfried îşi lua rămas bun de la cei prezenţi, Mila îl rugă pe tatăl ei;

— Dragă tăicuţule. Nu-mi dai voie să-l conduc pe domnul?

— De ce tu?

Atunci, ea îi şopti la ureche: „Karpala îl iubeşte şi aş vrea să vorbesc cu el despre ea”.

— Atunci du-te! Cunoşti totul la fel de bine ca şi mine.

Gottfried îi mulţumi gazdei sale şi cu o deosebită cordialitate călăuzei sale, Gisa, căruia i se simţea îndatorat şi primi de la el asigurarea că îl va vizita în ascunzătoarea sa.

Mila se retrăsese pentru câteva minute. Când se reîntoarse, purta o bluză dintr-o ţesătură albastră, precum şi încălţări de aceeaşi culoare, care îi ajungeau până la genunchi. Ea plecă numaidecât împreună cu Gottfried.

Trecură pe lângă fântână şi apoi printre tufe, mai departe spre mare. Acolo se înălţau munţii înalţi şi se apropiau tot mai mult unii de alţii. Mila se opri lângă o prăpastie între ai cărei pereţi abia dacă era o distanţă de cincisprezece până la douăzeci de metri şi care se ridicau abrupt de ambele părţi.

— Am ajuns la ţinta călătoriei noastre.

— Deja? Aici ar trebui să fie ascunzătoarea?

— Da. Încearcă s-o descoperi.

Gottfried se uită cu atenţie în jurul său, dar nu se putea observa nimic care să semene cu o ascunzătoare. La dreapta şi la stânga se înălţau vertical, către cer, pereţii de stâncă. În stânga, se afla un brad cum Gottfried nu mai văzuse până acum. Avea, cu siguranţă, peste treizeci de metri înălţime şi o circumferinţă uriaşă, un aşa-numit brad roşu. Ramurile lui începeau de la un metru deasupra pământului şi erau atât de groase, încât tulpina nu mai puteai fi recunoscută.

— Ei, zâmbi Mila, vezi ceva?

— Nu.

— Atunci, vino!

Fata privi cu băgare de seamă în jurul său; nici un observator ascuns nu se afla prin apropiere. Mila se îndreptă spre pom şi arătă spre coroană.

— Trebuie să ajungem acolo sus!

Cu o săritură puternică se ridică pe ramura cea mai joasă Gottfried o urmă.

Se putea urca pe ramurile înguste ea pe o scară. În apropierea tulpinii, ramurile groase nu aveau ramificaţii, aşa că nici în această privinţă nu existau obstacole. Bradul putea

fi comparat cu un turn uriaş, îmbrăcat în verde, care ascundea în interiorul său, în locul unei scări, nenumărate crengi aşezate una peste alta şi încrucişate.

Astfel, Mila urca, în frunte, iar fugarul după ea, mai sus, tot mai sus. Se odihniră de câteva ori, căci urcuşul devenea din ce în ce mai greu.

Urcaseră aproape trei sferturi din înălţimea pomului, când fata se opri.

— Aproape am ajuns. Acum, uită-te în jurul tău!

Gottfried nu vedea, însă, nimic decât trunchiul bradului din care porneau nenumărate crengi, iar jur-împrejur doar verdele compact de nepătruns al acelor de conifer.

— Vino mai departe!

Mila păşi pe o ramură groasă, care forma un unghi drept cu trunchiul.

Nu era periculos, pentru că, la înălţimea umărului, se afla o a doua ramură de care te puteai agăţa, în siguranţă, iar ambele ramuri, în ciuda înălţimii, erau suficient de rezistente pentru a suporta greutatea a doi oameni.

Deodată Mila îngenunche, întinse amândouă mâinile înspre peretele gros şi verde de ace şi îl împinse.

— Acum vezi? întrebă ea.

— Nu.

Gottfried nu zărea, într-adevăr, nimic decât un loc întunecos! Şi nu ştia ce să facă.

— Mai departe, dar cu băgare de seamă.

Fata se strecură acum printre rămurişul împodobit cu ace groase; Gottfried mai făcu încă trei paşi înainte pe ramură şi apoi pătrunse şi el în labirintul de ace de brad.

În jurul lui era cu desăvârşire întuneric. O clipă, se simţi nesigur, merse însă mai departe, chiar de la trunchiul copacului, în susul şi în josul ramurii, mereu mai în afară, printre ramurile bradului, care îl loveau peste faţă. După socoteala sa, trebuia să ajungă curând la capătul ramurii.

Atunci se simţi apucat de mâna Milei.

— Stai! spuse ea. Este suficient acum. Am să fac lumină. Aşteaptă puţin!

Gottfried văzu un chibrit aprinzându-se; apoi se aprinse o lumânare de seu, pe care Mila o ţinea în mână, iar faţa ei roză

şi frumuşică râse spre el. Faţă de Gottfried era foarte spontană, cu totul altfel decât faţă de Boroda.

El stătea încă pe ramura de jos şi se ţinea strâns cu mâinile de cea de sus. Spre uimirea sa, însă, nu mai zări în stânga şi în dreapta, sub el şi deasupra lui ramurile bradului. Alături o observă pe Mila. Părea că pluteşte în aer. Cu siguranţă nu mai avea nici o ramură de brad sub picioare.

— Dumnezeule! Pe ce stai? întrebă Gottfried, agitat.

— Pe teren solid, răspunse ea. Încearcă şi tu. Pipăie cu picioarele! Nu trebuie să te mai ţii.

Adlerhorst urmă indicaţia ei şi simţi pământul pietros.

— Ce este asta? întrebă el. Unde ne aflăm?

— În ascunzătoarea noastră. În peretele de stâncă abrupt de care se sprijină bradul, se află aici sus o grotă. Două ramuri ale copacului au crescut în interiorul ei — cea pe care ai stat şi cea de care te-ai agăţat. Acum ai sub picioare teren pietros.

— Ah, este extraordinar!

— Nu-i aşa? Acum, spune-mi dacă un om care ne caută ascunzătoarea poate găsi acest refugiu?

— Nimeni nu-l poate găsi. Dar cum aţi descoperit această grotă. Precis, din întâmplare.

— Da. Un buriat a descoperit-o, în timp ce urmărea o pisică sălbatică. Animalul s-a căţărat în brad şi a dispărut aici, în grotă. Dar acum, hai să mergem!

Mila porni înainte cu lumânarea aprinsă.

Coridorul în care se aflau era, probabil, o fisură în stâncă, lungă de trei metri, care se tot îngusta în sus. Părea să aibă vreo patru metri înălţime.

După puţin timp, fata se opri şi se aşeză pe un scaun, pe un scaun adevărat.

Până acum, ea ţinuse mâna în faţa luminii, aşa încât însoţitorul ei să poată vedea drumul, dar să nu observe ce se află în faţa lui. Acum observă el că deschizătura se lărgea; da, acum se afla într-o încăpere de stâncă, unde erau aşezate o masă şi mai multe scaune!

— Ei, cum îţi place aici? îl întrebă ea.

— Excelent! Cine s-ar fi gândit la aşa ceva!

— Vei vedea chiar mai mult. Acum, însă, înainte de toate,

trebuie să mă ocup de un mic ceremonial.

Zâmbind, Mila introduse mâna într-o nişă şi scoase o carte, o călimară, precum şi un suport pentru condei.

— Aşa! Înscrie-ţi, te rog, numele!

Gottfried se aşeză la masă, deschise cartea, trase lumina mai aproape şi începu să dea foile. Ce nume găsi el acolo! Principi, erudiţi şi ignoranţi, artişti şi meseriaşi îşi înscriseseră numele, remarcile şi versurile, în diferite limbi.

Îşi înscrise şi fugarul numele, sub ultima însemnare.

Apoi, Mila luă cartea şi se uită în ea; citi tare şi desluşit: Gottfried von Adlerhorst!

Auzind-o, el ridică mirat capul.

— Cum? Ştii să citeşti în limba germană? Cine te-a învăţat?

— Mama mea. Ea este nemţoaică, născută la Königsberg. Se va bucura din inimă, când va afla că eşti un compatriot de-al ei. Ei, dar acum suntem gata.

Cu acestea zise, luă din nou lumânarea şi îl conduse pe fugar mai departe, prin coridorul care, după o scurtă distanţă, se lărgi din nou şi păru ca o încăpere deosebit de mare.

— Am să aprind lampa.

O uimire fără margini se aşternu pe figura lui Adlerhorst, când privi în jurul său: se afla într-o bibliotecă. Pe pereţi, se înălţau, până aproape de tavan, rafturi pline de cărţi şi mai multe mese şi bănci ofereau diverşilor cititori ocazia de a se cufunda aici, în tihnă, în numeroasele cărţi. În mijloc, atârna din tavan o lampă mare de petrol, care lumina suficient încăperea.

— Dar, Mila! strigă Gottfried. Toate acestea sunt reale? Sau visez cumva?

— Da, vezi, noi ne dăm toată osteneala să îi facem pe oaspeţii noştri secreţi să se simtă cât mai bine posibil. Tăicuţul a construit toate acestea şi le-a cărat aici sus pe bucăţele. Se întâmplă ca unul dintre „oamenii sărmani” să fie nevoit să petreacă luni de zile aici, înainte de a i se oferi o ocazie sigură de a scăpa. Poţi să-ţi închipui ce valoare au aceste cărţi pentru el.

— Şi cine îl hrăneşte pe un astfel de fugar?

— Noi. Primeşte zilnic vizita noastră. Dacă, însă, buriaţii se află în apropiere, se îngrijeşte Karpala de această grotă şi de

locuitorii ei. Oh, ce deşteaptă e! A învăţat foarte mult de la erudiţii care au fost aici.

— Mie îmi pare totul un vis!

— Atunci, am să-ţi dovedesc imediat că eşti treaz. Vino!

Mila păşi înainte pe coridor, într-o încăpere, unde agăţaţi de tavan şi de pereţi atârnau cârnaţi, şunci, carne şi peşti, toate afumate. Dedesubt se afla o mulţime de somoni uriaşi, care se găsesc frecvent în lacul Baikal.

Pe lângă acestea, erau acolo butoaie cu făină şi alte produse de mâncare.

— În nici un caz, oaspeţii noştri nu sunt siliţi să sufere de foame, zâmbi fata. Fiecare se poate servi cu ce doreşte. Dar, să mergem mai departe!

Intrară acum într-o încăpere a cărei podea era acoperită cu culcuşuri din frunziş uscat şi blănuri.

— Ah, se miră Gottfried, aceasta este o sală de dormit într-adevăr bine mobilată!

— Aici pot dormi mulţi fugari, spuse Mila. Vara este răcoare şi iarna destul de cald.

— Totul este perfect! Acum nu mai lipseşte decât o bucătărie.

— Există şi aceasta. Dar este folosită numai atunci când sunt atât de mulţi oaspeţi, încât ne este greu să aducem de acasă mâncare caldă.

— Şi cum aduceţi mâncarea până aici sus?

— Asta am să-ţi arăt după aceea. Acum, însă, vom mai vizita ceva.

Zicând acestea, o luă din nou înainte, cu lumina în mână şi, curând, Gottfried văzu licărind lumina zilei. Apoi, o crăpătură se deschise înspre un loc liber, destul de mare.

Acest loc avea forma de pâlnie a unui crater. Pereţii interiori, acoperiţi cu copaci şi tufe, se ridicau abrupţi, dar se putea urca pe ei.

Jos, în stânga, ţâşnea dintre stânci un izvoraş clar şi dispărea apoi, în dreapta, în roca permeabilă.

— Ce minune! strigă Gottfried. Este ca şi cum Dumnezeu ar fi creat acest loc numai pentru şederea secretă a fugarilor!

— Aşa şi este. Mai bine nici nu s-ar fi putut. Nu există nici o altă intrare sau ieşire, decât aceea pe unde am venit noi, căci

pereţii exteriori ai craterului coboară perpendicular în adâncime.

— Şi nici un nechemat nu va găsi grota.

— Da, de afară nu se vede nimic din această ascunzătoare. Dar cine locuieşte aici, acela poate admira întreaga regiune. Când te urci aici şi te ascunzi acolo sus, între tufe, poţi să admiri până departe întregul ţinut. La poalele muntelui se află casa noastră şi în apropiere observi oraşul. De partea cealaltă, poţi să vezi locul, la care se poate ajunge, de la bradul cel mare, în cinci minute. Poţi, deci, să observi orice duşman care s-ar apropia de acest loc.

Acum Mila arătă spre un zid mai puţin înalt de piatră.

— Acolo este vatra unde poţi găti, frige şi coace. Vasele sunt în spate.

— Toate lucrurile de care ai nevoie se găsesc aici. Mă mai mir doar de un singur lucru: cum aduceţi totul aici sus?

— Vino să-ţi arăt.

Se întoarse şi îl conduse înapoi pe Gottfried, prin întreaga locuinţă a fugarilor, până la intrarea care se afla pe coroana bradului. Acolo, fata arată spre o nişă de piatră a coridorului. Înăuntru se afla un coş legat strâns de o frânghie care atârna de un fel de scripete de lemn.

— Se dă drumul de aici coşului, peste stânci şi se răsuceşte scripetele, explică Mila. Când sfoara este desfăşurată, se ţine cu mâna, pentru a simţi când a fost prinsă de jos. Acesta este semnul că poate fi ridicat coşul. În cazul în care unul dintre noi vine în grotă, urcăm prin pom şi tragem de clopoţelul aflat aici, în partea stângă. Atunci, fugarul aude sunetul şi nu se sperie de apariţia noastră. Un alt mâner de sonerie, acolo în dreapta, ajunge până la locuinţa noastră.

— Surioară, sunt uluit de cat de bine aţi rânduit totul.

— În orice caz, aici eşti în siguranţă. Tata îţi va face astăzi o vizită, pentru a vedea cum te simţi. Poţi să-i comunici lui dorinţele tale. Ne-ai fost recomandat de Karpala şi îţi vom oferi tot confortul posibil.

— Nu faceţi asta pentru toţi?

— Nu, ar fi prea mult.

— Şi, atunci, de ce faceţi tocmai pentru mine o excepţie, buna mea surioară?

— Deoarece ştiu, de la Gisa, că... că te iubeşte Karpala, răspunse Mila, zâmbind.

— Într-adevăr? Ea mă iubeşte? strigă Gottfried, tulburat. Cine i-a spus asta lui Gisa?

— Poate i-a spus chiar ea, atunci când i te-a încredinţat. Nu-i aşa că şi tu o iubeşti?

— Da, din tot sufletul!

— Merită s-o iubeşti! spuse Mila, simplu. Nu ţi-a spus Karpala când vine şi ea aici?

— Nu. Dar vine.

— Mă bucur foarte mult de venirea ei. Dar acum, rămâi cu bine. Ne revedem mâine.

— Dumnezeu să te aibă în pază!

Dădură mâna, apoi Mila îi întinse lampa şi dispăru afară în rămurişul întunecos şi gros al copacului.

Gottfried se întoarse în interiorul ascunzătorii şi examina cu atenţie toate încăperile. Acolo găsi multe lucruri, pe care Mila nu i le arătase încă. Existau, într-adevăr, toate comodităţile imaginabile care fuseseră create cu dragoste şi atenţie, pentru un fugar obosit.

În bibliotecă, Gottfried stinse lampa, care încă mai ardea şi ieşi afară în crater, pe ai cărui pereţi de stâncă se urcă. Înălţimea depăşea mult treizeci de metri.

Ascuns în spatele tufelor, privi împrejur, în depărtare.

În stânga putea privi până la râu. În dreapta, la o mare depărtare, se afla oraşul. Mai departe, se aflau acele mici sate. Fortificate de cazaci, între care se găseau santinelele izolate, cu semnalul de incendiu.

Văzu munţii Baikal şi recunoscu, între pârleazuri, pustiul mongol care se întindea spre sud, încremenit şi searbăd. Mai departe, înspre vest, se afla lacul. Apele sale sclipeau argintii în lumina soarelui şi pe acest puhoi strălucitor de apă pluteau insule năpădite de verdeaţă.

Acolo, în vest, însă departe, foarte departe, era patria sa, iubita patrie germană...

Ochii i se umeziră. De când era departe de ea — peste tot un străin, un fugar, un exilat!

Se aşeză jos, îşi sprijini capul de o stâncă şi se cufundă în amintiri pline de melancolie. Se gândi la nefericirea care îi

lovise familia; la contele Vasilkovici, la care găsise o a doua patrie; la viaţa de soldat, sălbatică şi plină de pericole, din Caucazia şi la singura stea care îi apăruse acolo: Zykyma.

Da, el o venerase: Zykyma Minunata. Apoi, însă, portretul ei păli în depărtare şi abia mult timp după aceea, află el ce înseamnă iubirea adevărată. Desigur, el o adorase pe Zykyma, inima lui bătuse cu putere, atunci canid o văzuse, dar ce însemnase asta faţă de puternica furtună pe care o stârnise în el Karpala? Ce însemna recunoştinţa şi adoraţia faţă de atotputernica iubire!

Soarele ajunsese în vârful muntelui şi începea să coboare. Munţii aruncau umbre lungi şi adânci asupra lacului. Era timpul să se reîntoarcă în ascunzătoare.

Adlerhorst coborî, bău apă din izvorul proaspăt şi se duse în bibliotecă. Acolo aprinse din nou lampa, îşi alese o carte şi începu să citească.

Dar nu ajunsese prea departe cu lectura, când sună clopoţelul. Se ridică repede de pe bancă. Ce să fie asta? Precis era Peter Dobronici.

Exact! Ţăranul veni pentru a-l linişti încă o dată cu privire la situaţia lui de moment, să-l asigure de sprijinul lui şi să-l roage ca, în noaptea aceasta, să facă de pază în brad şi să-i dea de ştire, în cazul în care sergentul-major al cazacilor ar veni aici cu oamenii lui, aşa cum era de presupus, pentru a-l înhăţa pe Boroda de la fermă.

Gottfried se declară, cu multă bucurie, gata pregătit.

— Să-mi spui numai unde trebuie să mă aşez!

— Dacă sergentul-major vine cu oamenii lui dinspre lac, atunci el trebuie să treacă pe aici, pe sub pom. Tu te urci pe crengile cele mai de jos. Poţi vedea totul, fără însă a putea fi observat; apoi te urci din nou aici, pentru a trage de clopoţelul care duce până la casa mea.

— Când trebuie să mă aşez la post?

— Imediat. Se apropie amurgul; presupun că, în scurt timp, vor apărea şi cazacii.

Stinseră lampa şi părăsiră grota. La plecare, Dobronici îi atrase din nou atenţia protejatului său asupra clopoţelului care ducea spre locuinţa sa şi îi arătă cuiul pe care îl bătuse într-o ramură, pentru mai buna recunoaştere a intrării.

Între ramurile bradului era întuneric beznă.

La coborâre, bărbaţii trebuiră să se bazeze doar pe simţul lor tactil. Ajunseseră, însă, cu bine jos.

— Aşa, şopti Peter Dobronici, rămâi aici pe penultima ramură. Nimeni nu te poate descoperi aici.

Apoi sări la pământ şi se grăbi să plece. Spionul, însă, se aşeză comod pe locul unde se afla.

În curând, se lăsă deplin întunericul. În jur, domnea o linişte adâncă. Atunci i se păru lui Gottfried că aude nişte paşi uşori. Rămase încremenit; avea o presimţire că tocmai bradul în care se afla el era locul unde vroiau să se întâlnească sergentul-major şi Sergius Propov.

Sub brad, paşii se opriră şi Gottfried văzu o siluetă înaltă şi subţire.

— La dracu'! bombăni străinul. Încă n-a venit. De nu m-ar lăsa să aştept o veşnicie!

Apoi bărbatul se aşeză jos şi se sprijini de trunchiul copacului.

După puţin timp, apăru al doilea.

— Pst!

— Pst!

— Ah, eşti deja aici, Sergius Propov.

— Da, vino încoace, sergent-major!

Gottfried ştia acum precis cu cine avea de-a face. Bărbaţii stăteau chiar sub el şi chiar dacă nu ar fi vorbit tare, tot ar fi înţeles foarte bine ce-şi spuneau.

— Unde îţi este calul? întrebă Jeroşchin.

— Este ascuns sub pomi. Vii singur sau ai adus şi oameni cu tine.

— Sunt singur. Vreau să câştig singur cele o mie de ruble puse pe capul lui Boroda. Ai fost deja la casă?

— Nu.

— Am să mă duc eu până acolo, să văd dacă aerul este curat. Individul a pus, probabil, din nou, tot felul de provizii la fereastră.

Sergentul-major Jeroşchin plecă şi trecu destul timp până se reîntoarse.

— Fereastra este deschisă şi se află, din nou acolo, mâncăruri pentru fugari.

— Foarte bine. Deci totul este în regulă.

— În curând, Dobronici merge la culcare. Aşteptăm până când se bagă în pat, apoi coborâm şi ne strecurăm în magazia pentru afumat.

— Cum zici tu.

Urmă apoi o pauză şi Gottfried chibzui ce anume ar trebui să facă. Din convorbirea celor doi aflase că erau singuri şi că aveau de gând să-i înhaţe pe Peter Dobronici şi pe vânătorul de samuri, Boroda. Sergentul-major nu adusese cu el cazacii.

N-ar fi fost bine să-l înştiinţeze deja de acum pe ţăran? Gottfried se hotărî să procedeze aşa. Începu să se caţăre, încet şi uşor, pentru ca mişcările sale să nu fie auzite de cei doi. Ajunse la intrarea ascunzătorii, pipăi pe întuneric şi trase o dată puternic de fir. Semnalul fusese dat.

Apoi se întoarse şi cu cât cobora mai jos, cu atât mai uşoare şi mai încete erau mişcările lui. Când ajunse pe ramura cea mai de jos, auzi vocea lui Propov:

— Ai auzit? Parcă a fost ceva, deasupra noastră, printre ramuri.

— Probabil vreo veveriţă.

— S-ar putea. Aş vrea, însă, să ştiu ce-a însemnat sunatul acela de clopoţel.

— Poate că a fost un semn pentru servitori, să intre în casă şi să meargă la culcare. Să mai aşteptăm puţin! Apoi, o să mă mai furişez o dată, să văd dacă s-au culcat cu toţii.

Mai trecu, din nou, încă aproape un sfert de oră, timp în care bărbaţii şezură sub pom, tăcând. Apoi, sergentul-major Jeroşchin se îndepărtă încă o dată.

— S-au dus toţi la culcare, spuse el, când se reîntoarse. Toate luminile sunt stinse, cu excepţia lămpii din odăiţa la a cărei fereastră sunt puse mâncărurile şi băuturile.

— Se pare că o să reuşim să-i capturăm. Pornim?

— Mai bine să mai aşteptăm puţin, să adoarmă!

După puţin timp, cei doi părăsiră locul de sub brad, mergând cu atenţie pe lângă stânci, să nu-i poată spiona nimeni.

Acum, Gottfried sări repede la pământ şi porni în urmărirea lor, mergând furişat şi fără să facă vreun zgomot, dându-şi osteneala să nu-i piardă din ochi.

Jeroşchin şi Propov erau foarte prevăzători şi foloseau fiecare tufiş, pentru a se adăposti în spatele lui, înainte de a trece peste o porţiune de drum deschis.

Astfel ajunseră foarte aproape de casă şi se îndreptară mai întâi spre partea din faţă a casei, pentru a vedea dacă mai ardea lumina în camera ţăranului. Acelaşi lucru îl făcu şi Gottfried, dar se ţinea atât de departe de ei, încât era imposibil să-l descopere. Fereastra din faţă era întunecată.

Propov şi Jeroşchin se furişară acum spre fereastra unde ardea lumina.

Sergentul-major împinse canatul ferestrei, care era doar sprijinit şi intră.

Sergius Propov îl urmă. Când se aflară amândoi în cămăruţă, împinseră la loc canatul.

Adlerhorst lunecă acum uşor pe lângă fereastră, dar se aşeză în aşa fel încât lumina să nu cadă peste silueta sa şi reuşi să privească în odăiţă.

Pe o măsuţă se afla aprinsă o lămpiţă cu petrol, care reuşea să lumineze suficient odăiţa.

Pe poliţa ferestrei se aflau o jumătate de pâine, o bucată de slănină şi o sticluţă plină cu rachiu. În partea stângă se deschidea o uşă, care ducea spre pridvorul casei şi, faţă în faţă cu fereastra, se afla o a doua, mai îngustă şi mai joasă decât cealaltă, fixată cu un drug puternic de fier.

Spre această uşă păşiră cei doi, o deschiseră şi se furişară prin ea.

— Aha! se gândi Gottfried. Aceasta este camera de afumat de care au amintit ei şi se ascund aici, pentru a pune mâna pe Boroda, când va intra pentru a-l căuta pe ţăran. Lucrul acesta ar fi putut fi fatal pentru acela care, ca şi el, era un fugar. Cu ce să încep?

Gottfried nu prea avea timp de reflectat. El trebuia şi voia să acţioneze. Deodată, îşi aduse aminte de o afirmaţie a lui Dobronici, în legătură cu Boroda. Ţăranul îi aştepta pe cel hăituit. Dar unde? În casă sau la bradul uriaş? Probabil Boroda cunoştea ascunzătoarea. Sau chiar mai bine: o cunoştea precis, altfel Dobronici nu s-ar fi culcat atât de liniştit. Se părea că ţăranul îşi făcuse socoteala că Boroda şi-ar putea găsi adăpost în grotă, pentru o vreme.

Deci, înapoi la brad! Boroda trebuia avertizat!

Cu aceasta, se furişă din nou de aici. Tocmai voia să păşească sub coroana lată a copacului, când se auzi strigat de o voce aspră:

— Stai! Nici un pas mai departe.

Gottfried nu cunoştea ce-i aia frică; dar, când în mijlocul nopţii, eşti reţinut într-un asemenea mod, te înfiori.

Ridică piciorul, pentru a face un pas înainte. Atunci se auzi zgomotul unui cocoş de armă tras.

Acum, ochii lui Gottfried se obişnuiseră cu întunericul; văzu o siluetă înaltă, stând lângă trunchiul copacului, care ţinea în mâna întinsă un pistol îndreptat spre el.

Lui Adlerhorst îi trecu un gând prin cap.

— Ascultă-mă! îi şopti el necunoscutului. Nu eşti cumva Alexius Boroda, vestitul vânător de samuri?

Îi răspunse doar un mârâit nedesluşit.

— Poţi să ai încredere. Căci, dacă eşti Boroda, atunci eu sunt prietenul şi tovarăşul tău de suferinţă şi vreau să te avertizez cu privire la un pericol. Sergentul-major este aici, pentru a pune mâna pe tine. Te pândeşte.

— Sau eu pe el. Atunci, tu cine eşti?

— Un cazac fugar — „Numărul 10” —, căruia Peter Dobronici i-a oferit ospitalitatea sa.

— Bine, te cred. Dar dacă încerci să mă minţi, până aici ţi-a fost, prietene! Deci: eu sunt Alexius Boroda!

— Asta şi aşteptam; ţăranul mi-a vorbit de tine. Nu ştia dacă vei veni încă din seara asta, deoarece sergentul-major te urmărea.

— Trebuie să vorbesc chiar astăzi cu Dobronici şi nu mă tem de sergentul-major. Chiar şi dacă acesta a înconjurat curtea cu cazacii săi, mă voi furişa.

— Nu e nevoie să faci asta. Nu e nici un cazac acolo. Sergentul-major este însoţit doar de un om, un anume Propov, pe care Dobronici şi fiica lui l-au respins când a venit în petit şi care, probabil, vrea să se răzbune pe ei.

— Ştii unde se ascund poteraşii?

— Da. În odaia de afumat. Ei presupuneau că vei intra pe fereastra „oamenilor sărmani”. Am să-ţi arăt.

— Cunosc locul. Mai răspunde-mi, te rog, la o întrebare: eşti

rus?

— Nu. Sunt neamţ.

— Ce? exclamă, involuntar, în limba germană, Boroda. Atunci putem să ne folosim de limba germană! Şi tatăl meu este neamţ. Doar târziu, când a venit în Rusia, şi-a luat numele de Boroda. Este o întâlnire fericită, compatrioate şi camarade! Acum pot să-ţi acord toată încrederea. Un compatriot care e şi fugar nu-l va trăda pe celălalt. Bate palma! Vom fi prieteni buni şi ne vom sprijini unul pe altul, să putem pleca, în sfârşit, din blestemata asta de Siberie.

Îşi strânseră mâinile, din toată inima. Apoi porniră, în tăcere, unul lângă altul, spre casă. Boroda voinic, aspru, Gottfried mai suplu şi mai mlădios.

Ajunşi pe terenul din faţa casei, tânărul Adlerhorst făcu un semn spre odăiţa luminată.

— Ce-ai să faci acum?

— Am să le joc o festă, aşa de grozavă, după cum merită. Dacă aş şti doar unde doarme Peter Dobronici.

— În odaia din faţă, acolo în dreapta.

— Am să-l trezesc. Dacă am avea o scară, am putea să ajungem la fereastra lui.

— O scară se poate găsi uşor. Vino! Hai să căutăm.

Se duseră, încet, după peretele din spate al casei. Acolo se afla, aşa cum au presupus ei, o scară sprijinită de zid. O duseră repede în partea din faţă a casei şi o aşezară. Ea ajungea până la coama acoperişului. Boroda se urcă şi bătu la fereastră, o dată — de două ori. Dobronici deschise imediat. Era pregătit să primească o vizită, căci fusese avertizat de clopoţel, dar nu se aştepta să apară Boroda.

— Sunt Boroda şi vreau să vorbesc cu tine.

— Tu, Boroda? Ce imprudenţă! Pot să pun pariu că sergentul-major se află aici, cu cazacii lui.

— Este aici, dar nu e nici un cazac cu el.

Vânătorul de samuri îi povesti ţăranului tot ceea ce văzuse şi ce auzise de la Gottfried.

— Atunci, o să fie de rău pentru cei doi flăcăi, se mânie Dobronici. Cobor şi eu imediat. Aşteaptă-mă jos!

Dobronici închise fereastra, iar Boroda coborî lângă Gottfried von Adlerhorst. După câteva minute, ţăranul ieşi din

casă şi o porni, cu atenţie, spre odăiţa luminată.

— Da, spuse el, după puţin timp. Au intrat pe aici. Uşa care duce spre afumătoare este deschisă iar pâinea şi slănina nu mai sunt în acelaşi loc unde le-am pus eu. Ei, acum fiţi atenţi să vedeţi ce-am să le fac!

Cu aceste cuvinte, ţăranul plecă şi cei doi fugari îl văzură intrând în odaie.

— La dracu'! îl auziră ei strigând. Cineva a lăsat uşa deschisă de la afumătoare şi vântul scoate afară toată funinginea.

Zăngănind, trânti uşa şi o bloca imediat cu drugul greu de fier, aşa încât Propov şi cazacul Jeroşchin erau acum încuiaţi acolo. Apoi, se reîntoarse la fugari.

— I-am prins, râse el şi vor sta închişi în afumătoare până mâine, ticăloşii ăştia au vrut să-mi facă rău — ei, lasă-i acum, cel puţin, să se afume cum trebuie. Mă bucur straşnic să le dau drumul să iasă ziua, pe lumină, în faţa tuturor.

După ce ţăranul îi prinse pe amândoi duşmanii săi în propria lor capcană, Boroda îşi expuse dorinţa cu privire la surghiuniţi. El povesti faptul că reuşise să treacă, împreună cu cincizeci de fugari, peste Selenga şi că îşi condusese trupa într-un desiş gros de lângă râu, dar acest loc nu putea oferi o ascunzătoare sigură pentru prea mult timp. Îl întrebă pe ţăran dacă n-ar putea să-i indice o ascunzătoare mai bună.

— Oh, una minunată! replică Peter Dobronici. Şi anume, chiar în bradul înalt sub care te-ai întâlnit cu prietenul nostru de aici. Este destul loc acolo pentru cei cincizeci de fugari ai tăi. Am să-ţi arăt după aceea. Nu poate exista o ascunzătoare mai potrivită.

— Şi, vrei să spui că, apoi, cu ajutorul vostru, vom reuşi să trecem graniţa?

— Sper. Vom face tot ce ne va sta în putinţă. Iată mâna mea.

— Trebuie să trecem dincolo, spuse, hotărât, vânătorul de samuri. Dacă nu se poate altfel, atunci îmi voi îndeplini planul la care m-am gândit de la început. Căutăm o magazie fortificată, unde se păstrează rezervele de uniforme, o atacăm, ne îmbrăcăm şi. Punem mâna şi pe caii de care avem nevoie. Apoi, vom călări, îmbrăcaţi ca şi cazacii imperiali, în

linişte, până în plasa Orenburg. De acolo, prin Turkestan, se ajunge în Persia — şi atunci suntem salvaţi!

— Pentru aceasta trebuie să alegeţi o călăuză curajoasă!

— O avem deja: colonelul Sendevici, care a făcut parte din garda imperială. Vorbeşte persana şi limba turkmenă şi este un bărbat cutezător şi cumpănit. Am să-i încredinţez lui conducerea.

— Totuşi, treaba aceasta trebuie bine chibzuită. Este plină de pericole şi fără fiica lui Bula, principele buriaţilor, foarte greu se va putea realiza. Sper că va porni şi ea la drum cu oamenii tăi, pentru a veni încoace, din Verhne-Udinsk. I-am trimis un mesager de încredere. Acum, hai să căutăm ascunzătoarea!

Nici Boroda nu fu mai puţin mirat decât fusese Gottfried de bogat înzestrata grotă. Aproape că nu găsi cuvinte pentru a-şi exprima mirarea faţă de ceea ce realizase Dobronici. Da, aici putea fi adăpostită întreaga lui ceată.

— Sunt mulţumit, dacă tu eşti satisfăcut, spuse simplu ţăranul. Când te gândeşti, însă, să-ţi aduci aici oamenii?

— Mâine noapte. Am să-i aduc până în apropiere şi am să mă furişez mai întâi eu singur, pentru a pândi în jur. Apoi, în funcţie de împrejurări, voi acţiona.

— Atunci, bine, să plecăm acum. Presupun că şi tu vrei să porneşti la drum pe întuneric, pentru a nu te descoperi nimeni.

— Da. Dar mai am încă destul timp. Mai lasă-mă puţin aici. Aş vrea să mă mai întreţin puţin cu compatriotul meu.

— Cum vrei. Rămâneţi cu bine amândoi!

Dobronici plecă, în vreme ce cei doi fugari mai rămaseră acolo încă un timp. Boroda povesti despre relaţiile sale de familie.

— Când tatăl meu a fost surghiunit, mama mea, împreună cu noi, copiii, l-a urmat de bunăvoie. Am trecut prin multe. Surioara mea a murit pe drum. Eu m-am hotărât, încă de copil, să mă fac vânător de samuri şi am câştigat bani frumoşi. Atunci când am adunat suficient pentru a putea face faţă cheltuielilor de călătorie, l-am eliberat pe tatăl meu şi am fugit cu el şi cu mama. Ea este singura femeie din ceata noastră şi împarte toate pericolele cu bărbaţii. Unii fugari, pe

care i-am întâlnit, s-au hotărât să vină cu noi. Alţii au fost eliberaţi de noi, pe drum şi acum suntem aici. Aceasta este, pe scurt, povestea vieţii mele. Acum vrem să mergem în Germania. Dacă vom reuşi, numai Dumnezeu ştie.

În sfârşit, Boroda se pregăti de plecare. Gottfried îl însoţi şi, atunci, observară cu mirare, că mijise deja de ziuă. Îşi luară rămas-bun, din inimă, unul de la altul şi Boroda coborî din brad.

Când ieşi din ascunzătoarea copacului, se uită precaut în jur. Nu se zărea nici un om.

Boroda se furişă încă o dată până la casa lui Dobronici, să vadă dacă totul era în ordine.

Fereastra de la odăiţă era întredeschisă. Pâinea şi slănina se aflau încă acolo şi la fel şi rachiul. Totul părea încă adormit, iar cucernicul vecin Sergius Propov şi sergentul-major al cazacilor, Jeroşchin, se aflau tot în afumătoare.

Unde era, oare, ţăranul?

Boroda se furişă în partea din faţă a casei şi se uită spre fereastra lui Peter Dobronici. Era închisă. Acesta intrase în odaia lui şi adormise.

Atunci, Boroda auzi, în spatele casei, o voce armonioasă de femeie, cântând un cântec şi înţelese bine textul acestuia. Era o melodie melancolică, plină de un dor feciorelnic după iubit.

Boroda cunoştea această voce: o auzise ieri, pe când stătea, pândind, în spatele tufişului de lângă fântână. Privi, cu prudenţă, după colţ.

Da, acolo se afla Mila Dobronici, în grădiniţa din spatele casei, culegea un buchet de flori şi cânta.

Tocmai lăsase în jos mâna cu care ţinea florile, se sprijinea de un pom şi privea spre răsărit, unde apăruse o palidă urmă roşiatică, ce vestea răsăritul soarelui. Pe cine căuta acolo? Cui îi era adresat cântecul ei plin de dor?

Boroda făcu câţiva paşi rapizi şi ajunse în spatele casei, lângă Mila. O roşeaţă bruscă acoperi deodată obrajii fetei.

— Te-ai speriat, surioară? întrebă el. Sunt chiar aşa un flăcău rău, încât să se sperie lumea de mine?

— Oh, nu! Sunt doar — doar surprinsă de curajul tău. Nu te temi de pericolul care te pândeşte aici?

— Ştiu sigur că nu trebuie să mă tem.

— Atunci nu cunoşti acest pericol. Sergentul-major este îngrozitor!

Boroda râse, cu veselie.

— Mila, ai dreptate, este îngrozitor. Dacă ai să-l priveşti mai de aproape, ai să vezi că este chiar mai îngrozitor decât te-ai gândit tu. Întreabă-l pe tatăl tău, ţi-l va arăta el!

— Asta sună ca un secret.

— Chiar şi este şi încă unul hazliu, surioară.

— Mi se pare mie, sau ai vorbit cu tăicuţul meu?

— Da, în noaptea aceasta. N-ai să spui însă nimănui nimic despre acest lucru. Nu-i aşa, Mila?

În acel moment, Peter Dobronici apăru de după colţul casei. Când îi zări pe cei doi, îi ameninţă cu degetul.

— Pentru Dumnezeu, ce v-a apucat? Credeam că ai dispărut de mult, Boroda! Acum că deja s-a luminat, ar trebui să nu-ţi mai dau drumul să pleci. Vei fi văzut pe drum.

— Nu vă faceţi griji cu mine!

— Dumnezeu să te apere!

— Unde pot să te întâlnesc astăzi la miezul nopţii? întrebă Boroda, în timp ce-i întindea mâna lui Dobronici.

— La bradul uriaş.

— Bine. Rămâi cu bine, tăicuţă, rămâi cu bine, surioară!

Boroda dispăru în spatele gardului care înconjura grădina.

— Era de mult aici, cu tine? întrebă ţăranul.

— Nu. De-abia venise.

— Este o faptă prea îndrăzneaţă să stea de vorbă cu tine, aici, în zori de zi. Dacă l-ar fi auzit vreun cazac, s-ar fi terminat cu Boroda.

— Dar sergentul-major se află aici?

— El ţi-a spus asta? Şi ştii unde?

— Nu. Mi-a spus să te întreb pe tine.

— A făcut bine. Ascultă copilă, tu nu trebuie să ştii nimic, nici acum, nici mai târziu. Ai să-l vezi şi tu pe sergentul-major şi pe un altul, de asemenea, dar nu trebuie să ai nici o bănuială din a cui vină ei — ah, ascultă! Aud tropote de cai — hai să vedem cine este!

15. Un ţăran îşi apără gospodăria

Peter Dobronici se grăbi să ajungă în partea din faţă a casei şi zări treisprezece călăreţi cu mai mulţi cai de samar încărcaţi din greu. Unul dintre cei sosiţi sări de pe cal şi se îndreptă spre ţăran.

— Cui aparţine această casă? întrebă el.

— Mie.

— Care ţi-e numele?

— Peter Dobronici.

— Deci am ajuns unde trebuia. Mi-ai fost recomandat şi sper că ne vei da voie să ne odihnim puţin, aici, la tine. Am călărit toată noaptea!

— Pentru numele lui Dumnezeu. Spuneţi ce vreţi să beţi şi să mâncaţi şi veţi primi tot ce doriţi!

— Carne şi pâine pentru noi, ovăz pentru caii noştri. Asta-i tot.

— Dar tu cine eşti?

— Negustorul Fedor Lomonov, din Orenburg; merg la vânătoare de samuri. În acest scop mi-am angajat servitori care să mă însoţească.

Ţăranul îşi plimbă privirea pe feţele celorlalţi călăreţi.

— Ţi-ai angajat servitori? întrebă el, zâmbind. Nu te-ai exprimat cumva greşit? Cel puţin pe bărbatul de acolo îl cunosc atât de bine, încât ştiu că niciodată nu s-a angajat servitor şi nici n-a permis să fie numit în felul acesta.

— Aşa? La care dintre ei te referi?

— Acela de acolo! Este renumitul vânător de samuri „Numărul 84”. L-ai insultat cu cuvântul „servitor”.

„Numărul 84”, despre care era vorba aici, nu se deosebea, la prima vedere, cu nimic de însoţitorii săi. Dar la o privire mai atentă, se putea observa că ai de-a face cu un om

instruit. Îmbrăcămintea sa era veche, dar cel care o purta ştiuse, totuşi, s-o întreţină cu grijă. Faţa îi era acoperită cu o barbă de culoare cenuşie, strălucitoare. Şi prin felul în care şi-o tăiase — camarazii săi purtau bărbi neîngrijite — ştiuse să arate o nuanţă de nobleţe. În ciuda poziţiei sale de inferioritate, părea că vrea să accentueze, de fapt, cine este în realitate. Era greu să-i ghiceşti vârsta; probabil că se apropia deja de şaizeci de ani.

Acest om stătea liniştit pe calul lui şi, la cuvântul „servitor”, nici măcar nu tresări; dar ochii i se aprinseră. Nu spuse nici acum nimic şi se comportă ca şi cum nici n-ar fi fost vorba de el.

— Aida de! râse negustorul Lomonov. Îi plătesc, prin urmare sunt servitorii mei! Vor să se odihnească aici. Adu-le ce ai de mâncare şi adu şi rachiu! Pentru mine, însă, vei pregăti o cameră, unde să mă pot odihni.

Dobronici făcu o figură mirată.

— Să pregătesc o cameră? replică el. Casa mea nu este han, Fedor Lomonov. Şi nu permit să mi se poruncească. Dacă vrei să te odihneşti, este loc destul aici, pe iarbă, lângă camarazii tăi...

Spunând acestea, intră în casă. Pe când se afla încă în faţă uşii, îi veni un gând mai bun.

— Dacă, însă, totuşi trebuie, strigă el, am aici o odăiţă pe care ţi-o pot oferi, dacă îţi place. Vino s-o vezi!

Fostul derviş dădu curs invitaţiei, în timp ce însoţitorii săi se aşezară pe iarbă.

Încărcătura de pe cai consta, în cea mai mare parte, din capcane pentru samuri şi alte animale care meritau să fie vânate pentru blană, pe care nu le împuşti, pentru a le cruţa blana. Încărcăturile fură date jos de pe cai; un semn sigur că negustorul intenţiona să facă aici un popas ceva mai lung.

Lucrul acesta părea curios, căci proprietatea ţăranului nu era un han, iar proprietarul nu-i invitase pe străini, în nici un caz, să zăbovească prea mult.

Lomonov intrase în casă cu Peter Dobronici. Acolo, ţăranul deschise odăiţa de la parter, care se afla lângă afumătoare.

— Aici ar trebui să rămân? întrebă negustorul, morocănos.

— Dar cine spune să rămâi? replică Dobronici, în timp ce se

uita la Lomonov cu o asemenea privire, care spunea clar că nu-i făcea nici o plăcere să-l vadă. Eu nu găzduiesc pe nimeni. Trebuie doar să mai călăreşti câteva verste şi ajungi în oraş, unde îţi poţi alege un han după bunul tău plac.

— Nu vreau să merg în oraş; de aceea, te rog să-mi permiţi cel puţin să mă odihnesc aici, pentru scurt timp! Hm! O masă şi două scaune de lemn — este într-adevăr foarte modest. Şi ce este acolo?

Arătă spre uşiţa ferecată cu drugul de fier.

— Cămara de afumat.

— Pot să mă uit şi eu înăuntru?

— De ce nu?

Lomonov trase drugul, deschise şi privi înăuntru. Se trase, însă, imediat înapoi şi îşi făcu repede trei cruci.

— Doamne fereşte! — Două stafii!

Peter Dobronici izbucni într-un hohot de râs.

— Se pare că te-ai speriat foarte tare!

— Nu mă crezi? strigă negustorul. Atunci, priveşte tu însuţi înăuntru.

— Nici prin gând nu-mi trece.

— Îţi jur! Amândouă stăteau ghemuite, ca maimuţele pe o prăjină!

Sergentul-major Jeroşchin şi Sergius Propov nu petrecuseră, în nici un caz, o noapte plăcută. În ciuda tuturor încercărilor lor de a o deschide, uşa nu cedase. Să facă gălăgie nu îndrăzneau, căci voiau să evite marea ruşine de a fi descoperiţi. Din acest motiv se aşezaseră, până spre dimineaţă, pe prăjinile care erau puse în curmeziş prin odaie, pentru a agăţa de ele alimentele puse la afumat. Întrucât prăjinile erau aşezate la înălţimea umărului, sperau ca, la deschiderea uşii, să nu fie imediat observaţi, în primul moment de neatenţie voiau să fugă.

Bâjbâind primprejur în întunecoasa afumătoare şi, mai ales, când s-au căţărat pe prăjini au intrat în contact cu peretele plin de funingine. Pe hainele lor, cât şi pe feţele şi mâinile lor se aşezase o funingine neagră, aşa încât sperietura pe care o trăsese negustorul Lomonov în legătură cu cele două „stafii” era motivată.

Şi mai mare în propria lor groază, atunci când, la

deschiderea uşii, se văzură descoperiţi. Nu aveau cum să bănuiască faptul că ţăranul ştia ceva de pătrunderea lor acolo şi voia să le joace o farsă. Ce era de făcut acum? Să sară de pe prăjini şi să iasă pe uşă, în ochii tuturor? Nehotărâţi, rămaseră ghemuiţi pe vine.

Lomonov deschise a doua oară uşa şi acum intră şi Peter Dobronici şi se uită înăuntru.

Într-adevăr, acolo stăteau cei doi înnegriţi de funingine, sus pe prăjină şi ofereau o privelişte înfricoşătoare. Arătau de parcă ar fi ieşit din iad. Mai făceau şi nişte grimase de nedescris. Era teamă sau mânie?

Peter Dobronici simula spaima şi strigă din toată puterea:

— Stafii! Da, sunt două stafii!

Zicând acestea, trânti din nou uşa, o baricadă cu drugul de fier şi se grăbi să iasă din odaie. Lomonov, care nu se simţea deloc bine în societatea celor doi flăcăi negri şi ciudaţi, alergă afară, după el.

— Da, da! strigă şi el. Fantome!

Vânătorii de samuri săriră în sus.

În acest moment, se auzi un tropot de cai. Se apropiau, dinspre râu, două trăsuri însoţite de circa treizeci de cazaci şi un locotenent.

— Cine locuieşte aici? întrebă un bărbat îmbrăcat în haine de burghez, care stătea în prima trăsură.

— Peter Dobronici, răspunse ţăranul.

— Eu surit contele Nikolai Polikev. Căutăm un cazac, un surghiunit care a fugit din Verhne-Udinsk. N-a trecut cumva pe aici un asemenea individ?

— Nu.

În momentul în care contele îşi spuse numele, unul dintre cei prezenţi tresări uimit: vânătorul de samuri cu barba cenuşie, „Numărul 84”, care, până acum, stătuse jos liniştit. Făcu o mişcare într-o parte şi aruncă o privire cercetătoare spre cel ce vorbea. Apoi, se răsuci din nou, ca şi cum n-ar fi vrut să-i fie recunoscută figura.

— Precis n-a trecut? întrebă contele. Dacă ascunzi adevărul, vei fi biciuit, ţărane! O să-ţi percheziţionăm casa!

— Cine? — Cumva tu? întrebă Dobronici, ridicând sprâncenele. Încearcă, dacă vrei cumva să fii aruncat afară.

Contele coborî din trăsură şi se îndreptă ţeapăn spre ţăran.

— Netrebnicule! Ce te-a apucat?

Peter Dobronici nu era un asiatic slugarnic. El ridică ameninţător mâna, aşa încât contele se trase înapoi.

— Cum mi-ai spus? — Netrebnic? — Un singur cuvânt ca acesta să mai spui şi te învăţ eu ce-i aceea buna-cuviinţă! Pleacă de aici!

Zicând acestea, îl împinse pe conte, aşa încât acesta se împletici.

— Câine! — Ai să plăteşti pentru asta! — Pe el! strigă Polikev.

Această poruncă fusese adresată cazacilor. Aceştia descălecară, dar nu urmară ordinul, ci se uitară spre locotenent.

Dobronici sări la uşa casei şi strigă înăuntru:

— Argaţi, aici! — La arme! — Mila, puştile!

— Îl auziţi? îi aţâţă contele pe cazaci. Vrea să ni se împotrivească cu armele! Prindeţi-l şi legaţi-l! — O să-l înveţe minte biciul că trebuie să se supună!

Locotenentul nu părea să aibă chef să urmeze somaţia contelui. Prudent, el scoase doar sabia.

Cazacii săi, însă, se îndreptară spre uşă, unde stătea ţăranul, cu arma în mână. În spatele lui se aflau argaţii, înarmaţi şi ei.

Contele se adresă din nou soldaţilor.

— Împuşcaţi-l, dacă nu se supune! strigă el.

Ţăranul râse.

— Nu merge chiar aşa, prieteni. Eu sunt proprietarul acestei case şi pot să resping cu arma în mână orice intrus nechemat, dacă este necesar. N-ai de ce să-mi porunceşti tu mie! Şterge-o!

Acum se amestecă şi negustorul Lomonov.

— Făceţi-l bucăţele! strigă el. Este un răzvrătit. Şi faţă de mine a fost ostil.

Contele se uită mirat la cel ce vorbea.

— Faţă de tine? Cine eşti tu?

— Sunt negustorul Fedor Lomonov, din Orenburg. Mă pun sub protecţia dumneavoastră împotriva acestui rebel.

Aha, îi trecu prin minte contelui, Fedor Lomonov! Acesta

era omul la care se găsea vânătorul de samuri căutat! Trebuia să-i arate bunăvoinţă.

— Vă voi proteja, răspunse Polikev, cu un aer de superioritate. Mai târziu, o să mai stăm de vorbă. — Deci, pleacă de la uşă, ţărane!

Dobronici, însă, puse mâna pe armă.

— Să nu mai faci nici un pas, altfel te împuşc ca pe un hoţ! Pleacă de! Aici! Unu, doi...!

Văzând hotărârea cu care vorbea ţăranul, contelui începu să i se facă frică. Făcu o săritură în spatele cazacilor.

— Omule, ai înnebunit? se amestecă acum şi locotenentul. Nu vezi cine suntem? Fă loc!

— În ce mă priveşte, nu am nimic cu dumneavoastră! Până acum, nu am avut de-a face decât cu acest om, care îşi spune conte şi se comportă ca un bădăran, replică Peter Dobronici.

— Dar eu îţi spun cinstit că este un domn distins!

— Nu se vede după comportamentul lui!

— Dar faptul că eu sunt ofiţer, asta crezi?

— Asta văd.

— Deci, atunci, cel puţin mie şi oamenilor mei nu ne vei interzice să intrăm în casa ta.

— Ce-i drept, asta n-am s-o fac. Înainte, însă, aş dori să te rog să-mi spui de ce vrei să intri în casa mea.

— Lucrul acesta ţi l-a spus deja contele.

— Ce mă interesează pe mine impertinentul ăsta? Este un supus al ţarului, la fel de bun ca şi mine. Vorbeşte tu! Doar tu dispui aici de putere.

— Şi dacă fac uz de putere, fără să-ţi mai dau explicaţii?

— Atunci vei fi tu răspunzător de urmări. Îmi apăr casa împotriva oricărui atac. Eu sunt doar un ţăran, dar îmi cunosc drepturile!

Locotenentul se adresă acum contelui.

— Omul este în dreptul său, îi şopti el. Ne-am fi atins mai repede scopul, dacă i-aţi fi vorbit politicos.

— Ar fi trebuit să-i adresez cuvinte frumoase unui asemenea individ? Comportamentul său dovedeşte că fugarul se află la el!

— Sau eu cred, tocmai pentru că îşi apără în acest fel onoarea, că nu are nimic de-a face cu fugarul. Am să-i

percheziţionez cu atenţie casa. Fiţi atent.

Locotenentul se reîntoarse la Dobronici.

— Ca ofiţer al armatei imperiale, îţi spun că suntem în căutarea unui fugar. Sunt convins că l-ai ascuns în casa ta.

— Te înşeli.

— Cu atât mai bine pentru tine! Atunci poţi să-i laşi liniştit pe oamenii mei să între.

— Acum sunt satisfăcut şi vă permit să-l căutaţi pe fugar, la mine în casă.

Dobronici se adresă oamenilor săi:

— Lăsaţi-i pe soldaţi să intre! Mama şi Mila pot să-l conducă peste tot pe domnul locotenent. Eu rămân aici, sa am grijă să nu între în casă nici un păduche. Dar vă spun un lucru: dacă percheziţia îmi produce cea mai mică pagubă, am să-l pedepsesc pe acela care o va face, indiferent cine este el. Mă cheamă Peter Dobronici şi nu ştiu de glumă, când e vorba de aşa ceva.

Ofiţerul nu prea avea încredere în disciplina cazacilor lui.

— Voi intra doar eu cu subofiţerul, spuse el. Oamenii pot face aici un semicerc, aşa încât uşa şi locul din faţa casei să fie bine păzite, pentru a nu putea să se furişeze nimeni.

Aşa se şi întâmplă. Cazacii se aşezară de la un colţ al casei la celălalt, formând un semicerc în care se aflau toţi cei prezenţi. Apoi, locotenentul intră în casă, urmat de subofiţer.

Contele, care se trăsese înapoi din faţa intrării, spumega de mânie.

— Domnule, i se adresă Fedor Lomonov, nu este o ruşine ca un om ca dumneavoastră să fie nevoit să se lase tratat în modul acesta de un ţăran?

— Tăceţi din gură! se răsti contele la el. N-am chef de discuţii inutile.

Polikev se îndepărtă de el şi Lomonov îl urmări cu o privire din care nu se putea citi nici un fel de simpatie.

Între timp, locotenentul se uitase prin vestibul şi arătă spre uşa din partea stângă.

— Ce se află acolo? întrebă el.

— Odaia de toate zilele şi odaia alăturată, răspunse Mila.

— Putem să intrăm?

În loc de răspuns, fata deschise uşa şi cei doi soldaţi

pătrunseră înăuntru. Căutară cu mare atenţie prin odăi. Dar nu găsiră nimic.

— Mai departe! comandă ofiţerul, în timp ce se reîntoarse în vestibul şi se interesa de odaia care se afla alături.

— O odăiţă care se află lângă afumătoare, explică Mila.

— Afumătoarea — nu-i rău! Un astfel de loc poate fi uşor folosit, ca ascunzătoare!

Locotenentul intră repede, împreună cu subofiţerul, în odăiţă şi arătă spre uşiţa baricadată. Mama Dobronici şi Mila îi urmară.

— Acolo se afumă? o întrebă el pe femeie.

— Da.

Scoase drugul de fier şi deschise uşa larg, pentru ca lumina zilei să poată pătrunde în încăperea plină de funingine, întâi nu văzu nimic suspect; când, însă, privi în sus, recunoscu două figuri chircite care semănau cu nişte maimuţe şi care stăteau ghemuite lângă prăjini.

— Pe toţi sfinţii! strigă el. Aici sunt afumaţi oameni!

— Oameni? întrebă mirată Mila.

— Uită-te înăuntru, surioară.

Cele două femei priviră cu prudenţă înăuntru şi văzură, spre mirarea lor, două siluete care nu scoteau nici un cuvânt şi care puteau fi recunoscute ca fiinţe vii, doar după mişcările pe care le făceau cu mâinile şi cu picioarele. Temătoare, se traseră înapoi. Ofiţerul observă după comportamentul lor că nici una din ele nu ştia nimic de cei doi. El se aplecă şi intră în afumătoare.

— Cine sunteţi?

Nici un răspuns.

— Să vă ia dracul! Nu puteţi să vorbiţi, nemernicilor?

— Ba da, să vorbim putem, se jelui vecinul Sergius.

— Atunci răspunde! Cine eşti?

— Sergius Propov este numele meu. Moşia mea se află în apropiere.

— Omule, îmi pari dubios! Celălalt cine este?

Amândoi afumaţii erau într-o stare groaznică, atât fizic cât şi psihic. Au vrut să se răzbune şi răzbunarea s-a întors împotriva lor. Intenţionaseră să-l prindă pe Boroda şi, în loc de aceasta, fuseseră afumaţi — o întreagă, amarnică noapte!

Acum fuseseră descoperiţi. Şi încă de un ofiţer. Sergentul-major ar fi preferat să se tragă singur de urechi. Chiar dacă nu-l aştepta o pedeapsă, îl aştepta totuşi un serios avertisment umilitor şi hohotele de râs care vor răsuna pe toată graniţa. Nimeni nu va uita vreodată această înfrângere pe care o suferise.

De aceea tăcuse la toate întrebările pe care ofiţerul i le pusese lui Propov; chiar şi acum, când locotenentul se interesase de el şi era datoria sa să răspundă, supărarea şi ruşinea îi înăbuşeau în gât orice cuvânt.

— Este prietenul meu, sergentul-major de cazaci, Jeroşchin din tabăra fortificată, din apropiere, răspunse Sergius Propov, în locul lui.

— Ce? — Un cazac? Şi, pe deasupra, încă sergent-major? O mie de draci!

Îmbrăcămintea tovarăşului de nenorocire al lui Propov nu mai putea fi recunoscută ca uniformă, din cauza funinginei. Arăta pur şi simplu îngrozitor.

— Cum aţi ajuns aici măgarilor? continuă locotenentul.

— Am vrut să-l prindem pe vânătorul de samuri Boroda, iar Dobronici ne-a închis aici.

— La dracu'! Deci Boroda se află în acest ţinut?

— Da. L-am văzut aici, în curte, îşi găsi, în sfârşit, glasul sergentul-major.

— Aha! Deci acest Peter Dobronici tot un mincinos este! Dar în loc să-l înhăţaţi pe Boroda, v-aţi lăsat închişi aici? Frumos, aşa ceva e de neînchipuit. Ai să-mi explici mai târziu. Şi acum, ieşiţi afară!

Zicând acestea, locotenentul luă biciul şi îl pocni pe Jeroşchin peste picioare, încât acesta urlă de durere. În momentul următor, era jos la pământ. În acelaşi mod îl aduse locotenentul şi pe Propov cu picioarele pe pământ.

— Şi acum, afară! porunci ofiţerul, ajutându-se cu biciul, până când cei doi ajunseră în faţa uşii casei.

Cei prezenţi se uitau uluiţi la cele două apariţii negre.

— Peter Dobronici, se adresă ofiţerul ţăranului, îi cunoşti pe aceştia doi?

Cel întrebat se apropie şi privi vreme îndelungată acele feţe acoperite cu funingine groasă, apoi scutură mirat din

cap.

— Nu, nu îi cunosc.

— Dar ei se aflau în casa ta!

— Dacă i-ai scos afară înseamnă că au fost înăuntru, dar cu nu-i cunosc şi nici nu ştiu cum au intrat.

— Şi totuşi, tu i-ai încuiat în afumătoare!

— Eu? — i-am încuiat? Habar n-am avut. Dar ce căutau acolo?

— Asta o ştii tu însuţi cel mai bine.

— Hm! Precis s-au furişat acolo să fure. Dar, din fericire, nu era prea mare lucru în afumătoare!

Peter Dobronici avea o mină atât de serioasă, încât îţi era greu să nu-l crezi.

— Ei, însă, afirmă că tu i-ai fi încuiat, continuă locotenentul.

— Sunt nişte mincinoşi neobrăzaţi!

— Nu, nu minţim — este adevărat! strigă, răguşit, sergentul-major. N-ai intrat tu aseară în odăiţa unde arde lumina?

— Da. Înainte de a mă duce la culcare, mai controlez o dată totul, să văd dacă nu este vreo neregulă.

— Nu tu ai baricadat uşa de la afumătoare?

— Aceea? — Da, sigur. Acum îmi dau seama! Am pus bara de fier, pentru că uşa era deschisă. Probabil că vreunul din oamenii mei a uitat-o deschisă. Nu pot să suport aşa ceva şi, de aceea, am încuiat-o.

— Dar ne-ai încuiat şi pe noi acolo!

— Pe voi? Dar ce căutaţi voi, fără ştiinţa şi fără permisiunea mea, în afumătoare?

Sergentul-major tăcu, încurcat, apoi mormăi:

— Asta nu e treaba ta.

— Oho, nu e treaba mea, când doi indivizi străini se furişează noaptea în casa mea? Chiar eşti nebun? — Acum chiar mi se pare că povestea a început să devină dubioasă! Spuneţi-mi de ce nu aţi apărut, atunci când am zăvorât uşa? Ei? — Am să vă spun eu: pentru că nu aveaţi gânduri curate şi nu voiaţi să fiţi descoperiţi! Sunteţi nişte pungaşi şi intenţionaţi să mă furaţi!

— Eu? — Să te fur? Eu, sergentul-major Jeroşchin?

— Cum? — Ce? — Tu eşti sergentul-major?

— Da.

— Într-adevăr, este vocea ta. Dar celălalt cine e?

— Vecinul tău, Sergius Propov.

— El? — Vă mai întreb o dată: ce-aţi căutat noaptea la mine în casă?

— Vroiam să-l prindem pe vânătorul de samuri Boroda.

— La mine? Aşa, deci! — Da, copilaşi, cu asta aţi făcut o mare greşeală. Când vrei să prinzi pe cineva, nu te laşi tu însuţi încuiat. La urma urmei, este dreptul meu să-mi baricadez uşile. Cum aş putea, atunci, să ştiu că cineva s-a furişat la mine în casă! Nu, prietene, povestea cu Boroda este un pretext fals! Şi dacă n-aţi venit să furaţi, atunci aţi avut un motiv şi mai rău! Amândoi aţi avut-o în vedere pe Mila, fiica mea, şi, pentru că aţi fost respinşi, aţi adresat cuvinte ameninţătoare. Acum v-aţi asociat, ca să pescuiţi, în secret, în ape tulburi. Cine ştie ce s-ar fi întâmplat, dacă eu n-aş fi baricadat uşa! Am să vă chem în faţa judecătorului.

Această învinuire aspră avu asupra locotenentului efectul scontat.

— Ţopârlane, strigă el la Jeroşchin, ai merita să fii biciuit! Norocul tău că nu-ţi sunt eu superior. N-am să mă ocup de această problemă. Va avea grijă locotenentul tău. Un soldat şi încă pe deasupra un sergent-major, care se iasă prins într-o asemenea urzeală — la dracu', acela trebuie să-şi primească pedeapsa! Dă-i drumul la fântână şi spală-te! apoi te prezinţi la mine! — Şi tu, tu mârşavule, cară-te iute de aici! strigă el la Propov şi îl biciui peste picioare.

Sergius Propov urlă din toate puterile şi vru s-o şteargă. Dar Dobronici îl înhaţă de braţ.

— Stai, vecine! Într-adevăr, domnul ofiţer ţi-a ordonat să pleci, dar eu nu-ţi permit încă. Te-am surprins în casa mea, unde te-ai furişat, în secret, în timpul nopţii. Ai să rămâi aici! Am să te dau pe mâna judecătorului şi, între timp, am să-ţi repartizez odaia pe care chiar tu însuţi ţi-ai ales-o ieri!

Propov se sperie. La aşa ceva nu se aşteptase. Voia să se împotrivească şi, doar atunci când ofiţerul îi mai trase o lovitură cu biciul, se lăsă dus şi încuiat din nou în afumătoare.

Pentru ofiţer, incidentul acesta era penibil. El recunoscu faptul că sergentul-major, care jucase aici un rol atât de

ridicol, ştirbise considerabil autoritatea trupei. De aceea, nu-şi mai răci gura să pună şi alte întrebări în legătură cu această întâmplare dubioasă, deşi, în sinea lui, se stârni o oarecare neîncredere faţă de Peter Dobronici.

Tocmai datorită acestei neîncrederi, se hotărî să controleze întreaga gospodărie a ţăranului şi mansarda şi hambarul şi pivniţa. Porni însoţit din nou de subofiţer, Dobronici conducându-i pe amândoi.

În cele din urmă, se dovedi că Dobronici nu minţise şi, deci, fusese bănuit pe nedrept. Locotenentul nu găsi nici urmă de fugar, nici în casă, nici printre acareturi.

16. Doi pungaşi între ei

În vreme ce se desfăşura discuţia dintre Dobronici, locotenent şi cele două „stafii” din afumătoare, contele Polikev îl luă de-o parte pe fostul derviş, actual negustor Lomonov.

În timpul călătoriei de două zile, avusese destul timp să chibzuiască asupra măsurilor viitoare. Trebui să recunoască în sinea sa că, prin fuga cazacului „Numărul 10”, situaţia sa se complicase în mod considerabil. Putea să parieze unu la o sută că tânărul Orioltşaştşa fusese prins, dar cine îi garanta asta? Cum, când cel dispărut şi declarat mort s-ar ivi pe neaşteptate la Moscova şi şi-ar revendica pretenţiile la moştenire? Cu orice preţ, trebuia să împiedice acest lucru, care ar fi dus la ruinarea averii lui Polikev, dacă nu chiar mai mult.

După multă chibzuinţă, ştiu ce avea de făcut. Planul său iniţial fusese să-i amuţească pentru totdeauna pe cei doi care îl stinghereau, ca să se poată bucura în linişte de averea sa. Fuga, între timp, a „Numărului 10” schimbă situaţia şi făcu necesară luarea de noi măsuri. Poate era posibil sa cadă la învoială, în bună înţelegere, cu contele Vasilkovici, „Numărul 84”.

Nu avea încă de unde să ştie de evadarea fiului său adoptiv, chiar dacă i s-ar fi adus la cunoştinţă întârzierea de până acum a grupei disciplinare de cazaci. Şi Polikev era convins că bătrânul conte se va încovoia sub nenorocirea care dăduse peste ei şi, de aceea, nu va respinge mâna care i se va oferi pentru a-l ajuta. Vasilkovici ar accepta, cu siguranţă, propunerea pe care i-ar face-o ruda sa, de a-l considera, da, chiar pe el, oricât de ciudat ar părea, drept salvator al său din această situaţie disperată.

O dată ce Polikev ar avea cuvântul de onoare al bătrânului Vasilkovici că-i lasă lui moştenire averea sa, atunci lucrurile s-ar rezolva. Un glonţ rapid sau o lovitură aspră de cuţit — şi

agerul Polikev ar fi fost scutit, pe viitor, de orice temere.

Nici Florin, dervişul — actualul negustor Lomonov — nu era lipsit de griji. Dacă surprinzătoarea apariţie a celor trei prieteni americani îi pricinuise o groază atât de mare, încât plecase în mare grabă din Verhne-Udinsk, ulterior îşi făcuse şi mai multe gânduri despre faptul ciudat că acel cazac de la uşa administratorului de plasă din Verhne-Udinsk nu numai că îi cunoştea numele, ci ştia şi în ce relaţii fusese cu familia Adlerhorst.

Cum era posibil acest lucru? Cazacul era încă tânăr, deci în perioada în cauză trebuie să fi fost un băieţel. Unde şi în ce circumstanţe îl văzuse el pe Florin? Şi cum se putea explica faptul că îi rămăseseră în memorie trăsăturile feţei servitorului din acea vreme? O clipă, lui Florin îi trecuse prin minte că putea fi vorba despre un membru al familiei Adlerhorst şi anume Gottfried. Dar în următoarea secundă râse singur de el însuşi. Începuse să vadă stafii ziua în amiaza mare! Pe un Adlerhorst, aşa credea Lomonov, l-ar fi recunoscut de la prima vedere: putea cunoaşte trăsăturile caracteristice ale unui Adlerhorst, după părerea lui, dintr-o sută de persoane. Şi cum să fi venit Gottfried în Siberia? Ce-i drept, soarta îşi bătuse joc, în mod ciudat, de unii dintre membrii acestei familii risipite — dar, de la târgul de sclavi din Suakin şi până în Verhne-Udinsk, în Siberia, era o cale mult prea lungă.

El reflecta şi tot reflecta unde anume putuse „Numărul 10” să-l cunoască, dar nu găsea nici o explicaţie. Lucrul acesta îl nelinişti şi mai mult, când îndrăzni să-l recunoască. Fără îndoială, omul acesta era doar un cazac Şi, pe deasupra, un surghiunit, dar putea fi periculos. Lomonov era total convins că făcuse să dispară toate urmele. Această convingere suferise o puternică lovitură, în Verhne-Udinsk, la vederea micului vânător de blănuri. Şi cum nu, când, printr-o anumită înlănţuire a Lucrurilor, se ciocniseră unul de altul tocmai cazacul şi Sam Hawkens. Într-adevăr, un gând neverosimil şi fantastic — dar totul este posibil când îşi bagă dracul coada!

Florin-Lomonov nu bănuia că această posibilitate de care se temea devenise chiar realitate. El nu-l recunoscuse pe Gottfried von Adlerhorst, deoarece acesta se schimbase

foarte mult la înfăţişare, în cei trei ani ai săi de surghiun. Lipsurile suferite lăsaseră urme adânci asupra lui; chiar şi barba groasă care îi înconjura faţa nu mai lăsa să se vadă asemănarea cu fraţii săi Hermann şi Martin. În afară de aceasta, Florin-Lomonov se grăbea şi nu avusese timp să studieze mai atent trăsăturile feţei cazacului.

Polikev îl măsura pe Lomonov cu priviri cercetătoare. Cumpănea cum s-ar putea apropia mai bine de acest bărbat pe care nu-l cunoştea. Şi Florin era foarte curios să ştie ce avea să-i spună contele.

— Fedor Lomonov, începu, în sfârşit, prudent, Polikev, am auzit că mergi la vânătoare de samuri.

— Da, tăicuţule. De aceea am luat în serviciul meu un număr de vânători din Verhne-Udinsk.

— Îţi doresc să reuşeşti. Drum bun şi nu uita, înainte de orice, să porneşti imediat la drum cu oamenii tăi!

Lomonov făcu ochii mari la el.

— Ce ar trebui să fac? Să pornesc imediat la drum? Dar asta nu este posibil. Suntem de două zile pe drum şi trebuie neapărat să le îngădui oamenilor mei să se odihnească.

— Cât timp vrei să rămâi aici, prietene?

— Până mâine în zori, tăicuţă.

— În nici un caz; nu se poate. Trebuie să plecaţi imediat la drum! Eu vreau acest lucru.

Mirarea lui Lomonov se transformă în consternare.

— Tu vrei aşa? Dar cine eşti tu să-mi dai mie astfel de porunci?

— Îmi cunoşti numele. Sunt contele Polikev.

— Dar de ce ar trebui să părăsim acest loc frumos?

— Asta-i treaba mea şi nu te priveşte pe tine.

— Excelent! Dar de treaba mea puţin îţi pasă.

— Ce-mi aud urechile? Vrei să mi te împotriveşti?

— Domniei Voastre îi place să glumească, spuse Lomonov, batjocoritor. N-aş putea, dacă ar trebui, de drept, să mă supun ţie. Dar nu e cazul. Arată-mi împuternicirea care îţi permite să-mi porunceşti mie!

Polikev fusese ferm convins că erau necesare numai câteva cuvinte, pentru ca Lomonov să se supună voinţei sale. Faptul că negustorul nu era un rus slugarnic ci un francez ambiţios,

nu avea de unde să-l ştie. Se văzu, deci, nevoit să adopte alt ton, căci îl interesa în mod deosebit ca vânătorul de samuri să se îndepărteze de acest ţinut. Contele presupunea că acel cazac „Numărul 10” se adăpostea pe undeva, pe aici, prin apropiere. I s-ar fi încurcat rău socotelile, dacă o întâmplare i-ar fi adunat la un loc pe tată şi pe fiu.

— Desigur că nu am o împuternicire, îşi luă seama Polikev. Se înţelege că nu am de ce să-ţi poruncesc ţie. Este doar o dorinţă pe care mi-am exprimat-o.

Lomonov zâmbi, satisfăcut.

— O dorinţă? Asta-i cu totul altceva. O dorinţă exprimată de tine o voi îndeplini cu plăcere — în anumite condiţii!

— Şi care ar fi acestea, prietene?

— Spune-mi, mai întâi, de ce vrei să plecăm de aici.

— Motivul poate să-ţi fie indiferent.

— Nu tăicuţule. Insist să-mi spui.

— Dar nu are nici o importanţă...

Lomonov izbucni în râs.

— Mă laşi cu gura căscată! Noi suntem de două zile pe drum şi avem neapărată nevoie de odihnă. Tu vrei să ne-o interzici şi te miri că vreau să cunosc ce motive ai?

— Bine, atunci! M-am gândit să vă îndepărtez de aici, pentru că nu doresc ca surghiunitul care a evadat şi pe care noi îl căutăm, să se întâlnească din întâmplare cu unul din oamenii tăi.

Lomonov fluieră printre dinţi.

— Aha, aşa stau lucrurile! Eu cred că-ţi faci griji inutile. Dacă cel evadat chiar s-ar afla pe aici, prin apropiere, ceea ce eu nu cred, atunci s-ar feri să-şi părăsească ascunzătoarea şi să meargă între oameni.

— Asta nu înţelegi tu. Eu îţi spun: dacă fugarul ar avea doar o bănuială cine se află între oamenii tăi, atunci, nemaiţinând socoteală de siguranţa lui, ar intra în legătură cu el.

Lomonov rămase încremenit. Dacă deja îi stârnise uimirea faptul că însuşi contele participa la urmărirea unui biet cazac evadat, abia acum îi bătu la ochi ardoarea cu care acesta încerca să-i îndepărteze pe el şi pe oamenii lui. Aici, ceva nu se potrivea. Dacă ar fi fost vorba doar de un surghiunit oarecare, precis contelui nu i-ar fi trecut prin cap să-şi bată

capul cu el. În mod evident, era la mijloc un secret şi Lomonov se hotărî să afle despre ce este vorba. Poate putea obţine, vreun avantaj din asta.

— Care dintre oamenii mei este acela pe care fugarul nu trebuie să-l vadă? Dacă vrei să împiedici întâlnirea dintre cazac şi omul meu, nu este neapărat necesar să plecăm toţi de aici. Este suficient să-l trimit înainte pe respectivul cu o însărcinare.

— Ai dreptate. E cel mai simplu aşa. Este vorba despre vânătorul de samuri „Numărul 84”.

— Despre cine? Ce are el de-a face cu fugarul?

— Ar putea face cauză comună şi ar putea fugi împreună.

— Nu cred. Nimeni nu manifestă mai puţină încredere în semenii săi decât un surghiunit. Teama de trădare îl opreşte de la sine să intre în legătură cu un necunoscut.

— Nu este cazul aici. Cei doi se cunosc foarte bine. Sunt tată şi fiu.

Polikev nu intenţionase să meargă atât de departe cu mărturisirile, dar se înfierbântase, văzând figura zeflemitoare a lui Lomonov.

— Oh! exclamă, mirat, fostul derviş. Asta este, evident, cu totul altceva. Şi tu te temi de ceva din partea lor?

— Ce-ţi veni cu asta?

— Ei, trebuie să ai tu un motiv, dacă îţi pasă atât de mult de doi surghiuniţi de rând!

— Te înşeli, îmi îndeplinesc doar datoria de supus al ţarului, de a contribui la pedepsirea răufăcătorilor.

— Despre ce delict este vorba?

— Sunt doi ucigaşi.

— Şi cum îi cheamă?

— Saltikov.

Lomonov nu crezu nici un cuvânt. Nu-l cunoştea prea bine pe cazac, dar despre vânătorul de samuri ar fi putut să jure că nu este un criminal. În nici un caz, nu arăta a criminal.

— Nu mai încerca să mă convingi! îl opri el. „Numărul 84” nu este un ucigaş sau eu nu mă mai pricep deloc la oameni. De altfel, nu mă pot lipsi de el. Este unul dintre cei mai buni oameni din trupa mea.

— Nici nu trebuie să te desparţi de el, nu vreau decât să-l

faci să plece de aici cât mai repede.

— Nu-ţi mai da osteneala! Nici nu-mi trece prin minte să-ţi îndeplinesc dorinţa, pentru că n-ai fost cinstit cu mine.

— La dracu'! Îmi pui răbdarea la grea încercare, prietene! De fapt, ce vrei de la mine?

— Numai adevărul, frăţioare! Cine este cazacul a cărui arestare te interesează atât de mult?

Contele Pollikev reflectă. În nici un caz, rudele sale nu trebuiau să se întâlnească aici. Dar nici nu-i trecea prin cap să-i mărturisească tot adevărul acestei persoane care punea întrebări incomode. Prin aceasta s-ar fi dat şi el şi secretul lui, cu totul pe mâna acestui străin. Astfel, se hotărî să treacă sub tăcere relaţia care exista, pe de o parte, între cazac şi Vasilkovici şi, pe de altă parte, între aceştia şi el, răspunzând însă la întrebare.

— Vrei să ştii numele cazacului? Bine, am să-ţi fac pe plac. El a fost mai înainte căpitanul cazacilor din Caucaz şi se numeşte Orioltşaştşa.

— Oriolt...

De mirare, Lomonov nici nu putu să pronunţe numele până la capăt. Deci, totuşi, un Adlerhorst! Dar care?

Familia Adlerhorst nu avea o ramură în Rusia. Asta credea el că ştie cu siguranţă. Apoi mai exista o posibilitate ca acest cazac să fie al doilea ca vârstă dintre cei trei fraţi Adlerhorst şi anume Gottfried.

Îi veni din nou în minte întâlnirea din Verhne-Udinsk. Santinela din clădirea administraţiei îl cunoştea de pe vremea fostului său serviciu. Deci, nu mai era nici o îndoială: cazacul acela era Gottfried von Adlerhorst.

Contele Polikev observă impresia pe care o avuseseră asupra lui cele comunicare.

— Îl cunoşti pe acest om?

— Nu-l cunosc; îi cunosc doar familia, presupunând că acesta se trage din Germania, răspunse Florin-Lomonov, prevăzător.

— Aşa e, Orioltşaştşa este doar traducerea în limba rusă a cuvântului german Adlerhorst.

— Dar asta înseamnă că nu mi-ai spus adevărul mai. Înainte, când ai afirmat că „Numărul 84” ar fi tatăl cazacului.

Eu ştiu, cu siguranţă, că tatăl lui Adlerhorst este mort, deja, de câţiva ani.

Polikev îşi muşcă buza de jos. Omul acesta îl silea să spună mai multe decât ar fi vrut.

— Nu te-am minţit. „Numărul 84” este tatăl lui adoptiv. Ştiu şi eu, la fel de bine ca şi tine, că tatăl lui, printr-un destin groaznic, şi-a găsit moartea şi că restul membrilor familiei, toţi fără excepţie, până la Gottfried, au dispărut.

Lomonov chibzui.

Acest conte Polikev cunoştea povestea familiei Adlerhorst surprinzător de bine, deci se afla într-o relaţie mult mai apropiată faţă de cazac decât recunoscuse. Vroia să-l prindă pe „Numărul 10”, prin urmare relaţia dintre cei doi nu putea fi decât de duşmănie. El, Florin-Lomonov nu avea, deci, de ce să se teamă, dacă i-ar fi povestit contelui despre evenimentele din ultima lună. Din contră, ar fi putut găsi în el un aliat. Iar acest lucru i se părea foarte valoros, căci el nu-şi ascundea faptul că el însuşi era în pericol. Gottfried von Adlerhorst era liber şi probabil se afla prin apropiere, dacă urmăritorii săi aveau dreptate. Motiv suficient pentru Lomonov de a fi cu ochii în patru, cu atât mai mult cu cât trebuie să fi fost o strânsă legătură între fugari şi ivirea temutului trio de prieteni aici, în Rusia.

Aceste consideraţii îi trecură fulgerător prin minte.

— Mai corect era să spui, replică el, că membrii familiei Adlerhorst au foşti daţi dispăruţi.

Polikev tresări.

— Nu pricep. Cum să înţeleg cuvintele tale?

— Exact aşa cum le-am spus: fraţii Adlerhorst nu mai sunt sclavi, ci sunt liberi şi s-au regăsit.

Această veste fu atât de uimitoare pentru conte, încât o clipă nu putu să scoată nici un cuvânt. Se uita la Lomonov, fără să înţeleagă absolut nimic.

— Dar acest lucru — acest lucru nu este posibil! articulă el, în cele din urmă, speriat.

— De ce nu? Ştiu mai multe despre acest lucru. Fraţii au aflat că fratele lor trăieşte în Rusia; da, se pare că ştiu chiar că el este un surghiunit.

— La dracu'! Cum ţi-a venit ideea asta?

— Pentru că ei îl caută aici.

— Ei... îl... caută?

— Sunt convins de asta. Nu ţi-au bătut la ochi, în Verhne-Udinsk, trei bărbaţi îmbrăcaţi mai ciudat? Doi înalţi şi subţiri şi unul mai mic?

— Ba da. I-am observat în apropierea clădirii administraţiei. Arătau ca nişte vânători din preriile americane.

— Nu numai că arată aşa, chiar asta sunt în realitate. Şi bag mâna în foc că şi-au adus şi ei contribuţia la fuga „Numărului 10”.

— Cum ar fi putut aceşti oameni...

— Foarte simplu! îl întrerupse Florin-Lomonov. Au fost în America şi acolo l-au eliberat pe Martin von Adlerhorst. Acum au venit încoace pentru a-l căuta pe ultimul dintre fraţi, pe Gottfried.

Contele respira cu greutate. Veştile rele îl găsiră complet nepregătit.

— De unde ai aflat toate acestea?

— Am să-ţi povestesc. De fapt, nu ştiu ce ai împotriva familiei Adlerhorst, dar deduc din toate acestea că eşti duşmanul lor. Şi, pentru că şi eu am toate motivele să-i trimit la dracu', n-am nici un motiv să fiu rezervat faţă de tine. Dar, pentru sinceritatea mea, aştept acelaşi lucru de la tine!

— Poţi să te bazezi pe ea. Povesteşte!

Şi fostul derviş povesti.

Contele Polikev asculta cu atenţia încordată.

Amândoi erau atât de adânciţi în discuţie, încât nu mai erau atenţi la nimic. Astfel, nu observaseră că vânătorul de samuri „Numărul 84” se ridicase, înconjurase casa şi rămăsese pe loc la colţul de a cărui cealaltă parte se aflau ei.

Se aşeză acolo, rezemându-se, aparent indiferent, de zid şi se comportă de parcă s-ar fi cufundat în meditaţii adânci. Astfel deveni martorul discuţiei neobişnuite, care îi răscoli adânc sufletul. Fusese nevoit să-şi adune toate puterile pentru a se stăpâni şi a-şi păstra liniştea exterioară şi a nu nedumeri pe nimeni. Coşul pieptului i se ridica şi cobora spasmodic, îşi strângea mâinile în pumni şi unghiile de la degete îi pătrundeau în carne.

Cât tânjise în cei trei ani de la surghiunirea lui, după o

veste de la fiul său adoptiv, de care fusese imediat despărţit, după misterioasa arestare!

Serviciul de supraveghere este atât de aspru în acel ţinut, încât surghiuniţilor le este imposibil să ia legătura unul cu altul. Contele Vasilkovici îl socotise deja pe fiul său adoptiv, Bogumir, printre cei dispăruţi. Şi astăzi, primise o veste, prin ceea ce oamenii numesc hazard, pe care, nici în cele mai îndrăzneţe gânduri ale sale, n-ar fi sperat să o primească.

Fiul său era încă în viaţă şi — reuşise să fugă!

Noi griji puseră imediat stăpânire pe bătrân. El ştia prea bine cât de greu era, da, aproape imposibil, să scapi de ochii ageri ai pazei de frontieră. Şi soarta acelor fugari care nu fuseseră prinşi din nou era, în cea mai mare parte, moartea prin înfometare sau frig. Ei trăseseră un bilet necâştigător în jocul pentru libertate şi viaţă.

Prezenţa lui Polikev, pe care îl recunoscuse din prima privire, nu mai era o enigmă pentru el. El bănuia că lui trebuia să-i mulţumească pentru nefericirea sa şi că acest ticălos venise pentru el, chiar dacănu ghicise încă motivul adevărat. Pe la începutul perioadei de surghiun, îşi pusese, desigur, de sute de ori, întrebarea cine ar fi putut să-i pregătească lovitura aceasta. De repetate ori a cerut să se facă o cercetare; n-a primit, însă, decât vorbe de batjocură şi lovituri de bici. Apoi s-a liniştit şi a început să cugete adânc. Cine, se întreba el, ar fi avut ceva de câştigat de pe urma nefericirii sale? Cine ar fi avut interesul să-i aducă, pe el şi pe fiul său, în această situaţie fără nici o speranţă?

Răspunsul la această întrebare nu era greu de dat. O singură persoană intra în discuţie: contele Polikev. Vasilkovici îl cunoştea suficient de bine, pentru a-l crede în stare de o astfel de mârşăvie, îndeosebi când la mijloc se afla moştenirea unei averi. De câte ori, în aceşti trei ani, nu încercase cel surghiunit să-şi rupă lanţurile şi să trimită o veste în lumea exterioară sau să primească una de acolo — zadarnic. I se părea ca şi cum laţul se strânsese mult prea tare în jurul persoanei sale, faţă de un oricare alt surghiunit şi de parcă superiorii săi şi-ar fi dat toată osteneala, în ceea ce-l privea, să rămână în necunoştinţă de cauză cu privire la anumite lucruri.

Nu o dată încercase să afle câte ceva de la negustorii care îl angajaseră — în zadar. Existau, pentru relaţiile persoanelor particulare cu surghiuniţii, cele mai aspre reglementări. La anumite întrebări ale nefericiţilor nu era voie să se răspundă; încălcarea unui astfel de ordin era considerată drept ajutor în scopul evadării. Probabil că şi oamenii cărora le fusese trimis Vasilkovici primiseră instrucţiuni speciale. În orice caz, nici de la ei nu putuse afla nici măcar cel mai neînsemnat lucru care ar fi putut avea vreo legătură cu soarta sa.

Era greu de hotărât cine asculta cu mai mare atenţie relatarea dervişului: Vasilkovici sau cel care contribuise la ruinarea lui. Vestea pe care o primise acum Polikev trezi în el cele mai groaznice temeri. Orioltşaştşa era liber; fraţii săi îl căutau; trei bărbaţi curajoşi erau în legătură cu el, pentru a-l ajuta să treacă graniţa. Şi el, contele Polikev? Departe de a strânge fructele nelegiuirii sale, trebuia s-o ia acum de la capăt. Mai mult ca oricând, era convins acum că singura cale de a se pune la adăpost era să ajungă la. O înţelegere paşnică cu Vasilkovici. Dacă va obţine de la el făgăduiala dorită, atunci — numai atunci, va recupera ceea ce pierduse în urmă cu trei ani...

După ce dervişul îşi încheie relatarea, contele Polikev rămase multă vreme tăcut. Avea nevoie de timp ca să mistuie cele auzite şi să ia o hotărâre. În cele din urmă, căzu de acord cu el însuşi.

— Relatarea ta seamănă eu un basm scris de Krîlov[1], spuse el, dar sunt convins că totul s-a petrecut exact aşa cum ai spus tu. Acum, lasă-mă singur şi, trimite-l la mine pe „Numărul 84”! Trebuie să vorbesc cu el.

— Ce vrei de la el, tăicuţule?

— Am să-ţi spun mai târziu.

— De ce nu acum? Eu am fost de bună-credinţă şi tu mi-ai promis să fii la fel. Am dreptul să aflu adevărul de la tine. Cine este acest „Număr 84” şi ce vrei de la el?

— Te rog să ai răbdare, Frăţioare! Nu este timp de pierdut; „Numărul 84” trebuie să plece, să plece imediat! Am să mă ocup eu de această problemă şi, apoi, dacă îmi ating scopul, am să-ţi povestesc totul. Până atunci, mulţumeşte-te cu atât!

---

[1]Scriitor rus, 1769-l844 (n. trad.).

Primul scop al lui Polikev era să câştige timp; nici prin vis nu i-ar fi trecut să-i destăinuie adevărul lui Lomonov. Şi aşa, lăsase să se întrevadă mai mult decât ar fi vrut.

Florin îi aruncă o privire în care se citea îndoiala şi plecă să-l aducă pe vânătorul de samuri.

„Numărul 84” îşi părăsise deja postul de observaţie, întrucât se gândea că ar fi putut fi observată lipsa sa. Luă din nou loc lângă ceilalţi şi se cufundă în gânduri, din care fu curând smuls de vocea lui Lomonov.

— Contele se află acolo, lângă fântână. Vrea să-ţi vorbească şi eu doresc să te duci la el.

— La ordine, domnule!

Vânătorul se ridică şi se îndreptă spre Polikev, care păşi împreună cu el în spatele gardului viu. Numaidecât, se furişă în acea direcţie şi Lomonov şi, astfel, deveni martorul convorbirii dintre cei doi bărbaţi.

Polikev avea un sentiment ciudat, aşteptând venirea vânătorului. El îl făcuse pe Vasilkovici să-şi piardă patria, fiul, averea şi libertatea, pe scurt, totul şi de atunci nu se mai întâlnise cu el. Acum, trebuia să-l revadă pentru prima oară. Oare cum se va purta faţă de el nefericitul? Bănuia, oare, ceva? Toate acestea îl apăsau greu pe inimă.

Se auziră apropiindu-se paşi uşori. Aparent „Numărul 84” venea liniştit şi indiferent. Figura sa era liniştită şi nemişcată. Nu se putea vedea furtuna care se zbătea în adâncurile fiinţei sale.

— M-ai chemat, domnule, începu el.

— Da. Aş vrea să vorbesc cu tine. Nu este ceva obişnuit ceea ce am să-ţi spun.

— Obişnuit sau neobişnuit, mie îmi este egal. Unui surghiunit îi este interzis să-i fie drag sau să nu-i fie drag ceva.

— Nici chiar patria?

— Nici chiar ea. Surghiunitul nu are patrie, nu are nume, nu are drepturi, nu are suflet. El este o cifră, un zero.

Vânătorul pronunţă atât de indiferent aceste cuvinte, de parcă nu l-ar fi atins cu nimic.

Atunci, contele, porni, surprinzător, la atac.

— Deci, nu mă cunoşti?

„Numărul 84” se uită la vorbitor cu o privire mirată.

— Nu te-am văzut niciodată, răspunse el, cu sânge rece.

— Te înşeli. Sunt contele Nikolai Polikev.

În timp ce rostea aceste cuvinte, îşi ţinea privirea îndreptată fix asupra surghiunitului. Aştepta ca acesta să rămână consternat, dar se înşelase.

— Aşa! spuse „Numărul 84”, cu o indiferenţă bine simulată. S-ar putea să fi auzit vreodată acest nume, dar l-am uitat din nou.

— Numele meu are legătură cu cele mai importante evenimente din viaţa ta. Cine ai fost tu înainte?

— Eu sunt un surghiunit. Cine am fost înainte rai are nici o valoare pentru mine.

— Care era numele tău?

— Mă numesc „Numărul 84”. Numele meu dinainte este pierdut ca o foaie de hârtie luată de vânt.

— Dar, omule, inima ta este cu totul împietrită? Ai avut copii?

— La ce mi-ar folosi astăzi, dacă într-adevăr aş fi avut copii? La nimic.

— Mă gândeam că ai fi avut un fiu, nu unul de sânge, ci unul pe care l-ai adoptat.

— Când vorbeşti aşa, mi se pare că te-aş auzi vorbind în vis.

Vasilkovici se rezemase cu spatele de trunchiul unui anin şi îşi încrucişase braţele peste piept. Figura sa era inflexibilă; vocea sa suna slab.

— Asta trebuie să fi fost cu mult, mult timp în urmă. Nu mai ştiu nimic de atunci.

— Chiar nu poţi să-ţi aduci aminte de numele tău?

— Ba da, ştiu că am fost numit Saltikov, Vasili Saltikov.

Polikev începu să devină nesigur. Îşi dădu seama că „Numărul 84” juca teatru cu el şi că indiferenţa sa aparenta era doar o mască, în spatele căreia se ascundeau adevăratele-i sentimente. La rândul său, surghiunitul era destul de dibaci pentru a ghici faptul că Polikev avea ceva pe suflet. Dar era hotărât să nu facă el primul pas, sub nici o formă. Contele însuşi trebuia să dea cărţile pe faţă.

— Să nu ne mai jucăm de-a v-aţi ascunselea, spuse Polikev,

supărat. Ştim foarte bine amândoi, cum stăm unul faţă de celălalt. Vreau să vorbesc deschis. Tu eşti contele Vasilkovici şi l-ai adoptat pe Bogumir Orioltşaştşa. El era moştenitorul averii tale; eu aş fi rămas cu buzele umflate. Atunci mi-a venit în ajutor soarta, făcând ca tu şi Bogumir să fiţi bănuiţi pe nedrept. Aţi fost surghiuniţi ca răufăcători şi, mai târziu, declaraţi morţi. Aşa am intrat eu în posesia averii tale. Aceasta n-am s-o mai restitui. Nu sunt nebun. Dar sunt pregătit pentru o conciliere. Mă doare să-mi văd rudele în mizerie. De aceea, vreau să-ţi fac o propunere.

— Ascult, replică Vasilkovici, pe un ton de parcă nu ar fi fost vorba de el însuşi.

— Te salvez de la surghiun şi îţi dau un milion de ruble. Auzi, un milion întreg!

— Îţi mulţumesc. Mai departe, ce vrei?

— Îţi închipui că am de pus o condiţie.

— Spune-o.

— Îmi dai cuvântul tău de onoare că, în libertate, vei trai sub alt nume şi, în primul rând, nu vei întreprinde nici un fel de măsuri să mă deposedezi de drepturile mele odată câştigate? Deci, contele Vasilkovici rămâne mort, tu, însă, trăieşti ca un burghez înstărit. Te cunosc şi ştiu că pot să mă bazez pe cuvântul tău. Ce părere ai despre propunerea mea?

— Ai uitat să cuprinzi, în această socoteală, un punct important: ce părere va avea fiul meu despre această afacere?

— Fiul tău? El nu are nimic de-a face cu problema asta, spuse, categoric, Polikev.

— Te înşeli. Şi el este în mizerie, ca şi mine. Şi, în afară de aceasta, acţionezi împotriva convingerii tale. Ştiu precis că fiul meu îţi dă acum multă bătaie de cap.

— Nu te, înţeleg.

— Ba mă înţelegi foarte bine. Crezi că nu ştiam că „Numărul 10”, cazacul după care alergi ea dracul după suflet, este Bogumir Orioltşaştşa?

Contele se dădu, surprins, înapoi.

— Cum — tu ştii?

— Da, ştiu, spuse, liniştit, „Numărul 84”.

— Cine ţi-a spus acest secret?

— N-are importanţă.

— Acum, dacă tot ai aflat, nu mai am nici un motiv să tăgăduiesc. Dar n-o să se bucure prea mult de libertate.

— Vom trăi şi vom vedea! Până atunci, nu-mi trece prin cap să-ţi fac vreo concesie.

Polikev era consternat. El socotise că Vasilkovici se va agăţa cu amândouă mâinile de funia de salvare pe care i-o aruncase el. Pentru Polikev conta foarte mult să-şi atingă scopul cu bătrânul — pentru cazul în care temerile sale se adevereau şi cazacul „Numărul 10” izbutea să fugă. Dacă s-ar fi pus de acord cu tatăl, nu ar mai fi avut de ce să se teamă de fiu. Iar, acum, bătrânul îi strica socoteala. Polikev nu era dispus să renunţe în nici un chip la planul său.

— Doar n-ai să fii atât de nechibzuit să respingi oferta mea, spuse el, pe un ton, silit, nepăsător.

— Nu-ţi mai da osteneala! Eu sunt Vasili Saltikov şi cuvântul acestui surghiunit nu-ţi poate folosi la nimic.

— Hai să nu mai vorbim verzi şi uscate! continuă Polikev, nerăbdător. Te las să alegi din două variante: fie primeşti propunerea mea, fie rămâi, până la moarte, acela al cărui nume pretinzi, în mod curios, că l-ai purta. Deci, bagă bine de seamă! De o parte, îţi surâde libertatea şi o bătrâneţe fără griji, de cealaltă parte, surghiunul până la moarte.

— Bine. Să zicem că n-ar exista o altă posibilitate! Vocea bătrânului suna la fel de nepăsătoare, ca la început. Ce garanţie poţi să-mi oferi că voi fi într-adevăr liber şi că voi primi un milion, după ce îţi voi da cuvântul meu?

Liniştea cu care „Numărul 84” vorbea începuse să-l calce pe nervi pe Polikev. Aceasta îl enerva mai mult, decât dacă Vasilkovici ar fi tunat şi-ar fi fulgerat. Adversarul său începea să devină aproape înspăimântător, prin această încăpăţânare nenaturală.

— Ce garanţie îmi ceri? În momentul de faţă, nu pot să-ţi răspund decât cu aceeaşi monedă. Îţi ofer cuvântul meu de onoare, cuvântul unui nobil.

— Cuvântul unui ticălos fără onoare!

Cine rostise această îngrozitoare injurie? „Numărul 84”? Se părea că nu, căci bătrânul se rezema încă de pom, cu braţele încrucişate; pe faţa sa nu se putea vedea nici cea mai

neînsemnată tresărire. Semăna cu o figură de ceară, nu cu un om în care pulsa sângele viu, proaspăt.

La început, Polikev rămase mut, cu ochii mari deschişi şi se holba la vorbitor. Apoi, însă, îşi scoase biciul de la cingătoare.

— Omule, cum îndrăzneşti? Nu ştii că eşti doar un surghiunit, un om fără drepturi, un ocnaş, nimic altceva decât „Numărul 84”? Aruncă-te la pământ şi târăşte-te în faţa mea prin praf, altfel am să te biciuiesc!

Cel ameninţat nu făcu nici o mişcare pentru a se apăra. Păstră acelaşi ton apatic de până acum.

— Pune biciul la loc! Dacă mă atingi, vei plăti cu viaţa. Şi, în plus, nu mai ţipa aşa! Crezi că discuţia noastră poate servi cuiva şi că vânătorul de samuri „Numărul 84” nu are ochi şi urechi? L-am observat de mult pe individul care ne spiona.

Zicând acestea, el făcu o săritură neaşteptată în tufiş şi îl aduse pachet pe negustorul Lomonov, fostul derviş, ţinându-l de ceafă.

— Tu? strigă contele. Tu ne-ai spionat?

— Nu!

— Nu minţi! porunci vânătorul de samuri, care devenise deodată, un alt om. Stai deja de mult aici! Şi mă bucură faptul că discuţia noastră a avut un martor. Acum există un al treilea care ştie cine sunt eu. — Ei, acum vă las singuri. Simţiţi-vă bine! Sper ca timpul să nu vi se pară prea lung!

Cu acestea zise, dispăru.

Cei doi rămaşi pe loc se uitară unul la altul, câteva secunde, fără a scoate o vorbă; apoi, dervişul izbucni într-un râs batjocoritor.

— Al dracului de caraghios să fii surprins spionând! Dar lucrul cel mai important este că acum ştiu de ce ai venit la Selenga.

Polikev spumega de furie, dar nu mai avea cum să schimbe lucrurile. Întrucât Lomonov îi aflase secretul, trebuia să se împace cu aceasta; da, se hotărî imediat să se folosească de acest lucru. Dacă apoi îşi atingea scopul, va găsi el o cale să se descotorosească de complicele incomod.

Puteai să fii scutit de ruşinea de a fi descoperit ca spion, spuse el, pe un ten voit superficial. Eram oricum hotărât să-ţi dezvălui totul, aşa cum îţi promisesem mai devreme.

— După cât se pare, n-ai avut succes la acest vânător de samuri cu intenţiile tale filantropice, îl luă în râs Lomonov. Ei, cazacul nu cade dintr-o singură lovitură. Am să-l conving pe „Numărul 84”. Am să fac ce trebuie pentru a-l împiedica pe „Numărul 10” să-l găsească. Nu trebuie decât s-o pornesc imediat la drum, spre pădurile seculare, cu vânătorii mei de samuri. Ştii că şi eu am motivele mele să-l ţin la distanţă pe cazacul „Numărul 10”.

— În sfârşit, dorinţele noastre coincid. Ascultă, îţi fac o propunere avantajoasă: ajută-mă şi convinge-l pe „Numărul 84” să accepte propunerea mea şi n-o să ai decât de câştigat!

— Îmi convine de minune treaba asta.

— Pentru a ne atinge acest scop, este, desigur, necesar ca acest Orioltşaştşa să dispară.

— Te ajut cu bucurie.

— În ceea ce mă priveşte şi cei trei americani pot să moară.

— Dacă am să reuşesc asta, mă voi bucura din toată inima. Am de încheiat o socoteală cu ei.

— Aşa mă gândeam şi eu.

— Până aici, suntem de acord. Acţionăm împreună. Dar, acum, mai departe: ce primesc pentru strădaniile mele?

— Dacă reuşeşti să-l convingi pe „Numărul 84”, îţi dau o sută de mii de ruble.

— Ah! Nu ştiam că omul acesta are o asemenea valoare pentru tine. Deci, ar fi neplăcut pentru tine, continuă Lomonov, pândindu-l, dacă i s-ar întâmpla o nenorocire, într-un viitor apropiat?

— Nu ştiu de ce i s-ar întâmpla, într-un viitor apropiat, o nenorocire, recunosc, însă, că mi-ar încurca foarte tare socotelile, dacă n-ar dispărea pentru totdeauna, imediat după aceea şi „Numărul 10”. Mă înţelegi? Dar acum, gata, am stat destul ascunşi aici împreună. Mai ai ceva pe inimă?

Contele se uită întrebător spre Lomonov. Putea să-i fi promis la fel de bine şi trei milioane, căci era ferm hotărât să nu-i plătească nici măcar o rublă acestui om care îi aflase, aproape forţat, secretul. Dar recunoscuse în el un suflet exact aşa cum îi trebuia acum. Înţelesese foarte bine aluzia negustorului, dar clătină din cap.

La această întrebare, silueta suplă a vânătorului de samuri se desprinse de lângă tufiş. Când îi lăsase singuri, mai înainte, pe cei doi, nu plecase, ci se ghemuise lângă un tufiş, aproape de locul unde se aflau aceştia, pentru a asculta ce mai aveau de discutat unul cu altul.

Acum se grăbi să plece şi, atunci când Polikev şi Lomonov ajunseseră în faţa casei, el şedea liniştit şi aparent naiv, lângă camarazii cu care împărtăşea aceeaşi soartă.

17. „Oamenii sărmani”

Tocmai când locotenentul se întorcea în faţa casei, fără a fi obţinut nici un rezultat din percheziţia făcută, sosiră şi contele Polikev şi Lomonov de la fântână.

— Gata! strigă ofiţerul. „Numărul 10” nu se află aici şi precis nu a fost nici în acest ţinut. Va trebui să căutăm în alte locuri.

Între timp, sergentul-major Jeroşchin reuşise să se cureţe de funingine şi acum stătea în faţa uşii, pentru a se prezenta locotenentului, aşa cum i se ordonase. Atunci auzi pomenindu-se numele cazacului „Numărul 10”. Acest lucru îl surprinse. Stătu drepţi în faţa superiorului său şi îndrăzni să i se adreseze.

— Am auzit că îl cauţi pe „Numărul 10”, tăicuţule. Chiar a evadat?

— De ce întrebi?

— Pentru că l-am văzut.

— Când?

— Ieri după-amiază.

— L-ai prins, totuşi?

— Da. Am pus mâna pe el.

— La dracu'! Iar eu m-am târât aici prin toate găurile şi colţurile, ca să-l caut, Nătărăule, de ce nu mi-ai spus asta de la bun început? Unde se ascunde?

— Nu ştiu. Am fost nevoit să-l las să plece.

— De ce?

— Pentru că s-a dovedit mai târziu că nu era cel căutat, ci un prieten al lui Peter Dobronici din Ekaterinburg.

— Aşa deci! Asta înseamnă că ai arestat un om complet nevinovat. Eşti un nătărău care pare că nu ştie să facă altceva decât prostii. Du-te dracului! Pleacă acasă şi, altă dată, fii mai deştept!

Sergentul-major se cărăbăni urgent. Ofiţerul, însă, se îndreptă spre conte, pentru a discuta cu el despre urmărirea în continuarea „Numărului 10”.

După câteva clipe, fu văzut ieşind din casă, Sergius Propov, altădată atât de trufaş şi pe care, în sfârşit, Dobronici îl eliberase din afumătoare. Era o adevărată figură jalnică. Fugi în spatele casei, cât de repede îi permiteau picioarele înţepenite după ore de stat cocoţat şi se strecură după colţul casei. Primise o lecţie pe care n-o va uita toată viaţa lui.

Nici nu dispăru bine, când apărură, din partea cealaltă, alţi nou-veniţi: un locotenent-major cu o grupă de aproximativ cincisprezece cazaci.

Când îl zări pe locotenentul din Verhne-Udinsk, zori călare, mirat, spre el.

— Tu aici, camarade? întrebă el. Ce te-a adus aici?

— Caut un fugar, cazacul „Numărul 10”! Ai auzit cumva de el, prietene?

— Nu.

— Nici n-a fost nimeni prins la voi?

— Nimeni. De zile întregi, nu s-a întâmplat nimic la graniţa noastră. Astăzi, în sfârşit, avem de lucru. Tu, însă, ai auzit precis de Boroda?

— Vânătorul de samuri fugar? Da.

— Ei, noi am plecat în căutarea lui, să-l prindem şi să câştigăm cele o mie de ruble care se dau ca premiu pentru el.

— Îţi doresc noroc! Deci, ştiţi unde să-l găsiţi?

— Da, ştim exact unde se află el şi banda lui.

— Cum? Aţi descoperit ascunzătoarea tovarăşilor lui?

— Nu noi, ci un om din satul de cazaci. S-a dus noaptea la râu, să prindă raci. Acolo a observat lumina unui foc, s-a îndreptat spre acel loc şi a văzut că „oamenii sărmani” făcuseră tabără acolo, cam cincizeci de persoane. S-a apropiat cât a putut de mult şi a tras cu urechea la discuţia dintre doi bărbaţi, din care a înţeles că Boroda era conducătorul acestei trupe şi că plecase doar de câteva clipe.

— Ce descoperire! Unde se ascund?

— Numai la câteva verste de aici, în hăţiş, la o cotitură a râului. Omul s-a întors acasă doar cu puţin timp în urmă, căci au fost puse străji, printre care nu s-a putut strecura. Doar în

zori au fost retrase aceste santinele şi, astfel, a putut pleca neobservat.

— Şi voi, ăştia de aici, vreţi să puneţi mâna pe toată trupa aia?

— Noi singuri? Cincisprezece oameni? Nu îndrăznim aşa ceva. Oamenii aceia au să-şi apere cu disperare pielea. Nu, suntem în total cincizeci de cazaci pedeştri şi treizeci de călăreţi, conduşi de un maior. Cazacii pedeştri mărşăluiesc spre acel loc. Călăreţii au fost împărţiţi în două flancuri egale de câte cincisprezece oameni, astfel încât cele două capete să formeze un semicerc în care să-i închidem pe „oamenii sărmani”. Dacă reuşim să ne apropiem neobservaţi, n-o să ne scape nici unul.

— Îmi permiţi să mă alătur şi eu cu oamenii mei? Suntem şi noi treizeci.

— Cu cea mai mare plăcere, frăţioare.

— Pot să vin şi eu? întrebă contele. Eu sunt contele Nikolai Polikev, iar prietenul meu de aici, Lomonov din Orenburg, i-ar face şi lui plăcere să ajute la prinderea ticăloşilor acelora.

— Toţi sunt bineveniţi, răspunse, politicos, locotenentul-major. Bineînţeles, cu condiţia să nu se ridice nici o pretenţie în ceea ce priveşte răsplata.

În curând, trupa astfel întărită plecă; vânătorul de samuri nu se luă după ei.

Peter Dobronici tocmai ieşise, din nou, din casă, împreună cu Mila, când sosiră cazacii. Amândoi auziseră, înspăimântaţi, despre ce era vorba. Mila îi trase pe tatăl său deoparte, pe neobservate.

— Pentru Dumnezeu, tată! şopti ea. Trebuie să-i salvăm! Trebuie să-l înştiinţăm pe Boroda!

— Este foarte periculos acest lucru! Nu ştiu dacă are să accepte cineva să facă acest lucru. Va trebui să merg eu însumi călare. Poate reuşesc să ajung înainte de a se închide linia de cazaci.

— Dar atunci, nu vei mai putea să ieşi de acolo!

— Exact de asta mă tem şi eu cel mai tare. Priveşte, deja pornesc!

Poteraşii nu părăsiseră toţi curtea, când vânătorul de samuri „Numărul 84” se îndreptă spre Peter Dobronici.

— Vrei să-i salvezi pe cei sărmani? şopti el.

— Da.

— Ai un om destoinic pentru treaba asta?

— Nu. Voi pleca eu însumi călare.

— Lasă-mă pe mine să plec. E mai bine. Ai ceva să-i transmiţi lui Boroda?

— Îţi mulţumesc prietene. Spune-i ce-ai văzut şi ceai auzit aici! Asta e suficient. N-aş fi acceptat să-mi faci acest serviciu, dacă n-ar fi trebuit să mă tem că s-ar putea să fie mare nevoie de mine aici. Ştiu şi cine eşti un om mai bun nici n-aş putea să trimit.

„Numărul 84” sări pe cal, îşi aşeză transversal pe genunchi carabina cu două ţevi şi voia să dea pinteni calului, când îşi mai aminti de ceva şi se adresă tovarăşilor săi.

— Fraţilor, vreţi să fiţi de partea „oamenilor sărmani” în luptă în aceste condiţii?

— Bineînţeles. Îţi suntem alături!

— Foarte bine. Mă bazez pe voi. Grăbiţi-vă spre râu şi aşteptaţi la bac. Poate vin să vă iau.

Cu acestea zise, „Numărul 84” porni călare, mai întâi încet, apoi, după ce lăsă în urmă gospodăria, în trap.

Pe cazaci îi văzu în faţa sa, în partea dreaptă, îndreptându-se spre est. Încă nu formaseră un lanţ, ei se adunaseră la un loc, ca o trupă.

Asta îi convenea, căci astfel putea trece neobservat între ei şi râu.

Dădu pinteni, se aplecă deasupra calului, cu capul înainte şi porni într-un galop vijelios.

În scurt timp îi lăsă în urmă pe cazaşi, fără să fi fost observat.

Era de-abia de o jumătate de oră pe drum, când râul făcu o cotitură spre nord şi apoi se reîntoarse spre sud. Apăru o peninsulă care era acoperită cu mărăciniş şi pomi singuratici. Aici se aflau ascunşi „oamenii sărmani”.

Călăreţul sări în mijlocul mărăcinişului, unde se apropiată de el câţiva bărbaţi.

— Unde este Boroda, întrebă el, ţinându-şi calul de frâu.

— Boroda? Nu cunoaştem nici un Boroda, răspunse unul dintre ei.

— Ştiu deja, ştiu. Dar vă înşelaţi. Vă avertizez, e urgent: aveţi încredere! Voi sunteţi „oamenii sărmani” şi aţi poposit aici. Cazacii v-au descoperit şi sunt deja pe drum, să vă prindă. Dacă nu mă duceţi repede la Boroda, sunteţi pierduţi!

— O, Sfântă mamă a lui Kazan! Vezi frasinul acela stufos, din stânga? Acolo se află Boroda.

Urmă indicaţia. Sări din nou în şa şi tuturor oamenilor pe care îi întâlni le comunică vestea. Îl urmară, agitaţi. Când ajunse la frasin, toată tabăra era deja în picioare.

Sub copac se aflau cinci oameni înarmaţi.

— Care dintre voi este Boroda? întrebă el.

Unul dintre ei făcu un pas înainte şi ridică mâna.

— Eu sunt. Ce vrei?

— Vin din partea lui Peter Dobronici, la care au sosit patruzeci şi cinci de cazaci călare; din partea cealaltă mai vin cincisprezece şi, de aici drept înainte, mai vin cincizeci de cazaci, să vă prindă.

— Cerule milostiv! Deci, suntem trădaţi!

— V-a descoperit un pescar.

— Nu ne mai rămâne decât un singur mod de a ne salva: ne retragem, luptând, spre curtea lui Dobronici şi dispărem imediat în ascunzătoarea pe care mi-a arătat-o ţăranul. Sau are vreunul dintre voi un alt plan?

— Iartă-mă, frăţioare! spuse „Numărul 84”. Te vei îndrepta spre curtea lui Peter Dobronici. O să-ţi reuşească asta?

— Trebuie.

— Drumul spre Dobronici îţi este închis de patruzeci şi cinci de călăreţi bine înarmaţi. Vrei să te strecori printre ei? Iar la stânga sunt cincizeci de cazaci de linie şi în spatele tău alţi cincisprezece călăreţi.

— O situaţie disperată; dar mai bine murim, decât să ne predăm!

— Am să-ţi fac o propunere, frăţioare. Încearcă să negociezi cu soldaţii! Eu mă întorc să-l înştiinţez pe Dobronici că am reuşit să te avertizez. Acolo, la bac, am unsprezece camarazi curajoşi, care vor să vă ajute. Dacă îi aduc pe aceştia în spatele celor patruzeci şi cinci de călăreţi, poteraşii sunt prinşi între două focuri şi — probabil — se vor destrăma. Atunci vă va fi deschis drumul spre gospodăria lui Dobronici.

Ce va urma vom hotărî în momentul respectiv!
— O idee grozavă! Cam pe când să ne aşteptăm că vin cazacii?
— Îndată! Dar fiţi deştepţi şi cruţaţi vieţile omeneşti! Este mai bine şi pentru voi. Împuşcaţi doar caii! Acest lucru va produce o mare dezordine, ca şi cum călăreţii ar cădea.
— Bine, vom fi omenoşi; dar de predat nu se va preda nici unul dintre noi. Când vii cu prietenii tăi în ajutorul nostru?
— În cel mult o jumătate de oră. Până atunci, rămâneţi, cu bine!
— Du-te cu bine, frăţioare!
Vânătorul de samuri încălecă pe armăsarul său şi plecă în mare grabă.
Era deja timpul, dacă dorea să se mai poată strecura. Abia călărise preţ de-o verstă, când îi zări, în stânga sa, pe cei patruzeci şi cinci de cazaci; erau pregătiţi să se aşeze într-o linie care să ajungă până dincolo de râu.
Acum, se culcă cu totul pe spatele calului. Chiar dacă era văzut, măcar nu putea fi recunoscut.
Şi avusese dreptate. Deodată, câţiva cazaci se desprinseră de trupă şi porniră în urmărirea lui. Dar, pentru că îşi mâna calul în mare grabă iar ei erau convinşi că n-o să-l poată prinde, se reîntoarseră curând.
După ce vânătorul de samuri mai lăsă în urma sa încă două verste, zări o călăreaţă care se îndrepta spre el — Mila, fiica lui Peter Dobronici.
Teama şi grijile nu-i dăduseră pace. Ea alergă spre „Numărul 84”.
— Cum stăm? L-ai întâlnit pe Boroda?
— Da, l-am avertizat.
— Se va lupta?
— Da. Du-te repede acasă şi spune-i tatălui tău să pregătească ascunzătoarea! Boroda se va întoarce la gospodărie cu oamenii lui şi va dispărea în ascunzătoare.
— E un lucru bine gândit. Este bine. Mă grăbesc. Mai ai vreun mesaj de transmis?
— Spune-i tatălui tău că voi lupta şi eu cu ei. Camarazii mei şi cu mine vom porni imediat. Mă duc să-i iau.
Se despărţiră. Mila porni în grabă spre curte, iar vânătorul

de samuri spre bac. Acolo îi găsi gata pregătiţi pe cei unsprezece oameni ai săi. Atenţia lor era îndreptară spre malul celălalt, unde trei călăreţi desfăcuseră bacul şi trăgeau acum la sfoară.

Erau doi bărbaţi uscăţivi şi foarte înalţi şi unul mai mic. Toţi purtau nişte haine neobişnuite pentru această ţară şi ofereau o asemenea privelişte, încât „Numărul 84” uită că se grăbea. El rămase pe loc cu oamenii săi, până ce cei trei ajunseră în partea unde se aflau ei. Urcară încet pe faleză şi îi examinară un timp pe cei doisprezece siberieni, cu priviri pătrunzătoare. Apoi, cel mic puse mâna pe borul pălăriei sale.

— Bună ziua, oameni buni. Cunoaşteţi locurile pe aici, dacă nu mă înşel eu?

— Aşa şi-aşa, răspunse „Numărul 84”.

— V-am ruga să ne daţi o informaţie. Căutăm un bărbat care se numeşte Peter Dobronici.

— Locuieşte chiar aici, în apropiere.

— Îl cunoaşteţi?

— Da. Suntem prietenii lui.

— Mă bucură asta. Vrem să fim şi noi prietenii lui, dacă nu mă înşel.

— Vă trimite cineva?

— Da. Bula, principele buriaţilor şi Karpala, fiica lui.

— Atunci, veţi fi bineveniţi în casa lui. Luaţi-o drept înainte! Şi veţi ajunge curând la el.

— Mulţumim!

Îşi apropie calul de cel al lui Sam Hawkens şi îl măsură pe micuţ din cap până în picioare; acesta, dintr-o nerăbdare de înţeles, o luase înaintea buriaţilor, care mergeau mai încet.

— V-aţi ales rău timpul pentru această vizită.

— Cum adică, frăţioare.

În scurt timp, va avea, probabil, loc aici, în curtea lui Peter Dobronici, o bătălie sângeroasă.

— Ca să vezi! Mai bine nici nu puteam nimeri!

— Te bucuri, cumva, de lucrul acesta?

— Ei, doar n-o să-mi sară ochii din cap de plâns, atunci când, ici şi colo, ajung între oameni care vorbesc unul cu altul din. Toată inima, hi-hi-hi-hi!

— Pari să fii un om ciudat.

— Hm! Tot ce e străin li se pare ciudat oamenilor.

— Sunteţi străini? M-am gândit eu. De unde veniţi?

— De peste ocean, din America.

Deodată, vânătorul de samuri îşi aminti ca într-o străfulgerare de ceea ce auzise, când îi spionase pe conte şi pe Lomonov.

— Din America? întrebă el repede. Sunteţi cumva vânători din prerie? Atunci, poate îl cunoaşteţi cumva pe un bărbat care se numeşte Adlerhorst?

— Ce ţi-a venit să menţionezi tocmai numele acesta?

— Abia de curând l-am auzit de la un om care se numeşte contele, Polikev.

— Polikev? — Prin urmare, nemernicul ăsta este aici? Ei, aşteaptă tu, băiete, că-ţi vom lua noi scalpul!

— Ştiu că îl căutaţi şi îl veţi avea — chiar azi!

— Unde se află?

— Acolo sus, la râu! Îi ajută pe cazaci împotriva — oh, Doamne, eu stau aici şi trăncănesc, în loc să...

Vru să dea pinteni calului, dar Sam Hawkens îi apucă frâul.

— Mai stai o clipă! Ai zis ceva de-o bătălie şi de contele care îi ajută pe cazaci. Împotriva cui scot sabia aceşti nemernici?

— Împotriva unei cete de „oameni sărmani”, care vor să treacă graniţa.

— La dracu'! Câţi cazaci sunt?

În câteva cuvinte, vânătorul de samuri îi puse pe străini la curent cu situaţia.

— Aşa, aşa! spuse vânătorul de blănuri din America. Deci contele îi ajută pe cazaci. Dar voi pe cine ajutaţi, frăţiorilor?

— Pe fugari îi ajutăm.

— Mă bucură acest lucru. O să vă ajutăm şi noi.

— Voi? Dar voi sunteţi străini aici. Ce vă pasă vouă de aceşti „oameni sărmani”?

Într-adevăr, ce-i pasă unui om bun de semenii săi? Ce? Atât de puţină încredere ai în convingerile mele onorabile? Vreau să-ţi spun ceva: o mamă de bătaie or să capete cazacii, o mamă de bătaie cumsecade, dacă nu mă înşel! Ne luaţi cu voi. Şi dacă nu vreţi, ei, atunci o s-o facem pe cont propriu. În toată viaţa sa, Sam Hawkens a fost mereu acolo unde era

ceva de făcut pentru „oamenii sărmani”. Sunt dornic să văd ce mutre vor face domnii cazaci, atunci când vor detuna carabinele noastre americane, hi-hi-hi-hi! Vrei să ne iei sau nu?

„Numărul 84” nu-şi dădea încă seama dacă e bine sau nu.

— O să vă punem la probă, răspunse el, şovăind.

— Da, frăţioare, pune-ne o dată la probă! râse vânătorul american. Sunt convins că nu veţi regreta această încercare. Dar, cine eşti tu, de fapt?

— Sunt vânător de samuri şi mă numesc „Numărul 84”.

De uimire, Sam Hawkens îşi dădu pe spate vechea sa pălărie.

— Ca să vezi! Tu eşti „Numărul 84”?

— Da.

— Ei bine, uite aşa, am ajuns, în sfârşit, să dăm peste omul pe care îl căutam! Da, noroc trebuie să aibă omul!

— Ce spui? Mă căutaţi pe mine?

— Exact! Am o traistă plină de noutăţi, pentru tine. Ai să faci ochii mari, hi-hi-hi-hi! Dar, despre asta mai târziu! Acum nu prea mai avem timp, dacă nu mă înşel!

Bărbaţii îşi întinseră mâinile, apoi se îndreptară în galop, spre râu.

Atitudinea lui Sam îi făcu o impresie bună „Numărului 84”. Călări alături de el şi, pe drum, îi prezentă planul cazacilor şi contramăsuri le celor ameninţaţi.

— Aşa deci, spuse Sam. Pe aici vor să treacă curajoşii oameni ai lui Boroda? Atunci trebuie să le facem frumuşel loc, altfel rămân împotmoliţi şi vor trebui să dea ortul popii sau să se predea. O să împuşcăm mârţoagele cazacilor. O să fie o plăcere deosebită.

Alergau pe malul râului: „Numărul 84” cu Sam, Dick şi Will în faţă. Din când în când, iscodeau cu atenţie şi observau siluetele care formaseră o linie lungă şi se distingeau în spatele tufişurilor joase.

— Aceştia sunt călăreţi, spuse Sam. Caii sunt ascunşi de tufe. În orice caz, avem acum în faţa noastră cavaleria inamică. Mă bucur, căci acum începe dansul.

— Ei bine! râse Will Parker. O luptă cu cazacii! N-am avut parte, până acum, de aşa ceva!

— Fără îndoială, ar fi mai bine dacă n-ar putea să ne vadă, ca să nu ştie mai târziu că noi am fost aceia care le-am stricat plăcerea. Din fericire, indivizii nu se aşteaptă să-i atace vreun duşman din spate; ne întorc spatele, cu dispreţ şi lipsă de curtoazie, hi-hi-hi-hi! Formaţi o linie în spatele meu şi culcaţi-vă pe cai, să nu putem fi recunoscuţi, dacă va trebui să-l răsucesc pe vreunul dintre aceşti buni gentlemeni!

Urmară cu toţii ordinul şi mai merseră astfel o bucată de drum, de-a lungul malului tivit cu tufişuri.

Se apropiară la aproximativ trei sute de paşi de duşmanul călare, ceea ce, în Vestul Sălbatic, nu prea le reuşea cu pieile-roşii.

Sam Hawkens ridică mâna dreaptă.

— Opriţi! Descălecaţi! Legaţi caii! Ne mai strecurăm puţin înainte, până ce vom putea ţinti bine caii.

Comanda fu executată şi era curios faptul că vânătorul de samuri îl acceptase drept conducător pe vânătorul american, fără nici o şovăială. Aceasta era urmarea atitudinii sale hotărâte şi prevăzătoare.

Acum, cei cincisprezece bărbaţi se furişară înainte, într-o linie închisă, între tufe, până când Sam le porunci, cu o voce şoptită, să se oprească.

Nu-i mai despărţeau acum de călăreţi decât vreo două sute de paşi. Tufişurile erau mai joase în acest loc, astfel că animalele ofereauo ţintă bună.

Cazacii stăteau aproape nemişcaţi în şei.

— Boroda mi-a urmat sfatul, spuse vânătorul de samuri. El negociază încă, pentru a câştiga timp.

— Nu mai este necesar, spuse Sam. Trioul de prieteni este acum aici.

Ca şi cum fugarii ar fi auzit aceste cuvinte, se auzi o singură detunătură puternică, care fu urmată de altele.

— Începe! zâmbi pe sub mustaţă Sam. Mai aşteptăm puţin. Nu accept să fie irosit nici un plumb! Nu au voie să tragă doi într-unui şi acelaşi animal. Suntem cincisprezece oameni şi tragem împărţiţi în două grupuri: unul de opt şi unul de şapte. În vreme ce un grup încarcă, celălalt trage şi scade din numărul total opt sau şapte cai. Aşa ştie fiecare spre ce ţinteşte. Cruţaţi, însă, călăreţii! O vor lua singuri la sănătoasa.

Împuşcăturile, sus la fugari, deveniră mai animate. Păreau că se află în dezavantaj, întrucât călăreţii îşi puseseră baionetele şi se pregăteau de asalt.

— Acum e timpul, dacă nu mă înşel! strigă Sam. Grupa mea, opt oameni: foc!

Opt împuşcături pocniră aproape în acelaşi timp. O clipă mai târziu, se ridicară în două picioare opt cai; unii dintre ei îi zvârliră şi pe călăreţi printre ei. Ceilalţi erau doar răniţi.

Cazacii erau total surprinşi de acest atac neaşteptat. Ei se întoarseră spre duşmanii ascunşi.

— A doua grupă: foc! porunci Sam.

Şapte arme pocniră, având acelaşi rezultat bun ca şi prima dată.

Acum, cazacii începură să urle din toate puterile. Se auzea cum blestemă şi fulgeră comandantul. Îşi dădea toată osteneala să-şi menţină oamenii în ordine; dar când cei cincisprezece oameni mai traseră încă o salvă, restul detaşamentului de cavalerie se repezi, într-o grămadă confuză şi tânguitoare, în mijlocul celor cincizeci de oameni al trupei pedestre.

— Înainte! strigă Sam. Încet şi înclinaţi! Deschiderea pe care vrem s-o realizăm este aici. Acum trebuie să lăsăm spaţiul liber. Inamicul nu trebuie să vadă că suntem puţini — aşa îi va fi şi mai frică de noi. — Ah, priviţi!

Comandantul, când văzu că se retrage cavaleria din flancul drept, porunci celor cincisprezece oameni din flancul stâng să vină acolo. Ei se apropiară în ordine şi, întrucât nu văzură nici un duşman, călăriră exact în faţa armelor inamicului ascuns în spatele tufişurilor.

Sam Hawkens nu lăsă să-i scape nefolosită această ocazie.

— Cruţaţi călăreţii, omorâţi caii! porunci el, din nou. Foc!

Armele pocniră, întâi opt, apoi şapte.

Toţi cei cincisprezece plumbi îşi atinseră ţinta. Doisprezece cai se prăbuşiseră şi îşi aruncaseră călăreţii care, urlând sălbatic, o luaseră la goană. Întreaga grupă era în neorânduială şi se întoarse să scape de duşmanul periculos şi nevăzut.

— A fost foarte bine! râse Sam. Asta ne-a ajutat! Băieţilor ăstora le-a intrat o frică groaznică în oase! Precis vor uita să

se mai întoarcă! Acum trebuie să se retragă şi trupele lor pedestre — mă întreb doar dacă nu sunt superioare ca număr „oamenilor sărmani”.

— Ca număr, nu, dar ca arme, da, răspunse vânătorul de samuri.

— Este cazul ca fugarii să se gândească la libertatea lor!

— Pe aceasta o vor găsi, cu siguranţă, la Peter Dobronici.

— Cât e până la gospodăria lui?

— Numai câteva verste.

— Bine. Atunci să ne întoarcem la acea gospodărie. De o parte, trupa noastră este apărată de râu şi de cealaltă parte vom organiza noi apărarea, pentru că suntem cei mai buni trăgători. Îi voi comunica acest lucru conducătorilor fugarilor şi, cu această ocazie, vom face şi un tur de orizont.

Sam Hawkens încalecă. Dar nu se aşeză direct pe cal, ci se agăţă, aşa cum fac indienii, cu piciorul drept în scară şi cu mâna dreaptă pe grumazul calului, astfel încât era ascuns în spatele animalului. În felul acesta nu putea fi văzut, în vreme ce el putea observa totul cu precizie.

Acum plecă, pe îndelete, pentru a-l căuta pe Alexius Boroda, spre cotitura râului, unde se aflase tabăra fugarilor. Un bărbat tânăr îi ieşi în întâmpinare, îl privi întrebător şi îi opri calul.

— Pe cine căutaţi?

— Pe Alexius Boroda.

— Eu sunt.

Sam Hawkens îi aruncă o privire mirată.

— Mi l-am închipuit cu totul altfel pe un asemenea renumit vânător de samuri.

— Cine eşti tu? Nu te cunosc. Cine sunt ţintaşii care au stat alături de noi, cu atâta vitejie? Vii din direcţia de unde s-a tras şi poţi să-mi dai informaţii.

— Asta pot s-o fac. De tras au tras vânătorii de samuri conduşi de „Numărul 84”.

— Aha, m-am gândit eu. Dar tu cine eşti?

— Sunt un călător străin şi veneam pe acest drum, împreună cu doi camarazi. Am auzit că „oamenii sărmani” se aflau în pericol şi ne-am hotărât să-i ajutăm cu puştile noastre bune. Asta este totul. Acum, te-am căutat pentru a-ţi spune

că cel mai bine pentru voi ar fi să vă ducem undeva, unde să puteţi fi în siguranţă. Mi s-a spus că ţăranul Peter Dobronici...

— Ştiu deja, ştiu deja! îl întrerupse Boroda. Da, ne retragem spre gospodăria lui Peter Dobronici. Acolo se află o ascunzătoare, care este destul de mare pentru noi toţi. Nimeni nu poate să o găsească. Important este să menţinem liber drumul până acolo.

— De asta vom avea noi grijă. Suntem cincisprezece oameni şi le-am dat ordin celorlalţi să formeze aripa stângă, pe drumul de întoarcere. Poţi să te aşezi liniştit în fruntea oamenilor tăi. Gata! — O să-i ţinem pe cazaci la distanţă de voi.

Boroda se întoarse în grabă la trupa sa. Planul fu îndeplinit şi totul reuşi, fără nici un incident. Cazacii nu se mai angajară în luptă. Ei îi urmară pe fugari încet şi cu prudenţă, fiind ferm convinşi că vor pune mâna pe ei, căci „oamenii sărmani" nu puteau să treacă peste râu şi, în faţa lor, se afla lacul Baikal, pe malul căruia trebuiau doar să se pună în mişcare, pentru a-i prinde în tihnă.

Deci, drumul de întoarcere se înfăţişa astfel: în frunte, fugarii conduşi de Alexius Boroda, după ei, cei cincisprezece vânători, sub conducerea lui Sam Hawkens, şi, în spate, la o distanţă respectabilă, se aflau cazacii, care nu uitaseră lecţia primită de la puştile misterioase şi strălucitoare.

Vicleanul vânător american se retrăgea încet cu oamenii lui, pentru ca fugarii să aibă destul timp să se pună în siguranţă. În acelaşi timp, avea mare grijă, ca şi înainte, să nu poată fi văzuţi clar de cazaci, el şi prietenii lui.

Fugarii ajunseseră deja de mult la gospodăria ţăranului, în vreme ce Sam se ţinea încă la o distanţă de un sfert de oră şi se deplasa cu puştile aţintite spre cazaci, pentru a câştiga cât mai mult timp.

Între timp, Peter Dobronici îşi luase măsuri de prevedere şi poruncise tuturor argaţilor în care nu prea avea încredere să se adune în odaia de toate zilele, întrucât nu prea era bine ca, în astfel de cazuri, să existe martori oculari. El însuşi se aşeză lângă ei, rămase în apropiere şi se comportă de parcă nici nu-i păsa de ceea ce se întâmpla afară.

Şi servitoarele se aflau împreună, într-o cameră.

În vreme ce ţăranul îşi lua astfel de măsuri, pentru ca mai târziu să nu poată fi acuzat că ar fi avut vreun amestec în toate acestea, fiica lui, Mila şi argaţii de încredere se ocupau de salvarea fugarilor.

Câţiva oameni luaseră în primire caii, pentru a le scoate şeile şi a-i duce la păşune. Cazacilor trebuia să le fie imposibil să poată găsi caii fugarilor.

Mila pregătise, în grabă, grota, pentru a-i putea primi. Fugarii se urcară în bradul uriaş, unul după altul. Fata nu trebuia decât să-i conducă pe cei din frunte. Cei ce erau călare îşi luară harnaşamentul sus cu ei.

Alexius Boroda fu ultimul care urcă. La fel ca şi un căpitan, care nu îşi părăseşte nava, până, ce nu se salvează toţi oamenii, tot aşa voia şi el să îşi ştie, mai întâi, toţi oamenii în siguranţă. Între timp, însă, nu stătu degeaba, ci şterse cu multă grijă toate urmele de paşi ale fugarilor, aflate în jur.

După ce ultimul om dispăru în copac, Boroda vru să se întoarcă la Sam Hawkens, pentru a se convinge că el şi vitejii săi tovarăşi de luptă nu erau în pericol. Dar Mila se declară împotriva acestui lucru.

— Nu este necesar. Eu însămi voi avea grijă de aceşti bărbaţi. Tu urcă repede în copac. Cel mai important este să dispară orice urmă de-a voastră, când vor sosi cazacii.

Cei cincisprezece vânători îi ţineau încă în şah pe urmăritori, atunci când Mila ajunse la ei.

Sam Hawkens o privi, zâmbind pe sub mustaţă, pe fata aceasta energică şi era pregătit s-o însoţească până în curtea tatălui ei, împreună cu mica sa trupă.

— Să mergem, fraţilor! se adresă el vânătorilor. Să vedem dacă domnii cazaci vor îndrăzni să ne critice!

Plecară în galop, spre curtea ţăranului.

„Numărul 84” luă, din nou, loc acolo unde stătuse înainte. Sam împreună cu Dick şi Will se aşezară lângă ei şi îşi compuseră cele mai nevinovate figuri din lume.

Abia atunci când cazacii îşi dădură seama că puştile inamicilor lor, care nimereau la sigur ţinta, amuţiseră, îndrăzniră să se pună din nou în mişcare. Ajunseră, în linişte, în curtea ţăranului.

Acolo, vânătorii şedeau cu nişte feţe bine dispuse şi se

uitau curioşi şi uimiţi spre cazacii care se reîntorceau. Nici un soldat nu mai avea cal. Doar o mică ceată mai dispunea de cai.

Locotenentul-major, care conducea această avangardă, era acelaşi care sosise aici de dimineaţă, devreme. Lângă el călărea locotenentul din Verhne-Udinsk. Se opriră lângă vânători şi, într-un mod grosolan, le puseră întrebări despre fugari. Dar, curând, ofiţerul trebui să recunoască faptul că nu prea era nimic de aflat aici. Trimise, acum, câţiva cazaci în recunoaştere, pentru a cerceta terenul şi a vedea dacă nu cumva trecătoarea îngustă care ducea, pe lângă bradul uriaş, spre lac, fusese ocupată de fugari.

Spre marea sa mirare, fu informat că nu se afla acolo nici măcar un singur duşman. Se îndreptă, cu avangarda sa, spre trecătoare.

Sam Hawkens chicoti în sine şi se bucură că renghiul le reuşise de minune. „Oamenii sărmani” erau în siguranţă şi el putea, acum, să se gândească din nou la misiunea sa. Se adresă, imediat, vânătorului de samuri.

— Ai amintit mai devreme de contele Polikev. Eşti sigur că el se află aici?

— Ştiu cu siguranţă acest lucru. S-a alăturat cazacilor, pentru a merge cu ei împotriva fugarilor.

— Bun, înseamnă că s-a întors şi el împreună cu ei.

— Hei, Dick, Will, haideţi să intrăm în casă! Ne vom prezenta acestui curajos Peter Dobronici. În plus, este mai bine dacă domnul conte nu ne observă chiar imediat.

Cei doi dădură din cap, în semn de aprobare şi plecară, împreună cu cel mai mărunt, spre odaia de toate zilele, unde, acum, Mila se afla lângă tatăl ei. Peter Dobronici îi întâmpină cu multă bucurie.

— Mă bucur din toată inima de venirea voastră, iubiţii mei fraţi, spuse el. Aşezaţi-vă lângă noi!

— Am venit să ne prezentăm, răspunse Sam şi să-ţi spunem că se află deja pe drum Karpala. Se va întâlni aici, curând, poate chiar astăzi, cu părinţii ei şi cu întregul neam. Până atunci, însă, trebuie să te întreb de cineva, pe care îl căutăm aici, la tine. Omul se numeşte Fedor Lomonov şi pretinde că ar fi negustor din Orenburg. Unde se ascunde?

— La cazacii care au plecat mai înainte împotriva „oamenilor sărmani”. Mi-a cerut o cameră, dar n-a găsit nici una care să-i convină.

— Hm! O să primească o locuinţă unde va trebui să-i placă, fie că vrea, fie că nu vrea, hi-hi-hi-hi! De fapt, ne aflăm aici, să-l luăm niţel sub aripa noastră protectoare. Dar priveşte, se apropie ceata principală a cazacilor!

Se duse la fereastră. Tocmai intra în curte, în marş, o trupă mare de soldaţi. Printre ei se aflau doar foarte puţini călăreţi.

— Ca să vezi! spuse vânătorul american, când îl descoperi pe Lomonov printre călăreţi. Chiar el e. Will, Dick, veniţi să vă uitaţi şi voi la individul ăsta!

Amândoi îl recunoscură imediat pe fostul derviş care, mai târziu, devenise Bill Newton.

— Ei bine! râse Will Parker. Individul va fi nespus de fericit, când o să ne întâlnească, aşa, pe neaşteptate!

— Da, îşi va ieşi din fire de încântare, când îi vom aminti ce s-a întâmplat cândva, acolo, în America, mai precis în Valea Morţii. Aş vrea să intre în casă.

Maiorul stătea în faţa casei şi privea cu atenţie întreaga gospodărie. Şi el recunoscu faptul că cei doisprezece, vânători de samuri nu aveau nimic de-a face cu această problemă; de aceea, nu-i mai băgă deloc în seamă..

Atunci sosi locotonentul-major, cel care comandase avangarda.

— N-am zărit nici un fugar, domnule maior!

— E absurd! Doar n-au avut cum să zboare de aici! Precis se ascund pe undeva, prin jur!

— Dar vă spun cu siguranţă că nu există nici un suflet de om pe aici.

— De necrezut! În orice caz, nu-i de crezut că ar fi putut să traverseze lacul cu cele câteva bărci ale lui Peter Dobronici. Sunt atât de mici, că n-ar fi putut să se urce în ele nici jumătate dintre fugari. Ce aveţi de spus în legătură cu asta, domnii mei? se adresă maiorul ofiţerilor săi.

Răspunsul fu un ridicat unanim din umeri.

— Dar, la dracu', indivizii ăştia nu au, totuşi, aripi! strigă el, furios.

— Aida de! se amestecă în discuţie contele. După părerea

mea, nu există aici decât o singură posibilitate: oamenii aceştia se află într-o ascunzătoare.

În acest moment, ţăranul apăru în faţa uşii.

— Dobronici, vino aici! porunci maiorul şi, de pe calul său, făcu un semn cu degetul, arătându-i unde să vină. Ştii ce s-a întâmplat?

— Nu.

— Nu? Adică susţii că nu ai vorbit cu nici unul dintre fugari? Eşti un prieten al „oamenilor sărmani” — ştiu cu precizie acest lucru. Fereastra ta stă tot timpul deschisă, noaptea. Tu îi protejezi şi i-ai ajutat şi de data aceasta să, scape de noi!

— N-am vorbit cu nici unul dintre ei!

— Mi s-a spus că Boroda a fost ieri aici, la tine. Vrei să tăgăduieşti asta?

— Nu. A fost în curtea mea, când eu nu eram acasă. N-a ştiut nimeni cine era, până ce sergentul-major şi oamenii lui l-au recunoscut. Apoi a fugit.

— Cu siguranţă că, după aceea, s-a reîntors şi aţi pus la cale ceea ce urma să se petreacă. Tu i-ai ascuns pe fugari de noi.

Ţăranul făcu o figură consternată.

— Să-i ascund? Sfinte Ivane? Dar unde?

— Asta o ştii tu, cu siguranţă. Aşa de mulţi oameni nu puteau pur şi simplu să dispară. Precis au găsit aici un loc pe care încă nu l-am descoperit!

Dobronici ridică din umeri.

— Am mai fost o dată astăzi acuzat pe nedrept, cum că aş fi adăpostit în casa mea un fugar. Apoi, percheziţia casei mele a dovedit că eram nevinovat. Iar acum, susţineţi că aş adăposti aici o întreagă ceată de surghiuniţi...

— Stai! îl întrerupse maiorul. Apoi îi făcu semn locotenentului-major să se apropie. Aţi percheziţionat într-adevăr gospodăria lui Peter Dobronici? Totul, cu minuţiozitate?

— La ordin, domnule maior! Toate colţişoarele şi împrejurimile.

— Hm! Maiorul coborî tonul, pentru a nu fi auzit decât de ofiţerul său. Ce credeţi despre Peter Dobronici?

— Greu răspuns, domnule maior. Cu siguranţă, el este un

prieten al „oamenilor sărmani”...

— Deci, este suspect.

— Precis. Dar, faţă de mine şi de locotenentul din Verhne-Udinsk s-a comportat ireproşabil.

— Mare lucru! I-a fost frică.

— O, nu, domnule maior. Pentru Peter Dobronici ăsta, teama este un sentiment necunoscut. Din contră, omul are tărie de caracter. Se observă că se trage din regiunea de vest a împărăţiei. Aici, în Siberia, nu se nasc astfel de oameni. Dacă mi-aţi putea permite un sfat...?

— Te rog!

— Aş încerca s-o iau cu binele cu omul acesta. Forţa nu ajută la nimic. Am putea folosi un şiretlic.

Un şiretlic pentru ca să-l facem să vorbească? Ştiţi vreunul?

— Nu, domnule maior.

— Atunci, suntem la fel de deştepţi ca mai-nainte. Mulţumesc!

Dobronici, la fel ca şi însoţitorii maiorului, aştepta tăcut sfârşitul acestui dialog secret. Acum, conducătorul cazacilor, i se adresă din nou lui.

— Peter Dobronici, te sfătuiesc să mărturiseşti de bunăvoie. Noi cunoaştem deja ascunzătoarea fugarilor.

Era o capcană nu prea abilă, care îi venise în minte maiorului în ultima clipă. Ţăranul ar fi trebuit să răspundă ceva de genul: Atunci, nu trebuie să vi-o mai arăt eu. Cu asta l-ar fi prins. Dar maiorul făcu degeaba o pauză mai lungă, după ce rostise aceste cuvinte. Peter Dobronici nu spuse absolut nimic. Aşteptă şi nu făcu nici un fel de grimasă.

Zădărnicirea planului său îl scoase pe ofiţer din sărite. Furios, îşi smulse cravaşa de la carâmbul cizmei şi lovi cu ea în aer.

— Ţărane! continuă el, am să-ţi frâng eu încăpăţânarea! Dacă nu mărturiseşti, am să te biciuiesc!

Atunci, din uşa casei răsună cu putere: Stai! Toţi ochii se îndreptară în direcţia aceea. Sam, Dick şi Will Ieşiră afară cu puştile în mână.

— Drace! şopti fostul derviş către conte. Aceştia sunt cei trei americani! Nu ţi-am spus eu? Sunt pe urmele mele.

Polikev îl respinse cu o mişcare pripită din mână. Acum nu

avea ochi şi urechi decât pentru Sam Hawkens, care se îndrepta foarte liniştit spre trupa tulburată şi se aşeză între ofiţer şi ţăran.

— Peter Dobronici, spuse tare, Sam, a fost doar o glumă a domnului maior.

Ţăranul nu rosti nici acum vreun cuvânt. Dar maiorul se holbă buimăcit la micuţ.

— Omule! Ce-ţi veni? întrebă el, răstit.

— Oh, nimic special! râse Sam Hawkens. Tu faci glume îndrăzneţe, iar eu nu vreau ca un novice să le ia în serios. Asta-i tot, hi-hi-hi-hi!

— Neruşinatule! Cine eşti tu?

— Întreabă-l pe ăla de colo.

Arătă spre Lomonov. Maiorul privi uimit spre pretinsul negustor.

— Îl cunoaşteţi pe acest om?

— Nu, scutură Lomonov din cap.

— Nu? râse Sam Hawkens. Mi-am închipuit, căci imediat ce-ai mărturisi că ne cunoşti, s-ar termina cu tine, dacă nu mă înşel! Eşti cel mai mare ticălos care există pe pământ. Nu-i aşa că, acum, eşti negustorul Fedor Lomonov din Orenburg?

— Într-adevăr, eu sunt.

— Şi cine ai fost înainte? N-ai fost în America, unde te numeai Bill Newton?

— Nu.

— Nu tu erai acela care, mai înainte, la Constantinopole, te dădeai drept dervişul Osman?

— Nu mi-a trecut niciodată prin cap aşa ceva!

— Şi nu cumva Florin este adevăratul tău nume? Cel puţin, numele acesta îl purtai pe când erai camerist.

— Aiurezi! Lasă-mă în pace!

— Cum doreşti. Foarte curând o să te bucuri de liniştea pe care ţi-o doreşti.

Uluit din pricina acestui incident, maiorul aproape că uitase de conflictul său cu Peter Dobronici.

— Cum îţi poţi permite să te amesteci în treaba asta, în prezenţa mea? îl întrebă el pe vânătorul american. Cum te numeşti?

— Mă cheamă Sam Hawkens. Poftim, uită-te la actele mele!

Cu acestea zise, scoase documentele din taşcă şi i le întinse maiorului. Acesta le citi, se uită mirat la vânătorul american şi la camarazii săi şi încruntă sprâncenele.

— Şi, ce-i cu asta? spuse el, în sfârşit. Te numeşti Sam Hawkens şi cei doi însoţitori ai tăi se numesc Stone şi Parker. Autorităţile sunt rugate să vă acorde ajutorul, în caz de nevoie.

— Aşa este. Vezi, deci, că-ţi pot solicita ajutorul!

— Corect. Dar, în documente nu scrie că poţi pune piedici în calea acestor autorităţi. Ceea ce fac, e treaba mea. Peter Dobronici îşi va primi loviturile de bici!

— Nu, nu le va primi! îl contrazise Sam, pe un ton hotărât.

— Omule, eşti nebun! Am să poruncesc să te aresteze. Este suficient să fac doar un semn.

— Nu-ţi mai da osteneala! Dacă cineva de aici are dreptul să facă o arestare, noi suntem aceia. O să-ţi arătăm îndată că aşa stau lucrurile.

Zicând acestea, Sam Hawkens se apropie de calul pe care stătea Florin.

— Bill Newton, spuse el tare, pentru ea toţi cei din jur să-i poată auzi şi înţelege cuvintele, te acuz de crimă, de jaf, de escrocherie, de fals şi de un întreg şir de alte crime! Eşti prizonierul meu!

— Al tău? Ha, atunci pune mâna pe mine! râse Bill Newton; dădu pinteni calului şi se întoarse brusc, cu intenţia să fugă de acolo. Dar el îl subestimase pe vânătorul american. Micuţul făcu o mişcare rapidă, îl apucă pe călăreţ de picior şi îi smulse laba piciorului din scară — o smucitură bruscă şi Bill Newton se răsuci în şa şi se prăbuşi la pământ. Calul o luă la fugă fără călăreţ.

— Ridicaţi-l şi duceţi-l în odăiţa din partea dreaptă a pridvorului! Le porunci el celor doi camarazi ai săi.

Nici nu mai era nevoie de această invitaţie, căci abia atinsese fostul Bill Newton pământul şi cei doi vânători îl şi înhăţară şi îl luară pe sus.

Lomonov urla din toate puterile. Maiorul era la fel de furios ca şi el.

— Staţi! strigă el. N-am să îngădui asta!

— Ba, va trebui s-o îngădui, spuse, cu răceală, Sam

Hawkens. Îţi atrag atenţia. Asupra a ceea ce era notat în actele mele. — Duceţi-l de, aici!

Ţăranul urmărise liniştit acest incident. Acum, el se adresă lui Dick Stone şi lui Will Parker.

— În odăiţă nu e prea sigur. Duceţi-l mai bine în afumătoare! Am să vă arăt eu.

O porni înainte; cei doi îl urmară, împreună cu Bill Newton, care se zbătea zadarnic să scape din mâinile lor puternice.

Maiorul blestema fără nici o ruşine. El îl ameninţă pe vânătorul american cu arestul şi închisoarea şi îi explică a nu ştiu câta oară că era o impertinenţă din partea unui străin să întemniţeze un supus rus. Dar Sam Hawkens nu se lăsă influenţat. Maiorului nu-i mai rămânea decât să folosească forţa, dar se îngrozea la gândul acesta. Sam stătea în faţa lui atât de sigur de sine şi liniştit, încât maiorul nu îndrăznea să ridice măna asupra lui. Atunci, contele Polikev socoti oportun să obiecteze. Sam Hawkens, după câte îi povestise Lomonov, era şi pentru el un inamic. Dacă acest vânător american ar fi făcut inofensiv, jocul ar fi aproape câştigat.

— Domnule maior, spuse el, admiteţi aşa ceva? De la un om necunoscut, care nu are nici un rang social?

— Aveţi dreptate. Va trebui să plătească pentru asta. Locotenente, aduceţi cazacii!

Locotenentul din Verhne-Udinsk, căruia îi erau adresate aceste din urmă cuvinte, salută milităros.

Domnule maior, vă rog respectuos să-mi permiteţi să vă prezint un raport oficial.

— Ce vrea să însemne asta? Vorbiţi!

Locotenentul se aplecă în şa spre superiorul său şi îi prezentă, în şoaptă, un raport destul de lung. El povesti ce auzise, în Verhne-Udinsk, despre Sam Hawkens. Erau numai lucruri uluitoare; chiar şi ceea ce spusese micul vânător american, referitor la faptul că acesta fusese în cabina de pe vapor a ţarului, unde băuse cafea şi jucase cărţi cu ţarul, fu prezentat în această relatare.

Maiorul holbă ochii.

— Vreţi să spuneţi că n-ar trebui să-l desfid pe omul acesta?

— Mai bine feriţi-vă de acest lucru, domnule maior.

— Mulţumesc! Problema s-a rezolvat.

Sam Hawkens urmărea cu o mulţumire bine ascunsă toate acestea. Bănuia despre ce este vorba şi le făcu semn cu ochiul lui Dick şi Will, care tocmai ieşeau din casă împreună cu Dobronici.

— Domnule maior, îl îndemnă Polikev, acum nerăbdător, vă rog încă o dată să porunciţi ca acest om să fie arestat. Răspund eu pentru asta.

Vânătorul american râse cu mare veselie.

— Domnule maior, chemaţi-l la ordine pe acest om! În afară de aceasta, trebuie să vă rog să-l arestaţi. Este un complice al aceluia care pretinde că se numeşte Lomonov.

— Să vă ia dracul! Am să mă feresc să mă mai amestec în treburile voastre. Dacă aveţi ceva unul contra celuilalt, reglaţi-vă singuri conturile! — Cu tine, însă, Peter Dobronici, mai am ceva de vorbit. Ai înţeles? N-ai voie să mă mai înşeli. Este sigur că tu i-ai adăpostit pe fugari. Îţi poruncesc pentru ultima oară să-mi arăţi ascunzătoarea!

— Eu nu ştiu nimic de nici o ascunzătoare, insistă ţăranul. Caută, dacă tu crezi că să găseşti vreuna!

— N-ai să reuşeşti să mă duci de nas! scrâşni din dinţi maiorul. Am să poruncesc să ţi se împrejmuiască proprietatea, aşa încât nici un şoarece să nu se poată furişa. Atunci se va vedea unde se află indivizii care mi-au împuşcat caii.

Acestea fiind zise, îşi întoarse calul şi plecă de acolo însoţit de cazaci. Polikev aruncă o privire cercetătoare spre vânătorul de samuri „Numărul 84”, care stătea încă tolănit pe pământ şi apoi se alătură soldaţilor.

Când, după un timp, ţăranul îşi trimise argaţii în recunoaştere, aceştia îi comunicară faptul că întreaga proprietate era înconjurată de cazaci. De la lac, până înapoi la lac, soldaţii se aşezaseră la o distanţă de un strigăt unul de altul. Şi la malul lacului fusese pusă o strajă întărită, pentru a-i împiedica pe fugari să traverseze lacul.

— Asta este, într-adevăr, rău, spuse Peter Dobronici. Acum fugarii n-or să mai poată pleca.

— Haida de! râse vânătorul american. O să găsim noi un mijloc să-i trimitem la dracu' pe cazaci. Au fost ocupate doar

împrejurimile, aici însă nu suntem observaţi şi putem lua legătura, nestânjeniţi, cu „oamenii sărmani”. Nu vrei să-mi arăţi ascunzătoarea?

— Ar trebui s-o vezi. Dar eu nu pot să te însoţesc. Atâta timp cât cazacii se află în apropiere, nu am voie să-mi părăsesc curtea. Ţi-o dau pe fiica mea, Mila; ea te va conduce.

În vreme ce Dick şi Will rămaseră acolo să-l păzească pe Florin-Lomonov, Mila îl însoţi pe Sam până la bradul uriaş. Fuseseră destul de prudenţi, să se convingă de faptul că nu-i urmărea nici un nepoftit. Micuţul vânător american făcu o figură uluită, atunci când i se ceru să urce în bradul uriaş.

— N-aş putea spune că este pasiunea mea să mă cocoţ în pomi, ca maimuţele!

Şi mai mult crescu uimirea sa, atunci când ajunseră în grotă. Era luminată şi în toate încăperile domnea o activitate febrilă. Pe vatră se aflau deja oalele în care fusese pregătită mâncarea pentru cei înfometaţi. Aici se pansa un picior care fusese rănit în timpul fugii, dincolo se curăţa o haină care purta urmele unei nopţi petrecute între mărăcini şi ghimpi.

Surghiuniţii îi primiră pe Mila Dobronici, pe care o considerau îngerul lor păzitor şi pe însoţitorul ei cu nişte feţe pline de bucurie. Şi, când auziră că trebuie să-i mulţumească vânătorului străin pentru deznodământul fericit al atacului prin surprindere, datorită energicei sale intervenţii, cu toţii doriră să-i adreseze câteva cuvinte spuse din inimă.

Majoritatea oamenilor se aflau în spaţiul liber, din, crater, acolo unde ţâşnea izvoraşul. Acolo îl întâlni Sam şi pe cazacul „Numărul 10”, care îi strânse cu mare prietenie amândouă mâinile.

— Mulţumesc lui Dumnezeu! În sfârşit eşti aici, Frăţioare, strigă el. Am auzit deja de sosirea ta şi de faptele pentru care trebuie să-ţi fim recunoscători! Vino aici şi aşază-te lângă noi! Cred că ne vom simţi foarte bine împreună.

18. Atunci când şoarecele e mai şiret decât pisica

Pe un platou de stâncă, spre care cazacul „Numărul 10” îl conducea acum pe Sam Hawkens, şedeau două persoane în vârstă, cu părul cărunt, un bărbat şi o femeie cu o înfăţişare venerabilă: părinţii lui Boroda. Fiul lor luase loc lângă ei. Se ridică imediat şi îl salută pe vânătorul american.

Evenimentele de astăzi fuseseră discutate amănunţit. Apoi veni vorba de viitor şi fiecare îşi exprimă speranţa că vor reuşi să evadeze, acum, când învinseseră cele mai importante greutăţi. Erau deja aproape de graniţă.

— Acum, se pune întrebarea în ce direcţie ne vom îndrepta, când vom lăsa graniţa în urma noastră, spuse bătrânul Boroda. Există mai multe drumuri, dar toate au dezavantajul că sunt nesfârşit de lungi. Spre China, India, Persia, Afganistan, prin stepele kirghize.

În ce priveşte direcţia, deocamdată nu e nimic sigur, fu de părere Sam Hawkens. Să aşteptăm până vine comandantul meu. Va alege el drumul.

— Comandant? Tu ai stăpân? Eşti servitor? Nu pari sa fii aşa ceva.

— Ei, relaţia dintre noi este, ce-i drept, diferită de cea dintre un stăpân şi un servitor. Suntem tovarăşi; camarazii mei şi cu mine îl ajutăm pe acel om să-şi realizeze un anumit scop.

— Asta-i cu totul altceva. Cum se numeşte el? întrebă, mai departe, bătrânul.

— Adlerhorst.

— Dar acesta-i un nume german.

— Într-adevăr.

— Şi noi îl vom întâlni, aici?

— Da, vine aici. Este posibil să sosească chiar astăzi.

— Mă bucur foarte mult de acest lucru, căci este o fericire să pot vorbi din nou cu un neamţ, cu un compatriot care vine din patrie.

Sam Hawkens făcu o figură uluită.

— Oho, strigă el. Compatriot? Înseamnă că şi dumneavoastră sunteţi german?

— Da.

— Cerule!

— De ce te-ai bucurat de asta?

— De ce? Pentru că şi bunica mea a fost o nemţoaică veritabilă.

Sam sări în sus, ceilalţi îl urmară. Numai cazacul „Numărul 10" rămase în continuare jos şi râse bine dispus.

— Atunci, putem să ne întreţinem în limba mea maternă! strigă bătrânul Boroda.

— Pentru mine este limba bunicii, dacă nu mă înşel! spuse, în limba germană, vânătorul american şi, emoţionat din pricina fericirii, îşi împinse vechea sa pălărie, cu scalp cu tot, de pe o ureche pe cealaltă. Şi, aşa fără prea multă vorbă, să dau cu nasul de un compatriot german, hi-hi-hi-hi! Şi încă de ce compatriot! Dar spuneţi-mi, vă rog, cum aţi nimerit din Germania tocmai în această binecuvântată Siberie, unde, în cel mai bun caz, iarna îngheţi de frig, iar vara te mănâncă ţânţarii? Uitaţi-vă la mine! Stau aici şi vă asigur că nu mă voi ridica, până ce nu vă voi cunoaşte soarta, dacă nu mă înşel!

Cu acestea zise, Sam se aşează din nou şi arătă cu mâna spre locul din jurul lor. Cei doi bătrâni, precum şi Alexius, dădură curs invitaţiei. Bătrânul privi o clipă posomorât, în jurul său, înainte de a-şi înălţa capul şi a începe să vorbească despre trecutul, său.

— Povestea mea este scurtă şi am să o relatez îndată. Am fost german, am fost cu tot sufletul meu şi mai sunt încă şi astăzi. Dar în mine clocoteşte nostalgia după ţinuturile îndepărtate, nostalgia pe care toţi germanii o au în sânge. Voiam să întemeiez o colonie, voiam să mă aflu printre pionieri, acolo unde oamenii nu locuiau atât de înghesuiţi pe un teren strâmt, ca în patria mea. Mi-am vândut tot avutul şi m-am îndreptat spre Rusia, unde, după scurt timp, m-a urmat şi soţia mea. Am avut noroc. Pământul pe care îl câştigasem

prin muncă era ieftin şi bun şi, mulţumită cunoştinţelor mele în domeniul agriculturii, ne-am fi putut ridica mult peste media ţăranilor ruşi, dacă n-aş fi avut firea asta care se aprinde uşor şi care ne-a ruinat pe toţi. Nu fac parte dintre oamenii care văd totul într-o lumină favorabilă. Chiar şi dacă exagerez măsura pedepsei pe care am primit-o, tot sunt foarte departe de a mă considera nevinovat. Încă din patria mea, eram, din când în când, nemulţumit de condiţii. Am venit în Rusia — şi, ce-am făcut, am căzut din lac în puţ. Inima mea s-a răzvrătit împotriva nedreptăţii cu care era tratat poporul. N-a durat mult şi m-am amestecat în intrigile politice secrete. Ce să-ţi spun mai departe? Conspiraţia a fost descoperită, iar represaliile m-au lovit ca un trăsnet nimicitor. Am fost condamnat la surghiun pe viaţă în Siberia. Soţia mea, care, din dragoste pentru mine, nu a vrut să-şi despartă soarta de a mea, m-a urmat, împreună cu copiii.

— Cu copiii? întrebă Sam Hawkens. Deci, Alexius nu este singurul tău copil?

— Nu. Mai aveam încă o fată; era foarte mică, mai sugea încă, atunci când a trebuit să plecăm. În timpul călătoriei, a murit şi am îngropat-o în zăpada tundrei siberiene.

— Linişteşte-te, măicuţă şi nu te mai tulbura! adăugă el, când observă că soţia sa, amintindu-şi de acea întâmplare, îşi acoperise faţa cu mâinile.

— Hm! mormăi Sam Hawkens. De ce a murit micuţa?

— A omorât-o frigul. Transportul nostru a avut loc în timpul uneia dintre cele mai grele ierni şi asta spune ceva, când e vorba de Siberia. În afară de aceasta, în timpul călătoriei, ne-a fost refuzat orice fel de confort; a trebuit să parcurgem acest drum înfricoşător pe jos. Vă puteţi imagina ce înseamnă asta?

— Îmi pot imagina, dădu din cap Sam, înţelegător.

— Convoiul nostru, care era compus din şaizeci de prizonieri, de frig...

— Şaizeci de prizonieri erau? Aşa este?

— Da. De ce?

— Hm! Mă gândesc, uneori, aşa, la ceva. Continuaţi, vă rog!

— De frig şi de epuizare, eram pe jumătate, morţii atunci

când am făcut un popas, într-o tabără de nomazi. Nu pot să-mi mai amintesc în ziua de azi dacă erau tunguşi, buriaţi sau iakuţi, atât de nesimţitor şi impasibil devenisem la toate influenţele din afară. Numai atât îmi amintesc, că şeful lor, făcându-i-se milă de soţia mea, care era aproape nebună de durere după copilul ei, o luă în cortul lui.

Bătrânul tăcu o clipă, copleşit de amintiri. Şi femeia privea fix înainte, cu ochii goi.

— Din păcate, ajutorul căpeteniei venise prea târziu, continuă bătrânul. Când copilul fu luat de la sânul nevestei mele, unde încerca să-l încălzească, era mort-îngheţat. Survenise deja rigiditatea cadaverică. Ce a urmat apoi a fost îngrozitor şi nu vreau să mai vorbesc despre asta. Soţia mea şi-a revenit foarte greu din şocul suferit datorită morţii copilaşului; şi eu, acum pot spune asta despre mine, de atunci, am devenit alt om. Moartea copilaşului nostru mi-a deschis ochii. Am recunoscut că greşisem faţă de familia mea şi am luat hotărârea să-mi îndrept greşelile, atunci când bunul Dumnezeu îmi va da această ocazie.

Uşor, foarte uşor, mâna sa o atinse pe cea a soţiei sale. Apoi, rămaseră mult timp tăcuţi, cu un zâmbet dureros, dar senin, pe trăsăturile lor prea devreme îmbătrânite.

Sam Hawkens se foia, deja de mult, neliniştit pe locul lui, de colo-colo, de parcă nişte furnici şi-ar fi făcut drum prin pantalonii lui indieni. Figura lui bărboasă tresărea, în mod ciudat. Alternativ, fie îşi pipăia din când în când cu mâinile nasul mare şi roşu, fie îşi lăsa, îngândurat, mâinile să alunece, ca şi cum ar fi căutat crestătura puştii — Liddy a sa — pe care, nici măcar acum, când se afla în această grotă sigură, nu o lăsase din mâini.

Micuţul vânător american se afla într-o stare de profundă agitaţie sufletească. Se gândea la povestirea principelui buriaţilor, Bula, pe care o ascultase împreună cu Hermann. Conform acelei povestiri, ştia acum cu siguranţă că îi avea în faţa lui pe părinţii Karpalei.

Bătrânul Boroda rupse tăcerea.

— Am trecut prin greutăţi de nespus, în timpul călătoriei...

— Opriţi-vă! spuse Sam Hawkens. Numiţi, mai întâi, locul unde a trebuit să îngropaţi bebeluşul!

Bătrânul se uită mirat la el.
— De ce vreţi să ştiţi asta?
— Am un motiv pentru asta, dacă nu mă înşel.
— În ciuda emoţiilor trăite în zilele acelea, mi-a rămas în minte un cuvânt auzit din discuţiile cazacilor: ne aflam atunci în tundra...
— ... în tundra mestecenilor târâtori, completă, mândru, Sam.
Cei trei îl priviră cu gurile căscate.
— Nu-i aşa că vă miraţi? râse Sam, mulţumit. Aşa se chema, nu-i aşa?
Bătrânul Boroda dădu, uluit, din cap.
— Da, aşa este, dar de unde ştiţi...
— Ştiu, pentru că, nu în urmă cu mult timp, am întâlnit-o pe micuţa îngheţată!
Afirmaţia aceasta avu efectul unei bombe; cei trei nu puteau fi mâi consternaţi decât atât.
— Asta... nu este... totuşi... posibil! bâlbâi bătrânul Boroda.
— De ce nu?
— Pentru că eu însumi am fost acolo, când corpuşorul ei a fost îngropat în zăpadă!
— Oh, dar asta nu spune nimic, nici cel mai neînsemnat lucru, hi-hi-hi-hi! Sugarii sunt rezistenţi. Ei pot suporta multe, uneori pot suporta chiar şi să fie îngropaţi, dacă nu mă înşel!
Femeia pălise şi îşi ţinea mâna dreaptă apăsată pe inimă. Alexius se uita cu ochii mari deschişi la omul care spunea nişte lucruri de neconceput, iar bătrânul Boroda părea că încremenise de spaimă.
— Omule! strigă Alexius în cele din urmă. Îţi suntem cu toţii recunoscători pentru ceea ce ai făcut pentru noi, dar acum trebuie să-ţi spun că nu înţeleg cum poţi să le joci o asemenea farsă crudă părinţilor mei!
— Farsă? spuse, mirat, Sam Hawkens. Vă asigur că, în nici un caz, nu-mi arde acum de farse, dacă nu mă înşel.
— Dar, te rog! interveni bătrânul. Nu pot decât să-ţi spun din nou că am controlat copilul şi că el avea deja acea rigiditate cadaverică. Copilul a fost îngropat în faţa ochilor mei.
— Da, prietene, în zăpadă. Ceea ce dumneavoastră aţi

considerat a fi rigiditate cadaverică nu era altceva decât amorţeală, din cauza frigului. După ce micuţul corp fu aşezat în zăpadă, el se încălzi şi reveni curând la viaţă. Glăsciorul subţire dovedi, apoi, că fiinţa fără apărare fusese salvată.

— Nu putem să credem asta — nu putem să credem! strigă bătrânul, sălbatic, iar femeia începu să plângă.

— Credeţi, sau nu credeţi — dar eu am văzut copila şi am vorbit cu ea! Şi nu pot să vă spun decât că a devenit o copilă minunată, hi-hi-hi-hi!

— Dar de unde ştiţi că este vorba despre copilul nostru? Doar n-aţi fost atunci acolo, iar fiica noastră era încă atât de mică, încât este imposibil să-şi poată aduce aminte de acele zile.

— Aşa este! Şi, totuşi, cei mai buni martori ai mei sunt cei doi soţi miloşi care au luat copilul la ei.

Cei trei membri ai familiei Boroda erau, în continuare, buimăciţi. Apoi, însă, se repeziră spre Sam cu nenumărate întrebări: unde se află fata şi cum îi mergea? Ştia ea ceva despre soarta ei?

— Stop! opri vânătorul, zâmbind, pornirile celor trei. Nu este acum timpul să lămurim totul în amănunţime. Fetei voastre îi merge bine! îi linişti el pe bătrâni. Înarmaţi-vă cu răbdare până mâine şi atunci veţi afla totul! Cred, continuă el, întorcându-se spre Alexius, că veţi renunţa să mai plecaţi mâine cu surghiuniţii, aşa cum a fost înţelegerea şi o veţi aştepta aici, împreună cu părinţii, pe sora dumneavoastră. Colonelul Sendevici poate prelua conducerea oamenilor.

Acestea fiind zise, Sam Hawkens se pregăti de plecare şi îi lăsă pe cei trei deosebit de emoţionaţi.

În interiorul grotei, Sam trebui să întrebe mult timp de Mila Dobronici, care dispăruse, pur şi simplu, în aglomeraţia de oameni ce făceau diverse treburi. Fiecare o văzuse, dar nici unul nu ştia unde se afla.

În cele din urmă, Sam o găsi şi, un timp, o privi cu admiraţie cum îi ajuta pe fugari. Când îl observă, ea îi făcu, zâmbind, un semn cu capul, dar nu-şi întrerupse lucrul.

În sfârşit, era şi ea gata şi se întoarseră împreună la gospodăria lui Peter Dobronici.

Ţăranul, însă, nu era acasă; se afla afară, pe păşune şi

privea încordat spre cazaci. Micul vânător folosi această ocazie, pentru a merge să-l vadă pe fostul derviş. El păşi spre încăperea unde se afla afumătoarea şi în faţa căreia se aflau Dick Stone şi Will Parker.

— Cum s-a comportat?

— Foarte liniştit, răspunse Will.

— Asta-i cam suspect. Mi-ar fi plăcut mai mult dacă făcea scandal. Cine se resemnează în faţa sorţii, acela are anumite gânduri şi planuri. Vreau să mă mai uit o dată, mai atent în această afumătoare.

Scoase imediat drugul de fier şi deschise uşa. Florin-Lomonov se aşezase pe podeaua neagră şi se sprijinea cu spatele de perete. Îi aruncă o privire plină de ură vânătorului american.

— Ah, te-ai făcut comod! zâmbi pe sub mustaţă vânătorul din prerie. Păcat că nu pot să-ţi ofer un scaun de catifea.

— Câine!

— Ce-ai zis? — Ai putea să fii niţel mai politicos. Altfel, s-ar putea să-mi treacă prin gând să-ţi dau răspunsul cu biciul.

— Îndrăzneşte!

— Nu mi-ar fi greu s-o fac! răspunse Sam.

Într-o clipă, smulse biciul de la brâu şi îi trase nemernicului o lovitură straşnică.

— Vezi, continuă el apoi, că nu există nici un risc dacă te bat! Cine eşti tu, de fapt? Un nimeni care poartă mai multe nume! Un criminal, bun doar de spânzurat! Şi cine ai fost înainte? Un amărât de servitor, care a dus la pierzanie familia stăpânului său! Unui asemenea individ nu i se poate vorbi decât cu biciul.

— Calomniatorule! urlă creatura. Adu dovezi!

— Totul la timpul său! Acum, însă, vreau să mai verific o dată, să văd dacă o păsărică poate zbura Din cuşca asta.

El cercetă cu multă atenţie odaia şi se convinse că Florin-Lomonov nu avea nici o posibilitate să evadeze. Apoi prizonierul fu din nou încuiat.

— Trebuie să-l supraveghem pe individul închis aici? întrebă Will Parker.

— Se înţelege. Omul acesta este prea important, pentru a-l lăsa nepăzit. A avut deja de prea multe ori norocul să poată

fugi. De data aceasta, însă, nu trebuie să-i reuşească acest lucru. Putem face cu schimbul de paza. Acum, însă, mai am ceva de vorbit cu Dobronici.

Între timp, acesta se reîntorsese acasă şi Sam îl găsi în odaia de toate zilele.

— Ei, cum ţi-a plăcut ascunzătoarea surghiuniţilor, frăţioare? îl întâmpină Dobronici.

— Foarte mult, nu poate exista un loc mai bun pentru fugari. Dar tu cum crezi că se va desfăşura în continuare fuga lor?

— Trebuie, mai întâi, să ne asigurăm în ceea ce priveşte cazacii. Apoi îi voi conduce pe „oamenii sărmani" peste graniţă.

— Şi apoi?

— Se vor afla pe teritoriul chinez.

— Unde, probabil, vor fi din nou prinşi şi trimişi înapoi, hi-hi-hi-hi!

— Îşi vor apăra singuri pielea. I-am spus Karpalei să facă rost de arme pentru ei şi sper că a reuşit.

— A reuşit. Cei doi prieteni ai mei şi eu însumi i-am cumpărat căpitanului de plasă din Verhne-Udinsk întreaga rezervă de arme — pentru acest scop nobil — cu care săracul de el voia să facă puţină contrabandă, hi-hi-hi-hi!

— Slavă Domnului! În felul acesta fuga va reuşi!

— Aşa cred şi eu. Ne vom putea croi drum cu bine; asta le-am dovedit-o, deja astăzi, cazacilor. Dar ce va fi, atunci când fugarii se vor afla pe acel ţinut de dincolo? Ce mijloace de viaţă vor avea acolo, pe acea întindere nesfârşită a mongolilor?

— Asta este întrebarea care ne dă cea mai mare bătaie de cap, o dată ce vom reuşi să trecem peste graniţă. Această ceată mare de fugari. De data aceasta este foarte râu. Proviziile noastre nu ajung pentru toţi şi satele de cazaci unde s-ar putea adăposti trebuie neapărat să le ocolească.

— Atunci, cel mai bun lucru ar fi, spuse Sam, după ce reflectă puţin, să dăm curs planului iniţial al lui Alexius Boroda, să facem rost de uniforme şi să-i ducem prin Siberia îmbrăcaţi ca şi cazacii.

— Planul este bine gândit, dar realizarea lui implică

numeroase greutăţi.

— Ei, Sam Hawkens nu se teme de asta, dacă nu mă înşel! Unde se află, deci, cel mai apropiat sat de cazaci, în care se găseşte o magazie de uniforme? Aş vrea să arunc o privire acolo.

— Se află la o oră de mers de aici. Lângă casa maiorului, într-o clădire mică, se află magazia de uniforme, care este păzită de două santinele.

— Nu ne temem noi de aceştia. Mă gândesc dacă este posibil să golim chiar în noaptea asta magazia.

— Dar, în sat, se află optzeci de cazaci.

— Uiţi, Frăţioare, că acum ei nu sunt acolo? Ţi-au înconjurat proprietatea.

— Într-adevăr. Dar asta nu va dura mult.

— Ei, tocmai de aceea trebuie să ne îngrijim ca lovitura să fie dată cât mai repede.

— Şi chiar dacă va reuşi, va fi tot în zadar. Lipseşte lucrul cel mai important şi anume caii. Fugarii au doar foarte puţine animale şi acelea sunt obosite peste măsură.

— Trebuie să găsim un remediu şi pentru acest lucru.

Sam Hawkens se plimba, gânditor, prin odaie, de colo, colo. În sfârşit, se opri în faţa lui Dobronici.

— Am găsit! O să facem rost de cai, chiar de la cazaci.

— Cum? De la cazaci? Nu mai înţeleg nimic.

— Ei, am să mă duc întâi în recunoaştere. Presupun că militarii care ţi-au înconjurat proprietatea nu sunt călare. Dacă presupunerea mea este corectă, înseamnă ca animalele au fost adăpostite undeva, la un loc, unde sunt păzite doar de puţini oameni. Am să văd cum stau lucrurile, când voi pleca spre sat. Nu vrei să mă însoţeşti?

— Mai bine nu. Dar am să-ţi dau cu tine pe unul dintre argaţii mei de încredere.

Câteva minute mai târziu, Sam Hawkens şi argatul lui Dobronici încălecară şi porniră spre satul de cazaci.

Nu se îndepărtaseră prea mult de curte, când fură opriţi de cazacii care fuseseră lăsaţi acolo cu ordinul de a nu permite nici unuia dintre suspecţi să treacă. Ambii fură aduşi în faţa locotenentului care poruncea acolo. Din fericire, era locotenentul din Verhne-Udinsk, care îl cunoştea deja pe Sam.

Imediat, el făcu semn.

— Poate trece!

Cei doi dădură frâu liber cailor şi ajunseră în sat, după o jumătate de oră.

Un sat de cazaci de graniţă nu făcea, pe vremea aceea, o impresie prea grozavă. Fortificaţiile constau doar într-un zid rotund de apărare şi un şanţ de jur-împrejur. Uneori, zidul era prevăzut şi cu un rând de pari ascuţiţi.

Casele erau mici şi construite îndeosebi din lemn. Desigur că nu aveau voie să lipsească o cârciumă şi o prăvălioară de mărunţişuri, unde se puteau cumpăra cele mai simple obiecte de trebuinţă pentru cazaci.

Uliţele înguste ofereau o privelişte dezolantă, mai cu seamă că trupa era acum plecată.

Sam Hawkens şi argatul îşi legară caii în faţa cârciumii şi intrară în încăperea goală, unde se servea ceai chinezesc, pe care îl amestecau cu rachiu.

Cârciumarul, care îl cunoştea pe argatul lui Dobronici, veni imediat în întâmpinarea celor doi. Era un om blajin, cam curios, dar nu prea înzestrat cu minte.

— Se poate vorbi în faţa tăicuţului cu barbă groasă şi cu nas venerabil? întrebă el, indicând spre Sam Hawkens.

— Desigur, spuse argatul. Este un bun prieten al stăpânului meu.

— Veniţi de acasă? Ce mai e pe acolo? Soldaţii sunt la voi, pentru că îi caută pe „oamenii sărmani”. Precis că tăicuţul Dobronici a ascuns o ceată de fugari.

— Prostii! Pot să caute! N-au să găsească nimic, nici dacă vor călări luni de zile în jurul curţii lui Peter Dobronici.

Cuvântul „călări” îl folosise argatul la un semn pe care i-l făcuse Sam, în mod special. El voia să ştie unde se află caii. Şi îşi atinse scopul.

— Să călărească? Nu cred că le-a trecut asta prin minte. Grosul trupei a plecat pe jos la posturi.

— Deci, şi-au lăsat caii aici?

— Da. Ei se află în partea de est a zidului şi sunt păziţi de trei cazaci. Aceştia trei şi cele două santinele de la arsenal sunt singurii soldaţi care se mai află acum în sat.

— Deci, vor sta de pază toată noaptea?

— Desigur.

— Ce prostie! Ne bănuiesc pe noi fără nici un motiv, în vreme ce ne păzesc pe noi, „oamenii sărmani” vor aveai timp suficient să dispară.

— Asta nu-i o nenorocire. Noi, toţi, n-o să le permitem aşa ceva.

Sam şi argatul părăsiră acum cârciuma, pentru a da o tură prin locul acela.

Vânătorul american dorea să vadă clădirea care fusese înnobilată cu numele de „arsenal”. Argatul i-o arătă. Era o construcţie lungă şi se compunea doar din parter, cu o mansardă mai înaltă, destul de spaţioasă. Peretele din faţă era prevăzut cu multe uşi şi cu deschizători acoperite cu obloane.

— La ce serveşte parterul?

— Acolo sunt grajdurile pentru iarnă şi încăperi unde se păstrează harnaşamentul. Sus, sub acoperiş se depozitează hrana cailor; aici, pe partea stângă, se află încăperile pentru uniforme şi pentru alte obiecte de echipament. Acolo, în celălalt capăt, se află hambarul cu trăsurile uşoare şi săniile pentru ofiţeri.

— Ah, este excelent! Ei, acum vreau să văd şi locul unde se află caii.

Se urcară pe zidul care înconjura satul şi văzură caii păscând afară Foarte aproape de zid se afla clădirea unde locuia maiorul. Peretele din spate al casei se afla la o distanţă de cel mult trei metri de lucrarea de fortificaţii ridicată acolo perpendicular. Între casă şi zid se afla, deci, un spaţiu lung, îngust, unde erau depozitate tot felul de unelte de gospodărie. Se găsea şi o scară printre ele.

— Nici nu se putea ca lucrurile să fie mai bine rânduite, zâmbi pe sub mustaţă Sam Hawkens. Se poate ajunge de pe zid direct în casă. Dacă punem scara de pe zid de aici, pe acoperiş, unde se află o fereastră mare, deschisă, avem un pod care nici n-ar putea fi mai comod de atât. Hai, să plecăm; dacă întârziem prea mult, ar putea să bată la ochi.

Se reîntoarseră la cârciumă şi mai băură acolo încă o votcă, apoi încălecară şi plecară spre casă. Adică, puţin înainte de a ajunge în faţa curţii lui Dobronici, Sam îi dădu calul său

argatului şi el merse la bradul uriaş, pentru a se urca în grotă.

Acolo îi căută pe conducătorii fugarilor. Aceştia erau Alexius Boroda şi fostul colonel Sendevici, un bătrân cu trăsături energice. Urcară împreună pe înălţimea craterului vulcanului, de unde se putea observa întreaga regiune, până în depărtare. Acolo se aşezară şi micuţul vânător american le dezvălui celor doi planul pe care îl făcuse pentru fuga surghiuniţilor.

— Am cumpănit, cu grijă, toate posibilităţile, îşi încheie el relatarea şi am ajuns la concluzia că cel mai bine ar fi dacă aţi străbate Siberia îmbrăcaţi în uniforme de cazaci, căci dincolo, în pustietatea Mongoliei şi a stepei kirghize, vă va fi şi mai greu.

— Aceasta este şi părerea mea, spuse Boroda. Şi, deoarece eu nu pot să plec acum, pentru că vreau să-mi aştept sora, colonelul Sendevici va prelua conducerea trupei, în calitate de căpitan de cavalerie. În fiecare localitate, veţi primi cai odihniţi şi suficiente alimente.

— Pe Dumnezeul meu, o idee îndrăzneaţă! se entuziasma Sendevici. O să urmăm acest plan, fără ezitare, în cazul în care, contrar aşteptărilor, se va descoperi cine suntem, avem totuşi cai buni şi arme suficiente. Ne vom lupta pentru libertatea şi viaţa. Noastră şi va fi foarte greu să ne biruiască.

— Ce încântare, să le tragem o astfel de păcăleală zbirilor ăstora! râse Boroda. Şi ce senzaţie, dacă ne reuşeşte pianul! Ca o ceată de surghiuniţi evadaţi să călărească prin mijlocul ţinutului ţarului este ceva ce nu s-a mai văzut până acum!

— Mă bucur grozav de ce vor scrie gazetele! chicoti Sam, neuitând însă, în ciuda zâmbetului său pe sub mustaţă, de seriozitatea situaţiei şi, lucid, continuă: deci suntem de aceeaşi părere. Cum stăm, însă, cu banii, Boroda?

— Îi avem. Prietenul Sendevici a avut grijă. Mulţumită bunelor sale relaţii, a primit banii de la prieteni pentru un scop filantropic. Oamenii aceştia nu vor cerşi niciodată în Siberia, Mongolia, China sau Persia. În acest sens, deci, suntem echipaţi. Îmi mai rămâne doar dorinţa să ne mai acorzi ajutorul tău în această seară. Restul îl rezolvăm noi singuri.

— Ne-am înţeles! Bineînţeles că vin şi eu în noaptea asta.

M-am ocupat deja de această problemă şi vă voi da ajutor şi în continuare, acolo unde pot.

— Şi când părăsim grota?

— Exact la miezul nopţii. Este cea mai bună perioadă.

— Bine. Sendevici şi cu mine îi vom informa acum pe tovarăşii de drum, cu privire la planul nostru.

— Iar eu mă grăbesc să fac toate pregătirile. Aveţi grijă ca la miezul nopţii. Să fie totul pregătit!

Sam Hawkens se reîntoarse la Peter Dobronici.

— S-a rezolvat! râse el. Chiar astăzi îţi vor pleca musafirii.

— Astăzi? Cum ai rezolvat, frăţioare?

— Asta nu ţi-o spun.

— Atunci, nici n-am să te întreb. E mai bine ca eu să rămân în afara acestui joc.

— Aşa şi trebuie. Tu trebuie chiar să poţi dovedi că nu eşti amestecat. Ştii unde se află maiorul cazacilor?

— Nu. Am cercetat cu privirea, dar nu am putut descoperi din ce loc conduce împresurarea.

— Atunci, caută-l. Du-te la el şi invită-l să ia cina aici, invită-i chiar şi pe ofiţeri. Îţi va fi uşor să-i reţii aici până la miezul nopţii. Atunci trebuie să acţionăm. Ia calul şi pleacă imediat, căci se va întuneca în curând!

Ţăranul porni la drum. Îşi îndeplini repede sarcina, căci nu durǎ mult şi se întoarse cu răspunsul că maiorul, deşi fusese puţin uimit, acceptase totuşi invitaţia.

Sam vru să mai afle unde se afla maiorul acum. Apoi îl căută pe buriatul Gisa, care, din ordinul Karpalei, îl însoţise aici pe cazacul „Numărul 10” şi îl întrebă dacă era pregătit să dea o mână de ajutor la fuga surghiuniţilor. Gisa fu de acord şi vânătorul american îl puse la curent cu totul. Următoarea lor sarcină era să-l caute, în secret, pe maior.

Se furişară cu precauţie, de-a lungul câmpiei întunecoase, în apropierea locului indicat, fură de două ori mai prudenţi şi se târâră uşor înainte, culcaţi la pământ, în cele din urmă, văzură la câţiva paşi înaintea lor, în întuneric, o grămadă nedefinită. Era un gen de adăpost pe care cazacii fuseseră nevoiţi să-l ridice din crengi, pentru ca şeful lor să nu înnopteze sub cerul liber.

— Iată cuibul în care se ascunde păsărică, îi şopti Sam

buriatului. Acum trebuie să fim atenţi. Maiorul trece, din când în când, pe la santinele. Noi îl urmăm şi facem în aşa fel, de parcă ne-am fi întâlnit din întâmplare. Schimbăm câteva cuvinte între noi, aşa încât el să creadă că ne spionează, fără a fi văzut. După aceea, vom câştiga partida.

Aşteptară timp mai îndelungat. În colibă ardea o lumină, a cărei rază licărea printre ramuri. În cele din urmă, maiorul şi locotenentul ieşiră afară. Ambii erau uşor de recunoscut.

— Deci, spuse maiorul. Dumneavoastră mergeţi pe la santinele. Eu însumi mă voi furişa până la curte. Invitaţia ţăranului îmi stârneşte unele bănuieli. S-ar putea să fie bine intenţionat, dar poate vrea doar să ne ademenească să plecăm de aici, pentru a-i pune în siguranţă pe surghiuniţi. Să nu-şi închipuie cumva că o să ne poată înşela. În funcţie de circumstanţe, mă voi întoarce mai devreme sau mai târziu.

Cu acestea, cei doi ofiţeri se despărţiră.

— Facem un ocol, îi spuse Sam Hawkens însoţitorului sau şi alergăm repede la Dobronici, căci trebuie să ajungem înaintea maiorului.

Se grăbiră să plece şi ajunseră, într-adevăr, în curtea ţăranului, înaintea maiorului. Sam îi porunci buriatului să aştepte acolo şi el se furişă spre fântână, unde se ascunse în spatele tufişurilor.

După scurt timp, auzi paşi uşori, furişaţi. Maiorul veni şi păşi printre tufe, fără a-l zări pe vânător. Sam fugi, neauzit, înapoi la Gisa.

— Acum, Gisa, tu te duci la fântână şi te aşezi acolo, ca şi cum ai avea ceva de făcut! Am să vin şi eu imediat. Apoi vorbim suficient de clar, ca să ne poată auzi.

Gisa plecă şi, după puţin timp, îl urmă şi Sam.

— Cine e acolo? întrebă Sam cu voce tare.

— Eu, răspunse buriatul, fără a-şi pronunţa numele.

— Ah, tu! Dă-mi să beau.

Sam se prefăcu că bea ceva; apoi spuse:

— Dobronici este foarte ocupat în seara aceasta. I-a invitat pe ofiţeri. Ar fi putut să se abţină în seara asta având în vedere surghiuniţii.

— Acelora le este absolut indiferent dacă domnii se află sau nu aici, ca invitaţi. Au trecut de mult munţii.

— La asta m-am gândit şi eu; dar nu cred; cred că sunt încă aici. Ascultă aici, la mine: pe când mă aflam, astăzi, dincolo de stânci, la lac, aproape de gura de vărsare a râului şi mă întorceam prin întuneric, am auzit deodată voci în faţa mea. Am crezut că sunt cazacii care se furişau pe acolo şi am mers liniştit mai departe. Dar, doi oameni stăteau sub un copac, vorbind unul cu celălalt şi atunci, spre mirarea mea, am auzit că sunt „oameni sărmani”.

— Totuşi, numai doi care s-au desprins de ceilalţi?

— O, nu! Toţi sunt acolo. Cei doi bărbaţi vorbeau despre asta. Ştii cum au reuşit să scape de cazaci? Au intrat direct în lac şi au înotat pe lângă stâncile de la mal, până când au găsit un loc unde să se oprească. Bineînţeles că acest lucru nu l-au bănuit cazacii. În felul acesta au scăpat, fără nici un accident.

— Da, dar numai deocamdată. Mâine dimineaţă, când se va lumina de ziuă, cazacii vor cerceta, cu siguranţă, stâncile de la mal şi îi vor descoperi pe fugari.

— Dar ce crezi tu! Ei vor fi de mult plecaţi. Vor porni la miezul nopţii. Unul dintre ei a amintit acest lucru. Nu se vor îndrepta spre graniţă, nici spre satul de cazaci, ci în direcţia bacului.

— Ah! E o idee deşteaptă! Astfel se îndepărtează de graniţă şi apoi, după un ocol, se vor afla în siguranţă.

— Corect! Vor trece râul cu bacul, vor călări înainte pe malul celălalt şi se vor întoarce mai târziu pe partea aceasta, trecând înot. Aşa vor trece repede peste graniţă, în vreme ce cazacii vor sta aici şi se vor gândi că pasărea se află încă în cuib.

— Foarte inteligent! Cum vor ajunge însă, la bac, căci le stau în drum santinelele cazacilor?

— Ah, nimic mai uşor! Câţiva indivizi mai puternici se vor strecura, pe jos, pentru a lua prin surprindere santinelele respective. Nu e mare lucru să iei de gât un om care nu bănuieşte nimic şi să-l împiedici să ţipe.

— Ai stat de vorbă cu cei doi?

— Nu. Nu vreau să am de-a face cu ei. Faptele lor sunt împotriva legii.

— Ar trebui să-l informezi pe maior.

— Acesta nu mi-ar da crezare. Şi, de fapt, cel mai bine este să nu te amesteci în treburile altora. N-am de gând să-mi ard degetele pentru alţii. În cazul în care cazacii îşi fac datoria, nu-i vor scăpa pe fugari. Treaba asta nu-mi dă mie dureri de cap. — Nu intri şi tu cu mine în casă? Eu n-am mâncat încă.

După această discuţie, Sam şi buriatul se îndepărtară.

Maiorul înţelesese totul foarte bine şi se bucura enorm. Era o descoperire straşnică! Se strecură grăbit spre coliba sa şi dădu ordinele necesare.

Ordonă să se despartă toate avanposturile şi să se îndrepte spre râu, acolo unde se afla bacul. Astfel, drumul spre satul de cazaci şi spre graniţă era liber, nu se mai afla acolo nici un cazac — şi exact asta intenţionase să facă vicleanul Sam.

Vânătorul american mai aşteptă puţin şi apoi se furişă spre râu. În apropierea bacului, se convinse că planul său reuşise pe deplin. Cazacii erau aşezaţi pe două rânduri groase, pe dreapta şi pe stânga locului de trecere şi aşteptau apropierea surghiuniţilor, care, după părerea lor, trebuiau să cadă în capcană, fără a bănui nimic.

Mulţumit, Sam se întoarse.

Între timp, maiorul sosise la Dobronici, împreună cu cei doi ofiţeri ai săi. Domnii stăteau deja foarte veseli la masă şi mâncau, dar, mai ales, beau. Vinul le plăcea grozav de mult, dar nu beau chiar fără măsură, fiind cu gândul da evenimentele de| la miezul nopţii.

Când trecu de ora unsprezece, maiorul se ridică.

— Peter Dobronici, îţi mulţumim foarte mult pentru invitaţie. Ne-a făcut o deosebită plăcere.

— Asta mă bucură. Dar, sper că nu vreţi să plecaţi deja?

— Ba da. Avem un plan care îţi va face multă, plăcere. Nu vrei să ne însoţeşti o oră?

— Cu plăcere! răspunse ţăranul, deşi nu se simţea deloc bine.

Merseră în tăcere, o vreme, unii lângă alţii. Deodată, maiorul izbucni, pe un ton aspru:

— Pater Dobronici, îţi ordon să-mi spui adevărul. Eşti sau nu eşti prietenul aşa-numiţilor „oameni sărmani”?

— Eu sunt prietenul tuturor oamenilor.

— Asta nu mi-e de ajuns. Eu vreau un răspuns clar, la

întrebarea mea.
— Iar eu îţi spun că sunt prietenul tuturor supuşilor care îşi fac datoria.
— Bine. Dacă este adevărat ceea ce spui, atunci n-ai să le dai „oamenilor sărmani” nici un ajutor. Şi totuşi, îi ţii ascunşi aici, la tine!
— La mine? Nu.
— Chiar nu ştii unde sunt?
— Nu, tăicuţule.
— Atunci eu ştiu mai multe decât tine. Se află încă aici. Ştiu şi locul unde se ascund şi ştiu şi pe unde vor să se furişeze pe lângă santinelele mele. Dar mi-am luat măsurile necesare şi nu îmi mai pot scăpa.
— Dacă vei reuşi, am să mă bucur, spuse Dobronici, în ciuda spaimei pe care o simţea.
— Sunt convins de asta, râse, batjocoritor, maiorul. Şi pentru a-ţi dubla bucuria, am să te iau cu mine acum; trebuie să fii de faţă, când şoarecii aceştia vor cădea în cursă.
— Domnule, nu vreau să am nimic de-a face cu asta! Scoateţi-mă din joc!
— Nici prin cap nu-mi trece! Dacă te las să pleci acum, n-ai avea ceva mai urgent de făcut decât să-i previi pe nemernici. Deci, înainte!
Neavând încotro, Dobronici merse mai departe.
Mila şi mama erau îngrijorate de faptul că maiorul îl luase cu el pe Dobronici. Când văzură că trece timpul şi acesta nu se mai întoarce, se adresară, alarmate, lui Sam.
Isteţul vânător râse mulţumit.
— Exact aste şi aşteptam. Dar nu vă fie teamă! Nu i se va întâmpla nimic ţăranului. Trebuie să se afle acolo, când îi vor prinde pe „oamenii sărmani”, care ne vor părăsi.
— Ce? strigă Mila, speriată? Vor să plece acum?
— Exact, la miezul nopţii.
— Dumnezeule! Dar miezul nopţii va fi peste un sfert de oră!
— Într-adevăr, spuse Sam, deosebit de calm.
Mila aproape că plângea. Dădu să se repeadă afară. Sam, însă, o apucă de mână.
— Nu fi aşa de grăbită, copila mea! Totul este în cea mai

bună ordine. Şi, zâmbind viclean, adăugă: de fapt, nu pleacă chiar toţi. Unii mai rămân; de exemplu „Numărul 10”.

— Şi familia Boroda? exclamă ea, involuntar.

— Şi ei rămân aici, zâmbi micuţul, binevoitor.

Mila rămase o clipă jenată. Simţea că se cam grăbise să pună acea întrebare.

— Trebuie să mă duc la surghiuniţi, spuse ea, din nou, în felul ei hotărât. Înainte de a pleca, aş dori, cel puţin, să-mi iau rămas bun. Dar tu ai afirmat mai devreme că maiorul îi va prinde.

— Ar vrea el, dar n-o să primească nimic. Am avut eu grijă să-l îndrept pe un drum greşit. Du-te sus în grabă şi spune-le fugarilor că îi aştept.

Mila se grăbi să plece, în bezna de afară.

Prevăzătorul Sam ordonase deja ca argaţii de încredere să aducă, în secret, caii care aparţineau surghiuniţilor.

La câteva minute după miezul nopţii, fugarii coborâseră din bradul uriaş. Caii fuseseră înşeuaţi şi acum începu marşul nocturn.

În frunte, călăreau Sam Hawkens, Dick Stone, colonelul Sendevici, Alexius Boroda şi Gottfried von Adlerhorst, fostul cazac „Numărul 10”. Will Parker fusese lăsat să-l păzească pe fostul derviş.

Şi „Numărul 84” voia să-i însoţească împreună cu vânătorii săi, dar Sam reuşise să-l determine să-şi schimbe părerea. Nu era necesar să se expună atâţia pericolului de a fi descoperiţi. Din acest motiv, nu luă cu el decât fugarii care aveau cai. Ceilalţi, urmau să vină pe jos şi anume, sub conducerea unui om de nădejde pe care îl alesese din rândurile lor.

Pe drum, trupa lui Sam nu întâlni nici un cazac. În faţa satului de cazaci, călăreţii se opriră. Persoanele mai în vârstă rămaseră în urmă, să păzească animalele; ceilalţi pătrunseră, prudenţi, prin poarta nepăzită a satului.

Peste tot era întuneric. Locuitorii aşezării dormeau de mult. Sam îşi alese câţiva oameni precauţi, printre care Alexius, Sendevici, Gottfried von Adlerhorst şi Dick, îşi scoase haina şi împrumută mantaua de la unul din surghiuniţi. Apoi scoase la iveală un mic recipient.

— Aici este funingine din afumătoarea lui Peter Dobronici,

spuse el. Înnegriţi-vă feţele! Trebuie să mergem la locuinţa comandantului-şef, căci acolo se află sigur cheile arsenalului şi încă alte lucruri de care avem urgent nevoie, dacă nu mă înşel. Nu trebuie să fim recunoscuţi.

Mica trupă se îndreptă spre casa cane se afla foarte aproape de zid. Obloanele erau trase. Dar, prin crăpăturile lor pătrundeau raze subţiri de lumină. Deci, aici, oamenii încă nu se culcaseră.

Sam privi, printr-o crăpătură, în odaie. Văzu o cameră bine dotată. O femeie şedea la masă şi citea. Părea să fie singură. Gottfried se apropie de Sam şi se uită şi el înăuntru.

— Aceasta trebuie să fie soţia maiorului, fu de părere vânătorul american.

— Să batem la uşă.

— Nu. Înainte de a deschide, s-ar putea să ne întrebe cine suntem şi aşa să ne creeze greutăţi de care nu avem nevoie.

— Atunci, cum intrăm în casă?

— Prin fereastra de pe acoperiş. Am cercetat totul, în timpul zilei. Am să aduc o scară. Aşteptaţi puţin!

Se furişă în spatele casei şi se întoarse curând cu o scară.

Se urcă primul pe zid şi aşeză scara de pe margine până pe acoperiş, aşa încât aceasta ajungea exact până la fereastra deschisă.

— Am să urc eu primul, şopti el. De îndată ce veţi vedea o lumină arzând, jos, coborâţi şi voi.

Se căţără sprinten până înăuntru. Acolo scoase o lumânare de seu şi o aprinse. Se afla într-o încăpere mică, în care nu se aflau decât vechituri. Uşa era prevăzutădoar cu o simplă clanţă.

Acum veniră şi ceilalţi.

— Scoateţi-vă cizmele! porunci Sam, în şoaptă.

Deschiseră uşa. Nu departe de acolo, cobora o scară.

Faţă în faţă se afla o a doua uşă de odaie, în spatele căreia se auzea un sforăit puternic.

Sam aşeză un paznic acolo, pentru a se asigura împotriva vreunei tulburări neaşteptate. Apoi coborâră treptele, fără să facă nici un zgomot.

La stânga, se afla camera de toate zilele, în care priviseră mai înainte prin oblon. Uşa din partea dreaptă era încuiată.

Se putea presupune că acolo se afla o odaie, în care nu era nimeni.

Sam stinse lumina.

— Intrăm acum? întrebă Dick.

— Nu, răspunse vânătorul american. Femeia s-ar putea speria de moarte. Acum batem la uşă.

Dar, după ce ciocăniră, nu veni nici un răspuns. Părea că femeia se speriase atât de tare, încât nu mai putea vorbi. Acum, Sam deschise larg uşa, ca să poată privi înăuntru, dar aşa încât faţa sa neagră să nu poată fi văzută şi spuse prietenos, cu o voce prefăcută:

— Nu te speria, măicuţă! Nu venim la tine ca duşmani.

Femeia sărise de pe scaun şi stătea nemişcată în mijlocul camerei.

Când bărbaţii intrară şi ea le văzu feţele, vru să strige, dar nici un sunet nu-i ieşi de pe buze şi îşi duse doar amândouă mâinile la inimă.

— Astăzi suntem mauri, dar altfel suntem băieţi buni, hi-hi-hi-hi! râse Sam. Nu vrem să-ţi facem nimic şi am dori doar să te rugăm să ne răspunzi la câteva întrebări, buna mea măicuţă.

— Cine sunteţi? se bâlbâi ea.

— Suntem „oameni sărmani”.

— Doar nu aceia pe care îi caută bărbatul meu?

— Da, tocmai aceia suntem. El nu are gânduri bune cu noi. Totuşi, noi nu-i vom plăti cu aceeaşi monedă. Şi acum, ascultă! Deci, presupun că eşti soţia maiorului, aşa cum ai lăsat să se înţeleagă din cuvintele tale.

— Da.

— Cine se mai află în casă?

— Doar Katinka, bătrâna mea servitoare. Doarme sus, în camera ei.

— Aşa e. Observ că ne spui adevărul şi asta-i bine pentru tine. Ştii unde se află cheile de la arsenal?

Femeia ezită. Dar frica fu mai puternică decât chibzuinţă.

— Acolo, în dulăpiorul pentru chei.

Sam îl deschise şi găsi înăuntru o legătură de chei şi lângă ea, o cheie singură, pe care o compară cu celelalte.

— Ah, spuse el, precis asta este cheia principală.

— Da. Cu ea se deschid uşile arsenalului.

— Foarte bine! Pe aceasta o voi lua şi iată legătura!

Sam îi dădu cheia lui Dick şi apoi privi cu atenţie prin odaie. În colţ, la fereastră, se afla o masă de scris.

— Aici lucrează soţul dumneavoastră?

— Da.

— Vrem să ne uităm prin sertare.

Percheziţia păru să-l mulţumească, pentru că dădu satisfăcut din cap şi apoi îi făcu un semn cu mâna colonelului Sendevici, să se apropie de el.

— Priveşte, îi şopti ei, aici se află sigiliul şi ştampila regimentului, precum şi formulare şi tot ceea ce mai trebuie! Restul e treaba ta.

— Am înţeles! Pot să-mi alcătuiesc câteva ordine, care să fie suficiente pentru a ne legitima pe toţi şi, în acelaşi timp, să ne asigure protecţia şi ajutorul tuturor autorităţilor. Dacă aş şti numele ofiţerilor de aici! Ştampila cu semnătura maiorului o am aici.

— Iar în celălalt sertar am văzut o listă, care precis conţine numele dorite.

Sendevici îşi trase un scaun iar Sam îi aduse lampa. Apoi, colonelul începu să frunzărească lista.

Femeia păru, în sfârşit, să-şi dea seama că nu avea de ce să se teamă de nici un pericol la adresa ei. Se adresă lui Sam.

— Ştii ce faci?

— Da, măicuţă, ştiu exact ce fac, râse el. Nu este nici un fel de nelegiuire. Doar l-am sfătuit pe tăicuţul acesta să facă unele însemnări aici. Afară, pe întuneric, nu poate să scrie. N-ai cumva un păhărel de votcă pe aici?

— Dincolo, nu aici în odaie.

— Atunci, să mergem împreună acolo. Aprinde o lumină! Ne e sete.

Procedând astfel, Sam Hawkens încerca s-o ademenească pe femeie să plece de acolo; ea nu trebuia să vadă că, acesta folosea ştampila şi sigiliul.

Când se reîntoarseră ei în odaie, Sendevici se sculase deja de la masă şi îşi băga în buzunar mai multe foi de hârtie.

— Gata? întrebă Sam.

Sendevici înclină doar capul, în sens afirmativ.

— Atunci, să plecăm de aici şi să mergem la arsenal. Tu, însă, rămâi cu măicuţa şi ai grijă să stea liniştită.

Ultimele cuvinte îi fuseseră adresate lui Gotfried von Adlerhorst, care nu avea nevoie de tunică militară, pentru că nu pleca împreună cu surghiuniţii.

Santinelei aflate sus, la uşa servitoarei, i se porunci să coboare încet şi apoi părăsiră cu toţii casa, mai puţin Gottfried şi se furişară, împreună cu tovarăşii care aşteptau afară, spre arsenal.

— Am găsit deja un plan al magaziei, îi spuse colonelul Sendevici vânătorului american, şi, de asemenea, un registru cu toate obiectele păstrate acolo. Se pare că maiorul ţine foarte mult la ordine şi a preluat stocul chiar zilele acestea. Ştiu, de exemplu şi unde găsim felinare.

— Este minunat! Dar mai întâi trebuie să facem inofensive cele două santinele, una se află în faţă; cealaltă în spate. Eu îl preiau pe primul iar tu, Dick, pe cel de-al doilea. Noi doi avem experienţă în astfel de lucruri. Trage-i una să-şi piardă cunoştinţa! apoi îl aduci aici, în faţă. Legăm băieţii şi îi ascundem undeva, să nu ne poată deranja cu nimic.

În apropierea clădirii, Sam şi Dick se furişară singuri mai departe.

Deja după scurt timp, vânătorul american scoase un fluierat uşor. Ceilalţi îl urmară şi îl văzură stând lângă santinela care zăcea la pământ inconştientă şi legată. Imediat după aceea, apăru şi lunganul Dick, care îşi ţinea cazacul în spate, ca pe un sac.

— Şi, acum, spre felinare! chicoti Sam, mulţumit.

— Aici, pe uşa din mijloc! îi făcu semn Sendevici micuţului.

Sam încercă cheia principală; se potrivea. Se găseau într-o largă încăpere boltită şi, la lumina lumânării de seu, văzură atârnând pe pereţi, de jur-împrejur, şei şi tot harnaşamentul necesar.

Găsiră şi felinare şi le aprinseră. Apoi, colonelul Sendevici îşi conduse oamenii în încăperile unde se aflau uniformele.

Din fericire, toţi locuitorii satului dormeau adânc şi fără grijă. Paznic de noapte nu exista aici, întrucât totul se afla sub protecţia cazacilor. Astfel reuşiră, fără nici o teamă, să golească toate camerele arsenalului. Activitatea secretă

febrilă dură mai mult de o oră, apoi oamenii ieşiră, în sfârşit, afară. Luminile fură stinse, uşile încuiate. Totul era la fel de liniştit şi întunecat, ca mai-nainte.

Fugarii, care erau îmbrăcaţi în straie civile, părăsiră acum casa îmbrăcaţi în uniforme de cazaci. Fiecare ducea în spate câte o şa şi harnaşamentul necesar, iar unii dintre ei chiar două sau trei. Alţii cărau uniforme. Toate acestea erau pentru tovarăşii lor de drum, care veneau pe jos şi urmau să-şi primească doar aici caii. Unii se dotaseră şi cu arme. Părăsiră satul prin poarta aflată în zid, prin care intraseră şi se îndreptară spre dreapta, pentru a se furişa spre caii cazacilor.

Sam se strecură tiptil înainte, pentru a iscodi şi a vedea câţi cazaci păzeau caii şi unde se aflau. Erau numai patru oameni. Dormeau, întinşi pe pământ.

Vânătorul american îi aduse şi pe ceilalţi şi, înainte ca paznicii să se fi trezit de-a binelea, erau deja legaţi şi li se puseseră căluşe în gură.

Puseră şeile pe cai. Pe caii care erau în plus, încărcară proviziile de alimente şi muniţii pe care le găsiseră în arsenal; apoi, „oamenii sărmani” plecară călare spre locul unde îşi lăsaseră căii lor şi unde aşteptau deja tovarăşii lor de suferinţă, care veniseră pe jos. Fură şi ei îmbrăcaţi în uniforme şi, în curând, erau gata de plecare.

Oamenii se înghesuiră spre vicleanul Sam Hawkens, pentru a-i mulţumi. El chicoti doar uşor, în sinea sa.

— N-are nici o importanţă! râse el. Am mai săvârşit şi alte trăznăi, dacă nu mă înşel. Faceţi-mi doar hatârul şi nu mă trădaţi că am participat şi eu la asta! Legea rusă ar putea să mă ia niţel de ceafă, iar apaşilor şi comanşilor o să le pară rău, dacă nu-i vor mai revedea pe bătrânul Sam Hawkens, hi-hi-hi-hi!

— Nimeni n-o să afle aşa ceva! îl asigură colonelul Sendevici.

— Să sperăm că vă reuşeşte şi continuarea fugii, aşa cum v-a reuşit şi începutul! Aveţi acum tot ce vă trebuie — cai, arme, alimente şi documente de liberă trecere.

— În ce priveşte armele, am găsit, de fapt, cam puţine. Nici cu muniţia nu stăm prea bine.

Ei, această lipsă se poate remedia uşor. Îndreptaţi-vă mai

întâi spre Verhne-Udinsk. Dacă treceţi cu bine, veţi întâlni, nu departe de aici, ceata buriaţilor, care vine încoace, condusă de principele Bula, pentru a vă aduce arme. Pulbere şi cartuşe. Spuneţi-i principelui că voi sunteţi aceia pentru care erau destinate acele lucruri şi le veţi primi.

— Dacă o să ne creadă.

— Nu vă faceţi nici o grijă în privinţa asta. Eu m-am despărţit pe drum de buriaţii din Verhne-Udinsk, pentru că mă grăbeam. Am să-ţi spun un lucru care îl va face pe principele Bula să-ţi dea crezare. Pe drumul încoace, ne-a întâmpinat un bun prieten, care se mai află încă la buriaţi. Numele lui este Hermann von Adlerhorst. Adresează-i-te lui şi spune-i că eu te trimit! Înştiinţează-l să se grăbească, pentru că am pus deja mâna pe fostul derviş!

— Pe ce?

— Pe derviş. E suficient atât. Acum, însă, nu mai pierdeţi timpul! Înainte de ivirea zorilor trebuie deja să fiţi departe de aici, dacă vreţi să vă reuşească evadarea. Domnul fie cu voi!

O ultimă strângere de mână şi o scurtă învoială cu privire la locul unde, mai târziu, Sendevici să dea de ştire despre desfăşurarea evadării — şi „oamenii sărmani” dispărură călare în noapte.

Vânătorul american se reîntoarse, împreună cu Dick şi Boroda, în casa maiorului. Mai trebuiau luate acolo câteva măsuri.

Bătură, cu prudenţă, la uşă şi Gottfried von Adlerhorst le deschise. Maioreasa stătea la masă cu o figură abătută; în tot acest timp, nu se mişcase din loc.

— Ei, măicuţă, am venit să ne luăm rămas-bun de la tine, spuse Sam Hawkens. Priveşte, pun la loc cheile în dulăpior! Deci, vizita noastră nu te-a costat mai mult decât o sticlă de votcă şi pentru asta poţi să te consolezi.

— Oh, voi sfinţi! gemu ea şi vru să se ridice.

— Nu, nu, măicuţă! continuă Sam Hawkens. Stai jos liniştită. Ţie nu ţi se va întâmpla nimic.

— Dar cine poate sta liniştit, atunci când i se intră cu forţa în casă! protestă ea acum.

Sam Hawkens o privi, prietenos, clipind din gene.

— Vezi, măicuţă, asta voiam să aud de la tine. Eşti agitată.

Aş dori, însă, ca tu şi servitoarea ta să vă purtaţi bine, până ce soţiorul tău se va întoarce acasă. De aceea, o să trebuiască să vă leg puţin. Adu servitoarea jos! îi ordonă el lui Dick Stone.

— Să mă legi pe mine? strigă maioreasa. Dar ce, nu ştii că sunt soţia unui ofiţer superior?

Ea păşi mândră spre Sam.

— Nu te enerva, măicuţă! Ai perfectă dreptate. Tocmai datorită rangului tău, te-am tratat cu toată consideraţia. Şi de legat, te vom lega cu toată blândeţea, hi-hi-hi-hi!

Dick Stone o aduse jos pe servitoarea ce fusese sculată din somnu-i liniştit.

Sam Hawkens legă ambele scaune cu sfoară, unul de altul, iar cele două femei fură nevoite să se aşeze, spate în spate, pentru a putea să fie legate.

— Aşa! spuse, mulţumit, Sam. Am să ridic obloanele. Când se va lumina de zi iar bunii locuitori din sat vor vedea ferestrele închise, se vor gândi că vi s-a întâmplat ceva. Dar să nu cumva să ţipaţi. Altfel o s-o păţiţi. Afară rămâne de pază o santinelă.

El ridică obloanele. Apoi stinse lumina, zăvorî uşa pe dinăuntru şi, curând după aceea, cei patru părăsiră casa în acelaşi mod în care intraseră.

Sam se schimbă de mantaua luată de la fugar şi îşi puse, din nou, haina sa. Apoi se întoarseră la curtea lui Dobronici.

La fântână se spălară mai întâi de funingine şi apoi Sam şi Dick intrară în casă, în vreme ce Gottfried şi Alexius Boroda se reîntoarseră în ascunzătoare, unde părinţii fugarului aşteptau îngrijoraţi.

În odaia de toate zilele a ţăranului ardea lumina: Mila şi mama ei nu se culcaseră. Grija pentru tată nu le lăsase să doarmă. Sam le linişti şi le spuse că surghiuniţii scăpaseră şi că nu mai aveau de ce să se teamă pentru Dobronici.

Apoi, îl vizită pe Will Parker, lângă care se afla acum şi Dick. Cel închis în afumătoare, Florin-Bill Newton, actualul negustor Fedor Lomonov, fusese liniştit.

Ţăranca, pe jumătate liniştită de cuvintele lui Sam, se duse în odaia de dormit, pentru a încerca să se odihnească puţin.

Mila, însă, rămase trează. Atât de multe gânduri îi

frământau mintea, încât nu mai putea dormi. Luă un lucru de mână; dar curând observă că nu se putea concentra nici asupra acestuia.

Atunci ieşi afară, pentru a se linişti, făcând o plimbare prin aerul răcoros al dimineţii.

Involuntar, paşii o purtară spre bradul uriaş şi ea se urcă în copac, fără a-şi da seama de ce făcea acest lucru.

În grotă era linişte. Mila străbătu încet încăperile, pentru a nu-i deranja pe cei ce dormeau şi ieşi afară, în crater, în a cărui adâncime pătrunsese strălucirea dimineţii. Se urcă pe marginea craterului şi privi spre ţinutul întins.

Malurile râului erau acoperite de o ceaţă groasă. Fata se aşeză, îşi încrucişa mâinile în jurul genunchilor şi privi tristă în depărtare.

Stătea aşa nemişcată şi aştepta răsăritul soarelui.. Deodată auzi paşi în spatele ei. Îl zări pe Alexius Boroda, care se apropia încet de ea.

— Salutare, Mila Dobronici! spuse el. Este permis să stau puţin aici şi să privesc?

— Dar cine îţi interzice acest lucru? întrebă ea, roşind.

— Dar poate nu îţi face plăcere să te deranjez?

— O, nu, dimpotrivă! Eu — eu am venit aici să încerc să văd dacă îl pot zări pe tatăl meu, când se luminează de ziuă.

— Îţi faci griji pentru el?

— Da.

— Nu ai nici un motiv. Din contră. Faptul că s-a aflat toată noaptea împreună cu maiorul este în avantajul lui. Altfel ar fi putut fi bănuit că a participat la renghiul pe care surghiuniţii l-au jucat cazacilor. Acum, însă, s-a dovedit că el nu a fost acolo. Vânătorul cel străin a ştiut să le aranjeze foarte abil pe toate; e de admirat.

— Chiar au scăpat „oamenii sărmani”?

— Da.

— Slavă Domnului. Mă bucur din toată inima pentru ei. De ce n-ai plecat şi tu cu ei? Acum te-ai fi aflat în siguranţă.

— Ei, chiar aşa de mare nu este încă această siguranţă. Le mai stau în cale destule pericole, căci drumul este foarte lung, spuse, pe gânduri, Alexius.

— Dar acest drum duce spre libertate, accentuă Mila.

— Şi drumul meu va duce spre libertate, spuse tânărul Boroda, cu toată certitudinea. Împreună cu părinţii, voi întoarce pentru totdeauna spatele Rusiei.

— Şi o faci cu plăcere?

— Bineînţeles. Nu e plăcut să trăieşti în împărăţia ţarului, unde biciul se abate destul de des şi asupra oamenilor liberi. Te simţi ameninţat. Nu la fel gândeşte şi tatăl tău?

— Nu ştiu. Pot doar să-ţi spun că nu se mai simte bine aici, în Siberia. De aceea vrea să plece în ţinutul Varşoviei. Mama dimpotrivă, fiind născută în Germania, ar prefera să plecăm mai departe, spre Vest. Ea iubeşte Germania şi vorbeşte mult despre patria ei.

— Ascultă, Mila, se repezi Alexius, cu ardoare, ar trebui să-l întrebi pe tatăl tău dacă n-ar vrea să plece împreună cu noi!

— În Germania? La ce te gândeşti? Tata este un ţăran rus liber şi nu are nici un motiv să plece pentru totdeauna din ţară.

— Asta până acum, poate însă există un motiv serios pentru a face asta.

Alexius privi zâmbind spre Mila, care se uita întrebătoare la el. Apoi adăugă, plin de importanţă:

— Ar trebui să iei de bărbat un neamţ; acesta ar fi un bun motiv!

Mila roşi şi lăsă capul în jos.

— Nu m-am gândit încă la măritiş.

Ea privea pe lângă Alexius. Obrajii ei parcă erau stropiţi cu sânge.

— Mila Dobronici, este adevărat? întrebă el. Chiar n-a venit nimeni, până acum, să-ţi ceară mâna?

— De fapt, a fost unul. Dar pe acela nu-l vreau eu.

Îşi recăpătase figura ei obişnuită şi râse. Atunci Alexius, hotărât, găsi cuvântul potrivit.

— Mila, spuse el, atunci am să-ţi prezint eu o problemă de conştiinţă. Sper că inima ta este încă liberă şi eu — eu te iubesc foarte mult. Vezi, eu vreau să merg în patria mea şi să devin acolo ceea ce este şi tatăl tău un ţăran. Mila Dobronici, spune-mi, ai dori să fii ţărăncuţa mea?

— Îşi încolăci braţul în jurul mijlocului ei — ea nu îl respinse, dar nici nu răspunse.

— Mila, o rugă el, vorbeşte! Ai putea fi atât de bună cu mine, încât să accepţi să fii soţia mea?

Îşi aplecă spre ea capul şi îi privi faţa strălucitoare.

— Da, răspunse ea încet; fusese doar o adiere. Dar urechile dragostei, sunt ascuţite.

O trase pe Mila spre el şi o sărută. Îi primi sfioasă sărutul, dar se trase imediat înapoi, speriată, în spatele lor răsună un chicotit.

— Domol, domol! Aşteptaţi un pic, vreau să iau şi eu parte, hi-hi-hi-hi!

Sam Hawkens urcă grăbit.

— Prietene! strigă Alexius. Ai văzut ce s-a întâmplat aici?

— Mi se pare că tocmai s-a pecetluit aici un tratat de stat, zâmbi pe sub mustaţă micuţul vânător american. Vă felicit din toată inima! Pot să întreb dacă mai ştie cineva de această treabă?

— Nu, răspunse Alexius Boroda, în vreme ce Mila şedea, încurcată, lângă el. Tu eşti primul şi singurul martor.

— Atunci o să am grijă ca, cel puţin, fericitul tată al miresei să fie înştiinţat.

— Te duci la el?

— Da. Cazacii mei aşteaptă încă, stând ca buştenii lângă iapă şi e timpul să-l eliberăm din mâinile lor pe Dobronici al nostru. Nici eu nu vreau să mai deranjez. Căci, mă gândesc că aici mai sunt multe de pus la cale, hi-hi-hi-hi!

Cu acestea zise, se grăbi să plece.

După ce coborî din brad, Sam se îndreptă în direcţia râului şi adoptă atitudinea unui drumeţ nevinovat, care, pierdut în gânduri, îşi îndreptase privirea spre pământ şi nu privea nici la stânga, nici la dreapta. Deodată, fu trezit din meditaţie de un strigăt.

— Stai!

Acum ridică privirea. Un cazac stătea în faţa lui şi îşi ţinea arma îndreptată spre el.

— La dracu'! Pune arma deoparte! spuse Sam. Dacă se descarcă din nebăgare de seamă, s-ar putea ca glonţul să greşească direcţia şi să-ţi intre prin patul puştii direct în corp, hi-hi-hi-hi!

— Cine eşti?

— Sam Hawkens. Sunt oaspetele lui Peter Dobronici.

— Asta să i-o dovedeşti maiorului.

Cazacul scoase un fluierat şi, câteva secunde după aceea, apăru un subofiţer care îl prelua pe Sam şi îl duse la comandant.

Maiorul şedea, prost dispus, pe o grămadă de uscături, în faţa colibei sale. Lângă el se aflau ofiţerii săi şi, printre ei, Peter Dobronici.

— Aduc un surghiunit, se prezentă subofiţerul.

— Un surghiunit? — Ce-ţi veni, nătărăule? Acesta nu-i un surghiunit. — Pleacă de-aici!

Omul o luă din loc.

Maiorul se răsti acum, ca şi mai înainte la cazac.

— Cum ai putut să te arăţi pe aici? Ce cauţi aici?

— Oho, răspunse vânătorul din prerie. Nu sunt obişnuit să permit să mi se vorbească aşa. N-am citit în paşaportul meu că mi-ar fi interzisă plimbarea pe malul râului Selenga.

— Dar eu îţi interzic!

— Cu ce drept? Sunt cetăţean al Statelor Unite ale Americii, care au cele mai bune relaţii de prietenie cu Rusia şi n-am nici un chef să mă las prins de orice cazac ce se ascunde în spatele unui pom, dacă nu mă înşel!

Sam Hawkens vorbise foarte tare; la auzul vocii sale, contele Polikev ieşi din colibă.

— Ce mod de a vorbi faţă de un ofiţer superior! strigă el mirat.

— Prostii! Ce-mi pasă mie! mârâi Sam. Răspund pe acelaşi ton cu care mi se vorbeşte.

— Dar cu ce scop ai venit exact aici, unde m-am oprit eu cu cazacii mei? întrebă maiorul, mai liniştit.

— Nici prin cap nu mi-a trecut că te-aş putea găsi aici! Am plecat să mă plimb, asta-i tot.

— Atunci, încearcă şi plimbă-te în altă parte. Terenul acesta nu este liber acum pentru toată lumea.

— Unui asemenea cuvânt liniştit şi raţional am să-i dau, desigur, urmare. Ştiu că nu-i place nimănui să fie deranjat la exerciţiile de serviciu în campanie.

— Exerciţiu de serviciu în campanie — aş fi vrut eu să fie aşa ceva!

— Deci, ai alt scop, de te afli aici? — Ah, acum îmi dau seama că, probabil, îi pândeşti pe fugari!

— Şi dacă ar fi aşa? întrebă maiorul, neîncrezător.

— Hm! Mi-ar părea rău. Atunci, probabil că ai căzut în cursă.

— Cursă? Cum adică?

— Am să-ţi spun. Ieri seară am tras cu urechea la ceva foarte important. Trebuie să ştii că, de pe când mergeam la vânătoare, sunt obişnuit să dorm mai degrabă în aer liber decât într-o odaie strâmtă. De aceea, ieri, mi-am căutat un locuşor în jurul casei şi anume, lângă fântână, căci îmi place să ascult clipocitul ei. Ştii susurul uniform al apei te adoarme ca un cântec de leagăn?

— Ce-mi pasă mie de somnul tău? mormăi maiorul, nerăbdător.

— Somnul meu? Nimic! Eventual de priveghiul meu! Fii atent! Abia mă lungisem, când am auzit un bărbat venind, care se opri chiar lângă mine. Imediat după aceea apăru un al doilea. Cei doi vorbeau între ei. „A plecat?”, întrebă primul. „Da”, răspunse celălalt. „Am fugit o bună bucată după el. Era într-adevăr maiorul!” Apoi râseră şi, când vorbiră mai departe, am observat că unul dintre ei era chiar Boroda însuşi.

— Să-l ia dracu'! spuse maiorul. Despre ce au mai vorbit?

— Despre un renghi pe care ţi-l jucaseră ţie.

— Ce fel de renghi?

— Te-ar fi convins să crezi ceva, după câte am înţeles eu din discuţia, lor. Probabil că te-au văzut undeva, în întuneric şi aşa au început să vorbească la întâmplare, pentru ca, auzindu-i, să te facă să-ţi trimiţi cazacii într-o direcţie falsă. Ei, în schimb, voiau s-o pornească în direcţie opusă, spre graniţă.

— Sfinte Nicolaie! Iar eu am căzut ca prostul în cursă! Dar de ce nu te-ai prezentat imediat la mine, ca să-mi spui despre această discuţie?

— Eu nu sunt nici cazac, nici rus şi n-au de ce să mă intereseze problemele voastre! Dar, am avut totuşi intenţia să te caut şi să-ţi povestesc.

— N-ai făcut-o însă!

— O, ba da. Numai că nu te-am găsit nicăieri. Nici măcar în sat. Un bădăran bătrân pe care l-am întâlnit mi-a spus că nimeni nu ştie unde te afli. De aceea, m-am întors. Pe drum am întâlnit o grămadă de călăreţi şi pedeştri...

— Ei erau, ei erau! strigă ofiţerul. Când s-a întâmplat asta?

— La scurt timp după miezul nopţii.

— Aşa e, aşa e! Atunci îi aşteptam noi aici! Am să-i fac praf!

— Dacă ai să poţi, tăicuţă!

— În ce direcţie au luat-o? întrebă maiorul, vizibil descurajat, fără a înţelege remarca batjocoritoare.

— Spre satul de cazaci.

— La dracu'! De acum cred că au trecut deja graniţa!

— Dacă ei erau aceia, atunci mai mult ca sigur!

— Trebuie să plec după ei! Repede, repede!

— Pot veni şi eu?

— Din partea mea, fă cum vrei.

— Poate să vină şi Dobronici?

Zicând acestea, Sam îi făcu semn, zâmbind, ţăranului.

— Da, mai ales el! Să fie martor, când am să-i înhaţ totuşi pe câinii ăia! Înainte! Cine mai are cai să încalece! Avanposturile pe aici! În marş forţat spre satul de cazaci!

Nu durǎ mult şi efectivul trupei se puse în mişcare. Contele, nerăbdător să vadă cum va decurge această problemă, călărea lângă maior. Peter Dobronici se ţinea lângă Sam Hawkens, care mergea sprinten la trap.

Ajunseră într-un timp relativ scurt în satul de cazaci, în faţa porţii, se coti la stânga şi se merse după zid, spre locul unde păscuseră caii. Dar animalele nu mai erau acolo, iar cazacii santinele zăceau legaţi la pământ.

Nici nu se poate desene furia oare-l cuprinse pe maior. Nici măcar nu se grăbi să poruncească să fie dezlegaţi oamenii. Pur şi simplu, li se scoaseră căluşele şi apoi trebuiră sa raporteze. Bineînţeles că fură prevăzători şi nu spuseră că dormeau, ci afirmară, în unanimitate, că, la miezul nopţii, veniseră cam o sută de cazaci pe care ei îi consideraseră de-ai lor, până când se dovedi că erau nişte străini care vroiau să fure caii. Ei s-ar fi apărat, dar superioritatea celorlalţi fusese prea mare.

— Câinilor! urlă maiorul. Ce spuneţi? Ce fel de oameni au fost?

— Cazaci.

— Minţiţi!

— Nu, tăicuţule. Erau cazaci, cazaci adevăraţi! Putem să jurăm asta! Tocmai asta ne-a zăpăcit atât de tare, încât i-am lăsat să se apropie de noi!

— Sunteţi complet nebuni! Dacă m-aţi minţit, o să fiţi biciuiţi, până ce vă va cădea carnea de pe oase! Dezlegaţi-i pe aceşti câini! Şi acum, repede în sat! Presimt ceva rău!

Maiorul se grăbi să se întoarcă pe acelaşi drum, spre arsenal; ceilalţi îl urmară.

Sam Hawkens începu să meargă mai încet şi îl trase şi pe Dobronici în urmă.

— Nu te mai grăbi aşa, spuse el. Maiorul se va reîntoarce curând. Are s-o caute pe măicuţa lui, pentru că va trebui mai întâi să ia de la ea cheile de la arsenal.

Ei rămaseră, deci, în urmă şi curând se dovedi că Sam avusese dreptate. De fapt, nu veni însuşi maiorul, ci un cazac se reîntorsese, fugind în cea mai mare grabă.

— Unde te grăbeşti aşa, frăţioare? îl întrebă Sam.

— Spre măicuţa maioreasă. Trebuie să aduc cheile!

— Fii atent, Dobronici, rânji Sam, se va reîntoarce imediat, fără nici un succes!

Într-adevăr, cazacul se repezi înapoi, după câteva minute, de parcă fusese biciuit.

— Le-ai luat? strigă Sam.

— Nu.

Cu acest scurt răspuns, trecu ca săgeata pe lângă ei. După câteva clipe, veni alergând însuşi maiorul, urmat de câţiva ofiţeri. Sam şi Dobronici li se alăturară, de parcă avea acest drept.

Maiorul sună zadarnic la clopoţelul de la uşă. Apoi bătu. Nici asta nu ajută la nimic. De aceea, se duse la o fereastră şi privi înăuntru.

— Deschide fereastra, Katinka! strigă el, răstit.

În lumina spălăcită a zorilor, el o observase pe bătrâna servitoare. Ea şedea pe un scaun care era întors spre fereastră. Întrucât era legată, nu putu îndeplini porunca.

— De ce nu deschideţi, blestematelor? urlă maiorul, furios.

— Pentru că nu putem, tăicuţă! Suntem legate!

— Leg...!

Cuvântul îi rămase agăţat în gât. Se uită mai bine înăuntru şi abia acum observă că două scaune erau legate spate în spate. Pe scaunul întors invers şedea o altă persoană.

— Cine e cealaltă?

— Măicuţa, domnule!

— Ce? — Soţia mea?

— Da, Gregor, eu sunt, răspunse maioreasa, pe un ton plângăreţ şi îşi suci capul spre fereastră, cât putu de mult.

Maiorul zgâlţâi sălbatic de fereastră; sări un canat.

— La naiba, ce se întâmplă aici? strigă el. Cine a făcut asta?

— „Oamenii sărmani”, răspunse maioreasa. Aveau feţele pline de funingine şi au pătruns cu forţa aici.

— Aici şi-a băgat dracul coada! Ce au căutat aici? Am să-ţi povestesc. Dar, mai întâi, dezleagă-ne!

Făcând un salt, maiorul sări pe fereastră; ceilalţi îi urmară exemplul. La fel precedă şi Sam, de parcă era de-ai casei şi, înainte ca ofiţerul să-şi dea seama ce trebuie să facă mai întâi, micuţul păşi spre cele două femei şi le dezlegă sforile care le ţineau strâns legate de scaune.

— Aşa, măicuţă, spuse el cu vocea lui naturală, pentru ca să nu-l poată recunoaşte. Acum, povesteşte-ne ce s-a întâmplat!

Maioreasa povesti, confuză, evenimentele de peste noapte, atât cât văzuse şi auzise.

Abia după mult du-te vino, află maiorul ceea ce vroia şi, curând după aceea, trebui să se convingă, în arsenal, că fuseseră furate nenumărate uniforme, arme şi alte obiecte.

Vestea rea trecu ca fulgerul, din gură în gură.

Maiorul îşi ieşise din fire. El porunci să se adune toţi locuitorii şi îi interogă, dar nu putu afla nimic altceva, decât că dormiseră duşi şi nu observaseră nimic.

Comandantul de plasă era în pericol să primească o săpuneală amarnică din partea superiorilor săi, chiar o pedeapsă, o condamnare. Nu ştia ce-ar fi putut să facă.

Ofiţerii săi erau mai calmi şi sugerară să ia măsurile

necesare pentru a porni în urmărirea fugarilor. Lăsară felinarele aprinse, confiscară toţi caii disponibili ai cetăţenilor şi completară astfel, cu greu, numărul călăreţilor, pentru a trimite ştafete de-a lungul graniţei. Evadaţii nu puteau fi prea departe. Probabil că fuseseră văzuţi trecând de-a lungul graniţei de santinelele militare chineze. Purtau uniforme de cazaci. În orice caz, trimiseră, în sfârşit, toate dispoziţiile spre zona de graniţă. Că evadaţilor le putuse veni ideea extrem de îndrăzneaţă de a se îndrepta spre interiorul ţării, aceasta nu-i trecu nimănui prin gând.

Sam Hawkens văzuse şi auzise suficient. De aceea, se hotărî să se reîntoarcă la casa ţăranului, iar Peter Dobronici, obosit după noaptea nedormită, fu de acord cu ei.

Părăsiră satul de cazaci şi plecară, pe îndelete, spre casă.

Pe drum, vânătorul american îi povesti lui Dobronici, amănunţit, ce se petrecuse noaptea trecută în sat şi de ce drumul care fusese ales pentru surghiuniţi era cel mai sigur.

Apoi aduse vorba despre Alexius Boroda şi Mila şi îl întrebă pe Dobronici dacă i-ar plăcea să-l aibă de ginere pe tânărul vânător de samuri.

Ţăranul privi înaintea sa şi merse o vreme, fără să scoată vreun cuvânt.

— Se pare că ai unele îndoieli, spuse Sam.

— În ceea ce priveşte persoana lui Boroda, nu, dar el este german şi eu sunt rus. Bineînţeles că Boroda, dacă se va căsători cu fiica mea, va vrea să plece cu ea în Germania. Şi atunci soţia mea şi cu mine vom fi nevoiţi să ne despărţim, probabil, pentru totdeauna de ea. Asta n-aş vrea, în nici un caz. Şi soţia mea s-ar opune. Altminteri, vreau să le spun din toată inima un DA, pentru hotărârea pe care au luat-o.

— Minunat! Cred că nu te vei căi şi vei avea parte numai de bucurii din partea lor. Acum, însă, să ne dăm osteneala să ajungem mai repede acasă. Aştept un bărbat în al cărui nume acţionez eu aici şi cred că va sosi curând. Este chiar posibil să fi ajuns. Cred că este foarte nerăbdător să afle ultimele noutăţi de la Sam Hawkens. Vino, prietene Dobronici! Când îmi închipui ce ochi va face omul, îmi tremură genunchii de nerăbdare.

19. Cu împuternicire absolută

Aşa după cum bănuise Sam Hawkens, Hermann von Adlerhorst, împreună cu principele Bula şi buriaţii acestuia, ajunsese deja foarte aproape de proprietatea lui Peter Dobronici.

Toţi bărbaţii aveau cai buni. Pentru femei existau căruţe de o construcţie solidă, aşa cum se foloseau pe vremea aceea la aceste neamuri pe jumătate sălbatice.

Mai elegantă era trăsura uşoară în care se aflau principesa şi Karpala.

Bula, principele, se ţinea mai tot timpul în apropierea lui Hermann.

Îi făcea o deosebită plăcere să asculte povestiri despre ţinuturi străine şi, deseori, era atât de uluit de unele amănunte, încât deschidea larg gura şi uita s-o mai închidă.

Aşa mergeau şi astăzi, unul lângă altul, foarte aproape de trăsura femeilor.

Deodată, Hermann arătă cu mâna, în faţa lor.

— Vezi, acolo departe, punctul acela întunecos? Se mişcă.

Principele se ridică puţin în şa, îşi duse mâna deasupra ochilor, pentru a se apăra de soare şi privi în direcţia indicată.

— Da, spuse el. Trebuie să fie călăreţi. — Punctul se face din ce în ce mai mare. — Se lărgeşte. După aprecierea mea, cred că sunt cam cincizeci de oameni.

— Probabil că sunt cazaci. Vin din direcţia încotro ne îndreptăm noi. Curios!

Cele două trupe se apropiară repede una de alta. Curând se putu vedea că era într-adevăr vorba de cazaci.

Ei veneau în trap întins. În faţă, călărea unul singur, care avea straie de căpitan de cavalerie. El strigă tare către ai săi o poruncă şi aceştia se opriră, în timp ce el, cu desăvârşire

singur, se apropie în trap de cealaltă trupă.

Îşi conduse calul spre Bula şi Hermann, care se aflau în fruntea convoiului, se opri în faţa lor şi salută milităreşte.

— Oare presupun pe bună dreptate că voi sunteţi buriaţi?

— Da, Frăţioare, răspunse Bula.

— De unde veniţi?

— Din Verhne-Udinsk.

— Ah, foarte bine! Conducătorul vostru este cumva principele Bula, împreună cu principesa Kalyna?

— Aşa este, dragul meu, dădu, zâmbind, din cap Bula. Chiar eu sunt acela.

— Excelent! Privirea căpitanului de cavalerie se plimba cercetătoare de la Bula la Hermann von Adlerhorst. Îl caut pe un domn care ar trebui să se afle aici la tine. Şi, dacă nu mă înşel, el se află chiar aici, în faţa mea.

Salută, încă o dată, politicos, în direcţia lui Hermann.

— Iertaţi-mă, domnul meu! Numele dumneavoastră este Adlerhorst?

— Da, domnule căpitan de cavalerie.

— Atunci, trebuie să vă transmit salutări.

— De la cine?

— De la Sam Hawkens.

— Mulţumesc. Spre el ne îndreptăm. Deci, dumneavoastră l-aţi întâlnit?

— Da. M-a rugat să vă spun să vă grăbiţi, căci a pus deja mâna pe derviş.

— Asta numesc eu o veste plăcută! Unde l-aţi întâlnit pe prietenul meu?

— La lacul Baikal, unde ne-a făcut un mare serviciu nouă, tuturor, ne-a salvat de la moarte şi de la captivitate. Cazacii ne urmăreau îndeaproape.

— Cazacii? Dar asta sunteţi şi voi!

Bărbatul în uniformă de căpitan de cavalerie zâmbi.

— Numai în aparenţă. În realitate, suntem „oameni sărmani”. Ce înseamnă asta nu mai e nevoie să vă explic.

— Ştiu. Dar cum aţi reuşit, voi nişte fugari, să puneţi mâna pe echipamentul lor?

— Este opera de artă a prietenului dumneavoastră, Sam Hawkens, care, cu noi împreună, a jefuit arsenalul unui sat de

cazaci, întrucât aveam nevoie de aceste lucruri, râse cel întrebat.

— Asta seamănă cu el! Prin asta îl recunosc pe bătrânul vânător, pentru care nimic nu este imposibil!

— Da. Numai cu armele nu prea stăm bine, că n-am găsit decât puţine acolo. Dar Sam Hawkens mi-a spus că, în această privinţă, mă pot adresa cu toată încrederea principelui Bula. Pentru ca să fiţi siguri că nu vrem să vă înşelăm, am să vă povestesc pe scurt ce s-a întâmplat. Vă veţi putea da seama că spusele mele sunt adevărate.

Principale dădu semnalul pentru un scurt popas şi, curând, se formă o tabără pestriţă în care se amestecară şi fugarii. Bula cu soţia şi fiica, Hermann şi Sendevici se aşezară ceva mai retraşi.

— Numele meu este Sendevici, începu conducătorul fugarilor. Mai de mult am fost colonel în regimentul de gardă.

Adlerhorst îl privi cu uimire.

— Sendevici? repetă el. Nu-i aşa că aţi avut un conflict cu un mare duce şi, ca urmare, aţi fost exilat în Siberia?

— Exact, spuse colonelul.

Apoi începu să povestească, de-a dreptul, în ce mod scăpaseră de cazaci.

— Într-adevăr, o acţiune temerară! se minună Hermann. Dar acum nu trebuie să mai zăboviţi, dacă nu vreţi să puneţi sub semnul întrebării reuşita evadării dumneavoastră.

Nu mai existau nici un fel de îndoieli pentru a li se da arme fugarilor şi, după un rămas bun călduros, „oamenii sărmani” plecară mai departe spre est, în necunoscut, în vreme ce buriaţii se îndreptară spre proprietatea lui Peter Dobronici.

După două ore ajunseră la bac, trecură cu el şi îşi luară corturile pe pământurile ţăranului.

Dar Hermann von Adlerhorst, împreună cu familia principelui, se îndreptă spre locuinţa ţăranului. Intrară neobservaţi în casă şi în odaia de toate zilele, unde Peter Dobronici se afla împreună cu soţia şi fiica sa şi cu Sam Hawkens. Când Mila o văzu pe prietena sa, sări fericită în sus.

— Karpala! — În sfârşit!

Apoi se aruncară una în braţele celeilalte.

Şi ţăranca o îmbrăţişă pe frumoasa fată şi o strânse la piept

pe grăsuna Kalyna.

Nou veniţii luară loc şi Dobronici turnă paharul de bun-sosit. Hermann, însă, se ridică, în scurt timp şi îi făcu un semn lui Sam Hawkens să-l urmeze.

— Ei bine! începu Sam, când rămaseră singuri. Ştiu că vă place să fiu cât se poate de concis; de aceea, n-am de gând să vă supun la torturi. Se află aici toţi patru, dacă nu mă înşel — şi anume, fratele dumneavoastră, bătrânul conte Vasilkovici, dervişul şi chiar şi contele Polikev. Adică, pe cel de-al patrulea nu-l avem încă, dar se află în apropiere. Trebuie doar să puneţi mâna pe el. De scăpat, n-o să vă scape.

Din vorbă în vorbă, se completă acum şi relatarea colonelului Sendevici.

— Şi acum, încheie Sam, după ce vă veţi afla în posesia tuturor autorizaţiilor necesare, nu va mai fi greu pentru dumneavoastră să obţineţi o soluţie satisfăcătoare pentru aventura din Rusia. La fel ca într-un roman, unde virtutea învinge şi viciul este pedepsit, hi-hi-hi-hi! N-am citit în viaţa mea aşa ceva, dar mi-a povestit un apusean de ispravă că aşa stau lucrurile în cărţi. Iar acela trebuie că ştia cum stau lucrurile, căci el însuşi scria astfel de cărţi şi se numea Old Shatterhand. În ceea ce mă priveşte, prefer să trăiesc aceste poveşti, dacă nu mă înşel.

Hermann dădu din cap, dus pe gânduri. Privirea sa era îndreptată spre stânci, unde se afla ascunzătoarea fratelui său. Inima îi dădea ghes să se grăbească spre locul acela şi să-l strângă în braţe pe cel atât de îndelung căutat, dar, mai înainte, se cuvenea să rezolve unele lucruri importante.

— Unde se află contele Vasilkovici? întrebă el, apoi şi se uită afară pe fereastră, unde poposise ceata de vânători de samuri.

— Stă acolo jos, dacă nu mă înşel! Este acela care are părul cărunt.

Hermann von Adlerhorst îl examină pe cel numit.

Acesta era, deci, tatăl adoptiv şi binefăcătorul fratelui lui! Ce mâhnire purta în el acest bătrân! Un bărbat, care întreaga sa viaţă se bucurase de o libertate nelimitată, fusese exilat nevinovat în Siberia, ca răufăcător, victimă a unor intrigi

mârşave.

Se simţi cuprins de emoţie. Dar vremea suferinţei trecuse. Hermann avea în portofel documentele care urmau să pună capăt tuturor suferinţelor bieţilor surghiuniţi.

Plecă, acum, cu Sam spre mica odăiţă din faţa afumătoarei, unde Dick Stone şi Will Parker făceau din nou, împreună, de pază. Bucuroşi, îl salutară amândoi şi, la un semn al micuţului, deschiseră uşa spre închisoarea unde se afla Lomonov.

— Ieşi afară de acolo! strigă Sam Hawkens. Cineva vrea să-ţi vorbească.

Fostul derviş se supuse ordinului şi ieşi cu paşi şovăielnici. Când îl recunoscu pe fiul fostului său stăpân, începură să-i tremure genunchii de spaimă.

Hermann îl privi pe criminal cu o scârbă vizibilă.

— Nu te aşteptai să mă vezi aici? îl întrebă el, în limba germană.

Dervişul nu răspunse.

— Ei, ai să-ţi recapeţi tu mai târziu graiul, am eu un mijloc excelent pentru asta. Băgaţi-l din nou înăuntru pe nemernic!

Hermann se opri în faţa uşii casei.

— Acum am să vorbesc cu Vasilkovici, îi spuse el lui Sam, dar într-un loc unde să nu pot fi spionat nici de Polikev şi nici de altcineva. Unde mă sfătuiţi s-o fac?

— Mergeţi în spatele casei, în grădiniţă! O să am grijă să nu vă deranjeze nimeni.

Hermann se apropie de grupul de vânători de samuri.

— Nu-i aşa, se adresă el lui Vasilkovici, că tu te numeşti „Numărul 84”?

— Da, domnule, răspunse vânătorul de samuri, în vreme ce privirea sa îl cerceta pe cel ce-i adresase întrebarea.

Dar numai timp de o secundă, apoi pe faţa lui se putu citi o emoţie puternică. Sări în sus şi se uită fix la Hermann, aproape consternat. Trăsăturile acestui om îi aminteau de acelea ale fiului său adoptiv. Fulgerător îşi aduse aminte de convorbirea dintre contele Polikev şi actualul negustor Lomonov şi al cărei măritor fusese. Acest străin, care semăna foarte mult cu fiul său adoptiv, nu putea fi decât Hermann von Adlerhorst, care pornise la drum să-l caute pe fratele său.

— Cine eşti tu? veni, în sfârşit, întrebarea pe buzele sale.

— Ai să afli. Vino cu mine; vreau să-ţi comunic ceva.

— Cu plăcere!

Hermann îl conduse în grădiniţă, unde îl pofti să ia loc pe o bancă.

El însuşi rămase în picioare, în faţa lui.

— Îţi aduc salutări de la rude îndepărtate.

— De la — rude — îndepărtate? Nu te înţeleg. Sau — da, ştiu, totuşi, ce vrei să spui. Dar aproape că nu-mi vine să cred. Spune-mi, mai întâi, cum mă numesc! Da, rosteşte-l tu numele, să-l aud din gura altuia şi să învăţ din nou să cred în mine!

— Tu eşti contele Vasilkovici.

— Contele Vasilkovici! repetă vânătorul de samuri, încet şi dus pe gânduri. Cerule milostiv îţi mulţumesc! Acum ştiu din nou că nu am visat doar că sunt contele Vasilkovici!

— Conte Vasilkovici, repet cuvintele mele de mai înainte: vă aduc salutări de la rude îndepărtate; mai corect spus, de la rudele fiului dumneavoastră!

— Deci este adevărat? replică bătrânul, cuvintele aproape oprindu-i-se în gât. Fraţii fiului meu adoptiv Orioltşaştşa s-au regăsit?

Acum fu rândul lui Hermann să se mire.

— Cum? Ştiţi...

— Da, ştiu. Şi vă cunosc şi numele: sunteţi Hermann von Adlerhorst, fratele mai mare al lui Bogumir al meu!

Uimirea lui Hermann crescu.

— Dar, de unde aţi aflat — ah, acum ştiu! Sam Hawkens v-a încredinţat secretul nostru!

— Vă înşelaţi! răspunse, cu ardoare, Vasilkovici. Vânătorul american nu mi-a spus absolut nimic. Am schimbat cu omul acesta doar câteva cuvinte despre contele Polikev. Ceea ce ştiu, ştiu din altă parte. Dar răspundeţi-mi, vă rog, la întrebare: nu-i aşa că sunteţi Hermann von Adlerhorst?

— Chiar eu sunt.

— Şi este adevărat că au fost regăsiţi şi Martin şi Lisa?

— Dumneavoastră o spuneţi.

— Dumnezeule! Se mai întâmplă şi minuni în ziua de astăzi! Cât se va bucura Bogumir, fiul meu, când va afla...

— El ştie deja totul, de câteva zile.

— Deci, aţi vorbit cu el? Hermann oftă din greu.

— Nu, nu l-am văzut încă, deoarece eu nu mă aflam încă în Verhne-Udinsk, atunci când Gottfried a reuşit să fugă, cu ajutorul celor trei vânători americani.

— Dar, ce spuneţi? Cei trei l-au ajutat să evadeze? Asta — asta n-am ştiut-o!

— Deci, Sam a fost mai discret decât l-am crezut! — Şi acum, încă ceva.

Hermann ezită şi se uită semnificativ la vânătorul de samuri.

Vasilkovici îl privi întrebător.

— Începând de astăzi, spuse Hermann, cu o voce reţinută, nu mai există nici un „Număr 10” şi — nici un „Număr 84”.

Vasilkovici păru că încremenise. Deodată, sări în picioare şi se uită neclintit la cel ce vorbea.

— Asta — nu — nu este posibil! izbucni el, în sfârşit, bâlbâindu-se.

— De ce nu? — Sunt în posesia împuternicirilor necesare. De azi înainte sunteţi liberi; dumneavoastră şi Bogumir Orioltşaştşa, fratele meu.

— Liberi? Liberi?

Din pieptul surghiunitului ieşi un suspin adânc. El se clătină şi bâjbâi cu mâinile după un reazem. Hermann îl sprijini şi îl ţinu strâns, până ce capul cu păr cărunt se lăsă pe umărul său.

Rămaseră astfel o vreme, adânc zdruncinaţi şi muţi. În cele din urmă, Vasilkovici se îndreptă de spate şi îi prinse mâna lui Hermann.

— Ştiţi ce veste îmi aduceţi? O veste a mântuirii şi a fericirii! Acum mai am doar o singură rugăminte. Spuneţi-mi, repede, tot ceea ce trebuie să ştiu.

În cuvinte simple şi fără înflorituri, Hermann îi povesti despre destinul straniu al familiei Adlerhorst; îi povesti despre Constantinopole şi Tunis, despre Wilkinsfield şi Valea Morţii şi îi descrise cum reuşise, cu ajutorul celor trei vânători din prerie, să dea de urma fraţilor săi, în Rusia şi apoi să-i găsească. Era tocmai pe punctul de a-i relata despre evenimentele din Verhne-Udinsk, când fu întrerupt — apăru

Sam Hawkens cu ştirea că Polikev sosise, călare, în curtea ţăranului.

Această veste îi readuse pe amândoi în prezent. Hermann îl rugă pe Sam să-l ducă pe contele Vasilkovici în ascunzătoarea unde se afla Gottfried şi apoi să se reîntoarcă cu amândoi aici. El voia să intre în camera alăturată, pentru ca Polikev să nu-l observe imediat. Intenţiona ca, la timpul potrivit, să intre, în vreme ce Dick Stone şi Will Parker trebuiau să păzească afară, în faţa uşii, pentru a împiedica, în caz de nevoie, fuga contelui. La un semn, Sam trebuia să-i lase să intre, unul după altul, pe vânătorul de samuri „Numărul 84” şi pe Gottfried.

Hermann se furişă în casă printr-o uşă din spate, în vreme ce Sam se îndepărta cu „Numărul 84”, contele Vasilkovici.

Polikev deja descălecase şi intrase pe coridor. Calul şi-l legase afară. Trebuie să fi existat un motiv special, dacă nu i se rechiziţionase calul în satul de cazaci.

— Peter Dobronici! începu contele Polikev, într-un mod arogant, când intră în odaia de toate zilele a ţăranului, unde se aflau perechea de principi buriaţi şi familia Dobronici. Câţi cai ai pe păşune?

— Dar de ce te interesează asta?

— Câine! continuă contele. Nu ocoli întrebarea!

— Nu mă insulta! îl avertiză ţăranul. Nu permit să mi se vorbească în mod grosolan. Cine vrea ceva de la mine trebuie să-mi vorbească politicos. Este dreptul meu, ca om liber, să pretind asta.

Contele Polikev strânse pumnii şi făcu un pas spre Dobronici. Dar, îşi luă seama. S-ar fi pus împotriva tuturor celor care locuiau aici şi, în cazul unei altercaţii, ar fi ieşit în pierdere. De aceea, îşi impuse să fie liniştit. Dar vocea îi tremura de mânie.

— Ai să mă conduci acum până la păşune, pentru ca să-i număr şi să hotărăsc care din ei trebuie să fie trimişi în satul de cazaci.

— N-ai nimic de hotărât. Caii îmi aparţin mie. De altfel tu eşti străin aici şi n-ai nici un fel de autoritate.

— Mă aflu aici în calitate de împuternicit al maiorului!

— Chiar de-ar fi aşa, tot n-ai ajunge la nici un rezultat cu

mine. Eu sunt ţăran liber, nu cazac de la graniţă şi nu sunt obligat nici să prestez servicii militare şi nici să admit sechestrul, la bunul plac al unora. Cazacii au primit pe gratis pământul, lucru pentru care trebuie să îndeplinească servicii militare şi să fie furnizori ai armatei. Eu mi-am cumpărat pământul şi nu sunt obligat să dau nici măcar un cal. Dacă mai ai altceva de spus, eu am terminat.

— Nu, încă n-am terminat! Am să mă duc imediat în satul de cazaci şi am să mă întorc aici cu ajutor militar.

Polikev se îndreptă mânios, spre uşă.

— Mai aşteptaţi, vă rog, o clipă! răsună o voce în spatele lui. Hermann von Adlerhorst intrase pe nesimţite.

— Cine sunteţi dumneavoastră? Şi ce doriţi de la mine? întrebă, impetuos, Polikev.

— Cine sunt eu? Asta prefer să v-o spun mai târziu, dacă, între timp nu veţi reuşi să ghiciţi dumneavoastră singur. Şi ce vreau de la dumneavoastră? Asta se poate spune în câteva cuvinte. Cunoaşteţi, cumva, un om care se numeşte Saltikov?

De pe faţa lui Polikev pieri orice culoare.

— Nu, bâlbâi el. Nu cunosc nici un Saltikov.

— Atunci, îmi permit să vă reîmprospătez eu puţin memoria. Acel Saltikov era un răufăcător şi se zvoneşte că eraţi în relaţii foarte apropiate cu el. Se spune că v-aţi servit de el, pentru a face să dispară contele Vasilkovici. Adică, aţi avut grijă ca respectivul conte Vasilkovici să fie luat drept Saltikov.

— Vorbe goale!

— Apoi, contele a fost trimis, sub numele de vânătorul de samuri „Numărul 84”, în pădurile seculare, iar dumneavoastră ar fi trebuit să intraţi în posesia averii sale.

— Calomnii!

— Îmi vine greu să-mi imaginez că cineva s-ar calomnia singur. Chiar dumneavoastră aţi vorbit despre asta, spunând că dumneavoastră înşivă aţi născocit aceste idei şi le-aţi şi pus în aplicare.

— Mă faceţi să râd! — Eu? Când? Unde? Cui i-am spus?

— Lui Saltikov, despre care tocmai am vorbit şi anume, cu câteva zile mai înainte, în Verhne-Udinsk.

— Ce-i drept, am fost acolo. Dar, atunci, înseamnă că şi

Saltikov trebuie, să fi fost acolo.

— A fost şi el. Chiar la el în gazdă aţi stat! — În Palatul administrativ.

— Acolo îl vizitez numai pe căpitanul de plasă Rapnin.

— Al cărui adevărat nume este Saltikov.

— Sunteţi pur şi simplu nebun!

— Dumneavoastră înşivă aţi recunoscut în faţa lui Rapnin!

— Cine afirmă asta?

— Omul meu de încredere. Mi-a raportat tot ceea ce aţi discutat cu Rapnin şi fiul acestuia. V-a spionat în pivniţă, unde s-a ascuns în spatele unei capre de lemne. Nu ajută la nimic dacă tăgăduiţi.

— Şi acum, vorbiţi dumneavoastră! Cum e cu contele Vasilkovici? Probabil că veţi spune că nici nu-l cunoaşteţi!

— Ce prostie! Bineînţeles că îl cunosc, căci este ruda mea. Dar, deja de trei ani, nu se mai află printre cei vii.

— Sunteţi sigur de treaba asta? Ce-aţi zice dacă eu vă dovedesc contrariul?

Acum, Polikev îşi pierdu cumpătul. Nu ştia ce să înţeleagă din toată treaba asta. Omul acesta intrase, nu se ştie cum, în posesia secretului său; dacă ştia totul sau numai o parte, asta nu-i era foarte clar. S-ar fi putut ca străinul să nu cunoască decât unele amănunte şi să fi vrut acum ca, luându-l prin surprindere, să scoată totul de la el..

Pentru conte, aceasta era o problemă de viaţă sau de moarte şi, de aceea, pentru el nu exista decât o singură cale: tăgăduiala! Va tăgădui până-n pânzele i albe. În acest sens, răspunse el la ultima întrebare a lui Hermann.

— Să-mi dovediţi contrariul? râse el. Aida de! Vă credeţi mai deştept decât justiţia care a făcut toate investigaţiile, cu cea mai mare băgare de seamă, pentru a-l găsi pe cel dispărut, dar zadarnic şi astfel a trebuit să-l declare mort? Cine sunteţi dumneavoastră, de fapt, de mă interogaţi în felul acesta? Nu sunt obligat să vă dau nici cea mai mică informaţie!

— Asta o să mai vedem noi, replică Hermann, rece şi distant. Deci, dumneavoastră continuaţi să susţineţi că Vasilkovici ar fi mort?

— Nu eu, autorităţile au afirmat asta. Cercetările s-au

dovedit neîndoielnice. Iar eu nu am nici un motiv să dezminţi acest rezultat.

Hermann deschise, în tăcere, uşa. „Numărul 84” intră.

Aşa după cum conveniseră, Sam Hawkens îl condusese în ascunzătoarea unde, după ani de necazuri, îl revăzu pe fiul său adoptiv. Se priviseră în ochi şi, fără să scoată vreun cuvânt, se aruncaseră unul în braţele celuilalt. Pentru moment, nu avuseseră prea mult timp la dispoziţie să stea de povestit, pentru că fiecare trebuia să se afle acolo unde era nevoie de el.

Nu trebuiseră să aştepte prea mult afară, pe coridor, că Hermann şi deschise uşa şi îi făcu semn lui Vasilkovici să între. El păşi peste prag şi se aşeză în faţa duşmanului lui de moarte.

Polikev se sperie foarte tare. Gândurile i se amestecau în cap. El ghici cine era omul care îl supusese acestui interogatoriu; asemănarea lui Hermann cu Bogumir Orioltşaştşa îi bătuse la ochi în decursul convorbirii şi îşi reaminti de discuţia pe care o avusese ieri cu negustorul Lomonov. Acum ştia că în faţa lui se afla fratele lui Bogumir. Ce era de făcut? Nici acum nu i o altă soluţie, decât aceea de a tăgădui!

— Îl cunoaşteţi pe acest om? întrebă Hermann şi arătă spre vânătorul de samuri.

— Desigur. Este un vânător pe care negustorul Lomonov l-a angajat pentru o vânătoare de samuri.

— Nu-l cunoaşteţi, cumva, mai de mult?

— La dracu'! Nu! — Lăsaţi-mă odată în pace cu întrebările dumneavoastră! Ce mă priveşte pe mine omul ăsta.

Vasilkovici se îndreptă spre el, cu ochii fulgerând.

— Conte Pohkev, vrei să spui că nu mă cunoşti şi că nu tu însuţi mi-ai spus, chiar ieri, că eu sunt contele Vasilkovici?

— Eu n-am spus aşa ceva!

— Mincinosule!

Polikev strânse pumnii. S-ar fi repezit cu multă plăcere asupra vorbitorului, dar nu îndrăznea.

— Sunteţi nebuni! strigă el. Dar veţi fi trataţi aşa cum vi se cuvine!

— Era bine de noi, dacă am fi fost nebuni, răspunse

Vasilkovici, tăios. Atunci am fi simţit mai puţin suferinţele pentru care trebuie să-ţi mulţumim ţie!

— Conte Polikev, îl avertiză Hermann. Numai mărturisind vă puteţi uşura soarta.

— La dracu', n-am nimic de mărturisit!

— Sunteţi, într-adevăr, incorigibil. Dar eu am şi alte dovezi împotriva dumneavoastră. — Sam Hawkens, să vină „Numărul 10”!

Vocea sa tremura, în vreme ce strigă tare aceste cuvinte, pentru a putea fi auzit afară. Privirea sa stătea aţintită, cu încordare, la uşă.

Cazacul cu „Numărul 10” intră. Îşi plimbă privirea asupra celor prezenţi. Ochii lui se fixară, o clipă, asupra Karpalei, care se uita la el cu uimire, dar şi cu bucurie, apoi privirea lui se îndreptă spre Hermann.

Mulţi ani fuseseră fraţi despărţiţi, dar se recunoscură din prima clipă. Păşiră unul spre celălalt. Îşi strânseră, cu putere, mâinile. Numai privirile lor se salutau, ei nu scoteau nici un cuvânt. Cei de faţă priveau, adânc mişcaţi, acest grup. Vasilkovici, la fel ca şi perechea princiară şi Karpala, ştiau deja despre ce este vorba, iar familia Dobronici putea presupune.

Polikev, însă, simţi cum îl cuprinde un tremur. Apariţia „Numărului 10” fu pentru el o asemenea lovitură, care îi întrecu şi cele mai rele temeri. Bogumir Orioltşaştşa aici şi încă în compania contelui Vasilkovici! Acest lucru reprezenta cel mai mare pericol. Doar sângele rece şi atitudinea impertinentă puteau să-l mai salveze.

Aceste gânduri îl trecură fulgerător prin cap şi, atunci când Hermann i se adresă din nou, acuzatorul privi spre o faţă liniştită, total schimbată.

— Ei, domnule conte, ce mai aveţi acum de spus? Vreţi să spuneţi că nici pe acest om nu-l cunoaşteţi?

— Pe acesta? Vocea contelui sună, aparent, mirată în mod sincer. Nu vă mai înţeleg deloc şi trebuie să vă rog, cu toată sinceritatea, să puneţi capăt acestei farse.

— Să pun capăt? Hermann se îndreptă ameninţător spre el. Bine! Cum doriţi! Sam Hawkens, te rog!

Vânătorul american apăru imediat la faţa locului.

— O să-l închidem pe conte, deocamdată, lângă fostul derviş, în afumătoare! spuse Hermann.

— Oho! strigă Polikev. Protestez! Nu aveţi nici un drept să mă privaţi de libertate!

— Dracu' v-a cerut părerea cu privire la dreptul dumneavoastră!

— Atunci, sunteţi un...

— Gura!

— Am să vă trag la răspundere, am să — ah, slavă Domnului! Ajutorul soseşte la timp!

Contele privise, pe fereastră, în curte; acolo îl văzu pe maior, care tocmai descăleca.

Polikev se repezi la fereastră şi strigă afară.

— Domnule maior! — înăuntru, înăuntru! — Am nevoie de ajutor! Am fost atacat prin surprindere şi reţinut!

— Prostii! strigă maiorul şi se grăbi să intre, zăngănind din pinteni.

— Nu, nici o prostie! Omul acesta — Polikev arătă spre Hermann — a ţesut un complet împotriva mea, împreună cu indivizii aceia! Surghiunitul de acolo, cică ar fi un anume conte Vasilkovici!

— „Numărul 84”? — O nălucă!

— Zic că eu l-aş fi trimis în surghiun!

— O să-l biciuim pe ticălosul ăsta.

— Iar omul ăsta, de aici, este cazacul „Numărul 10”, care a evadat şi care susţine...

— „Numărul 10”? strigă maiorul, uimit peste măsură. Ce spuneţi? Acesta de aici este „Numărul 10”?

— Întrebaţi-l chiar pe el! Vă va confirma, presupunând că va avea curajul să spună adevărul.

— Câine! strigă maiorul către Gottfried. Am să te sfărâm în bucăţi, dacă minţi. Eşti într-adevăr „Numărul 10”?

— ”Numărul 10”, replică Gottfried liniştit Şi fără teamă, ăsta am fost cândva, acum, însă, nu mai sunt.

— Cazac dobitoc! Ăsta eşti încă! Sau crezi cumva că ai să-mi scapi? Ai căzut într-o capcană din care nu mai există scăpare. Ai să fii împuşcat ca dezertor.

Gottfried vru să răspundă. Se simţea în siguranţă, căci se gândea că Hermann nu l-ar fi chemat să iasă din

ascunzătoare, ziua în amiaza mare, dacă ar fi existat chiar şi cel mai mic pericol. Dar fratele său i-o luă înainte, îndreptându-se hotărât spre maior.

— Permiteţi-mi, domnule maior, spuse el politicos, să mă amestec şi eu în această discuţie! Este vorba despre o eroare aici. Acest fugar se află sub protecţia mea. Vă rog!

Zicând acestea, duse mâna la buzunarul de la piept şi scoase un document, pe care se grăbi să-l despăture. Maiorul aruncă doar o privire pe semnătură, apoi căzu în genunchi.

— Iertare, Excelenţa Voastră! se bâlbâi ofiţerul. Sunt preaplecatul dumneavoastră servitor!

Această rapidă schimbare, a situaţiei se explica astfel: suveranul tuturor ruşilor acorda, din când în când, reprezentantului său în acest ţinut îndepărtat puteri depline. Aceasta însemna o aşa-numită procură în alb, un document care purta semnătura proprie a ţarului, dar nu conţinea nimic scris şi putea fi completat de cel care îl deţinea, conform dorinţei şi necesităţii sale.

Un astfel de document cu semnătura ţarului era hârtia pe care Hermann i-o arătase maiorului. Comisarul guvernamental din Verhne-Udinsk, căruia îi raportase problema sa, îi înmânase acest document nepreţuit. Pe lângă aceasta, înaltul funcţionar făcuse chiar mai mult. Hermann era împuternicit să-şi ducă până la capăt misiunea.

— Bineînţeles că dumneavoastră n-aveaţi de unde să ştiţi cum stau lucrurile aici, îi spuse el maiorului, zâmbind politicos. De aceea, era cât pe-aci să cădeţi în capcana uneltirilor unui şarlatan şi criminal.

— Şarlatan? Criminal? întrebă, consternat, maiorul. Dar cine este acesta?

— Omul acesta de aici, care îşi spune contele Polikev.

Maiorul privea perplex, de la unul la celălalt. Polikev se făcu alb ca şi creta. El interveni, mânios, pe lângă ofiţer. Dar acesta păru că nici nu-l aude.

— Un criminal? repetă maiorul. Gata-gata să spun: de necrezut! Dar, după cum spuneţi dumneavoastră, Excelenţă, este adevărat.

— Aşa este! Imediat veţi avea şi mai multe surprize.

Hermann scoase acum din portmoneu două documente

groase, semnate şi parafate cu sigiliul procurorului general. Apoi, spuse tare şi cât se poate de clar:

— Mai întâi, trebuie să vă comunic dumneavoastră, domnule maior, în calitatea dumneavoastră de deţinător al puterii în acest ţinut, că fostul căpitan Bogumir Orioltşaştşa, care se află în faţa dumneavoastră sub numele de „Numărul 10”, este pus imediat în libertate. Aici este ordinul!

El îi dădu maiorului documentul. Acesta îl citi şi apoi îl înmână fostului cazac „Numărul 10”.

— Poftiţi, ordinul! spuse el. Din această clipă sunteţi un om liber.

Gottfried von Adlerhorst parcurse în grabă, cu ochi strălucitori, rândurile documentului şi vru să se îndrepte spre fratele său. Dar, în acel moment, Karpala veni spre el.

— Eşti liber? strigă ea, cu totul liber? Ce fericire! Acum nu trebuie să mai evadezi de aici! — Poţi să rămâi la noi!

— Despre asta vom vorbi mai târziu, zâmbi Hermann, în vreme ce Gottfried nu reuşi să dea un răspuns. Acum, am aici un al doilea ordin şi vă rog să luaţi cunoştinţă de conţinutul lui.

Îi înmână maiorului documentul, pe care acesta îl citi peste măsură de mirat şi apoi aduse la cunoştinţa celor prezenţi conţinutul lui:

— Vânătorul de samuri „Numărul 84”, care a fost condamnat pe viaţă la surghiun în pădurile siberiene, va fi imediat pus în libertate. S-a dovedit că el este contele Vasilkovici şi că este nevinovat de vina care i-a fost imputată. Tuturor instanţelor împărăţiei, precum şi autorităţilor locale li se ordonă să-l sprijine, gratuit, în călătoria sa spre casă.

Această dispoziţie provocă o furtună de emoţii de bucurie.

— Tată, tatăl meu! Liber! strigă Gottfried şi se aruncă la pieptul fostului vânător de samuri.

Şi ceilalţi se repeziră la el să-l felicite. Dar el îi opri printr-un semn, se simţi, deodată, slab din cauza emoţiei şi a surprizei.

Contele Polikev asistase la întreaga scenă, de parcă era dus pe lumea cealaltă. Când fură prezentate cele două documente prin care rudelor sale li se reda libertatea, simţi că pământul îi fuge de sub picioare. Trecură câteva minute, până ce se reculese şi putu să gândească din nou clar. Jocul

era pierdut pentru el. Recunoscu faptul că nici măcar tăgăduiala încăpăţânată nu-i mai era de nici un folos, căci existau probe împotriva cărora argumentele lui nu mai aveau nici o valoare.

Nu-i mai rămânea acum decât o singură cale: să fugă cât mai repede. Trebuia să ajungă cât mai repede în regiunea de vest a Rusiei, unde se aflau proprietăţile sale trebuia să-şi adune, în cea mai mare grabă, banii şi să încerce să dispară undeva.

Important era să acţioneze rapid. Afară se aflau doi cai cu şeile pe ei, pe care îi folosiseră el şi maiorul. Afară, deci, în şa şi plecarea!

Observă că atenţia tuturor era îndreptată acum spre Vasilkovici şi Adlerhorst. Se părea că nimeni nu-l bagă în seamă. Momentul acesta era potrivit pentru planul său. Făcu o săritură rapidă spre uşă.

Însuşi Sam Hawkens, cel atât de şiret şi prevăzător, se gândea acum la cu totul altceva decât la contele Polikev. Dar exista, din fericire, cineva care avea ochii deschişi şi care stătea de pază. Abia apucă Polikev să deschidă uşa şi se trezi în bătaia a două pistoale.

— Stop, băiete! spuse, prietenos, Dick Stone. Unde vrei să pleci? Cară-te! Înapoi! adăugă, mai puţin prietenos, Will Parker şi îl înhăţă de mână.

Polikev ridică pumnul să-l lovească pe Parker, chiar cu riscul de a încasa unul sau două gloanţe. Dar nu ajunse să facă asta. Sam Hawkens se grăbise să iasă afară şi îl înhăţase. O scurtă luptă; contele se apără cu toate puterile, dar inutil. Într-o clipă fu legat de mâini şi de picioare.

Fuga eşuase.

Prinsul fu aşezat pe un scaun. Tremura din toate mădularele; respiraţia îi ieşea şuierat pe gură. Plin de ură şi mânie, închise ochii.

Hermann nu îl lăsă prea mult să stea la îndoială cu privire la ceea ce-l aştepta. El scoase un nou document şi-l înmână maiorului.

— Citiţi, vă rog, domnule maior!

— Posesorul acestui document este împuternicit să ordone arestarea contelui Nikolai Polikev, oriunde l-ar găsi.

Ordinul de arestare era semnat de procurorul general.

— Ah, ce putere deplină! se miră maiorul.

De altfel, întreaga poveste îi era neplăcută şi se grăbi să plece de acolo, după ce îi felicită pe Vasilkovici şi pe Gottfried pentru eliberarea lor şi îşi luă rămas bun, într-un mod politicos, de la Hermann von Adlerhorst.

Cu toţii răsuflară uşuraţi. În sfârşit, era din nou linişte în curtea lui Peter Dobronici. Feţele celor prezenţi se înseninară şi, în vreme ce contele era dus şi închis, împreună cu Florin, în afumătoare, se aprinse afară în faţa casei un foc al prieteniei. Principele Bula îşi strigă oamenii să se apropie şi porunci să fie înjunghiaţi un bou şi mai multe oi, care urmau să fie fripte după tradiţia buriaţilor. Curând, întregul ţinut se umplu de miros de friptură şi oamenii se aşezară unii lângă alţii şi începură să se ospăteze.

Doar Hermann şi fratele său Gottfried se ţinură deoparte de animaţia veselă şi părea sa fi uitat de tot ceea ce era în jurul lor, în timp ce vorbeau.

Sau poate nu uitaseră chiar de toate... Ochilor ageri ai lui Sam nu le scăpa nimic şi observă că Gottfried arunca, din când în când, câte o privire, pe furiş, spre Karpala, care îl privea şi ea la fel şi nu prea era atentă la cuvintele părinţilor ei.

Micuţul vânător american zâmbi mulţumit pe sub mustaţă. Lucrurile mergeau bine, chiar foarte bine; şi chiar dacă multe din cele întâmplate se datorau unui şir de circumstanţe fericite, îşi spuse totuşi în sinea sa, cu multă mulţumire, că el şi prietenii săi contribuiseră destul de mult la reuşita generală. Trioul de prieteni putea să părăsească cu cinste scena siberiana.

Înainte de aceasta, însă, mai trebuia rezolvat un lucru: trebuia să ducă în mijlocul familiei Boroda „minunatul sugar” regăsit. Chiar în acest moment, Karpala Privi din nou în acea direcţie; Sam Hawkens chicoti în sinea sa şi îi făcu un semn să îl urmeze în casă.

— Principele, începu el, când se aflau pe coridor, ne-a spus, stăpânului Adlerhorst şi mie, când ne aflam la Verhne-Udinsk, că, de fapt, el nu este tatăl tău. Ştiai ceva de asta?

— Da, răspunse ea. Sunt copilul unui sărman surghiunit. Şi

de când am aflat asta, fac totul pentru a-i ajuta pe „oamenii sărmani”, oriunde pot.

— N-ai dorit niciodată să-ţi cunoşti adevăraţii părinţi?

— Ah, de câte ori!

— Dar nu i-ai căutat niciodată, surioară?

— Cum aş fi putut să-i găsesc? Ei au murit de mult, poate chiar de atunci, când au trecut prin furtuna aceea de zăpadă! Ea îşi înclină fruntea. Vezi, prietene, acum ai să înţelegi de ce Karpala a riscat totul, chiar şi propria viaţă, pentru a-i putea ajuta pe surghiuniţi să-şi recapete libertatea. N-aş vrea să fie nimeni în pielea mea.

— Dar tu n-ai dus-o rău! Prinţul Bula şi mama Kalyna te iubesc şi îţi citesc toate dorinţele în ochi.

— Asta este adevărat, iar eu îmi iubesc părinţii adoptivi, spuse ea încet şi o lacrimă îi străluci în ochi. Dar dorul după părinţi are rădăcini adânci în inimă şi nu se linişteşte.

— Hm! mormăi Sam Hawkens, răguşit şi se şterse şi el la ochi, din care două lacrimi mari îi picaseră pe barba stufoasă. Hm. Poate, totuşi, părinţii tăi trăiesc încă.

— Nu! — Atâţia ani au trecut şi n-am aflat nici cel mai neînsemnat lucru, care să ne fi putut pune pe urmele părinţilor mei.

— Asta nu spune aproape nimic, dacă nu mă înşel. Sam Hawkens este un bătrân ogar apusean şi înţelege că trebuie să adulmece orice urmă, chiar dacă este aproape ştearsă. Dă-mi voie să-ţi spun că acest Sam nu numai că a găsit un anumit sugar, dar i-a găsit şi pe părinţii cărora le aparţine acest sugar!

Acesta avu un mare efect. Karpala era atât de uluită, încât nu mai putu să rostească nici un cuvânt.

— Şi, afară de aceasta, fetiţa are şi un frate; un frate, îţi spun, care...

— Sam! strigă Karpala, apucându-l cu amândouă mâinile de braţ. Te rog, te implor: nu glumi cu o treabă atât de serioasă, atât de sfântă!

— Dar cine vorbeşte de glume? Eu doar relatez aici un fapt!

— Adevărat? Dumnezeule, o, Dumnezeule mare! — Părinţii mei trăiesc?

— Este adevărat, copila mea. Cel puţin, ieri seară erau încă

în viaţă, sănătoşi şi voioşi, hi-hi-hi-hi!

— Unde? — Unde?

— Chiar în apropiere. Ei făceau parte din grupul acela de „oameni sărmani”, dar n-au trecut graniţa împreună cu ei. Le-am spus să rămână, căci aici îşi vor găsi fiica şi ei mi-au urmat sfatul.

— Unde sunt? Du-mă repede la ei!

— Nu te grăbi aşa! Îţi închipui doar că nu aleargă în libertate, ci stau ascunşi. Mă duc la ei acum. Între timp, poţi să-i pregăteşti pe părinţii tăi adoptivi, pentru ca să nu fie prea surprinşi.

Cu acestea zise, el se grăbi să plece, căci se temea să nu-i mai curgă câteva picături de pe barba stufoasă, pe straiul de vânătoare, din piele de ţap.

Prinţul Bula rămase consternat de relatarea fiicei sale, care îi comunică faptul că părinţii ei se aflau aici, în apropiere şi nici Kalyna nu rosti, mult timp, nici un cuvânt. În cele din urmă o cuprinse pe fată în braţe.

— Copilul meu! Iubitul meu copil! Nu vreau să pleci de la noi; mi se frânge inima!

Karpala nu ştia ce să răspundă. Îi iubea din toată inima pe părinţii ei adaptivi; se obişnuise cu gândul că era orfană — şi acum...

Faţa ei era când palidă, când roşie. Ochii îi erau plini de lacrimi. Erau lacrimi de durere sau de bucurie? Nici ea însăşi nu ştia.

— Mamă! strigă ea. Vă iubesc atât de mult pe amândoi. Dar, îmi veţi interzice să-i revăd pe bieţii mei părinţi?

— Nu, în nici un caz nu-ţi interzicem, răspunse principesa. Dar nu vreau ca ei să te ia de la noi! Trebuie să rămâi la noi!

— Kalyna, oh, Kalyna! spuse prinţul. Astăzi este cea mai nefericită zi din viaţa noastră!

Atunci Karpala îşi încolăci mâinile după gâtul principesei; lacrimile îi înăbuşeau vocea.

— Tată, mamă, nu plângeţi! Şi voi sunteţi părinţii mei, dragii, dragii mei părinţi adoptivi şi aşa veţi rămâne mereu!

Revederea avu loc în ascunzătoare, sus pe stânci. Merseră cu toţii şi cu toţi luară parte la fericirea familiei Boroda. Cel mai mult se bucură tânărul Adlerhorst de acest eveniment,

prin care iubirea lui căpăta noi speranţe. Dacă iubita lui Karpala nu era o buriată, ci o nemţoaică, fusese îndepărtat un obstacol care ar fi stat în calea unirii lor. Şi Mila Dobronici se bucură că, în calitate de aleasă a tânărului Boroda, se afla acum într-o relaţie de rudenie cu aceea pe care şi până acum, o considerase drept cea mai bună prietenă a sa.

În raportul concis pe care Sam i-l dăduse lui Hermann, cu privire la evenimentele din curtea ţăranului Peter Dobronici, nu-i pomenise despre faptul că îi găsise pe părinţii Karpalei, aşa că şi Hermann era complet uluit. Dar, faţă de această desfăşurare a evenimentelor, nu putea să spună decât un DA şi AMIN, din toată inima. Nici nu se putea mai bine pentru dorinţa inimii lui.

Singurii care sufereau erau Bula şi Kalyna. Dar firea lor înclinată spre bunătate îi ajută să treacă mai uşor peste această durere. Bunătatea inimii lor era suficient de mare, pentru ca ei să pună pe primul plan fericirea tinerei făpturi, înaintea fericirii lor şi să nu se aşeze în calea Karpalei.

În vreme ce, în ascunzătoare, domnea o atât de mare veselie, trioul de prieteni urcase pe marginea craterului, de unde privirea se pierdea în depărtarea nesfârşită.

Mult timp, cei trei rămaseră tăcuţi unul lângă altul.

Apoi, din pieptul lui Dick Stone ieşi un suspin adânc. Şi, ca şi cum nu ar fi aşteptat altceva, Will Parker suspină şi el, la fel de adânc.

Apoi, fu din nou linişte, un timp îndelungat. Tot Dick fu cel care întrerupse tăcerea.

— Acum este perioada când migrează bivolii, observă el.

— Da! Şi migraţia mustangilor, completă sec Will.

— Iar noi nu suntem acolo, spuse Dick.

Amândoi căzură iar în tăcere şi priviră mohorâţi înainte. Le era dor de casă; dor de savanele şi preriile Vestului şi de bucuriile şi pericolele pământului negru şi însângerat.

— Will! începu din nou, după o vreme, Dick, cel care, de obicei, era foarte zgârcit la vorbă. Ai întâlnit vreodată aici un bivol?

— Nu.

— Sau poate vreun grizly?

— Nu.

— Sau poate vreun amărât de viezure puturos?
— Nu. — Trist ţinut!
Din nou, cei doi se cufundară în melancolie şi priviră ţintă în depărtare, de parcă ar fi căutat ceva acolo, în sfârşit, Dick păru că ajunsese la un acord cu sine însuşi.
— Sam! se adresă el micului vânător american, care nu se amestecase până acum în discuţie cu nici o singură silabă.
— Ce vrei, bătrâne negru?
— Ai vorbit deja cu el?
— Cu viezurele puturos?
— Nu.
— Prostii! continuă Dick, nemulţumit. Eu mă refer, bineînţeles, la Adlerhorst.
— Aha, aşa! răspunse Sam cu o figură nevinovată. Despre ce trebuia să fi vorbit cu el?
— Despre plecarea noastră.
— Eu mă gândeam că n-avem de ce să ne grăbim, dacă nu mă înşel.
— Ce-ţi veni! se înfierbântă Dick. Doar ne-am rezolvat misiunea aici şi putem pleca oricând!
— Da! completă Will. Ce să mai facem aici, în acest ţinut blestemat, unde nu se poate înţelege nici un cuvânt din vorbirea greoaie a acestor oameni? Stăpânul Adlerhorst şi-a găsit fratele şi de acum înainte se vor descurca singuri.
— Încă nu, copii, le răspunse Sam celor doi nerăbdători. Daţi-mi voie să vă spun că trioul de prieteni nu şi-a rezolvat decât jumătate din misiune. Nu se poate ca Hermann Adlerhorst să-şi asume singur responsabilitatea pentru ceea ce mai este aici de făcut. În afară de aceasta, este vorba de familia Boroda, pe care trebuie să o trecem în siguranţă peste graniţă. Şi pentru acest lucru nu stăpânul Adlerhorst este omul cel mai potrivit, dacă nu mă înşel.
— S-ar putea să ai dreptate. Dar pentru asta e bun tânărul Boroda, spuse Will.
— Termină! îl întrerupse Sam. Uiţi că el însuşi este surghiunit şi proscris şi că cei de la graniţă vor fi cu ochii pe el.
— Asta aşa e, dar, din cauza asta, reîntoarcerea noastră în State va întârzia şi mai mult.

— Las-o moartă, bătrâne Will! îl consolă Sam. Şi dacă am pleca în acest moment, tot am ajunge prea târziu pentru vânătoarea de bivoli. Copii, gândiţi-vă numai la distanţa imensă! De data-aceasta, lăsaţi-i şi pe bivoli să se bucure de viaţă; n-or să fugă de voi, dacă nu mă înşel!

20. Ibrahim Bei şi soarta sa

Un vânt uşor din est încreţea suprafaţa albastră a Mării Negre.

Pe cursul de la Eregli spre Odessa, naviga un vapor, unul dintre acele şlepuri greoaie — vaporul se numea, de fapt, Trog[1] — care sunt utilizate doar pentru circulaţia dintre localităţile de coastă. Cu atât mai curios părea că această navă mică, nepotrivită pentru o mare furtunoasă, îndrăznise să iasă în largul mării.

De balustrada velierului grosolan se sprijinea un turc cu barbă neagră şi îmbrăcat cu strai bogat. Lângă el, se afla un bărbat care putea fi luat drept un hamal, în straie de lucru. Dar acest om cu veşmântul murdar şi cu bereta uzată nu era un hamal, ci era stăpânul, care putea lua orice hotărâre în privinţa acestei nave: era căpitanul.

Echipajul acestui vapor nu rămânea cu nimic mai prejos decât stăpânul său, în ceea ce priveşte murdăria şi o cercetare mai atentă a vaporului confirma impresia de decădere, dezordine, lucru făcut de mântuială, care stârnea o impresie de lucru improvizat.

— Şi când crezi, continuă discuţia cu căpitanul cel cu barbă neagră, că va ajunge în portul Odessa această rablă veche?

Căpitanul îi aruncă turcului o privire dezaprobatoare.

— Asta o ştie numai Allah. Dar, dacă nu se întâmplă ceva neprevăzut şi briza de acum va continua să sufle, de acum în cinci zile vei pune teafăr piciorul pe ţărmul Rusiei.

— Cinci zile?

Turcul tropăi de nerăbdare pe scândurile groase ale punţii vasului. Privirea sa zăbovi, cu o expresie deosebit de îngrijorată, pe linia care indica, departe în sud, malul pierdut din vedere al Asiei Mici. Apoi, ochii săi alunecară asupra velei

---

[1] Covată, troacă: jgheab pentru adăpatul vitelor.

înfoiate şi se opriră, în cele din urmă, pe faţa murdară, dar cinstită a căpitanului.

— N-ai putea să mai pui nişte vele, ca să măreşti viteza navei?

— Stai liniştit. Habar n-ai de lucrurile astea! Îţi spun eu că am pus toate bulendrele din pânză de aici, pe care le-am putut folosi. Este imposibil să mai pun şi o singură velă, chiar dacă n-ar fi mai mare decât suprafaţa palmei mele.

Cel cu barbă neagră tăcu.

— De ce ai închiriat „Raţa” mea? continuă căpitanul. Ţi-am explicat doar foarte clar, ieri, ce poţi să aştepţi de la ea.

„Raţă” fusese botezată această copaie. Şi, la fel ca şi o raţă, vaporul se aşezase confortabil pe apă şi se mişca înainte cu atâta încetineală, încât îl ducea la disperare pe cel grăbit.

— Iar eu îţi repet că ţi-am explicat chiar ieri, spuse călătorul, că misiunea mea este urgentă şi nu suferă amânare. Tu ştii doar că padişahul — Allah să-i dăruiască o mie de ani — m-a trimis la Odessa cu o problemă importantă.

— Da, ştiu că îndurarea stăpânitorului credincioşilor se revarsă asupra ta. Numai celor pe care îi iubeşte în mod deosebit le dăruieşte o insulă, ca aceea care-ţi aparţine ţie, o, beiule!

Coasta de sud a Mării Negre, deci cea asiatică, este, spre deosebire de cea de nord, mai fracţionată. Acolo nu există peninsule, iar în ce priveşte insulele, le poţi căuta zadarnic pe marele şi cuprinzătorul atlas. Şi, totuşi, există câteva, dar atât de mici, încât abia pot fi observate pe hărţile mării. Ele sunt întipărite lângă coastă şi se ridică abrupt din mare. Văzute de departe, seamănă mai degrabă cu un recif, decât cu o insuliţă locuită. Carapacea zgrunţuroasă conţine, totuşi, un miez încântător cu căsuţe elegante. De aceea, mai marii împărăţiei se dau în vânt după astfel de căsuţe, unde, de obicei, îşi petrec lunile de vară.

La o astfel de insulă se referise căpitanul.

— Mă mir doar de ce n-ai vrut să aştepţi cu plecarea până mâine, continuă stăpânul „Raţei”. Atunci ai fi putut să pleci cu „Peştele” şi ai fi ajuns la Odessa cu două zile mai devreme. În loc de asta, te-ai hotărât pentru „Raţa” mea.

Beiul deveni confuz.

— Asta nu înţelegi tu iar, îi pară el iute lovitura. Ordinul pe care l-am primit spunea că trebuie să mă îndrept spre localitatea de destinaţie cu primul vapor disponibil. Primul vapor a fost „Raţa” ta şi eu l-am luat. Doar ştii că padişahului — Allah să-i dăruiască o viaţă lungă — îi place ca poruncile sale să fie îndeplinite la timp şi cuvânt cu cuvânt.

— Atunci trebuie să te mulţumeşti şi cu ceea ce poate „Raţa” mea, replică celălalt; îl supărase faptul că beiul vorbise atât de dispreţuitor despre vasul său. Consolează-te cu gândul că soarta stabileşte dinainte totul!

Beiul nu răspunse. Ce-ar fi putut să spună? Căpitanul habar n-avea de soarta care stabilise ca el să-şi părăsească, de parcă era gonit din urmă, insula lui paradisiacă! Căci trimiterea lui în secret la Odessa era o scorneală, pentru a ascunde adevăratul motiv al bruştei sale călătorii.

Ibrahim Bei[1] fusese, în ultimul timp, părăsit de noroc. După trimiterea sa în Tunis, care avusese un sfârşit deplorabil, căzuse în dizgraţia padişahului. Soarele îndurării nu mai părea să fie atât de luminos pe drumul vieţii sale, până acum atât de protejate. Poziţia sa la Poartă era din zi în zi mai puţin solidă. Lui Ibrahim i se păru, în cele din urmă, mai potrivit să schimbe locul. El se mută pe Ada, insula pe care padişahul i-o dăruise în zilele lui cele mai bune. Dacă ar fi dispărut din ochii duşmanilor săi, aceştia i-ar fi acordat — aşa spera el — mai puţină atenţie; ar fi putut, apoi, să-şi petreacă restul vieţii consumându-şi liniştit averea, pe care, în decursul anilor, o adunase prin indubitabile maşinaţiuni.

Hotărâtoare pentru alegerea unui alt loc unde să locuiască mai fusese şi o altă circumstanţă. Apariţia, pe neaşteptate, la Stambul, a copiilor Annei von Adlerhorst îl făcu să se sperie de moarte. Era supărător că trebuise să mărturisească faptul că ceasul de buzunar care purta blazonul şi numele tatălui lor era proprietatea lui. Bănuiau ei oare ceva despre interesul pe care-l purta faţă de soarta familiei lor? De câte ori îşi pusese această întrebare nu reuşise să se lămurească. Cum ar fi, dacă, într-o zi, cei doi ar apărea în faţa lui şi i-ar cere socoteală? Socoteală pentru crimele comise asupra lor şi asupra averii tatălui lor, pe care el şi-o însuşise. Încercă să se

[1]Vezi Karl May: *Dervişul*.

debaraseze de aceste gânduri născute din spaimă; dar ele nu-l lăsară în pace. În definitiv, această posibilitate trebuia, fără multă vorbă, respinsă. Avea un complice la această crimă: dervişul Osman; şi habar nu avea ce se întâmplase cu acesta. În Tunis, Ibrahim fusese martor când Osman fusese arestat, ceea ce îl determinase să întoarcă spatele oraşului cât mai repede Până acum, nu putuse afla nimic de soarta arestatului. Nici „Agence Havas” şi nici un alt ziar nu comunicase nimic despre atentatul împotriva lui Mohammed es Sadok Paşa. Evident, se evitase, din motive politice, ca această problemă să fie dată publicităţii.

Ce se întâmplase oare cu dervişul? Mai zăcea încă în spatele gratiilor sau fusese condamnat la moarte şi executat? Şi, ceea ce era şi mai important pentru Ibrahim: trăncănise, oare, Osman despre relaţiile sale, ale lui Ibrahim, cu familia Adlerhorst? Beiul credea că putea să nege acest lucru, căci, de la acel incident trecuse mult timp, fără să se fi întâmplat ceva. Putea, deci, să spere că totul rămăsese nedescoperit. Dar — nu se putea şti! Şi astfel, proprietatea sa înconjurată de mare i se păru mult mai sigură decât Stambulul, unde i se clătina pământul sub picioare şi unde consulii apuseni aveau o influenţă, pe care el ştia s-o aprecieze cum trebuie.

Ibrahim, deci, se muta pe insula sa, Ada, din Marea Neagră. Dar, nu plecase fără a-şi acoperi mai întâi spatele. Prudenţa era una dintre părţile sale cele mai tari. Avea şi acum oamenii lui de bază, bine plătiţi, la Stambul, care îi raportau, cu fidelitate, toate evenimentele importante de la Consiliul de Miniştri. Mare parte din averea sa o transformase în bani lichizi şi o depusese într-o bancă din Moscova. Aşa putea să privească spre viitor, fără prea mari griji.

Tot oamenilor săi de încredere trebuia să le mulţumească pentru faptul că prinse de veste la timp despre pericolul care îi ameninţa averea şi chiar viaţa. Ieri, aflase că, prin dezvăluirea a tot felul de uneltiri ale sale, căzuse cu totul în dizgraţia padişahului. Fusese hotărâtă confiscarea averii sale; chiar se pusese un preţ pe capul lui.

Ibrahim nu pierdu nici o clipă. Îşi strânse urgent lucrurile şi merse cu o barcă până la Eregli, de unde se gândise să-şi continue călătoria spre Odessa.

Dar nu avusese noroc. Singura navă care era ancorată era „Raţa”, iar ea nu făcea decât curse uşoare, în apele de coastă, în nici un caz în largul mării. Ce avea de făcut? Chiar mâine dimineaţă puteau sosi aici agenţi de poliţie. Atunci, totul era pierdut. Dacă s-ar fi aflat, însă, în largul mării, atunci avea şanse să scape. Poate întâlnea vreun vapor rusesc cu aburi, care l-ar fi putut lua la bord. Atunci era salvat.

Nu mai stătu pe gânduri. Povestea despre trimiterea lui în secret şi perspectiva unei recompense mari biruiră ezitările căpitanului de a porni la drum. Omul îl cunoştea pe acest mare domn, iar povestea lui Ibrahim nu-i trezi nici cea mai mică bănuială. El ridică ancora, cât putu de repede şi „Raţa” părăsi portul Eregli.

Beiul nu-şi făcuse, într-adevăr, nici un fel de idee exagerată cu privire la viteza vasului, căruia îi încredinţase viaţa şi preţiosul său avut din sacul de călătorie. Dar realitatea îi întrecu temerile, căci i se păru în primele ore ale călătoriei că vasul nu se îndepărtase aproape deloc de mal. Acesta era motivul pentru care îl întrebase pe căpitan dacă n-ar fi fost posibil ca „Raţa” să poată prinde o viteză cu câteva noduri mai mare.

Dar proprietarul navei îl lămurise despre cu totul altceva. Iar ultima referire, cea cu privire la soartă, nu reprezenta pentru Ibrahim nici cea mai măruntă consolare. Dacă ar fi ştiut căpitanul ce sumă se oferise pentru prinderea oaspetelui său, n-ar fi putut să se împotrivească ispitei de a da navigatorului ordinul de întoarcere şi de a se îndrepta, pe acelaşi drum, spre Stambul, pentru a câştiga premiul oferit.

Ultimele cuvinte despre soartă le spusese căpitanul pe un asemenea ton, încât lui Ibrahim îi pieri cheful de a mai continua discuţia. Celălalt era şi mai puţin dornic de vorbă şi, curând, se îndepărtă, pentru a merge în cabina sa. Pentru prima oară în viaţa lui, Ibrahim se gândi serios la ceea ce prezisese căpitanul: că totul este dinainte stabilit de soartă, de cartea vieţii.

Soarta? Era oare soarta lui aceea de a fi trimis la moarte cu şnurul de mătase, sau i se permitea, totuşi, să-şi mănânce în linişte averea, într-un stat străin? La ce i-ar fi folosit, în primul caz, faptul că încercase să scape la bordul „Raţei”? Soarta ar

fi ştiut cum să-l înhaţe şi să-i ofere, cu un zâmbet rece, mult-temutul şnur. Şi dacă îi era destinat să-şi găsească adăpostul salvator, atunci, de ce, la dracu', se urcase în această rablă blestemată de Allah? Nici un padişah şi nici un Consiliu de Miniştri n-ar fi putut să se apropie de el — soarta l-ar fi apărat.

Ori aşa, ori aşa: nu se putea împotrivi sorţii. Dar. Atunci, ar fi trebuit să rămână pe minunata sa insulă şi să poată aştepta acolo venirea sorţii. Sau şi mai bine: să nu fi părăsit Stambulul, ci să lase totul să treacă liniştit pe lângă el. A fost o prostie din partea lui că a fugit, a fost o absurditate, a fost cea mai mare nechibzuinţă a vieţii sale!

Hm. Oare fusese chiar atât de nechibzuit? Cu siguranţă, modul său de a acţiona era explicabil. Şi câinele se fereşte de mâna care îl loveşte. Iar el — nici el nu făcuse altceva. Şi ursita — sau poate era soarta? — îi arătase cnutul, iar el încercase să se ferească. Asta era ceva absolut normal! Şi dacă, în sfârşit, se afla aici, pe un vas pe care ar fi dorit să-l ia dracu' şi acest lucru era la fel de normal şi se potrivea cu desfăşurarea evenimentelor.

Ibrahim dădu din cap. La dracu' cu meditaţiile şi toate filozofiile care îţi zăpăceau minţile! Filozofia nu însemna nimic pentru el, iar cu soarta, nici atât, n-ar mai fi terminat. Las' să se chinuie alţii cu chestii de-astea! Nu vroia să mai ştie nimic de toate acestea.

Cu acestea zise, o luă din loc, făcu stânga-mprejur şi se îndreptă spre cabina sa — în întâmpinarea sorţii sale.

Vântul din est continuă să bată peste zi; „Raţa” făcea, dacă nu o călătorie bună, cel puţin progrese vizibile pentru a se apropia de ţinta sa îndepărtată. Seara, însă, direcţia vântului se schimbă subit şi acesta porni să bată dinspre nord, greoaia navă reuşind cu greu să se descurce. Iar peste noapte, nenorocirea se năpusti cu toată puterea. Vântul din nord se înteţi şi mai tare şi, chiar dacă nu se transformă în furtună, era oricum mult mai puternic decât putea suporta „Raţa”. Curând după miezul nopţii se rupse timona. Vasul fusese dat pradă vântului, fără nici o împotrivire, gonind din faţa lui în direcţia sud a malului asiatic, de unde Ibrahim abia evadase.

Echipajul se lăsă în voia sorţii cu sânge rece, specific

oriental. Căpitanul se mulţumi să dea dispoziţiile necesare doar pentru ca „Raţa” să nu se abată prea mult sub vânt. Nu se putea gândi, în timpul călătoriei, la repararea timonei care se scufundase pe jumătate în mare; lucrul acesta trebuia amânat până la sosirea în port. Puternicul vânt de nord i se părea chiar foarte convenabil, căci el târa vasul în larg, spre apele teritoriale mai circulate. Aici conta mai mult pe faptul că puteau fi văzuţi de un vapor care să îi remorcheze şi să-i ducă până într-un port — nu trebuia neapărat ca acel port să fie Eregli.

Când se întâmplă nenorocirea care distruse brusc speranţele lui Ibrahim, acesta dormea liniştit în cabina sa fără a bănui nimic. Căpitanul nici măcar nu-şi dădu osteneala să-l trezească. De ce să fi făcut asta? Omul nu-i putea fi de nici un ajutor. Mai degrabă, i-ar fi stat în drum. Astfel că Ibrahim află despre acest eveniment abia dimineaţă, când ieşi pe punte.

Mai întâi, alergă ca turbat pe covertă, ameninţând, plin de manie, cerul cu pumnii strânşi. Apoi, ca toţi oamenii de genul lui, dădu toată vina pe căpitan, pe care îl acoperi cu cele mai defăimătoare injurii. Pretindea să se ia cele mai imposibile măsuri, ordona să se repare imediat timona şi să se reia călătoria spre nord şi ameninţa, în caz de refuz, cu cele mai groaznice pedepse din partea lui Allah şi a padişahului.

Stăpânul vasului rămase, mult timp, liniştit. Pentru el, totul însemna soartă, deci şi cuvintele acestui om pe care trebuia să-l suporte fără a-şi pierde cumpătul. Nu pronunţă nici măcar o silabă; dar ştia el ce ştia. Turcul are un proverb care se potriveşte foarte bine aici: câinii latră, caravana merge. Acest proverb îl aşeză căpitanul ca pavăză împotriva torentului de cuvinte plin de injurii rostit de furiosul bei.

Dar, întrucât acesta nu mai termina cu ocările, consideră totuşi că ar fi bine să-şi apere demnitatea.

— Taci din gură! îi porunci el lui Ibrahim, când acesta făcu o pauză pentru a-şi trage respiraţia. Nu te mai face de râs! Te comporţi ca un nebun! Să ţii minte asta! Eu sunt stăpânul vasului şi, dacă nu schimbi tonul, te arunc în mare sau te pun în lanţuri — jos în cală. Am acest drept. Cine se comportă duşmănos aici, pe punte, pe acela îl pot trata ca pe un răzvrătit.

Cuvintele sale avură efectul dorit.

Ibrahim privi uluit la căpitan. Arăta ca unul pe care îl adusese în simţiri un duş rece. Începu să-şi dea seama că se purtase ca un smintit. Mânia i se topi rapid; locul ei îl luă o teamă distrugătoare.

Acolo jos, în sud, la ţărmul de care „Raţa” se apropia din ce în ce mai mult, aşteptau agenţi de poliţie. O debarcare pe acel ţărm ar fi însemnat pentru el arestarea, sfârşitul; lucrul acesta trebuia, cu. Orice preţ, împiedicat. Se gândea că, în minte, căpitanul avea ideea de a se lăsa remorcat de vreun vapor întâlnit în cale şi dus într-un port turcesc. Grija sa, deci, trebuia să fie aceea de a-l convinge pe acesta să-şi schimbe gândul.

Dar, în acest sens, nu prea găsi înţelegere la căpitan, căruia nici măcar nu-i trecea prin cap adevăratul motiv al îngrijorării sale. Omul trebuia să se gândească mai întâi la vasul său şi abia în al doilea rând, la dorinţele oaspetelui său. Tot ceea ce putu obţine Ibrahim, fu promisiunea căpitanului de a-l urca la bordul unui vapor care naviga spre nord, dacă vor întâlni vreunul. Mai mult de atât stăpânul vasului nu se lăsă convins să facă pentru oaspetele său.

Ibrahim, vrând-nevrând, trebui să se declare mulţumit cu această decizie. Era aproape imposibil să se poată întâlni tocmai cu un vapor care călătorea spre nord, dar Ibrahim se agăţă de această slabă speranţă. Se rezemă de balustradă cu luneta în mână şi cercetă în jur, în toate direcţiile, în vreme ce „Raţa” era târâtă încet, dar cu o forţă irezistibilă, spre temutul ţărm turcesc. Dar corabia mult dorită nu vroia să se arate.

În schimb, altceva hrăni speranţele lui Ibrahim. Vântul, care de ieri seară bătuse doar dinspre nord, îşi schimbă brusc direcţia spre vest; vasul era acum târât spre est.

Lui Ibrahim i se luă o piatră de pe inimă. Pericolul iminent, acostarea pe malul asiatic, fusese îndepărtat; da, fugarul îndrăzni, chiar, să creadă din nou într-o soartă favorabilă. Vântul nu trebuia decât să-şi schimbe în continuare direcţia spre sud şi astfel, în loc să fie târâţi spre est, ar fi fost duşi spre nord; atunci şansa sa ar fi fost strălucitoare.

Dar vântul nu-i făcu plăcerea să-şi schimbe direcţia; el

bătea cu stăruinţă din vest, de parcă ar fi dorit cu tot dinadinsul să-l supere pe Ibrahim. Trecură şi după-amiaza şi seara. Nici o îmbunătăţire. Şi nici urmă de vreo corabie nu se arătă. Lucrurile rămaseră la fel, toată seara şi toată noaptea. Temerile lui Ibrahim ajunseseră la limită, când observă că vasul nu se mai apropia de ţărm; dar gândurile sale rătăceau cu acelaşi dor nestins spre nord, acolo unde îi făcea semne libertatea nepreţuită.

A doua zi dimineaţă, „Raţa” pluti întâmplător spre creasta Amasra; Ibrahim, care nu-şi părăsise locul de lângă balustradă, decât în timpul nopţii, se afla la pândă şi văzu, prin lunetă, departe, în est, un punct pe suprafaţa apei. Punctul se mări rapid şi, curând, putea fi văzut şi cu ochiul liber — nici o îndoială, era un vapor care ţinea cursul spre vest şi anume, se îndrepta chiar spre „Raţă”.

O emoţie puternică puse stăpânire pe Ibrahim. Oare sub ce pavilion naviga vaporul? Dacă era vorba de un vapor apusean, atunci s-ar fi putut urca la bord cu toată încrederea. Dar dacă era cumva steagul turcesc? Hotărârea sa era luată şi. Pentru acest caz. Prezenţa sa pe „Raţă” trebuia să fie ţinută secretă. Căpitanul vasului care se apropia nu avea nici un motiv stringent să coboare pe „Raţă”, nici chiar dacă ar fi intenţionat să remorcheze vasul deteriorat. Exista, deci, posibilitatea de a rămâne ascuns; pentru Ibrahim, se punea doar problema să coboare pe ţărm, fără a fi prins cu această ocazie.

Ibrahim observă cu cea mai mare atenţie punctul care devenea din ce în ce mai marc. Curând se putu vedea catargul, apoi scheletul vasului şi, în sfârşit, deveni vizibil faptul că era vorba de un iaht care făcea călătorii de plăcere, un vas pe care şi-l comandau „francii” cei bogaţi, apusenii, pentru a călători prin lume.

Când căpitanul reuşi să distingă înfăţişarea vasului care se apropia, strâmbă din nas. Pentru astfel de vapoare care, după părerea sa, erau total nefolositoare şi, pe nedrept, făceau ca marea să fie nesigură, nu avea decât un dispreţ total, aşa cum avea pentru tot ceea ce depăşea orizontul său. Dar, oricum — iahtul care se apropia merita să fie luat în seamă. Micul vas se apropia, în ciuda vântului potrivnic, cu o

rapiditate şi uşurinţă care se bazau pe puternica forţă a aburilor. În orice caz, el se îndrepta în această direcţie, pentru a o ajuta pe neputincioasa sa „Raţă”.

În vreme ce căpitanul privea spre iaht plin de speranţe, pe Ibrahim puse stăpânire o nelinişte chinuitoare. Obiectul acela de acolo, pe care îl vedea foarte clar prin lunetă şi care se îndrepta spre ei cu o nemaipomenită uşurinţă, credea că-l mai văzuse odată, undeva — şi anume, în Tunis. Aparţinea englezului aceluia nebun, care fusese atât de incomod pentru el, atunci la Stambul şi care, probabil, jucase un fol în ceea ce priveşte neplăcutul deznodământ al acţiunii din Tunis.

Sau, poate că totuşi nu era acela. Ibrahim îşi aduse aminte că, pe vremea aceea, iahtul purta la etravă un tablou imens: silueta lordului Lindsay. Vasul care se apropia nu părea, totuşi, să aibă ceva de genul acesta. S-ar fi putut, totuşi, ca acel tablou să fi fost îndepărtat. Atunci, însemna că acesta era iahtul. Ibrahim se retrase, prudent, în spatele catargului. În următoarele momente trebuia să ia o hotărâre; prefera să nu se expună privirilor echipajului.

Contururile vaporului erau din ce în ce mai evidente. Mai întâi, doar pentru Ibrahim, care era singurul ce se afla în posesia unei lunete. Căpitanul nu voia să aibă de-a face cu astfel de lucruri moderne de-ale francilor. Acum puteau fi distinse persoanele care stăteau pe puntea anterioară şi care priveau stăruitor spre partea lor şi anume — Ibrahim se cutremură — nu mai era nici o îndoială: acolo se afla lunganul aceia de englez, îmbrăcat în aceleaşi straie de om trăsnit, aşa cum îl cunoscuse Ibrahim. Şi lângă el — *La ilâha illa' llâh we Mohámmed rasûl Allâh*[1]— nu se afla oare acel blestemat de Adlerhorst? Într-adevăr, el era! Tocmai îşi întorsese faţa spre vecinul său, aşa încât Ibrahim putea să-i distingă clar trăsăturile.

Beiul nu-şi mai pierdu vremea să-i observe şi pe ceilalţi de pe iaht, atâta timp cât nu erau în stare să-i mai trezească curiozitatea; îl chemă la el pe căpitanul „Raţei”.

Aici trebuia acţionat şi încă foarte repede. Cu nici un preţ, oamenii aceştia nu trebuiau să afle că el se afla la bord.

---

[1] Allah este unicul şi Mohammed este Profetul său (limba arabă, citat din Coran.

— Ascultă aici! începu el, răguşit, când căpitanul se apropie. Cunosc oamenii care se află pe vaporul ce se apropie de noi. Ei sunt duşmanii mei de moarte.

— Adevărat? spuse, neîncrezător, căpitanul. De unde ştii asta? Vaporul este încă destul de departe, pentru a se putea distinge feţele oamenilor.

— I-am recunoscut cu ajutorul lunetei. Lucrul acesta trebuie să-ţi fie de ajuns. Iar acum, te întreb: ce ai de gând să vorbeşti cu ei?

— Asta poţi să-ţi închipui şi singur! Am să-i rog să-mi remorcheze vasul până într-un port.

— M-am aşteptat la răspunsul acesta. Ce-ar fi dacă te-aş ruga să te abţii de la asta?

— Ce-ţi trece prin cap? Cum de-ai ajuns la ideea asta de neconceput? Vorbeşti de parcă ai fi înnebunit; şi la fel de nebun aş fi şi eu, dacă aş proceda aşa cum vrei tu.

— Ştiam că aşa ai să spui şi aprob punctul tău de vedere. Dar nu poţi să te pui şi în situaţia mea?

— Aş putea, dar lucrul acesta nu trebuie să fie hotărâtor pentru mine. Pentru mine, pe primul loc se află „Raţa”. De fapt, de ce te îngrozesc atât de tare oamenii aceştia? Ei nu trebuie neapărat să ştie că tu te afli aici.

Ibrahim dădu, mulţumit, din cap.

— Asta aşteptam de la tine să spui. Nu trebuie, sub nici un motiv, să fiu văzut de duşmanii mei, altfel ar fi imposibil să îndeplinesc misiunea pe care mi-a încredinţat-o padişahul. Ei m-ar împiedica să fac acest lucru.

Căpitanul îşi clătină, gânditor, capul.

— Atunci, va trebui să le dau instrucţiuni corespunzătoare oamenilor mei, ca să ştie cum să se comporte.

— Eşti sigur de echipajul tău?

— Aşa cred. Dacă le promiţi un bacşiş copios, se vor arăta recunoscători faţă de tine şi îţi vor face orice serviciu.

— N-avea grijă, nu vor duce lipsă de aşa ceva. Tu fă tot ceea ce este posibil!

— Foarte bine. Tu ce ai să faci?

— De îndată ce se va oferi ocazia, voi părăsi în secret „Raţa” şi voi încerca să ajung la ţărm cu barca ta de salvare.

— *Maşallah!* strigă mirat căpitanul. Nu înţeleg nimic. De ce

nu vrei să rămâi pe vas, până când ajungem într-un port?

Ibrahim încercă să găsească un răspuns potrivit. Nu putea să-i spună căpitanului că era căutat şi că nu dorea să fie văzut într-un loc populat.

— Trebuie să aleg calea cea mai sigură, spuse el, în cele din urmă; nu am voie să pun în pericol scopul călătoriei mele. Cel mai bun lucru este să mă îndepărtez în secret.

— S-ar putea să ai dreptate. Sunt gata să-ţi dau barca, dacă îmi plăteşti această pagubă.

— Ai să fii mulţumit de plata pe care ţi-o voi da.

— Atunci, totul este în regulă. Presupun că vrei să părăseşti „Raţa” pe timpul nopţii?

— Da. De fapt, mi-ar fi convenit mai mult ca distanţa până la ţărm să nu fie atât de mare.

— Cum aş putea să rezolv lucrul acesta?

— Convingându-i pe domnii de pe vaporul străin să ţină cursul cât mai aproape de mal. Ai să găseşti tu un motiv plauzibil pentru asta.

— O să-mi vină mie o idee la timp.

— Înainte de orice, ai cea mai mare grijă să nu dea cineva de vreo urmă de-a mea!

— Nici o grijă! Francii ăştia sunt ca şi căţeii tineri, care încă nu pot să vadă nimic.

Ibrahim dădu dezaprobator din cap.

— Habar n-ai ce spui. Nu-i subestima pe aceşti apuseni! Eu i-am cunoscut şi ştiu că trebuie să te păzeşti de ei.

Căpitanul zâmbi cu superioritate.

— Ei, am să văd în curând la ce trebuie să mă aştept din partea lor.

— De acum înainte, n-am să mă mai arăt pe punte, ci am să mă retrag în cabina mea, până când voi dispărea. Mai am încă o rugăminte la tine. Este foarte posibil ca domnul de pe vaporul franc să dorească să urce la bordul „Raţei”, pentru a discuta cu tine cele necesare. Fă-mi, te rog, plăcerea şi du-l în cabina ta, care se învecinează cu a mea! Astfel voi putea auzi totul şi poate voi putea afla ce anume i-a adus aici pe străini.

— Am să fac aşa cum doreşti.

— Ei, acum plec, căci timpul ne presează. Fii cu ochii în patru, ca să nu avem nici tu, nici eu de pierdut! Priveşte,

iahtul deja s-a apropiat destul de mult! În cinci minute se va afla parte lângă parte cu „Raţa”.

Ibrahim se furişă în cabina sa. Căpitanul se îndreptă spre echipajul său, pentru a-l instrui cum să se comporte.

Între timp, vaporul cu aburi se apropiase atât de mult, încât literele mari, aurii, de pe etravă se puteau citi cu uşurinţă: cuvântul „Lindsay” strălucea scris cu litere ale alfabetului apusean.

Şi chiar în faţă, lângă balustradă, stătea acesta însuşi, în întreaga sa măreţie, binecunoscutul Master Fowlingbull. El se întreţinea, însufleţit, cu doi bărbaţi; pe unul din ei Ibrahim îl recunoscuse corect ca fiind Hermann Wallert Effendi, care se dovedi mai târziu a fi un Adlerhorst. Celălalt, care semăna izbitor cu Hermann, era Gottfried Orioltşaştşa.

Lordul îmbrăcat cu straie bizare, stârni, în cel mai înalt grad, uimirea echipajului de pe „Raţa”. El, însă, nu era singurul om de pe iaht la care ei priveau cu mirare. Mai existau acolo două grupuri, faţă de care ei îşi exprimau opiniile contradictorii: trei oameni stăteau acolo, la un loc, dintre care doi, îmbrăcaţi la fel, erau atât de graşi, încât mantourile de blană, lungi, care ajungeau până la pământ, le cuprindeau corpurile foarte strâns, părând îndesate până la refuz. Căciulile din blană le acopereau în aşa fel capetele încât nu mai erau vizibili decât obrajii strălucitori de sănătate şi bunăstare; cea de-a treia din grup era o fată chipeşă, îmbrăcată într-un fel de costum cum nu mai văzuseră până acum membrii echipajului turc, deşi, la Stambul, intraseră în legătură cu oameni care făceau parte din cele mai diverse naţii.

— Oare, din ce ţară or fi? se miră unul dintre ei.

— Nu ştii? îl informă cu importanţă un altul. Se vede clar după ei că nu pot fi decât eschimoşi.

— După ce-ai recunoscut asta?

— După blănurile lor. În împărăţia eschimoşilor este atât de frig, încât soarele încremeneşte de frig, chiar atunci când răsare şi nu mai este în stare să dea căldură. Abia când ajunge la graniţele acestei ţări, îşi revine şi el, din nou. De aceea, trebuie ca toţi oamenii de acolo să poarte blănuri groase.

— *Maşallah!* Da' rece trebuie să mai fie acolo!

— Da, înfiorător de frig. Nici nu ar putea fi altfel, pentru că întreaga ţară nu este formată decât din gheaţă. Padişahul împărăţiei eschimoşilor posedă chiar un palat care este construit din gheaţă străvezie. Tot mobilierul este din gheaţă, chiar şi pernele şi saltelele.

După ce rosti aceste cuvinte, omul privi în jurul său, de parcă ar fi îmbogăţit omenirea cu o descoperire etnologică zguduitoare.

— Prostănacule! se auzi glasul altcuiva. Oamenii aceştia este imposibil să vină din acea ţară pe care ai numit-o tu.

— Doar n-oi vrea să spui că ştii mai bine decât mine, care cunosc pe dinafară geografia tuturor ţărilor din lume.

— Au mai învăţat şi alţii câte ceva. Dacă oamenii aceştia ar veni dintr-un ţinut atât de friguros, cum spui tu, atunci n-ar putea să suporte căldura care este aici la noi. Cu atât mai puţin ar purta blănuri aici. Diferenţa de temperatură este mult prea mare. Nu, cred că lucrurile stau exact invers. Oamenii aceştia provin dintr-o ţară unde este deosebit de cald, încât aici, la noi, ar îngheţa pe loc, dacă nu şi-ar înfăşură mădularele în blănuri.

— O asemenea ţară nu există, replică cel ce era un cunoscător al eschimoşilor, pe care obiecţia celuilalt îl iritase.

— Ce deştept eşti! Înseamnă că n-ai auzit de Ţara de Foc, ai cărei locuitori se închină diavolului şi mănâncă foc?

— Am auzit de asta, recunoscu celălalt, care ştia pe dinafară geografia întregii lumi şi căruia îi venea greu să-şi recunoască ignoranţa în această privinţă.

— Vezi? jubilă adversarul său. Ei sunt vecini cu China, trăiesc pe râul Polonia şi se războiesc de mulţi ani cu împăratul Australiei. Hrana lor constă doar din focul care ţâşneşte din mai multe găuri aflate în pământ şi care, pentru ei, reprezintă un fel de mâncare la fel de gustoasă cum este carnea de berbec pentru osmanlâi.

— *La ilâha illa' Ilâh!* şi *Maşallah!* se mirară cu toţii. Este adevărat?

— Cum puteţi să mai întrebaţi? Sau poate e vreunul dintre voi care ştie mai bine?

Nu, nici unul nu ştia mai bine; nici chiar marele geograf.

Căzură cu toţii de acord că era vorba despre locuitori ai Ţării de Foc.

Nu la fel de uşor, însă, fură de acord cu privire la cel de-al doilea grup aflat la bordul iahtului străin. Curiozitatea turcilor era scuzabilă. Căci, modul în care acest grup se rezema de balustradă ar fi stârnit vâlvă generală şi altundeva.

Doi dintre aceşti oameni erau foarte înalţi şi slabi şi îmbrăcaţi în straie de piele strânse pe ei, cel de-al treilea era, dimpotrivă, mic şi purta o haină de piele lungă, asemănătoare cu un sac. Spre deosebire de tovarăşii lui, care nu aveau barbă, el avea pe faţă o barbă groasă, stufoasă şi încâlcită, nelăsând să se vadă decât doi ochişori vioi ce priveau în toate părţile. O pălărie demodată, al cărei bor atârna trist, în jos, completa această apariţie. Pe umărul omului se găsea un ciomag grosolan, a cărui destinaţie nu era uşor de ghicit; şi cei doi lungani posedau nişte măciuci, faţă de care numai un cunoscător — şi aceasta, abia după o examinare atentă — ar fi putut bănui pericolul.

Dimineaţa, după evenimentele care avuseseră loc în curtea ţăranului Peter Dobronici, se ţinu sfat cu privire la modul în care trebuia să decurgă călătoria înapoiere.

Încă înainte ca participanţii să fi căzut de acord, se petrecu un incident neprevăzut. Când se deschise uşa afumătoarei, pentru a se uita după cei doi deţinuţi, se văzu că respectivul conte Polikev scăpase de pedeapsa celor de pe pământ; îl găsiră atârnând de una din barele transversale.

Moartea sa contribui, astfel, la luarea unei mai rapide hotărâri în ceea ce privea plecarea. Contele Vasilkovici trebuia să-şi revendice, desigur, la Moscova, pretenţiile asupra averii sale. Pentru aceasta era de dorit, dar nu neapărat necesar, ca fiul lui adoptiv să-l însoţească. Bătrânul conte consimţi, în cele din urmă, ca Gottfried să-l însoţească pe fratele său în călătoria înapoi spre Germania.

Se punea problema a două drumuri: unul ducea peste graniţă, în ţinutul chinezilor şi oferea mai multă siguranţă familiei Boroda, dar comporta şi multe greutăţi cărora tatăl şi mama Boroda nu le puteau face faţă. Celălalt drum ducea prin mijlocul stepelor Rusiei. Surghiuniţii preferară să înfrunte pericolul de a fi recunoscuţi şi prinşi din nou, dar acest pericol

putea fi preîntâmpinat.

Hermann von Adlerhorst era în posesia unor paşapoarte speciale, în care se făcea menţiunea şi asupra însoţitorilor săi. Având în vedere aceste avantaja care le stăteau la dispoziţie, fură şi ceilalţi de acord. În afară de aceasta, Bula şi Kalyna se hotărâseră să o însoţească, o vreme, pe fiica lor Karpala, pe drumul spre Germania. Patru dintre oamenii lor trebuia să însoţească perechea princiară. Ce-ar fi dacă doi dintre ei erau bătrânii Boroda? Nu părea deloc imposibil să se îmbrace ca buriaţi şi să străbată astfel ţara. Planul n-ar fi eşuat nici dacă l-ar fi luat cu ei pe Fedor Lomonov, fostul derviş. Îi tăiau barba, îi ascundeau părul sub o legătură pentru cap, îl îmbrăcau în haine de femeie şi îl aşezau în trăsura închisă a principesei buriate. Puteau astfel să spună că este o femeie grav bolnavă. Prin ţinuturile izolate erau de ajuns lanţurile, pentru a-l ţine în siguranţă. Dacă ar fi trecut pe lângă un oraş, i-ar fi dat un somnifer, pe care prinţul Bula îl avea pregătit de către unul din vracii săi. În acest fel, Lomonov putea fi transportat fără să-i stingherească.

Planul fusese pus la cale de vajnicul vânător american, a cărui înţelepciune şi şiretenie depăşeau orice obstacol.

De la Krasnovodsk, la Marea Caspică, Hermann îi expedie fratelui său Martin, în Germania, o înştiinţare prin telegraf, prin care îi comunica reuşita acţiunii şi momentul aproximativ când se gândea că grupul va ajunge la Trapezunt.

Apoi, într-o zi, se găsiră în faţa ţărmului Mării Negre şi a Trapezuntului. Spre marea uimire a tuturor, Hermann recunoscu acolo, printre vapoarele ancorate, vasul cu aburi „Lindsay” al unchiului său.

Martin îi dăduse imediat de ştire lordului şi Lindsay nici nu aştepta altceva decât să plece să-i întâmpine pe Hermann şi pe cel de-al treilea nepot al său, care fusese găsit. Înfierbântă cazanul şi porni, pufăind, spre Trapezunt.

După primele îmbrăţişări furtunoase, începură să se sfătuiască. Se luă hotărârea să se îndrepte spre Stambul. Ibrahim Bei, demonul familiei Adlerhorst, nu trebuia să se mai bucure de roadele mârşăviilor sale.

Aşa se făcu că, în dimineaţa următoare, după sosirea lor la Trapezunt, „Lindsay” brăzda valurile Mării Negre, în direcţia

vest şi, după două zile de călătorie, văzură „Raţa” plutitoare. Soarta i-l trimisese în cale bătrânului răufăcător Ibrahim Bei pe „Lindsay”.

De la început chiar, „Lindsay” urmă cursul spre „Raţa”, aşa încât căpitanul ei să nu se mai ostenească să dea semnalul de alarmă. Abia când vaporul străin se află în imediata lor apropiere, căpitanul înălţă pavilionul care semnala pericolul. „Lindsay” dădu imediat semnalul „Am înţeles” şi descrise o curbă, pentru a se apropia parte de parte de „Raţa”.

Întrucât nici căpitanul vasului „Lindsay” şi nici lordul nu înţelegeau turca, Hermann se pregăti să traducă el.

— Aici este „Lindsay”, iahtul înălţimii sale lordul Lindsay! strigă el spre puntea „Raţei”.

Căpitanul turc spuse numele vaporului său şi continuă:

— Mergem spre Odessa. Vreţi să ne remorcaţi?

— Spre Odessa? Nici nu ne trece prin cap! replică, râzând, Hermann, după ce îi traduse lordului întrebarea căpitanului.

— Ni s-a rupt timona. Nu putem naviga mai departe.

— Aşteptaţi să vă remorcheze un vapor care se îndreaptă în direcţia aceea.

— Voi încotro mergeţi?

— Spre Stambul.

Căpitanul nu stătu mult pe gânduri. Până când ar fi întâlnit un vapor care să se îndrepte spre Odessa, puteau trece zile sau chiar săptămâni. Putea să fie bucuros, dacă un căpitan se arăta gata să-l remorcheze, indiferent în ce direcţie.

— Atunci, vreţi să ne duceţi la Stambul? întrebă el repede. Şi ce pretenţii aveţi?

Hermann îi traduse lordului rugămintea. Lindsay îşi plimbă privirea asupra „Raţei”.

— Ce părere aveţi, putem îndrăzni să facem asta? îl întrebă el pe căpitan.

— De ce nu, mylord? Vasul turcilor este mai mare decât al nostru, dar „Lindsay” va reuşi, totuşi. Doar că vom merge ceva mai încet.

— Hm, să mă mai gândesc. Dar, nu suntem totuşi nişte barbari. Că vom ajunge mâine sau poimâine la Stambul nu mai are nici o importanţă. Ibrahim, nemernicul, nu poate să ne mai scape. Sau eşti de altă părere, Hermann?

— Nu, unchiule. O zi în plus sau în minus nu mai contează.

— Ei bine, atunci totul este O.K. Îl remorcăm, dar numai până când întâlnim un alt vapor.

— Şi despăgubirea?

Pe mare, nimic nu era gratuit şi chiar salvarea naufragiaţilor trebuia plătită de respectiva Societate de navigaţie.

Dar lordul Lindsay gândea altfel.

— Eu nu sunt negustor de mărunţişuri, mormăi el. Eu sunt lordul David Lindsay. N-am nevoie de piaştrii lui. Spune-i asta turcului!

Hermann urmă indicaţia şi adăugă dorinţa de a i se permite să urce la bordul „Raţei”, împreună cu lordul, pentru a cădea de acord asupra detaliilor. El nu bănuia că, prin aceasta, venea în întâmpinarea intenţiilor turcului, care dorea ca străinii să poftească în cabina lui. Aceasta fusese dorinţa lui Ibrahim.

Nu dură mult şi cei patru stăteau alături, în micuţa cabină a căpitanului „Raţei” — Lindsay, Hermann, căpitanul „Raţei” şi timonierul său — fumând ciubucuri şi sorbind cafea Mokka din ceşcuţe minuscule.

Se căzu repede de acord în ceea ce priveşte condiţiile. Căpitanul „Raţei” fu de acord ca Lindsay să cerceteze vecinătatea ţărmului. Chiar dacă acceptase să-l remorcheze pe turc, nu voia să facă acest lucru mai. Mult decât era neapărat necesar. Şi, în apele de lângă litoral era mai uşor decât în largul mării să întâlneşti un vapor care să accepte să remorcheze această codiţă incomodă.

După ce pasagerii iahtului fură astfel legaţi, pentru o zi sau două, de „Raţa”, îşi exprimară dorinţa să afle mai multe despre acest lădoi vechi.

— Deci, mergeai spre Odessa? întrebă Hermann.

— După cum spui.

— Ce ai încărcat?

— Nimic.

Hermann ridică, mirat, capul.

— Nimic? Asta n-o înţeleg.

— N-am găsit nici o marfă corespunzătoare, se scuză căpitanul, ceva cam încurcat, după cum i se păru lui

Hermann. Voiam mai întâi să iau zahăr de la Odessa.

Hermann dădu din cap. Nu prea pricepea explicaţia asta. Ce căpitan pleacă pe mare fără marfă? Şi, dacă nu găseşte o încărcătură corespunzătoare, atunci ia ce se găseşte, chiar de-ar fi şi numai o încărcătură de oase pe care să le vândă cu un câştig de un piastru la cincizeci de kilograme.

Aici, ceva nu se potrivea. Hermann se uită întrebător la căpitan. Avea oare de-a face cu un contrabandist? Dar nu, omul acesta nu făcea impresia că s-ar ocupa de contrabandă; şi, în afară de aceasta, un vas precum „Raţa” nici n-ar fi fost corespunzător pentru un astfel de negoţ. Nu, acest căpitan turc nu era, cu siguranţă, un contrabandist.

Şi, totuşi, Hermann avea sentimentul că omul nu-i spusese adevărul. N-avea cum să gândească ce secret ascundea turcul. Ei şi la urma urmelor, ce-l privea pe el. „Lindsay” putea remorca cu uşurinţă „Raţa”. De altfel puţin îi păsa lui de acest lădoi vechi.

— Ai mai fost vreodată la Stambul? îl întrebă, mai departe, Hermann.

— Destul de des.

— Nu cumva, cu vreuna dintre aceste ocazii, ai cunoscut pe un anume Ibrahim Bei?

Aha! se gândi căpitanul. Acum trebuie să fiu atent!

În cabina sa, Ibrahim îşi ascuţi urechile, ca să nu lase să-i scape nici un cuvânt din această convorbire.

— Nu-l cunosc, dar am auzit de el, răspunse turcul, credincios înţelegerii făcute. Este foarte bogat şi se află în graţiile padişahului — Allah să-i dăruiască o mie de ani.

— N-o să se mai bucure mult timp de aceasta, răspunse Hermann, involuntar, pe un ton batjocoritor.

— Ce vrei să spui? întrebă căpitanul. Îl interesa foarte mult să afle relaţia în care erau străinul şi Ibrahim Bei, unul faţă de celălalt.

— Aşa cum spun. În curând, Ibrahim va înceta să mai joace vreun rol. E, cu desăvârşire, în mâna mea.

— Deci, tu eşti duşmanul lui?

— Doar duşmanul lui? Spune mai degrabă, duşman de moarte! replică Hermann, aspru.

— Ce ţi-a făcut? iscodi, mai departe, căpitanul „Raţei” şi

lungi, intenţionat, cuvintele. Ibrahim Bei este considerat un om evlavios, care respectă cu fidelitate cuvântul Coranului.

Hermann se lăsă orbit de mânie.

— Evlavios? Îţi spun eu, este cel mai perfid nemernic care s-a aflat vreodată sub soare.

— Spui lucruri pe care nu le înţeleg. Ibrahim Bei este un nemernic? N-aş fi crezut asta niciodată.

— Am să dovedesc acest lucru la Stambul.

Marinarul clătină din cap.

— Ce ai împotriva lui Ibrahim? Tu, un franc, un apusean, împotriva puternicului Bei?

— În ziua în care eu îl voi pune sub acuzare, întreaga lui putere se va prăbuşi. Sau poate crezi că aş întreprinde ceva, fără să mă fi pregătit cu grijă înainte? Lovitura va cădea asupra lui ca un fulger din înaltul cerului.

— Ce lovitură? Iscodi căpitanul, curios.

— Tovarăşul lui, cu care a săvârşit faptele diavoleşti, se află în puterea mea — am să-l pun faţă în faţă cu Ibrahim — şi atunci vreau să vedem dacă acest diavol...

Hermann se întrerupse brusc. Abia acum îşi dădu seama că se purtase absolut nechibzuit. Se lăsase atras în discuţie de un om complet străin, pe care nu-l interesa această problemă. Se ruşina de el însuşi. Cum putuse să fie atât de nechibzuit! Se dojeni în sinea sa, ca pe un nebun inconştient care nu-şi putea ţine limba în frâu.

— Ei, ce-ai vrut să spui? îi dădu ghes turcul.

Hermann se ridică şi lordul Lindsay, care nu înţelesese nimic din conversaţia celor doi, îi urmă exemplul.

— Am uitat complet că eu, de fapt, îţi povestesc nişte lucruri care pentru tine sunt absolut neinteresante.

Căpitanului i-ar fi făcut, de fapt, plăcere să-l mai descoasă pe franc, dar trebuia să se mulţumească doar cu atât, dacă voia să nu-i stârnească nedumerirea străinului. Îi însoţi pe cei doi, urmat de timonierul său, până la scara de bord. Acolo atârna micuţa iolă pe care ei o aduseseră la bordul „Raţei”.

Ultimele cuvinte ale lui Hermann îl îngroziseră foarte tare pe Ibrahim. Oare la cine se gândise francul când îl amintise pe „tovarăşul” pe care îl avea în puterea lui? Doar despre unul singur putea fi vorba, iar acesta era dervişul. Dar el se

afla, totuşi, în Tunis, în mâinile paznicilor! Cum ajunsese el aici, după atâta timp şi tocmai pe iahtul duşmanului său?

Ibrahim simţea cum plasa se strângea tot mai mult în jurul capului său. Probabil că se petrecuseră anumite lucruri de care el habar nu avea şi care, tocmai de aceea, erau foarte periculoase pentru el. Hotărârea sa era mai fermă ca oricând: chiar în noaptea asta va părăsi vaporul şi va încerca să ajungă la ţărm. Acolo, se va ascunde într-un adăpost, până ce i se va oferi o ocazie favorabilă să fugă în străinătate.

Pe când beiul chibzuia, febril, cum ar fi purtat să scape de soartă, soarta păşi, acolo sus, la bord, urmându-şi neînduplecată drumul. Când cei patru trecură pe lângă catargul principal, Hermann se simţi apucat de mână; se întoarse şi îl observă pe timonier, care îi atrase atenţia să fie prudent, ducând un deget la gură şi aruncând, în acelaşi timp, o privire semnificativă spre căpitan.

Ce voia omul acesta? Era clar că voia să vorbească cu el şi anume, fără să fie observaţi de căpitan. La bordul „Raţei” ar fi bătut la ochi; deci omul trebuia să fie dus pe iaht.

Înainte de a pune piciorul pe scara de frânghie, se întoarse spre căpitan:

— Era cât pe-aci să uit ceva. Care dintre voi ne însoţeşte la bordul iahtului? Nimeni din echipajul nostru nu ştie limba voastră, iar eu însumi nu sunt, din păcate, marinar, pentru a le putea explica oamenilor comenzile tale.

Căpitanul căzu direct în cursă.

— Ai dreptate. Eu trebuie să rămân pe „Raţa”. Dar timonierul poate veni cu voi, până ce se rezolvă problema remorcării. Îi voi trimite apoi barca să vină înapoi cu ea.

Hermann urcă mulţumit în iolă. Lordul Lindsay nu părea să fie prea încântat de aceste măsuri. După ce luară loc unul lângă altul, îi şopti nepotului său:

— Ce te-a apucat să-l iei pe omul ăsta murdar cu tine? O să aducă pe vasul nostru curat toţi păduchii şi puricii şi toate neamurile acestora!

— Am motivele mele să procedez aşa, dragă unchiule.

— Grozave motive! mormăi lordul. Aş vrea să ştiu care sunt acestea.

— Mai târziu, unchiule, mai târziu! Acum n-avem timp de

asta.

Lindsay bombăni în sinea sa:

— Simpatică harababură pe vasul acesta! Nişte situaţii de necrezut! Ruşine!

— Te referi la păduchi, nu?

— Da. Ai băgat de seamă cum arăta cabina căpitanului?

— Da, mişunau peste tot păianjeni şi gândaci de toate felurile.

— Infect! Pur şi simplu îngrozitor! În timp ce vorbeaţi, mi-a trecut un şoarece de două ori peste cizmă. Iar noi trebuie să remorcăm lădoiul ăsta mizerabil! Pfui! La dracu'!

— N-o să mai trecem pe acolo, dacă nu vrem să devenim cu totul nesimţitori.

— Ei bine! Continuă! Aş şti eu ce să fac dacă troaca asta jalnică ar fi proprietatea mea.

— Aşadar, ce-ai face?

— Aş găuri-o şi aş scufunda-o împreună cu insectele ei. Da.

Iola ajunsese la iaht. La bordul iahtului, Hermann îi luă imediat deoparte pe timonier, fără a putea fi văzut de cei de pe celălalt vas.

— Presupun că vrei să-mi comunici ceva.

— Da, effendi.

— Atunci, dă-i drumul!

Bărbatul, însă, părea că nu se prea grăbeşte s-o facă. Se uită cercetător la neamţ, ca şi cum ar fi vrut să-i preţuiască, mai întâi, grosimea pungii cu galbeni.

— Mă vei plăti pentru asta? întrebă el, apoi.

Hermann se uită mirat la el.

— Ah! Vrei bani? Noi vă scoatem din încurcătură, iar tu vrei să fii plătit pentru un mic serviciu? Asta este lipsă de ruşine.

— Te înşeli, effendi, dacă îţi închipui că este vorba doar de un mic serviciu. Ceea ce am să-ţi spun este de cea mai mare importanţă pentru tine.

— Şi cât ceri pentru ceea ce ai să-mi comunici?

— O sută de piaştri nu reprezintă o sumă prea mare.

— Eşti de o sută de ori nebun.

— Atunci am să păstrez pentru mine nepreţuita veste, dar tu te vei căi, effendi.

— Asta o să mai vedem.

— Atunci, bine. Dacă nu vrei, eu am plecat.

Nu plecă, ci, după primul pas, se întoarse.

— Effendi, dacă ai şti ceea ce ştiu eu, mi-ai da de bunăvoie un bacşiş gras.

— Aha, bacşiş! Asta-i cu totul altceva! — Aşa ceva sunt gata să-ţi ofer, dacă informaţia ta este într-adevăr valoroasă pentru mine.

— Este. Îţi jur pe barba profetului.

— Bine, hai, spune odată ce ai de spus! Nu am timp de pierdut.

— Cât de mare va fi bacşişul tău? se interesă, grijuliu, timonierul.

— Asta nu pot să-ţi spun acum, depinde de valoarea informaţiei tale. Dar, îţi dau cuvântul meu că nu voi fi zgârcit, dacă va fi aşa cum spui.

— Atunci sunt liniştit, căci ştiu că vei rămâne cu gura căscată de uimire.

— Şi tu ai să rămâi cu gura căscată de ceea ce se va întâmpla, dacă nu-i dai drumul odată, izbucni Hermann. Era pe punctul de a-şi pierde total răbdarea.

— Atunci, ascultă aici! Tu cauţi la Stambul un om pe care vrei să-l tragi la răspundere. Omul acesta nu se află în prezent la Stambul, ci — pe vasul nostru.

Era într-adevăr o veste care îl buimăci, câteva clipe, pe Hermann. Duşmanul său de moarte în imediata sa apropiere, fără ca el să aibă vreo idee despre acest lucru!

— Te-am înţeles corect? reuşi el să articuleze, în cele din urmă. Te referi la Ibrahim Bei?

— Da, effendi.

— Favoritul padişahului?

— Nimeni altul.

— Nu te înşeli? Poate e un altul, care poartă, întâmplător, acelaşi nume.

— Nu, precis este acela pe care îl cauţi tu.

— De unde ştii tu asta?

— Pentru că beiul ne-a promis un bacşiş mare, dacă nu vă vom spune că el se află la bordul „Raţei”.

— Înseamnă că a ştiut cine se află pe acest iaht?

— Precis că a ştiut, pentru că v-a observat, mult timp, prin

lunetă. Apoi l-a chemat la el pe căpitan şi a tratat problema cu acesta. În numele lui Ibrahim, căpitanul ne-a promis fiecăruia un bacşiş, dacă vom tăcea.

— Atunci, înseamnă că el este! El este, cu adevărat! strigă tare Hermann. Omule, informaţia ta este într-adevăr foarte preţioasă şi tu vei primi cei o sută de piaştri pe care i-ai cerut — nu, vei primi două sute, dacă nu cumva mi-ai turnat vreo gogoaşă mai mare decât amărâtul vostru de vapor.

— Effendi, cum poţi să crezi aşa ceva despre mine?

— Foarte bine. De îndată ce mă conving că ai spus adevărul, îţi vei primi banii, până la ultima para.

— Cum vrei să procedezi?

— Hm, abia la Stambul am să pot pune mâna pe individ. Până acolo, n-am nici o putere asupra lui.

— Şi dacă reuşeşte să scape?

— Atunci va fi numai vina noastră, iar tu îţi vei primi, totuşi, banii. Ce caută, de fapt, Ibrahim pe vasul vostru?

— Nu ştiu. Se pare, că n-a avut încredere decât în căpitan să-i spună.

— Şi cum se face că tu îl trădezi?

— Pentru că este un om trufaş, care n-a avut pentru noi decât cuvinte de ocară şi blesteme. Mă bucur, dacă va fi umilit. — Allah să-l pedepsească!

Informaţia primită de la timonier îl umpluse pe Hermann de o asemenea bucurie, încât ar fi vrut s-o împărtăşească imediat rudelor şi prietenilor săi, dacă nu ar fi trebuit rezolvate acum alte lucruri mai urgente. Era timpul să rezolve problema remorcării, dacă nu voia să trezească suspiciunile căpitanului sau ale lui Ibrahim.

Într-o jumătate de oră se rezolvă totul: greoaia „Raţă” era agăţată de delicatul iaht.

Acum fu trimisă micuţa barcă a „Raţei” pentru a-l duce înapoi pe timonier. Mai mult prin gesturi, decât prin cuvinte, timonierul îl rugă pe Hermann să nu-l trădeze faţă de căpitanul său şi să-i spună că a aflat de la el despre prezenţa lui Ibrahim. Hermann dădu aprobator din cap. Barca plecă. Legătura dintre cele două vapoare consta acum doar dintr-un odgon de oţel.

În vreme ce iahtul îşi reluă călătoria spre sud, Hermann le

povesti fratelui său, lordului şi celor trei prieteni cine se afla ca musafir la bordul „Raţei”. Le-ar fi plăcut să dezlege pe loc barca de salvare, pentru a-l scoate din ascunzătoarea sa pe duhul rău al familiei Adlerhorst şi a-l judeca.

Acest lucru, însă, nu era indicat, din mai multe motive. Hermann îi promisese timonierului să păstreze tăcerea. De unde să fi avut ei, atunci, cunoştinţă despre prezenţa beiului la bordul „Raţei”? Timonierul ar fi fost astfel demascat. Pe deasupra, era destul de problematic să te urci pe un vas străin, fără permisiune, pentru a pune mâna pe un oaspete al acestuia. Căpitanul s-ar fi opus, iar în cazul acesta, era chiar foarte probabil s-o facă. Şi, în cele din urmă, nici nu mai era loc la bordul vasului „Lindsay” pentru prizonier. Micul iaht era plin până la ultimul colţişor, căci se afla pe el o societate destul de numeroasă — treizeci de oameni, cu familia Boroda, inclusiv dervişul. Îşi dăduseră destulă osteneală pentru a găsi un loc sigur unde să-l ţină închis pe derviş. După ce îl târâseră după ei prin Rusia, întâmpinând tot felul de greutăţi, nu doreau ca exact acum, în ultimul moment, să-i ofere ocazia să scape. Fusese închis într-o cabină specială, restrângându-i-se, astfel, orice posibilitate de evadare.

Aşa că toţi căzură de acord să mai aştepte cu prinderea lui Ibrahim, până când vor fi ajuns la Cornul de Aur. În plus, această soluţie oferea avantajul de a-şi fi putut asigura ajutorul consulilor englez şi german.

Sam Hawkens nu se amestecase până acum cu nici un cuvânt în acest sfat. Acum, însă, consideră oportun să-şi exprime gândurile.

— Dacă aşteptăm până la Stambul, o să fie prea târziu.

— Cum adică? întrebă Hermann.

— Pentru că, până atunci, pasărea o să-şi ia zborul.

— Dar nu poate face aşa ceva.

— De ce nu? Mi se pare chiar că este destul de uşor, dacă nu mă înşel.

— Fii mai explicit.

— Ei bine, o să fiu mai clar. Acest faimos Ibrahim şi căpitanul merg mână în mână, iar dumneavoastră, tinere stăpân, aţi fost atât de nechibzuit încât să-i împărtăşiţi planul dumneavoastră. Este clar ca bună-ziua că Ibrahim ştie acum

totul. Nu sunteţi de aceeaşi părere?

— Recunosc acest lucru, spuse Hermann, dând din cap.

— Ce-n să facă el acum? Va aştepta până la Stambul şi apoi ni se va preda de bunăvoie?

— Dar el habar nu are că noi avem cunoştinţă de prezenţa lui la bordul „Raţei”; îşi va face socoteala că va reuşi, în port, să părăsească neobservat nava. Cu această ocazie, punem mâna pe el.

— Sau nu punem, dacă nu mă înşel. Presimt eu că, atunci, el nu se va mai afla pe vas şi chiar că nu puteţi tăgădui că trebuie să luaţi în considerare chestia asta.

— Fireşte că nu! trebui Hermann să recunoască.

— Fiţi sigur de asta, Ibrahim va şterge putina! În situaţia lui şi Sam Hawkens ar proceda la fel, dacă nu mă înşel.

Aceste cuvinte fură rostite cu atâta siguranţă, încât Hermann rămase pe gânduri.

— Când şi cum va face aşa ceva?

— Când? În noaptea asta, când se va lăsa întunericul deplin. Şi cum? Bineînţeles, într-o barcă. Până la căderea nopţii, ne vom apropia destul de mult de ţărm, încât nu-i va fi prea greu să vâslească până acolo.

— Şi totuşi, există o greşeală în socotelile dumneavoastră. Nu este neapărat nevoie ca Ibrahim să părăsească vasul, căci am stabilit cu căpitanul „Raţei” că îl vom preda altui vapor, de îndată ce vom întâlni unul. Atunci, Ibrahim va scăpa de noi şi va putea rămâne liniştit la bord, până la următorul port.

— Şi noi, între timp, mergem în faţă şi îl întâmpinăm pe ţărm cu tobe şi surle! Asta este intenţia dumneavoastră, nu-i aşa? Chiar credeţi că Ibrahim se va lăsa în nădejdea asta?

— S-ar putea să aveţi dreptate. Nu ştiu ce-ar trebui să facem? Dacă vrea să părăsească vasul la noapte, nu cred că îl putem împiedica s-o facă. Nopţile sunt, la vremea aceasta, atât de întunecoase, încât ne va fi imposibil să vedem dacă se îndepărtează vreo barcă de „Raţa”.

— Ei, asta las-o în grija noastră! spuse vânătorul. Sam Hawkens este omul care va rezolva această problemă. Iar lunganii ăştia doi de aici sunt, de fapt, nişte novici, dar au nişte ochi în cap care nu se pot compara cu al dumneavoastră. Asta trebuie să recunoască chiar şi cei

invidioşi.

— Ei bine, e grozav. Dar ce-o să facem, dacă se împlineşte prezicerea dumneavoastră?

— Mai puteţi avea îndoieli în această privinţă? Bineînţeles că-l vom urmări cu iahtul şi-l înhăţăm frumuşel de guler, dacă nu mă înşel.

— Hei! Va fi o distracţie! se auzi glasul lordului Lindsay. Domnule, tare mult doresc ca vorbele dumneavoastră să se îndeplinească. Ar fi, în sfârşit, încă o aventură, pentru care aş plăti bucuros o sută de lire. Da!

— Nu este necesar, sir, replică, sec, Sam. Puteţi să trăiţi, pe gratis, aventura.

— Dar, chiar admiţând faptul, spuse Gottfried, că reuşim să-l prindem — unde îl ducem pe prizonier? Aici, la bord, nu-i un loc bun pentru el. Şi ca să-l punem împreună cu dervişul n-ar fi recomandabil. Ar putea pune ceva la cale amândoi.

— Îmi închipui, râse Sam. În locul lor, aş face şi eu la fel, hi-hi-hi-hi! Nu este, însă, necesar să le oferim această, posibilitate să facă prostii. Trebuie doar să-l scoatem afară pe domnul Florin, care o dată s-a numit dervişul Osman, o dată Bill Newton şi o dată Fedor Lomonov, să-l ducem pe „Raţa” şi să-l ţinem acolo sub supraveghere. Astfel, o să fie loc pe iahtul nostru şi pentru Ibrahim.

— Ce vă trece prin cap? replică Hermann. Exact lucrul acesta trebuie să-l evităm. Căpitanul „Raţei” este de partea cealaltă şi s-ar putea să nu ne mai dea înapoi prizonierul.

— Nu l-aş sfătui să facă asta, observă Sam. Aşa ar fi putut să acţioneze doar în cazul oaspetelui său Ibrahim. El se află sub protecţia ta, la bordul „Raţei”. Acest derviş, însă, nu reprezintă pentru el decât o marfă lăsată în pază, pe care o putem lua înapoi. Şi, pentru ca să nu-l facă scăpat în secret, de asta va avea grijă o santinelă pe care o s-o aşezăm acolo.

— Pe legea mea! râse Hermann. Aveţi câte o soluţie pentru toate şi cine vă aude vorbind, ar putea să creadă că, pentru dumneavoastră, nu există într-adevăr nici o greutate.

— Chiar nici nu există, stimate domn! Cel puţin nu în cazul acesta, care este foarte simplu.

Şi cu aceasta, afacerea era rezolvată pentru vânătorul american.

Luară hotărârea să acţioneze conform indicaţiilor experimentatului vânător al preriei. Iahtul trebuia să navigheze doar cu jumătate de lumini aprinse; de fapt, acest lucru eraîmpotriva reglementărilor, dar oferea un mare avantaj. Vaporul lui Lindsay se găsea astfel în legătură cu „Raţa”, într-un întuneric deplin. Aceasta le era de mare folos celor trei vânători. Din beznă, se putea observa mult mai bine, după cum se ştie, decât din lumină.

Nu mai rămăsese decât o oră până la prezumtiva „spălare a putinii” de către turc. Întrucât cursul era îndreptat spre sud, deci, spre mal, ar fi fost o prostie din partea fugarului să părăsească vasul mai devreme decât era absolut necesar. Pe de altă parte, la ivitul zorilor, trebuia să fi ieşit deja din raza vizuală a celor două vapoare.

Sam Hawkens nu greşise, deci, atunci când spusese că Ibrahim va încerca să fugă mai devreme, în primele ore ale zilei următoare.

Micuţul vânător american era atât de sigur pe ceea ce avea de făcut, încât, la căderea întunericului, se întinse pe punte să doarmă, cu dispoziţia ca Dick şi Will să stea de pază, cu schimbul, până la miezul nopţii şi apoi să-l trezească. Sam spuse toate acestea atât de liniştit, iar cei doi îi primiră indicaţiile atât de calmi, ca şi cum nu se aflau în faţa unei aventuri senzaţionale.

21. Nemernicii îşi plătesc păcatele

Pe puntea ambelor vase se făcuse de mult linişte; toţi păreau să doarmă, cu excepţia celor câţiva pe care serviciul îi ţinea treji. Cei cinci oameni, care se ghemuiseră pe pupa vasului cu aburi, în umbra cabinei căpitanului, nu atraseră atenţia nimănui. Şi, chiar dacă nici la bordul „Raţei” nu era atâta linişte şi nemişcare cum ar fi trebuit să fie la acea oră târzie — prima oră a dimineţii — nu se observa nimic de pe iaht.

Cei doi fraţi Adlerhorst, nu putuseră să închidă ochii toată noaptea. Agitaţia nu-i lăsase să doarmă. Acolo, în partea cealaltă, se afla duşmanul de moarte al familiei lor, care, probabil, chiar acum se pregătea să scape de urmărirea lor. Şi dacă Sam Hawkens avusese dreptate, peste câteva ore ar fi trebuit să se afle faţă în faţă cu el. Erau suficiente motive pentru ca cei doi tineri să nu se poată gândi la odihnă. Şi lordul, în cabina sa, era gata de acţiune.

Când Sam Hawkens intră de gardă, la miezul nopţii, cei doi fraţi Adlerhorst se alăturară trioului de prieteni. Din locul unde se aflau, puteau să observe foarte bine ambele părţi laterale ale „Raţei”, care plutea la o depărtare de circa douăzeci de metri în spatele iahtului. Luminile vechiului vas împrăştiau doar o licărire slabă peste mare, în vreme ce locurile de pe scheletul vasului se găseau într-o umbră adâncă. O barcă împinsă acolo ar fi fost aproape invizibilă, dar nişte ochi ageri ar fi putut să o observe, de îndată ce ar fi intrat în raza de lumină care venea de pe „Raţa”.

Minute după minute trecură, fără ca dincolo să se mişte ceva. Încordarea celor doi fraţi crescu atât de mult, încât trebuiau să facă eforturi deosebite pentru a sta liniştiţi pe loc. Deodată — să fi fost cam ora unu şi jumătate — se aprinseră

dincolo, la babord, câteva luminiţe. Era o prostie din partea căpitanului „Raţei”, căci acest lucru ar fi putut trezi, cel puţin, suspiciunile santinelei de pe iaht. Dar se gândise că nu era nimic deosebit pe „Raţa”, pentru care santinela să fi fost atentă, iar îndepărtarea luminiţei n-ar fi atras atenţia.

Cei cinci se uitau, încordaţi, de cealaltă parte. Micuţul vânător fu primul care făcu o nouă descoperire.

— Aţi văzut? Mie mi s-a părut ca şi cum o umbră s-ar fi desprins de scheletul „Raţei”, dacă nu mă înşel.

Nu, ceilalţi nu observaseră. Dar acum — toţi cinci făcură un semn cu mâinile întinse spre un ceva negru. Slab, dar totuşi putând fi recunoscut, acest ceva păşi în afara razei de lumină.

— Toţi oamenii la bord! răsună, pe punte, vocea lui Sam Hawkens.

Ceea ce urmă acum se derula cu o viteză uimitoare, într-o clipă, totul fu în picioare. Maşinăria se opri. Zece mâini se întinseră să dezlege de iaht odgonul de remorcă. Acesta căzu în mare. În aceeaşi clipă, iahtul se puse din nou în mişcare şi făcu o scurtă cotitură pe lângă „Raţa”. Nici zece minute nu trecuseră de când vânătorul american dăduse comanda şi „Lindsay” se afla deja de partea cealaltă a „Raţei”.

Iahtul ar fi putut să pornească imediat în urmărire, dar şovăi s-o facă. Acest tertip, pentru care nu era nevoie decât de câteva minute, era necesar pentru a-l acoperi pe timonier. Trebuia să pară în aşa fel, ca şi cum nu s-ar fi ştiut cine se afla în bărcuţa care fugea.

La bordul „Raţei” se aflau căpitanul şi câţiva oameni din echipaj, care fuseseră necesari pentru a pune barca de salvare pe linia de plutire. Ei priviră încremeniţi, cu ochi îngroziţi, spre iahtul care se ivise pe neaşteptate în faţa lor.

— Ce-i cu barca aceea care tocmai a coborât de la bordul „Raţei”? întrebă, scurt şi concis, Hermann.

— O barcă? Căpitanul „Raţei” se prefăcu mirat. Nu ştiu nimic de nici o barcă.

— De mai puţin de trei minute, barca a părăsit „Raţa”.

— Probabil că ai visat.

— Iar tu ne iei drept proşti. S-o scurtăm; n-avem timp de pierdut. Nu vrei să ne explici care-i treaba cu barca. Chestia asta mi se pare suspectă. Căpitanul lui „Lindsay” răspunde de

tot ceea ce se întâmplă pe ambele vase. Pentru că tu îl minţi, are să preia el urmărirea bărcii. — Porniţi motoarele!

Iahtul părea că nu aşteptase decât acest ordin şi se desprinse imediat de „Raţa”.

Faţa lui Lindsay strălucea de plăcere; el se bucura ca un copil de felul cum se desfăşuraseră toate. Fu pus acum în acţiune reflectorul, pentru a căuta pe mare barca fugară. Toţi stăteau încordaţi, la balustradă şi urmăreau cu mare atenţie conul de lumină care luneca pe apă. Acolo... acolo... o pată întunecată apăru la suprafaţa apei.

Oamenii de pe „Raţa” priveau, cu sentimente amestecate, ceea ce făceau străinii. Dacă nu puteau să înţeleagă cum fusese observată împingerea pe apă a bărcii, rapiditatea de necrezut cu care se petrecea totul, pur şi simplu, îi lăsă consternaţi.

Nu doar consternat, ci total distrus fu Ibrahim, când îşi dădu seama că fuga sa fusese descoperită. Cum fusese posibil aşa ceva? Oare îl trădase căpitanul? În afară de el, nu mai vorbise cu absolut nimeni despre intenţiile sale.

— Mizerabilul ăsta.

Pe Ibrahim pusese stăpânire o mânie de nedescris, la gândul că celălalt fusese necredincios şi purta, vina nenorocirii lui.

Şi apoi, acest con de lumină care trăda poziţia bărcii — şi de care nu putea să scape prin nici un tertip sau subterfugiu. Cele mai îngrozitoare blesteme şi cele mai înflăcărate promisiuni cu care încerca să-şi îndemne vâslaşii nu schimbau cu nimic faptul că, în curând, avea să fie prins.

Încet, încet, în sufletul lui Ibrahim pătrunse disperarea.

Dar pe iahtul lui Lindsay domnea un mare entuziasm. Vasul aluneca cu forţă prin apă. Foarte repede se apropiară de fugar. Acum, cele trei siluete puteau fi uşor deosebite: cei doi vâslaşi, ale căror părţi de sus ale corpului se mişcau ritmic înainte şi înapoi şi Ibrahim, care se comporta ca un nebun; braţele lui urcau şi coborau ca aripile morii de vânt, pentru a-i determina pe marinari să depună eforturi cât mai mari.

Acum se aflau foarte aproape de fugar: cei doi vâslaşi îşi dădură seama că eforturile lor erau zadarnice şi opriră vâslele. La ce folosea să se mai împotrivească inevitabilului?

Asta era soarta lor, să fie prinşi de străini.

Iahtul trebui acum să oprească maşinile. Când mai aveau încă vreo zece lungimi de barcă până la mult aşteptata lor ţintă, aceasta stătea liniştită. Deodată, oamenii de pe „Lindsay” văzură că Ibrahim se apleacă spre fundul bărcii de salvare şi apucă un obiect, cu mâna dreaptă; cu un râs batjocoritor, ascuţit, îl arătă în direcţia iahtului — era o geantă de călătorie. Apoi încercă să o arunce peste bord, cu putere, folosind ambele mâini.

Dar el nu pusese la socoteală prezenţa de spirit a lui Sam Hawkens. Vânătorul american presimţise bine ce anume conţinea geanta: desigur o frumoasă sumă de bani şi tot felul de alte lucruri de valoare ale fugarului. Oare toate astea trebuiau să rămână pradă valurilor? Familia Adlerhorst, grav păgubită de Ibrahim, avea toate drepturile asupra acestor lucruri. Iute ca gândul, Sam o ridică pe Liddy a sa şi trase. Ibrahim lăsă geanta să cadă; ea se rostogoli pe fundul bărcii.

Însuşi Ibrahim se prăbuşi. Glonţul îi pătrunsese în cotul stâng. Dar amorţeala sa dură numai o clipă. Într-o clipă, mâna sa dreaptă nerănită se strecură în geantă şi apoi o scoase afară — din nou un hohot de râs batjocoritor, o detunătură uşoară — şi duşmanul de moarte al familiei Adlerhorst se prăbuşi cu capul zdrobit de glonţ.

Urmăritorii nu prevăzuseră un asemenea deznodământ al aventurii şi, cu atât. Mai puţin, îl doriseră. Dar, acum, nu se mai putea schimba nimic. Cercetarea scoase la iveală faptul că glonţul pătrunsese în tâmpla lui Ibrahim, provocându-i moartea.

Cu un sentiment de nedescris în inimă, cei doi fraţi vâsliră până la barca fugarului şi stăteau acum în faţa cadavrului omului care pricinuise familiei lor o asemenea durere imensă; cel care provocase, absolut conştient, uciderea tatălui lor şi moartea timpurie a mamei lor şi, împreună cu dervişul, purta toată responsabilitatea pentru tristeţea care cuprinsese, de atunci, toţi membrii familiei. Hohotul dispreţuitor de râs, cu care părăsise viaţa, părea să i se fi întipărit pe faţă, în moarte şi dădea trăsăturilor sale o înfăţişare drăcească. Hermann şi Gottfried se îndepărtară scârbiţi.

Se reîntoarseră în tăcere la „Raţa”. Echipajul acesteia nu

putuse să urmărească desfăşurarea evenimentelor de pe mare şi aştepta cu încordare rezultatul acestei vânători. Când iahtul se reîntoarse, în sfârşit şi oamenii de pe „Raţa” aflară de moartea oaspetelui lor, primiră vestea în linişte, ridicară din umeri şi plecară. Nimănui nu-i păsa de cel mort.

— Ei, acum nu mai este nevoie să-l ducem pe derviş dincolo, pe „Raţa”, îi spuse Hermann, în treacăt, lui Sam Hawkens.

Micuţul vânător dădu circumspect din cap.

— Ar trebui, totuşi, s-o facem şi anume, chiar acum, cât timp se mai află aici, pe punte, cadavrul lui Ibrahim. În primul rând, vom avea mai mult spaţiu pe iaht, unde se circulă al naibii de greu, şi, în al doilea rând, hm, gândeşte-te la efectul pe care l-ar avea asupra bătrânului păcătos, dacă va fi dus pe aici şi va vedea cadavrul complicelui lui! Ticălosul nu e de invidiat.

— S-ar putea să aveţi dreptate, spuse Hermann, dar...

— Nu spuneţi nimic, dar mergeţi ua căpitan şi lămuriţi treaba cu el, în limba lui stâlcită! Nu uitaţi, băgaţi puţin spaima în el! Nu-i strică, în nici un caz.

Căpitanul „Raţei” stătea deoparte, lângă balustradă şi se făcea că joacă rolul observatorului mut. Hermann se îndreptă spre el.

— Te-ai arătat făţarnic faţă de noi. Nu mai vrem să avem de-a face cu tine.

Cu acestea zise, se îndepărtă de balustradă. Pe căpitan îl cuprinse spaima şi strigă, înfricoşat:

— Ce-ţi trece prin cap effendi? Ce-o să se întâmple cu noi?

— Întrebarea asta trebuia să ţi-o fi pus mai devreme.

— Dar effendi, doar n-ai să fii atât de crud, încât să ne laşi aici fără nici un ajutor? Nu ne-am apropiat încă suficient de mult de ţărm şi s-ar putea să treacă zile întregi, până când vom întâlni un alt vapor.

— Asta nu schimbă cu nimic lucrurile.

Acum, omul începu cu rugăminţile.

— Effendi, te înşeli dacă-ţi închipui că te-aş fi trădat. N-am putut să procedez altfel. Omul acela, care acum zace mort, era un favorit al padişahului şi m-a ameninţat cu mânia stăpânitorului credincioşilor, dacă nu-i făceam pe plac.

— Dar el ţi-a promis şi o bună recompensă, nu-i aşa? râse Hermann, care nu prea luase în serios ameninţarea.

Căpitanul era stânjenit.

— Nu eu am pretins-o. El însuşi mi-a oferit-o.

— Bine. Am să admit că ai fost silit să procedezi astfel şi n-am să-mi duc la îndeplinire ameninţarea. Da, te vom remorca până la Stambul, dacă eşti de acord cu o condiţie.

— Ce doreşti de la mine?

— Avem foarte puţin loc pe vaporul nostru cu aburi şi nu putem păstra cadavrul acestui om. Vrei să-l ţii, până mâine, pe puntea ta? Nu mai mult! Apoi, puteţi să-l aruncaţi în valuri.

— Am să fac asta cu plăcere.

— În afară de asta, mai avem un prizonier, care ne stă în drum. Ai o cabină la bord, sau ceva asemănător, unde să-l putem ţine în siguranţă?

— În cală este loc mai mult decât suficient pentru el. Dar cine îl va păzi?

— Asta este treaba noastră. Nu trebuie să vă faceţi nici cea mai mică grijă în ceea ce priveşte acest om. Coboară acum, din nou, scara de frânghie, ca să putem să-l aducem la bord pe prizonierul nostru!

În vreme ce căpitanul urma aceste instrucţiuni, dervişul fu scos din temniţa unde fusese ţinut până acum. Detenţia îndelungată nu părea să-i fi învins rezistenţa, căci el privea arogant şi sfidător în jurul lui, când fu condus pe punte. Numai când ajunse în dreptul cadavrului fostului său complice, rămase încremenit. Îl recunoscuse pe Ibrahim.

— Îl cunoaşteţi pe mortul acesta? întrebă Hermann, care observase cum tresărise celălalt.

Cel întrebat păru că ezită, la început. Aparent politicoasa întrebare îl puse, evident, în încurcătură. Apoi sângele i se urcă la tâmple. Simţi în cuvintele lui Hermann superioritatea învingătorului.

— Ucis! gâfâi el, fără să răspundă întrebării lui Hermann. Apoi izbucni în râs, ca un nebun. Mă pricep la aşa ceva! Brută împotriva brutei! Cel mai tare îl sugrumă pe cel mai slab!

— Aşa procedaţi dumneavoastră! continuă Hermann. Noi nu! Cel de colo s-a împuşcat singur.

Din nou râsul cel sălbatic.

— Asta ar trebui să-mi fie mie de învăţătură?

— Luaţi-o cum vreţi! În orice caz şi dumneavoastră vă apropiaţi de sfârşit.

— Puţin îmi pasă mie de sfârşit! strigă criminalul. Auziţi? Puţin îmi pasă de totul — de viaţă, de moarte, de cer şi de iad! Totul, dar totul, este o şarlatanie!

Hermann se întoarse îngrozit cu spatele şi făcu un semn ca prizonierul să fie dus de acolo. Un minut mai târziu, fostul derviş dispăru prin chepengul care ducea jos în cală. Acolo jos, printre lăzi şi boarfe, fu din nou legat, aşezat jos şi pironit de perete, astfel încât să nu se poată mişca, nici măcar rostogolindu-se. Apoi, cei trei prieteni, care îl aduseseră aici pe prizonier, părăsiră oala şi se întoarseră sus. Chepengul fu încuiat şi Dick, care prelua paza, se aşeză pe un sul de odgon. Mai puţin trebuia să-l păzească pe derviş, care, fără ajutor din afară, nu putea să scape şi mai mult trebuia să fie atent la oamenii de pe „Raţa”, să nu intre în legătură pa prizonierul.

Între timp, la est, se arătau zorile şi odgonul de remorcă în scos de La adâncime, restabilindu-se din nou legătura între iaht şi „Raţa”.

Pe când soarele ieşea roşu şi strălucitor din mare, „Lindsay” îşi reluă călătoria, dar nu spre sud, ci spre vest, urmând cursul spre Bosfor.

La scurt timp după aceea, echipajul „Raţei” aruncă în mare cadavrul fostului lor oaspete. Nu avură loc nici un fel de ceremonii. Dintre cei de pe iaht, nimeni nu avea chef de aşa ceva. Numai câţiva priviră de la depărtare, cum dispare în valuri corpul lui Ibrahim.

Apoi, călătoria fu din nou întreruptă de un alt eveniment tulburător.

Will Parker, la o oră după prânz, vâslise spre „Raţa”, pentru a-l schimba din post pe prietenul său Dick Stone. Bărcuţa care trebuia să-l aducă înapoi pe Dick mai atârna încă de odgon. Atunci, Hermann, care se afla la pupa, îi zări pe cei doi prieteni apărând la prora „Raţei” şi făcând semne de consternare. Dădeau din amândouă mâinile şi strigau numele lui Adlerhorst.

Ce se întâmplase oare?

Vrând-nevrând, el trebui să se îndrepte spre „Raţa”, îl rugă

pe fratele său să-l însoţească. Se alătură şi lordul Lindsay, căci îi mirosea a ceva deosebit; nu trebuia să lipsească de la aşa ceva.

Iola de pe „Raţa” se întoarse, dar fără Dick Stone. Cele trei rude se urcară în ea.

— Ce s-a întâmplat? îi întrebă Hermann pe cei doi vâslaşi.

— Nu ştim, răspunse unul dintre ei. Stăpânul Dick ne-a strigat doar de sus şi ne-a spus să venim să vă luăm pe dumneavoastră, pentru că s-a petrecut ceva important.

Când iola ajunse la „Raţa” cei trei erau aşteptaţi de Dick şi Will, sus, lângă balustradă. Echipajul navei stătea deoparte şi, după cum i se păru lui Hermann, manifesta o atitudine timidă.

— Domnule Adlerhorst, începu Dick, nu trebuie să fiţi supărat pe mine. Nu sunt vinovat.

— Dar ce s-a întâmplat? se interesă Hermann.

— Cine ar fi putut să bănuiască aşa ceva! continuă Dick, fără a răspunde la întrebare.

— Dar vorbeşte odată! strigă Hermann, nerăbdător. A scăpat cumva prizonierul?

— Nu, spuse Dick, monosilabic.

— Slavă Domnului! Atunci de ce sunteţi atât de zăpăciţi?

— Este mort.

Hermann von Adlerhorst se uită spre rudele sale, fără a rosti nici un cuvânt. — Astăzi de dimineaţă Ibrahim. Şi la câteva ore după el, dervişul!... Soarta — Destinul?

— Dar cum s-a întâmplat lucrul acesta? El singur a...?

— Nu. A fost mâncat.

— A-fost-mân-cat?

— Da. Mâncat de şobolani!

Hermann se holbă la vânător, de parcă nu-l credea în toate minţile.

— Condu-ne în cală! spuse el, scurt.

Priveliştea care li se oferi era înspăimântătoare. Când îl legaseră pe periculosul răufăcător şi îl pironiseră de perete, nimeni nu se gândise la şobolani — iar acum, scârboasele vieţuitoare se repeziseră peste cel ce nu se putea apăra şi, fără multă osteneală, îl mâncaseră.

Animalele îl maltrataseră îngrozitor. Trebuie să fi suportat nişte chinuri îngrozitoare, pe care nici măcar căpeteniile de

indieni, setoase de sânge, nu ar fi fost în stare să le imagineze pentru cei aflaţi la stâlpul de tortură. Urletul lui de disperare nu fusese auzit de Dick, întrucât două podele despărţeau cala de punte. Şi astfel, Florin, dervişul de mai târziu, criminalul Bill Newton, aşa-zisul negustor Fedor Lomonov muri în chinuri îngrozitoare.

— Soartă — Destin?

Nici o instanţă de pe pământ nu ar fi putut să pronunţe o mai groaznică şi mai dreaptă sentinţă, ca aceea care avusese loc în întunericul şi liniştea din cală.

Hermann se gândi, înfiorat, la cuvintele pe care criminalul i le aruncase în faţă, doar cu câteva ore mâi înainte. Omul acesta, care se purtase cu oamenii ca şi cu jucăriile, mânat de ură şi egoism, pierduse, într-un mod îngrozitor, întreaga miză a jocului...

***

Un tânăr, care abia depăşise cu puţin treizeci de ani, se afla la masa de scris. Filă cu filă fu scrisă şi pusă deoparte, în timp ce orele treceau una după alta.

În sfârşit, era gata.

— Uiii! scria ultimul cuvânt prevăzut cu o înfloritură graţioasă a scrisului său de mână şi „uiii”! pronunţă şi el însuşi în timp ce, respirând adânc, puse pana deoparte. Apoi se întoarse şi rămase încremenit, ca o stană de piatră.

Acolo, chiar în faţa lui, stăteau tolăniţi, pe divan, trei bărbaţi pe care doar imaginaţia sa bogată ar fi putut să-i oglindească. Oare siluetele cu care avusese de-a face în ultimele zile şi săptămâni, deveniseră deodată carne şi sânge? Dar nu, nu putea să fie aşa, căci aceştia trei nu apăreau în povestirea pe care tocmai o terminase.

Uimit, se şterse la ochi, dar un hohot de râs, care venea dinspre divan, îl convinse imediat că era în toate minţile.

— Dick Stone, bătrâne negru, priveşte un pic la acest novice! Aşa ceva se cheamă acum un apusean, cel puţin aşa pretinde Old Shatterhand, dacă nu mă înşel şi nici măcar nu bagă de seamă când cineva se apropie pe furiş de el, ziua în amiaza mare, hi-hi-hi-hi!

— Sam Hawkens, dumneavoastră sunteţi, într-adevăr! strigă cel căruia i se vorbise şi care îşi revenea doar încetul cu încetul din surpriză. Şi chiar şi Dick Stone şi Will Parker! Asta numesc eu o mare bucurie! Bun venit, din inimă, în patria germană!

Zicând acestea, păşi spre musafirii săi şi le strânse bărbăteşte mâinile.

— Nu patria tatălui, stimate domn, ci patria bunicii, dacă îmi permiteţi! Uitaţi că eu numai prin bunica mea sunt german.

— Dar, Sam, stau şi mă tot întreb dacă sunt treaz sau dacă visez! Cum aţi reuşit să ajungeţi aici?

— Fără îndoială că nu prin gaura cheii! chicoti micuţul.

— Şi de când vă aflaţi aici?

— De cel puţin un sfert de oră! Şi pot să vă spun ca. A fost destul de neplăcut pentru noi să fim nevoiţi să stăm liniştiţi atâta timp.

— Dar, de ce nu aţi...

— Lăsaţi-o baltă! N-am vrut să vă deranjăm de la activitatea dumneavoastră. În afară de aceasta, pentru noi a fost o lecţie grozavă să vedem cum arată Old Shatterhand în coliba de indian, hi-hi-hi-hi! Leul acesta împăiat, care îşi cască atât de larg botul, l-aţi împuşcat în Algeria, dacă nu mă înşel?

— Aşa este. V-am povestit doar de mult istoria caravanei de tâlhari.

— Şi blana aceea de tigru provine din Ceylon, bineînţeles. O pisicuţă drăgălaşă, aş putea spune!

— Să lăsăm acum aceste lucruri! Pentru astea avem timp mai târziu. Vă puteţi închipui ce nerăbdător sunt să aflu veşti despre voi, cum aţi...

— Ei bine, n-o să vă supun la prea multe chinuri. Aceşti doi novici lungani, care se holbează aşa de fascinaţi la dumneavoastră, sunt vinovaţi că ne aflăm aici. Le-a fost dor de dumneavoastră — ca unui fumător de o pipă cu tutun — şi atunci le-am făcut pe plac şi am venit aici, împreună cu ei, dacă nu mă înşel. Vă aducem salutări de la Winnetou, căpetenia apaşilor, de la Old Firehand, marele vânător şi, în sfârşit, de la David Lindsay, lordul englez...

— Ce? L-aţi întâlnit pe Lindsay? Asta este absolut uimitor!

Când şi unde s-a întâmplat asta?

— Deja de mai mult timp. Unde? În Colorado. Şi, nu de mult timp, l-am întâlnit din nou la Marea Neagră, după întoarcerea noastră din Siberia, dacă nu mă înşel.

— Sibe...

— Nu-i aşa, eu numesc asta un adevărat dovleac plin cu noutăţi, hi-hi-hi-hi!

— Cei trei prieteni în Siberia! De necrezut!

— Şi totuşi, adevărat, completă Sam, rânjind.

— „Trifoiul” în Siberia! repetă, încet, Old Shatterhand. N-aş fi crezut niciodată să fie posibil aşa ceva.

— De ce? Nu ne credeţi capabili să facem o astfel de călătorie?

— Dar voi nu ştiţi limba rusă.

— Cine v-a spus asta?

— Ei, doar nu vreţi să susţineţi...

— Bineînţeles că susţin! Ia spune, Will, n-am vorbit eu excelent limba rusă?

— Hm, de unde să ştiu eu? Eu n-am înţeles nimic din vorbirea aceea greoaie!

— Ţine-ţi pliscul, dacă nu ştii ceva exact!

— El, dacă mă iei aşa, atunci trebuie să recunosc că întotdeauna părea că eşti foarte bine înţeles. Cel puţin, ţi-ai atins scopul de fiecare dată.

— Îl auziţi, domnule Shatterhand? triumfă Sam.

— Sam Hawkens şi limba rusă! Se mai întâmplă şi minuni! Sper că nu-mi vindeţi pielea ursului din pădure, domnule Sam?

— Nici nu-mi trece prin cap. Ursul l-aş păstra pentru mine, dacă s-ar afla cumva pe aici, prin apropiere, hi-hi-hi-hi!

— Şi aţi călătorit mereu aşa, ca vânători din prerie?

— Se înţelege.

— Chiar şi aici în Germania.

— De ce nu? Dacă oamenii de pe stradă rămân în loc şi se uită la noi şi dacă ştrengarii de pe uliţe aleargă după noi, asta a reprezentat ceva foarte amuzant pentru fiul mamei mele.

— Sam, te rog să-mi permiţi să iau loc. Siberia voastră mi-a îngheţat spatele, iar limba voastră rusă m-a zăpăcit de tot.

— Dacă doar puţinul pe care vi l-am povestit până acum vă

face să vă tremure picioarele, ce va fi când o să-i dăm drumul de-adevăratelea! Dar, hai să vedem ce aţi mai scris!

Fără a mai aştepta să primească permisiunea, Sam înhaţă teancul de hârtii de pe birou şi îşi aruncă o privire peste prima pagină.

— Căpitanul Caiman. Asta este deja o poveste veche şi nici nu mai este adevărată. Dacă cel puţin „Trifoiul” ar fi fost şi el acolo! Aruncaţi vechiturile astea la coşul de hârtii, domnule Shatterhand!

— Ce vă veni? Am muncit săptămâni întregi să scriu această povestire.

— Aruncaţi vechiturile la coşul de hârtii, vă spun! Am să vă povestesc eu o altă istorie, care s-a spălat deja, hi-hi-hi-hi! Vreţi să publicaţi lucrul ăsta?

— Bineînţeles.

— Câte pagini or să iasă de aici?

— Eu apreciez că vor ieşi cam trei sute.

— Eh! Nu mai multe? spuse Sam dispreţuitor. Am să vă dau un lasou care este de cel puţin patru ori mai. Lung. Şi veţi avea nevoie de luni, nu de săptămâni, ca să-l desfăşuraţi, dacă nu mă înşel.

Între timp, Sam lăsase să-i alunece printre degete foile manuscrisului. Privirea îi rămase fixată pe ultimele rânduri ale ultimei foi.

— Ah, iată sfârşitul: „Fiul preriei iubeşte cerul liber şi strălucirea stelelor. Apaşul se va culca pe firul ierbii şi se va înveli cu norii cerului, aşa cum fac copiii poporului lui încă din fragedă pruncie. Uiii!” — Cine vorbeşte aşa? Aha, uite că scrie aici! Bineînţeles că Winnetou. Hm! Nu-i rea exprimarea. Delicată şi poetică.

Atunci Will Parker nu se mai putu abţine. El explodă, cu voce tare.

— Cât te pricepi tu la poezii? Atât cât se pricepe un urs grizzly la împletit fileuri.

— Împletit fileuri? Figura lui Sam părea un mare Semn de întrebare. Să fiu mâncat aici, pe loc, de ursul tău grizzly, dacă eu pot înţelege ce înseamnă asta. Eu cunosc doar fileul de porc şi de vită. Aşa ceva, însă, se mănâncă, dacă nu mă înşel.

— Vezi că nu ştii nimic? Şi omul nostru mai vrea să discute

şi despre poezie!

— Ce-are fileul tău de-a face cu asta? În afară da aceasta, domnule Shatterhand, n-aş avea nimic împotriva unui fileu gustos. Dar friptura trebuie să aibă cel puţin şase până la opt livre[1], hi-hi-hi-hi!

— O să vedem ce se poate face în acest sens, râse prietenului său. Faceţi-vă comozi, până dau eu ordinele necesare.

Puţin mai târziu, cei patru stăteau în jurul mesei şi se ospătau cu poftă. Dar cei trei musafiri nu se făcuseră comozi. La fel ca în regiunile sălbatice, ei rămăseseră îmbrăcaţi în straiele lor de vânătoare şi stăteau cu inevitabilele puşti între picioare.

Şi apoi, de la bere şi ţigări se ajunse la povestit. Scriitorul german asculta, încordat la maximum, iar orele treceau ca în zbor. Trecuse de mult de miezul nopţii, când Sam se ridică.

— Gata, domnule Shatterhand! Pentru astăzi trebuie să-i punem capăt. Şi mâine este o zi.

— Ai dreptate, dragă Sam. Să punem punct pentru ziua de azi. Am să vă conduc până la „Mielul Alb”, căci micuţa mea locuinţă nu este, din păcate, potrivită pentru oaspeţi.

— Ruşine! Micuţul vânător american se uită cu gura deschisă la gazda sa. Vreţi să ne vârâţi într-un căsoi de piatră, căruia dumneavoastră i-aţi dat frumosul nume de hotel? Nu va ieşi nimic din asta, dacă nu mă înşel.

— Dar, atunci, unde să vă găzduiesc?

— Omule, bărbate, prietene, novice, ne mai şi întrebaţi? Doar aveţi o grădină în faţa casei; după cum am remarcat atunci când am venit. Nu e ea prea mare, dar, pentru o noapte sau chiar două, e suficientă, dacă nu mă înşel. Apoi, aruncă o privire hâtră spre prietenul său mai tânăr şi continuă: Fiul preriei iubeşte cerul liber şi strălucirea stelelor. „Trifoiul” se va odihni la firul ierbii şi se va înveli cu norii. Uiii!

Cu acestea zise, se propti pe picioarele sale în formă de seceră şi porni spre uşă. Dick şi Will îl urmară. Zâmbind şi, totuşi, cu o uşoară nostalgie în ochi, Old Shatterhand privi în urma lor.

[1] O livră este egală cu aprox. o jumătate de kg.

***

La marginea din sud a câmpiilor Laramie, din statul Wyoming, despărţită de albia râului Medicine Bow doar de câteva tufişuri dese, ardea, într-o seară de vară târzie, un foc de tabără potolit. Fusese întreţinut după metoda indiană, aşa încât nici o flacără ce lumina în depărtare să nu poată trăda prezenţa celor trei vânători care se odihneau aici, într-o ascunzătoare plină de verdeaţă. Terminaseră masa de seară, ciozvârta de cerb la frigare şi acum se întindeau pe pături. În jurul lor domnea o linişte adâncă. Numai cei doi cai şi catârul, care fuseseră legaţi în apropierea stăpânilor lor, tropăiau din când în când sau rupeau cu un fâsâit perceptibil, câteva frunze din tufişuri.

În cele din urmă, unul dintre vânători se ridică pe jumătate.

— Mai ţii minte Dick, cum stăteam pe stânei, cu aproape un an în urmă, în ascunzătoarea „oamenilor sărmani”? Acolo, în ţara aceea străină care se cheamă Siberia?

— Socotesc că n-am uitat, mormăi cel întrebat.

— Pe vremea aceea, ne părea foarte rău că trebuia să pierdem vânătoarea de bivoli şi de mustangi.

— Aşa a fost, aşa a fost, dădu celălalt din cap, gânditor, şi, aruncând o privire şireată spre cel de-al treilea, continuă: dacă m-ar chema Sam Hawkens, aş spune:... dacă nu mă înşel!

Atunci, cel luat în bătaie de joc şi care, până acum, tăcuse, se ridică de pe pătură şi privi spre cei doi prieteni cu nişte ochi sclipind de mânie.

— Coţcari afurisiţi! V-aţi sălbăticit de tot, de când aţi scos nasul o dată peste graniţele acestei ţări binecuvântate! Nici măcar persoana bătrânului Sam Hawkens şi tot ceea ce ţine de el, nu mai este sfântă pentru voi. Staţi că-mi bat eu joc de voi! Cui trebuie să-i mulţumiţi că aţi găsit, din nou, întregi şi sănătoşi, drumul spre această direcţie, spre bivoli şi mustangi şi spre indienii care, sper, că o să vă toace curând, aşa cum au făcut-o odată cu bravul Sam Hawkens, dacă nu mă...

Se întrerupse brusc şi înghiţi ultimul cuvânt. De data aceasta îi fu penibil să mai fie surprins vorbind în felul lui obişnuit, din cauza căruia fusese luat peste picior. Dar, îşi

dăduse seama prea târziu. Cei doi râdeau deja, iar când el se întrerupse, râseră şi mai tare.

Atunci, furia lui crescu. Începu să-i ocărască.

— Mii de draci! N-aveţi de gând să vă potoliţi, capete necoapte, pierde-vară ce sunteţi! Ce v-a apucat să faceţi o asemenea gălăgie? Vreţi să-i ademeniţi încoace pe indieni, cu ţipetele voastre, să vă ia scalpul încă din seara asta?

Celor doi li se opri râsul în gât. Sam scoase un suspin.

— Sunteţi o calamitate amândoi! Mai bine vă lăsam acolo, în Siberia, sau vă trimiteam cu familia Adlerhorst în Germania. Aşa aş fi scăpat de voi.

Tăcu, de parcă această cuvântare lungă îl epuizase şi se uita sfidător la cei admonestaţi.

— Hm! mormăi Dick Stone.

— N-ar fi fost atât de rău, spuse Will Parker.

— Să fi fost — să fi fost — ce? se miră Sam. Să nu fi fost atât de rău? Pentru totdeauna, acolo, în Siberia?

— Nu, răspunse Will. La familia Adlerhorst, în Germania, vreau să spun. Nu mai ştii, bătrâne Sam, ce scria în epistola pe care ţi-a trimis-o Hermann la Rawlins şi pe care doar de scurt timp ai luat-o de la gară? Tânărul Adlerhorst şi-a răscumpărat moşia tatălui său şi se ocupă de ea împreună cu soţia lui, care poartă ciudatul nume de Zykyma. Crezi că cei doi n-ar fi avut un locuşor liber, unde să ne putem găsi un adăpost, eu şi Dick?

— Să nu-ţi imaginezi asta, dragă Will! mormăi Sam Hawkens. Cei doi n-ar fi avut nevoie de voi.

— Atunci, poate celălalt, spuse Dick.

— Da, completă Will. Martin von Adlerhorst! Şi el are o moşie în Germania şi locuieşte acolo cu Almy a sa, „Porumbelul pădurilor seculare”. Şi, dacă nici aceştia n-ar fi avut nevoie de noi, am fi găsit un adăpost la cel de-al treilea Adlerhorst, fostul „Număr 10”. El ne este recunoscător, iar curajoasa sa soţie, Karpala, nu ne este mai puţin recunoscătoare. Ei au o frumoasă casă la ţară, după cum scrie Hermann.

— Aşa! izbucni, acum, Sam, care îl lăsase pe Will Parker să trăncănească liniştit. Poate că aţi fi încercat şi la bătrânul Vasilkovici, care locuieşte, din nou, în palatul său din

Petersburg, sau la acel pictor Normann, de care ne-a povestit Hermann von Adlerhorst, la prietenul său, Paul, care s-a căsătorit cu Tşita, Lisa von Adlerhorst? Sau poate la familia Boroda şi la Dobronici, care s-au încuscrit şi locuiesc undeva în estul Germaniei, de când Alexius şi drăguţa Mila au devenit o pereche? O, voi, descurcăreţilor! Dumnezeu şi toată lumea v-ar fi primit, dar bătrânul Sam Hawkens — ce ar fi devenit el? Ar fi trebuit să vâneze singur bivolii şi urşii grizzly şi să prindă greieri şi ţânţari? Ce?

— Nu te înfierbânta, Sam! spuse, binevoitor, Will.

— Doar suntem împreună, completă Dick.

— Şi vom rămâne împreună, încheie Sam, aşa cum trebuie să fie un trio de prieteni... dacă nu mă înşel, hi-hi-hi-hi!

Sfârşitul volumului 21

karl may

OPERE

VÂNĂTORUL DE SAMURI

Editată pentru prima oară în România, cartea încheie suita aventurilor din jurul familiei Adlerhorst, trilogie din care, până în prezent, s-au tipărit doar romanele „Dervişul" şi „Valea Morţii". Fantezia inepuizabilă a lui Karl May ne poartă acum prin imensitatea Siberiei, unde **SAM HAWKENS, WILL PARKER** şi **DICK STONE** izbutesc să dezlege misterul destrămării nobilei familii germane – vândută cândva într-un târg de sclavi – şi să pedepsească cu asprime pe prigonitorii ei. Recuperarea ultimului membru de familie, Gottfried, este consecinţa unor confruntări spectaculoase pline de suspans şi delicate poveşti de dragoste.

Procuraţi-vă din vreme volumul următor :

WINNETOU,

prin care deschidem un nou ciclu **integral** alcătuit din trei tomuri distincte.

Lei 7800 + 160 T.L. = 7960